ЗНАКОВІ КНИГИ НАШОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

30 років Незалежності України

наукове осмислення

Бібліографія

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ КНИГИ

30 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ: наукове осмислення

Бібліографія

ЗНАКОВІ КНИГИ НАШОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Видавничий дім Вініченко

Київ 2021

УДК 016:94(477)
Т671

Рекомендовано до друку Вченою Радою
Національної історичної бібліотеки України
протокол № 4 від 30 червня 2021 року.

Упорядниця
Дарія Стегній

Редакторка
Зейтуна Мусіна

**Наукові редактори,
автори вступної статті**
Геннадій Боряк
Володимир Головко

Дизайн і верстка
Кирило Русанівський

Відповідальна за випуск
Алла Скорохватова

30 років Незалежності України: наукове осмислення. Бібліографія / М-во культури та інформ. політики України, Нац. іст. б-ка України, Ін-т історії України НАН України, Укр. ін-т книги ; упоряд. Д. Г. Стегній ; ред. З. Х. Мусіна ; наук. ред., вступ. ст. : Г. В. Боряк, В. В. Головко ; дизайн і верстка К. Г. Русанівський ; відп. за вип. А. В. Скорохватова. – Київ : Вид. дім «Вініченко», 2021. – 635 с.

Покажчик хронологічно охоплює період від початку демократизації українського суспільства, так званої «перебудови», до теперішнього часу і висвітлює важливі процеси розвитку держави. Має довідково-інформаційний характер. Видання рекомендоване науковцям, дослідникам, викладачам, студентам, широкому загалу користувачів, зацікавлених історією незалежної України та призначене для безоплатного розповсюдження.

30 років Незалежності України

Видання підготовлене до 30-річчя Незалежності України за сприяння Міністерства культури та інформаційної політики України та Українського інституту книги.

ISBN 978-966-2622-44-7

«*Настав час великого вибору:
або єдність і перемога
та шлях до світла,
або поразка, ганьба
і знову довга дорога до волі...*»

В'ячеслав Чорновіл

Контакти для пропозицій та зауважень

+38 (044) 280 80 43

nibu.nbv@ukr.net

m.me/historicallib

nibu.kyiv.ua

Ми у соціальних мережах

facebook.com/historicallib

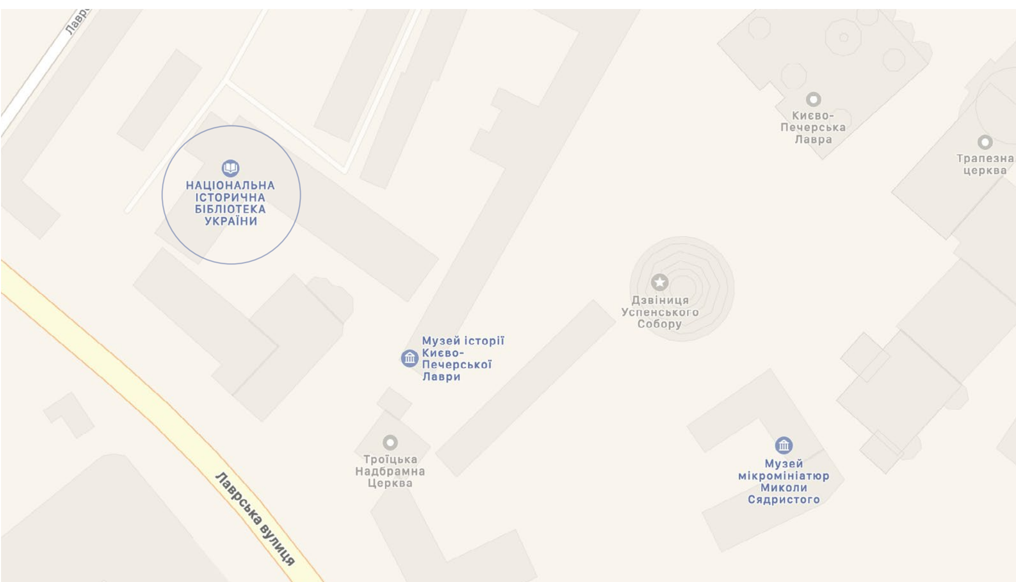
instagram.com/historicallib

twitter.com/historicallib

youtube.com/historicallib

Місцезнаходження Бібліотеки

вул. Лаврська, 9, корпус 24
м. Київ, 01015, Україна

ЗМІСТ

ДО ЧИТАЧІВ

Дорогі друзі! Ви тримаєте у руках без перебільшення унікальне видання. До 30-річчя Незалежності України Національна історична бібліотека України підготувала спеціалізований бібліографічний покажчик, приурочений саме до цієї знаменної дати. 30 років означають, що вже є достатній історичний досвід, який потребує осмислення. Водночас перед державою, суспільством, науковцями постають нові виклики, а вони, відповідно, потребують нових підходів.

У 1990-х рр. у фокусі були питання подолання пострадянської соціально-економічної кризи та формування фундаменту державності. У 2000-х рр. – проблеми подальшої розбудови держави на демократичних засадах. З 2010-х рр. гостро постала необхідність протидії російській агресії. А з 2020-х рр. до останнього додалася ще й проблема як зберегти поступальний інституційний розвиток держави. Можновладцям і суспільству треба нагадувати та доводити, що не існує простих рішень складних питань, що державність це складний механізм і що ззовні начебто найкоротші та найшвидші шляхи часто-густо на практиці опиняються найдовшими.

Відповідно, даний бібліографічний покажчик покликаний допомогти тим, хто буде намагатися робити ці нагадування та доведення владі і соціуму. Видання є органічною складовою грандіозного проєкту з підготовки й публікації щорічних покажчиків «Історія України», у рамках якого з 1968 р. побачили світло 52 випуски. Нинішній том невипадково у своїй назві має розширення «наукове осмислення». Видання виходить за межі, власне, наукової бібліографії і має високу прикладну спрямованість.

Заглянувши у зміст, можна побачити концептуальне осмислення, яке проявилося у загальній схемі новітнього періоду історії України. Відповідно до неї, безпосередньому проголошенню Української держави передувала напружена суспільно-політична боротьба та національне відродження. А отже, зібраний корпус бібліографії демонструє, що незалежність не була випадковою і «не впала з неба».

Загальна періодизація побудована не за принципом зміни президентів чи урядів, а за суспільною динамікою. Відповідно, найважливішими маркерами виступають Революція на граніті (до речі, як один з найяскравіших епізодів ширшої національно-демократичної революції 1990–1991 рр.), Помаранчева революція та Революція гідності. І це відповідає підходам, на яких зараз значною мірою проводяться дослідження проблематики новітньої історії в Інституті історії України НАН України.

Ознакою націленості на високу практичну цінність бібліографічного покажчика є дослідницька сміливість називати речі своїми іменами і розмов-

ляти з користувачем «його мовою». Так, проведена систематизація праць з «олігархічної економіки», «мовної політики», «ядерного роззброєння», «нової української армії». Закономірно, одне з центральних місць в бібліографічному покажчику посіли праці, присвячені збройній агресії Росії проти України. Саме до цього блоку віднесена тематика українсько-російських відносин у 1991–2013 рр., окупації Криму (до речі, історію півострова у 1990-х – 2013 рр. включено до іншого блоку – Етнонаціональна та регіональна політика) та війни на Сході України. Останній підрозділ охопив праці з історії АТО/ООС, гібридної війни, добровольчого і волонтерського руху тощо.

Для ефективності користування у блоці «Зовнішня політика України» окремо виділені бібліографічні позиції щодо двостороннього співробітництва з ЄС, Польщею, Великою Британією, США та КНР. Це відображає актуальну картину політичного та економічного положення Української держави на міжнародній арені та її зовнішньополітичні орієнтири.

Відзначимо, що у покажчику блоки, присвячені історичній динаміці, органічно поєднані з блоками, де сконцентрована бібліографія про окремі державні інституції та структури. Відповідно, користувач має стереоскопічну картину – як процесів, так і результатів (статики) сучасного українського державотворення. Водночас, окремий блок присвячений суб'єктивному виміру історії – персоналіям державних, політичних і громадських діячів.

Упорядники покажчика свідомі того, що осягнення досвіду державотворення відбувалось не лише у виключно наукових форматах. Відповідно, до видання включені науково-популярні та художні позиції.

Українська гуманітаристика за три десятиліття накопичила потужний масив досліджень з проблематики сучасної Української держави. Покажчик «30 років Незалежності України: наукове осмислення. Бібліографія» дозволяє швидко і зручно зорієнтуватися в наявній літературі. Водночас уважному читачеві він дає можливості побачити лакуни, які є у вивченні процесів державотворення. А значить, у такій якості, видання є не тільки «сухим» бібліографічним інструментом, але й «живим» історіографічним методом для подальших наукових досліджень.

Отже, Національну історичну бібліотеку України, а разом з нею вітчизняну наукову спільноту і ширше – зацікавлену громадськість, – можна щиро привітати з черговим успішним бібліографічним проєктом. З огляду на новаторську та прикладну спрямованість видання, сподіваємося, воно стане надійною цеглиною для подальшої розбудови державності.

Слава Україні!

Геннадій БОРЯК

Володимир ГОЛОВКО

ВІД УПОРЯДНИКІВ

До ювілейної річниці проголошення незалежної української держави Національна історична бібліотека України підготувала бібліографічний покажчик «30 років Незалежності України: наукове осмислення». Обравши таку назву, укладачі намагалися звернути увагу на різноманітність поглядів авторів, їх суб'єктивне бачення шляхів розвитку країни. Науковий супровід видання виконано вченими Інституту історії України НАН України. Цей спільний проєкт є черговим результатом багаторічної співпраці Бібліотеки та наукової інституції.

У бібліографічному покажчику здійснено спробу зібрати літературу з даної теми, яка хронологічно охоплює період від початку демократизації українського суспільства, так званої «перебудови», до теперішнього часу і висвітлює найбільш важливі, на нашу думку, процеси розвитку держави.

Джерельну базу видання склали фонди і бібліографічні напрацювання НІБУ, електронні ресурси наукових установ, навчальних закладів та бібліотек України, офіційні сторінки громадських організацій і публічних людей у соціальних мережах, інтернет-ресурси.

Документальний масив посібника містить бібліографічні записи книг, статей, публікацій з періодичних та продовжуваних видань, наукових і тематичних збірників, матеріалів конференцій, «круглих столів», авторефератів дисертацій, що надруковані в Україні та за її межами з 1986 по 2021 рік. Укладачі не ставили за мету охопити увесь масив літератури, виданий за цей період. Загальна кількість бібліографічних записів становить 4988 позицій. Відбір джерел завершено у червні 2021 року.

Матеріал згруповано у дванадцяти тематичних розділах:

I. Джерела та історіографія
II. Бібліографічні покажчики
III. «Перебудова» в УРСР (друга половина 1980-х років)
IV. Проголошення незалежності України
V. Органи державної влади та політична система України
VI. Суспільно-політична динаміка
VII. Збройна агресія Російської Федерації проти України
VIII. Соціально-економічна динаміка
IX. Етнонаціональна та регіональна політика.
    Міжетнічні відносини. Українська діаспора
X. Гуманітарна політика. Духовне життя
XI. Зовнішня політика України
XII. Персоналії державних, політичних і громадських діячів

Окремої уваги заслуговує сьомий розділ покажчика. Упорядники прагнули показати витоки агресії Російської Федерації щодо України. Розділ містить літературу про окупацію Криму, переслідування кримськотатарського народу, війну на Сході України, наслідки злочинних дій, що призвели до людських і матеріальних втрат, гібридні інформаційні атаки, фейки і міфи, направлені проти нашої країни. Приділено увагу вшануванню пам'яті захисників України, добровольчим батальйонам, волонтерському руху.

Документальний потік у розділах та підрозділах покажчика розташований за алфавітом прізвищ авторів і назв публікацій. Виняток становить розділ «Персоналії державних, політичних і громадських діячів», де бібліографічні записи розміщено за алфавітом прізвищ згаданих осіб.

Бібліографічні записи частково анотовані, у деяких випадках документи розкриваються за допомогою змісту і назв розділів. Подаючи цитати із публікацій, укладачі мали на меті не пропагувати літературу, а показати позицію автора, його бачення і трактування тих чи інших подій.

Для всебічного розкриття наповнення тематичних розділів застосовано систему посилань «також», «див. також №».

Довідково-пошуковий апарат видання складається з іменного та географічного покажчиків. В іменному покажчику наведено прізвища авторів, упорядників, редакторів тощо. Позиції, що стосуються прізвищ осіб, відображених за ознакою «персоналії», наведено у круглих дужках.

Географічний покажчик вміщує назви міст, сіл, регіонів України та іноземних держав.

Бібліографічний опис здійснено згідно з ДСТУ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання», слова та словосполучення скорочено згідно з ДСТУ 3582:2013 «Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».

Бібліографічний покажчик має довідково-інформаційний характер і стане корисним науковцям, дослідникам, викладачам, вчителям, студентам, широкому загалу користувачів, зацікавлених історією незалежної України.

З електронною версією покажчика і базою даних «30 років Незалежності України: наукове осмислення. Бібліографія» користувачі можуть ознайомитись на сайті Національної історичної бібліотеки України.

І ДЖЕРЕЛА ТА ІСТОРІОГРАФІЯ

1. ДОКУМЕНТИ

1. Акт проголошення незалежності України (24 серп. 1991 р.) // Україна. – 1991. – № 18. – С. 3.

Також: Архіви України. – 1991. – № 5-6. – С. 4.

2. Аналіз ведення антитерористичної операції та наслідків вторгнення Російської Федерації в Україн у серпні–вересні 2014 року. – Київ, 2015. – 24 с. : карт.

Режим доступу: http://www.mil.gov.ua/content/other/anliz_rf.pdf.

Також: http://www.mil.gov.ua/news/2015/08/13/analiz-vedennya-antiteroristichnoi-operaczii--12694/. – Дата звернення: 10.01.2020. «Цей документ підготовлено Генеральним штабом Збройних Сил України спільно з Центральним науково-дослідним інститутом Збройних Сил України для того, щоб дати відповідь на справедливий запит українського народу – правдиву інформацію про перемоги та поразки України в серпні–вересні 2014 року, а також про їх передумови та наслідки. Тут наведена інформація, що була отримана з офіційних джерел та підтверджена безпосередніми учасниками подій» (с. 1).

3. Вибори до Верховної Ради України [в березні–квітні 1994 р.] : офіційні підсумки // Українське слово. – 1994. – 21 квіт. (№ 16 (2712). – С. 1.

4. Вибори президента України 2010 року : інформ.-аналіт. збірник / редкол.: В. М. Шаповал (голова) та ін. ; Центр. виборча комісія. – Київ: Фенікс, 2010. – 892 с. : схеми, табл., фот.

Режим доступу: https://www.cvk.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/vibory2010.pdf. – Дата звернення: 16.03.2021.

5. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2013 / упоряд. Є. Ю. Захаров. – Харків : Права людини, 2018. – 598 с.

Надруковано переклади 29 рішень зі 72, прийнятих Європейським судом з прав людини у 2013 році за заявами проти України.

6. Витяг з сесії Верховної Ради Української РСР. 17 жовтня 1990 року, засідання вісімнадцяте. Сесійний зал Верховної Ради Української РСР. 17 жовтня 1990 року, 16 година : [постанова Верховної Ради Української РСР «Про розгляд вимог студентів, які проводять голодування в м. Києві з 2 жовтня 1990 року»]. [Електронний ресурс]. – [Б. м.], [2009]. – Режим доступу: https://stud-bratstvo.io.ua/s75637/vityag_z_sesie_verhovnoe_radi_ukraenskoe_rsr._17_jovtnya_1990_roku. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.01.2021.

7. Волевиявлення народу України : (результати всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.) // Архіви України. – 1991. – Вип. 5-6. – С. 5.

8. Всеукраїнський перепис населення 2001 [Електронний ресурс] / Держ. ком. статистики України. – Електрон. дані. – [Київ], [2003–2004]. – Режим доступу: http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/. – Назва з екрана. – Дата звернення: 18.11.2020.

Більше інформації там же у «Банку даних».

Режим доступу: http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Database/Census/databasetree_uk.asp. – Дата звернення: 18.11.2020. Зіставлення результатів Перепису населення 2001 року із даними попереднього перепису 1989 року.

9. Выборы в Верховную Раду Автономной Республики Крым. 2010 год : официальное издание Избирательной комиссии АРК. – Симферополь, 2012. – 326 с.

10. Декларация о соблюдении суверенитета, территориальной целостностии неприкосновенности границ государств-участников Содружества Независимых Государств, 15 апреля 1994 г. // Політика і час. – 1994. – № 6. – С. 87-88.

11. Декларація про державний суверенітет України : прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 р. – Київ : Політвидав України, 1990. – 8 с.

Документ засвідчив відмову України від участі в підписанні нового Союзного договору, забезпечував суверенітет України у складі СРСР. Декларація стверджувала верховенство Конституції і законів УРСР на своїй території.

12. Декларація про державний суверенітет України; Закон України «Про громадянство України»; Закон України «Про національні меншини в Україні». – Київ : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 1994. – 51 с.

13. Декларація Української асоціації незалежної творчої інтелігенції, від 7 грудня 1987 р. // Кафедра : літ.-мистец. та наук.-попул. квартальник. – 1988. – № 1.

Асоціація незалежної творчої інтелігенції (УАНТІ) – громадське об'єднання, що виникло 1987 року у Львові з ініціативи відомих дисидентів і правозахисників, громадських діячів М. Руденка, Є. Сверстюка, І. Світличного, М. Осадчого, О. Заливахи, С. Сапеляка та ін. Офіційно зареєстрована міністерством юстиції УРСР 6 листопада 1990 року. На першому етапі діяльності виступала за реабілітацію жертв репресій, демократизацію і гласність у суспільно-політ. і духовному житті. Друкованим органом асоціації, починаючи з 2-го номера, став самодіяльний ілюстрований літературно-мистецький та науково-популярний щоквартальний журнал «Кафедра», заснований М. Осадчим.

14. Депортовані кримські татари, болгари, вірмени, греки, німці : зб. док. Автономної Республіки Крим (1989–1999) / Держ. ком. України у справах національностей та міграції ; кол. упоряд.: Ю. Білуха (кер.) та ін. – Київ : Абрис, 1999. – 415 с. : табл.

15. Депортовані кримські татари, болгари, вірмени, греки, німці : зб. док. (1989–2002) / Держ. ком. України у справах національностей та міграції ; кол. упоряд.: Ю. Білуха, О. Власенко, Н. Павлік. – Київ : Абрис, 2003. – 192 с.

16. Держава, влада та громадянське суспільство у документах політичних партій України (кінець 1980-х – перша половина 2011 рр.) / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; упоряд.: Т. А. Бевз, Д. В. Вєдєнєєв, П. П. Гай-Нижник та ін. ; кер. проекту М. С. Кармазіна. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2011. – 808 с.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/publication/derzhava-vlada-ta-hromadianske-suspilstvo-u-dokumentakh-politychnykh-partij-ukrainy-kinets-1980-kh-persha-polovyna-2011-rr/. – Дата звернення: 15.01.2019.

17. Державна молодіжна політика в Україні у 2007 році : зб. нормат.-прав. актів / авт.-упоряд. Є. І. Бородін. – Дніпропетровськ : Пороги, 2008. – 406 с.

18. Державна молодіжна політика в Україні у 2008 році : зб. нормат.-прав. актів / авт.-упоряд. Є. І. Бородін. – Дніпропетровськ : Пороги, 2009. – 729 с.

19. Державна молодіжна політика в Україні у 2009 році : зб. нормат.-прав. актів / авт.-упоряд. Є. І. Бородін. – Дніпропетровськ : Пороги, 2010. – 459 с.

20. Державна політика щодо збереження історичної пам'яті в Україні : зб. док. і матеріалів / упоряд.: Є. І. Бородін, Л. Л. Прокопенко, Ю. В. Пшеничний. – Дніпропетровськ, 2011. – 480 с.

21. Державна програма розвитку української мови та інших національних мов в Українській РСР на період до 2000 року : схвалена постановою Ради Міністрів УРСР від 12 лют. 1991 р. № 41 // Українська мова і література в школі. – 1991. – № 6. – С. 4-17.

22. Договір між Українською Радянською Соціалістичною Республікою та Росій-сь-кою Радянською Федеративною Соціалістичної Республікою // Сучасність. – 1991. – Ч. 1. – С. 186-190.

23. Документы Курултая крымскотатарского народа, принятые на его сессиях и конференциях в 1991–1998 гг. / Меджлис крымскотатар. народа ; ред. Э. Чубаров. – Симферополь, 1999. – 130 с.

До збірника увійшли підсумкові документи Курултаю кримськотатарського народу, затверджені на його п'яти сесіях і двох конференціях.

24. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (зі змінами, внесеними згідно із Законом № 1237-VII від 6 трав. 2014 р.) // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ : Наук. думка, 2015. – С. 490-510.

25. Закон України «Про національні меншини в Україні». – Київ : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 1993. – 14 с.

26. Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ» : наук.-практ. коментар / ред.: О. В. Скрипнюк, І. А. Тимченко, В. П. Тихий. – Харків : Право, 2013. – 244 с.

Офіційний текст коментованого Закону подається у редакції станом на 1 січня 2011 р.

27. Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки про мови в Українській РСР : прийнятий на десятій сесії Верховної Ради УРСР одинадцятого скликання 28 жовт. 1989 р. – Київ : Україна, 1991. – 16 с.

Також: Українська мова і література в школі. – 1990. – № 5. – С. 3-10.

28. Заява IV Курултаю кримськотатарського народу «Про відродження релігійного життя кримських татар і збереження релігійної толерантності в Криму 10 листопада 2001 року» // Кримські студії. – 2001. – № 5-6. – С. 21.

29. Збірник рішень судів за результатами розгляду скарг та заяв суб'єктів виборчого процесу на виборах Президента України 2004 року / редкол.: Я. В. Давидович (голова), М. І. Мельник, М. І. Ставнійчук та ін. – Київ : Атіка, 2005. – 936 с.

30. Звернення до парламенту і народу України щодо ситуації в Криму // Сучасність.

– 1991. – Ч. 1. – С. 181-182.

Звернення Других Всеукраїнських зборів Руху (м. Київ, 25–28 жовтня 1990 року). «З'їзд рішуче засуджує шовіністичні сепаратистські намагання партократичної номенклятури відокремити Крим від України у нестримному прагненні до підписання нового Союзного договору, всупереч положенням Декларації про державний суверенітет України, Гельсінським угодам. Вірні провідники імперської політики КПРС – комуністичні керівники Кримської області – ігнорують інтереси репресованого кримсько-татарського населення і чинять шалену протидію його поверненню на свою історичну батьківщину» (с. 181).

31. Здобуття Незалежності України 1991 : історія проголошення, документи, свідчення : у 2 т. / Асоц. народних депутатів України ; ред. рада: О. Б. Барабаш (голова) та ін. – Житомир : Рута, 2011.

Т. 1. – 752 с.

Т. 2. – 896 с.

32. Ільченко, А. М.

Іменем України, та не в ім'я українців : збірник судових рішень, постанов та ухвал із питань функціонування української мови / А. М. Ільченко. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2010. – 616 с.

33. Історія державної служби в Україні : у 5 т. / Голов. упр. державної служби України, Ін-т історії України НАН України ; відп. ред.: Т. В. Мотренко, В. А. Смолій ; упоряд.: А. М. Бега, Г. В. Боряк (кер. кол. упоряд.), Л. Я. Демченко та ін. – Київ : Ніка-Центр, 2009.

Т. 5 : Документи і матеріали. Кн. 2 : 1991–2009. – 2009. – 636 с.

34. Історія конституційного законодавства України : зб. документів / Акад. правових наук України, Наук.-дослід. ін-т державного будівництва та місцевого самоврядування ; уклад. В. Д. Гончаренко. – Харків : Право, 2007. – 254 с.

35. Історія української Конституції / Укр. правнича фундація ; упоряд.: А. Г. Слюсаренко, М. В. Томенко. – Київ : Право, 1997. – 443 с.

Зі змісту: Нова Конституція України у контексті становлення правової держави. – С. 279-437.

Режим доступу: https://bit.ly/3bNpw7N. – Дата звернення: 15.03.2021. У книзі зібрано та проаналізовано конституційно-державні акти України з найдавніших часів до сьогодення.

36. Конституція Автономної Республіки Крим : від 21 жовтня 1998 р. – Сімферополь : Тавріда, 1999. – 140 с. – укр., рос., кримськотатар. мовами.

37. Конституція України. Конституція Автономної Республіки Крим : зб. нормат. актів / ред. В. С. Ковальський. – Київ: Юрінком Інтер, 2007. – 96 с. – (Бібліотечка журналу «Вісник Конституційного Суду України»).

38. Конституція незалежної України : у 3 кн. / заг. ред. С. П. Головатий. – Київ : Право, 1995 – 2010.

Кн. 1 : Документи, коментарі, статті. – 1995. – 379 с.

Кн. 2., ч. 1 : Документи. Статті. – 1997. – 268 с.

Кн. 3., [ч. 1-21 : Документи. Стенограми]. – [1998-2010].

39. Конституція України: прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – Київ : Україна, 1996. – 54 с.

40. Конституція України: прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року : із змінами, внесеними згідно із Законом України від 8 груд. 2004 р. № 2222-IV. – Харків : Фоліо, 2008. – 48 с.

41. Конституція України: офіційний текст, прийнятий на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року : із змінами станом на 1 січ. 2006 р. – Київ : Ін Юре, 2006. – 140 с.

42. Конституція України : станом на 22 січ. 2018 р. : відповідає офіц. тексту. – Харків : Право, 2018. – 72 с.

43. Крим в умовах суспільно-політичних трансформацій (1940–2015) : зб. док. та матеріалів / Ін-т історії України НАН України, Центр. держ. архів громадських об’єднань України, Центр. держ. архів вищих органів влади і управління України, Галуз. держ. архів Служби безпеки України ; упоряд.: О. Г. Бажан (кер.) та ін. ; редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. – Київ, 2016. – 1092 с. – Імен. покажч.: с. 1027-1044. – Геогр. покажч.: 1045-1085. – (Студії з регіональної історії. Джерела).

Зі змісту: Кримськотатарський національний рух за повернення на історичну батьківщину (1950-ті – 1980-ті роки). – С. 761-910 ; Проблеми адаптації та інтеграції репатріантів в українське суспільство. – С. 911-1026.

44. Крымскотатарское национальное движение / С. М. Червонная, ред. М. Н. Губогло ; Ин-т этнологии и антропологии им. Н. Н. Миклухо-Маклая РАН. Центр по изучению межнац. отношений. – Москва : ИЭА, 1992 – . – (Национальные движения в СССР и в постсоветском пространстве).

Т. 1 : История. Проблемы. Перспективы. – 1992. – 331 с.
Т. 2 : Документы. Материалы. Хроника. – 1992. – 340 с.
Т. 3 : 1991–1993 годы : сб. документов / ред.-сост. Р. Ф. Аппазов. – 1996.
Т. 4 : Возвращение крымскотатарского народа: Проблемы этнокультурного возрождения, 1994–1997 годы. – 1997. – 342 с.

45. Лист КГБ та МВС УРСР від 29.09.1990 року [Електронний ресурс] : [документ про заходи контролю за розвитком масових акцій в м. Києві під час революції на граніті]. – [Київ], [2021]. – Режим доступу: https://zbruc.eu/node/42121. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.01.2021.

46. Лист Митрополита Сімферопольського і Кримського Лазаря про відмову від земельної ділянки в селі Лозове // Кримськотатарське питання. – 2012. – Вип. 1 (41). – С. 38.

Подано документ, адресований голові Добрівської сільради, у ньому йдеться про відмову від земельної ділянки, «яка виділяється під будівництво храму, раніше було розташоване мусульманське кладовище». «З метою збереження міжконфесійного миру і злагоди на нашій благодатній кримській землі Сімферопольська і Кримська єпархія офіційно заявляє, що вона відмовляється від запропонованої Добрівською сільською радою земельної ділянки і просить... з розумінням поставитися до нашого рішення та знайти можливість для виділення земельної ділянки під будівництво православного храму в селі Лозове в іншому місці» (с. 38).

47. Міждержавні відносини України та Республіки Польща (зб. документів) / М-во

закордонних справ України, Упр. Державного архіву ; відп. ред. П. Сардачук. – Київ, 2011. – 344 с.

48. Міжнародні договори України про правові відносини та правову допомогу: двосторонні та багатосторонні договори, міжнародні договори : офіц. видання / М-во юстиції України ; редкол.: Л. М. Горбунова [та ін.]. – Київ : Вид. дім «Ін Юре», 2007. – 912 с.

49. Міжнародне визнання Голодомору 1932–1933 років в Україні та вшанування пам'яті жертв / М-во закордонних справ України. – Київ, 2018. – 312 с. : іл.

Документи щодо визнання Голодомору актом геноциду українського народу, прийняті парламентами і місцевими органами влади держав світу та міжнародними організаціями.

50. Національна безпека України: кримський вектор : зб. док. і матеріалів (1917–2014 рр.) : [у 5 ч.] / Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького; упоряд. Л. Рябошапко та ін. ; ред.: Л. Рябошапко, А. Луцький. – Івано-Франківськ ; Львів : Ліга-Прес, 2015.

Ч. 1 : Лютий 1917 – серпень 1991 рр. – 899 с.
Ч. 2 : Серпень 1991 – червень 1996 рр. – 729 с.
Ч. 3 : Червень 1996 – грудень 2004 рр. – 824 с.
Ч. 4 : Листопад 2005 – листопад 2013 рр. – 757 с.
Ч. 5 : Листопад 2013 – грудень 2014 рр. – 769 с.

51. Народний Рух України : док. і матеріали. – Київ : Секретаріат Нар. Руху України : Видав.-культурол. центр «Софія», 1993. – 63 с.

52. Народний Рух України : ухвали, заяви, звернення (травень–серпень 2003 року). – Київ : Фоліант, 2003. – 62 с.

53. Народний Рух України: державність, демократія, реформи : [док., довід. матеріали, Статут із змінами та допов., внесені V Всеукр. зборами Руху]. – Київ, 1994. – 62 с.

54. Національні процеси в Україні: історія і сучасність. Документи і матеріали : довідник: у 2 ч. / ред. В. Ф. Панібудьласка ; упоряд. І. О. Кресіна. – Київ : Вища школа, 1997.

Ч. 2. – 704 с.

Зі змісту: Звернення Верховної Ради України до громадян всіх національностей. – С. 604-605 ; Указ Президії Верховної Ради України «Про заборону діяльності Компартії України». – С. 605-606 ; Указ Президії Верховної Ради України «Про передачу підприємств, установ та організацій союзного підпорядкування, розташованих на території України, у власність держави». – С. 606-607 ; Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання, пов'язані з поверненням кримських татар у Кримську АРСР». – С. 608-609 ; Міграція між Україною і ко-лишніми республіками СРСР за етнічною ознакою. – С. 642-643.

Режим доступу: http://resource.history.org.ua/item/11028. – Дата: 15.04.2019.

55. Нова українська школа: нормативно-правові документи : інформ. збірник / Терноп. обл. комунальний ін-т післядипломної пед. освіти ; упоряд. О. М. Петровський. – Тернопіль : Терно-граф, 2019. – 519 с. : табл.

56. Нові розсекречені документи КДБ про Чорнобиль: спецоперації, пропаганда і під-

міна зразків [Електронний ресурс] / Е. Андрющенко, Д. Трещанін // Радіо «Свобода». – Електрон. дані. – [Київ], 2019. – Режим доступу: https://radiosvoboda.org/a/29987084.html. – Дата звернення: 21.04.2021.

57. Питання підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 квіт. 2010 р. № 819-р // Урядовий кур'єр. – 2010. – 14 квітня. – С. 12.

58. Позачергові вибори народних депутатів України 2007 року : інформ.-довід. видання / Центр. виборча комісія ; редкол.: В. М. Шаповал (голова) та ін. – Київ, 2008. – 704 с.

59. Політичні протести й інакодумство в Україні (1960–1990) : док. і матеріали / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України ; редкол.: Я. С. Калакура (відп. ред.) та ін. ; упоряд. В. М. Даниленко. – Київ : Смолоскип, 2013. – 736 с. : іл.

60. Постанова Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави» // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ : Наук. думка, 2015. – 511-512 с.

61. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи / упоряд. Ю. К. Качуренко. – Київ : Наук. думка, 1992. – 199 с.

62. Про відзнаку Президента України – ювілейну медаль «25 років незалежності України» : Указ Президента України від 29 квіт. 2016 р. № 185/2016 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 36. – С. 17-20.

63. Про відзначення 25-ї річниці незалежності України : Указ Президента України № 675/2015 від 3 груд. 2015 р. // Офіційний вісник Президента України. – 2015. – № 24. – Ст. 448. – С. 24.

64. Про День незалежності України : Постанова Верховної Ради України від 20 лют. 1992 р. № 2143-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 20. – Ст. 279.

65. Про Державний Герб України : Постанова Верховної Ради України від 19 лют. 1992 р. № 2137-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 40. – Ст. 592.

66. Про Державний Гімн України : Закон України від 6 берез. 2003 р. № 602-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 24. – Ст. 163.

67. Про Державний Прапор України : Постанова Верховної Ради України від 28 січ. 1992 р. № 2067-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 19. – Ст. 257.

68. Про державний суверенітет України : Декларація від 16 лип. 1990 р. № 55-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.

69. Про державні символи України : Постанова Верховної Ради України від 3 верес. 1996 р. № 347 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 45. – Ст. 241-242.

70. Про державну програму розвитку української мови та інших національних мов в Українській РСР на період до 2000 року : Постанова Ради Міністрів Української

РСР від 12 лют. 1991 р. № 41 // Українська мова і література в школі. – 1991. – № 6. – С. 3.

71. Про затвердження Порядку внесення Кабінетові Міністрів України клопотань про нагородження відзнакою Президента України – ювілейною медаллю «25 років незалежності України» : Постанова Кабінету Міністрів України від 8 черв. 2016 р. № 375 // Офіційний вісник Президента України. – 2016. – № 51. – С. 29-31.

72. Про комітет з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : Указ Президента України від 2 квіт. 2010 р. № 470/2010 // Урядовий кур'єр. – 2010. – 8 квітня. – С. 11.

Додаток: Склад Комітету з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу.

73. Про правовий режим воєнного стану в Україні : чинне законодавство станом на 29 листоп. 2018 р. (офіційний текст) / відп. за вип. А. В. Паливода. – Київ : Паливода А. В., 2018. – 48 с. – (Закони України).

74. Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті : Закон України від 9 квіт. 2015 р. № 314-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 25. – Ст. 190.

«Борцями за незалежність України у XX столітті визнаються особи, які брали участь у всіх формах політичної, збройної та іншої колективної чи індивідуальної боротьби за незалежність України у XX столітті у складі таких органів влади, організацій, структур та формувань: 18) організації, створені особами, які зазнали політичних репресій за участь у боротьбі за незалежність України у XX столітті, у радянських тюрмах, таборах або табірних відділеннях для боротьби за свої громадянські або інші права; 19) Народний Рух України за перебудову (Народний Рух України) до 24 серпня 1991 року; 20) інші організації, структури або формування, що існували протягом XX століття (до 24 серпня 1991 року) і метою діяльності яких було здобуття (відновлення) або захист незалежності України. Перелік таких організацій, структур та формувань затверджується Кабінетом Міністрів України».

75. Про проголошення незалежності України : Постанова, Акт Верховної Ради Української РСР від 24 серп. 1991 № 1427-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38 (17 верес.). – Ст. 502.

Також: Архіви України. – 1991. – № 5-6. – С. 4.

76. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 березня 2021 року «Про Стратегію деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 117/2021 від 24 берез. 2021 р. // Президент України: офіційне інтернет-представництво. – Електрон. текст. дані. – [Київ], 2021. – Режим доступу: https://president.gov.ua/documents/1172021-37533. – Загол. з титул. екрана. – Дата звернення: 21.05.2021.

77. Про розгляд вимог студентів, які проводять голодування в м. Києві з 2 жовтня 1990 року : Постанова Верховної Ради Української РСР // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР). – 1990. – № 45. – Ст. 604. [Електронний ресурс]. – [Київ], [2021]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=402-12#Text. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.01.2021.

78. Про статус Автономної Республіки Крим відповідно до діючої Конституції та законодавства України : Постанова Верховної Ради України, 24 лют. 1994 р., м. Київ, № 4006-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 22, Ст. 148.

79. Провісники свободи, державності і демократії : зб. док. і матеріалів / Ін-т історії України АН України та ін. ; упоряд.: В. С. Лозицький та ін. ; редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. – Київ, 2009. – 454 с.

До збірника увійшли документальні матеріали Народного Руху України.

80. Програма Демократичної партії України (проєкт) // Літературна Україна. – 1990. – № 44, 1 листоп.

Проєкт програми ДемПУ обговорено і схвалено 21 жовтня 1990 року на засіданні Оргкомітету партії.

81. Протест Спілки письменників України Президентові України Л. Д. Кучмі : [про статус російської мови] // Літературна Україна. – 1994. – № 32. – С. 1.

82. Проти затягування в імперію : [демократичні сили Луганщини виступили проти підписання установчих документів про створення міждержавного органу зі своїм статутом і програмою між Луганською, Донецькою, Дніпропетровською, Запорізькою, Харківською областями України та суміжних областей Російської Федерації] // Українське слово. – 1994. – № 8 (2704), 24 лют. – С. 2.

83. Россия и Украина. 1990–1993 : сб. документов / Моск. гос. ин-т междунар. отношений (ун-т) МИД РФ, Центр междунар. исследований. – Москва, 1996. – 240 с.

84. Россия – Украина. 1990–2000 : док. и материалы: в 2 т. / редкол.: рос. часть: Г. В. Берденников [и др.], укр. часть: А. А. Чалый [и др.] ; ред. О. А. Савельев ; М-во иностранных дел Украины, М-во иностранных дел России. – Москва : Междунар. отношения, 2001.

Кн. 1 : 1990–1995. – 488 с.
Кн. 2 : 1996–2000. – 440 с.

85. Собор св. Юра 22 січня 1989 року : док. і спогади / упоряд. І. Калинець. – Львів : Друкарські кунншти, 2011. – 133 с.

Перше відзначення Злуки відбулося у Львові на подвір'ї Собору св. Юра.

86. Спільна заява Голови Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки і Голови Верховної Ради Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки : [про підписання Договору між Україною і Росією, 19 листоп. 1990 р. у Києві] // Сучасність. – 1991. – Ч. 1. – С. 185.

87. Становлення Народного Руху України : (за документами Галузевого державного архіву Служби безпеки України) / упоряд.: О. Г. Бажан, О. Лошицький // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 2009. – № 2. – С. 206-326.

88. Статут Народного руху України за перебудову // Київ. – 1990. – № 5. – С. 104-110.

89. Статути Збройних Сил України : зб. законів : чинне законодавство із змінами та допов. на 26 лип. 2021 р. – Київ : Алерта, 2021. – 422 с.

90. Стратегія національної безпеки України : затверджено Указом Президента України від 26 трав. 2015 р. № 287/2015 // Урядовий кур'єр. – 2015. – 29 трав. (№ 95). – С. 10-11.

91. Судова практика Європейського суду з прав людини. Рішення щодо України / відп. ред. В. В. Лутковська. – Київ : Праксіс, 2005. – 480 с.

92. Техногенна катастрофа 1986 р. в документах КДБ УРСР (до 30-річчя аварії на Чорнобильській АЕС) / авт. вступ. ст., публ. О. Г. Бажан // Український історичний журнал. – 2016. – № 2. – С. 163-197.

93. Україна: антологія пам'яток державотворення X–XX ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ : Основи, 2008 – 2009.

Т. 10 : Відродження й утвердження української державності (1987–2005 роки). – 2009. – 672 с.

94. Україна багатопартійна : програмні документи нових партій / Ін-т історії України АН України ; упоряд., авт. передм. О. В. Гарань. – Київ : Пам'ятки України, 1991. – 192 с.

95. Україна в міжнародно-правових відносинах : зб. документів : у 2 кн. – Київ : Юрінком, 1996 – 1997.

Кн. 2 : Правова охорона культурних цінностей / відп. ред. Ю. С. Шемшученко, В. І. Акуленко. – 1997. – 863 с. – укр. та рос. мовами.

96. Україна – Європейський Союз : зібрання міжнародних договорів та інших документів (1991–2009) / Координаційне бюро європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, М-во закордонних справ України ; упоряд.: Т. Є. Крикун, Л. К. Білляр, В. А. Назаренко ; ред. С. О. Камишев. – Київ : Юстініан, 2010. – 608 с.

97. Україна на міжнародній арені : зб. док. і матеріалів 1991–1995 рр. : у 2 кн. / упоряд. В. В. Будяков ; ред. Г. Й. Удовенко. – Київ : Юрінком Інтер, 1998.

Кн. 1. – 734 с.

Кн. 2. – 494 с.

98. Флурі, Ф.

Демократичний цивільний контроль та воєнна криза в Україні : законодавчі аспекти / Ф. Флурі, В. В. Бадрак. – Женева ; Київ : Центр дослідж. армії, конверсії та роззброєння, 2016. – 184+168 с. – укр. та англ. мовами.

99. Хроніка опору : документи, інші офіційні матеріали, свідчення преси про спробу державного перевороту, вчинену так званим ГКЧП у серпні 1991 р. / упоряд., авт. прим. Л. С. Танюк. – Київ : Вік : Дніпро, 1991. – 455 с.

100. Червінський, В. І.

Історія України: джерельний літопис / В. І. Червінський, М. І. Обушний. – 3-є вид., переробл. та допов. – Київ : Україна, 2016. – 896 с. : карти, табл., фот.

Зі змісту: Україна в умовах незалежності. – С. 673-759.

Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Chervinskyi_Viktor/Istoriia_Ukrainy_Dzherelnyi_litopys.pdf?. Дата звернення: 15.03.2021.

101. Чорнобиль. Документи Оперативної групи ЦК КПУ (1986– 1988) / Ін-т історії України НАН України ; упоряд.: О. Г. Бажан, Г. В. Боряк, С. І. Власенко. – Київ, 2017. – 830 с. – Імен. покажч.: с. 788-799. – Геогр. покажч.: с. 800-814.

102. Чорнобиль: проблеми здоров'я населення : зб. док. і матеріалів : у 2 кн. / Ін-т історії України, Центр. держ. архів громад. об'єднань України ; редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – Київ, 1995.

Кн. 1. – 259 с.

Кн. 2. – 239 с.

103. Чорнобиль. 1986–1987 рр.: роль НАН України у подоланні наслідків катастрофи : док. і спогади / редкол.: А. П. Шпак, І. М. Вишневський, В. В. Гончарук [та ін.] ; уклад.: В. Д. Новіков, Т. В. Желтовська, В. Ю. Данильченко [та ін.]. – Київ : Академперіодика, 2004. – 564 с.

104. Чорнобильська трагедія : док. і матеріали / НАН України, Ін-т історії України, Центр. держ. архів громад. об'єднань України ; упоряд.: Н. П. Барановська [та ін.] ; ред. рада: П. П. Толочко (голова) [та ін.]. – Київ : Наукова думка, 1996. – 783 с. – (Пам'ятки історії України. Джерела новітньої історії ; сер. 5).

105. Чорнобильське досьє КҐБ: від будівництва до аварії : зб. док. про катастрофу на Чорнобильській АЕС / Галуз. держ. архів Служби безпеки України, Ін-т історії України НАН України, Укр. ін-т національної пам'яті ; упоряд: О. Г. Бажан, А. Когут, Г. В. Боряк. – Київ, 2020. – 687 с. : фот. – Геогр. покажч.: с. 659-665.

Режим доступу: https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/chornobylske-dosye-kgb-vid-budivnyctva-do-avariyi. – Дата: 09.07.2020. «У другій книзі збірника документів «Чорнобильське досьє КҐБ. Від будівництва до аварії» опубліковані документи, які охоплюють період з початку 1970-х і до листопада 1986 року: від початку будівництва ЧАЕС до введення в експлуатацію об'єкту «Укриття» («Саркофаг») після Чорнобильської катастрофи. Документальне видання «Чорнобильське досьє КҐБ. Від будівництва до аварії» містить 229 документів, переважна більшість з яких (190) публікується вперше. Документи публікуються мовою оригіналу у хронологічній послідовності. Свідчення, зібрані у виданні, показують перебіг будівництва, розслідування причин аварії 26 квітня 1986 року та перші місяці ліквідації її наслідків через призму діяльності радянських спецслужб. Відтак численні повідомлення про недоліки будівництва, можливі диверсії, донесення від агентів та інформування про інші можливі небезпеки на ЧАЕС стали наскрізною темою книги. Серед документів, що увійшли до книги: повідомлення про аварії, що сталися до 1986-го, транскрипт телефонних переговорів на ЧАЕС в ніч аварії 26 квітня, примірник першого повідомлення про аварію, інформація про початок розслідування аварії та будівництва Саркофагу» тощо».

106. Чорнобильське досьє КҐБ: суспільні настрої. ЧАЕС у поставарійний період : зб. док. про катастрофу на Чорнобильській АЕС / Галуз. держ. архів Служби безпеки України, Ін-т історії України НАН України, Укр. ін-т національної пам'яті ; упоряд.: О. Г. Бажан, В. Бірчак, Г. В. Боряк. – Київ, 2019. – 1199 с. – Імен. покажч.: с. 948-958. – Геогр. покажч.: с. 959-968.

Режим доступу: https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/knyga-chornobylske-dosye-kgb1. – Дата: 9.07.2020. «У виданні зібрано і оприлюднено документи 1986–1991 рр., що висвітлюють постчорнобильське життя – суспільні настрої, повсякдення, заходи з ліквідації наслідків аварії. Наведено інформування радянськими органами держбезпеки відповідних інстанцій про стан ЧАЕС, вжиті заходи з підвищення безпечної експлуатації об'єкта «Укриття», ситуацію в зоні відчуження. Окрему увагу зосереджено на відтворенні моделі ситуативної поведінки різних

груп населення України після оприлюднення інформації про «ядерне лихо» та реакцію світової спільноти на Чорнобильську трагедію».

107. Шлях до незалежності: суспільні настрої в Україні кінці 80-х рр. XX ст. : док. і матеріали / Ін-т історії України НАН України, Галуз. держ. архів Служби безпеки України ; упоряд.: В. М. Даниленко (кер.) та ін. ; редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2011. – 626 с.

Див також №: 592, 780, 847, 954, 1247, 1410, 1766, 2157, 2802, 3642, 4174, 4536, 4844, 4936.

* * * * *

108. Діти, жінки та сім'я в Україні = Children, famales and family in Ukraine : стат. збірник / Держ. ком. статистики України. – Київ, 2004. – 398 с.

109. Діти, жінки та сім'я в Україні = Children, famales and family in Ukraine : стат. збірник / Держ. ком. статистики України ; відп. за вип. І. В. Калачова ; ред. Н. С. Власенко. – Київ : Держкомстат України, 2008. – 384 с.

110. Діти, жінки та сім'я в Україні = Children, famales and family in Ukraine : стат. збірник / Держ. ком. статистики України. – Київ, 2010. – 361 с. : іл.

111. Діти, жінки та сім'я в Україні = Children, famales and family in Ukraine : стат. збірник / Держ. ком. статистики України. – Київ, 2014. – 363 с. : табл.

112. Діти, жінки та сім'я в Україні = Children, famales and family in Ukraine : стат. збірник / Держ. ком. статистики України ; відп. за вип. О. О. Кармазіна. – Київ, 2018. – 319 с. : табл.

Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/DJS_2018_pdf.pdf. – Дата звернення: 27.05.2021.

113. Злочинність в Україні : стат. збірник / Держ. ком. статистики України ; відп. за вип. І. В. Калачова. – Київ, 2008. – 117 с.

114. Зовнішня торгівля України = Внешняя торговля Украины = Ukraine's foreign trade : стат. збірник за... роки / Держ. ком. статистики України. – Київ, 2004 – 2016. – укр., рос. та англ. мовами.

[2010–2014 роки]. – 2015. – 101 с.
[2013–2015 роки]. – 2016. – 101 с.

115. Міграція населення України у 2002 році : стат. збірник / Держ. ком. статистики України. – Київ : Держкомстат України, 2003. – 155 с. : іл., табл.

116. Народне господарство України у 1992 році : стат. щорічник / М-во статистики України ; відп. за вип. В. В. Самченко. – Київ : Техніка, 1993. – 464 с.

117. Населення України за 2011 рік : демогр. щорічник / Держ. служба статистики України. – Київ, 2012. – 444 с. : табл.

118. Населення України за 2012 рік : демогр. щорічник / Держ. служба статистики

України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2013. – 448 с. : табл.

119. Населення України за 2013 рік : демогр. щорічник / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2014. – 296 с. : табл.

120. Населення України, 1992 рік / М-во статистики України ; відп. за вип.: О. М. Гладун, І. В. Вакуловська. – Київ : Техніка, 1993. – 238 с.

121. Національний склад населення та його мовні ознаки : стат. бюлетень / ред. І. В. Ільтьо. – Ужгород : Закарпат. обл. упр. статистики, 2003. – 84 с.

122. Національний склад населення України та його мовні ознаки : за даними Всеукр. перепису населення 2001 року / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко ; відп. за вип.: Н. С. Власенко, Л. М. Стельмах. – Київ, 2003. – 245 с. : карт.

123. Національний склад та рідна мова населення Донецької області : за даними Всеукр. перепису населення 2001 року : стат. збірник / відп. за вип.: В. Шабанова, С. Нарушкевич. – Донецьк : Донец. обл. упр. статистики, 2001. – 23 с.

124. Ретроспективні перерахунки чисельності населення за 1989–2001 роки : на базі даних Всеукр. перепису населення 2001 року : стат. збірник / Держ. ком. статистики України; відп. за вип. Л. М. Стельмах. – Київ, 2006.
Ч. 1. – 374 с.
Ч. 2. – 570 с.
Ч. 3. – 570 с.
Ч. 4. – 591 с.

125. Рівень освіти населення України : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – Київ : Держкомстат України, 2003. – 218 с. : іл., табл.

126. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти : за даними Всеукр. перепису населення 2001 року / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко ; відп. за вип.: Н. С. Власенко, Л. М. Стельмах. – Київ, 2004. – 373 с.

127. Розподіл постійного населення України за статтю та віком : на 1 січня 2015 року : стат. збірник / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2015. – 349 с. : табл.

128. Розподіл постійного населення України за статтю та віком станом на 1 січня 2013 року : стат. збірник / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2013. – 414 с.

129. Розподіл постійного населення України за статтю та віком станом на 1 січня 2014 року : стат. збірник / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2014. – 414 с. : табл.

130. Стан демографічних процесів на територіях України, що зазнали впливу радіоактивних викидів внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції : інформ.-стат. довідник / М-во України з питань надзвичайних ситуацій та

у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. – Київ.
Вип. 3 : Народжуваність (1996–1998 роки). – 2000. – 41 с.
Вип. 4 : Смертність (1996–1998 роки). – 2001. – 54 с. : рис.

131. Україна у цифрах... [у 1993 році] : корот. стат. довідник. – Київ : Техніка, 1994. – 215 с. : табл.

132. Україна у цифрах... [у 1994 році] : корот. стат. довідник / М-во статистики України. – Київ : Техніка, 1995. – 207 с. : табл.

133. Україна у цифрах у 1995 році : корот. стат. довідник. – Київ : Техніка, 1996. – 143 с.

134. Україна у цифрах… [2016] : стат. збірник. – Київ, 2017. – 240 с.

Статистичний збірник містить широкий спектр статистичних показників соціально-економічного становища держави у 2016 році порівняно з 2010–2015 роками.

135. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2008 року / Держ. ком. статистики України. – Київ : Держкомстат України, 2008. – 116 с. : табл.

136. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2010 року / Держ. ком. статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2010. – 114 с.

137. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2011 року / Держ. ком. статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2011. – 113 с.

138. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2012 року / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2012. – 111 с.

139. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2013 року / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2013. – 112 с.

140. Численність наявного населення України на 1 січня 2014 року / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ, 2014. – 112 с.

141. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2015 року / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. Г. М. Тимошенко. – Київ : Консультант, 2015. – 110 с.

Див також №: 590, 1359, 1378, 1889, 2158, 2547.

Огляди документів

142. Адамовський, В. І.
Законодавство України про реабілітацію жертв політичних репресій кінця 1980-х – початку 1990-х років / В. І. Адамовський // Наукові праці Кам’янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2013. – Т. 23 : Історичні науки. – С. 468-473. – Бібліогр.: 13 назв.

143. Андрющенко, Е.
Нові розсекречені документи КДБ про Чорнобиль: спецоперації, пропаганда і під-

міна зразків [Електронний ресурс] / Е. Андрющенко, Д. Трещанін. – Електрон. дані. – [Київ], 2019. – Режим доступу: https://radiosvoboda.org/a/29987084.html. – Дата звернення: 21.04.2021.

144. Бородін, Є. І.
Молодіжне законодавство України в історичній ретроспективі (1991–2004 рр.) / Є. І. Бородін // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2010. – Т. 18, № 1/1, вип. 18. – С. 118-127. – Бібліогр.: 23 назви.

145. Бородін, Є. І.
Постанови Верховної Ради України до ювілеїв комсомолу (1999–2004 рр.) / Є. І. Бородін // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2008. – Т. 16, № 1/1. – С. 109-120. – Бібліогр.: 21 назва.

146. Вітряк, М. М.
Праці Л. Д. Кучми як джерело для вивчення історії України / М. М. Вітряк // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2017. – Вип. 37. – С. 167-175. – Бібліогр.: 7 назв.

147. Вітряк, М. М.
«Україна – не Росія»: актуальність книги Л. Кучми для сучасного українського суспільства / М. М. Вітряк // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2017. – Вип. 36. – С. 235-245.

148. В'ятрович, В. М.
Останні дні імперії. 1991-й очима КГБ / В. М. В'ятрович // Історія з грифом «Секретно». Таємниці українського минулого з архівів КГБ. – Львів, 2013. – С. 286-297.

149. Ганжуров, Ю. С.
Права людини в контексті європейської інтеграції України: структурний аналіз періодики (1992–2000 рр.) / Ю. С. Ганжуров // Віче. – 2002. – № 6. – С. 73-75. – Бібліогр.: 10 назв.

150. Головко, Т. В.
Нормативно-правові акти та правова реакція країн світу щодо непорушності державного суверенітету та територіальної цілісності України / Т. В. Головко // Ситуація в Україні в контексті міжнародного права : зб. матеріалів міжнар. наук. круглого столу. – Київ, 2014. – С. 25-27.

151. Гончарук, Г. И.
Украина: предрассветные сражения : сопротивление власти в советских документах 1975–1991 годов / Г. И. Гончарук, А. Е. Нагайцев, Е. А. Шановская. – Одес-са : Астропринт, 2011. – 317 с.

> *Зі змісту:* Давление власти ; Борьба против власти наростала ; Политическая борьба 1975–1986 годов в архивных документах ; Архивные документы о противостоянии оппозиции и власти в период перестройки.

152. Данилевський, В. В.
Суспільно-політичні трансформації доби перебудови (1985–1991 рр.) на сторінках вітчизняних часописів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.06 «Історіографія, джерелознавство та спец. іст. дисципліни» / В. В. Данилевський ; М-во освіти і науки України, Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григо-

рія Сковороди. – Переяслав, 2020. – 22 с.

153. Данилюк, Л. А.
Усні історії жителів Михайлівського району Запорізької області як джерело дослідження подій АТО / Л. А. Данилюк, С. М. Білівненко // Проблеми регіональної історії України : матеріали XII Всеукр. наук. конф. молодих істориків. – Херсон, 2016. – Вип. 4, ч. 1

154. Дмитрук, В.
Питання делімітації та демаркації сухопутної частини українсько-російського державного кордону в нормативно-правовій базі України / В. Дмитрук // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2017. – Вип. 11. – С. 197-204. – Бібліогр.: 25 назв.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/160745/13-Dmytruk.pdf?sequence=1. – Дата звернення: 16.04.2021.

155. Захарова, Н. С.
Українська суспільно-політична преса як джерело до вивчення проблем викладання історії в Україні на рубежі XX–XXI ст. / Н. С. Захарова // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2010. – Т. 18, № 1/1, вип. 18. – С. 111-117. – Бібліогр.: 26 назв.

156. Ілляшенко, Ю. Ю.
Джерелознавчий аспект діяльності дитячих громадських організацій України (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.) / Ю. Ю. Ілляшенко, А. І. Лисенко // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2017. – Чис. 26, вип. 10. – С. 65-69. – Бібліогр.: 8 назв.

157. Кравченко, В. І.
Джерела як необхідний чинник дослідження діяльності органів місцевого самоврядування України середини XX – поч. XXI ст. / В. І. Кравченко // Історичні і політологічні дослідження. – 2012. – № 1. – С. 28-35. – Бібліогр.: 10 назв.

158. Краснодемська, І. Й.
Висвітлення російської агресії в Криму західними засобами масової інформації (лютий–березень 2014 р.) / І. Й. Краснодемська // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 223-241. – Бібліогр.: 33 назви.

159. Краснодемська, І. Й.
Контент-аналіз публікацій західних мас-медіа (2014–2015 рр.) про російсько-українська війну на сході України / І. Й. Краснодемська // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – № 3. – С. 255-287. – Бібліогр.: 50 назв.

160. Краснодемська, І. Й.
Російсько-українська війна в дискурсі західних мас-медіа (2014–2016 рр.) / І. Й. Краснодемська // Українознавство. – 2017. – № 3 (64). – С. 57-73. – Бібліогр.: 33 назви.

161. Левчук, К. І.
Характеристика джерельної бази дослідження історії створення та діяльності громадських організацій України (1985–1996 рр.) / К. І. Левчук // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – Вип. 26. – С. 278-287. – Бібліогр.: 22 назви.

162. Мазуренко, В. П.
Законодавча основа прикордонного співробітництва в Європейському Союзі та Україні / В. П. Мазуренко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво : наук.-вироб. журн. – 2014. – № 1. – С. 28-32.

163. Мурзін, В. Ю.
Про збереження культурно-історичних пам'яток у світлі постанов Верховної Ради України / В. Ю. Мурзін // Держава та регіони. Серія: Право. – 2010. – № 2. – С. 10-15.

164. Огляд публікацій з питань прав людини в пресі (серпень 1993 р. – вересень 1994 р.) // Права людини в Україні. – 1994. – Вип. 10. – С. 35-38.

165. Рафальський, О. О.
Етнонаціональна політика і регіональна специфіка за умов сучасної України (аналіз законодавчо-правової бази) / О. О. Рафальський // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2001. – Вип. 2. – С. 220-228.

166. Севрюков, В. В.
Конституційні гарантії забезпечення прав корінних народів і національних меншин України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право. Муніципальне право» / В. В. Севрюков ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2011. – 19 с.

167. Сергієнко, Т. С.
Архівні джерела з історії становлення дипломатичних відносин між Україною і Словаччиною (початок 90-х років XX ст.) / Т. С. Сергієнко // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2012. – Вип. 28. – С. 184-190. – Бібліогр.: 14 назв.

168. Сталенна, Л. С.
Регулювання правових відносин щодо протидії сепаратизму в Україні / Л. С. Сталенна // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2015. – Вип. 4. – С. 69-76 : табл. – Бібліогр.: 14 назв.

> Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2015_4_13. – Дата: 18.12.2020. Огляд нормативно-правових актів.

169. Турчак, О. В.
Нормативно-правова база щодо збереження документів та матеріалів російсько-української війни / О. В. Турчак, М. С. Надрага // Військово-науковий вісник. – 2019. – Вип. 32. – С. 206-216.

> Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2019_32_18. – Дата: 22.12.2020. «Основним видом таких документальних комплексів є матеріали діловодства військових частин Збройних Сил, що беруть участь у проведенні АТО та ООС. Нормативно-правова база щодо збереження документів та матеріалів російсько-української війни є достатньою, однак, слід звернути увагу на формування системного підходу у цьому питанні» (с. 206).

170. Федотова, О. О.
Цензура друкованих видань в Україні на останньому етапі свого існування (1985–1990): джерелознавчий аспект / О. О. Федотова // Вісник Книжкової палати. – 2003. – № 11. – С. 37-39. – Бібліогр.: 15 назв.

171. Харук, А. І.
Деякі аспекти висвітлення у зарубіжній періодиці участі української авіації в Антитерористичній операції на сході України (за публікаціями 2014 р.) / А. І. Харук // Військово-науковий вісник. – 2015. – Вип. 24. – С. 206-218. – Бібліогр.: 18 назв.

172. Хрящевська, Л. М.
Аналіз конституційних засад забезпечення прав етнонаціональних спільностей в період становлення незалежності України / Л. М. Хрящевська // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 3.34. – С. 38-42. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/71.pdf. – Дата: 15.04.2019. «Так, важливим, з точки зору забезпечення компромісу між етносами, у Декларації про державний суверенітет, прийнятій Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 року, і є фіксування ідеї поліетнічності усіх складових українського суспільства. Ці положення відображені відповідно у розділі II «Народовладдя» та розділі IV «Громадянство Української РСР»» (с. 38). «Після прийняття Акту проголошення незалежності 24 серпня 1991 року, Верховна Рада виступила зі Зверненням до громадян усіх національностей, де було зазначено, що «проголошення незалежності ніякої мірою не приведе до порушення прав людини будь-яких національностей» і будуть забезпечені «рівні політичні, економічні і соціальні права всіх громадян, повна свобода розвитку всіх національних мов і культур»». «Визначальним у плані декларативного закріплення принципу рівності, який є основоположним у забезпеченні гармонійної моделі міжетнічного співжиття, стало прийняття Декларації прав національностей України 1 листопада 1991 р... на території України проживають громадяни понад 100 національностей...». «Саме ці базові положення були закріплені і отримали подальший розвиток в Основному Законі – Конституції України, прийнятій на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року» (с. 39).

173. Хрящевська, Л. М.
Стратегія етнонаціонального розвитку незалежної України / Л. М. Хрящевська // Культурологічний вісник. – 2014. – Вип. 32. – С. 48-53. – Бібліогр.: 9 назв.

Відображення етнонаціональної стратегії у державних актах – Декларації про державний суверенітет, Акті проголошення незалежності, Конституції України та ін.

174. Цвигун, О. А.
Джерела вивчення демографічних процесів в грецькій меншині Донеччини (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.) / О. А. Цвигун // Праці наукової конференції Донецького національного університету за підсумками науково-дослідної роботи за період 2003–2004 рр. – Донецьк, 2005. – С. 51-52.

175. Чмільова, С. В.
Нормативно-правові документи у сфері культурного розвитку українського села (1991–2010 роки) / С. В. Чмільова // Українознавство. – 2011. – № 3. – С. 59-64.

176. Чучман, Х. Ю.
Видове різноманіття та інформативність документів особового походження із зони відчуження Чорнобильської АЕС / Х. Ю. Чучман // Архіви України.- 2017. – № 2. – С. 162-170. – Бібліогр.: 11 назв.

177. Шановська, О. А.
Джерельна база дослідження історії Народного Руху України / О. А. Шановська // Ін-

телігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2003. – Вип. 1. – С. 182-189.

Режим доступу: https://bit.ly/2GKbUu5. – Дата звернення: 2.07.2019.

178. Шановська, О. А.
Дискредитація діяльності національно свідомої інтелігенції в офіційній пресі в Україні кінця 1980-х рр. / О. А. Шановська // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Серія: Історія. – 2008. – Вип. XIII. – С. 157-162.

179. Шановська, О. А.
НРУ в архівних документах колишнього КДБ УРСР / О. А. Шановська // Галичина. – Івано-Франківск, 2010. – № 16. – С. 242-251.

Див. також №: 501, 506, 510, 524, 557, 622, 627, 639, 708, 1074, 2471, 2828, 4123, 4698.

2. ЩОДЕННИКИ. ХРОНІКИ

180. Аваков, А. Б.
Зелений зошит : [підбірка статей, есе, і публікації у пресі та fb з 1 січ. 2014 до осені 2017 років] / А. Б. Аваков. – Харків : Фоліо, 2018. – 154 с. : іл.

181. Билина, П.
Моя війна : нотатник. Ч. 2 / П. Билина. – Київ : Укр. пріоритет, 2019. – 79 с. : фот.

Друга частина нотаток бійця добровольчого батальйону «Золоті ворота» Петра Билини охоплює період з осени 2015 до осені 2016 років. Подано у формі щоденних записів.

182. Бурлакова, В.
Життя P.S. : [щоденникові записи учасниці АТО] / В. Бурлакова. – Київ : Темпора, 2016. – 94 с.

183. Горлач, С. А.
Хрестини незалежності : дорожній щоденник / С. Горлач ; авт. передм. М. Ф. Слабошпицький. – 2-ге вид. – Київ : Ярославів Вал, 2006. – 262 с.

Український канадський письменник-прозаїк. Це повість мандрівника, а була вона результатом здійсненої мрії пана Горлача – його мандрівки по Україні. Як свого часу Григирій Сковорода, так і С. Горлач перейшов усю батьківщину пішки – з півночі на південь, із заходу на схід. Цей похід – перетин чотирьох частин світу символізує хрест. Саме такою – похрестити новонароджену незалежну самостійну Україну – була ідея цього походу.

184. 2014. Хроника года. Блоги. Колонки. Дневники / Ю. П. Винничук, Е. Гендин, М. Г. Гордиенко, С. В. Жадан, А. Кабанов, А. Ю. Курков, Е. В. Стяжкина ; авт. послесл. А. В. Красовицкий. – Харьков : Фолио, 2015. – 431 с.

185. 94 дні. Євромайдан очима ТСН / авт. Т. Пушнова ; ред. А. Чех. – Київ : Основи, 2014. – 176 с. : іл. – (Очима ТСН).

Відтворюється хронологія подій Революції Гідності. Це видання – колективне бачення журналістів, операторів, редакторів і ведучих ТСН, для кожного з яких Євромайдан став не лише роботою, а й важливою сторінкою життя. Розписано кожен день починаючи з 21 листопада 2013 по 22 лютого 2014 року.

186. Зіненко, Р. А.
Іловайський щоденник / Р. А. Зіненко ; авт. передм. Є. В. Положій ; фот.: М. Лисейко, М. Левін. – Харків : Фоліо, 2017. – 282 с. : іл. – (Військові щоденники).

«... Він був серед тих, хто опинився в пеклі Іловайська в серпні 2014-го, і не тільки вижив, а й допоміг вибратися з «котла» своїм товаришам, зокрема й тяжкопораненим... Іловайський щоденник Романа Зіненка – чесна і відверта книга, написана безпосереднім учасником подій, бійцем добровольчого батальйону «Дніпро-1» (*із анот. до книги*).

187. Карпенко, О. Ф.
2013–2015. На межі : хроніка полум’яних літ / О. Ф. Карпенко. – Київ : Сік Груп Україна, 2015. – 340 с. : іл.

188. Косяк, С. Н.
Донбасс, которого ты не знал. Дневник священника. Кн. 1 / С. Н. Косяк. – Киев : Заславский А. Ю., 2018. – 288 с. : ил.

189. Курков, А. Ю.
Дневник Майдана / А. Ю. Курков. – Харьков : Фолио, 2015. – 223 с. : ил.

«Це щоденні записи про найважливіші події від 21 листопада 2013 року до 24 квітня 2014-го. Не завжди це публіцистичні тексти, іноді – суто суб’єктивні враження, іноді – розмови з випадковими людьми. Правда – взагалі суб’єктивна річ», – каже Андрій Курков і додає: «Кожна людина має свій погляд і враження. Але досвід кожної людини важливий для історії. Не великої для істориків, а історії для людей, які просто хочуть зрозуміти довколишні події».

190. Курков, А. Ю.
Щоденник Майдану та Війни / А. Ю. Курков ; пер. В. Бойко. – Харків : Фоліо, 2018. – 336 с. – (Воєнні щоденники).

«Щоденник Майдану та Війни» – це особистий щоденник письменника, фіксоване відображення життя у Києві та країні – до листопада 2014 року, включаючи окупацію Криму. Нині ж він доповнений записами автора про перипетії на сході України, роздумами про війну, про те, як і чим, за його баченням, живе окупований Донбас чотири останні роки...

191. Кучма, Л. Д.
После майдана : записки президента, 2005–2006 : Киев – Конча-Заспа / Л. Д. Кучма. – Москва : Время ; Киев : Довіра, 2008. – 685 с. : ил. – (Диалог).

192. Лінія фронту Канів. Хроніка подій. Як служать в АТО наші земляки : на основі публ. канів. газ. «Дніпрова Зірка» / упоряд. М. Гламаздіна. – Канів : Прес-Група, 2016. – (Воєнна бібліотека газети «Дніпрова Зірка»).

Ч. 1. – 2016. – 87 с. : іл.

193. Люди Майдану. Хроніка / заг. ред. Л. О. Івшина ; упоряд.: Р. Канюка, М. Семенченко, А. Жуков ; авт. текст. М. Семенченко. – Київ, 2014. – 240 с. : іл., портр. – (Бібліотека газети «День»).

194. Майдан від першої особи. Регіональний вимір / Укр. ін-т національної пам’яті. – Київ : К.І.С., 2017 – 2018.

Вип. 3, ч. 1 : Автономна Республіка Крим – Луганська область / уклад.: О. Білобровець та ін. – 2017. – 415 с. : фот.

Вип. 3, ч. 2 : Львівська – Чернігівська області / уклад.: Г. Бондар, О. Доброер, Т. Ковтунович. – 2018. – 432 с. : іл.

195. Мамалуй, О. О.
Воєнний щоденник (2014–2015) / О. О. Мамалуй ; пер. з рос. Є. М. Тарнавський. – Харків : Фоліо, 2018. – 285 с. : фот. – (Воєнні щоденники).

Спогади колишнього піхотного снайпера 93-ї бригади, який до конфлікту був суддею Госпсуду Харківської області. Пішов служити навесні 2014 року. Брав Піски та Авдіївку на підступах до Донецька; у серпні частину його товарішив на чолі з комвзводу Андрієм Ольховським направили на підсилення в Іловайськ. Щоденникові записи про війну, побут, бійців і командирів.

196. Матіос, М. В.
Приватний щоденник. Майдан. Війна... / М. В. Матіос. – Київ : Піраміда, 2015. – 356 с.

197. Михайлишин, І. Я.
Танець смерті. Щоденник добровольця батальйону «Донбас» / І. Я. Михайлишин ; ред. В. Є. Бутусов. – Харків : Фоліо, 2019. – 314 с. – (Воєнні щоденники) (Своя війна).

198. Мороз, С.
Айдар – літо 14-го : щоденник Горця (спогади рядового солдата) / С. Мороз. – Львів : Левада, 2020. – 155 с. : фот.

199. Музика, М. І.
Савур-Могила: військові щоденники / М. І. Музика, А. М. Пальваль, П. Г. Потєхін. – Харків : Фоліо, 2017. – 317 с. : іл., портр.

Зі змісту: Музика, М. І. Спогади про Савур-Могилу. Літо 2014 року. – С. 3-56 ; Пальваль, А. М. Оборона Савур-Могили. Записки програміста. Відпустка. – С. 57-230 ; Потєхін, П. Г. Мої спогади про війну, якої немає. – С 231-315.

200. Мукачівська епопея : хроніка найбрутальніших виборів / уклад., авт. передм. О. Д. Гаврош. – Мукачево : Карпатська вежа, 2004. – 222 с.

Парламентські вибори 2002 року. Було зафіксовано безпрецедентну фальсифікацію на виборчих дільницях, побиття народних депутатів України, викрадення бюлетенів та протоколів з результатами волевиявлення громадян Мукачева.

201. Осадчук, П.
Щупальці спрута: сторінки політичного щоденника : [самостійність України та шовіністичні виступи деяких інтелігентів-великодержавників Росії] / П. Осадчук // Розбудова держави. – 1993. – № 11. – С. 10-16.

202. Підопригора, І. І.
Весна 14 (... отака ось хренова весна) : [хронологія окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим у лютому – березні 2014 р.] / І. І. Підопригора. – Київ : Компринт, 2017. – 89 с. : іл., портр.

203. Портников, В. Е.
Дзвони Майдану / В. Е. Портников. – Харків : Акта, 2018. – 515 с. – Імен. покажч.: с. 503-510. – Геогр. покажч.: с. 511-515.

Книга охоплює тексти політичної публіцистики, написані упродовж жовтня 2011-го – січня 2018 років, що розміщені за датами календаря, відповідають певним подіям в Україні чи світовій історії.

204. Пронин, Е.
Хроники необъявленной войны. Война. Украина. 2014 / Е. Пронин. – Коростень : Триада С, 2015. – 211 с. : ил. – (Национальные евангельские авторы).

Зі змісту: Почему Майдан стоит ; Референдум ; День, когда пришла война ; Конец и начало.

205. Протистояння: хроніка Помаранчевої революції у свідченнях і документах МАУП / Міжрегіон. Акад. управління персоналом ; авт.-уклад. Ю. В. Бондар. – Київ : МАУП, 2005. – 117 с. : іл.

206. Романюк, Т.
Хроніка протестів / Т. Романюк ; фот. М. Білокопитов // Віче. – 2014. – № 3. – С. 8-11 ; № 5. – С. 24-27. : фот.

Режим доступу: http://veche.kiev.ua/journal/4062/.

Також: http://veche.kiev.ua/journal/4092/ ; https://bit.ly/3m4G4dw. – Дата: 10.12.2020.

207. Солтис, П.
370 днів у камуфляжі : [записки артилериста] / П. Солтис. – Острог : Остроз. акад., 2016. – 330 с. : іл.

У вересні 2014 року 51-річний чоловік вирушив добровольцем на Схід, служив у 44-й артилерійській бригаді. Підрозділ бійця базувався поблизу Горлівки на Донеччині та на Луганщині неподалік Кадіївки (колишнього Стаханова). Понад рік П. Солтис вів воєнний щоденник (з вересня 2014 р. до вересня 2015 р.).

208. Стражний, О. С.
Майдан. Події – свідчення – менталітет / О. С. Стражний. – Київ : Дух і Літера, 2016. – 360 с.

209. Стражний, О. С.
Менталітет Майдану : хроніка подій – свідчення очевидців / О. С. Стражний. – Київ : Дніпро, 2016. – 192 с.

210. Стрельцов (Назаренко), І. Ю.
Щоденник «Андерсена» / І. Ю. Стрельцов (Назаренко). – Харків : Фоліо, 2018. – 251 с. – (Воєнні щоденники).

Книга заснована на реальних подіях оборони міста Мар'їнка Донецької області з 28 жовтня 2014 по 16 травня 2015 років.

211. Украдена перемога : хроніка мукачівської епопеї / уклад., авт. передм. О. Д. Гаврош. – Мукачево : Карпатська вежа, 2004. – 200 с. : іл.

«У книзі читачі можуть ознайомитися із фактами, які фіксували журналісти під час перебігу виборів у Мукачеві, прочитати виступи нардепів у Верховній Раді України з приводу мукачівських подій, переглянути документальні фото, зроблені у ніч виборів і після дня голосування. В «Мукачівській епопеї» вміщено також публікації вітчизняної та закордонної преси про найбрутальнішу, найрезонанснішу подію за 13 років незалежності в нашому краї» (із презентації книги, режим доступу: http://uzhgorod.net.ua/news/4809).

212. Україна і Росія : хроніка взаємин / авт. ідеї, кер. проекту В. М. Соколов ; заг. ред. А. О. Стьопін ; редкол.: М. І. Звєряков та ін. ; авт.-упоряд.: В. М. Соколов, А. О. Стьопін, С. Д. Василенко. – Одеса : Астропринт, 2004 – 2011.
Т. 1 : 1991–2003 рр. – 2004. – 519 с.

Т. 2 : 2004–2007 рр. – 2007. – 552 с.
Т. 3 : 2007–2010 рр. – 2011. – 424 с.

213. Україна: хроніка XX століття. Роки 1986–1990 / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; упоряд. О. Ковальчук. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2006. – 408 с.

Режим доступу: http://resource.history.org.ua/item/0001911. – Дата: 2.04.2021.

214. Україна: хроніка XX століття. Роки 1991–1995 / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; упоряд: О. В. Андрощук, С. С. Падалка, Л. В Ковпак. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2005. – 451 с.

Режим доступу: http://resource.history.org.ua/item/0001814. – Дата: 2.04.2021.

215. Україна: хроніка XX століття. Роки 1996–2000 / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; упоряд: Л. В. Ковпак, Н. П. Барановська. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2005. – 434 с.

Режим доступу: http://resource.history.org.ua/item/0001815. – Дата: 2.04.2021.

216. Федака, С. Д.
Хроніка Закарпаття у незалежній Україні (24 серпня 1991 – 24 серпня 2016) : довід-ник / С. Д. Федака. – Ужгород : Ліра, 2016. – 110 с. – Бібліогр.: с. 108–109.

Зі змісту: Від проголошення державності до всеукраїнського референдуму (24 серпня – 1 грудня 1991р.) ; Від референдуму до Конституції (2 грудня 1991 р. – 28 червня 1996 р.) ; Від Конституції до Революції (28 червня 1996 р. – 21 листопада 2004 р.) ; Між двома революціями (21 листопада 2004 р. – 21 листопада 2013 р.) ; Революція гідності та пореволюційна доба (22 листопада 2013 р. – до наших днів).

217. Харченко, Г. О.
Щоденник артилериста / Г. О. Харченко ; ред. Ю. Є. Бутусов. – Харків : Фоліо, 2019. – 282 с. : іл., табл. – (Своя війна).

218. Хроники современной Украины / Киев. центр политических исследований и конфликтологии. – Киев : Основные ценности, 2001 – 2002.
Т. 1 : 1993–1994. – 2001. – 170 с. : табл.
Т. 2 : 1995–1996. – 2001. – 315 с.
Т. 3 : 1997–1998. – 2002. – 380 с.
Т. 4 : 1999–2000. – 2002. – 421 с. : ил., табл.

219. Цимбалюк, Г. М.
Жорства. Побічні замітки на полях життя / Г. М. Цимбалюк. – Житомир : Євенок О. О., 2015. – 368 с.

Щоденникові записи члена Національної спілки письменників України, учасника подій на Майдані та АТО.

220. Чернев, В. В.
Дневники моей памяти : биогр. повесть / В. В. Чернев. – Мелитополь : Изд. дом Мелитоп. гор. типогр., 2017. – 320 с. : ил.

Зі змісту: 14-й год в Бердянске. – 243-250 ; Рассказ очевидца аннексии Крыма. – С. 251-257.

221. Шлях до незалежності – крок за кроком : за повідомленнями тогочасної української і зарубіжної преси // Трибуна. – 2011. – № 5/8. – С. 9-14.

Хроніка 1990–1991 років.

222. Щербак, В.
Мій Майдан : Революція гідності, листопад 2013 – лютий 2014 / В. Щербак. – Київ : ЗН УА, 2015. – 272 с. : іл.

223. Якорнов, Д. Е.
То АТО : дневник добровольца / Д. Якорнов. – Харьков : Виват, 2016. – 400 с.

Див. також №: 647, 854, 855, 999, 1746, 1777, 1884, 2078, 2099, 2112, 2131, 2136, 2146, 2153, 2162, 2186, 2220, 2225, 2446, 2623, 2735, 3973, 4247-4251.

3. СПОГАДИ

224. Бриченко, А.
Євромайдан очима учасника подій : спогади / А. Бриченко. – Черкаси : Бізнес-стиль, 2014. – 130 с.

225. Бровко, А. Г.
Спогади жінок як джерело вивчення Революції Гідності / А. Г. Бровко // Історичні студії суспільного прогресу. – 2016. – Вип. 4. – С. 35-40.

226. Бураков, Ю. В.
Сучасна російсько-українська війна у спогадах учасників – курсантів Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного / Ю. В. Бураков, О. М. Сухий // Військово-науковий вісник. – 2018. – Вип. 29. – С. 192-202. – Бібліогр.: 12 назв.

227. Вовк, І. О.
Ізоляція. Таємні в'язниці Донбасу в оповідях врятованих від тортур та смерті / І. О. Вовк, Д. М. Бура. – Харків : Фоліо, 2020. – 345 с. : іл.

«Спогади тих, хто пройшов пекло і вижив: бранців донецьких і луганських підвалів, сумнозвісної «Ізоляції» та донбаських колоній. Це оповіді тих, кого вдалося обміняти 29 грудня 2019 року, тих, хто втішився відчуттю української землі на КПВВ «Майорськ». Попри суперечки щодо самого обміну: неоднозначність тих, хто повернувся до України і біль через звільнення «беркутівців», додому таки повернулися й ті, хто жертвував життям, сім'єю, спокоєм і здоров'ям заради рідної української землі. Про життя «до» і «після», про життя Донбасу в часі війни, про звірства і злочини бойовиків, про жахи і тортури в полоні в цій книзі розповідають українські військовики, журналісти, блогери, помічники військових, медики й місцеві мешканці».

228. Вовк І. О.
На щиті : спогади родин загиблих воїнів : у 3 т. / І. О. Вовк – Харків : Фоліо 2020. – (Хроніка).

Т. 1 : Дебальцеве. – 608 с.
Т. 2 : Донецький аеропорт. – 576 с.
Т. 3 : Іловайськ. – 480 с.

Перша частина відтворює в оповідях становлення українського війська в умовах ворожого вторгнення й сепаратистського руху. Імена перших загиблих під

«Градами», у літаку чи у гелікоптері, «на броні» чи «на розтяжках», на кургані Савур-могила, в Луганському аеропорту чи в підступному «зеленому коридорі» Іловайська вже належать новітній історії. Друга книга тритомника – про загиблих у «котлі» Цвітних Пісків (цей епізод війни чомусь лишився непоміченим), про розстріляну Луганщину під містом промовистого імені – Щастя, про донецький форпост – ДАП, що у свідомості громадян постає «символом», за який полягли герої-кіборги, полонені й розстріляні після тортур. Третя книга тритомника – оповіді про оборонців Дебальцевого, загиблих спекотного літа 2014-го і у найтяжчі зимові місяці 2015-го; про непохитних вояків Світлодарської дуги, про героїв Авдіївки, Зайцевого й Мар'їнки, що пролили свою кров на точках «нуль». Вояки оживають у спогадах матерів і батьків, братів і сестер, дружин і дітей, щоб ми не змарнували історичного шансу незалежності…

229. Воїни миру (спогади воїнів АТО) [мешканців Буського району] / упоряд. Б. Я. Сорочинська. – Львів : Растр-7, 2018. – 124 с. : іл.

230. Волошинський, Б.
Спогад про масові протестні та агітаційно-пропагандистські акції Руху упродовж 1990–1991 рр. / Б. Волошинський // Україна. Нація. Державність. Народний рух України у новітньому українському державотворенні та розбудові громадянського суспільства : матеріали Всеукр. наук. конф., 29 жовт. 2009 р. – Івано-Франківськ, 2010. – С. 138-142.

231. Демський, А. С.
Чад : [спогади учасника ліквідації наслідків катастрофи на ЧАЕС] / А. С. Демський. – Київ : Автограф, 2008. – 227 с.

232. День провокатора : спогади учасників Першогрудневого повстання 01.12.2013 / упоряд. М. Кравченко. – Київ ; Мена : Домінант, 2016. – 64 с. : фот.

233. Дзюба, І. М.
Спогади і роздуми на фінішній прямій / І. М. Дзюба ; авт. вступ. ст. М. Г. Жулинський. – Київ : Криниця, 2008. – 928 с. : іл.

234. Довгань, М. К.
Шпитальні нотатки. Лютий 2015 – березень 2018 р. / М. К. Довгань ; авт. вступ. ст.: І. М. Дзюба, Л. В. Голота ; відп. за вип. В. Й. Соловйова. – Київ : КЛІО, 2018. – 288 с. : іл.

Авторка книги – журналістка і культурний діяч Маргарита Довгань, відвідуючи поранених у Київському військовому шпиталі щодня, щомісяця, з року в рік записувала героїчні історії учасників АТО.

235. Журналісти і незалежність. Спогади. Свідчення. Документи / уклад. Ю. В. Бондар. – Київ : Академія, 2020. – 399 с.

У виданні містяться розповіді про українську журналістику і журналістів кінця 1980-х – середини 1990-х років, їхню позицію і роль у здобутті Україною незалежності.

236. Кравчук, Л. М.
Маємо те, що маємо : спогади і роздуми / Л. М. Кравчук. – Київ : Століття, 2002. – 392 с.

237. Леонид Кучма: «Историю своей страны мы писали с чистого листа...» : [спогади]/ сост. Е. Франчук. – Київ : Новий друк, 2008. – 111 с. : ил., портр.

238. Майдан від першої особи. 45 історій Революції гідності / Укр. ін-т національної пам'яті ; упоряд.: Т. Ковтунович, Т. В. Привалко. – Київ : К.І.С., 2015. – 320 с. : іл.

Режим доступу: https://old.uinp.gov.ua/sites/default/files/spogady-maidan-rozvorot.pdf. – Дата 13.04.2020. «У збірнику подані фрагменти спогадів учасників протестних акцій, що відбувалися в Україні з 21 листопада 2013 року до 22 лютого 2014 року і названі Революцією гідності. Інтерв'ю були зібрані Українським інститутом національної пам'яті у рамках проекту «Майдан: усна історія». Проект реалізується у партнерстві з Фондом збереження історії Майдану. До збірника відібрані спогади учасників, різних за статтю, віком та умовною формою участі, з тим, щоб представити структурованість Майдану як самоорганізованої соціальної мережі» (с. 2). «Увечері 21 листопада 2013 року відомий журналіст Мустафа Найєм робить тепер уже історичний запис на своїй сторінці у Фейсбуці: «Ладно, давайте серйозно. Ось хто сьогодні до опівночі готовий вийти на Майдан? Лайки не рахуються. Тільки коментарі під цим постом із словами «Я готовий». Як тільки набереться більше тисячі, будемо організовуватися». Того дня стало ясно, що не варто чекати від Януковича підписання жодних обіцяних угод про асоціацію з Європейським Союзом. Це була зрада усіх сподівань і очікувань активної частини українського суспільства. Що «треба організовуватися», стало ясно уже за пару годин. Мустафа знову пише у тій самій соцмережі: «Зустрічаємося о 22:30 під монументом Незалежності. Вдягайтеся тепло, беріть парасольки, чай, каву, хороший настрій та друзів. Перепост усіляко вітається!» Із цих слів розпочався новий розділ української історії» (с. 6).

239. Майдан від першої особи. Мистецтво на барикадах / Укр. ін-т національної пам'яті ; упоряд.: Т. Ковтунович, Т. В. Привалко. – Київ : К.І.С., 2016. – 304 с. : іл.

240. Майдан. Погляд зсередини : спогади «Львівської брами» / авт.-упоряд. О. Трайдакало. – Київ : Мельник М. Ю., 2018. – 320 с.

241. Майдан. Пряма мова / розшифр., упоряд., авт. прим.: О. Ю. Чебанюк, О. Ю. Ковальова ; Нац. музей Революції Гідності, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. – Київ, 2019 – . – (Усна історія Майдану).
Кн. 1. – 448 с. : фот.

242. Майдан. Свідчення. Київ, 2013–2014 роки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» ; ред.: Л. Фінберг, У. Головач. – Київ : Дух і Літера, 2016. – 784 с. – (Бібліотека спротиву, бібліотека надії).

243. Матюхін, Л.
А мама зрозуміє... Крим–2014: невигадані історії / Л. Матюхін, Ю. Головашенко, І. Підопригора. – Київ : ДІПА, 2019. – 112 с. : фот.

Спогади авторів від першого дня окупації – до моменту, коли вийшли з Криму.

244. Мельник, І. В.
З історії створення Народного Руху України та відродження «Просвіти» (1988–1991). Спогад / І. В. Мельник // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2010. – Вип. 19. – С. 98-105.

245. Мимрук, О. В.
Олег Сенцов : [спогади про нього] / О. В. Мимрук. – Харків : Фоліо, 2018. – 396 с. : фот.

246. Павличко, Д. В.
24 серпня 1991 року : спогад / Д. В. Павличко. – Київ : Літературна Україна, 2011. –

44 с. – (Бібліотека газети «Літературна Україна» ; 2011, № 1).

247. Подобна, Є.
Дівчата зрізають коси / Є. Подобна ; Укр. ін-т національної пам'яті. – Київ : Люта справа, 2018. – 346 с. : іл.

Книга містить спогади 25 жінок-військових, що брали участь в АТО у складі Збройних сил України та добровольчих підрозділів у 2014–2018 рр. як стрілки, кулеметниці, медики, мінометниці, снайперки тощо. Це розповіді про бойові операції різних років на Луганщині та Донеччині, про звільнення українських міст та сіл від окупантів, спогади про побратимів, місцевих мешканців, воєнний побут, а також роздуми про становище жінки в українському війську в різні періоди війни. Цікаво, що дві героїні нашої книги – росіянки, які приїхали воювати на боці України.

248. Соколюк, С. М.
Невідомі сторінки з історії ВМС України: 37-й окремий комендантський батальйон (за спогадами ветерана) / С. М. Соколюк // Південь України у вітчизняній історії : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, 2018. – С. 129-134.

249. Тимяк-Лончина Р.
Поклик сумління : спогади спостерігача за виборами в Донецьку під час Помаранчевої революції / Р. Тимяк-Лончина ; [пер. укр. П. Петришин]. – [Львів : Мс, 2005]. – 123 с. : іл., табл.

250. Тітко, І. М.
Формула крові / І. М. Тітко. – Брошнів-Осада : Таля, 2019. – 317 с.

Події, що описані в книзі спогадів учасника бойових дій І. Тітка, охоплюють період із вересня 2015 по жовтень 2016 років на теренах Луганщини.

251. Торба, В. В.
Я – свідок. Записки з окупованого Луганська / В. В. Торба ; ред. Л. О. Івшина ; відп. ред. А. О. Мотозюк. – Київ : Українська прес-група, 2015. – 384 с. : іл. – (Бібліотека газети «День») (Україна Incognita).

252. Українська Гельсінська Спілка у спогадах і документах / редкол.: М. Горбаль, Б. М. Горинь, Л. Ф. Горохівський та ін. ; [упоряд. О. Шевченко]. – Київ : Ярославів Вал, 2012. – 812 с. : іл.

253. Українська приватизація у спогадах та роздумах / В. С. Ларцев, Г. М. Ключиков. – Київ : Поліграф-Інформ, 2001. – 479 с.

254. Усна історія російсько-української війни (2014–2015 роки) / Укр. ін-т національної пам'яті, Запоріз. нац. ун-т ; редкол.: В. В. Мороко (голова) та ін. – Київ : К.І.С., 2015 – 2017.

Вип. 1 / ред.: В. В. Мороко. – 2015. – 176 с. : іл.
Вип. 2 / ред.: Г. Васильчук, В. В. Мороко. – 2016. – 462 с. : іл.
Вип. 3 / ред.: В. В. Мороко, В. Мільчев. – 2017. – 200 с. : іл.

255. Усна історія російсько-української війни (2014–2018 роки) / Укр. ін-т національної пам'яті, Запоріз. нац. ун-т та ін. ; редкол.: В. Мороко (відп. ред.) та ін. – Київ : К.І.С., 2018 – .

Вип. 4. – 2018. – 384 с. : іл. – Геогр. покажч.: с. 376-383.

Книга спогадів містить інтерв'ю військовослужбовців, які воювали у складі українських добровольчих формувань. Розкриваються обставини виникнення батальйонів «Донбас», «Айдар», полку «Азов», Добровольчого українського корпусу «Правий сектор», батальйонів територіальної оборони.

256. Усна історія російсько-української війни (2014–2019 роки) / Укр. ін-т національної пам'яті, Запоріз. обл. держ. адміністрація, Запоріз. нац. ун-т; редкол.: В. В. Мороко [та ін.]. – Київ : К.І.С.
Вип. 5. – 2019. – 431 с.

257. Царинник, М. П.
Лисичанск... Боль и трагедия 2014 года : [спогади, роздуми] / М. П. Царинник. – Лисичанск, 2017. – 147 с. : ил., портр.

258. Широкинська операція : спогади учасників наступу [полку «Азов» у лютому 2015 р.] / упоряд. М. Хомерікі. – Мена : Домінант, 2016. – 70 с. : іл., портр. – (Азовські спогади).

Див. також №: 547, 625, 884, 1132, 1864, 2170.

4. ІСТОРІОГРАФІЯ

259. Автушенко, І. Б.
Державна політика України щодо соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей у 1991–2014 роках : історіографія / І. Б. Автушенко // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 3 (33). – С. 84-100. – Бібліогр.: 35 назв.

260. Алексієвець, М. М.
Історіографічний аналіз проблеми українсько-білоруських відносин (1991–2014) / М. М. Алексієвець, С. Ю. Василишин // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2019. – Вип. 23. – С. 176-192. – Бібліогр.: с. 186-192.

261. Андрощук, О. В.
Україна на історіографічній мапі етнополітичного регіоналізму 1990-х – 2000-х років / О. В. Андрощук // Історіографічні дослідження в Україні. – 2019. – Вип. 30. – С. 150-186. – Бібліогр.: 36 назв.

262. Аппатов, С. Й.
Американські вчені про незалежну Україну (1989–1992 рр.) / С. Й. Аппатов, В. А. Дубовик // Український історичний журнал. – 1995. – № 2. – С. 51-64. – Бібліогр.: 95 назв.

263. Астахова, К. В.
Становлення багатопартійності в Україні : до історіографії питання / К. В. Астахова // Політологічний вісник. – 1993. – № 3. – С. 3-8.

264. Барановська, Н. П.
Чорнобильська катастрофа в публікаціях / Н. П. Барановська. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2004. – 207 с.

265. Безега, Т. М.
Історіографічні праці з економічних проблем України 1991–2007 рр. / Т. Безега // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2008. – Вип. 378-379. – С. 195-200. – Бібліогр.: 36 назв.

266. Близнюк, І. В.
Відображення особливостей сучасної державної молодіжної політики в Україні у наукових дослідженнях 2000–2009 рр. / І. В. Близнюк // Часопис української історії. – 2009. – Вип. 13. – С. 103-109. – Бібліогр.: 39 назв.

267. Близнюк, І. В.
Державне регулювання молодіжної політики в Україні (1991–2008 рр.) : історіографія / І. В. Близнюк // Часопис української історії. – 2009. – Вип. 11. – С. 106-111. – Бібліогр.: 21 назва.

268. Бобровнік, Ю. В.
Створення та розвиток інституту Президента незалежної України (1990–2013 рр.) : історіографія / Ю. В. Бобровнік // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 107. – С. 102-106. – Бібліогр.: 29 назв.

269. Бобровнік, Ю. В.
Створення та розвиток вищих державних органів влади незалежної України (1990–2013) : історіографія / Ю. В. Бобровнік // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 38. – С. 164-172. – Бібліогр.: 40 назв.

270. Бобровнік, Ю. В.
Створення та розвиток представницьких органів влади незалежної України (1990–2013) : історіографія / Ю. В. Бобровнік // Переяславський літопис : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 9. – С. 137-142. – Бібліогр.: 23 назви.

271. Бондар, В. В.
Сучасна історіографія націєтворення в Україні 1990–2000 рр. / В. В. Бондар // Український історичний збірник. – 2012. – Вип. 15. – С. 317-330. – Бібліогр.: 43 назви.

272. Верменич, Я. В.
Суверенітет vs імперія: методологія осмислення неспівмірності української і російської «кордонних стратегій» / Я. В. Верменич // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2016. – Вип. 10. – С. 35-76. – Бібліогр.: 87 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3tApqHb. – Дата звернення: 20.04.2021.

273. Вичівський, П. П.
Польська і російська історіографія відновлення державної незалежності України (1991–2012 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.06 «Історіогр., джерелозн. та спец. іст. дисципліни» / П. П. Ви-чівський ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2013. – 16 с.

274. Вишня, І. А.
Українсько-молдовські відносини 1991–2014 рр. : огляд вітчизняної та зарубіжної історіографії / І. А. Вишня // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2017. – № 8. – С. 97-124. – Бібліогр.: 70 назв.

275. Гайдарли, Г. С.
Виконання завдань із розмінування українськими миротворчими контингентами у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (1992–2018) : історіографія / Г. С. Гайдарли // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 1 (31). – С. 74-86. – Бібліогр.: 27 назв ; № 4 (34). – С. 210-221. – Бібліогр.: 24 назви.

276. Гевко, В. Р.
Українсько-польські відносини в контексті європейської інтеграції : історіо-графічний огляд і аналіз джерельної бази / В. Р. Гевко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2008. – Вип. 1. – С. 235-249.

277. Геник, М.
Історіографія польсько-українських відносин періоду незалежності / М. Геник // Українознавчі студії. – 2012–2013. – № 13/14. – С. 171-183. – Бібліогр.: 78 назв.

278. Глушкова, Л. В.
Соціал-демократичний рух в Україні в 90-х рр. XX ст. : історіографія проблеми / Л. В. Глушкова // Грані. – 2002. – № 1. – С. 83-90.

279. Гончаревський, В.
Україна в процесі європейської інтеграції: цивілізаційний вимір в сучасній вітчизняній історіографії / В. Гончаревський // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2008. – № 27. – С. 82-88.

280. Громей, Н. Г.
Питання розвитку вищої освіти в Україні в сучасній українській історіографії (1991–2010 рр.) / Н. Г. Громей // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2018. – Т. 20. – С. 83-89. – Бібліогр.: 44 назви.

281. Денисенко, В. І.
Режим Віктора Януковича в дискурсі української науки / В. І. Денисенко // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2018. – Вип. 50. – С. 166-170. – Бібліогр.: 33 назви.

282. Дмитрушко, О.
Відносини України з Північноатлантичним Альянсом : історіографія / О. Дмитрушко // Часопис української історії. – 2013. – Вип. 26. – С. 84-87. – Бібліогр.: 16 назв.

283. Дмитрушко, О.
Українсько-російські відносини в історичній літературі (1991–2011 рр.) / О. Дмитрушко // Часопис української історії. – 2014. – Вип. 29. – С. 58-62. – Бібліогр.: 25 назв.

284. Дроботенко, Н. А.
Історіографія розвитку державотворення незалежної України (90-ті роки XX – початок XXI ст.) / Н. А. Дроботенко // Сумська старовина. – 2009. – № 28-29. – С. 88-94. – Бібліогр.: 31 назва.

Режим доступу: https://starovyna.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Drobotenko.pdf. – Дата звернення: 03.07.2020.

285. Залізняк, Б.
Динаміка відображення ставлення Росії до України в російській публіцистиці

(1991–2004) / Б. Залізняк // Пам’ять століть. – 2004. – № 3-4. – С. 288-296. – Бібліогр.: 15 назв.

286. Зашкільняк, Л. О.
Замітки про сучасну українську історіографію / Л. О. Зашкільняк // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – Київ, 2009. – Вип. 15, ч. 1. – С. 13-29. – Бібліогр.: 38 назв.

287. Зеркаль, М. М.
Історіографічний аналіз висвітлення історії освіти національних меншин в Україні (1991–2012 рр.) / М. М. Зеркаль // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 3.35. – С. 278-286. – Бібліогр.: 92 назви.

Режим доступу: https://bit.ly/3icui1I. – Дата звернення: 18.04.2019.

288. Іванова, О. М.
Історіографія українсько-російських культурних відносин у 90-ті рр. XX – початку XXI століття / О. М. Іванова // Всесвітня історія та актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2007. – Вип. 3. – С. 51-55. – Бібліогр.: 27 назв.

289. Інтерпретації російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; ред. В. М. Кулик. – Київ, 2020. – 325 с. : табл. – Бібліогр.: с. 314-319.

290. Кармазіна, М. С.
Виклики й інтеграційні перспективи України в контексті російської агресії в Криму та Донбасі: аналіз оцінок зарубіжних аналітиків і експертів / М. С. Кармазіна, Т. А. Бевз, Н. Ю. Ротар, В. Г. Нападиста. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2017. – 184 с.

291. Кизименко, І. О.
Профспілковий рух України 90-х рр. XX ст. у вітчизняній історіографії / І. О. Кизименко // Часопис української історії. – 2010. – Вип. 17. – С. 86-89. – Бібліогр.: 21 назва.

292. Кизименко, І. О.
Суспільно-політичні рухи в Україні 90-ті рр. XX ст. : історіографія проблеми / І. О. Кизименко // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2009. – Т. XXIII. – С. 100-109.

293. Кизименко І. О.
Суспільно-політичні рухи в Україні (90-ті роки XX ст.): історіографія : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.06 «Історіогр., джерелозн. та спец. іст. дисципліни» / І. О. Кизименко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка – Київ, 2003.- 14 с.

294. Кирюшко М. І.
Історіографія сучасного українського ісламознавства і становлення мусульманської спільноти в незалежній Україні // Культура народов Причерноморья. – 2002. – № 2 (28). – С.148-165.

295. Ковач, Л. Л.
Національно-культурні об’єднання етнонаціональних груп Донбаського регіону у вітчизняній історіографії (кінець XX – початок XXI ст.) / Л. Л. Ковач // Чотирнадцяті джерелознавчі читання (присвячені 170-річчю створення Київської археографічної

комісії) : матеріали республ. наук. конф. (Київ, 17 груд. 2013 р.). – Київ, 2004. – С. 40-44.

296. Кондратенко, О. Ю.
Геополітичний статус України : історіографія та методологічний дискурс / О. Ю. Кондратенко // Проблеми всесвітньої історії : наук. журн. – 2020. – № 3 (12). – С. 41-63. – Бібліогр.: 60 назв.

297. Коржик, О. М.
Джерельна база й історіографія проблеми трудової міграції з України до Республіки Польща (1991 р. – поч. XXI ст.) / О. М. Коржик // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2009. – № 13. – С. 373-378. – Бібліогр.: 36 назв.

298. Корнієнко, В. В.
Висвітлення проблем формування нової політичної системи в сучасній Україні в історичних дослідженнях / В. В. Корнієнко // Вісник Укр. Акад. іст. наук. – 2001. – № 1. – С. 5-10.

299. Корнієнко, В. В.
Проблеми розбудови громадянського суспільства в Україні у працях політичних діячів та історичних дослідженнях / В. В. Корнієнко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2001. – Вип. 1. – С. 52-64. – Бібліогр.: 35 назв.

300. Корнієнко, В. В.
Формування державної політики щодо проведення аграрної реформи в Україні (історіографія проблеми) / В. В. Корнієнко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – 2002. – Вип. 1, спец. – С. 180-186.

301. Котигоренко, В. О.
Висвітлення у вітчизняній політологічній та історичній літературі сучасної кримськотатарської проблеми / В. О. Котигоренко, М. І. Панчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – Київ, 2003. – Вип. 23. – С. 180-202.

302. Коцур, А. П.
Сучасний молодіжний рух в Україні (1980–2011): історіографія : монографія / А. П. Коцур, І. В. Близнюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2013. – 190 с.

303. Кудлай, О. Б.
Історія України в російській науковій літературі 1990-х – початку 2000-х років / О. Б. Кудлай // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2008. – Т. 3. – С. 448-454. – Бібліогр.: 35 назв.

304. Кузьменко, Ю. В.
Партійно-радянська номенклатура УРСР середини 80-х – початку 90-х років XX ст. в рецепції діаспорних та західних учених / Ю. В. Кузьменко // Історичний архів : наук. студії. – Миколаїв, 2013. – Вип. 11. – С. 77-84. – Бібліогр.: 54 назви.

305. Латиш, Ю. В.
Дослідження радянської антиалкогольної кампанії 1985–1988 рр. на Заході / Ю. В. Латиш // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2011. –

Вип. 107. – С. 24-27. – Бібліогр.: 39 назв.

306. Латиш, Ю. В.
Перебудова та здобуття незалежності : українська історіографія / Ю. В. Латиш // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 1, ч. 1. – С. 194-201. – Бібліогр.: 101 назва.

307. Латиш, Ю. В.
Чому розпався СРСР? Підходи та концепції в сучасній історіографії / Ю. В. Латиш // Література та культура Полісся. – 2016. – Вип. 83. – С. 206-217. – Бібліогр.: с. 214-217 (65 назв).

308. Левчишена, О. М.
Стан наукової розробки та джерельна база проблеми реформування вищої школи в Україні в умовах соціально-економічних змін (1996–2007 рр.) / О. М. Левчишена // Історичний архів : наук. студії. – Миколаїв, 2008. – Вип. 2. – С. 38-48. – Бібліогр.: 46 назв.

309. Лихолобова, З. Г.
Вугільна промисловість України 1920-х – початку 2000-х років : історіографія / З. Г. Лихолобова // Нові сторінки історії Донбасу. – 2008. – Кн. 15/16. – С. 90-113. – Бібліогр.: 76 назв.

310. Літопис України за 20 років незалежності очима істориків / упоряд.: О. В. Томаченко, М. С. Лапків ; голов. ред. А. А. Сидорчук. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2011. – 143 с. : іл., портр.

311. Лухтан, А. І.
Історіографія становлення міжнародного військового співробітництва України (1991–2013 рр.) / А. І. Лухтан // Воєнно-історичний вісник. – 2018. – № 3 (29). – С. 93-105. – Бібліогр.: 108 назв.

312. Ляшенко, О. О.
Етнополітичний розвиток Криму в умовах незалежної України. До питання про історіографію проблеми / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 2003. – Вип. 23. – С. 158-179.

313. Мєлєкєсцев, К.
Сучасні польсько-українські відносини : історіографічний аналіз / К. Мєлєкєсцев // Історичні і політологічні дослідження. – 2016. – № 1. – С. 121-132. – Бібліогр.: 18 назв.

314. Мироненко, В. И.
Российско-украинские отношения в 1991–2001 гг. : историографический очерк / В. И. Мироненко ; Рос. акад. наук, Ин-т Европы, Объединение украинцев России. – Чернигов : Деснян. правда, 2005. – 160 с. : портр.

315. Мриглод, О. І.
Реакція наукової спільноти на Чорнобильську аварію: аналіз розвитку тематики публікацій / О. І. Мриглод, Ю. В. Головач // Вісник Національної Академії наук України. – 2012. – № 7. – С. 59–69. – Бібліогр. в кінці ст.

316. Наконечна, О. М.
Сучасна вітчизняна історіографія про національні відносини в УРСР у роки пере-

будови (1985–1991 рр.) / О. М. Наконечна // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2009. – Вип. XV. – С. 87-97. – Бібліогр.: 49 назв.

317. Ніколаєць, К. М.
Виникнення Народного Руху України : історіографія / К. М. Ніколаєць // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2009. – № 98. – С. 37-40. – Бібліогр.: 28 назв.

318. Ніколаєць, К. М.
Опозиційний рух в УРСР другої половини 1980-х рр. : історіографія проблеми / К. М. Ніколаєць // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2011. – Вип. 37. – С. 18-30. – Бібліогр.: 36 назв.

319. Ніколаєць, К. М.
Рух за відновлення Української держави другої половини 1980-х років : історіографія / К. М. Ніколаєць // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 45. – С. 74-81. – Бібліогр.: 43 назви.

320. Ніколаєць, К. М.
Рух кримськотатарського народу за повернення на історичну батьківщину у 60–80-х рр. XX ст. : історіографія / К. М. Ніколаєць // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2012. – Вип. XX. – С. 314-318. – Бібліогр.: 15 назв.

321. Ніколаєць, К. М.
Становлення багатопартійності в УРСР у другій половині 80-х років XX століття : історіографія / К. М. Ніколаєць // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2009. – Вип. 96. – С. 38-41. – Бібліогр.: 49 назв.

322. Ніколаєць, К. М.
Суспільно-політичний розвиток УРСР у другій половині 60-х – на початку 90-х років XX століття : історіографія / К. М. Ніколаєць. – Вінниця : Балюк І. Б., 2010. – 303 с.

323. Олексин, Я. В.
Державно-церковні відносини в незалежній Україні : історіографічні проблеми / Я. Олексин // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2009. – Вип. XVI. – С. 183-190. – Бібліогр.: 43 назви.

324. Орєхова, І. А.
Кримське питання у дзеркалі сучасної української та російської аналітики / І. А. Орєхова // Культурологічний вісник. – 2013. – Вип. 30. – С. 45-51. – Бібліогр.: 24 назви.

> Режим доступу: https://bit.ly/2XsnH8J. – Дата: 04.08.2020. Від 1991 року. Про невизнання України Росією – заперечення права на існування за українською державою, народом, культурою і мовою, радикальні вимоги «віддати» Крим, Донбас, Харків. «Якщо вести мову про Росію, заслуговує згадки зауваження лідера кримських комуністів Л. І. Грача, що Крим – не тільки головна база Чорноморського флоту, курорт, здравниця і музей під відкритим небом, а й символ державної повноцінності Росії» (с. 49). «Б. Горинь у матеріалі «Кухня політичної провокації» висловив думку, що під різними ініціативами громадських організацій заховане замовлення Москви, щоб змусити Україну погодитися на базування російського флоту на українські території. Та закріпившись на цьому плацдармі Росія має оволодіти пізніше всім півостровом» (с. 49). На проблему кордонів також звертає увагу М. П. Палютін у своєму дослідженні під назвою

«Україно-російські відносини: минуле і сучасність». Автор відзначає, що 1992 року Україна неодноразово надсилала до Росії звернення з пропозицією закріпити договором оформлення державного кордону. Але ж Росія відтягувала переговори. В 1991–1993 роках у Росії розуміли, що коли відокремлення України відбулось, то вона має віддати «споконвічні» російські землі – Крим, Донбас, Новоросію (Одеська, Херсонська й Миколаївська області сучасної України)» (с. 50).

325. Орлова, Т.
Наукова діяльність жіноцтва України : історіографічні розвідки і далекосяжні висновки / Т. Орлова // Історіографічні дослідження в Україні. – 2010. – Вип. 20. – С. 508-530. – Бібліогр.: 39 назв.

326. Офіцинський, Ю. Р.
Російська агресія на Донбасі в сучасній українській історіографії / Ю. Р. Офіцинський // Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Історичні науки. – 2017. – № 6 (311). – С. 128-135. – Бібліогр.: 25 назв.

327. Падалка, С. С.
Історія незалежної України 1990–2000-х років в сучасному науковому дискурсі / С. С. Падалка // Історія науки і біографістика : електрон. наук. фах. вид. – 2010. – № 2. – Бібліогр.: 25 назв.

328. Петровський, В. В.
Аналітичні новації зарубіжної історіографії у дослідженні українсько-російських відносин / В. В. Петровський // Історичний журнал. – 2003. – № 4-5. – С. 96-101. – Бібліогр.: 40 назв.

329. Петровський, В. В.
Спадщина радянського періоду та українсько-російські відносини кінця XX століття (очима Заходу) / В. В. Петровський // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2000. – № 1. – С. 35-41.

330. Петровський, В. В.
Сучасна західна історіографія про проблему Криму і Чорноморського флоту в 90-ті рр. XX ст. / В. В. Петровський // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2003. – Вип. 22-23. – С. 287-302.

331. Петровський, В. В.
Українсько-російські взаємини в сучасній західній науковій літературі (1991–2001 рр.) : монографія / В. В. Петровський ; наук. ред. В. В. Кравченко ; Харків. гуманіт. ін-т «Народна українська академія», Схід. ін-т українознав. ім. Ковальських. – Харків : Майдан, 2003. – 492 с.

332. Петровський, В. В.
Українсько-російські стосунки і футорологічні роздуми західних аналітиків / В. В. Петровський // Схід–Захід : іст.-культур. зб. – Харків, 2001. – Вип. 4. – С. 245-258.

333. Потапенко, Я. О.
Рецепція Євромайдану в сучасному українському соцокультурному дискурсі / Я. О. Потапенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 4 (78). – С. 4-21. – Бібліогр.: 34 назви.

334. Приходько, Г. В.
Історіографія культури України в роки незалежності / Г. В. Приходько // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2004. – Вип. 14. – С. 19-28.

335. Протасова, І.
Питання про статус кримськотатарського народу: міжнародні норми про «корінні народи» та дискусії в сучасній українській історіографії / І. Протасова // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2011. – № 939, вип. 14. – С. 140-147. – Бібліогр.: 20 назв.

336. Рафальський, О. О.
Процеси культурної самоорганізації національних меншин в Україні на сучасному етапі. (Історіографічний аспект) / О. О. Рафальський // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2000. – Вип. 10. – С. 21-36.

337. Регіональні політичні еліти в Україні: аналіз літератури з проблеми та характеристика емпіричної бази для вивчення феномену (кінець 1991–2018 рр.) / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; ред. М. С. Кармазіна. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. – 264 с.

338. Розовик, Д. Ф.
Кадрове та науково-технічне забезпечення села України (1991–2006 рр.) : історіографія / Д. Ф. Розовик, О. Д. Розовик // Часопис української історії. – 2009. – Вип. 11. – С. 103-106. – Бібліогр.: 16 назв.

339. Розовик, Д. Ф.
Реформування агропромислового комплексу України (1991–2006 рр.) : історіографічний огляд / Д. Ф. Розовик, О. Д. Розовик // Часопис української історії. – 2008. – Вип. 9. – С. 116-119. – Бібліогр.: 15 назв.

340. Розовик, О. Д.
Вплив реформування АПК України на соціально-демографічний стан і культурний розвиток села (1991–2007 рр.) : історіографічні аспекти проблеми / О. Д. Розовик // Вісник Черкас. ун-ту. Історичні науки. – 2008. – Вип. 133-134. – С. 47-49.

341. Розумний, О. Д.
Гуманітарна складова міжнародної миротворчої діяльності Збройних Сил України (історіографія) / О. Д. Розумний // Університет. – 2008. – № 2. – С. 69-77. – Бібліогр.: 55 назв.

342. Романів, О. М.
Україна: державність, національний організм, історія (наші проблеми у світлі сучасних зарубіжних та крайових публікацій) / О. М. Романів // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1996. – № 5-6. – С. 11-18.

343. Сілантьєва-Папп, К. В.
Історіографія гібридної війни РФ проти України: погляд російських дослідників / К. В. Сілантьєва-Папп // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2019. – Вип. 1 (40). – С. 211-217. – Бібліогр.: с. 214-217.

344. Сімперович, В. М.
До історіографії становлення багатопартійності в Україні на рубежі 80–90-х років

ХХ ст. / В. М. Сімперович // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія: Право та державне управління. – 2005. – С. 196-203. – Бібліогр.: 41 назва.

Режим доступу: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_2005_1.pdf. – Дата звернення: 5.03.2019.

345. Сімперович, В. М.
Історіографія національно-демократичного руху за суверенізацію та незалежність України на рубежі 80–90-х років ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.06 «Історіогр., джерелозн. та спец. іст. дисциліни» / В. М. Сімперович ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2005. – 17 с.

346. Скрипчук, Г. В.
Історіографія культури України в роки незалежності / Г. В. Скрипчук // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія. – Харків, 2012. – Вип. 46. – С. 264-268. – Бібліогр.: 15 назв.

347. Слюсаренко, А. Г.
Становлення та трансформація інституту Президента в Україні в 1990-ті роки : аналіз історіографії проблеми / А. Г. Слюсаренко, О. В. Чернишевич // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2006. – № 85-86. – С. 102-104. – Бібліогр.: 21 назва.

348. Соловей, А.
Українсько-російські відносини та мовна політика в Україні : історіографічний погляд / А. Соловей // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2008. – Вип. 39. – С. 317-329. – Бібліогр.: 26 назв.

349. Тарасов, В. В.
Образ перебудови (1985–1991) в сучасній історіографії : проблема термінології та інтерпретації / В. В. Тарасов. – 2-ге вид., допов. – Харків : Раритети України, 2016. – 119 с.

350. Удовік, В.
Україна та окупація Криму Росією 2014 р. в оцінках японських науковців / В. Удовік // Історичний архів : наук. студії. – 2016. – Вип. 17. – С. 150-157. – Бібліогр.: 25 назв.

351. Федоренко, Я. А.
Соціально-економічні та суспільно-політичні перетворення в українському селі періоду незалежності : історіографія проблеми / Я. А. Федоренко // Гуржіївські історичні читання. – 2013. – Вип. 6. – С. 55-56.

352. Хахула, Л. І.
Державотворчі та національно-демократичні процеси в Україні 1991–2014 рр.: польський суспільно-політичний дискурс / Л. І. Хахула // Український історичний журнал. – 2015. – № 1. – С. 92-107.

353. Хахула, Л. І.
Долаючи травматичне минуле: Україна в суспільно-політичній думці Польщі / Л. І. Хахула // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 29. – С. 605-613. – Бібліогр.: 50 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2017_29_56. – Дата: 22.12.2020. Розгля-

нуто політичний, медійний та громадський виміри польської суспільно-політичної думки про Україну та українців у 2004–2014 рр.

354. Хоменко, В.
Соціальні та культурні трансформації у житті українського селянства доби незалежності : історіографічний вимір / В. Хоменко // Емінак. – 2019. – № 4 (28). – С. 207-215. – Бібліогр.: 29 назв.

355. Хомич, І. М.
Історія архівної справи в Україні у другій половині 1960-х – 2010 рр. : історіографія / І. М. Хомич // Студії з архівної справи та документознавства. – 2012. – Т. 20. – С. 44-51. – Бібліогр.: 31 назва.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sasd_2012_20_5. – Дата: 26.05.2021.

356. Хомич, І. М.
Розвиток архівної справи в Україні у другій половині 1950-х – 2012 рр.: історіографія : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.06 «Історіогр., джерелозн. та спец. іст. дисципліни» / І. М. Хомич ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – 19 с.

357. Худолей, О. С.
Стан пам'яткоохоронної справи незалежної України : історіографія проблеми 1991–2008 рр. / О. С. Худолей // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2015. – Чис. 22, вип. 6. – С. 158-170.

358. Чмільова, С. В.
Розвиток сфери культури в незалежній Україні : історіографія питання / С. В. Чмільова // Українознавство. – 2013. – № 2 (47). – С. 86-90.

359. Чорна, Н. М.
Історичні передумови становлення сучасних українсько-польських взаємин : історіографія проблеми / Н. М. Чорна // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2013. – Вип. 20. – С. 188-193.

Режим доступу: https://eprints.oa.edu.ua/2030/1/29.pdf. – Дата: 16.10.2020. Хронологічні рамки статті охоплюють період від 1989-го і перші роки незалежності України.

360. Чорна, Н. М.
Історіографія сучасних українсько-польських взаємин : стан проблеми та перспективи розвитку / Н. М. Чорна // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2015. – Вип. 15. – С. 279-286.

361. Чорна, Н. М.
Сучасні українсько-польські взаємини : аналіз історіографічних джерел / Н. М. Чорна // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2017. – Вип. XXV. – С. 412-416. – Бібліогр.: 13 назв.

362. Чорна, Н. М.
Україна і Польща: історіографія відносин (кінець XX – початок XXI ст.) / Н. М. Чорна. – Вінниця : Балюк І. Б., 2014. – 416 с. – Бібліогр.: 824 назви.

363. Шановська, О. А.
Історіографія про створення та діяльність Народного Руху України / О. А. Шановська // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2002. – Вип. 63-64. – С. 39-40.

364. Шевчук, В. П.
Історіографія створення та розвитку Збройних Сил Україн в 1991–2014 роках / В. П. Шевчук // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 1 (31). – С. 55-73. – Бібліогр.: 33 назви.

365. Шемета, Ю. М.
Українське націотворення в історичній думці України 1991–2001 рр. / Ю. М. Шемета // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 125. – С. 129-133. – Бібліогр.: 25 назв.

366. Sichkarenko, H. H.
Researches of higher education development in Ukraine (1990s) : [Дослідження розвитку вищої освіти в Україні (1990-ті рр.)] / H. H. Sichkarenko // Вісник Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2020. – № 3 (259). – С. 77-83. – Бібліогр.: 41 назва.

Див. також №: 514, 726, 1912, 2164, 2301, 2308, 3629, 3901, 3931, 4367, 4399, 4593, 4960.

367. Анотований покажчик дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Інституту історії України Національної академії наук України (1991–2011 рр.) / Ін-т історії України НАН України ; уклад.: Л. І. Синявська, О. З. Силка, І. С. Азарх ; редкол.: В. А. Смолій (голов. ред.) та ін. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2011. – 440 с.

368. Барикади українського духу: (до 5-ї річниці Революції Гідності) : бібліогр. покажчик / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника ; упоряд. О. І. Попадинець ; ред., відп. за вип. Є. Ф. Ражик. – Івано-Франківськ, 2018. – 35 с.

369. Благословенна та держава, що має відданих синів : іст.-бібліогр. хроніка / Держ. б-ка України для юнацтва ; уклад. Г. Буркацька ; ред.: С. О. Чачко, В. М. Кучерява ; відп. за вип. Г. А. Саприкін. – Київ, 2017. – 88 с.

Бібліографічне видання доповнюють додатки: «Молоді воїни АТО – Герої України», «Навіки юні бійці Небесної сотні – Герої України».

370. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку, 1991–2006 рр. : наук.-допом. бібліогр. покажчик. Вип. 1 / АПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: Л. О. Пономаренко, І. П. Моісеєва, Л. І. Ніколюк та ін. ; наук. ред. П. І. Рогова. – Київ, 2008. – 488 с.

371. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку, 2007–2011 рр. : наук.-допом. бібліогр. покажчик. Вип. 2 / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: Л. О. Пономаренко, Н. А. Стельмах, С. П. Пєєва та ін. ; наук. конс., авт. вступ. ст. Б. І. Корольов ; наук. ред. П. І. Рогова. – Київ : Нілан-ЛТД, 2013. – 663 с.

372. Богдан Горинь : біобібліогр. покажчик. 1960–2015 / Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України, Нац. парлам. б-ка України ; уклад. О. І. Горинь. – Київ : Пульсари, 2015. – 160 с. : іл., портр. – Імен. покажч.: с. 147-155. – (Шістдесятництво: профілі на тлі покоління ; вип. 16).

373. 20 років – вік юності (до 20-ї річниці проголошення Незалежності України) : бібліогр. покажчик. [Електронний ресурс] / Міська спеціалізована молодіжна бібліотека «Молода гвардія» (Київ). – [Київ, 2011]. – Режим доступу: http://msmb.org.ua/biblioresursi/bibliografiya/istorichni-podii/20-rokiv-vik-yunosti/. – Назва з екрана. – Дата звернення: 17.03.2021.

Зі змісту: Головні гаранти суверенітету та незалежності України ; 20 річниця Незалежності – вік юності ; Незалежність: міфи та реалії ; Ровесники Незалежності – майбутнє держави ; Шлях до Незалежності. Віхи історії ; Нагорода до ювілею держави ; Незалежність в художньому слові.

374. 25 років незалежності України: здобутки, втрати і стратегії майбутнього : бібліогр. покажчик / Запоріз. нац. ун-т ; уклад. О. В. Левчук ; відп. за вип. Н. М. Чала. – Запоріжжя : ЗНУ, 2016. – 109 с.

375. День незалежності України : бібліогр. покажчик / Миколаїв. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гмирьова ; уклад.: А. Вінницька, Є. В. Руденко, Г. Русанова ; ред. Л. М. Голубенко. – Миколаїв, 2016. – 37 с. – (Календар: свята, події, дати ; вип. 2).

376. Державна історична бібліотека України (1939–2009) : бібліогр. покажчик / Держ. іст. б-ка України ; уклад.: В. П. Кисельова, Т. С. Кудласевич, О. В. Михайлова ; ред. С. І. Смілянець. – Київ : Арістей, 2009. – 132 с.

377. Державні символи України : бібліогр. покажчик / Центр. б-ка ім. М. Л. Кропивницького ; уклад.: Н. Л. Артемьєва, І. В. Письменна ; ред. Т. О. Михайловська. – Миколаїв, 2010. – 18 с.

378. Етнічні спільноти України: етнографічні особливості : реком. бібліогр. покажчик / Нац. парлам. б-ка України, Культур. центр НДП «Україна духовна» ; авт.-уклад. С. М. Остапенко. – Київ, 2000. – 78 с. – (Культура і побут України ; вип. 3).

379. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажчик [за 1991–2020 рік] / Нац. іст. б-ка України. – Київ, 1993–2021.

Зі змісту: Україна в 1985–1991 рр. ; Розвиток України як Незалежної держави.

Електронні видання Національної історичної бібліотеки, у тому числі щорічні покажчики «Історія України» від 1996 року, можна знайти за вебпосиланням: https://bit.ly/booksofhistoricallib.

380. Інноваційний розвиток промисловості України : наук.-допом. бібліогр. покажчик за 2005–2014 рр. / Держ. наук.-техн. б-ка України ; уклад. А. В. Луговська. – Київ : ДНТБ України, 2014. – 102 с.

381. Конституція в незалежній Україні: 20 років розвитку та механізми подальших змін : бібліогр. покажчик / Запоріз. нац. ун-т ; уклад. О. В. Левчук ; відп. за вип. В. О. Герасимова. – Запоріжжя : ЗНУ, 2016. – 61 с.

382. Конституція незалежної України: шляхи реалізації та реформування : реком. бібліогр. покажчик / Херсон. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гончара ; уклад. Т. С. Федько ; відп. ред. Л. І. Зелена. – Херсон : ХОУНБ ім. О. Гончара, 2007. – 30 с.

383. Конституція України – генезис, проблеми, шляхи і перспективи удосконалення : бібліогр. покажчик / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника ; уклад. О. В. Сичик ; відп. за вип. Є. Ф. Ражик. – Івано-Франківськ, 2016. – 46 с.

384. Ліна Костенко : біобібліогр. покажчик / Нац. парлам. б-ка України ; упоряд.: Г. В. Волянська, Л. А. Кухар ; наук. ред. В. О. Кононенко. – Київ, 2015. – 288 с.

385. Країна в серці Європи – Україна: до 25-річчя незалежності України : бібліогр. покажчик / Держ. б-ка України для юнацтва ; уклад. Г. Буркацька ; ред. С. О. Чачко ; відп. за вип. Г. А. Саприкін. – Київ, 2016. – 52 с. – Імен. покажч.: с. 48-51.

386. Майдан. Революція Гідності (із фондів бібліотеки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка) : бібліогр. покажчик / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка ; уклад.: Р. Д. Кивацька, Н. М. Рішаві ; ред. С. Ю. Фартушок ; відп. за вип. М. М. Дмитрів. – Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2016. – 88 с. – До 25-річчя Незалежності України.

387. Матеріали до історії українського кіно (1991–2011) : бібліогр. покажчик / Нац. парлам. б-ка України ; авт.-упоряд.: Н. І. Тертичка, Н. В. Казакова. – Київ, 2013 – .

Вип. 1 : Публікації в наукових збірниках та матеріалах конференцій. – 2013. – 216 с.

388. Мої права – моє життя : бібліогр. покажчик / Полтав. обл. б-ка для юнацтва ім. Олеся Гончара ; уклад. Н. Л. Карпінська. – Полтава, 2018. – 36 с.

389. Молодь в українському суспільстві : бібліогр. покажчик / Держ. б-ка України для юнацтва ; уклад.: Н. А. Мельник, Т. В. Буряк ; ред.: С. О. Чачко, В. М. Кучерява. – Київ, 2008. – 36 с.

390. Національна парламентська бібліотека України (1866–2015) : наук.-допом. бібліогр. покажчик / М-во культури України, Нац. парлам. б-ка України ; упоряд.: К. М. Науменко, Г. В. Волянська, О. О. Галганова ; наук. ред. В. О. Кононенко. – Київ, 2016. – 496 с.

391. Національно-патріотичне виховання особистості: сучасний український вимір : реком. бібліогр. покажчик / Полтав. обл. універс. наук. б-ка ім. І. П. Котляревського ; уклад.: О. М. Войцеховська, В. А. Лашко ; відп. за вип. Л. М. Власенко. – Полтава, 2016. – 81 с.

392. Небесна сотня: герої не вмирають! : бібліогр. покажчик / Дніпропетр. обл. універс. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія ; упоряд. І. С. Голуб. – Дніпропетровськ : ДОУНБ, 2016. – 16 с.

393. Незалежність України: здобутки, проблеми, перспективи : бібліогр. покажчик (до 25-річчя незалежності України) / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Івано-Франківськ, 2016. – 333 с. – Імен. покажч.: с. 288-333.

394. Нема в країні сім'ї такої, де б не пам'ятали свого героя : інформ.-бібліогр. покажчик / Миколаїв. обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна ; уклад. Л. Г. Шевцова ; ред. О. К. Карпенко ; відп. за вип. Т. А. Жайворонок. – Миколаїв, 2018. – 84 с.

395. Новітнє українознавство: бібліографія (1989–2015 рр.) / упоряд. О. Б. Ярошинський. – Київ : МП Леся, 2015. – 412 с. : іл.

396. Новітні герої Жидачівщини : бібліогр. посібник / Жидачів. Центр. район. б-ка ; уклад.: Г. В. Корнецька, М. Ф. Мадараш. – Жидачів, 2017. – 19 с. : портр. – (Пізнай свій край).

397. Одесский академический театр музыкальной комедии имени М. Водяного : науч.-библиогр. указатель / Одес. обл. универс. науч. б-ка им. М. Грушевского ; подгот. Т. А. Каневская ; ред. Е. А. Таубеншлак. – Одесса, 2013. – 280 с. : ил. – Алф. указ.: с. 253-266.

398. Освіта і педагогічна наука України і Польщі, 1991–2015 = Edukacja i nauka pedagogiczna Ukrainy i Polski : бібліогр. покажчик / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова та ін. ; уклад.: Н. І. Тарасова та ін. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – 345 с. – Імен. покажч.: с. 317–341.

399. Основний закон незалежної України : бібліогр. покажчик / Житомир. обл. універс. наук. б-ка ім. Олега Ольжича ; уклад. Л. І. Кондратюк. – Житомир, 2017. – 9 с.

400. Парламентаризм і державна незалежність України. Книжкова виставка до 10-ї річниці незалежності України : бібліогр. покажчик / Нац. парлам. б-ка України ;

уклад.: Т. О. Яковлева, О. О. Погребна, А. О. Книга. – Київ, 2001. – 66 с.

401. Президент України = The President of Ukraine : бібліогр. покажчик (1991–1999) / Нац. парлам. б-ка України, Секретаріат Верховної Ради України ; упоряд.: Е. А. Афнін, Т. О. Яковлева, І. А. Душ та ін. – Київ, 2000. – 270 с.

402. Професійна освіта України за роки незалежності України (1991–2003 рр.) : наук.-допом. бібліогр. покажчик / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського та ін. ; упоряд.: Л. О. Пономаренко, І. П. Моісеєва, Л. І. Ніколюк та ін. ; відп. за вип. Т. Ф. Букшина. – Київ, 2004. – 268 с.

403. Розвиток інноваційної діяльності в Україні: національний та регіональний аспекти : наук.-допом. бібліогр. покажчик за 2009–2013 рр. / Держ. наук.-техн. б-ка України ; уклад. А. В. Луговська. – Київ : ДНТБ України, 2013. – 50 с.

404. Символ державності та єдності нації: до 25-річчя затвердження Державного Прапора України : бібліогр. покажчик / Запоріз. нац. ун-т ; уклад.: О. А. Горбань, О. В. Левчук ; відп. за вип. Н. М. Чала. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 13 с.

405. Символ національної і державної величі: до 25-річчя від дня затвердження Державного Гімну України : бібліогр. покажчик / Запоріз. нац. ун-т ; уклад. О. А. Горбань ; відп. за вип. Н. М. Чала. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 16 с.

406. Символ свободи і незалежності: до 25-річчя затвердження Державного Герба України : бібліогр. покажчик / Запоріз. нац. ун-т ; уклад.: О. А. Горбань, О. В. Левчук ; відп. за вип. Н. М. Чала. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 15 с.

407. Сучасні письменники України : біобібліогр. довідник / Нац. спілка письменників України ; упоряд. А. І. Гай. – Біла Церква : Буква, 2012. – 568 с. : портр.

408. Схід і Південь України: час, простір, соціум : у 2 т. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України, Ін-т історії України НАН України; уклад.: Т. В. Добко (кер.) та ін. ; редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; наук. ред. В. І. Попик. – Київ, 2016.
Т. 2 : Матеріали до бібліографії. – 944 с.

Зі змісту: Загальні праці. Роки незалежності. – С. 190-202 ; Історична географія та картографія. – С. 203-270 ; Демографічні процеси. Колонізація. Міграція. – С. 271-312 ; Національна політика та етнонаціональні процеси. – С. 331-360 ; Економічний та соціальний розвиток. – С. 361-434 ; Державний устрій та суспільний лад. – С. 435-469 ; Наука. Освіта. – С. 470-550 ; Культура. – С. 551-714 ; Релігійне життя. – С. 715-729 ; Довідкова частина. – С. 730-943.

Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/images/nauk-mon/Shid_i_Pivden_Ukrainu.pdf. – Дата звернення: 12.11.2020.

409. Тарасов, В. В.
Вітчизняна публіцистика 1989–1991 рр. як історичне та історіографічне джерело в проблематиці «білих плям» історії України : наук.-бібліогр. покажчик / В. В. Тарасов. – Харків : Курсор, 2007. – 274 с.

410. Тернопільський обласний краєзнавчий музей: 100 років : бібліогр. покажчик / Терноп. обл. універс. наук. б-ка та ін. ; уклад. Л. Оленич ; ред. О. Раскіна. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2013. – 224 с.

411. Петро Тронько – історик, краєзнавець : каталог видань з фонду Національної історичної бібліотеки України / Нац. іст. б-ка України ; авт. передм. О. П. Реєнт ; упоряд.: Г. В. Єфіменко, Л. П. Вовк, М. В. Цінська, І. О. Ігнатович, О. А. Чугіна ; ред.: С. І. Смілянець, З. Х. Мусіна ; відп. за вип. А. В. Скорохватова. – Київ, 2016. – 104 с. – До 100-річчя від дня народження.

412. Україна – зона екологічного лиха : реком. бібліогр. покажчик / М-во культури України, Одес. держ. наук. б-ка ім. М. Горького. ; упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса, 1993. – 116 с.

413. Україна і НАТО: так чи ні? : бібліогр. покажчик / Держ. б-ка України для юнацтва ; уклад.: Н. А. Мельник, Н. І. Гуцул ; ред.: С. О. Чачко, В. М. Кучерява. – Київ, 2009. – 48 с.

414. Україна та європейська інтеграція: правовий вимір : бібліогр. покажчик / Запоріз. нац. ун-т ; уклад. О. В. Левчук ; відп. за вип. В. О. Герасимова. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 89 с.

415. Україна у двосторонніх відносинах з країнами світу : бібліогр. покажчик / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника ; уклад. М. В. Блинчук. – Івано-Франківськ, 2014. – 112 с.

416. Україна у світовому товаристві: економічний, політичний, культурний аспекти діяльності : реком. покажчик літератури / Запоріз. нац. техн. ун-т ; уклад. Л. І. Колісник. – Запоріжжя, 2002. – 15 с.

417. Україна на шляху до незалежності: (до 23 річниці незалежності України) : бібліогр. список літератури / Запоріз. нац. техн. ун-т ; уклад. Н. І. Лось ; ред. Т. В. Толстенко. – Запоріжжя, 2014. – 6 с.

418. Україна: утвердження незалежної держави : бібліогр. покажчик. Вип. 2 / Запоріз. нац. ун-т ; уклад.: О. В. Левчук, О. М. Агоян ; відп. за вип. В. О. Герасимова. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 19 с.

419. Україно, незборима зроду – ти душа великого народу: (до 25-річниці Незалежності України) : бібліогр. покажчик літератури / Запоріз. держ. інженерна академія ; уклад. Т. В. Ємчицька. – Запоріжжя, 2016. – 17 с.

420. Українознавство: концептуальні та теоретико-методологічні основи розвитку / авт. кол.: П. П. Гай-Нижник (кер. проекту), Т. А. Бевз, О. Є. Гомотюк та ін. – Київ : Леся, 2015. – 502 с.

Зі змісту: Ярошинський, О. Б. Новітнє українознавство: бібліографія (1989–2014 рр.). – С. 379-502.

421. «Український селянин» 2000–2010 рр. : бібліогр. покажчик / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників ; уклад.: Л. І. Синявська, О. З. Силка, К. В. Івангородський. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012. – 280 с. – (Історична).

Зі змісту: Актуальні питання аграрного розвитку наприкінці XX – на початку XXI ст. – С. 141-147.

422. Формування екологічної культури: стан та завдання на майбутнє : реком.

бібліогр. покажчик / Полтав. обл. держ. адміністрація, Полтав. обл. универс. наук. б-ка ім. І. П. Котляревського ; відп. за вип. Л. М. Власенко. – Полтава, 2013. – 66 с.

423. Хроніка найважливіших подій внутрішньої політики незалежної України (1990–2001 рр.) : бібліогр. покажчик / Миколаїв. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гмирьова ; уклад. Є. В. Руденко ; ред.: Л. М. Голубенко, С. А. Кустовська. – Миколаїв : Варт, 2001. – 24 с.

424. Чорнобиль.35 [Електронний ресурс] : бібліогр. список / Нац. іст. б-ка України ; упоряд. К. Г. Таранюк-Русанівський ; ред. З. Х. Мусіна ; відп. за вип. А. В. Скорохватова. – Електрон. текст. дані. – Київ, 2021. – 17 с. – Режим доступу: https://bit.ly/chornobyl1986_35. – Дата звернення: 07.06.2021.

425. Чорнобиль. Чверть століття потому : бібліогр. покажчик / Держ. б-ка України для юнацтва ; уклад. Н. І. Гуцул ; ред.: В. М. Кучерява, Н. Лінкевич, С. О. Чачко. – Київ, 2012. – 39 с.

426. Шлях української незалежності (до 25 річниці Дня незалежності в Україні) : реком. покажчик літератури / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – 50 с.

427. Ярошинський, О. Б.
Українознавство в системі освіти і науки : бібліографія (1990–2010 рр.) / О. Б. Ярошинський ; Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – Київ, 2010. – 94 с.

Див також № 3998.

III «ПЕРЕБУДОВА» В УРСР (друга половина 1980-х років)

1. ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ

428. Адамович, С. В.
Розпад партійно-радянської системи і здобуття незалежності України (1989–1991 рр.) / С. В. Адамович // Соборність та регіональний розвиток у суспільно-політичному житті незалежної України. – Івано-Франківськ, 2009. – С. 81-99.

429. Адамович, С. В.
Українська інтелігенція у виборчих кампаніях 1989–1991 рр. / С. В. Адамович // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 3. – С. 6-11. – Бібліогр.: 19 назв.

430. Алексєєв, Ю. М.
Україна на зламі історичних епох. Державотворчий процес 1985–1999 рр. : навч. посібник / Ю. М. Алексєєв, С. В. Кульчицький, А. Г. Слюсаренко. – Київ : ЕксОб, 2000. – 296 с.

431. Бажан, О. Г.
КДБ УРСР та неформальні об'єднання в період «горбачовської перебудови» / О. Г. Бажан // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Історичні науки. – Київ, 2010. – Т. 104. – С. 68-77.

На базі архівних матеріалів колишніх радянських спецслужб розкрито зміст підходів Комітету держбезпеки Української РСР до неформальних самодіяльних об'єднань в другій половині 1980-х років. Розглянуто форми та методи протидії силових структур становленню та функціонуванню громадських організацій національно-демократичного напрямку.

432. Баран, В. К.
Україна: новітня історія (1945–1991 рр.) / В. К. Баран ; Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 2003. – 670 с.

Зі змісту: Апаратна перебудова. – С. 329-442 ; Останні генсеки. – С. 329-348 ; Проекти і прогнози. – С. 349-362 ; Робітничі страйки. – С. 363-384 ; Політичні відносини. – С. 385-418 ; План і ринок. – С. 419-442.

Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Baran_Volodymyr/Ukraina_novitnia_istoriia_1945-1991_rr/. – Дата звернення: 13.01.2019.

433. Басараб, М. М.
Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України (кінець 80-х – початок 90-х років XX століття) : монографія / М. М. Басараб, М. Ю. Токар ; Наук.-дослід. ін-т політ. регіоналістики, Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород : Карпати, 2009. – 336 с. – (Studia Regionalistica ; № 1).

434. Басараб, М. М.
Роль громадських організацій Закарпаття в державотворчих процесах наприкінці 80-х – на початку 90-х рр. XX ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / М. М. Басараб ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2007.

– 20 с. – Бібліогр.: с. 16 (5 назв).

435. Білик, Я. О.
Протистояння радянській системі української інтелігенції наприкінці 80-х – на початку 90-х років XX століття / Я. О. Білик // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Т. 30 (69), № 2. – С. 7-11. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/2_2019/4.pdf. – Дата звернення: 20.12.2019.

436. Білоусько, О. А.
Полтавщина. Шлях до незалежності, 1985–1991 / О. А. Білоусько, Т. П. Пустовіт. – Полтава : Полтав. літератор, 2016. – 800 с.

437. Бойко, О. Д.
Демократизація як фактор суспільних трансформацій в Україні у добу перебудови / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21 : Забуті та воскреслі імена в історії та культурі України, спірні історичні питання. – С. 246-251.

438. Бойко, О. Д.
Досвід та уроки суспільно-політичної трансформації України у добу перебудови (квітень 1985 – серпень 1991) / О. Д. Бойко // Нова політика. – 1998. – № 2. – С. 32-34.

439. Бойко, О. Д.
Місце і роль гласності у контексті суспільно-політичних трансформацій в Україні у добу перебудови / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21 : Забуті та воскреслі імена в історії та культурі України, спірні історичні питання. – С. 251-261.

440. Бойко, О. Д.
Нариси з новітньої історії України (1985–1991 рр.) : навч. посібник / О. Д. Бойко. – Київ : Кондор, 2008. – 357 с.

441. Бойко, О. Д.
Неформальні організації доби перебудови – паростки громадянського суспільства на вітчизняному грунті / О. Д. Бойко // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи : матеріали конференції. – Ніжин, 2002. – С. 14-22.

442. Бойко, О. Д.
Неформальні організації у добу перебудови: характерні риси та особливості розвитку (з історії ТУМ, «Меморіалу» та «Зеленого світу») / О. Д. Бойко // Сіверянський літопис. – 2000. – № 5. – С. 43-47.

443. Бойко, О. Д.
Політичне протистояння офіційної влади та опозиції в Україні: основні прояви, характерні риси та особливості (літо 1989 р. – лютий 1990 р.) / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2003. – № 2. – С. 48-62 ; № 3. – С. 35-47. – Бібліогр.: 70 і 56 назв.

444. Бойко, О. Д.
Предтеча Руху: неформальні організації як фактор громадсько-політичного життя України у період перебудови / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2001. – № 1. – С. 44-57. – Бібліогр.: 38 назв.

445. Бойко, О. Д.
Розгортання процесу реабілітації в УРСР у добу перебудови: характерні риси, особливості / О. Д. Бойко // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 2001. – № 2. – С. 530-534.

446. Бойко, О. Д.
Суспільно-політичний розвиток України в період перебудови (квітень 1985 р. – серпень 1991 р.) / О. Д. Бойко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 1998. – Вип. 39. – С. 61-64.

447. Бойко, О. Д.
Суспільно-політичні трансформації в Україні (квітень 1985 – серпень 1991 рр.): історико-політологічний аналіз : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / О. Д. Бойко ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Київ, 2003. – 44 с.

448. Бойко, О. Д.
Україна в 1985–1991 рр.: основні тенденції суспільно-політичного розвитку : монографія / О. Д. Бойко. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2002. – 305 с. : іл.

449. Бойко, О. Д.
Уроки «перебудови» в СРСР для сучасної України / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – 2016. – Вип. 83. – С. 231-241. – Бібліогр.: 12 назв.

450. Болбат, Т. В.
Етапи розвитку молодіжного руху у Донецькій області (середина 80-х – 90-ті роки XX століття) / Т. В. Болбат // Історичні і політологічні дослідження. – Донецьк, 2001. – № 4 (8). – С. 255-260.

451. Болбат, Т. В.
Молодіжний рух в Донецькій області / Т. В. Болбат // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1995. – № 3. – С. 45-47.

> Про «виникнення в 1989–1991 рр. в Донецькій області суспільних та політичних організацій національно-демократичного спрямування, подальше падіння авторитету КПРС та ВЛКСМ, збільшення політичної культури, пробудження національної самосвідомості» (с. 45).

452. Болбат, Т. В.
Національне питання у діяльності громадських об'єднань Східної України (1989 р.) / Т. В. Болбат // Історичні і політологічні дослідження. – 2007. – № 3/4 (33/34). – С. 343-348. – Бібліогр.: 11 назв.

453. Гарань, О. В.
З історії формування політичного спектра України (літо 1988 – літо 1991) / О. В. Гарань // Україна XX ст.: проблеми національного відродження : збірник. – Київ, 1993. – С. 117-145.

454. Гарань, О. В.
Становлення та діяльність політичної опозиції в Україні у 1989–1991 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. В. Гарань ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 1996. – 82 с.

455. Горбачов, М. С.
Перебудова і нове мислення для нашої країни і всього світу / М. С. Горбачов. – Київ : Поліграфкнига, 1987. – 272 с.

456. Горбачова, О. С.
Відображення проблеми консолідації української нації в статутних документах загальноукраїнських громадських організацій (кін. 80-х – поч. 90-х рр. ХХ ст.) / О. С. Горбачова // Часопис української історії. – 2006. – Вип. 4. – С. 118-123.

457. Горбачова, О. С.
Громадські організації в Україні другої половини 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст.: процес становлення та розвитку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. С. Горбачова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – 14 с.

458. Гордіна, Н.
Вплив політики гласності на формування настроїв населення УРСР (1986–1991) / Н. Гордіна // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2010. – Вип. 100. – С. 6-10. – Бібліогр.: 19 назв.

459. Гордіна, Н.
Реакція населення УРСР на політику керівництва СРСР щодо активізації «людського фактору» (квітень 1985–1986 рр.) / Н. Гордіна // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2010. – Вип. 514-515. – С. 202-205. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2GzgkXJ. – Дата звернення: 7.10.2020.

460. Даниленко, В. М.
Україна в 1985–1991 рр.: остання глава радянської історії / В. М. Даниленко ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2018. – 278 с.

Зі змісту: Зростання політичної активності суспільства ; Криза компартійної системи ; Розгортання національно-демократичних процесів ; Робітничі страйки і рух за національну армію ; Формування Народного Руху України ; Становлення багатопартійності ; Відродження української мови й історії ; Оновлення культурної сфери ; Проголошення незалежності України.

461. Даниленко, В. М.
Шлях до незалежності: громадські рухи й суспільні настрої в УРСР другої половини 1980-х рр. / В. М. Даниленко, М. К. Смольніцька // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 4-22. – Бібліогр.: 61 назва.

462. Додонов, А. Ф.
Политическое поведение рабочих в 1961–1991 гг. / А. Ф. Додонов ; Запорож. ин-т гос. и муниципального управления. – Запорожье : Видавець, 2000. – 212 с.

463. Додонов, А. Ф.
Участие рабочих в политической жизни СССР. 1961–1991 гг. : дис. на соиск. учен. степ. д-ра ист. наук: 07.00.02 «Всеобщая история» / А. Ф. Додонов ; Запорож. ин-т гос. и муниципального управления. – Запорожье, 1999. – 418 с.

464. Доценко, В. О.
Громадські організації Києва та Київської області у боротьбі за демократизацію та незалежність України в 1985–1991 рр. / В. О. Доценко // Вісник аграрної історії. – 2018.

– Вип. 23-24. – С. 142-149. – Бібліогр.: 19 назв.

465. Історія України. Національно-державне відродження, становлення незалежної України на сучасному етапі (кінець 80-х – перша половина 90-х років) : конспект лекцій (друга лекція) / уклад. М. І. Поночовний. – Київ : КТЕІ, 1995. – 29 с.

466. Камінський, А.
На перехідному етапі. «Гласність», «перебудова» і «демократизація» на Україні / А. Камінський ; авт. передм. М. Прокоп. – Мюнхен, 1990. – 623 с. – (Монографії / Український Вільний Університет ; ч. 51).

467. Кобута, С. Й.
«Неформальні» громадські організації у 1987–1989 роках як попередники українського політичного руху / С. Й. Кобута // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2008. – Вип. 1. – С. 125-134.

468. Козак, С. Б.
Омріяний дзвін : з подій в Україні кінця 1980-х – початку 90-х / С. Б. Козак. – Детройт : Українські вісті, 1995. – 91 с. : іл.

469. Кузьменко, Ю. В.
Витоки формування громадянського сусіпільства в Україні (друга половина 80 – початок 90-х рр. XX ст.) : громадськість versus номенклатура / Ю. В. Кузьменко // Університет. – 2009. – № 4. – С. 106-111. – Бібліогр.: 18 назв.

470. Кузьменко, Ю. В.
Динаміка соціопрофесійних характеристик партійно-радянської номенклатури Української РСР в умовах розгортання курсу на перебудову (квітень 1985 – січень 1987 рр.) / Ю. Кузьменко. – С. 217-225. / Ю. В. Кузьменко // Сіверянський літопис. – 2010. – № 2-3. – С. 217-225.

471. Кузьменко, Ю. В.
Номенклатура – привілейований клас українського радянського суспільства (друга половина 80-х – початок 90-х рр. XX ст.) / Ю. В. Кузьменко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2009. – Вип. 51. – С. 166-181. – Бібліогр.: 21 назва.

472. Кузьменко, Ю. В.
Партійно-радянська номенклатура та її місце у політичній системі УРСР другої половини 80-х – початку 90-х рр. XX ст. / Ю. В. Кузьменко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2009. – Вип. 55. – С. 207-221. – Бібліогр.: 35 назв.

473. Кузьменко, Ю. В.
Соціопрофесійний портрет партійно-радянської номенклатури УРСР у 1985–1991 рр. / Ю. В. Кузьменко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті. – 2008. – Вип. 6. – С. 379-391. – Бібліогр.: 30 назв.

474. Кучерук, М. С.
Проголошення незалежності України як здобуток громадянського суспільства / М. С. Кучерук // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 112-118.
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_31. – Дата: 21.12.2020.

475. Левченко, І.
Місцеве мовлення: риси перебудови / І. Левченко // Журналіст України. – 1991. – № 2. – С. 9-10.

476. Муравський, О. І.
Вибори 1989 р. до Верховної Ради СРСР: специфіка Львівщини / О. І. Муравський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2012. – Вип. 21. – С. 585-589.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2012_21_51. – Дата: 21.12.2020.

477. Муравський, О. І.
Молодіжний рух в Україні на зламі 80-х – 90-х років XX ст.: політологічний аспект / О. І. Муравський // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2006. – Вип. 18. – С. 139-144.

478. Муравський, О. І.
«Неформальні» молодіжні організації Львова: особливості створення, напрями діяльності (1987–1990) / О. І. Муравський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2015. – Вип. 27. – С. 363-369.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2015_27_35. – Дата: 21.12.2020.

479. Муравський, О. І.
«Неформальні» товариства як сегмент громадянського суспільства в останні роки існування СРСР / О. І. Муравський // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 424-432. – Бібліогр.: 45 назв.

«Констатуємо – на початку липня 1987 р. в УРСР було близько двадцяти тисяч «неформальних» об'єднань, створення яких вважали вагомим здобуткомгласності. В окремих областях західної частини УРСР їхня кількість могла сягати декількох тисяч» (с. 424).

480. Муравський, О. І.
Перебудова, гласність, демократизація: реалії Української РСР (1985–1991) / О. І. Муравський // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 623-641. – Бібліогр.: 98 назв.

481. Набока, С. В.
Розвиток суспільно-політичних процесів в Україні в 1985–1991 рр. / С. В. Набока // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 54. – С. 183-188. – Бібліогр.: 15 назв.

482. Олійник, Б. І.
Князь тьми: відкритий лист Михайлу Горбачову / Б. І. Олійник. – 3-тє вид. – Київ : Пульсари, 2008. – 128 с. – (Історія і сучасність).

483. Омарова, А. А.
Правовий статус України у період перебудови (1985–1991 рр.) / А. А. Омарова ; Нац. юрид. ун-т України ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2017. – 190 с.

484. Пилипенко, О. О.
Національно-демократичний рух в Україні (друга половина 80-х – початок 90-х рр. XX ст.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» /

О. О. Пилипенко ; Донец. держ. ун-т. – Донецьк, 2007. – 220 с.

485. Плохій, С. М.
Остання імперія. Занепад і крах Радянського Союзу / С. М. Плохій ; пер. з англ.: Я. Лебеденко, А. Саган. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2019. – 312 с. – Бібліогр. і прим.: с. 445-495.

486. Прокоп, М.
Напередодні незалежної України: спостереження і висновки / М. Прокоп. – Нью-Йорк, 1993. – 646 с.

487. Рисіч, Й. Л.
Демократія в Україні до і після 1985 року (історико-політологічний аналіз) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Й. Л. Рисіч ; Ін-т національних відносин і політології НАН України. – Київ, 1996. – 469 с.

488. Русначенко, А. М.
Приспана сила. Робітники, робітничий рух і незалежні профспілки в Україні від кінця сорокових до початку дев'яностих років / А. М. Русначенко. – Київ, 2000. – 104 с.

489. Русначенко, А. Н.
Рабочее движение на Украине в 1989–1991 годах: основные этапы, элементы политической культуры : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. ист. наук: 07.00.02 / А. Н. Русначенко ; Ин-т российской истории РАН. – Москва, 1993. – 23 с.

490. Сацький, П. В.
Спроби створення «системної опозиції» в УРСР у часи «перебудови» і політична позиція В. Чорновола / П. В. Сацький // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 117-123.

Режим доступу: https://bit.ly/3rwWQVF. – Дата звернення: 8.02.2021.

491. Секо, Я. П.
Державницька концепція українських інтегральних націоналістів (1988–1991 рр.) / Я. П. Секо // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2007. – Т. XVI. – С. 125-135.

492. Семененко, А. І.
Діяльність політичних партій та громадських організацій України по утвердженню її державного суверенітету (1985–1991 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / А. І. Семененко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – 14 с.

493. Семенюк, Т. Ю.
Становлення багатопартійності. Інституційні зміни гілок влади (1989–1991 рр.) / Т. Ю. Семенюк // Грані. – 2006. – № 1 (45). – С. 138-142. – Бібліогр.: 19 назв.

494. Сіромський, Р. Б.
Права людини в Українській РСР: погляд з Канади (1945–1991) : монографія / Р. Б. Сіромський ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, М-во освіти і науки України. – Львів : Тріада плюс, 2020. – 479 с. : фот.

495. Слюсаренко, А. Г.
Нові політичні партії України : довідник / А. Г. Слюсаренко, М. В. Томенко. – Київ : Знання УРСР, 1990. – 48 с.

496. Субтельний, О.
Україна: історія / О. Субтельний ; пер. з англ. Ю. І. Шевчук ; авт. вступ. ст. С. В. Кульчицький. – Київ : Либідь, 1991. – 512 с.

Зі змісту: Ера Горбачова. – С. 460-462.

Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Subtelny_Orest/Ukraina_istoria/. – Дата звернення: 17.05.2021.

497. Україна: політична історія. ХХ – початок ХХІ століття / Ін-т історії України НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: В. А. Смолій, Ю. А. Левенець (співголови) та ін. – Київ : Парлам. вид-во, 2007. – 1028 с.

Зі змісту: Бойко, О. Д. На шляху до незалежності (1985–1991). – С. 917-947.

498. Український вибір: політичні системи ХХ століття і пошук власної моделі суспільного розвитку : монографія / авт. кол.: В. Ф. Солдатенко (кер.), Т. А. Бевз, О. Д. Бойко та ін. ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : Парлам. вид-во, 2007. – 576 с.

Зі змісту: Бойко, О. Д. Суспільно-політичні трансформації в Україні доби перебудови: характерні риси та наслідки. – С. 481-520 ; Бойко, О. Д. Остаточна дезінтеграція СРСР: «український фактор» (серпень–грудень 1991 р.). – С. 521-550.

499. Урін, О. В.
Народження і гартування демократії у Кременчуці під час боротьби за незалежність України: (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ ст.) / О. В. Урін ; наук. ред. Л. В. Герасименко ; Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського. – Кременчук : Щербатих О. В., 2017. – 189 с. : іл., табл.

500. Червонописький, С. В.
Політичні та соціальні наслідки для України спецоперації СРСР в Афганістані 1979–1989 років і роль УСВА в їх подоланні : монографія / С. В. Червонописький. – Київ : Мединформ, 2008. – 142 с. : [6] арк. іл., іл., портр. – Бібліогр.: с. 122-131 (92 назви).

501. Чура, В. І.
Відображення львівською компартійною пресою національно-демократичного руху в області наприкінці 80-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2009. – Т. 12. – С. 205-210.

Режим доступу: https://bit.ly/372x9l7. – Дата звернення: 7.02.2020.

502. Чура, В. І.
Відродження націонал-комунізму в Галичині на зламі 80–90-х років ХХ століття / В. І. Чура // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2015. – Вип. 27. – С. 348-356.

Режим доступу: https://bit.ly/2RUqJPz. – Дата звернення: 28.01.2020.

503. Чура, В. І.
Департизація промислових підприємств Львова на зламі 80–90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Наукові зошити іст. ф-ту Львів. ун-ту. – 2005. – Вип. 8. – С. 384-394.

504. Чура, В. І.
Закарпатський обласний комітет КПУ в умовах відновлення державної самостійності України на зламі 80–90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2011. – Вип. 27. – С. 202-206.

Режим доступу: https://bit.ly/2Uf2XAm. – Дата звернення: 30.01.2020.

505. Чура, В. І.
Наростання суперечностей між рядовими членами КПРС та компартапаратом Волинської області наприкінці 80-х – на початку 90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2010. – № 22. – С. 125-130. – Бібліогр.: 34 назви.

506. Чура, В. І.
Національне відродження в Прикарпатті на зламі 80–90-х рр. ХХ ст. крізь призму бачення компартійної преси / В. І. Чура // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2013. – № 6. – С. 259-264.

Режим доступу: https://bit.ly/2uFMRFu. – Дата звернення: 29.01.2020.

507. Чура, В. І.
Національні виступи у Львівській області на зламі 80–90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – 2017. – Вип. 3, спецвип. – С. 372-379.

Режим доступу: https://bit.ly/3aRn7X2. – Дата звернення: 28.01.2020.

508. Чура, В. І.
Номенклатура Львівської обласної організації КПУ як чинник наростання суспільного антагонізму наприкінці 80-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2009. – Вип. 3. – С. 166-169.

509. Чура, В. І.
Політизація громадських звернень у компартійні органи Західної України наприкінці 80-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2014. – № 1. – С. 170-175.

Режим доступу: https://bit.ly/2GvnDMM. – Дата: 28.01.2020. «Упродовж 1988 р. у Львівський обком партії надійшов 951 лист. З них 82,4 % від громадян та 8,2 % колективних. Сімдесят відсотків скарг стосувалися повільних темпів просування перебудови, а головно її соціально-економічного сегменту». «Упродовж 1989 р. від львів'ян надійшло 842 звернення. Дедалі помітнішою ставала політизація останніх. Окремі листи демонстрували антикомуністичні ознаки». «До партійної мережі Тернопільської області надійшло 430 письмових скарг. Значна частина торкалася сваволі місцевих господарських чиновників та невиконання ними рішень XXVII з'їзду КПРС і КПУ. Відтак, 45 листів було скеровано на адресу XIX партконференції». «Від жителів Волинської області на адресу обкому надійшов 531 лист, переважна більшість стосувалася житлової проблеми. Аналіз скарг показав, що мешканці в один голос заявляли про помітні розходження між партійними обіцянками та реальним станом справ». «На адресу Тернопільського обкому надійшло 668 листів. Інформація ревізійної комісії стверджувала, що більшість скарг перейшли з економічної в політичну площину, позаяк були пов'язані з порушеннями статутних партійних вимог. 106 нарікань скеровано на адресу радянських інституцій. Показово те, що кількість останніх зростала й у порівнянні з 1988 роком збільшилася значно» (с. 171).

510. Чура, В. І.
Розгортання національно-демократичного руху серед львівського робітництва у 1985–1991 рр. (за матеріалами загальносоюзних та республіканських) періодичних

видань / В. І. Чура // Мандрівець. – 2008. – № 5. – С. 8-12.

511. Чура, В. І.
Розпад компартійної системи в Івано-Франківській області наприкінці 80-х – на початку 90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Галичина. – Івано-Франківськ, 2012. – № 20-21. – С. 338-343.

512. Чура, В. І.
Розпад партійних комітетів КПУ виробничих об'єднань Львова наприкінці 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2009. – Вип. 14. – С. 200-208.

Режим доступу: https://bit.ly/39nQFKA. – Дата звернення: 10.02.2020.

513. Чура, В. І.
Розпад радянського ладу в західних областях УРСР на зламі 80–90-х років ХХ сторіччя : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук : 07.00.01 «Історія України» / В. І. Чура ; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Ін-т народознавства НАН України. – Львів, 2014. – 32 с.

514. Чура, В. І.
Руйнація компартійної влади на західноукраїнських землях наприкінці 80 – початку 90-х років ХХ століття / В. І. Чура ; наук. ред. В. Голубко. – Львів : Ліга-Прес, 2013. – 706 с. – Бібліогр.: с. 630-704.

Вперше в сучасній історіографії зроблено спробу дослідити розгортання деструктивних явищ у компартійному середовищі Західної України та кризових ознак у її народогосподарському комплексі в контексті розгортання національно-демократичного руху другої половини 1980 – початку 1990-х рр., який призвів до краху комуністичного режиму та проголошення незалежності України.

515. Чура, В. І.
Участь робітників Львова у національно-демократичному русі середини 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. І. Чура ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2007. – 229 с. – Бібліогр.: с. 197-229.

516. Шановська, О. А.
Політичні передумови виникнення інтелектуально-духовної опозиції радянському режимові наприкінці 1980-х років (на прикладі УРСР) / О. А. Шановська // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2008. – Вип. 13. – С. 157-168.

517. Шановська, О. А.
Роль інтелігенції у створенні громадсько-політичних організацій у добу перебудови / О. А. Шановська // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2009. – Вип. 15. – С. 208-218.

518. Шановська, О. А.
Українська інтелігенція проти радянської системи в кінці 1980-х рр.: від інтелектуального опору до масового політичного опозиційного руху / О. А. Шановська // Історичний архів : наук. студії. – 2016. – Вип. 16. – С. 126-131. – Бібліогр.: 18 назв.

519. Шевчук, В. П.
Формування національно-демократичних сил в Україні в 1985–1991 рр. / В. П. Шев-

чук // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 1997. – Вип. 4. – С. 65-69.

520. Шевчук, О. А.
Новий етап в піднесенні українського національного руху в другій половині 80-х – початку 90-х рр. XX ст. / О. А. Шевчук // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 1997. – Вип. 3. – С. 30-34.

521. Шостак, А. В.
Антирелігійна пропаганда в УРСР в 1980–1989 рр. (на матеріалах Миколаївської області) / А. В. Шостак // Православ'я в Україні : зб. матеріалів IX Міжнар. наук. конф. (20 листоп. 2019 р.). – Київ, 2019. – С. 224-232.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1Us_QPKsD1JaTrSFGq-Z0MaI1RrDSQx8i/view. – Дата звернення: 10.01.2020.

522. Шпорлюк, Р.
Формування модерних націй. Україна – Росія – Польща / Р. Шпорлюк ; пер. з англ.: Г. В. Касьянов, М. Климчук, М. Ю. Рябчук та ін. – 2-ге вид. – Київ : Дух і Літера, 2016. – 552 с. : табл. – Імен. покажч.: с. 540-551.

Зі змісту: Національне пробудження: Україна і Білорусь [1985–1990 рр.]. – С. 465-481 ; Україна після 1994: дилеми державотворення. – С. 482-500 ; Національно-державне будівництво в Україні: проблеми та перспективи. – С. 520-533.

Див. також №: 59, 93, 151, 152, 304, 306, 316, 321, 322, 344, 345, 349, 1413-1422, 1673, 360, 3285, 3311.

Дисидентський та правозахисний рухи

523. Адамович, С. В.
Проблема державного устрою України у програмових засадах і діяльності Української Гельсінської спілки у 1988–1990 рр. / С. В. Адамович // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2011. – Вип. 583-584. – С. 183-186.

Режим доступу: https://bit.ly/37GwTJK. – Дата звернення: 29.01.2020.

524. Бичек, С. М.
Документи з історії Української Гельсінської Спілки у фондах ЦДАГО України / С. М. Бичек // Архіви України. – 2014. – № 4-5. – С. 152-166.

«Українська Гельсінська Спілка (УГС) відіграла одну з головних ролей у національно-визвольній боротьбі українського народу наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр. Започаткована дисидентами-правозахисниками, вона стала першою опозиційною політичною організацією партійного типу, що спромоглася залучити до активної політичної діяльності широкі маси українського населення. Попри те, що про легальну політичну опозицію у Радянському Союзі не могло бути й мови, УГС розгорнула боротьбу з комуністичним режимом як сформована політична сила. За допомогою мирних масових акцій, заяв і звернень до народу та уряду, апелюючи до світової демократичної громадськості, об'єднуючи зусилля з іншими громадськими організаціями та увійшовши до керівних органів Народного Руху України за перебудову, лідери УГС у складі потужного виборчого об'єднання «Демократичний блок» взяли участь у виборах народних депутатів і вперше в історії утворили парламентську опозицію у Верховній Раді

УРСР «Народна Рада» (с. 152).

525. Вербицький, Б. Д.
Боротьба дисидентів і правозахисників за активізацію громадсько-політичного життя в кінці 80-х – на початку 90-х роках / Б. Д. Вербицький // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 138, ч. 1. – С. 128-133. – Бібліогр.: 10 назв.

526. Горинь, Б. М.
В'ячеслав Чорновіл – ініціатор сворення та діяльності УГС / Б. М. Горинь // Вітчизна. – 2003. – № 7-8. – С. 134-136.

527. Горохівський, Л. Ф.
Діяльність Української Гельсінської Спілки на Тернопільщині та нинішня реалізація принципів УГС / Л. Ф. Горохівський. – Тернопіль : Астон, 2009. – 88 с.

Видання «підготовлене автором на основі збережених документів, які відображають період становлення та діяльності Української Гельсінської Спілки на Тернопіллі. Описані в праці події охоплюють період з 1988 р. по травень 1990 року, коли на базі Української Гельсінської Спілки постала Українська Республіканська партія.

528. Грабчак, К.
Захист прав людини та українських етнічних цінностей у діяльності Української Гельсінської групи / К. Грабчак // Молода нація. – 2006. – № 3 (40). – С. 17-25. – Бібліогр.: 13 назв.

529. Даниленко В. М.
Політичний нагляд за діяльністю В. Чорновола в роки «перебудови» (друга половина 1980-х рр.) / В. М. Даниленко // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 25-30.

Режим доступу: https://bit.ly/3rwWQVF. – Дата звернення: 8.02.2021.

530. Деревінський, В. Ф.
Внесок В'ячеслава Чорновола у створення і діяльність УГС / В. Ф. Деревінський // Історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 84-91. – Бібліогр.: 32 назви.

Режим доступу: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_2009_5.pdf. – Дата звернення: 9.10.2020.

531. Деревінський, В. Ф.
Питання широкої автономії чи незалежності України у програмових документах УГС / В. Ф. Деревінський // Молода нація. – 2011. – Спецвип. № 51. – С. 167-172.

532. Деревінський, В. Ф.
УГС під репресивним тиском Радянської влади / В. Ф. Деревінський // Сторінки історії : зб. наук. пр. – Київ, 2010. – Вип. 30. – С. 183-192.

533. Зісельс, Й. С.
Українські та єврейські дисиденти: від подолання стереотипів до спільної боротьби / Й. С. Зісельс // «Сила безсилих?»: явище дисиденства у творенні незалежної України : матеріали Міжнар. конф. – Київ, 2018. – С. 45-85. – Бібліогр.: 5 назв.

534. Каганов, Ю. О.
Опозиційний виклик: Україна і Центрально-Східна Європа 1980-х – 1991 рр. : моно-

графія / Ю. О. Каганов. – Запоріжжя : Просвіта, 2009. – 252 с.

Наведено результати компаративного аналізу українського та центрально-східноєвропейського варіантів опозиційного антикомуністичного руху 1980-х – 1991 рр. Проведено компаративний аналіз гельсінського, релігійного, екологічного, молодіжного, робітничого та профспілкового напрямів опозиційного руху в Україні та країнах Центрально-Східної Європи.

535. Князевич, Д. О.
Вплив Української Гельсінської Спілки на молодіжний рух в Україні (1988–1991 рр.) / Д. О. Князевич // Гілея : наук. вісник. – Київ, 2011. – Вип. 54 (11). – С. 185-195.

536. Когут, С.
Самвидав у Львові кінця 1980-х рр. («Євшан-зілля», «Кафедра») / С. Когут // Записки Львів. наук. б-ки ім. В. Стефаника. – Львів, 2007. – Вип. 15. – С. 161-174. – Бібліогр.: 32 назви.

537. Колісник, Ю. В.
Інформаційна діяльність Української Гельсінської спілки та її значення у здобутті державного суверенітету / Ю. В. Колісник // Молода нація. – 2006. – № 3. – С. 26-38.

538. Кривдіна, І. Б.
Вплив діячів Українського Гельсінського руху на процес формування багатопартійності в Україні (кінець 80-х – початок 90-х років XX ст.) / І. Б. Кривдіна // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 2. – С. 91-96. – Бібліогр.: 13 назв.

539. Кривдіна, І. Б.
Гельсінський рух і його вплив на національно-політичні процеси в Україні (1976 – початок 90-х років) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / І. Б. Кривдіна ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2001. – 161 с. – Бібліогр.: с. 151-161.

540. Крупник, Л. О.
Каральна психіатрія в боротьбі з українськими дисидентами / Л. О. Крупник // «Сила безсилих?»: явище дисиденства у творенні незалежної України : матеріали Міжнар. конф. – Київ, 2018. – С. 95-113. – Бібліогр.: 23 назви.

541. Кулик, В. М.
Особа та нація в Декларації принципів УГС і першій Програмі Народного руху України / В. М. Кулик // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 1998. – Вип. 6. – С. 93-104. – Бібліогр.: 24 назви.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/Kulyk-zapysky-no.6-1998.pdf. – Дата: 5.03.2019. Створена 1976 року Українська Гельсінська група, відновила свою діяльність в Україні в час перебудови. «Саме національне питання стало головною темою дисидентських творів перших років перебудови...», «дисиденти чи не найперше звертали увагу на порушення національних прав громадян, а також прав народів, проголошених антиколоніальними пактами ООН» (с. 93). «Найвідомішими документами цього жанру стали написаний у серпні 1987 року «Відкритий лист» В'ячеслава Чорновола Михайлові Горбачову та його пізніші «Короткі тези з національного питання» (с. 93-94). «7 липня 1988 року було оприлюднено Декларацію принципів Української Гельсінської спілки (такою була нова назва організації)» (с. 94). «Декларація принципів не обмежилася національним питанням...» (с. 95).

542. Кучеренко, К.
Предтеча незалежності : [про Українську Гельсінську Спілку] / К. Кучеренко // Українська культура. – 1998. – № 8. – С. 27.

543. Маринович, М. Ф.
Блиск і вбогість українського правозахисного руху / М. Ф. Маринович // Сучасність. – 1992. – № 12. – С. 24-28.

544. Мельникова, О.
Дисидентські комунікації в Україні (1960-х – початку 1990-х рр.) : інтерв'ю з учасниками та свідками: хрестоматія / О. Мельникова. – Маріуполь : Маріуп. держ. ун-т, 2018. – 122 с.

545. Михайлов, В. В.
Діяльність Української Гельсінської Спілки в Південній Україні наприкінці 1980-х – 1991 рр. / В. В. Михайлов // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2013. – Вип. 37. – С. 162-168. – Бібліогр.: 35 назв.

546. Обертас, О.
Українська Гельсінська Група: 30 років героїзму (1976–2006) / О. Обертас // Молода нація. – 2006. – № 3 (40). – С. 5-16.

547. Орос, О. М.
Витоки і діяльність Української Гельсінської Спілки на Закарпатті : спогади й роздуми учасника подій / О. М. Орос. – Ужгород : ТІМ PANI, 2012. – 183 с. : іл., портр.

548. Русначенко, А. М.
Місце УГС в українській революції на межі 1980-х – 1990-х років / А. М. Русначенко // Молода нація. – 2011. – № 51. – С. 43-45.

549. Русначенко, А. М.
Національно-визвольний рух в Україні: середина 1950-х – початок 1990-х років / А. М. Русначенко. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 1998. – 720 с.

Зі змісту: Декларація принципів Української Гельсінкської Спілки : [документ]. – С. 634-640 ; Статутні принципи Української Гельсінської Спілки. – С. 641-643.

550. Русначенко, А. М.
Національно-визвольний рух в Україні: середина 1950-х – початок 1990-х років : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / А. М. Русначенко ; Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України. – Київ, 1999. – 42 с.

551. Рух Опору в Україні: 1960–1990 : енциклопедичний довідник / [авт. передм.: О. Зінкевич, О. Обертас]. – Київ : Смолоскип, 2010. – 804 с.

552. Семененко, А. І.
УГС/УРП в боротьбі за незалежність (1988–1991) / А. І. Семененко // Українознавство. – 2007. – № 3. – С. 82-87.

553. Сімків, О.
Діяльність Української Гельсінської спілки в царині формування історичної пам'яті (1988−1990) / О. Сімків // Україна: культурна спадщина, національна свідомість,

державність. – 2013. – Вип. 23. – С. 671-676.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_58. – Дата: 21.12.2020.

554. Українська Гельсінська Спілка (1988–1990 рр.) у світлинах і документах : [фотоальбом] / редкол.: Б. М. Горинь, В. В. Овсієнко, О. Ткачук. – Київ : Смолоскип, 2009. – 224 с.

Зі змісту: Лук'яненко, Л. Г. З історії створення та діяльності Української Гельсінської Спілки. – С. 5-6 ; Декларація принципів Української Гельсінкської Спілки. – С. 18-22.

555. Чура, В. І.
Боротьба КДБ УРСР проти українських закордонних націоналістичних структур на початку перебудови радянського суспільства / В. І. Чура, О. В. Чура // Східноєвропейський історичний вісник. – Дрогобич, 2017. – Вип. 2, спецвип. – С. 142-147.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eehb_2017_Spets. – Дата: 23.03.2021.

556. Чура, В. І.
Ставлення КДБ до прихильників ОУН–УПА на території УРСР у середині 1980-х рр / В. І. Чура, О. В. Чура // Східноєвропейський історичний вісник. – Дрогобич, 2017. – Вип. 2, спецвип. – С. 148-154.

Режим доступу: https://bit.ly/2tMRugY. – Дата: 28.01.2020. «Аналіз неопублікованих архівних матеріалів, позначених здебільшого грифом «секретно», свідчив: як і у попередні десятиліття КДБ на початку перебудови кваліфікувало діяльність ОУН і УПА як терористичну антирадянську організацію, яка йшла проти інтересів українського народу, що «насправді» бажав перебувати у політичних рамках Союзу РСР на інтернаціоналістичних засадах» (с. 150). Автори статті наводять приклади про порушення кримінальних справ навіть у 1985 році проти прихильників, або у минулому членів, учасників проводу ОУН, депортацію з країни. «Відстежуючи ворогів у власних лавах, голова Комітету держбезпеки Української РСР доповідав секретарю ЦК КПУ В. Щербицькому, що із 58 447 осіб які працюють в КДБ УРСР, на 301 особу існують компрометуючі матеріали. Серед працівників комітету виявлено двох колишніх учасники ОУН» (с. 153).

557. Шановська, О. А.
Заходи протидії комуністичної влади створенню громадської опозиції в добу перебудови (на документах Державного архіву Житомирської області) / О. А. Шановська // Волинські історичні записки. – Житомир, 2009. – Т. 2, вип. 37. – С. 198-203.

Див. також №: 59, 252, 318, 4959.

2. КРИЗА ПЛАНОВОЇ ЕКОНОМІКИ

558. Агапов, В. Л.
Партійно-державна політика щодо заробітної плати у вугільній промисловості у 1985–1990 рр. та її результати / В. Л. Агапов // Нові сторінки історії Донбасу. – 2013. – Кн. 22. – С. 66-77. – Бібліогр.: 31 назва.

559. Агапов, В. Л.
Шахтарські колективи в умовах кризи 1976–1991 рр. : монографія / В. Л. Агапов. – Донецьк : Світ книги, 2012. – 662 с. – Бібліогр.: с. 608-632.

Досліджено процес формування виробничих, економічних, соціальних, мораль-

но-етичних, психологічних і політичних передумов страйку шахтарів України у липні 1989 р. Грунтовно проаналізовано основні події та хід страйку, його вплив на суспільно-політичну ситуацію в УРСР, підсумки та історичне значення страйку. Увагу приділено висвітленню змін у виробничому житті та соціально-виробничих відносинах у післястрайковий період (1989–1990 рр.), переходу шахт на економічну самостійність, змінам у соціальному житті та соціокультурній галузі. Детально розглянуто становлення політизованого шахтарського руху (серпень 1989 – грудень 1990 рр.), подальшу боротьбу за демократичні перетворення в суспільстві, а також шахтарські колективи за умов переходу галузі в юрисдикцію України (1991 р.).

560. Апальков, М. В.
Впровадження елементів ринкової економіки Львівською обласною радою першого демократичного скликання у 1990–1991 рр. / М. В. Апальков // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 109-112.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_30. – Дата: 21.12.2020.

561. Бардашевська, Ю. І.
Побутове обслуговування населення Української РСР в роки перебудови (1985–1991) : програмні завдання і реалії / Ю. І. Бардашевська // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – Вип. 34. – С. 92-98. – Бібліогр.: 21 назв.

562. Бойко, О. Д.
Перебудова та формування «кризового синдрому модернізації» в Україні (друга половина 80-х – поч. 90-х років XX ст.) / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17 : Полісся та Лівобережна Україна в історичному та культурологічному контексті. – С. 27-32.

Режим доступу: http://www.ndu.edu.ua/images/stories/polissya/p_17.pdf. – Дата: 29.01.2021.

563. Бойко, О. Д.
Приватизація та роздержавлення в Україні доби перебудови, або «наша дивна революція» / О. Д. Бойко // Сучасність. – 2006. – № 10. – С. 61-69.

564. Бойко, О. Д.
Спроба прискорення: уроки перших кроків перебудови (на прикладі України) / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2012. – Вип. 19 : Проблеми філології, історії, мистецтвознавства та культури Полісся в сучасних дослідженнях. – С. 78-85.

565. Болбат, Т. В.
Робітничий рух та національне питання на Донеччині (1989 – початок 1990-х років) / Т. В. Болбат // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2007. – Т. 18. – С. 115-122. – Бібліогр.: 19 назв.

566. Борисенко, М.
Житло та міський спосіб життя городян України в другій половині XX – на початку XXI століття / М. Борисенко // Українознавство. – 2012. – № 2. – С. 151-155.

567. Букіна, Т. В.
Радянська провінційна торгівля у другій половині 80-х років XX століття : районне місто Первомайськ / Т. В. Букіна // Записки іст. ф-ту Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечнико-

ва. – 2007. – Вип. 18. – С. 193-198.

568. Даниленко, В. М.
Україна напередодні відновлення незалежності: соціальна криза / В. М. Даниленко // Україна XX століття: культура, ідеологія, політика. – 2017. – Вип. 22. – С. 5-24. – Бібліогр.: 14 назв.

> «Йдеться про рівень життя населення, заробітну плату, забезпечення житлом, охорону здоров’я, освіту, культуру. Розкриваються причини антисоціальних явищ, що набули поширення у суспільстві у той час» (с. 5).

569. Дзісяк, Я. І.
Соціально-економічні процеси в Україні наприкінці 80-х – на початку 90-х років XX століття (незворотність економічного краху СРСР) : монографія / Я. І. Дзісяк. – Тернопіль : ТНЕУ, 2010. – 262 с. : табл. – Бібліогр.: 453 назви.

570. Житлові умови в республіці (за даними Всесоюзного перепису населення 1989 року) // Політика і час. – 1991. – № 5. – С. 59-61 : табл.

> «Як засвідчують підсумки перепису, 88 процентів населення республіки проживає в окремих квартирах та індивідуальних будинках. У міських поселеннях – 84 проценти, в сільській місцевості – 95 процентів». «163 тис. сімей практично не мають свого житла і наймають його в окремих громадян» (с. 59). «Рівень забезпечення житлом у цілому по республіці досяг 18 кв. метрів загальної площі в середньому на одну людину і 12 кв. метрів жилої» (с. 61).

571. Землюк В. П.
Соціально-економічні чинники трансформації політичної ідентичності в Україні в роки «перебудови» / В. П. Землюк // Гілея : наук. вісник. – Київ, 2007. – Вип. 9. – С. 175-186.

572. Карасик, Ю. М.
М’ясо і молоко: чи буде їх вдосталь? / Ю. М. Карасик, В. К. Соломаха ; зап. В. Мар’єнко // Політика і час. – 1991. – № 5. – С. 53-58.

> Кризова ситуація у тваринництві (проблеми забезпечення, застаріле обладнання, збої у діяльності тваринницької і переробної галузей, перехід до ринкових відносин).

573. Кательницька, Л. В.
«Ковбасна революція» в Чернігові: причини, хід та наслідки / Л. В. Кательницька // Література та культура Полісся. – 2016. – Вип. 83. – С. 184-191. – Бібліогр.: 18 назв.

574. Ковпак, Л. В.
Найближча історія: Україна 1945–2000 рр. / Л. В. Ковпак. – Київ : Наш час, 2007. – 248 с. : фот. – Бібліогр.: с. 199-205.

> *Зі змісту:* Соціальні програми 1980-х років. Програма «Житло-2000». Проблеми соціального розвитку сіл. Питання охорони природи у 60–80-ті роки XX ст. – С. 53-81 ; Соціальні аспекти переходу до ринкової економіки в Україні в першій половині 1990-х років. – С. 82-101 ; Головні напрями соціальної політики і соціального захисту населення в другій половині 90-х років XX ст. – С. 101-149 ; Охорона здоров’я в 1990-ті роки. – С. 150-164 ; Екологія в Україні у 90-ті роки XX ст.: стан і проблеми. – С. 165-190 ; Участь України в соціальних програмах Організації Об’єднаних Націй. – С. 190-194.

575. Ковпак, Л. В.
Соціально-побутові умови життя населення України в другій половині XX ст. (1945–2000 рр.) / Л. В. Ковпак ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2003. – 250 с. – Бібліогр.: с. 235-247.

Подано таблиці: «Рівень зареєстрованого безробіття по реґіонах України у 1997, 1998, 1999 роках (на початок року)» (с. 145); «Порівняльна таблиця середніх заробітніх плат в Україні та деяких країнах СНД за 2000 рік» (с. 149).

576. Латиш, Ю. В.
Алкогольна ситуація в СРСР та причини антиалкогольної кампанії другої половини 1980-х років / Ю. В. Латиш // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2010. – Вип. 102. – С. 34-37. – Бібліогр.: 36 назв.

577. Латиш, Ю. В.
Антиалкогольна кампанія в УРСР на початку Перебудови / Ю. В. Латиш // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 76-80. – Бібліогр.: 46 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/36OynAx. – Дата: 3.02.2020. «20 травня 1985 року Президія Верховної Ради УРСР прийняла указ «Про заходи з посилення боротьби проти пияцтва та алкоголізму, викорінення самогоноваріння». Загалом українське керівництво до цих заходів ставилось доволі скептично» (с. 77). «Антиалкогольна кампанія велась переважно адміністративними методами». «Влітку 1985 р. вся країна була вкрита горілчаними чергами, які дехто цілком серйозно вважав методом боротьби з пияцтвом, розквітла спекуляція. Довелось запровадити талони на спиртне». «З антиалкогольною кампанією в Україні пов’язане різке підвищення середньої тривалості життя». «До кінця 1985 р. втрати робочого часу через прогули та інші порушення трудової дисципліни скоротились на 16 %, кількість злочинів на ґрунті пияцтва – на 14, 6 %, автоаварій – на 27 %, смертність внаслідок гострих алкогольних отруєнь – на 45 %» (с. 78). «Однак у ті ж роки небаченого розмахунабуло самогоноваріння, процвітала спекуляція спиртним, поширювалась наркоманія і токсикоманії, дефіцитним продуктом став цукор. З 1982 по 1989 рр. кількість наркоманів зросла в 4, 2 рази». «Першого удару по антиалкогольній кампанії завдала аварія на ЧАЕС, коли було визнано користь червоного вина. Остаточно ж вона зійшла нанівець восени 1988 р.» (с. 79).

578. Макогон, Ю. В.
Донецкая область: потребность в жилье : [анкетне соціологічне опитування] / Ю. В. Макогон, А. Б. Труб // Социологические исследования. – 1991. – № 9. – С. 92-93.

579. Маркусь, В.
Україна в першій половині 1990 р. / В. Маркусь // Сучасність. – 1991. – Ч. 1. – С. 152-171.

Зі змісту: Україна в загальнорадянському і східноєвропейському комплексах. – С. 152-158 ; Національне питання: українська культура, мова, освіта, наука. – С. 158-161 ; Преса, засоби інформації. – С. 161-164 ; Актуальні релігійні проблеми – С. 164-171.

580. Набока, С. В.
Розвиток соціально-економічних процесів в Україні у 1985–1991 рр. / С. В. Набока // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2010. – Вип. 101. – С. 30-34. – Бібліогр.: 23 назви.

581. Нагорна, А.
Стан здоров’я сільського населення на Україні / А. Нагорна // Ойкумена. – 1991. –

№ 4. – С. 76-82.

582. Панченко, І. Ф.
Як це було (До 10-річчя «ковбасної революції» у Чернігові) / І. Ф. Панченко // Сіверянський літопис. – 2000. – № 1. – С. 37-41.

Ковбасна революція – стихійний виступ жителів міста Чернігова проти діючої влади у різдвяні дні 1990 року. Результатом подій стала зміна обласного і міського партійного керівництва, посилення авторитету опозиційних політичних сил.

583. Сургай, Г. І.
Сільське господарство України : уроки минулого і сучасний аграрний курс / Г. І. Сургай. – Київ : Либідь, 1991. – 182 с.

584. Фащевський, М.
Порівняльний аналіз умов життєдіяльності населення областей України / М. Фащевський, Т. Палій, М. Немченко, Г. Старостенко // Економіка Радянської України. – 1991. – № 10. – С. 71-76.

585. Філіппов, Є. Г.
Система державної торгівлі України в умовах економічних реформ 1985–1991 рр. (на матеріалах Донецької області) / Є. Г. Філіппов // Нові сторінки історії Донбасу. – Донецьк, 2009. – Кн. 17/18. – С. 214-226. – Бібліогр.: 48 назв.

586. Чура, В. І.
Житлове забезпечення мешканців західних областей УРСР на зламі 80-х – 90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2015. – Вип. 12. – С. 116-127. – Бібліогр.: 90 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2UoPqq4. – Дата звернення: 4.02.2020.

587. Чура, В. І.
Компартійне реформування народногосподарського комплексу Львівської області наприкінці 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Наукові зошити іст. ф-ту Львів. ун-ту. – 2012–2013. – Вип. 13-14. – С. 141-154

Режим доступу: https://bit.ly/37NuPQ0. – Дата звернення: 29.01.2020.

588. Чура, В. І.
Останній комуністичний експеримент: перебудова народногосподарського комплексу західних областей УРСР на зламі 80-х – 90-х років ХХ століття : монографія / В. І. Чура. – Львів : Ліга-Прес, 2012. – 399 с. : табл. – Бібліогр.: с. 366-399.

589. Чура, В. І.
Скорочення соціально-економічного потенціалу Західної України наприкінці 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. / В. І. Чура // Слов'янський світ: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (23–24 трав. 2013 р.). – Ужгород, 2013. – С. 352-359.

Див. також №: 305, 2585, 2590, 2727.

Чорнобильська катастрофа

590. Авраменко, О. І.
Стан здоров'я населення після аварії на Чорнобильській АЕС: (за даними Київської області) / О. І. Авраменко, Т. П. Сиваченко // Лікарська справа. – 1993. – № 7. – С. 6-10.

591. Алексієвич, С. О.
Чорнобильська молитва : (хроніка майбутнього) / С. О. Алексієвич. – Харків : Фоліо, 2020. – 281 с.

592. Андрющенко Е. С.
Нові розсекречені документи КДБ про Чорнобиль: спецоперації, пропаганда і підміна зразків [Електронний ресурс] / Е. С. Андрющенко, Д. Трещанін // Радіо «Свобода». – Електрон. дані. – [Київ], 2019. – Режим доступу: https://radiosvoboda.org/a/29987084.html. – Дата звернення: 21.04.2021.

593. Бажан, О. Г.
Настрої та поведінка населення Києва у часи аварії на Чорнобильській АЕС (до 30-річчя Чорнобильської трагедії) / О. Г. Бажан // Краєзнавство. – 2016. – № 1-2. – С. 72-77.

Режим доступу: https://bit.ly/2JxL8Hj. – Дата: 12.07.2019. «У статті описано інформаційну ситуацію навколо вибуху на 4-му енергоблоці Чорнобильській АЕС, розкрито комплекс заходів радянських спецслужб по засекреченню відомостей про аварію на режимному об'єкті, висвітлюється морально-психологічний стан жителів Києва у постчорнобильський період» (с. 72).

594. Барабой, В. А.
Медичні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС: по десяти роках / В. А. Барабой // Український науково-медичний молодіжий журнал. – 1995. – № 3. – С. 1-6. – Бібліогр.: 8 назв.

595. Барановська, Н. П.
Внесок України у боротьбу із наслідками Чорнобильської катастрофи / Н. П. Барановська // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – 2017. – Вип. 22. – С. 324-341. – Бібліогр.: 16 назв.

596. Барановська, Н. П.
Вплив Чорнобильської катастрофи на трансформаційні процеси у суспільстві (до 25-річчя трагічних подій) / Н. П. Барановська // Український історичний журнал. – 2011. – № 2. – С. 122-142.

597. Барановська, Н. П.
Інформація про Чорнобильську катастрофу та ліквідацію її наслідків у всесвітній інформаційній мережі «Internet» / Н. П. Барановська // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. – Київ, 2002. – Чис. 8-9, ч. 2. – С. 384-402.

598. Барановська, Н. П.
Планетарні наслідки аварії на ЧАЕС та її сприйняття світовою громадськістю / Н. П. Барановська // Історія в школі. – 2000. – № 4. – С. 2-8.

599. Барановська, Н. П.
Про деякі аспекти участі науковців НАН України у мінімізації наслідків Чорнобиль-

ської катастрофи / Н. П. Барановська // Український історичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 147-156. – Бібліогр.: 30 назв.

600. Барановська, Н. П.
Чорнобильська трагедія : нариси з історії / Н. П. Барановська ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2011. – 254 с.

601. Варивода, К. С.
Чорнобильська катастрофа: історія і сучасність (до 30-річчя аварії на Чорнобильській АЕС) / К. С. Варивода // Переяславський літопис : зб. наук. ст. – 2017. – Вип. 12. – С. 184-192. – Бібліогр.: 14 назв.

602. Васюта, С. І.
Соціально-екологічні проблеми Чорнобильської катастрофи / С. І. Васюта // Український історичній журнал. – 1996. – № 3. – С. 3-24.

603. Вендланд, А.-В.
Повернення до Чорнобиля. Від національної трагедії до предмета інноваційних дисциплін в історіографії не тільки України / А.-В. Вендланд // Україна модерна. – 2011. – Чис. 18. – С. 151-185. – Бібліогр.: 85 назв.

604. Возняк, В. Я.
Чернобыль: возвращение к жизни : (реабилитация радиактивно загрязненных территорий) / В. Я. Возняк. – Москва : Москомплекс, 1993. – 208 с.

605. Вони пройшли перевірку Чорнобилем : працівники органів внутрішніх справ Київської області – учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у 1986–1990 рр. / упоряд.: К. І. Бурцев, Є. В. Білуха. – Київ : Етнос, 2011. – 256 с. : іл.

606. Ворожко, Т.
Чорнобиль пришвидшив розпад СРСР, вважають історики [Електронний ресурс] / Т. Ворожко // Голос Америки. – Електрон. дані. – 2011. – Режим доступу: https://bit.ly/3nisOEp. – Дата звернення: 21.04.2021.

607. В'ятрович, В. М.
Чорнобиль: курс на катастрофу / В. М. В'ятрович // Історія з грифом «Секретно». Таємниці українського минулого з архівів КГБ. – Львів, 2013. – С. 266-271.

608. Гарасим, А.
Як, цензуруючи Чорнобиль, КДБ програв країну. Хроніки із секретних архівів [Електронний ресурс] / А. Гарасим // ZMINA. – Електрон. дані. – 2019. – Режим доступу: https://bit.ly/3nbofvh. – Дата звернення: 21.04.2021.

609. Григорук, І.
Насправді на ЧАЕС було дві аварії / І. Григорук // Охорона праці. – 2015. – № 4. – С. 58-60.

Про аварії на ЧАЕС у 1982-му та 1986-му роках.

610. Губер, Л. М.
Гроші Чорнобиля або записки головного бухгалтера з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС / Л. М. Губер. – Рівне : Волин. обереги, 2009. – 368 с.

611. Двадцять п'ять років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього : зб. доп., висновки і рек. Міжнар. конф., 20–22 квіт. 2011 р. Ч. 1. / Всеукр. НДІ цивіл. захисту населення і територій від надзв. ситуацій техног. та природ. характеру ; ред. Л. В. Перепелятникова. – Київ, 2011. – 366 с.

612. Денисенко, Г. Г.
Чорнобильська катастрофа: гуманітарний аспект проблеми / Г. Г. Денисенко, О. А. Денисенко // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – 2017. – Вип. 22. – С. 380-393. – Бібліогр.: 27 назв.

613. Дзьобак, В. С.
Обпалений Чорнобилем сумний 1986: віч-на-віч із трагедією / В. С. Дзьобак. – Ужгород : Патент, 2016. – 168 с. : іл.

614. Жавжаров, Л. В.
Мелитопольская милиция в зоне ЧС / Л. В. Жавжаров. – Мелитополь : Мелитоп. гор. тип., 2017. – 208 с. : портр.

615. Журавель, В.
Об'єкт «Укриття» на ЧАЕС: минуле та сьогодення / В. Журавель // Juvenia studia : зб. студ. наук. пр. – Чернігів, 2015. – Вип. 5. – С. 32-34. – Бібліогр.: 9 назв.

616. Загреба, М.
Пропусти Чорнобиль крізь серце : фотокнига / М. Загреба. – Київ : Спалах, 2002. – 120 с.

617. Здоров'я нащадків ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції : монографія / Хар- ків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Ін-т охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України ; ред.: М. М. Коренєв, О. І. Плехов, Г. О. Бориско. – Харків, 2011. – 228 с. : рис., табл.

618. Зінченко, Л.
Медико-демографічні наслідки чорнобильської катастрофи / Л. Зінченко, Л. А. Чепелевська // Ойкумена. – 1993. – № 2. – С. 80-85.

619. Зятьєв, С.
Радіаційний квітень / С. Зятьєв // Військо України. – 2015. – № 3. – С. 56-59.

620. Інформаційні матеріали до річниці аварії на Чорнобильській АЕС [Електронний ресурс] // Український інститут національної пам'яті. – Електрон. дані. – 2020. – Режим доступу: https://bit.ly/3n82zjA. – Дата звернення: 21.04.2021.

621. Калиненко, Л. В.
Протирадіаційний захист населення та екологічне оздоровлення територій, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС / Л. В. Калиненко, Л. В. Перепелятнікова, О. Р. Яцюк // Бизнес и безопасность. – 2015. – № 3. – С. 105-107.

622. Клепак, А. С.
Висвітлення аварії на Чорнобильській АЕС на сторінках центральної, місцевої та районної преси в 1986 р. / А. С. Клепак // Логос. Мистецтво наукової думки. – 2018. – № 1. – С. 92-94. – Бібліогр.: 29 назв.

623. Колесников, С. В.
Відрядження до пекла / С. В. Колесников. – Київ : Арт Економі, 2016. – 104 с. : фот.

Про участь військовозобов’язаних запасу у складі Донецького механізованого полку цивільної оборони у ліквідації аварії на ЧАЕС.

624. Копчинский, Г. А.
Безопасность атомных станций. Чернобыль: о прошлом, настоящем и будущем / Г. А. Копчинский, Н. А. Штейнберг. – Киев : Основа-Принт, 2011. – 224 с. : фот. – Библиогр.: 76 назв.

625. Костін, І. Ф.
Чорнобиль: сповідь репортера : книга-альбом / І. Ф. Костін. – Київ : Мистецтво, 2002. – 320 с.

626. Латиш, Ю. В.
Осмислення Чорнобильської катастрофи в історіографії / Ю. В. Латиш // Історичні студії суспільного прогресу. – 2016. – Вип. 4. – С. 41-46. – Бібліогр.: 34 назви.

627. Маковська, Н. В.
Політична ретроспектитва Чорнобильської катастрофи в документах / Н. В. Маковська // Архіви України. – 1993. – № 1-3. – С. 99-105.

628. Марплз, Д.
Чорнобильська катастрофа: погляд із Заходу / Д. Марплз // Ойкумена. – 1991. – № 4. – С. 22-27.

629. Махно, О. В.
Особливості радянської державної інформаційної політики щодо аварії на ЧАЕС у перші тижні після катастрофи / О. В. Махно // Сторінки історії : зб. наук. пр. – Київ, 2016. – Вип. 41. – С. 149-158. – Бібліогр.: 19 назв.

630. Медико-демографічні наслідки Чорнобильської катастрофи в Україні / Акад. медичних наук України та ін. ; авт. кол.: М. І. Омельянець, Н. М. Дубова, Н. В. Гунько та ін. ; ред. М. І. Омельянець. – Київ : Чорнобиль інтерінформ, 2004. – 207 с. : іл., табл.

631. Міжнародна науково-практична конференція з питань соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : тези доп., Київ, 24–25 квіт. 2008 р. – Київ : Соцінформ, 2008. – 126 с. : табл.

632. Обпалені «мирним атомом» : книга слави і пам’яті ліквідаторів Чорнобильської катастрофи Зарічненського району Рівненської області. – Рівне : Волин. обереги, 2018. – 208 с. : іл.

633. Писанець, С.
20 секунд, що потрясли світ / С. Писанець // Вісник НАН України. – 1997. – № 3-4. – С. 50-54.

634. Плахута, В.
Початковий етап ліквідації Чорнобильської катастрофи / В. Плахута // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2011. – Вип. 2. – С. 96-99.

635. Плохій, С. М.
Чорнобиль. Історія ядерної катастрофи / С. М. Плохій ; пер.: В. Махонін, Є. Тарнавський. – Харків : Бібколектор, 2019. – 396 с. : іл. – (Великий науковий проєкт).

Зі змісту: Партійний з'їзд. – С. 15-32 ; Чорнобиль. С. 32-48 ; Атомна електростанція. – С. 48-68 ; Вечір п'ятниці. – С. 68-85 ; Вибух. – С. 85-98 ; Неприйняття. – С. 112-131 ; Урядова комісія. – С. 131-147 ; Приборкання реактора. – С. 165-179 ; Заборонена зона. – С. 196-211 ; Саркофаг. – С. 253-271 ; Глобальне укриття. – С. 334-348.

Книга є першою історією Чорнобильської катастрофи від вибуху 26 квітня 1986 року до закриття станції у грудні 2000-го.

636. Радугіна, Т. П.
Чорнобиль : факти і документи / Т. П. Радугіна // Український історичний журнал. – 1996. – № 3. – С. 24-28.

637. Солошенко, Н. В.
Міжнародна гуманітарна допомога населенню України, яке потерпіло від Чорнобильської катастрофи / Н. В. Солошенко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2002. – Вип. 59-60. – С. 43-47.

638. Сорокін, М. М.
ЧАЕС в цифрах і фактах / М. М. Сорокін // Трибуна. – 1994. – № 1-2. – С. 12-13.

639. Соціальні аспекти наслідків аварії на Чорнобильській АЕС мовою документів (до 30-річчя катастрофи) / публ. підгот.: О. В. Булгакова, С. Л. Юсов, Л. В. Ковпак // Український історичний журнал. – 2016. – № 3. – С. 142-171.

640. Соціальні наслідки Чорнобильської катастрофи : результати соціологічних досліджень 1986–1995 рр. / Ін-т соціології НАН України, Дослід. навч. центр «Демократичні ініціативи» ; відп. ред.: В. М. Ворона, Є. І. Головаха та ін. – Харків : Фоліо, 1996. – 415 с. : іл., табл.

641. Соціально-економічний розвиток територій, що постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС: проблеми та шляхи їх подолання : аналіт. доповідь / Ю. М. Скалецький, Л. Д. Яценко ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ, 2011. – 70 с.

642. Стан здоров'я потерпілого населення України через 20 років після Чорнобильської катастрофи / М-во охорони здоров'я України та ін. ; голов. ред. Ю. О. Гайдаєв ; відп. ред. О. М. Орда ; розроб.: Ю. В. Вороненко та ін. – Київ : Техмедекол, 2007.
Ч. I. – 177 с.
Ч. II. – 254 с.

643. Стегній, О. Г.
Чверть століття після Чорнобиля: досвід соціологічного спостереження / О. Г. Стегній // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2011. – № 3. – С. 113-137.

644. Тарас, Я. М.
Мікрорентґени української пам'яті / Я. М. Тарас. – Львів : Апріорі, 2017. – 111 с.

Висвітлюється діяльність комплексної історико-етнографічної експедиції в 1994–2003 рр. у радіоактивно забруднених територіях Полісся, дається ха¬рактеристика зони відчуження, описується життя поліщуків в екстремальних умовах, висвітлюється враження від окремих сіл, висвітлюється робота міліції, влади,

водіїв у зоні, змальовані окремі портрети членів експедиції, показано природне самовідновлення екосистем, зафіксовано новітній фольклор, що ви¬творився під час роботи членів експедиції з респондентами.

645. 30 років Чорнобильської катастрофи (огляди) : зб. інформ.-аналіт. доповідей / М-во екології та природних ресурсів України, Держ. агенство України з управління зоною відчуження. – Київ : КІМ, 2016. – 170 с. : іл.

646. Человек в экстремальной производственной ситуации: опыт социологического исследования ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС / Ин-т социологии НАН Украины ; ред. Е. И. Головаха. – 2-е изд., испр. и доп. – Київ : Спадщина, 2011. – 152 с. : табл.

647. Червоний Хрест України – Чорнобилю : хроніка, 1986–1993 / упоряд.: О. С. Загранічний, Ж. В. Шнуренко ; пер. А. К. Вінярська. – Київ, 1993. – 71 с. : іл.

648. Чернігів Чорнобильський : книга пам’яті / [упоряд. Є. Г. Сонник]. – Чернігів : Деснян. правда, 2007. – 559 с. : іл., табл., портр.

649. Чернобыльская катастрофа: причины, масштабы катастрофы, экономические и социально-экономические последствия / М-во Украины по защите населения от последствий аварии на Чернобыл. АС и др. ; гл. ред. В. Г. Барьяхтар. – Киев : Наук. думка, 1995. – 559 с. : ил.

650. Чернявська-Набока, І.
1988: перша нелегальна маніфестація на Хрещатику. Як це було [Електронний ресурс] / І. Чернявська-Набока // Історична правда. – Режим доступу: https://bit.ly/3v3Fmlm. – Дата звернення: 21.04.2021.

651. Чорнобиль. Дні випробувань : книга свідчень / упоряд. В. Г. Шкода. – Київ : Радянський письменник, 1987. – 469 с.

652. Чорнобиль, 1986–1987 рр.: участь установ НАН України у подоланні наслідків катастрофи / уклад.: В. Д. Новікова та ін. ; редкол.: А. П. Шпак (голов. ред.) та ін. – Київ : Академперіодика, 2005. – 491 с. : іл., табл., схеми, портр.

653. Чорнобильська трагедія. 20 років болю, страждань, сподівань / авт. ідеї, авт.-упоряд. С. Красильніков. – Київ : Болгов Медіа Центр, 2006. – 192 с. : іл.

654. Шановська, О. А.
Громадянська мужність провідної української інтелігенції у протистоянні офіційній політиці дезінформації, применшення наслідків Чорнобильської аварії / О. А. Шановська // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Т. 2, ч. 4. – С. 78-86.

655. Щербак, Ю. Н.
Чернобыль : докум. повествование / Ю. Н. Щербак. – Москва : Сов. писатель, 1991. – 464 с.

Див. також №: 56, 92, 101-106, 130, 143, 176, 231, 264, 315, 412, 424, 425, 2976, 2980, 2987, 3004, 4098, 4350.

Шахтарські страйки

656. Агапов, В. Л.
Взаємовідносини страйкового шахтарського й національно-демократичного рухів у 1991 р. / В. Л. Агапов // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 23-40. – Бібліогр.: 50 назв.

657. Агапов, В. Л.
Об организаторах и организованности шахтерской забастовки на Украине в июле 1989 г. / В. Л. Агапов // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 4. – С. 222-241. – Бібліогр.: 84 назви.

658. Агапов, В. Л.
Шахтарський рух 1991 р.: склад учасників, життєві позиції / В. Л. Агапов // Історичні і політологічні дослідження. – 2010. – № 1-2. – С. 218-223. – Бібліогр.: 36 назв.

659. Агапов, В. Л.
Шахтарські колективи радянської України й органи влади СРСР: взаємовідносини напередодні та під час весняного страйку 1991 р. / В. Л. Агапов // Український історичний журнал. – 2011. – № 3. – С. 143-160. – Бібліогр.: 41 назва.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/105635/10-Ahapov.pdf?sequence=1. – Дата: 5.10.2020. Автор простежує наростання конфлікту, з'ясовує заходи, ужиті урядом щодо його подолання, причини виникнення у середовищі гірників вимог відставки президента СРСР та розпуску Верховної Ради.

660. Андрусишин, Б. І.
Барометр соціальної рівноваги: страйки : історична ретроспектива / Б. І. Андрусишин // Профспілки України. – 1995. – № 3-4. – С. 9-14.

661. Бурносов, В. Ф.
Шахтерские забастовки 1989 года в Донбассе: истоки и итоги / В. Ф. Бурносов // Новые страницы в истории Донбасса. – 1994. – Кн. 3. – С. 98-108.

662. Велінець, Ю. І.
Страйки шахтарів Волинської області в контексті загальносоюзного шахтарського страйкового руху (1989–1991 рр.) / Ю. І. Велінець // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 4. – С. 1-9. – Бібліогр.: 34 назви.

Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/4_2018/3.pdf. – Дата звернення: 9.12.2019.

663. Історична довідка про страйковий рух в Україні : [стат. спостереження з 1989 р.] // Людина і праця. – 1994. – № 11. – С. 11-12.

664. Лихолобова, З. Г.
Липневі страйки 1989 року в шахтарських містах Донбасу / З. Лихолобова, К. Кузіна // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – Київ, 2009. – Вип. 15, ч. 1. – С. 155-170. – Бібліогр.: 44 назви.

665. Пеунов, В.
За межею терпіння : [про страйки шахтарів Донбасу, 1989 р.] / В. Пеунов // Вітчизна. – 1990. – № 1. – С. 154-163.

666. Русначенко, А. М.
Пробудження : робітничий рух на Україні в 1989–1993 роках / А. М. Русначенко. – Київ : Вид. дім «KM Academia», 1995. – 229 с.

667. Русначенко, А. М.
Робітничий рух в українській революції 1989–1991 рр. / А. М. Русначенко // Другий міжнародний конгрес україністів : док. і повідомлення. Історія (Львів, 22–28 серп. 1993 р.). – Львів, 1994. – Ч. II. – С. 149-154.

668. Русначенко, А. Н.
Стачка шахтеров на Украине в июле 1989 года / А. Н. Русначенко // Отечественная история. – 1993. – № 1. – С. 66-77. – Библиогр.: 117 назв.

669. Сарбей, В.
Традиції шахтарського Донбасу в історичному процесі демократизації / В. Сарбей // Український історичний журнал. – 1992. – № 6. – С. 40-46.

Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/journal/1992/6/5.pdf. – Дата: 23.03.2021.

670. Siegelbaum, L. H.
Workers of the Donbass Speak: Survival and Identity in the New Ukraine, 1989–1992 : [Говорять робітники Донбасу: виживання та ідентичність у новій Україні] / L. H. Siegelbaum, D. J. Walkowitz. – Albany, NY : State University of New York Press, 1995. – 226 p.

Див. також №: 489, 2568.

3. НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА РЕВОЛЮЦІЯ 1990–1991 років

671. Адамович, С. В.
Ставлення Народного Руху України до національних меншин напередодні здобуття державної незалежності / С. В. Адамович // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 8-12. – Бібліогр.: 15 назв.

672. Адамович, С. В.
Утворення Кримської автономії в умовах здобуття Україною незалежності / С. В. Адамович // Гуманітарний журнал. – 2007. – № 1-2 (33-34). – С. 146-154. – Бібліогр.: 46 назв.

Режим доступу: http://194.44.152.155/elib/local/1695.pdf. – Дата: 9.12.2019.

673. Андрющенко, Е. С.
«Варта Руху» та її роль у суспільно-політичних процесах в Україні у 1989–1991 рр. / Е. С. Андрющенко // Мандрівець. – 2013. – № 1. – С. 46-49.

674. Апальков, М. В.
Військова призовна кампанія 1990–1991 років на Львівщині в контексті діяльності Львівської обласної ради першого демократичного скликання / М. В. Апальков // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2013. – Вип. 23. – С. 690-695.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_61. – Дата: 21.12.2020.

675. Бабак, В. І.
Громадські об’єднання та рухи в Україні в змаганнях за національну армію напередодні набуття нею державного суверенітету / В. І. Бабак // Воєнно-історичний вісник. – 2011. – № 2. – С. 4-10. – Бібліогр.: 23 назви.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/journals/voienno_istor_visnyk/viv-02-2011.pdf. – Дата звернення: 25.03.2021.

676. Бажан, О. Г.
Народний рух України в інтерпретації Комітету держбезпеки УРСР / О. Г. Бажан, О. Лошицький // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 2009. – № 2. – С. 196-205. – Бібліогр. 16 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2XHd7wB. – Дата звернення: 12.07.2019.

677. Березицький, Б. А.
Поступ України від перебудови до грудневого тріумфу – історична суть діяльності Руху / Б. А. Березицький // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 36-48. – Бібліогр.: 9 назв.

678. Білецький, В. С.
Історія Донецької Крайової організації Народного Руху України (1989–1991 рр.) : монографія / В. С. Білецький. – Донецьк : Укр. культурол. центр, Донец. від-ня НТШ, 2009. – 172 с.

679. Бобровнік, Ю. В.
Суспільно-політична діяльність Спілки незалежної української молоді в 1989–1990 рр. / Ю. В. Бобровнік // Часопис української історії. – 2008. – Вип. 10. – С. 163-168. – Бібліогр.: 14 назв.

680. Бойко, О. Д.
Загострення політичної конфронтації в Україні: атака опозиції та контрнаступ консерваторів (серпень–грудень 1990 р.) / О. Д. Бойко // Сучасність. – 2003. – № 1. – С. 82-87 ; № 2. – С. 67-76.

681. Бойко, О. Д.
Загострення політичної конфронтації в Україні (вересень–грудень 1990 р.): основні причини та прояви / О. Д. Бойко // Громадянські протистояння в історії України: від непорозумінь і розбрату до національної консолідації : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., приуроч. до 350-ї річниці Чорної Ради в Ніжині (Ніжин, 26 черв. 2013 р.). – Ніжин, 2013. – С. 204-224. – Бібліогр.: 40 назв.

Режим доступу: http://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Hromadianski_protystoiannia_v_istorii_Ukrainy.pdf. – Дата звернення: 13.05.2019.

682. Бойко, О. Д.
Народний Рух України: від виникнення ідеї масової опозиційної організації до створення її програми / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2001. – № 2. – С. 26-34.

683. Бойко, О. Д.
Народний Рух України: від створення місцевих організаційних структур до установчого з’їзду / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2001. – № 3. – С. 3-12.

684. Болбат, Т. В.
Виникнення перших осередків Народного Руху України за перебудову на Сході України / Т. В. Болбат // Наука. Релігія. Суспільство. – 2003. – № 3. – С. 79-85.

585. Болбат, Т. В.
Перші осередки Народного Руху України за перебудову на сході України / Т. В. Болбат // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2009. – Спецвип. № 6 (97): Народний Рух як історичне явище. – С. 21-24.

686. Бондаренко С. В.
Народний Рух України та його роль у національно-політичному житті наприкінці 80-х – на початку 90-х років XX століття : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / С. В. Бондаренко ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2006. – 191 с.

687. Бондаренко, С. В.
Народний Рух України та його роль у суспільно-політичному житті українського народу наприкінці 80-х – на початку 90-х років XX століття / С. В. Бондаренко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2013. – Вип. 12. – С. 33-38.

Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Serhii_Vasylovych/Narodnyi_Rukh_Ukrainy_ta_ioho_rol_u_suspilno-politychnomu_zhytti_ukrainskoho_narodu.pdf. – Дата: 15.03.2019 ; *Також:* http://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Serhii_Vasylovych/Rol_Narodnoho_Rukhu_Ukrainy_u_natsionalno-_politychnomu_zhytti_ukrainskoho_narodu.pdf. – Дата: 15.03.2019.

688. Боротьба за незалежність України у 1989–1992 рр.: Чернігівська крайова організація Народного Руху України за перебудову : до 20-річчя створення Народного Руху України за перебудову : зб. док. і матеріалів / Укр. ін-т національної пам’яті та ін. ; упоряд.: С. В. Бутко, С. В. Соломаха. – Чернігів : Чернігів. обереги, 2009. – 432 с.

Режим доступу: http://www.memory.gov.ua:8080/data/upload/publication/main/ua/1174/borotba.pdf. – Дата звернення: 22.04.2019.

689. Венгерська, В. О.
На порозі самостійності: 1990 рік в новітній історії України / В. О. Венгерська // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2015. – Вип. 2 (125). – С. 14-17. – Бібліогр.: 15 назв.

690. Гай-Нижник, П. П.
Виникнення перших політичних партій в УРСР, утворення Народного Руху України та його позиція щодо Союзного договору (1989–1991 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісник. – 2012. – Вип. 57. – С. 127-133. – Бібліогр.: 25 назв.

691. Головаха, Е. И.
Киев 1990–1991: социологические репортажи / Е. И. Головаха, Н. В. Панина, Н. Н. Чурилов ; Ин-т социологии АН Украины. – Киев : Наук. думка, 1992. – 140 с.

692. Гончарук, Г. І.
Політичний землетрус в Україні у 1989 році / Г. І. Гончарук // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2014. – Вип. 31. – С. 71-83.

«Стаття присвячена 25-річчю Народного Руху України. Показано протиборство ініціаторів створення цієї першої опозиційної громадсько-політичної орга-

нізації тоталітарному комуністичному режиму в столиці України і на місцях. Очолили рухівський процес передусім київські письменники та вчені Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. Попри шалений супротив Компартії в актовому залі Київського політехнічного інституту 8–10 вересня 1989 р. відбувся Установчий з'їзд НРУ. У ньому взял участь 1109 делегатів, які представляли близько 280 тисяч активних учасників Руху. З'їзд прийняв Статут і Програму Народного Руху України та ще низку актуальних документів» (с. 71).

693. Горинь, Б. М.
Не тільки про себе : докум. роман-колаж: у 3 кн. / Б. М. Горинь. – Київ : Пульсари, 2006 – 2010.
Кн. 3 : (1985–1990). – 2010. – 920 с. : іл.

Висвітлено період зародження й розгортання вирішального етапу українського національно-визвольного руху, що завершився відновленням державності України.

694. Григоренко, О. П.
Основні етапи формування і діяльності Хмельницької обласної (крайової) організації Народного Руху України / О. П. Григоренко // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 76-89. – Бібліогр.: 19 назв.

«Через заборону проведення установчих зборів Хмельницьким обласним комітетом правлячої ще тоді Комуністичної партії, рухівці змушені були проводити свій з'їзд... в Києві 2 грудня 1989 р.» (с. 80). «110 делегатів від Хмельницької області обрали керівні органи, затвердили трьох співголів, а також прийняли рішення про створення обласної газети «Пробудження»» (с. 80). Одним із співголів було обрано поета П. Гірника.

695. Грицак, Я. Й.
Нарис історії України. Формування модерної нації XIX–XX століття / Я. Й. Грицак. – Київ : Yakaboo Publishing, 2019. – 656 с. : іл., карт., табл. – Бібліогр. та прим.: с. 599-641. – Імен. покажч.: 643-653.

Зі змісту: Від Чорнобиля до самостійності. – С. 537-558 ; Перші роки самостійності. – С. 558-574.

696. Ґудзь, В. В.
Рухівська преса на Запоріжжі на зорі незалежності (1989–1990 рр.) / В. В. Ґудзь, Я. В. Таравська // Інтелігенція і влада : матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2014. – С. 54-56.

697. Демянюк, І. В.
Ми вище прапор піднімемо! Нарис історії боротьби за українську національну символіку на Рівненщині. 1988–1991 роки / І. В. Демянюк. – Рівне, 2013. – 127 с. : іл.

Книга одного з засновників і керівників Народного Руху України, Української Гельсінської спілки та Української Республіканської партії на Рівненщині Івана Демянюка.

698. Діденко, Ю. В.
Народний Рух України у створенні передумов та визначенні головних напрямків державотворення в Україні / Ю. В. Діденко // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 115-124. – Бібліогр.: 11 назв.

«Там, на мітингу 3 травня 1989 року «Української Гельсінської групи» та інших неформальних організацій прозвучали вимоги «встановлення своєї символіки (жовто-блакитний прапор, тризубець) і надання підтримки «Народному Руху України за перебудову»» (с. 115). «Серед низки політичних заходів Руху найпереконливішим був «живий ланцюг» між Києвом і Львовом у неділю 21 січня 1990 року» (с. 119). «Слід відмітити, що першою в Україні була створена Тернопільська крайова організація Руху. Її установча конференція відбулася 24 березня 1989 року» (с. 117). «А 29 листопада 1990 року на сесії Львівської обласної ради було дано відповідну оцінку комуністичної ідеології» (с. 122). «З його лав вийшла низка політичних угруповань» (с. 123).

699. Зайцев, Ю. Д.
Генезис народного руху України: Львівська організація / Ю. Д. Зайцев // Український історичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 143-155.

700. Зайцев, Ю. Д.
Народний Рух України (1989–1991) – предтеча структурних складових громадянського суспільства / Ю. Д. Зайцев // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 433-445. – Бібліогр.: 35 назв.

701. Звездун, О. М.
До питання про створення Одеської обласної організації НРУ за перебудову / О. М. Звездун // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2010. – № 20. – С. 130-137.

702. Землюк В. П.
Мотиви політичної самоідентифікації українців 1991 року // Сучасна українська держава: історичні імперативи становлення, тенденції та проблеми розвитку. – Київ, 2007. – С. 61-84.

703. Кіндрачук, Н. М.
Боротьба Народного Руху України за незалежність України : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 «Історія України» / Н. М. Кіндрачук ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2010. – 190 с.

704. Кіндрачук, Н. М.
За Україну незалежну (Роль Народного Руху України у здобутті незалежності України, 1989–1991 рр.) : монографія / Н. М. Кіндрачук. – Івано-Франківськ : НАІР, 2013. – 208 с.

705. Кіндрачук, Н. М.
Значення НРУ в здобутті незалежності України (1989–1991 рр.) : джерельна база дослідження / Н. М. Кіндрачук // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2012. – Вип. 25. – С. 232-239. – Бібліогр.: 25 назв.

706. Кіндрачук, Н. М.
Культурницько-просвітницька діяльність Народного Руху України 1989–1991 рр. / Н. М. Кіндрачук // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 1. – С. 81-87. – Бібліогр.: 20 назв.

707. Кобута, С. Й.
Майбутній державно-політичний устрій та система владних відносин в Україні у

баченні В. Чорновола у 1988–1991 роках / С. Й. Кобута // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 36-40.

Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Derevinskyi_Vasyl/Chornovolivski_chytannia_Materialy_VI_vseukrainskoi_naukovoi_konferentsii.pdf?. – Дата: 24.03.2021.

708. Коваленко, Р. Я.
Народний Рух: становлення. Тільки факти... (за документами Державного архіву Київської області) / Р. Я. Коваленко // Архіви України. – 2014. – № 4-5. – С. 204-213. – Бібліогр.: 33 назви.

Режим доступу: https://archives.gov.ua/wp-content/uploads/18-8.pdf. – Дата: 02.11.2020. «На основі документів Державного архіву Київської області висвітлено перші кроки Народного Руху України, який пройшов шлях від підтримки курсу Комуністичної партії на перебудову радянського суспільства на принципах демократії до повного розриву з КПРС і вимоги національного суверенітету України. Особливий інтерес представляють стенограми засідань парткому Київської організації Спілки письменників України, використані у статті, а також фрагменти виступів і заяв видатних письменників – фундаторів Руху Д. Павличка, І. Драча, В. Яворівського, С. Плачинди та ін.» (с. 204).

709. Козаченко, О. М.
Боротьба Одеської Крайової Організації Народного Руху України проти підписання нового союзного договору у 1990–1991 роках / О. М. Козаченко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2012. – № 24. – С. 120-127.

710. Кривдіна, І. Б.
Політична діяльність В'ячеслава Чорновола та її зв'язок з Народним Рухом України (1989–1999 рр.) / І. Б. Кривдіна // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2009. – Вип. 16. – С. 184-190. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/iiv_2009_16_21.- Дата: 24.03.2021.

711. Кузьменко, Ю. В.
Партійно-радянська номенклатура в умовах суверенізації УРСР (березень 1990 – серпень 1991 рр.) / Ю. В. Кузьменко // Український історичний журнал. – 2013. – № 4. – С. 26-39. – Бібліогр.: 41 назва.

712. Кулик, В. М.
Націоналізми в сучасній Україні / В. М. Кулик // Дух і Літера. – 1997. – № 1-2. – С. 61-87.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/Kulyk-DukhLitera-1997.pdf. – Дата: 5.03.2019. «Виявленню націоналістичних настроїв, що його вможливила горбачовська перебудова, дав поштовх Чорнобиль» (с. 63). «Екологічна риторика відіграла величезну роль у пробудженні національної та політичної свідомості мас, їх мобілізації на протистояння комуністичному режимові, що організаційно втілилося передусім у Народному Русі України за перебудову» (с. 64).

713. Кульчицький, С. В.
Діяльність Вячеслава Чорновола під час суверенізації радянської України (1990) / С. В. Кульчицький // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 50-63.

Режим доступу: https://bit.ly/3rwWQVF. – Дата: 8.02.2021.

714. Кульчицький, С. В.
Діяльність В'ячеслава Чорновола у Верховній Раді України (1990–1991 рр.) / С. В. Кульчицький // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. – 2018. – Вип. 23. – С. 364-398. – Бібліогр.: 18 назв.

715. Кульчицький, С. В.
Історичні передумови переростання перебудови в національну революцію (1989–1991 рр.) / С. В. Кульчицький // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2000. – Вип. 5. – С. 330-351.

Режим доступу: https://bit.ly/2NliN7u. – Дата звернення: 31.10.2019.

716. Кульчицький, С. В.
Народження Народного руху України / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 8-22.

717. Кучерук, М. С.
Народження Народного Руху України / М. С. Кучерук // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 218-230. – Бібліогр.: 28 назв.

718. Мартинюк, І.
Чи стане «Народний Рух...» всенародним? / І. Мартинюк // Філософська і соціологічна думка. – 1989. – № 10. – С. 60-61.

719. Михайлов, В. В.
Політична діяльність крайових організацій НРУ на Півдні України наприкінці 1980-х – 1991 рр. / В. В. Михайлов // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2017. – Вип. 47. – С. 196-202. – Бібліогр.: 52 назви.

720. Мосіюк, О. М.
День прапора / О. М. Мосіюк. – Київ : К.І.С., 2018. – 192 с. : іл.

Голова Київради у 1990-х роках Олександр Мосіюк поділився спогадами по визначну дату в історії не лише Києва, а всієї України – підняття 24 липня 1990 р. синьо-жовтого прапора біля будівлі Київської міської ради, а також про події, що відбувались у столиці напередодні здобуття Україною незалежності.

721. Муравський, О. І.
Військово-політичні аспекти діяльності Львівської обласної ради (1990–1991) / О. І. Муравський, М. В. Апальков // Військово-науковий вісник. – 2019. – Вип. 32. – С. 33-42.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2019_32_5. – Дата: 21.12.2020.

722. Муравський, О. І.
Галицька асамблея (1991): витоки, спекуляції, ухвали / О. І. Муравський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2019. – Вип. 32. – С. 139-148. – Бібліогр.: 22 назви.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2019_32_12. – Дата: 21.12.2020 «Проаналізовано передумови скликання та діяльність спільної сесії обласних рад Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської обл. [відбулися 16 лютого і 5 вересня 1991 р. – упоряд.], більше відомої в українській суспільно-політичній думці як Галицька асамблея. Охарактеризовано склад її учасників. Доведено, що її проведення свідчить, де факто, про втрату Комуністичною партією України

(КПУ) контролю над тими західноукраїнськими областями, в обласних радах яких після березневих виборів 1990 р. до Верховної Ради УРСР і місцевих органів влади більшість здобули представники національно-демократичних сил. Розглянуто ухвали Галицької асамблеї з яскраво вираженим підтекстом. Відзначено, що ідея її скликання спричинила гостру критику в середовищі КПУ, яке звинувачувало керівництво Львівської обласної ради загалом та В. Чорновола зокрема в сепаратизмі, бажанні реалізувати на практиці концепт федералізму, здійснити практичні кроки для виходу трьох західноукраїнських областей зі складу УРСР» (с. 139).

723. Муравський, О. І.
Народний Рух України за перебудову: особливості інституційної розбудови у західноукраїнському регіоні (лютий–вересень 1989 р.) / О. І. Муравський // Новітня доба. – 2017. – Вип. 5. – С. 108-114.

Режим доступу: http://www.inst-ukr.lviv.ua/download.php?portfolioitemid=272. – Дата звернення: 7.10.2020.

724. Муравський, О. І.
Студентство України за демократичне вирішення питання військової підготовки наприкінці 80-х – початку 90-х років XX ст. / О. І. Муравський // Військово-науковий вісник. – 2008. – Вип. 10. – С. 81-89.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2008_10_8. – Дата: 21.12.2020.

725. Муравський, О. І.
«Українська хвиля»: відлуння злуки УНР і ЗУНР / О. І. Муравський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2009. – Вип. 18. – С. 87-92. – Бібліогр.: 20 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2009_18_13. – Дата: 21.12.2020. «Ідея проведення акції єднання «Українська хвиля» не виникла спонтанно». Подіям 21–22 січня 1990 р. передувала тривала, клопітка організаційна робота національно-демократичних сил, що гуртувалися навколо Народного Руху України за перебудову (НРУ). Власне, серед інтелектуальних кіл цієї громадсько-політичної організації у листопаді 1989 р. виникла думка організувати акцію» (с. 87-88). Варто підкреслити, що Комуністична партія України (КПУ) свідомо «штовхала» опозиційні сили на подібні відчайдушні кроки – в умовах тотального контролю партії над засобами масової інформації (ЗМІ) єдиноможливим способом пропагування власних поглядів і переконань для національно-демократичних сил залишалися вуличні зібрання. На другу половину 1989 р. – початок 1990 р., на нашу думку, припав пік т. зв. «мітингової демократії» у західноукраїнських областях» (с. 88).

726. Народний Рух України за перебудову. Програма. Статут. – Київ : Смолоскип, 1989. – 40 с.

727. Національний прапор над Львовом / упоряд. Р. Матковський. – Львів : Апріорі, 2011. – 272 с.

3 квітня 1990 року.

728. Осадчий, М.
Сучасне політичне становище в Україні і на Львівщині / М. Осадчий, Л. Сеник // Визвольний шлях. – 1990. – Кн. 8. – С. 926-933.

«12 травня 1990 року у Львові відбулася конференція Львівського крайового НРУ–РУХу. З політичною доповіддю «Сучасне політичне становище в Україні

і на Львівщині. Концепція і завдання РУХу» виступив один із авторів статті (с. 926). Коротко йдеться про ідеологічні засади і тактику РУХу. Подається документ «Зернення до народних депутатів демократичного бльоку Верховної Ради УССР (21 травня 1990 року. Львівська обласна рада Української Республіканської Партії)» (с. 933).

729. Павелків, В. Р.
Народний Рух України в боротьбі за незалежність / В. Р. Павелків // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 324-330.

«Що стосується України, то варто зазначити про те, що керівництву Верховної Ради УРСР на чолі з Леонідом Кравчуком була надіслана ультимативна вимога для підтримки дій ДКНС на території Украіии. На дану вимогу Верховна Рада не наважилась дати досить чіткої відповіді» (с. 327). «На хвилі організованої Народним Рухом України загальнонаціональної непокори, бачачи масштаби загальнонародного невдоволення, викликаного діями ДКНС, керівництво Верховної Ради почало усвідомлювати, що той шанс на здобуття Україною незалежності, який існує в даний момент, може бути навіки втрачений, якщо не піти на компроміс з рухівцями, які на той момент стояли в авангарді політичної боротьби за незалежність Української держави» (с. 328). «... Народний Рух України – це організація, яка в процесі свого існування та діяльності зробила найбільший внесок в процес здобуття Україною незалежності» (с. 329-330).

730. Паростки: штрихи до соціально-політичного портрета сучасної молоді : збірник / упоряд. В. І. Теремко. – Київ : Молодь, 1990. – 86 с. : іл.

731. Піпаш, В. В.
Громадсько-політична діяльність Народного Руху України наприкінці 1980-х на початку 1990-х рр.: закарпатський регіональний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. В. Піпаш ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2009. – 19 с.

732. Савченко, Л. П.
Національне самовизначення України як фактор дезінтеграції СРСР у відображенні періодичної преси.1985–1991 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. П. Савченко. – Дніпропетровськ, 1994. – 17 с.

733. Савченко, Л. П.
Про деякі аспекти українського національного руху кінця 80-х – початку 90-х років XX століття / Л. П. Савченко // Харків. держ. політехн. ун-т. Вісник. – Харків, 1999. – Вип. 20 : Актуальні питання історії України. – С. 90-94.

734. Секо, Я. П.
Національний рух середини 1980-х – початку 1990-х років у контексті відродження української державності / Я. П. Секо // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 358-363.

735. Секо, Я. П.
Національний рух середини 1980-х – початку 1990-х рр. у контексті відродження української державності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Я. П. Секо ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2005. – 20 с.

736. Секо, Я. П.
Тернопільська крайова організація Народного Руху України в період становлення (березень 1989 – березень 1990 рр.) / Я. П. Секо // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2009. – Вип. 1. – С. 95-101.

737. Семененко, А. І.
Еволюція ставлення НРУ до проблеми державного суверенітету України (1989–1991 рр.) / А. І. Семененко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2005. – № 4. – С. 137-145. – Бібліогр.: 38 назв.

738. Соломаха, С. В.
Українська національно-демократична революція 1990–1992 років на Чернігівщині / С. В. Соломаха // Сіверянський літопис. – 2006. – № 1. – С. 12-18.

739. Сушко, Р. В.
Київрух – епіцентр демократичних перетворень / Р. В. Сушко, І. А. Ольховський // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 377-386. – Бібліогр.: 18 назв.

> «Незважаючи на те, що Львів улітку 1988 року першим в Україні підтримав ідею створення широкого демократиного руху проти імперської політики КПРС... основна увага була прикута до подій у столиці України. А вони тут розвивалися повільніше і не з таким розмахом, як у Галичині». «Але найпослідовніше ідея створення масового демократичного руху реаліовувалась у письменницькому середовищі» (с. 377). «23 листопада в СПУ відбулися неофіційні збори групи письменників, на яких головували Павло Мовчан та Віктор Терен». «Проект програми Руху, підготовлений ініціативними групами СПУ та Інституту літератури АН УРСР, було винесено на обговорення загальних зборів Київської письменницької організації 31 січня 1989 року» (с. 379). «У березні 1989 року один за одни осередки Руху виникають і в робітничих колективах заводів та фабрик столиці і столичної області» (с. 380). «18 березня 1989 року у Києві вже відбулася нарада представників ініціативних груп міста та області» (с. 381). «Перевіркою впливу рухівських ідей на широкі маси населення стали вибори до Верховної Ради України та до місцевих рад, які відбулися 4–18 березня 1990 року. У 22 виборчих округах столиці рухівці провели у народні депутати України 17 своїх представників та демократично налаштованих кандидатів» (с. 383).

740. Тиский, М. Г.
Зародження та діяльність Народного Руху на Волині (1989–1990 рр.) / М. Г. Тиский // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – 2004. – Вип 11. – С. 461-471. – Бібліогр.: 26 назв.

741. Тиский, М. Г.
Народний Рух України: Волинська регіональна організація на зламі 80–90-х років : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / М. Г. Тиский ; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 2005. – 20 с.

742. Тиский, М. Г.
Народний Рух України: становлення Волинської регіональної організації : монографія / М. Г. Тиский. – Луцьк : Твердиня, 2009. – 210 с. : іл., портр.

> *Зі змісту:* Суспільно-політичне відродження. – С. 30-46 ; Становлення Народного Руху України. – С. 86-123 ; Боротьба за демократизацію суспільства. – С. 124-146 ;

Протистояння партійно-радянській владі. – С. 147-171.

Режим доступу: https://core.ac.uk/download/pdf/153583717.pdf. – Дата: 07.10.2020.

743. Три дні вересня вісімдесят дев'ятого : матеріали Установчого з'їзду Народного руху України за перебудову / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України ; упоряд. Є. Жеребецький ; ред. рада: М. М. Горинь (голова) та ін. – 2-ге вид. – Київ : Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2009. – 496 с. : іл.

744. Чура, В. І.
Національні виступи у Львівській області на зламі 80–90-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – 2017. – Вип. 3, спецвип. – С. 372-379.

Режим доступу: https://bit.ly/3aRn7X2. – Дата звернення: 28.01.2020.

745. Шановська, О. А.
До питання про внесок Руху у здобуття незалежності України / О. А. Шановська // Наукові праці [Миколаїв. держ. гуманіт. ун-ту ім. Петра Могили]. Історичні науки. – 2005. – Т. 45, вип. 32. – С. 79-82.

746. Шановська, О. А.
Інтелігенція як суб'єкт суспільно-політичних перетворень: досвід української мирної революції 1989–1991 рр. / О. А. Шановська // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2007. – Вип. 9. – С. 179-193.

747. Шипотілова, О. П.
Інтелігенція Миколаївщини в українському русі спротиву (1980-ті – 1990-ті рр.) / О. П. Шипотілова // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 142-146. – Бібліогр.: 9 назв.

748. Шмигельський, І. В.
Демократичні процеси на Луганщині. Кінець 80-х – початок 90-х років (з історії становлення Народного Руху України, 1989–1991) / І. В. Шмигельський. – Луганськ : Кн. світ, 2011. – 63 с. : іл., портр. – (Проза нашого часу).

749. Шушкевич, Ю. О.
Реакція комуністичної преси на діяльність НРУ на Рівненщині в 1989–1991 роках / Ю. О. Шушкевич // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2012. – Вип. 19. – С. 289-201.

Див. також №: 88, 107, 178, 179, 317, 319, 1407, 1410, 1427, 1559, 1594.

Національно-культурне відродження

750. Абакумова, В. І.
Діячі культури України в період системних змін 1985–1991 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. І. Абакумова ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2011. – 39 с.

751. Бака, М. М.
На шляхах перебудови : [стаття голови Держ. ком. УРСР із фізичної культури та спорту] / М. М. Бака // Старт. – 1986. – № 5. – С. 1-2.

752. Бебік, В. М.
Незалежна преса України за умов переходу суспільства до демократії / В. М. Бебік // Філософська і соціологічна думка. – 1991. – № 6. – С. 21-27.

753. Білик, Я. О.
Діяльність національної інтелігенції у відродженні релігійної культури наприкінці 80-х років XX ст. / Я. О. Білик // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 13-16.

754. Білик, Я. О.
Інтелігенція у процесі державотворення (кінець 80-х – початок 90-х років XX століття) / Я. О. Білик // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2020. – Т. 31 (70), № 3. – С. 7-11. – Бібліогр.: 23 назви.

755. Болбат, Т. В.
Початок національно-культурного відродження на сході України (1987–1988 рр.) / Т. В. Болбат // Наука. Релігія. Суспільство. – 2002. – № 4. – С. 73-79.

756. Дзюба, І. М.
На хвилі національно-культурного відродження : [про створення Республіканської асоціації українознавців, 19 жовт. 1989 р.] / І. М. Дзюба // Вісник МАУ. – 1990. – Вип. 1. – С. 6-9.

757. Зелененька, І. А.
«Чиї це ілюзії стенають плечима – якого народу?» Тарас Мельничук і літературний процес 60-х – 90-х років XX століття в Україні / І. А. Зелененька. – Вінниця : Едельвейс і К, 2008. – 115 с. : портр.

758. Каганов, Ю. О.
Українське телебачення доби «перебудови» в умовах культурної травми радянського суспільства / Ю. О. Каганов // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2018. – Вип. 51. – С. 109-119. – Бібліогр.: 32 назви.

Режим доступу: http://old.istznu.org/dc/file.php?host_id=1&path=/page/issues/51/11.pdf. – Дата звернення: 13.10.2020.

759. Карпенко, В.
Українська преса в період «перестройки» / В. Карпенко // Пам'ять століть. – 1992. – № 4. – С. 100-137.

760. Кукуленко, Я.
Педагогічні інститути УРСР в перебудовчий період: основні характеристики викладацького та студентського складу (1985–1991) / Я. Кукуленко // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2018. – Вип. 22, т. 1. – С. 16-21. – Бібліогр.: 11 назв.

761. Кулик, В. М.
Письменницьке відродження: українська державна ідея в дискурсі «опозиції всередині режиму» перших років перебудови / В. М. Кулик // Сучасність. – 1998. – № 1. – С. 54-79.

762. Малярчук, О. М.
Від ідеї національно-культурного відродження другої половини 1980-х до незалежності України / О. М. Малярчук // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – 2017. –

Вип. 3, спецвип. – С. 389-402.

Режим доступу: https://bit.ly/36AC78o. – Дата звернення: 28.01.2020.

763. Марчук, В. В.
Національно-демократичні традиції в державотворчому процесі України (друга половина 1980-х – перша половина 90-х років) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.05 «Етнологія» / В. В. Марчук ; Ін-т національних відносин і політології НАН України. – Київ, 1996. – 22 с.

764. Місевра, І. В.
Внесок ВУТ «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка в піднесення рівня національної самосвідомості громадян України (1988–1996 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / І. В. Місевра ; Одес. держ. політехн. ун-т. – Одеса, 1999. – 197 с.

765. Муравський, О. І.
Західні землі України: шлях до незалежності / О. І. Муравський ; Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів : Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України, 2011. – 268 с.

У монографії розкрито особливості суспільно-політичного розвитку західноукраїнських областей у період перебудови. Висвітлено загальні тенденції державно-церковних відносин, витоки та масштаби міжконфесійних конфліктів, розкрито передумови створення та проаналізовано діяльність українських громадсько-політичних товариств, а також національно-культурних об'єднань етнічних меншин, акцентовано увагу на механізмах протидії партійно-державного апарату розгортанню українських державницьких процесів.

766. Муравський, О. І.
Особливості міжнаціональних відносин в західних областях УРСР у період перебудови / О. І. Муравський // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 86-89.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_25. – Дата: 22.12.2020.

767. Муравський, О. І.
Суспільно-політичні процеси в західних областях УРСР (1985–1991): міжнаціональний та міжконфесійний аспекти : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. І. Муравський ; НАН України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2009. – 228 с. – Бібліогр.: с. 180-228.

768. Тимошик, М. С.
Українська молодіжна преса в останній період існування СРСР (1986–1991) : монографія / М. С. Тимошик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Наша культура і наука, 2010. – 238 с. : іл., табл., портр.

769. Фішер, В. М.
Перший фестиваль «Червона Рута» як культурний феномен української естради / В. М. Фішер // Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали IV міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспірантів та магістрантів. – Київ, 2020. – С. 98-99.

770. Шановська, О. А.
Інтелігенція і влада України доби перебудови: проблема взаємовідносин / О. А. Шановська // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2009. – Вип. XV. – С. 154-160. – Бібліогр.: 18 назв.

«Безперечною заслугою інтелігенції доби перебудови було те, що вона ініціювала вирішення гострих проблем мовної культури, подолання денаціоналізації українського театрального мистецтва, збереження різних видів національного мистецтва, традицій, охорони навколишнього середовища тощо, сприяла піднесенню рівня національної свідомості громадян, боротьбі з національним нігілізмом в умовах правління консервативної партійної номенклатури. Проведення культурологічних заходів, створення суспільно-політичних організацій, серед них значне місце посідав Рух як головна опозиційна правлячій владі сила, прийняття Закону про державність української мови, – завоювання провідної інтелігенції. Однак до політичної діяльності інтелігенція виявила себе менш підготовленою. Інтелігенція не змогла запропонувати владі та суспільству конструктивну ідеологію на початку перебудови, коли влада цього потребувала (це стосується насамперед інтелігенції союзного значення). Опозиційний і реформаторський рух інтелігенції мав переважно культурницький характер до 1988 р. включно, а з 1989 р. у боротьбі з компартійною владою брала участь незначна група радикалів, у взаєминах із владою більшість інтелігенції була орієнтована на компроміс» (с. 158).

771. Шановська, О. А.
Роль творчих спілок у процесах культурно-національного відродження в Україні доби перебудови / О. А. Шановська // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2008. – Вип. 11. – С. 214-224.

772. Шановська, О. А.
Романтизм інтелігенції кінця 80-х – початку 90-х рр. XX ст. як вияв національного менталітету / О. А. Шановська // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2006. – Вип. X. – С. 309-312.

773. Шевчук, О. А.
Український національно-культурний рух (друга половина 50-х – початок 90-х рр. XX ст.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. А. Шевчук ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 1998. – 184 с.

Див. також №: 13, 579, 3257, 3502, 3504, 3549.

Державотворення. Декларація про державний суверенітет України

774. Бедь, В. В.
30-річчя прийняття Декларації про державний суверенітет України – політико-правового акту, який де-юре проголосив Незалежність України / В. В. Бедь // Українське Державотворення. – 2020. – Вип. 4. – С. 27-35. – Бібліогр.: 6 назв.

775. Бойко, О. Д.
Еволюція суспільних поглядів та процесів: від ідеї оновленого Союзу до проголошення незалежності України (січень–серпень 1991 р.) / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2001. – № 4. – С. 37-48 ; № 5. – С. 15-25.

776. Бойко, О. Д.
Історичні обставини прийняття Декларації про державний суверенітет України / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2002. – № 4. – С. 63-70.

777. Бойко, О. Д.
Опозиційні сили в місцевій владі. Перші кроки та уроки / О. Д. Бойко // Віче. – 2002. – № 6. – С. 41-45. – Бібліогр.: 9 назв.

> Березневі 1990 року вибори до Верховної та місцевих рад народних депутатів УРСР, «кардинальне оновлення депутатського корпусу, прихід до влади політичних лідерів нової хвилі, перемога демократів у ряді місцевих рад республіки, отримання окремими представниками Демократичного блоку статусу народних депутатів, консолідація та активізація діяльності регіональних еліт» (с. 45).

778. Васильчук, С.
Доленосна декларація / С. Васильчук // Військо України. – 2016. – № 7. – С. 60-61 : фот.

779. Гончаренко, В. Д.
Декларація про державний суверенітет України (1990 р.) та її роль в історії творення незалежної Української держави / В. Д. Гончаренко // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 2 (61). – С. 85-95.

780. Декларація про державний суверенітет України : історія прийняття, документи, свідчення / Асоц. народних депутатів України ; ред. рада: О. Б. Барабаш (голова) та ін. – Житомир : Рута, 2010. – 868 с. : іл.

781. Кобута, С. Й.
Демократичні вибори в Україні 1990 року : особливості проведення та наслідки / С. Й. Кобута, Л. Кобута // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2010. – Вип. 17. – С. 35-45. – Бібліогр.: 29 назв.

782. Коваленко, М.
Першооснова незалежності України. Декларації про державний суверенітет – 20 років / М. Коваленко // Історичний журнал. – 2010. – № 1-3. – С. 312-320.

783. Лукашин, А. В.
Разработка руководством СССР Союзного договора: март–декабрь 1991 года : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. ист. наук: 07.00.02 / А. В. Лукашин ; Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова. – Москва, 2012. – 253 с. : ил.

> «Хронологические рамки исследования охватывают март – декабрь 1991 года. Нижняя хронологическая граница (март 1991 г.) определяется проведением Всесоюзного референдума 17 марта 1991 г., придавшего импульс переговорному процессу. После проведения референдума концептуальные поиски относительно стратегии реформирования союзного государства были закончены, и работа над проектом Союзного договора перешла в предметную плоскость. Верхняя хронологическая граница (декабрь 1991 г.) обуславливается несколькими событиями, приведшими к окончательному демонтажу союзной государственности. 8 декабря 1991 г. в Беловежской пуще руководителями России, Украины и Белоруссии было заключено соглашение о фактической ликвидации Союза ССР. Юридическим закреплением этого решения стала Алма-Атинская декларация 21 декабря 1991 г., подписанная представителями 11 союзных республик, которая зафиксировала прекращение существования СССР, как единого государства, и сформировала принципы функционирования нового межгосударственного Союза – Содружества Независимых Государств (СНГ)».

784. Муравський, О. І.
Виборча кампанія 1990 року до Верховної Ради УРСР та місцевих органів влади: особливості Західноукраїнського регіону / О. І. Муравський // Україна: культурна

спадщина, національна свідомість, державність. – 2013. – Вип. 23. – С. 683-689.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_60. – Дата: 21.12.2020.

785. Панченко, П. П.
Від Декларації про державний суверенітет до Акту незалежності / П. П. Панченко // Україна 90-х: шлях до незалежності : зб. наук.-попул. статей. – Київ, 1992 – С. 6-12.

786. Пилипчук, В.
Етапи формування суверенної Української держави (історико-правові та політичні аспекти) / В. Пилипчук // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 3. – С. 94-104.

«… два етапи формування суверенної української держави. Перший (липень 1990 р. – серпень 1991 р.)… Другий (серпень – грудень 1991 р.)…» (с. 100).

787. Рахновецький, Є.
Декларації про державний суверенітет України – 25! / Є. Рахновецький // Віче. – 2015. – № 13. – С. 9.

788. Семененко, А. І.
Референдум 17 березня 1991 р. та його політичне значення / А. І. Семененко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2005. – Вип. 17. – С. 242-246. – Бібліогр.: 38 назв.

789. Терзі, О. С.
Участь політичних партій України у прийнятті Декларації про Державний суверенітет (історичний аспект) / О. С. Терзі // Наука. Релігія. Суспільство. – 2010. – № 1. – С. 140-144.

790. Хаврук, І. А.
Референдум 17 березня 1991 року в Україні / І. А. Хаврук // Грані. – 2011. – № 3. – С. 41-45. – Бібліогр.: 14 назв.

791. Чура, О. В.
Компартійна влада Львова у виборах 1989 та 1990 рр. / О. В. Чура // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2015. – Вип. 12. – С. 127-134. – Бібліогр.: 36 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/31m6Rci. – Дата: 4.02.2020. «... до обласної, міських, районних, сільських селищних рад обрано 13029 депутатів. З них комуністів – 4324, або 33,3 %. Відразу після виборів із КПРС вийшло 1318 новообраних депутатів. Таким чином частка комуністів у депутатському корпусі Львівщини знизилась до 3024 осіб, або 29,2 %». «... масштаби поразки у Львові були настільки очевидними, що перший секретар обкому В. Секретарюк змушений був визнати: «КПУ немає місця в суверенній державі, яку хочуть побудувати політичні представники нових структур». «Таким чином, півстолітньому пануванню комуністів у Львові прийшов край» (с. 132).

792. Чура, В. І.
Обласний комітет КПУ Рівненської області та спроби підписання нової союзної угоди у 1990–1991 рр. / В. І. Чура // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 81-84.

Режим доступу: https://bit.ly/3aWNvyK. – Дата звернення: 30.01.2020.

793. Юхновський, І. Р.
Так народжувалася держава: ідея референдуму проклала шлях до проголошення Незалежности / І. Р. Юхновський // Сучасність. – 2008. – № 8. – С. 5-19.

794. Ave, Ukraina! Декларація про державний суверенітет України, 1990–2010 / Я. Я. Зайко, В. І. Севастьянов. – 2-ге вид., випр. та допов. – Київ : Освіта України, 2011. – (Літопис Українотворення).

Кн. 1, т. 1 : Декларація про державний суверенітет України. – 950 с.

795. Pidkowa, I.
«To preserve impossible to destroy»: 1991 Soviet Union referendum on the preservation of the soviet union and its holding in the Ukrainian SSR : [«Зберегти не можна зруйнувати»: Всесоюзний референдум 1991 р. щодо збереження Радянського Союзу і його проведення в Українській РСР] / I. Pidkowa, O. Sukhyy // Східноєвропейський історичний вісник. – 2019. – Вип. 11. – С. 215-224. – Бібліогр.: с. 223-224.

796. Vivat Ukraina! : у 3 т. / упоряд.: В. І. Севастьянов (авт. проекту), Н. К. Севастьянова. – Київ : СІК ГРУП УКРАЇНА, 2015 – . – (Україна. Нова історія). – укр. і рос. мовами.

Т. 1 : Від Декларації про державний суверенітет України до Конститутції України. – 816 с.

Див. також №: 11, 12, 68, 99, 148, 870.

Революція на граніті

797. Балабан, Р. В.
Майдан як політичний інститут / Р. В. Балабан // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 2 (76). – С. 113-131.

Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/balaban_maidan.pdf. – Дата: 15.09.2020. «У статті простежена генеза Майданів, що мали місце в Україні від початку 1990-х років до сьогодення. Подано характеристику кожного з них, окреслено спільні та відмінні риси. Проаналізовано дії влади, встановлено, що запобіганню або конструктивному розв’язанню проблем, що артикулювалися учасниками кожного з Майданів, заважала відсутність механізмів встановлення комунікаційних зв’язків між представниками владних структур і громадянами» (с. 113). «Перший український Майдан, відомий як «Революція на граніті», або голодування студентів, тривав 16 діб (2–17 жовтня 1990 р.) і завершився перемогою його ініціаторів» (с. 114). «Другий український Майдан пов’язаний з президентськими виборами 2004 року. Він тривав 8 тижнів і набув назви «помаранчева революція» (с. 120). «Третій, у політичному досвіді України, Майдан можна назвати податковим. Протести розпочали 16 листопада й набули масового характеру 22 листопада 2010 року. Закінчились організовані мітинги 2 грудня за рішенням більшості Національної координаційної ради підприємців Податкового майдану» (с. 121). «Четвертий – Мовний майдан – відбувся 4 липня 2012 року. Мовна тема упродовж тривалого часу актуалізувалася у виборчих кампаніях. Питання полягало в тому, щоб надати російській мові статусу другої державної мови» (с. 122). «П’ятий Майдан – Євромайдан і Революція Гідності» (с. 124-128). «Політичним продуктом, що виник на противагу Майдану на майдані Незалежності, став Антимайдан. Як виразник ідей Партії Регіонів, він розташувався в Маріїнському парку біля Верховної Ради України у вигляді наметового містечка. Антимайдан і був демонстрацією того, що не всі громадяни виступають проти чинної влади» (с. 129).

798. Бойко, О. Д.
Феномен жовтневої революції 1990 року, або чому альтернатива не стала реальністю / О. Д. Бойко // Нова політика. – 2001. – № 4. – С. 40-44.

799. Бойко, О. Д.
Феномен «провінційних революцій» у контексті суспільно-політичного протистояння доби перебудови (літо 1989 – лютий 1990 рр.) / О. Д. Бойко // Сіверянський літопис. – 2001. – № 2. – С. 3-8.

Також: Боротьба за незалежність України у 1989–1992 рр.: Чернігівська крайова організація Народного Руху України за перебудову: до 20-річчя створення Народного Руху України за перебудову зб. док. і матеріалів. – Чернігів, 2009. – С. 333-344. – Бібліогр.: 29 назв.

Режим доступу: http://www.memory.gov.ua:8080/data/upload/publication/main/ua/1174/borotba.pdf. – Дата звернення: 23.04.2019.

800. Бойко, О. Д.
Чому не перемогла в Україні жовтнева революція 1990 року? / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 20 : Історичні та культурологічні процеси на Поліссі та в Україні (XI–XX століття). – С. 262-268.

801. Бондаренко, К. П.
Велика Жовтнева студентська революція / К. П. Бондаренко // ПіК. – 2000. – № 37. – С. 9-13.

802. Бондарук, Л.
Перший Майдан. 25 років Революції на граніті / Л. Бондарук, С. В. Громенко // Дзеркало тижня. – 2015. – 3 жовт. (№ 36-37). – С. 11.

803. Кульчицький, С. В.
Відкладена революція. Про надії 1989–1991 рр. в Україні / С. В. Кульчицький // Політика і час. – 2001. – № 8. – С. 13-24.

804. Семененко, А. І.
Українська студентська спілка у боротьбі за незалежність України (1989–1991 рр.) / А. І. Семененко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 3. – С. 63-70.

805. Сич, О. М.
Революція на граніті 1990 р. і Помаранчева революція 2004 р.: динаміка впливу націоналістичних структур / О. М. Сич // Історико-політичні студії : зб. наук. пр. – 2018. – № 1 (9). – С. 95-106. – Бібліогр.: 24 назв.

806. Студентська революція на граніті : альбом / авт., упоряд. О. С. Доній – Київ: Смолоскип, Тріумф, 1995. – 129 с.

Див. також №: 6, 45, 77, 1542.

IV ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

1. АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ, ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РЕФЕРЕНДУМ ТА ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

807. Бойко, О. Д.
Біловезька угода 1991 р.: суть та наслідки / О. Д. Бойко // Університет. – 2005. – № 5. – С. 6-18.

808. Бойко, О. Д.
Змова, переворот, переділ: що реально відбулося у Біловезькій Пущі у грудні 1991 р.? / О. Д. Бойко // Знаки питання в історії України: про що мріяли, що маємо, на що надіємося? : матеріали XI Міжнар. наук. конф. приуроч. до 25-річчя незалежності України та 150-річчя Михайла Грушевського (28–29 верес. 2016 р.). – Ніжин, 2016. – С. 14-19.

809. Бойко, О. Д.
Міфи Біловезької Пущі / О. Д. Бойко // Сучасність. – 2005. – № 12. – С. 88-100.

810. Бойко, О. Д.
Міфологія Біловезької Пущі як інструмент політичного маніпулювання / О. Д. Бойко // Наукові праці Миколаїв. гуманіт. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Політичні науки. Правознавство. – 2007. – Т. 69, вип. 56. – С. 13-18.

811. Бойко, О. Д.
Референдум та вибори президента України 1991 р.: фініш чи старт? / О. Д. Бойко // Університет. – 2006. – № 5. – С. 19-25.

812. Бойко, О. Д.
Серпнева криза 1991 року в СРСР: пікова точка глобальної біфуркації / О. Д. Бойко // Часопис історико-юридичного факультету [Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя] : зб. наук. пр. – Ніжин, 2006. – Вип. 1. – С. 22-31.

813. Бойко, О. Д.
СРСР: Не «розпад», «не розвал» і не «розпуск»: Україна на шляху до остаточного здобуття незалежності (серпень–грудень 1991 р.) / О. Д. Бойко // Віче. – 2004. – № 8. – С. 63-68. – Бібліогр.: 28 назв.

814. Бойко, О. Д.
1991 р.: стартові умови та потенційні можливості розгортання державотворчого процесу в Україні / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2001. – № 6. – С. 34-48.

815. Бойко, О. Д.
Україна в останні місяці імперії (серпень–грудень 1991 р.): хроніка та аналіз / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2003. – № 6. – С. 61-79. – Бібліогр.: 58 назв ; 2004. – № 1. – С. 49-58 ; № 2. – С. 52-57 ; № 3. – С. 74-82 ; № 4. – С. 74-82.

816. Бойко, О. Д.
Україна: від путчу до Пущі (серпень–грудень 1991 р.) : монографія / О. Д. Бойко. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. – 224 с.

817. Бойко, О. Д.
Чи існує протиріччя між результатами березневого та грудневого Референдумів 1991 р. / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20 : Історичні та культурологічні процеси на Поліссі та в Україні (XI–XX століття). – С. 253-258.

818. Бондаренко, С. В.
Серпневий путч 1991 р. та причини його поразки / С. В. Бондаренко // Juvenia studia : зб. студ. наук. пр. – Чернігів, 2012. – Вип. 2. – С. 10-13. – Бібліогр.: 5 назв.

819. Видрін, Д.
Росіяни в Україні: під час референдуму, до й після / Д. Видрін ; пер. з рос. В. Недашківський // Політологічні читання. – 1992. – № 1. – С. 237-249.

820. Гайдамака, В.
Вплив вітчизняної періодичної преси на розвиток української державності в 90-х роках XX ст.: проголошення незалежності / В. Гайдамака // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2010. – № 7. – С. 80-83.

821. Голубець, М. А.
Біловезька зустріч, напередодні та опісля (до 10-ї річниці від дня підписання угоди) / М. А. Голубець. – Львів : Поллі, 2001. – 62 с. : портр. – Бібліогр.: 58 назв.

822. Грабович, О.
Крах Радянського Союзу та незалежність України: культурологічні та психологічні фактори / О. Грабович ; пер. з англ. М. Прокопович // Сучасність. – 1992. – № 9. – С. 145-151.

823. Дерев'янко, С. М.
Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 року: політичні мотиви суб'єктів ініціювання та призначення / С. М. Дерев'янко // Гілея : наук. вісник. – 2012. – № 4. – С. 698-702.

824. Дерев'янко, С. М.
Політико-правові засади референдумів в Україні : монографія / С. М. Дерев'янко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 848 с. : табл. – Бібліогр.: с. 794-847.

825. Збірник наукових праць викладачів університету / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2006. – 170 с.

Зі змісту: Бойко, О. Д. «Спонтанність» підписання угоди в «Біловезькій Пущі» 1991 р.: анатомія міфу. – С. 4-14.

826. Кузьменко, Ю. В.
Серпневий путч 1991 р. та його вплив на партійно-радянську номенклатуру УРСР / Ю. В. Кузьменко // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 41-54. – Бібліогр.: 64 назви.

827. Кульчицький, С. В.
За лаштунками Акту проголошення незалежності України Верховною Радою УРСР / С. В. Кульчицький // Світогляд. – 2018. – № 3 (71). – С. 7-15. – Бібліогр.: 9 назв.

828. Кульчицький, С. В.
Передумови, перебіг і підсумки «параду суверенітетів» / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2018. – № 5. – С. 163-191.

829. Куць, О.
«Змова трьох біловезьких зубрів»...: міфи та реальність : [про розпуск держави СРСР] / О. Куць // Березіль. – 1998. – № 5-6. – С. 134-151.

830. Лавринович, О. В.
Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 року: досвід визначальних рішень вітчизняного державотворення / О. В. Лавринович // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2010. – № 12. – С. 5-10.

831. Маковська, Н. В.
Акт проголошення незалежності України – унікальний документ Національного архівного фонду / Н. В. Маковська // Архіви України. – 2011. – № 4. – С. 5-10.

832. Михальченко, Н. И.
Беловежье. Л. Кравчук. Украина 1991–1995 / Н. И. Михальченко, В. П. Андрущенко. – Киев : Укр. Центр духов. культуры, 1996. – 512 с.

833. Семененко, А. И.
Исторические обстоятельства подготовки и проведения референдума по вопросу о независимости Украины (1 декабря 1991 г.) / А. И. Семененко // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2009. – Вип. V. – С. 81-86. – Бібліогр.: 52 назви.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/sisi_2009_05.pdf. – Дата: 4.08.2019.

834. Семененко, А. І.
Місце України в процесі остаточного розвалу СРСР (вересень–грудень 1991 р.) / А. І. Семененко // Українознавство. – 2008. – № 3. – С. 42-46.

835. Субтельний, О.
Розпад імперії та утворення національних держав: випадок України / О. Субтельний ; пер. з англ. Ю. Петрусь // Сучасність. – 1994. – № 12. – С. 65-72.

836. Чура, В. И.
Роль областных комитетов КПСС в событиях августа 1991 г.: исторический опыт Западной Украины / В. И. Чура // Знание. Понимание. Умение : науч. журн. Моск. гуманит. ун-та. – 2013. – № 2. – С. 129-135.

Див. також №: 1, 7, 31, 75, 246, 306, 786, 3362, 4059.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРАЦІ ТА МОНОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

837. Бойчук, М.
Демократія як народовладдя: становлення та розвиток в Україні в період утвердження незалежності / М. Бойчук. – Київ : Генеза, 2012. – 240 с.

838. Галушко, К. Ю.
Держава і суспільство в Україні: історія і сучасність : матеріали до Національної доповіді НАН України 2013 р. / К. Ю. Галушко, В. В. Головко ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2013. – 168 с.

839. Горєлов, М. Є.
Держава і цивілізація в історії України : монографія / М. Є. Горєлов, О. П. Моця, О. О. Рафальський ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України, Ін-т археології НАН України. – Київ: ЕКО-ПРОДАКШН, 2009. – 980 с.

Зі змісту: Українська цивілізація і державність доби незалежності. – С. 613-660.

Режим доступу: https://bit.ly/3sJYsg2. – Дата: 21.01.2021.

840. Даниленко, В. М.
Україна: від «перебудови» до соціальних потрясінь (1985–2018 рр.) / В. М. Даниленко // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика. – 2018. – Вип. 23. – С. 21-38. – Бібліогр.: 13 назв.

«Перебудова» розглядається як процес переходу від штучного до природнього способу функціонування суспільства. Акцентується увага на її наслідках і результатах, що поклали початок корінним змінам у всіх сферах життя українського суспільства. Характеризуються основні напрямки суспільних трансформацій за роки незалежності, причини уповільненого розвитку України, постійної соціальної напруги в ній. Серед них виділяються: фактичне позбавлення народу власності, соціального захисту і, відповідно, будь-яких реальних прав і свобод, передусім економічних, відсутність національної політичної еліти, критично високий рівень російсько-української асиміляції, русифікації та широкомасштабна гібридна війна Росії, яка вважає Україну «частиною своєї території» (с. 21).

841. 25 років незалежності : нариси історії творення нації та держави / Ін-т історії України НАН України ; авт. кол.: Г. В. Боряк (керівник), В. В. Головко, В. М. Даниленко, С. В. Кульчицький, О. М. Майборода, Л. Д. Якубова, С. О. Янішевський ; відп. ред. В. А. Смолій. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 796 с.

842. Державотворчий процес в Україні, 1991–2006 / Ін-т історії України НАН України ; Н. П. Барановська, С. О. Біла, В. Д. Бондаренко та ін. – Київ : Наук. думка, 2007. – 910 с. : табл.

843. Енциклопедія історії України: Україна–Українці / Ін-т історії України НАН України; редкол.: В. А. Смолій (голова), Г. В. Боряк та ін. – Київ : Наук. думка, 2018 – .
Кн. 1. – 2018. – 608 с. : іл., табл., портр., карт.

Зі змісту: Адміністративно-територіальний устрій України у 1991–2014 / Ю. І. Лоза. – С. 25 ; Початок адміністративно-територіальної реформи в Україні (2015–2017) / Ю. І. Лоза. – С. 25.

Кн. 2. – 2019. – 842 с. : іл., табл., портр., карт.

Зі змісту: Україна незалежна / В. В. Головко. – С. 345-447.

Режим доступу: https://bit.ly/2JBPAUm. – Дата: 3.04.2020.

844. Єкельчик, С. О.
Історія України: становлення модерної нації / С. О. Єкельчик ; пер. з англ. А. Цимбал. – Київ : Laurus, 2011. – 376 с. : іл.

Зі змісту: Незалежна Україна – С. 267-316.

845. Калініченко, В.
Розбудова Української незалежної держави (1991–2001) / В. Калініченко // Політична історія України. – Київ, 2001. – С. 425-445.

846. Касьянов, Г. В.
Україна 1991–2007 : нариси новітньої історії / Г. В. Касьянов. – Київ : Наш час, 2008. – 428 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 413-420.

847. Комаринська, З. М.
Україна незалежна (1991–2011) у фактах, документах, ілюстраціях / З. М. Комаринська, Н. Олійник ; Ун-т банківської справи НБ України. – Київ : УБС НБУ, 2012. – 243 с. : іл., табл., портр.

848. Кульчицький, С. В.
Закономірності державотворчого процесу у незалежній Україні / С. В. Кульчицький ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2001. – 160 с. : табл. – Бібліогр.: 99 назв.

849. Кульчицький, С. В.
Україна на порозі об'єднаної Європи / С. В. Кульчицький, М. Д. Міщенко. – Київ : Центр Разумкова, 2018. – 232 с. : граф., табл.

Зі змісту: Успіхи і проблеми дерадянізації України ; Українська держава і суспільство перехідної доби (1991–2013 рр.) ; На шляху до об'єднаної Європи (2014–2017 рр.).

850. Кульчицький, С. В.
Україна: суспільство й держава на терезах історії (1991–2006 рр.) / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 15-32.

851. Кульчицький, С. В.
Утвердження незалежної України: перше десятиліття / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2001. – № 2. – С. 3-22 ; № 3. – С. 48-68 ; № 4. – С. 3-41. – Бібліогр.: 14 назв.

852. Литвин, В. М.
Україна: досвід та проблеми державотворення (90-ті роки XX ст.) : монографія / В. М. Литвин ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Наук. думка, 2001. – 660 с. : табл.

853. Литвин, В. М.
Україна на межі тисячоліть (1991–2000 рр.) / В. М. Литвин ; заг. ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Альтернативи, 2000. – 360 с. – (Україна крізь віки ; т. 14).

854. Литвин, В. М.
Україна: хроніка поступу (1991–2001) / В. М. Литвин ; відп. ред. В. А. Смолій. – 2-ге

вид., переробл. та доповн. – Київ : Альтернативи, 2001. – 736 с.

855. Литвин, В. М.
Україна: хроніка поступу (2001–2010) / В. М. Литвин ; відп. ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Наук. думка, 2011. – 407 с.

У хронологічній послідовності викладено щоденне буття українського соціуму упродовж 2001–2010 рр. у політичній та економічній сферах. Подано статистичні й документальні свідчення. Висвітлено діяльність державно-політичних та громадських організацій, стан сільського господарства та промислового комплексу, науки, медицини, освіти, переговорні процеси та акти міжнародного співробітництва.

856. Маґочій, П.-Р.
Україна: історія її земель та народів / П.-Р. Маґочій ; відп. ред. В. І. Падяк ; наук. ред. С. Біленький ; пер. з англ.: Е. Гийдель, С. Грачова. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2012. – 794 с. : іл., карти, табл.

Зі змісту: Незалежна Україна. – С. 668-692.

857. Михальченко, М. І.
Україна як нова історична реальність: запасний гравець Європи / М. І. Михальченко ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Дрогобич : Відродження, 2004. – 488 с.

Історія і сучасність, політика, економіка, ідеологія, людський потенціал, реґіональний фактор – це та інше проаналізовано в аспекті оцінки місця і ролі України у сучасному світі.

858. Незалежній Україні – 15 років : монографія / Ін-т менеджменту та економіки «Галиц. акад.» ; авт. кол.: Й. М. Гах, В. І. Савич, Н. Є. Яцук та ін. – Івано-Франківськ : Галиц. акад., 2006. – 286 с.

859. Подільський, М.
Історія України 1990–2012 рр. : (Руїна – чи не втрачена надія) / М. Подільський. – Київ : Сталь, 2013. – 312 с. : табл.

860. Рафальський, І. О.
Національно-державне самовизначення України: внутрішні чинники та зовнішні впливи : монографія / І. О. Рафальський ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України ; Ніжин : Лисенко М. М., 2016. – 480 с. – Бібліогр.: 610 назв.

Зі змісту: Суспільно-політичні перетворення та процес суверенізації України: 1985–1991 рр. – С. 95-166 ; Україна в період Перебудови в СРСР: державно-політичний статус і соціально-політичні трансформації. – С. 96-117 ; Український національно-визвольний рух і процеси демократизації в УРСР. – С. 118-139 ; Становлення державного суверенітету України як результат громадсько-політичного консенсусу. – С. 140-163 ; Національно-державне становлення України в умовах суспільно-політичної та соціально-економічної невизначеності: 1992–1996 рр. – С. 167-236 ; Формування державно-політичних інститутів суверенної України. – С. 168-197 ; Соціально-економічні та громадсько-політичні процеси в незалежній України. – С. 198-214 ; Міжнародно-політичне визнання України на тлі геополітичних суперечностей із Російською Федерацією. – С. 215-235 ; Усталення олігархату як деструктивного прояву демократичного режиму в Україні 1996–2004 рр. – С. 239-328 ; Особливості суспільно-політичного процесу в Україні у ситуації маргіналізації національно-демократичного руху. – 241-275 ; Багатовекторність

як прояв національно-державного самовизначення в умовах зовнішньополітичних викликів. – С. 276-303 ; Помаранчева революція і розвиток національно-демократичної ідентичності в Україні. – С. 304-328 ; Національно-державне самовизначення України та поляризація ідентичностей: 2005–2016 рр. – С. 335-412 ; Політико-інституційні суперечності як чинник кризи національно-демократичного розвитку України. – С. 336-363 ; Посилення авторитарних тенденцій – виклик українському національно-державному самовизначенню. – С. 364-384 ; Консолідація української політичної нації в умовах воєнно-політичної загрози державному суверенітетові й територіальній цілісності – С. 385-412.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/publication/rafalskyj-i-o-natsionalno-derzhavne-samo-vy-znachennia-ukrainy-vnutrishni-chynnyky-ta-zovnishni-vplyvy/. – Дата: 25.04.2019.

861. Розумний, М. М.
Виклики національного самовизначення : монографія / М. М. Розумний ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2016. – 196 с.

Національна ідентичність. Демократичний вибір України. Громадянське суспільство. Європейський вибір.

862. Русначенко, А. М.
Нариси новітньої історії України / А. М. Русначенко. – Київ : Філюк О., 2014 – 2017.
Кн. 5. – 2017. – 621 с.

Зі змісту: Україна в революційних подіях на межі 1980-х – 90-х років на шляху до незалежності. – С. 8-101 ; Час Української Гельсінської Спілки. – С. 18-31 ; Культура . – С. 31-50 ; Час НРУ з політичними союзниками. – С. 51-75 ; Робітничий рух як союзник національного руху. – С. 76-81 ; Відродження національних церков. – С. 82-84 ; Діаспора і Україна. – С. 145-170 ; Вибори 2004. Повстання мас осінню 2004 р. – С. 224-269 ; Формування ЗСУ чи роззброєння?! – С. 270-281 ; Сучасна культура. – С. 356-406 ; Post Skriptum. Антикримінальна революція в Україні. Російсько-українська війна – С. 464-564.

863. Смолій, В. А.
Суспільні ідеали та уявні проекції українського майбутнього у репрезентації «діючих» генерацій інтелектуалів ХХ – початку ХХІ ст. / В. А. Смолій, О. В. Ясь. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2019. – 302 с. – Бібліогр.: с. 249-292. – Імен. покажч.: с. 293-297. – Предм. покажч.: с. 298-300.

Зі змісту: Проекції й аберації післярадянської прийдешності. Українська думка «перехідного періоду» від перевідкриття забороненої спадщини до національно-державницької легітимації. – С. 209-222 ; Поколіннєва палітра 2000-х і передкреслення майбутності. Обрії уяви будучини: від зламу тисячоліть до революоійних потрясінь 2004 та 2013/2014 рр. – С. 223-236.

864. Сучасна українська держава: історичні імперативи становлення, тенденції та проблеми розвитку : зб. статей / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: Ю. А. Левенець та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2007. – 555 с.

865. Українська національна ідея: політико-економічний та історико-соціальний аналіз / Г. І. Башнянін, Б. М. Шевчик, П. Й. Мисловський та ін. – Львів : Ліга-Прес, 2018. – 248 с.

866. Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація / ред. В.-В. Ісаїв ; пер. з англ. А. Ю. Іщенко. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 362 с.

Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Isaiv_Vsevolod-Viacheslav/Ukrainske_suspilstvo_na_shliakhu_peretvoren_zakhidna_interpretatsiia/. – Дата: 10.11.2020. Книжка містить статті відомих вчених-українознавців зі Сполучених Штатів Америки та Канади, присвячені аналізові актуальних проблем переходу українського суспільства від радянської епохи до незалежності. Розглядаються такі питання, як становлення національної держави, економічні процеси, зміни у суспільстві та тенденції розвитку української культури після здобуття незалежності.

867. Якемчук, Р.
Незалежність України / Р. Якемчук ; пер. з фр.: Г. Бубняк, Р. Бубняк ; наук. ред. О. М. Сухий. – Львів : ПАІС, 2018. – 328 с. – Імен. покажч.: с. 317-327.

Зі змісту: Україна проголошує суверенітет. – С. 9-105 ; Україна проголошує незалежність. – С. 106-128 ; Розпад СРСР і народження Співдружності Незалежних Держав (СНД). – С. 129-136 ; Стратегічні напрями незалежної України. – С. 143-154 ; Російсько-українські розбіжності щодо Криму. – С. 155-165 ; Російсько-українська суперечка щодо Чорноморського флоту. – С. 166-179 ; Російсько-українські відносини у випробуванні. – С. 180-197 ; Двосторонні відносини із зарубіжними державами. – С. 198-228.

Див. також №: 93, 10, 271, 310, 327, 408.

3. ВІДЗНАЧЕННЯ ЮВІЛЕЙНИХ РІЧНИЦЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

868. Білкей, В.
Не забуваймо незабутнє. 20-й річниці незалежності України присвячується / В. Білкей. – Київ, 2011. – 180 с. : іл., портр.

869. Біля витоків Незалежності : до 20-річчя відновлення Незалежності України / Молодіж. рух Києва, Ін-т соціального розвитку українців, Всеукр. т-во «Просвіта» імені Тараса Шевченка, Всеукр. т-во «Меморіал» імені Василя Стуса, Конгрес укр. інтелігенції, Ін-т проблем розвитку ; ред. рада: Л. С. Танюк (голова) та ін. – Київ, 2011. – 335 с. – У рамках проекту «Шляхом українських патріотів». – Присвячується мільйонам українців, які були бизневинно убієнними та поклали своє життя на вівтар боротьби за Україну.

870. Булгакова, О. В.
Круглий стіл «Шлях до незалежності: до 25-річчя прийняття Декларації про державний суверенітет України» / О. В. Булгакова // Український історичний журнал. – 2015. – № 5. – С. 234-235.

871. Велика Україна. 25 років незалежності / уклад. О. М. Войналович. – Київ : Новий Час, 2016. – 224 с. : іл.

872. Гринів, О. І.
Двадцять років незалежності України: витоки, становлення і перспективи розвитку / О. І. Гринів // Наука і суспільство. – 2011. – № 7/8. – С. 2-6.

873. 20 років незалежності України: підсумки і перспективи : матеріали всеукр. студ. наук. конф., (Севастополь, 27 квіт. 2012 р.) / Севастоп. нац. техн. ун-т ; ред.

Н. П. Стрежелецька. – Севастополь : СевНТУ, 2012. – 128 с.

874. 25 років. Заповіти незалежності України / кол. авт.: О. В. Савченко, Л. Г. Лук'яненко, В. А. Василенко та ін. – Київ : Саміт-книга, 2017. – 160 с. : іл.

875. Десятиріччя незалежності України: історія й сьогодення очима студентів : Всеукр. наук. конф. студентів / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; ред. А. Г. Слюсаренко. – Київ : Київ. ун-т, 2002. – 83 с.

> *Зі змісту:* Малиновський, Р. І. Становлення багатопартійності в Україні у 80-ті – 90-ті роки XX ст. – С. 11.

876. Десять років незалежності України: минуле та сучасне державотворення : наук. збірник / ред.: В. А. Смолій, О. П. Реєнт, Ю. Терещенко та ін. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2003. – 434 с.

877. Десять років незалежності України: минуле та сучасне державотворення : тези наук. доп. Міжнар. наук. конф., Бердянськ, 24–25 трав. 2001 р. / Ін-т історії України НАН України ; ред.: О. П. Реєнт, Ю. Терещенко та ін. – Київ, 2001. – 101 с.

878. Жумыкин, А. П.
Украина – любовь моя и боль : [роздуми про 10 років незалежності країни] / А. П. Жумыкин. – Симферополь : Тарпан, 2002. – 224 с. : ил., табл., портр., схема.

879. Київський літопис XXI століття. Україні незалежній 20. Ювілейні сторінки : всеукр. збірник / Нац. акад. педагогічних наук України та ін. ; уклад.: В. В. Стройков, Т. В. Стройкова. – Київ : МЕТР, 2011. – 331 с.

880. Кокотюха, А. А.
Покоління сміливих. Україна: 25 років незалежності / А. А. Кокотюха. – Харків : Віват, 2016. – 400 с. : іл.

881. Кульчицький, С. В.
Величини радості і розчарувань: (до 25-річниці) [Незалежності України] / С. В. Кульчицький // Світогляд. – 2016. – № 4. – С. 2-14.

882. Кучма, Л. Д.
Подія історичної ваги : 10 років незалежній Україні / Л. Д. Кучма ; упоряд.: В. М. Литвин, В. А. Смолій. – Київ : Вид. дім «Альтернативи», 2001. – 96 с.

> У виданні вміщено тексти виступів Президента України Л. Д. Кучми в дні святкування 10-ї річниці незалежності України, а також ілюстровану хроніку урочистих подій, пов'язаних із першим ювілеєм незалежної Української держави.

883. Мигаль, Й. І.
Наш вибір – незалежна Україна / Й. І. Мигаль. – [Червоноград], 2010. – 28 с.

884. Незалежність очима ТСН / авт. тексту В. Примост ; кер. проекту: А. Денисенко, С. Лібет, О. Щур ; ред. Н. Петринська. – Київ : Основи, 2017. – 297 с. : іл. – (Очима ТСН).

> Спогади журналістів, редакторів і ведучих ТСН.

885. Незалежність України в глобалізованому світі: вектори XXI століття : зб. матеріалів міжнар. наук. конф. (Київ, 22 серп. 2011 р.) : до 20-річчя незалежності / Нац.

ін-т стратегічних досліджень ; упоряд.: Я. А. Жаліло, С. О. Янішевський. – Київ : НІСД, 2011. – 192 с.

886. Незалежність України: історичні витоки та перспективи : матеріали наук.-практ. конф. (22 серп. 1996 р.) / Ін-т історії України НАН України ; відп. ред. В. А. Смолій. – Київ, 1997. – 227 с.

887. Новітня Україна 1991–2001: роздуми видатних сучасників / Міжрегіон. Акад. управління персоналом ; авт.: М. М. Амосов та ін. – Київ : МАУП, 2001. – 160 с.

888. Смолій, В. А.
Новітній історичний досвід українського державотворення : [виступ на сесії Загальних зборів НАН України та урочистому засіданні, присвячених 25-й річниці референдуму про незалежність України 14 груд. 2016 р.] / В. А. Смолій // Вісник НАН України. – 2017. – № 1. – С. 15-18.

889. Становлення та розвиток української державності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 27 жовт. 2006 р. / ред. В. М. Чирков. – Київ : Персонал, 2008. – 407 с. : табл.

890. Стратегія для України: уроки десятиріччя незалежності / Громад. орг. «Інститут політики» ; наук. ред. О. П. Гребельник. – Київ : Заповіт, 2001. – 94 с.

891. Україна. Нова епоха: 1991–2011 / упоряд. тексту А. А. Кокотюха. – Київ : KM Publishsng, 2011. – 352 с. : іл.

892. Український літопис XXI століття: визначні імена та підприємства Держави України / Акад. мистецтв України ; уклад. В. В. Стройков. – Київ : Метр, 2008. – 247 с. : іл., портр.

893. Шаповал, Ю. І.
Держава : ілюстрована енциклопедія України / Ю. І. Шаповал. – Київ : Балтія-Друк, 2008. – 160 с. : іл.

894. Ще не вмерла України ні слава, ні воля! Шлях нескорених : фотолітопис до 25-річниці сучасної української державності / авт. ідеї: С. І. Кубів, О. Святоцький ; ред. рада: С. І. Кубів (голова) та ін. – Київ : Ін Юре, 2016. – 468 с. : фот.

Див. також №: 62-64, 71, 373-375, 385, 393, 400, 417-419, 426.

V ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

895. Воронянський, О. В.
Формування системи державної влади в Україні (1992–2012 рр.) / О. В. Воронянський, Т. Ю. Кулішенко // Гілея : наук. вісник. – 2012. – Вип. 62 (№ 7). – С. 106-110. – Бібліогр.: 13 назв.

896. Дроботенко, Н. А.
Реорганізація та утворення державних органів влади в Україні (1990–2000): історичний аспект : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. А. Дроботенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 224 с. – Бібліогр.: с. 196-217.

897. Кравчук, Л. М.
Держава і влада: досвід адміністративної реформи в Україні / Л. М. Кравчук. – Київ : Інтелект, 2001. – 190 с.

898. Лисенко, О. М.
Становлення та функціонування органів державної влади України в контексті євроінтеграційних процесів (1991–2004 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / О. М. Лисенко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2006. – 212 с. : табл. – Бібліогр.: с. 163-207.

899. Мамчур, Г. В.
Теорія та історія державної служби : навч. посібник / Г. В. Мамчур ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – 360 с.

> *Зі змісту:* Становлення та основні етапи реформування державної служби в сучасній Україні. – С. 335-351.

900. Мінченко, Р. М.
Еволюція державної влади в сучасній Україні: (теоретико-правове дослідження) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політ. і прав. учень» / Р. М. Мінченко ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2009. – 30 с. – Бібліогр.: с. 32-35 (31 назва).

901. Нагорний, Є. В.
Становлення та розвиток інституту громадянства України (1917–2007 рр.) : монографія / Є. В. Нагорний. – Київ : Ін-т законодавства ВР України, 2015. – 186 с. – Бібліогр.: с. 147-169.

> У монографії оприлюднені результати дослідження становлення та розвитку інституту громадянства України. Висвітлено загальні засади правового регулювання, а також законодавче забезпечення відносин громадянства в роки Української революції, радянську добу та на сучасному етапі державного будівництва України.

902. Нариси історії державної служби в Україні / Ін-т історії України НАН України ; голов. ред. С. В. Кульчицький ; авт. кол.: О. Г. Аркуша та ін. – Київ : Ніка-Центр, 2008. – 536 с.

903. Політика, право і влада в контексті трансформаційних процесів в Україні (до 15-ї річниці незалежності України) : [монографія] / І. О. Кресіна, А. С. Матвієнко, Н. М. Онищенко та ін. – Київ, 2006. – 304 с.

904. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку : навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти / авт. кол.: І. Ф. Курас, Ф. М. Рудич, Р. В. Балабан ; ред. Ф. М. Рудич та ін. – Київ : Парлам. вид-во, 2002. – 326 с.

905. Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні : навч. посібник / Ф. М. Рудич, Р. В. Балабан, Ю. С. Ганжуров та ін. – Київ : Либідь, 2008. – 439 с.

906. Скрипнюк, О. В.
Розвиток системи державної влади в Україні : конституційно-правові аспекти : монографія / О. В. Скрипнюк. – Київ : Логос, 2010. – 501 с.

907. Трофанчук, Г. І.
Історія держави та права України : навч. посібник / Г. І. Трофанчук. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с. : іл.

Зі змісту: Державність і право сучасної незалежної Української держави – С. 521-548.

908. Федоренко, В. Л.
Розвиток державотворення незалежної України: конституційно-правовий вимір / В. Л. Федоренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2011. – № 8/9. – С. 5-15.

909. Футей, Б. П.
Становлення правової держави: Україна 1991–2011 рр. – 3-є вид., переробл. та допов. / Б. П. Футей. – Київ : Юрінком Інтер, 2011. – 456 с.

Див. також №: 33, 269, 270, 4378.

1. ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ ТА АТРИБУТИ ВЛАДИ

910. Аксьоненко, О.
Державні символи України : усний журнал / О. Аксьоненко // Історія України. – 2004. – № 4. – С. 15-17.

911. Атлас історії української державності. Українські землі від найдавніших часів до сьогодення / упоряд. В. П. Грицеляк ; ред. рада: О. А. Купчинський та ін. – Львів : Карти і атласи, 2013. – 127 с. : іл., карти, портр., табл. – Бібліогр.: с. 127.

Зі змісту: Символи державності. – С. 7-20.

912. Баїк, О. І.
Публічні атрибути і символи Української держави : монографія / О. І. Баїк ; Нац. ун-т «Львівська політехніка». – Львів : ПАІС, 2015. – 252 с. – Бібліогр.: с. 219-251 (336 назв).

913. Бєлов, О. Ф.
Історія Державного герба України : до 20-ї річниці незалежності Ураїни : наук.-метод. посібник / О. Ф. Бєлов, Г. І. Шаповалов ; Укр. ін-т національної пам’яті, Нац.

музей історії України, Запоріз. обл. держ. адміністрація. – Київ ; Запоріжжя : АА Тандем, 2011. – 92 с.

914. Верменич, Я. В.
Зміни адміністративно-територіального устрою України XX–XXI ст. / Я. В. Верменич, О. В. Андрощук ; відп. ред. Г. В. Боряк ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2014. – 182 с.

915. Вовканич, С.
Семіотика і семантика Тризуба: інформаційна візія / С. Вовканич // Вісник НАН України. – 2006. – № 8. – С. 59.

916. Государственные символы Украины, символы Автономной Республики Крым : док., метод. реком., статьи / сост. Л. В. Боброва. – Симферополь, 2012. – 108 с.

917. Державний Гімн України : попул. іст. нарис / упоряд.: М. П. Линник, В. М. Пономаренко. – Київ : Муз. Україна, 2006. – 56 с.

918. Державні нагороди та нагороджені в Україні / уклад. О. М. Войналович. – Київ : Новий Час, 2012. – 336 с. : іл.

919. Какауліна, Л. М.
Деякі проблемні питання конституційно-правового забезпечення порядку використання Державного Герба України / Л. М. Какауліна // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 241-245.

920. Какауліна, Л. М.
Конституційно-правове забезпечення порядку використання та захисту державних символів України : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.00 «Конституційне право, муніципальне право». Кваліфікаційна робота на правах рукопису / Л. М. Какауліна ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2021. – 202 с. : додат. – Бібліогр.: 196 назв.

Зі змісту: Закон України «Про Державний Прапор України». – С. 175-194.

Режим доступу: http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/32005.pdf. – Дата: 12.05.2021.

921. Кучерук, О. С.
Державна символіка / О. С. Кучерук // Рідна школа. – 1993. – № 6. – С. 23-38.

922. Кучерук, О. С.
Державний герб України (фрагменти стенограми засідання Верховної Ради України) / О. С. Кучерук // Пам’ять століть. – 2001. – № 2. – С. 90-103.

923. Маляренко, В.
Державний гімн як дзеркало нації / В. Маляренко // Право України. – 2013. – № 5. – С. 374-380.

924. Мамонтова, Е. В.
Етикет державних символів України: структура, принципи, норми / Е. В. Мамонтова // Освіта регіону : наук. журн. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2011. – № 1. – С. 90-95.

925. Мандрика, М.
Державні символи України / М. Мандрика // Наука і суспільство. – 2002. – № 5-6. – С. 20-25.

926. Народження країни. Від краю до держави: назва, символіка, територія і кордони України. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. – 350 с.

Зі змісту: Утвердження сучасних державних символів України. – 338-348.

927. Новак, І. В.
Дотримання протокольних норм використання державної символіки України / І. В. Новак // Людина і політика. – 2003. – № 3. – С. 115-118.

928. Новак, І. В.
Етикет державного прапора / І. В. Новак // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2001. – Вип. 5. – С. 44-49.

929. Салтан, Н. М.
«Живи, Україно, незламна і сильна»... Парламентські дебати навколо затвердження тексту Державного гімну України 4 та 6 березня 2003 року / Н. М. Салтан, О. М. Салтан // Сіверянський літопис. – 2016. – № 4. – С. 16-36. – Бібліогр.: 35 назв.

930. Сергійчук, В. І.
Національна символіка України / В. І. Сергійчук. – Київ : Веселка, 1992. – 109 с.

931. Сосса, Р. І.
Делімітація та демаркація державного кордону України: картографо-геодезичні аспекти / Р. І. Сосса // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2018. – Вип. 12. – С. 107-130. – Бібліогр.: 21 назва.

932. Сучасні символи та атрибути державності України : довідник : у 4 т. / уклад. В. В. Болгов. – Київ : Укр. вид. консорціум, 2008 – .

Т. 1, кн. 1 : Символи державного суверенітету та атрибути державності України. – 176 с.

933. Україна: герби та прапори = Украина: гербы и флаги = Ukraine: arms and flags / авт. проекту, упоряд.: В. Г. Кисляк, О. А. Нескоромний. – Київ : Парлам. вид-во, 2020. – 495 с. : іл.

Див. також №: 65-67, 69, 377, 404-406, 1151, 1193-1196.

2. РЕФОРМА ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ. КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС

934. Адамович, Н. М.
Основні етапи конституційної реформи в Україні (1990–1996 роки) / Н. М. Адамович // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2007. – Вип. 91-93. – С. 75-78. – Бібліогр.: 19 назв.

935. Адамович, Н. М.
Суспільно-політичні чинники конституційного процесу в Україні (90-ті рр. XX ст.

– початок XXI ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. М. Адамович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – 17 с. – Бібліогр.: с. 14-15 (4 назви).

936. Антологія конституційного процесу в сучасній Україні / Центр Разумкова ; авт.-уклад. В. Л. Мусіяка ; ред.: А. Чернова (кер.) та ін. – Київ : Заповіт, 2017. – 782 с.

Зі змісту: Трансформація конституційних засад від Конституції УРСР по 28 червня 1996 року – день прийняття Конституції України (1989–1996 рр.). – С. 15-156 ; Хронологія подій. – С. 15-28 ; Нормативні акти та законопроекти. – С. 29-156 ; Конституційний процес у 1997–2006 роках. – 157-293 ; Хронологія подій. – С. 157-193 ; Нормативні акти, законопроекти, рішення КСУ. – С. 194-293 ; Конституційний процес у 2007–2013 роках. – С. 294-491 ; Хронологія подій. – С. 294-337 ; Нормативні акти, законопроекти, рішення КСУ. – С. 338-491 ; Конституційний процес у 2014–2016 роках. – С. 492-739 ; Хронологія подій. – С. 492-561 ; Нормативні акти, законопроекти, рішення КСУ. – С 562-739 ; Конституція України. – С. 740-780.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2017-antologiya_kons_proce-ssu.pdf. – Дата:26.05.2021.

937. Бебик, В. М.
До нарисів конституції третьої республіки / В. М. Бебик, В. В. Кобржицький, О. В. Охотникова // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2008. – № 2 (7), спецвип.: Конституційний процес в Україні. – С. 105-110.

«Проблеми політичного управління українським суспільством і, зокрема, Українською державою, котрі системно виявляються після президентських виборів 2004 року та паралельного внесення поспішних і не зовсім вдалих (на переконання майже всього експертного середовища) змін до національної Конституції, черговий раз засвідчили, що до тексту Основного закону країни варто ставитися досить обережно і делікатно, використовуючи новітні наукові розробки представників різних суспільних наук» (с. 105).

938. Гетьман, В. П.
Як приймалась Конституція України : нотатки учасника розробки Основного Закону України / В. П. Гетьман. – Київ, 1996. – 127 с.

939. Григор'єв, О. В.
Трансформація політичної системи Украни: еволюція конституціоналізму / О. В. Григор'єв // Вісник Одес. нац. ун-ту. Серія Соціологія і політичні науки. – 2009. – Т. 14, вип. 13. – С. 497-505. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3fwOdWO. – Дата: 20.05.2021.

940. Дмитренко, М. А.
Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції / М. А. Дмитренко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т оперативної діяльності та державної безпеки. – Київ : Знання України, 2008. – 543 с. : портр.

941. Дмитренко, М. А.
Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції : монографія / М. А. Дмитренко. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ, 2011. – 820 с.

942. Добродумов, П. О.
Про реформу політичної системи України / П. О. Добродумов // Право України. – 2003. – № 5. – С. 19-23.

943. Євсєєва, Г. П.
Питання про владу в конституційному процесі в Україні (1990–2014) / Г. П. Євсєєва, Г. Г. Кривчик // Проблеми політичної історії України : зб. наук. праць. – 2015. – Вип. 10. – С. 153-161. – Бібліогр.: 30 назв.

944. Журавський, В. С.
Політична система України: проблеми становлення і розвитку (правовий аспект) / В. С. Журавський. – Київ : Просвіта, 2013. – 112 с.

945. Западинчук, О. П.
Формування та розвиток інституту державної служби в умовах адміністративної реформи в Україні : монографія / О. П. Западинчук ; Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 156 с. : табл. – Бібліогр.: с. 123-146 (353 назви). – Дод.: с. 147-155.

946. Кампо, В. М.
Конституція і становлення конституційної демократії в Україні (2014–2018 роки) / В. М. Кампо. – Київ : Зелений пес, 2019. – 170 с. – (Конституційна просвіта).

947. Кафарський, В. І.
Пропорційна система виборів: проблеми законодавчого регулювання // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. – № 12. – С. 15-26.

948. Колісник, В.
Конституція, її історичний вимір та сучасні виклики і загрози на тлі історичних паралелей / В. Колісник // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 70-81.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

949. Коліушко, І. Б.
Відновлення дії Конституції України в редакції від 28 червня 1996 року / І. Б. Коліушко, Ю. Кириченко // Конституційна реформа : зб. матеріалів Центру політико-правових реформ за 2007–2013 роки. – Київ, 2013. – С. 41-47.

Зміна політичної влади на початку 2010 року актуалізувала питання зміни Конституції України, яка і відбулася 30 вересня 2010 року в наслідок здійснення конституційного контролю Конституційним Судом.

950. Коліушко, І. Б.
Проблеми дієвості Конституції України та удосконалення її змісту / І. Б. Коліушко, Ю. Кириченко // Конституційна реформа : зб. матеріалів Центру політико-правових реформ за 2007–2013 роки. – Київ, 2013. – С. 9-25. – Бібліогр.: 13 назв.

951. Колюх, В. В.
Сучасний конституційний процес в Україні: політологічний аналіз / В. В. Колюх. – Київ : Академія, 2015. – 270 с. – Бібліогр.: с. 239-268.

952. Конституційний процес в Україні (2005–2008) / Харків. правозахисна група ; упоряд. Є. Ю. Захаров. – Харків : Права людини, 2009. – 317 с. : табл.

953. Конституція України. Науково-практичний коментар / Нац. акад. правових наук України ; редкол.: В. Я. Тацій (голова) та ін. – 2-ге вид., переробл. та доповн. –

Харків : Право, 2011. – 1128 с.

954. Копиленко, О. Л.
Конституція Автономної Республіки Крим: проблеми прийняття, затвердження, реалізації / О. Л. Копиленко ; Акад. правових наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Ін-т економіки та права «КРОК». – Київ : Таксон, 2001. – 362 с.

Зі змісту: Конституція АР Крим: проблеми затвердження. – С. 109-126 ; Конституція АР Крим: проблеми реалізації. – С. 127-154 ; Конституційні акти АР Крим у складі України : [документи]. – С. 235-361.

Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFII_2011/KOPILENKO_2001.pdf. – Дата: 21.08.2020.

955. Кравець, М. О.
Проблеми реалізації Конституції в Україні / М. О. Кравець // Право і суспільство. – 2017. – № 1. – С. 14-17.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2017_1(2)__5. – Дата: 29.03.2021.

956. Красівський, О. Я.
Трансформація політичної системи в незалежній Україні 1991–2016 рр. / О. Я. Красівський, Д. Красівський // Ефективність державного управління. – 2016. – Вип. 4 (49), ч. 1. – С. 21-32. – Бібліогр.: 38 назв.

Режим доступу: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_49/fail/4.pdf. – Дата: 13.05.2021.

957. Кривчик, Г. Г.
Політичні трансформації в пострадянській Україні / Г. Г. Кривчик // Проблеми політичної історії України : зб. наук. праць. – 2016. – Вип. 11. – С. 165-174. – Бібліогр.: 22 назви.

958. Круглашов, А. М.
Євроадаптація правової системи України: інституційні аспекти / А. М. Круглашов, О. Ревуцька // Влада та управління : зб. наук. праць. – Чернівці, 2010. – Вип. 1. – С. 110-126.

959. Крусян, А. Р.
Конституція України та децентралізація публічної влади: основні концепти конституційних змін / А. Р. Крусян // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 75-79.

960. Крусян, А. Р.
Сучасний український конституціоналізм : монографія / А. Р. Крусян. – Київ : Юрінком Інтер, 2010. – 559 с.

961. Марцеляк, О.
Пріоритетні завдання і напрями конституційної реформи в Україні / О. Марцеляк // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам’яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 277-287.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

962. Марченко, Р. В.
Завершення конституційного процесу в Україні кінця XX ст. «Конституційна ніч» (27–28 червня 1996 р.) / Р. В. Марченко // Грані. – 2010. – № 4. – С. 27-31. – Бібліогр.: 72 назви.

963. Марченко, Р. В.
Конституційний процес на Полтавщині: 90-ті рр. XX ст. / Р. В. Марченко // Грані. – 2009. – № 4. – С. 40-43. – Бібліогр.: 24 назви.

964. Москалець, Н. В.
Досвід і проблеми реформування політичної системи в Україні на сучасному етапі / Н. В. Москалець // Державне управління: удосконалення та розвиток : електрон. фахове вид. – 2012. – № 7. – С. 1-3.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_7_3. – Дата: 20.05.2021.

965. Осипенко, С. В.
Концепція поділу влади: правові проблеми реалізації в Україні / С. В. Осипенко // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 99-101.

966. Покотило, О.
Історія прийняття Конституції України 1996 р. та суть політичної реформи / О. Покотило // Історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 54-64. – Бібліогр.: 24 назви.

967. Полякова, Л. І.
Історичний погляд на конституційну реформу 2004 р.: етапи та наслідки / Л. І. Полякова // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 1, ч. 2. – С. 93-97. – Бібліогр.: 8 назв.

968. Полякова, Л. І.
Конституційний механізм взаємодії законодавчої і судової влади в Україні (1996–2004 рр.) / Л. І. Полякова // Південний архів. Історичні науки. – 2010. – Вип. 31/32. – С. 194-202.

969. Сеник, М. П.
Прийняття нової Конституції України: шляхи та перспективи / М. П. Сеник // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2008. – № 2 (7), спецвип.: Конституційний процес в Україні. – С. 79-85. – Бібліогр.: 10 назв.

970. Ситников, М. В.
Конституція України і вступ держави до НАТО / М. В. Ситников // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 261-265.

971. Скрипнюк, О. В.
Конституція України та її функції: проблеми теорії та практика реалізації : до десятої річниці прийняття Конституції України / О. В. Скрипнюк ; Акад. правових наук України. – Київ, 2005. – 168 с.

972. Стецюк, П.
Стан та перспективи конституційного розвитку України (фактор Основного Закону

держави) / П. Стецюк // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 288-297.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

973. Ткачук, А.
Виборча система для України / А. Ткачук. – Київ, 1995. – 134 с.

974. Томенко, М. В.
Конституційний процес як пошук стратегічних пріоритетів України : монографія / М. В. Томенко. – Київ : Київ. ун-т, 2010. – 299 с.

975. Чубаров, Р. А.
Конституція Автономної Республіки Крим. Позиція права чи позиція політичної доцільності / Р. А. Чубаров // Віче. – 2003. – № 5. – С. 49-55.

976. Шаповал, В. Н.
История Конституции Украины / В. Н. Шаповал, А. В. Корнеев. – Днепропетровск : Акцент ПП, 2012. – 130 с. : ил.

977. Шведа, Ю. Р.
Конституційні реформи чи конституційні війни... за владу! / Ю. Р. Шведа // Конституція України: політико-правові виклики і перспективи : матеріали наук.-практ. конф., Львів, 26 черв. 2014 р. – Львів, 2014. – С. 114-120.

978. Шишкін, В.
Конституційні зобов'язання носіїв державної влади щодо реагування на акти воєнної агресії / В. Шишкін // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 121-132.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

Див. також №: 34-42, 298, 382, 383, 399, 979, 1001, 1006, 1012, 1016, 1027, 1038, 1075, 1714, 1726, 1731, 4868, 4888, 4971.

3. ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

979. Авсєєвич, В. П.
Верховна Рада у конституційному процесі в Україні. 1990–1996 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01: «Історія України» / В. П. Авсєєвич ; Запоріз. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 19 с.

980. Артюшенко, М. М.
Верховна Рада України, як інституційний чинник держави в антикорупційній діяльності: історичний аспект (1990–2000-і роки) / М. М. Артюшенко // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 25-26. – С. 152-159. – Бібліогр.: 7 назв.

981. Артюшенко, І. А.
Законодавчі передумови проникнення політичної корупції в діяльність Верховної Ради України (1990–2000-і роки) / І. А. Артюшенко // Вчені записки Таврійс. нац. ун-

ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Т. 30 (69), № 4. – С. 1-6. – Бібліогр.: 17 назв.

982. Барановська, Н. П.
Законотворча діяльність Верховної Ради України в процесі формування громадянського суспільства / Н. П. Барановська // Життєвий простір України: політичний та гуманітарний виміри (1991–2010 роки) : зб. наук. ст. – Київ, 2012. – С. 20-55. – Бібліогр.: 71 назва.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6441-0/978-966-02-6441-0.pdf. – Дата: 4.06.2019.

983. Бобровнік, Ю. В.
Еволюція структури організації роботи українського Парламенту в 1990–2010 рр.: історичний аспект / Ю. В. Бобровнік // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 96. – С. 150-156. – Бібліогр.: 30 назв.

984. Бобровнік, Ю. В.
Історія становлення та розвитку Верховної Ради України (1990–2010 рр.) / Ю. В. Бобровнік // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 1, ч. 2. – С. 88-93. – Бібліогр.: 25 назв.

985. Богомолов, О. В.
Меджліс кримськотатарського народу: організаційні засади та політичні практики / О. В. Богомолов // Східний світ. – 2013. – № 4. – С. 151-169.

986. Вітмор, С.
Державне будівництво в Україні (український парламент, 1990–2003) / С. Вітмор. – Лондон ; Нью-Йорк, 2004. – 222 с.

987. Зарицька, І. В.
Парламентська опозиція в сучасній Україні як чинник її демократизації / І. В. Зарицька // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Вип. 23. – С. 394-402. – Бібліогр.: 12 назв.

988. Історія українського парламентаризму: від допарламентських форм органзації політичного життя до сьогодення / Ін-т історії України НАН України ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; авт. кол.: В. А. Смолій (кер.) та ін. – Київ : Дніпро, 2010. – 635 с. : іл.

Зі змісту: Верховна Рада України як законодавчий орган суверенної влади. – С. 470-631.

989. Колябструк, О. П.
Верховна Рада України 1990–1994 рр.: перший досвід законотворчості та державотворення / О. П. Колябструк // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2018. – Вип. XXVI. – С. 108-114. – Бібліогр.: 9 назв.

990. Конончук, С. Г.
Парламентська опозиція в Україні: модель та провадження : дослідження проблеми / С. Г. Конончук, О. А. Ярош. – Київ : Український незалежний центр політичних досліджень, 2006. – 64 с.

991. Коцур, В. В.
Парламент у реформуванні сектору національної безпеки і оборони України в умо-

вах викликів XXI ст. / В. В. Коцур // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 40 (спецвип.). – С. 175-182. – Бібліогр.: 10 назв.

992. Макаров, А. О.
Сутність сучасного парламентаризму та особливості його становлення в Україні / А. О. Макаров // Дні науки філософського факультету–2006 : Міжнар. наук. конф. (12–13 квіт. 2006 р.). – Київ, 2006. – Ч. VI. – С. 49-51.

993. Мироненко, Є. В.
Умови діяльності комітетів українського парламенту в процесі трансформації політичної системи України / Є. В. Мироненко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 35. – С. 272-285. – Бібліогр.: 20 назв.

994. Мігальчан, І.
Міжнародна діяльність Верховної Ради України четвертого скликання в контексті розвитку світового парламентаризму / І. Мігальчан // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 48. – С. 127-132. – Бібліогр.: 15 назв.

995. Мосюкова, Н. Г.
Історія парламентської системи в Україні (1990–1998 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. Г. Мосюкова ; Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2003. – 21 с.

996. Пекарчук, В. М.
Формування парламенту в Україні у 1990-х роках: історико-правовий аспект / В. М. Пекарчук // Правовий часопис Донбасу. – 2018. – № 2 (63). – С. 19-24. – Бібліогр.: 12 назв.

997. Полякова, Л. І.
Парламентаризм в Україні: ретроспективний погляд на становлення законодавчого органу (1990–1996 рр.) / Л. І. Полякова // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Вип. 24. – С. 333-339.

998. Реєнт, О. О.
Недоторканість парламентарів в Україні: публічно-правовий зміст, історія, сучасність та перспективи / О. О. Реєнт. – Київ : Фоліант, 2011. – 64 с.

999. Сищук, О.
Парламент, який змінив країну: хроніка подій / О. Сищук // Віче. – 2015. – № 5. – С. 18-21.

Режим доступу: http://veche.kiev.ua/journal/4094/. – Дата: 10.12.2020. «Втеча Януковича й наступні події, зокрема, переформатування парламентської більшості, Конституція 2004 року, новий уряд і, власне, повернення суб'єктності Верховній Раді, що, фактично, стала єдиним легітимним державним органом у ці непрості часи, радикально змінили і соціум, і політикум, і світ загалом. У нашому короткому огляді – хронологія рішень, які приймалися народними депутатами (переважно – конституційною більшістю голосів), у відповідь на виклики, що постали перед Україною» (с. 18). Прийняття депутатами важливих законів і постанов у період від 21 лютого по 4 березня 2014 року.

1000. Чмихова, В. І.
Діяльність Верховної Ради України в умовах незалежності (березень 1990 – січень

2000 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. І. Чмихова ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2001. – 20 с.

1001. Шемшученко, Ю. С.
Проблеми українського парламентаризму у світлі конституційної реформи в Україні / Ю. С. Шемшученко // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2008. – № 2 (7), спецвип.: Конституційний процес в Україні. – С. 99-104.

Див. також №: 3, 1012, 2470, 3371, 4536, 4724, 4788, 4866.

4. ВИКОНАВЧА ВЛАДА

1002. Бурчак, Ф. Г.
Президент України / Ф. Г. Бурчак ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ : Ін Юре, 1997. – 24 с. – (Бібліотечка «Нова Конституція України»).

1003. Галаган, Л.
Фонд Президентів України : призначення, функції, діяльність / Л. Галаган // Наукові праці Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2009. – Вип. 25. – С. 108-115.

1004. Кострик, К. І.
Місце президента України в системі розподілу державної влади / К. І. Кострик // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 188-191.

1005. Литвин, В. М.
Президенти. Політичне лідерство: світові реалії, українська практика / В. М. Литвин. – Київ : Гамазин, 2019. – 461 с.

1006. Мельник, М. І.
Конституційні ініціативи Глави держави : загальна характеристика і тенденції / М. І. Мельник // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам’яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 144-157.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

1007. Москалюк, М. Ф.
Інститут президентства України в контексті політичних криз 2004 та 2013–2014 рр.: фактори впливу та трансформації / М. Ф. Москалюк // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2018. – № 6 (50). – С. 112-123. – Бібліогр.: 20 назв.

1008. Москалюк, М. Ф.
Президентство в Україні: проблеми інституційного становлення, розвитку та функціонування / М. Ф. Москалюк // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2017. – № 5-6 (41-42). – С. 79-89. – Бібліогр.: 14 назв.

1009. Нормотворча діяльність Президента України та її нормопроектне забезпечення : монографія / ред.: О. В. Скрипнюк, В. Л. Федоренко. – Київ : НАДУ, 2011. – 343 с.

1010. Олеськів, І.
Становлення в Україні Інституту президентства / І. Олеськів // Юридична Україна. – 2006. – № 3. – С. 23-26.

1011. Плахотнюк, Н. Г.
Інститут президентства в Україні: конституційно-правовий аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.02 «Конституційне право, муніципальне право» / Н. Г. Плахотнюк ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 1999. – 21 с.

1012. Погорєлова, З. О.
Роль глави держави у законодавчому процесі / З. О. Погорєлова // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 5. – С. 34-38. – Бібліогр.: 37 назв.

1013. Скомороха, Т. В.
Місце Президента України в системі поділу державної влади / Т. В. Скомороха // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 234-235.

1014. Сухонос, В. В.
Інститут глави держави в конституційному праві : монографія / В. В. Сухонос. – Суми : УАБС НБУ, 2009. – 339 с.

1015. Фрицький, Ю.
Передумови визначення статусу Президента України в період 1991–2007 рр. / Ю. Фрицький // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 7. – С. 92-94.

1016. Чернишевич, О. В.
Інститут президентства в контексті конституційної реформи 2004 року: вимога часу чи шлях виходу з політичної кризи / О. В. Чернишевич // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 152, № 1. – С. 84-88. – Бібліогр.: 23 назви.

1017. Чернишевич, О. В.
Передумови становлення інституту президенства в Україні: історичний аспект / О. В. Чернишевич // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2015. – Вип. 32. – С. 329-342. – Бібліогр.: 23 назви.

1018. Чернишевич, О. В.
Становлення та розвиток інституту президентства в Україні (1991–2006 рр.): історичний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. В. Чернишевич ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – 17 с. – Бібліогр.: с. 14 (4 назви).

Див. також №: 268, 347, 401, 1360, 3094, 3605.

* * * * *

1019. Беккер, І.
Арсеній Яценюк: «Це уряд камікадзе» / І. Беккер // Віче. – 2014. – № 5. – С. 22-23.

Режим доступу: http://veche.kiev.ua/journal/4093/. – Дата: 10.12.2020. Персональний склад уряду.

1020. Бобровнік, Ю. В.
Історія утворення та інституційного становлення Кабінету Міністрів України (1990–1995 рр.) / Ю. В. Бобровнік // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 95. – С. 113-120. – Бібліогр.: 28 назв.

1021. Вавженчук, С. Я.
Конституційні основи розвитку виконавчої влади в Україні : монографія / С. Я. Вавженчук ; ред. О. В. Скрипнюк. – Київ : Атіка, 2011. – 216 с.

1022. Гетьман, Є. А.
Кабінет Міністрів України як суб'єкт законодавчої ініціативи / Є. А. Гетьман // Правовий часопис Донбасу. – 2018. – № 1 (62). – С. 90-96. – Бібліогр.: 12 назв.

1023. Державне казначейство України у документах, цифрах та особах 1995–2010 : зб. матеріалів, присвяч. 15-й річниці створення Держ. казначейства України / С. І. Харченко та ін. – Київ : Піраміда, 2010. – 416 с.

1024. Журба, Я.
Дуалізм в організації виконавчої влади : спроба порівняльно-правового аналізу / Я. Журба // Конституційна реформа : зб. матеріалів Центру політико-правових реформ за 2007–2013 роки. – Київ, 2013. – С. 67-74.

1025. Іщук, С. І.
Особливості врахування думки громадськості у процесі прийняття рішень органами державної виконавчої влади / С. І. Іщук // Громадянське суспільство в Україні: ретроспекція, сучасні правові доктринальні моделі та перспективи розвитку : зб. наук. праць. – 2012. – Вип. 11. – С. 142-152.

1026. Коваленко, Н. П.
Організація ведення сільського господарства в межах діяльності Міністерства аграрної політики та продовольства України (1917–2017 рр.) / Н. П. Коваленко // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 25-26. – С. 235-242. – Бібліогр.: 16 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vai_2018_25-26_33. – Дата: 29.03.2021.

1027. Коліушко, І. Б.
Проблеми здійснення виконавчої влади в конституційній системі України / І. Б. Коліушко // Конституційна реформа : зб. матеріалів Центру політико-правових реформ за 2007–2013 роки. – Київ, 2013. – С. 75-81.

1028. Конончук, М. У.
Деятельность Государственной таможни Донбасса по укреплению национального суверенитета Украины в 1991–1997 гг. (на материалах Донецкой и Луганской обл.) : дис. на соиск. учен. спепени канд. ист. наук: 07.00.01 «Історія України» / М. У. Конончук ; Донецкий гос. ун-т. – Донецк, 2000. – 202 с.

1029. Мельников, Д. О.
Діяльність управлінських органів по реалізації державної молодіжної політики в Україні в 90-х рр. XX ст. / Д. О. Мельников // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2003. – Вип. 5. – С. 154-157.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_ist_2003_5_40. – Дата: 8.10.2019. «Першим практичним кроком по формуванню державної молодіжної політики було започаткування влітку 1990 р. системи державних виконавчих структур по

роботі з молоддю» (с. 154).

1030. Нейман, В. П.
Становлення митної справи в Україні у 1991–1996 рр.: історико-правовий аспект / В. П. Нейман // Слов'янський вісник : зб. наук. пр. – Рівне, 2011. – Вип. 12. – С. 119-123. – Бібліогр.: 18 назв.

1031. Сивульський, М.
Становлення фінансової системи України / М. Сивульський // Політологічні читання. – 1995. – № 1. – С. 56-72.

1032. Стельмах, В. С.
Національний банк України: перші десять років діяльності / В. С. Стельмах // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 4. – С. 2-4.

1033. Столітній шлях судової експертизи в Україні, 1918–2018 рр. / Харків. НДІ судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса М-ва юстиції України ; авт.-уклад.: О. М. Клюєв, О. П. Угровецький, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. ; ред. О. М. Клюєв. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – 336 с. : іл.

Зі змісту: Діяльність судово-експертних установ за часи незалежної України (1991–2018 рр.). – С. 162-180.

1034. Уряди незалежної України / заг. ред. Н. К. Дніпренко ; авт. кол.: Н. В. Маковська та ін. ; упоряд. О. Г. Бажан. – Київ : Мистецтво, 2010. – 48 с. : іл.

1035. Чигиринець, А.
У Міністерстві культури України : [створення Національної комісії з питань реституції культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України] / А. Чигиринець // Українська культура. – 1993. – № 7. – С. 2.

1036. Чистякова, І. М.
Інститут омбудсмена в Україні: історико-правовий аспект / І. М. Чистякова, І. Б. Кривдіна // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2016. – Вип. 35. – С. 136-149. – Бібліогр.: 13 назв.

1037. Шульга, М. О.
Уряди України: соціологічний портрет владної еліти (1990–1997 рр.) / М. О. Шульга, Н. Л. Бойко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 3. – С. 93-108.

Див. також №: 2724, 3059, 4867.

5. ОРГАНИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ТА САМОВРЯДУВАННЯ

1038. Баймуратов, М. М.
Конституційні зміни в Україні та способи визначення компетенції органів місцевого самоврядування / М. М. Баймуратов // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 114-118.

1039. Баймуратов, М. О.
Публічна самоврядна (муніципальна) влада в Україні: методологічні підходи до ви-

значення основних ознак / М. О. Баймуратов // Публічне право. – 2011. – № 2. – С. 4-11.

1040. Бевз, Т. А.
Законодавча база реалізації реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: здобутки і прорахунки / Т. А. Бевз // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – Вип. 1 (97). – С. 82-96. – Бібліогр.: 36 назв.

1041. Бородін, Є. І.
Виконавча влада Дніпропетровщини в роки незалежності України (1991–2009 рр.) / Є. І. Бородін // Придніпров'я: іст.-краєзн. дослідження : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2009. – Вип. 7. – С. 101-114.

1042. Бородін, Є. І.
Становлення місцевого самоврядування в Україні: законодавчий аспект (1990-ті рр.) / Є. І. Бородін // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 11. – С. 175-187. – Бібліогр.: 18 назв.

1043. Бортніков, В. І.
Нариси історії органів державної влади та місцевого самоврядування на Волині (1944–2009 рр.) : монографія / В. І. Бортніков, А. І. Пархом'юк. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – 384 с.

1044. Бурдяк, В. І.
Місцеве самоврядування в Україні: політико-правовий зріз / В. І. Бурдяк, І. Мороз // Влада та управління : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Вип. 1. – С. 15-32.

1045. Гураль, П.
Еволюція територіальної громади в Україні та її вплив на розвиток суспільства і держави / П. Гураль // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 247-265.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

1046. Заєць, А.
Реформа місцевого самоврядування в Україні: конституційні основи / А. Заєць // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 266-276.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

1047. Конотопенко, Я. І.
На службі громад / Я. І. Конотопенко. – Миколаїв : Шамрай П. М., 2013. – 340 с.

1048. Кресіна, І. О.
Місцеве самоврядування в Україні у контексті конституційних і демократичних реформ / І. О. Кресіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2007. – Вип. 35. – С. 732-734.

1049. Куйбіда, В.
Місцеве самоврядування України в контексті розвитку місцевої демократії : монографія / В. Куйбіда, М. Куйбіда, О. Бабінова. – Хмельницький, 2008. – 468 с.

1050. Лановюк, Л. П.
Розвиток місцевого самоврядування в умовах розбудови громадянського суспільства в Україні (90-ті роки XX століття – початок XXI століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. П. Лановюк ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2003. – 22 с.

1051. Луцик, О. О.
Становлення та функціонування місцевого самоврядування в Україні (1990–2013 рр.): законодавчий аспект / О. О. Луцик // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – 2019. – Вип. 46. – С. 93-106. – Бібліогр.: 48 назв.

1052. Максакова, Р. М.
Конституювання інституту місцевого самоврядування в Україні / Р. М. Максакова // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 5. – С. 45-48. – Бібліогр.: 14 назв.

1053. Мілян, П.
Адміністративна реформа і місцеве самоврядування в Україні / П. Мілян, В. Гиря // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 103-107. – Бібліогр.: 12 назв.

1054. Місцеве самоврядування : історія та сьогодення / М. С. Конох, А. В. Хрідочкін, Є. П. Шаго. – Київ : Освіта України, 2010. – 252 с.

1055. Мороз, Н. О.
Розвиток місцевого самоврядування як інституту громадянського суспільства в Україні (1990–2000 роки) / Н. О. Мороз // Сіверянський літопис. – 2017. – № 1-2. – С. 243-249. – Бібліогр.: 26 назв.

1056. Павленчик, П. Т.
Розвиток місцевого самоврядування в Україні : стан, проблеми, перспективи / П. Т. Павленчик, М. О. Пухтинський, В. М. Князев. – Київ : Логос, 2002. – 212 с.

1057. Розвиток партнерства між місцевою владою та недержавним сектором у сфері надання громадських послуг : монографія / заг. ред. Ю. П. Лебединський. – Ужгород : Патент, 2003. – 192 с.

1058. Ременяк, О. В.
Імплементація міжнародно-правових стандартів місцевої демократії в процесі децентралізації місцевої влади в Україні / О. В. Ременяк // Вісник Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Юридичні науки. – 2019. – Вип. 22. – С. 96-102. – Бібліогр.: 12 назв.

1059. Саєнко, Ю. І.
Місцеве самоврядування в Україні : проблеми і прогнози / Ю. І. Саєнко, А. Ф. Ткачук, Ю. О. Привалов. – Київ : Ін-т соціології НАН України, 1997. – 148 с.

1060. Скочиляс, Л. С.
Політико-правові аспекти формування місцевих органів влади в Україні у контексті актуального конституційного процесу / Л. С. Скочиляс // Конституція України: політико-правові виклики і перспективи : матеріали наук.-практ. конф., Львів, 26 черв. 2014 р. – Львів, 2014. – С. 100-113.

Зі змісту: Особливості мажоритарної системи на виборах до місцевих рад 1994,

1998 і 2002 рр. – С. 101-104 ; Основні недоліки застосвання пропорційної виборчої системи на місцях в Україні. – С. 104-111.

1061. Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні : зб. тез Всеукр. заочної наук.-практ. конф. (Хмельницький, 7 груд. 2019) / Хмельниц. ун-т управління та права ім. Л. Юзькова ; відп. ред. І. Б. Ковтун. – Хмельницький : ХУУП, 2019. – 141 с.

1062. Харитонюк, О. Л.
Розвиток громадянського суспільства в умовах реформування місцевого самоврядування України / О. Л. Харитонюк // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 99-103.

1063. Чорний, О. О.
До питання кількісної оцінки бюрократичного стану в Україні / О. О. Чорний // Ціннисний вимір політичної діяльності: V (IX) Всеукр. наук.-практ. конф. (14 черв. 2019 р.). – Херсон, 2019. – С. 69-72 : табл.

Подано порівняльні таблиці: «Кількість держслужбовців і посадовців органів місцевого самоврядування в Україні» (2005, 2010, 2013 роки); «Кількість державних керівників і державних спеціалістів місцевого самоврядування» (у 2012–2016 роках). «За різними джерелами кількість чиновників в Україні у 1991–1992 році становила 60–70 тис або навіть 150,5 тис. осіб. Отже, в Україні кількість чиновників за роки незалежності зросла за різними оцінками у 6–50 разів» (с. 72).

Див. також №: 157, 4886.

6. СУДОВА ВЛАДА

1064. Белебей, О. В.
Роль та місце Конституційного Суду України у механізмі державної влади / О. В. Белебей // Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. – Київ, 2018. – С. 42-43.

1065. Господарські суди України: 20 років історії. Кн. 2 : Апеляційні та місцеві господарські суди України. – Київ : Юрінком Інтер, 2011. – 356 с. : портр.

1066. Добош, З.
Особливості становлення та розвитку Вищої ради правосуддя в Україні / З. Добош // Вісник Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Юридичні науки. – 2020. – Вип. 7, № 2 (26). – С. 278-287. – Бібліогр.: 15 назв.

1067. Крук, Д.
Судова система в Україні: стисла характеристика / Д. Крук // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 123-127.

1068. Малько, О.
Судова система як чинник формування інституту прав людини в Україні / О. Малько // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2010. – Вип. 3 (47). – С. 260-283. – Бібліогр.: 31 назва.

1069. Мікулін, В. П.
Концептуальні проблеми реформування судової системи України / В. П. Мікулін // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 23-25.

1070. Панчук, В.
Судова система в Україні: аналіз етапів розвитку / В. Панчук // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 136-139.

1071. Слюсар, І. В.
Історія виникнення та перспективи розвитку судової влади України / І. В. Слюсар // Наукові записки [Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Право. – 2019. – Вип. 7. – С. 123-127. – Бібліогр.: 10 назв.

Аналізується Закон України № 1402-VIII від 02.06.2016 р. «Про судоустрій і статус суддів» у сучасній редакції.

1072. Смородинський, В. С.
Судова реформа в Україні: проблема ефективності / В. С. Смородинський // Закарпатські правові читання : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. – Ужгород, 2019. – Т. 1. – С. 256-261.

1073. Становлення господарської юрисдикції в Україні – 20 років досвіду: проблеми і перспективи : матеріали наук.-практ. конф., Одеса, 24–26 трав. 2011 р. / Вищий господарський суд України, Одес. апеляційний господарський суд ; відп. за вип.: А. Й. Осетинський та ін. – Одеса : Астропринт, 2011. – 596 с.

1074. Судова система України / уклад.: О. Нечипоренко, А. Ткачук. – Київ, 1998. – 56 с.

1075. Яковлєв, А. А.
Конституційний Суд України і його роль у конституційному процесі: досвід доби незалежності / А. А. Яковлєв // Вісник Академії правових наук України. – 2016. – № 2. – С. 47-58.і

7. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

1076. Бабець, І. Г.
Забезпечення енергетичної безпеки України в умовах геополітичних трансформацій / І. Г. Бабець // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2017. – Вип. 132. – С. 125-137. – Бібліогр.: 21 назва.

Оцінка стану і динаміки рівня енергетичної безпеки України упродовж 2007–2015 років.

1077. Бобрицький, Л. В.
Функції Ради національної безпеки і оборони України в адміністративно-правовому регулюванні протидії виявам тероризму / Л. В. Бобрицький // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 179-182.

1078. Бобров, Є. А.
Енергетична безпека держави / Є. А. Бобров ; Ун-т економіки та права, ВНЗ «КРОК». – Київ, 2013. – 306 с.

1079. Виклики та загрози гуманітарній безпеці Української Держави : зб. наук.-експерт. матеріалів / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред. С. І. Здіорук. – Київ : НІСД, 2015. – 104 с. – (Гуманітарний розвиток ; вип. 4).

Зі змісту: Вияви гуманітарної інтервенції Російської Федерації в українському суспільстві. – С. 8-31 ; Пріоритети гуманітарної політики в умовах зовнішніх і внутрішніх викликів. – С. 31-59.

1080. Власюк, О. С.
Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : вибр. наук. праці / О. С. Власюк ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ, 2016. – 528 с.

Зі змісту: Еволюція загроз національній безпеці України. – С. 87-126 ; Формування української національної ідентичності. – С. 127-178 ; Інформаційна безпека держави. – С. 351-406 ; Російська агресія та національна безпека України. – С. 455-516 ; Гібридна війна та її «гібридні бійці» в Україні: морально-політичний аспект. – С. 517-527.

1081. Гай-Нижник, П. П.
Національні інтереси, національні цінності та національні цілі як структуроформуючі чинники політики національної безпеки / П. П. Гай-Нижник, Л. В. Чупрій // Гілея : наук. вісник. – 2014. – Вип. 84 (№ 5). – С. 465-471.

1082. Гай-Нижник, П. П.
Основні засади Стратегії деокупації та реінтеграції Криму в контексті національної безпеки України: штрихи до проблеми й напрямки розв'язання / П. П. Гай-Нижник. – Київ : Леся, 2017. – 52 с. – Бібліогр.: с. 48-51.

Також: Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 386-432 : табл. – Бібліогр.: 53 назви.

1083. Гай-Нижник, П. П.
Реінтеграція Криму та послаблення кримської регіональної проросійської ідентичності в контексті реалізації державної політики національної безпеки України / П. П. Гай-Нижник, О. В. Батрименко, Л. В. Чупрій // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 103. – С. 333-339 : табл.

Режим доступу: https://bit.ly/3a9CrOG. – Дата: 11.01.2020.

1084. Гай-Нижник, П. П.
Українознавство як чинник концепту «м'яка сила» і системи національної безпеки / П. П. Гай-Нижник // Українознавчий альманах. – Київ ; Мелітополь, 2014. – Вип. 16. – С. 234-241.

1085. Гібридні загрози Україні і суспільна безпека. Досвід ЄС і Східного партнерства : аналіт. документ / [заг. ред. В. Мартинюк (кер. проекту) та ін.] ; Міжнар. фонд «Відродження» [та ін.]. – Київ : Стратегія ХХІ, 2018. – 105 с. : рис.

Режим доступу: https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/blok_XXI-end_0202.pdf. Дата: 19.01.2020.

1086. Горбулін, В. П.
Національна безпека: український вимір / В. П. Горбулін, О. В. Литвиненко ; Ін-т проблем національної безпеки РНБО України. – Київ : Інтертехнологія, 2008. – 101 с. : іл., табл.

1087. Горбулін, В. П.
Національна безпека як пріоритет сучасного державотворення / В. П. Горбулін // Вісник НАН України. – 2017. – № 1. – С. 25-29.

1088. Гудима, О.
Енергетична незалежність України в контексті її національної безпеки / О. Гудима. – Львів : ЛКО НРО, 1998. – 8 с. : табл., портр.

1089. Державна політика в сфері запобігання тероризму: міжнародний досвід і його актуальність для України : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 31 жовт. 2008 р.) / Служба безпеки України, Нац. акад. Служби безпеки України ; упоряд. І. Л. Серікова. – Київ : Інтертехнологія, 2008. – 184 с.

1090. Димитрієва, О.
Енергетика України: між Росією та ЄС / О. Димитрієва // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність: зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 78-83.

1091. Діяк, І. В.
Енергетична безпека України / І. В. Діяк. – Київ, 2001. – 172 с.

1092. Енергетична безпека держави: високоефективні технології видобування, постачання і використання природного газу / Є. І. Крижанівський, М. І. Гончарук, В. Я. Грудз [та ін.] ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, НАК «Нафтогаз України», ДАТ «Чорноморнафтогаз», Нац. гірн. університет. – Київ : Інтерпрес ЛТД, 2006. – 282 с.

1093. Енергетична безпека України : зб. ст. та аналіт. матеріалів / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред. О. О. Волович. – Одеса : Фенікс, 2009. – 354 с.

1094. Енергетична безпека України: оцінка та напрямки забезпечення / Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т» ; ред.: Ю. В. Продан, Б. С. Стогній. – Київ, 2008. – 400 с.

1095. Енергетична безпека України: стратегія та механізми забезпечення / А. І. Шевцов, М. Г. Земляний, В. В. Вербинський ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. Дніпропетр. філія. – Дніпропетровськ : Пороги, 2002. – 264 с.

1096. Енергетична безпека України: чинники впливу, тенденції розвитку / Нац. акад. наук України ; ред. М. П. Ковалик. – Київ, 1998. – 159 с.

1097. Етнополітична безпека України: політико-правові механізми протидії етнополітичній дезінтеграції держави : наук. записка / авт. кол.: В. П. Горбатенко (кер.), Ю. С. Шемшученко, І. О. Кресіна, О. М. Стойко ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2015. – 80 с.

1098. Запорожець, С. А.
Стан забезпечення інформаційної безпеки України у воєнній сфері в умовах гібридної війни / С. А. Запорожець // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 83. – С. 16-25. – Бібліогр.: 9 назв.

1099. Інформаційна політика України: європейський контекст : монографія / Л. В. Губерський, Є. Є. Камінський, Є. А. Макаренко та ін. – Київ : Либідь, 2007. – 360 с. : іл., табл.

1100. Коршун, О.
Питання національної безпеки України за президентства П. О. Порошенка / О. Коршун // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 216-219.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2019/konf_ix_2019/mat_rpneptnp_IX_2019.pdf. – Дата: 18.12.2020.

1101. Ксьонзенко, В. П.
Енергетична безпека як визначальний чинник економічної незалежності України : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.01.01 «Економічна теорія» / В. П. Ксьонзенко ; Київ. нац. екон. ун-т. – Київ, 2001. – 194 с. – Бібліогр.: с. 174-189.

1102. Лизанчук, В.
Інформаційна безпека України: теорія і практика : підручник / В. Лизанчук. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2017. – 728 с.

Головна мета агресора «не допустити всебічного формування й утвердження української національної ідентичності, яка є найпотужнішим морально-психологічним підґрунтям, фундаментом розвитку соборної незалежної української України» (с. 377).

1103. Маначинський, О. Я.
Воєнна безпека України та вплив на неї геополітичних факторів : монографія / О. Я. Маначинський, А. А. Соболєв ; Рада національної безпеки та оборони України, Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 1997. – 164 с. – Бібліогр.: с. 152-154. – (Воєнна безпека ; вип. 4).

1104. Михайлюк, О. В.
Енергетична безпека України в Чорноморському регіоні : аналіт. доповідь / О. В. Михайлюк, О. В. Калашникова ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Одеса : Фенікс, 2011. – 72 с.

1105. Мороз, О.
Нація овочів? Як інформація змінює мислення і повідінку українців / О. Мороз. – Київ : Yakaboo Publishing, 2020. – 288 с.

Зі змісту: Як в Україні зруйнували інформаційний імунітет. – С. 39-102 ; Путівник українською індустрією вірусмейкерства. – С. 103-226 ; Як віруси зруйнували нас. – С. 227-254 ; Правила інформаційної гігієни. – С. 255-285.

1106. Національний суверенітет України в умовах глобалізації : нац. доповідь / Нац. акад. наук України. Секція сусп. і гуманіт. наук ; редкол.: В. М. Геєць (голова) та ін. – Київ : Парлам. вид-во, 2011. – 112 с.

Зі змісту: Проблема збереження і зміцнення національної ідентичності та на-

ціональної солідарності: комунікативні механізми вирішення. – С. 34-53 ; Проблема самостійного забезпечення національної безпеки. – С. 54-72 ; Проблема внутрішнього аспекту національної суверенності: влада і громадяни. – С. 73-84 ; Піднесення якості влади як засіб зміцнення національного суверенітету України. – С. 85-90 ; Шляхи і засоби зміцнення внутрішньої складової національного суверенітету. – С. 91-98 ; Стратегія геополітичного та геоекономічного забезпечення національного суверенітету України. – С. 99-104.

Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/images/nauk-mon/Nacionalnuy_suverenitet_Ukrainu.pdf. – Дата: 22.05.2019.

1107. Новородовський, В. В.
Інформаційна безпека України в умовах російської агресії / В. В. Новородовський // Соціум. Документ. Комунікація : зб. наук. ст. – 2020. – № 9. – С. 151-179. – Бібліогр.: 49 назв.

1108. Підцерковний, Б. В.
Шляхи забезпечення енергетичної безпеки України / Б. В. Підцерковний // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П'ятнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 247-250. – Бібліогр.: 12 назв.

1109. Рижук, О. М.
Інформаційна безпека України в умовах глобалізаційних викликів та гібридної війни : монографія / О. М. Рижук ; ред. В. М. Бебик ; Відкр. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – Київ : Університет «Україна», 2019. – 177 с. – Бібліогр.: с. 154-177.

1110. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; за заг. ред. В. П. Горбуліна. – Київ : НІСД, 2017. – 496 с.

Зі змісту: Бегма, В. М. Відновлення та розвиток оборонної промисловості / В. М. Бегма, Г. І. Мерніков, В. М. Шемаєв та ін. – С. 326-332.

Детально розглянуто причини та передумови російської агресії проти України, її стратегічні цілі, а також особливості ведення гібридної війни у різних вимірах: воєнному, політичному, економічному, соціальному, гуманітарному, інформаційному. Аналізуються локальні успіхи нашої держави у протидії ворожим планам РФ за окремими напрямами. Зроблено загальний висновок про доведення Україною своєї спроможності як держави, що відстоює свій суверенітет у боротьбі з агресором. Розглянуті питання реформування міжнародних безпекових інститутів та пошуку балансу сил у новій, гібридній реальності.

1111. Сиротюк, Ю. М.
Виклики російсько-української війни: як збудувати довгострокову систему безпеки держави і нації / Ю. М. Сиротюк // Держава у теорії і практиці українського націоналізму : матеріали VI Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю, Івано-Франківськ, 26–27 черв. 2015 р. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 429-440.

1112. Сіцінський, Н. А.
Забезпечення національної безпеки України в зовнішньополітичній сфері: сучасний стан та проблеми державного управління : монографія / Н. А. Сіцінський. – Київ : ІПК ДСЗУ, 2018. – 343 с. – Бібліогр.: с. 315-343.

1113. Стовпець, В. Г.
Енергетична безпека України. Світові та національні виклики / В. Г. Стовпець, О. В. Кириленко, С. П. Денисюк. – Київ : Укр. енциклопед. знання, 2006. – 408 с.

1114. Сьомін, С. В.
Сепаратизм як загроза національній безпеці України / С. В. Сьомін // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 3. – С. 143-149.

1115. Тодоров, І. Я.
Забезпечення національної безпеки України в контексті російської агресії / І. Я. Тодоров // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2017. – Т. 43. – С. 65-78. – Бібліогр.: 9 назв.

1116. Тодоров, І. Я.
Подвійне громадянство в Україні в контексті міжнародної національної безпеки / І. Я. Тодоров // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 189-193.

1117. Хмільовська, О. В.
Загрози Українській державі внаслідок діяльності Російської православної церкви / О. В. Хмільовська // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – № 3-4 (99-100). – С. 434-440. – Бібліогр.: 6 назв.

Див. також №: 90, 991, 1508, 1962, 2269, 4753.

Збройні Сили України

1118. Автушенко, І. Б.
Грошове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України (1991–2011 рр.) : історичний аспект / І. Б. Автушенко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2016. – Вип. 2 (129). – С. 4-10. – Бібліогр.: 27 назв.

1119. Автушенко, І. Б.
Державна політика України щодо соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей (1991–2014 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 20.02.22 «Військова історія» / І. Б. Автушенко ; М-во оборони України, Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2020. – 43 с. – Бібліогр.: с. 36-41.

1120. Автушенко, І. Б.
Культурологічна робота у Збройних Силах України (1991–2013) / І. Б. Автушенко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2019. – Вип. 1 (140). – С. 5-9. – Бібліогр.: 17 назв.

1121. Автушенко, І. Б.
Пенсійне забезпечення військовослужбовців, звільнених з військової служби у період формування та будівництва Збройних Сил України (1991–2000 рр.) / І. Б. Автушенко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2017. – Вип. 36. – С. 122-134. – Бібліогр.: 9 назв.

1122. Автушенко, І. Б.
Свобода релігійного віросповідання військовослужбовців Збройних Сил України (1991–2013 роки) / І. Б. Автушенко // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Т. 30 (69), № 2. – С. 1-6. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/2_2019/3.pdf. – Дата: 20.12.2019. «Аналіз взаємовідносин держави і військових формувань із

релігійними організаціями показує, що процес задоволення релігійних потреб віруючих військовослужбовців шляхом запровадження служби військових капеланів є складним і суперечливим. Водночас командування військових частин створює сприятливі умови військовослужбовцям ЗСУ для задоволення їхніх релігійних потреб» (с. 5).

1123. Андресюк, Б. П.
Реформування Збройних сил України на сучасному етапі : виступи, інтерв'ю, статті / Б. П. Андресюк. – Київ : Пульсари, 2002. – 191 с. : іл., портр.

1124. Афонин, Э. А.
Становление Вооружённых Сил Украины: социальные и социально-психологические проблемы / Э. А. Афонин ; Ин-т истории Украины НАН Украины. – 2-е изд., доп. – Киев ; Нежин : НТЦ «Психея», 2014. – 476 с. : ил. – Библиогр.: с. 199-218 (237 назв.). – Библиогр. указатель диссертаций по социальным и гуманитарным проблемам Вооруженных Сил, защищенным на постсоветском пространстве (1992–2013): с. 325-475 (1600 назв.).

1125. Вавілова, Н. В.
Гендерна політика в Збройних Силах: історичний аспект / Н. В. Вавілова // Воєнно-історичний вісник. – 2014. – № 4 (14). – С. 39-43. – Бібліогр.: 11 назв.

1126. Військово-технічна та оборонно-промислова політика України в сучасних умовах : аналіт. доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; авт. кол.: В. М. Бегма, О. О. Свергунов ; упоряд. В. М. Маркелов. – Київ, 2013. – 112 с.

1127. Волкотруб, Л. В.
Конституційно-правові аспекти становлення українських збройних сил у боротьбі за незалежність / Л. В. Волкотруб // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2014. – Вип. 65. – С. 85-92.

1128. Воробйов, Г. П.
Військово-політичні передумови створення Сухопутних військ України (1989–1991) / Г. П. Воробйов // Воєнно-історичний вісник. – 2013. – № 3 (9). – С. 64-72. – Бібліогр.: 18 назв.

1129. Воробйов, Г. П.
Підготовка офіцерів для Сухопутних військ Збройних Сил України: історія та перспективи / Г. П. Воробйов // Військово-науковий вісник. – 2013. – Вип. 19. – С. 12-23.

1130. Ворощук, О. М.
Розвиток військово-релігійних відносин в Україні (1994–2014 рр.) / О. М. Ворощук // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 4 (34). – С. 116-127. – Бібліогр.: 9 назв.

1131. Гавриленко, І.
Соціальний профіль Збройних Сил України / І. Гавриленко // Віче. – 1995. – № 8. – С. 155-157.

1132. Гвоздь, В. І.
Воєнна розвідка України на зламі другого тисячоліття / В. І. Гвоздь. – Київ : Борисфен Інтел, 2017. – 320 с.

Спогади професійного розвідника про становлення української воєнної розвідки.

1133. Генеральний штаб Збройних Сил України: історія та сучасність / О. В. Копаниця, М. Ю. Случайний, С. І. Волинець. – Київ : Прес-КІТ, 2007. – 127 с. : іл., табл., портр.

1134. Гербек, Г.
Загроза стратегічному командуванню : [процес скорочення армії та погіршення рівня підготовки молодих командирів] / Г. Гербек // Військо України. – 1993. – № 7. – С. 10-16.

1135. Глушкова, Т. В.
Історико-патріотичний образ Збройних Сил України / Т. В. Глушкова // Вісник Нац. акад. оборони України. – 2009. – № 1. – С. 164-169.

1136. Глущук, В.
Діяльність військових комісаріатів в Україні на період 1991–2001 рр. з питань керівництва допризовною підготовкою та військового-патріотичним вихованням юнаків / В. Глущук // Сіверянський літопис. – 2010. – № 2-3. – С. 193-198.

1137. Голик, М. М.
Кодекс честі офіцера Збройних Сил України як чинник формування корпоративної культури / М. М. Голик // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 108. – С. 91-94. – Бібліогр.: 21 назва.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_108_22. – Дата: 21.10.2020.

1138. Голик, М. М.
Трансформація Збройних Сил України в період становлення та розвитку Української незалежності (1991–2007 рр.) / М. М. Голик // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 119. – С. 99-102. – Бібліогр.: 12 назв.

1139. Грищенко, М. В.
Розбудова національних Збройних Сил та проблеми роззброєння в Україні / М. В. Грищенко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 1993. – Вип. 4. – С. 69-85. – Бібліогр.: 59 назв.

1140. Данілов, А. П.
Український флот: біля джерел відродження / А. П. Данілов. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2001. – 600 с. : іл.

1141. Денисенко, В. І.
Встановлення контролю оточення Віктора Януковича над Збройними Силами України (2010–2012 рр.) / В. І. Денисенко // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2019. – Вип. 52, т. 2. – С. 170-182. – Бібліогр.: 100 назв.

1142. Дрок, Л. В.
Основні етапи формування офіцерського корпусу Збройних Сил України / Л. В. Дрок // Воєнно-історичний вісник. – 2020. – № 1 (35). – С. 58-72. – Бібліогр.: 19 назв.

Режим доступу: https://doi.org/10.33099/2707-1383-2020-35-1-58-72. – Дата: 24.03.2021.

1143. Дрок, Л. В.
Становлення та розвиток офіцерського корпусу Збройних Сил України (кінець XX – початок XXI ст.) / Л. В. Дрок // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 33. – С. 48-60. – Бібліогр.: с. 57-59.

1144. Кабачинський, М. І.
Матеріально-технічна та фінансова допомога зарубіжних країн і міжнародних організацій прикордонним військам України у 1991–2003 рр. / М. І. Кабачинський // Військово-науковий вісник. – 2008. – Вип. 10. – С. 47-59.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2008_10_5. – Дата: 22.12.2020.

1145. Кабачинський, М. І.
Протидія міжнародному тероризму на державному кордоні України (1991–2003 рр.) / М. І. Кабачинський // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2004. – Вип. 32. – С. 467-477. – Бібліогр.: 36 назв.

1146. Кабачинський, М. І.
Сприяння мешканців прикордоння і громадських формувань прикордонним військам України в охороні державних рубежів (1991–2003 роки) / М. І. Кабачинський // Історичні і політологічні дослідження. – 2007. – № 5/6. – С. 234-240. – Бібліогр.: 34 назви.

1147. Кабачинський, М. І.
Формування державного кордону на Півдні України та його охорона в перші роки незалежності / М. І. Кабачинський // Південь України у вітчизняній та європейській історії : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, 2018. – С. 23-30. – Бібліогр.: 17 назв.

1148. Казан, Е. М.
Проблеми військово-медичної освіти в роки незалежності України та шляхи їх вирішення в час АТО / Е. М. Казан // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 135. – С. 68-73. – Бібліогр.: 22 назви.

1149. Капосльоз, Г. В.
Етапи формування мережі наукових установ Збройних Сил України / Г. В. Капосльоз, О. С. Мельниченко // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 90-91.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 15.10.2019.

1150. Карпов, В. В.
Особливості становлення символіки військових формувань України / В. В. Карпов // Військово-науковий вісник. – 2015. – Вип. 23. – С. 168-182. – Бібліогр.: 19 назв.

1151. Карпов, В. В.
Українська звитяга у символах / В. В. Карпов. – Київ : Філюк О., 2017. – 421 с. : іл. – Бібліогр.: 533 назви.

Зі змісту: Державна символіка України – фундаментальна основа військової символіки. – С. 133-162.

1152. Кобзар, А. О.
Організація виховної роботи у Збройних Силах України у 2000–2003 рр. / А. О. Кобзар // Військово-науковий вісник. – 2012. – Вип. 17. – С. 248-256.

1153. Кобзар, А. О.
Підготовка кадрів для структур соціально-психологічної служби Збройних Сил

України у 1991–1994 роках / А. О. Кобзар // Воєнно-історичний вісник. – 2013. – № 3 (9). – С. 72-76. – Бібліогр.: 14 назв.

1154. Кобзар, А. О.
Становлення та розвиток структур виховної роботи у Збройних Силах України (1991–2011 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 20.02.22 «Військова історія» / А. О. Кобзар ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняховського. – Київ, 2013. – 160 с.

1155. Колос, Р. Л.
Кузня військових інженерів у Кам'янці-Подільському в 70-х – 90-х рр. XX ст. : віхи становлення і розвитку / Р. Л. Колос // Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Історичні науки. – 2011. – Вип. 4. – С. 354-366. – Бібліогр.: 34 назви.

1156. Кравцевич-Рожнецкий, В. Я.
Украинский державный флот : очерки / В. Я. Кравцевич-Рожнецкий. – Киев : Край, 1992. – 173 с. : ил. – Библиогр.: с. 170-171.

1157. Красота, І. В.
Другий етап реформування Інженерних військ Збройних Сил України (2000–2013 рр.) / І. В. Красота // Військово-науковий вісник. – 2018. – Вип. 29. – С. 25-33. – Бібліогр.: 20 назв.

1158. Красота, І. В.
Основні етапи періоду створення інженерних військ Збройних Сил України та особливості їх комплектування офіцерським складом (1992–1999 рр.) / І. В. Красота // Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Історичні науки. – 2016. – Вип. 9. – С. 290-296. – Бібліогр.: 17 назв.

1159. Красота, І. В.
Основні етапи створення інженерних військ Збройних Сил України та особливості їх комплектування офіцерським складом (1992–1999 рр.) / І. В. Красота // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 100-101.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 15.10.2019.

1160. Красота, І. В.
Підготовка офіцерського складу інженерних військ Збройних Сил України у Кам'янці-Подільському в 1994–2005 рр. / І. В. Красота // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Т. 23. – С. 134-139. – Бібліогр.: 9 назв.

1161. Красота, І. В.
Створення та розвиток інженерних військ Збройних Сил України (1992–2017 рр.) : історіографія та джерельна база / І. В. Красота // Воєнно-історичний вісник. – 2018. – № 3 (29). – С. 85-92. – Бібліогр.: 118 назв.

1162. Кузьмук, О. І.
Еволюція структури Збройних Сил України (1991–2011 рр.) / О. І. Кузьмук // Військово-науковий вісник. – 2011. – Вип. 16. – С. 47-63.

1163. Куравський, В. Г.
Будівництво Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України (1991–1994 рр.) / В. Г. Куравський // Воєнно-історичний вісник. – 2011. – № 1 (1). – С. 32-38. – Бібліогр.: 38 назв.

1164. Куравський, В. Г.
Етапи формування системи підготовки Сухопутних військ України / В. Г. Куравський, О. Л. Гапеєва // Воєнно-історичний вісник. – 2014. – № 1 (11). – С. 52-57. – Бібліогр.: 14 назв.

1992–2012 рр.

1165. Куравський, В. Г.
Завершення формування Повітряних Сил як єдиного виду Збройних Сил України (2001–2005 рр.) / В. Г. Куравський // Воєнно-історичний вісник. – 2012. – № 4 (6). – С. 66-75. – Бібліогр.: 40 назв.

1166. Куравський, В. Г.
Формування військ Повітряної Оборони України / В. Г. Куравський // Воєнно-історичний вісник. – 2011. – № 2 (2). – С. 37-41. – Бібліогр.: 20 назв.

1167. Лисенко, О. С.
Козацька символіка та традиції її використання у військових формуваннях УНР і Збройних Силах України / О. С. Лисенко, В. І. Шевченко // Воєнно-історичний вісник. – 2012. – № 3 (5). – С. 30-34. – Бібліогр.: 13 назв.

1168. Лойко, О. М.
Історичні аспекти створення та трансформація системи фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України (1991–2011 рр.) / О. М. Лойко // Військово-науковий вісник. – 2011. – Вип. 16. – С. 64-75.

1169. Лопата, А.
Одинадцять років Збройних Сил України: думки про сучасне з огляду на минуле / А. Лопата // Військово-історичний альманах. – 2002. – Ч. 2 (5). – С. 66-89.

1170. Мамчак, М. А.
Військово-морська символіка України / М. А. Мамчак. – Снятин : ПрутПринт, 2009. – 72 с. : іл.

Режим доступу: http://ukrlife.org/main/uacrim/mam4aksymb.html. – Дата: 18.08.2020.

1171. Мамчак, М. А.
Гібридно-флотська війна. Інформаційна оборона : зб. публіцист. статей, нарисів і есе. – Севастополь, 2019. – 347 с. – (Морська бібліотека).

Режим доступу: http://ukrlife.org/main/uacrim/mamchak_hronika.pdf. – Дата: 12.02.2021.

1172. Мамчак, М. А.
Україна: шлях до моря. Історія Українського флоту : іст. нарис / М. А. Мамчак. – 2-ге вид., допов. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. – 408 с. : іл. – (Морська бібліотека).

Зі змісту: Військово-Морські сили Збройних Сил України. – С. 209-390 ; Формування ВМС як виду Збройних Сил України. Початок і етапи розподілу Чорноморського флоту. – С. 255-284 ; Блокада ВМС України. Анексія Криму. Передислокація ВМС до Одеси. – С. 325-340 ; Відродження Військово-Морських сил після анексії Криму.

Участь в Антитерористичній операції. – С. 340-356 ; Шефство над ВМС. Волонтерство. – С. 369-382 ; Хронологія морських походів національного флоту України. – С. 391-401.

1173. Машталір, В. В.
Радянська спадщина та її вплив на формування офіцерського корпусу українського зразка після проголошення Незалежності України / В. В. Машталір // Воєнно-історичний вісник. – 2012. – № 3 (5). – С. 90-64. – Бібліогр.: 10 назв.

1174. Морозов, К. П.
Актуальні проблеми військової реформи. Аналіз військового будівництва в Україні 1991–1995 рр.: здобутки та помилки / К. П. Морозов // Універсум. – 1996. – № 3-4. – С. 8-12.

1175. Нариси історії Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного / П. П. Ткачук та ін. – Львів : АСВ, 2015. – 124 с. : іл., табл., портр.

1176. Науменко, А. О.
Початок організації Військово-Морських Сил України / А. О. Науменко // Воєнно-історичний вісник. – 2016. – № 1 (19). – С. 20-27. – Бібліогр.: 9 назв.

1177. Нашивочніков, О. О.
Історія розвитку традицій шефства у Військово-Морських Силах України / О. О. Нашивочніков // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 102-104.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 15.10.2019. «Як свідчить історичний досвід, одним з дієвих шляхів розвитку флоту було шефство окремих громадян або громадських організацій над кораблями і частинами. Значний досвід шефства над кораблями і частинами ВМС України у період 90-х рр. XX ст. дозволив державі успішно вирішити не лише завдання підтримання військово-морсько ї складової Збройних Сил України у матеріально-технічному відношенні, а ще й духовного виховання та консолідації суспільства» (с. 102). «Першу угоду про організацію шефських зв'язків ВМС України з областями було підписано 22 грудня 1992 р. у м. Севастополь віце-адміралом Б. Кожиним та заступником голови Запорозької обласної державної адміністрації М. Горошко. Незабаром, 8 січня 1993 р. було налагоджено шефство Тернопільської області над ВМС України. З підняттям Військово-Морського прапора на десантному кораблі «Донець» шефство над кораблем взяла Донецька область з пере йменуванням корабля в «Донецьк», м. Славутич взяло шефство над кораблем управління «Славутич», а м. Львів – над фрегатом «Гетьманом Сагайдачним». Поряд з продуктами харчування і товарами до ВМС України почали надходити кошти від створених фондів підтримки флоту» (с. 103).

1178. Нікітюк, О. В.
Перепідготовка та удосконалення медичного складу Збройних Сил України у 1991–2006 роках / О. В. Нікітюк // Воєнно-історичний вісник. – 2013. – № 3 (9). – С. 76-80. – Бібліогр.: 14 назв.

1179. Нікітюк, О. В.
Підготовка санітарних інструкторів як складова системи підготовки військово-медичних кадрів для Збройних Сил України (1991–2006 рр.) / О. В. Нікітюк // Збірник наукових праць Нац. наук.-дослід. ін-ту українознавства та всесвіт. історії. – 2011. – Т. XXVIII. – С. 437-441.

1180. Нікітюк, О. В.
Становлення військово-медичної освіти в України (1991–1992 рр.) / О. В. Нікітюк // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2009. – Т. XXVI. – С. 191-204.

1181. Олексюк, Н.
Духовна опіка військовослужбовців як умова ефективності налагодження життєдіяльності їхніх сімей в умовах реформування Збройних сил України / Н. Олексюк, С. Калакур // Науковий вісник Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія філософія. – 2013. – Вип. 192 (2). – С. 17-24.

1182. Паламар, М. І.
Розвиток системи військової освіти в Україні (1996–2012 рр.) / М. І. Паламар // Воєнно-історичний вісник. – 2014. – № 2 (12). – С. 40-45. – Бібліогр.: 5 назв.

1183. Підлісний, А. Р.
Про створення організації служби капеланів у Збройних Силах України / А. Р. Підлісний // Військово-науковий вісник. – 2015. – Вип. 23. – С. 183-191.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2015_23_15. – 24.03.2021.

1184. Попко, С. М.
Цивільний демократичний контроль над військовою сферою в Україні: законодавче забезпечення, особливості впровадження (2003–2018) / С. М. Попко // Військово-науковий вісник. – 2019. – Вип. 31. – С. 3-13. – Бібліогр.: с. 11-13.

1185. Потапчук, Є.
Відродження військової інтелігенції : [навчальний заклад нової генерації – Київський військовий гуманітарний інститут] / Є. Потапчук // Українське слово. – 1995. – № 26. – С. 4.

1186. Проблемні питання розвитку озброєння та військової техніки : тези доп. IV-ої наук.-техн. конф., Київ,16–20 груд. 2013 р. / Центр. НДІ озброєння та військової техніки Збройних Сил України МО України ; орг. ком.: І. Б. Чепков (голова) та ін. – Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2013. – 506 с.

1187. Романуха, О. М.
Становлення Збройних Сил України (1991–2015 рр.) / О. М. Романуха // Гуржіївські історичні читання. – 2015. – Вип. 10. – С. 203-205. – Бібліогр.: 9 назв.

1188. Савченко, Н. А.
Анатомия необъявленной войны: Крым, Севастополь. Флот, 1991–199... / Н. А. Савченко. – Киев : Укр. перспектива : Такі справи, 1997. – 341 с. : ил., портр. – Имен. указ.: с. 337-341.

«Вся история ВМС Украины первых пяти лет – первые присяги моряков народу Украины, поход СКР-112 на Одессу, переговоры президентов по разделу флота, поступление в состав ВМС новых кораблей, история разграбления частей и имущества подразделений служащими Черноморского флота, процесс передачи кораблей Украине, разворачивание агентуры ГРУ и ФСБ в Севастополе и в Украине, участие украинских моряков в международных военно-морских учениях».

1189. Сало, А. Я.
Стан матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України на кінець 2013

року / А. Я. Сало // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 112-113.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

1190. Сектор безпеки і оборони України : символи, відзнаки та однострої / М. В. Коваль [та ін.]. – Київ : Бланк-Прес, 2018. – 253 с. : іл.

1191. Ситник, Г.
Збройні Сили України в сучасних воєнно-політичних умовах / Г. Ситник // Військо України. – 1995. – № 7-8. – С. 10-13.

1192. Слободянюк, М. В.
Історія Десантно-штурмових військ Збройних Сил України / М. В. Слободянюк, О. Фешовець ; Наук.-дослід. ін-т українознавства МОН України, Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – [2-е вид., опрацьоване]. – Київ : Астролябія, 2019. – 199 с. : іл., портр. – (Бібліотека «Цитаделі»).

1193. Слободянюк, М. В.
Національно-патріотичні мотиви у символіці сухопутних військ Збройних Сил України / М. В. Слободянюк // Вісник НАКККіМ. – 2016. – № 4. – С. 52-56. – Бібліогр.: 21 назва.

1194. Слободянюк, М. В.
Передумови появи та становлення нарукавної емблеми Сухопутних військ Збройних Сил України (1992–2012) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.06 «Історіографія, джерелознавство та спец іст. дисципліни» / М. В. Слободянюк ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2017. – 16 с. – Бібліогр.: с. 10-13 (63 назви).

1195. Слободянюк, М. В.
Поява власної нарукавної символіки у Збройних Силах України в період 1991–1995 років / М. В. Слободянюк // Українознавство. – 2017. – № 1-2 (62-63). – С. 98-106. – Бібліогр.: 14 назв.

1196. Слободянюк, М. В.
Сухопутні війська України: нарукавна символіка (1992–2012) / М. В. Слободянюк ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Львів. від-ня, Центр укр. військових традицій і патріот. виховання Наук.-дослід ін-ту українознав. МОН України, Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Київ : Астролябія, 2017. – 286 с. : іл. – (Бібліотека «Цитаделі»).

1197. Соколюк, С. М.
Участь церкви у будівництві Військово-Морських Сил України та вихованні військових моряків (1992–2014 рр.) / С. М. Соколюк // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2019. – С. 446-457. – Бібліогр.: 32 назви.

1198. «Соціально-економічні, психологічні та історичні аспекти трансформації Збройних Сил України» : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 6 листоп. 2008 р.). – Київ : НАОУ, 2008. – 385 с. : іл., табл.

1199. Стан і розвиток військово-морських сил Збройних Сил України на сучасному етапі : тези доп. на III-й наук.-техн. конф. ВМС ЗС України, 27–28 листоп. 2003 р. / редкол.: В. О. Колпаков (голова) та ін. – Севастополь : СВМІ ім. П. С. Нахімова, 2003. – 284 с. : іл., табл.

1200. Таран, В.
Народ, який не хоче годувати свою армію, буде годувати ворожу! : [про сучасний стан Збройних Сил України] / В. Таран // Самостійна Україна. – 1999. – Річн. 51, чис. 2. – С. 38-40.

1201. Темко, Г. Д.
Будівництво Збройних Сил України: проблеми і перспективи // Український історичний журнал. – 1996. – № 4. – С. 13-23.

Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/journal/1996/4/3.pdf. – Дата: 12.03.2021.

1202. Ткачук, А. П.
Збройні Сили України як фактор національної безпеки України у діяльності політичних партій у 1991–2014 роках : монографія / А. П. Ткачук. – Львів : НАСВ, 2019. – 293 с.

1203. Ткачук, А. П.
Проблеми військового будівництва в Україні на початку 2000-х років / А. П. Ткачук // Новітня доба. – 2018. – Вип. 6. – С. 57-67. – Бібліогр.: 20 назв.

1204. Ткачук, А. П.
Участь Збройних сил України в системі колективної безпеки в державній політиці незалежної України / А. П. Ткачук // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2019. – Вип. 32. – С. 247-256. – Бібліогр.: 18 назв.

1205. Ткачук, П. П.
Основні історичні етапи розвитку Збройних Сил України у 1991–2016 рр. / П. П. Ткачук, А. І. Харук // Військово-науковий вісник. – 2016. – Вип. 26. – С. 3-14.

1206. Україна – морська держава : зб. статей / упоряд. Б. Д. Дмитрієв. – Одеса : Маяк, 2001. – 284 с. – На честь 10-річчя Незалежності України.

1207. Українська Церква в історії українського державотворення : VIII Міжнар. наук. конф. «Православ'я в Україні», присвяч. 100-літтю Української революції, державного органу в справах релігій та боротьбі за автокефалію. – Київ, 2018. – 783 с.

Зі змісту: Соколюк, С. М. З історії участі Українських церков у духовному й культурному вихованні особового складу Військово-Морських Сил Збройних Сил України (1992–2014 рр.).

1208. Феденко, О. В.
Воєнна політика України: на шляху перетворень / О. В. Феденко // Військово-науковий вісник. – 2012. – Вип. 17. – С. 105-117. – Бібліогр.: 12 назв.

1209. Фігурний, Ю. С.
Розвиток Збройних Сил України на зламі XX–XXI століть і в умовах російсько-української «гібридної війни»: військово-політичні та етнокультурні аспекти / Ю. С. Фігурний // Відродження Українського війська: сучасність та історична ре-

троспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 120-121.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

1210. Фролов, С. М.
Створення та розвиток у Військово-Морських Силах Збройних Сил України окремого загону боротьби з підводними диверсійними силами (2001–2018) / С. М. Фролов // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 3 (33). – С. 74-83. – Бібліогр.: 11 назв.

1211. Челобітченко, О. О.
Стратегічна компонента у складі Збройних Сил незалежної України: гіркі сторінки в пам'яті авіаторів / О. О. Челобітченко // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 122-124.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019. «Повітряні Сили є самим наукоємним видом збройних сил як України, так і будь-якої країни світу, одним із головних носіїв їх бойового потенціалу». «У цілому, авіаційна компонента Збройних Сил України на початку їх створення налічувала близько 2800 літальних апаратів, із яких 1700 бойових літаків та 900 вертольотів. Цей показник у світі перевищували лише три країни: США, Росія та Китай. Для нашої держави, що мала площу близько 603,6 тис. км 2 та налічувала населення у кількості 52 млн осіб, така чисельність авіаційної техніки була занадто великою. Почалося поступове її скорочення. Протягом 1993–1996 років були зняті з озброєння усі застарілі типи літаків» (с. 123). «Волею долі українцям у спадок дісталася левова частка стратегічної авіа ції колишнього СРСР, із якої за 3 літаки Ту-95МС, 8 літаків Ту-160 та 575 крилатих ракет Х-55 від Російської Федерації було отримано лише $ 285 млн в рамках компенсації боргу за спожитий газ. Бомбардувальники-ракетоносці Ту-22М3 були утилізовані за наявності залишку ресурсу. Процес утилізації літаків стратегічної авіації на теренах України повністю фінансувався США. Незважаючи на підписання Будапештського договору країнами-гарантами (США, Великобританією, Росією), Україна у цей час сам на сам здійснює захист своєї територіальної цілісності і недоторканості кордонів». «... ким приймалися рішення і якими чинниками вони визначалися стосовно утилізації літаків стратегічної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України, як і мали значний запас ресурсу. При цьому сама утилізація ніяким чином не поповнила державний бюджет України» (с. 124).

1212. Шануймося, панове офіцери. До 10-річчя створення Спілки офіцерів України, 1991–2001 рр. : докум.-публіцист. нарис / Спілка офіцерів України ; авт. кол.: В. І. Лазоркін (кер.) та ін. – Київ : Варта, 2001. – 399 с. : іл., портр., табл.

1213. Якимович, Б.
Військово-Морські Сили України від відновлення до анексії Криму (1991–2014) / Б. Якимович // Наукові зошити іст. ф-ту Львів. ун-ту. – 2016. – Вип. 17. – С. 350-367. – Бібліогр.: 9 назв.

1214. Яким'як, С. В.
Розвиток Військово-Морських Сил Збройних Сил України: 25 років досвіду / С. В. Яким'як // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 22-24.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 15.10.2019.

1215. Gapeyeva, O.
Creation of a negative image of the armed forces of Ukraine as a component of information confrontation in the post-Soviet area : [Створення негативного іміджу Збройних Сил України як складова інформаційного протистояння на пострадянському просторі] / O. Gapeyeva // Сторінки воєнної історії України. – 2017. – Вип. 19. – С. 31-40. – Бібліогр.: 15 назв.

1216. Lukyanchenko, S.
Formation of the Naval Forces of Ukraine under the conditions of legal conciliation of the status of Crimea as a part of Ukraine in the 90s of the XX century : [Формування Військово-Морських Сил України в умовах правового врегулювання статусу Криму у складі України в 90-х роках ХХ ст.] / S. Lukyanchenko, N. Stukalina // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 33. – С. 276-293. – Бібліогр.: с. 291-292.

Див. також №: 89, 248, 259, 311, 341, 364, 862, 2101, 2769, 3170, 3911, 4291, 4296, 4308, 4309, 4312, 4315, 4325-4327, 4331, 4342, 4344, 4345, 4351, 4354, 4357, 4360-4362, 4365-4368, 4376, 4958.

Нова українська армія

1217. Автушенко, І. Б.
Перепідготовка військовослужбовців збройних сил України за програмою НАТО–Україна / І. Б. Автушенко // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2018. – № 11. – С. 99-112. – Бібліогр.: 16 назв.

1218. Вєдєнєєв, Д. В.
Початковий етап створення Сил Спеціальних Операцій Збройних Сил України: спрямованість та основні заходи / Д. В. Вєдєнєєв, А. В. Слюсаренко // Військово-історичний меридіан. – 2018. – Вип. 4. – С. 95-108. – Бібліогр.: 34 назви.
Режим доступу: https://bit.ly/3tO6zrN. – Дата: 24.03.2021.

1219. Виздрик, В.
Військова освіта в Україні: досвід запозичення нормативно-правової бази вищих військових навчальних закладів Німеччини та США / В. Виздрик, О. Мельник // Ідея Європи в суспільному дискурсі сучасної України : кол. монографія. – Львів, 2019. – С. 256-278.

1220. Голик, М. М.
Категорії військової етики та моральні цінності військовослужбовців ЗСУ в умовах сьогодення / М. М. Голик // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 34-38. – Бібліогр.: 18 назв.

1221. Голик, М. М.
Культурологічна робота в Збройних Силах України як напрям інформаційно-пропагандистського забезпечення сучасного українського війська / М. М. Голик // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 154, № 3. – С. 186-189. – Бібліогр.: 12 назв.

1222. Голіцин, А. В.
Розвиток «москітного» флоту у військово-морських силах Збройних Сил України: досвід, проблеми та перспективи / А. В. Голіцин // Воєнно-історичний вісник. – 2018. – № 3 (29). – С. 131-138. – Бібліогр.: 13 назв.

1223. Дубовчук, В.
Роль та місце військового духовенства у розбудові сучасних Збройних Сил України / В. Дубовчук // Історія та сучасні виклики непокараних злочинів радянського тоталітаризму проти Церкви : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 11 черв. 2015 р.). – Дніпропетровськ, 2015. – С. 344-349. – Бібліогр.: 9 назв.

1224. Жаховський, В. О.
Єдиний медичний простір та військова медицина / В. О. Жаховський, В. Г. Лівійський. – Київ : Людмила, 2018. – 340 с.

Проаналізовано історичні аспекти розвитку системи медичного забезпечення військ, стан і проблеми медичного забезпечення ЗС України на початку та в різні періоди АТО. Аналізуються нормативно-правові засади реформування охорони здоров'я в Україні та його вплив на розвиток військової охорони здоров'я, а також роль та значення цивільних закладів охорони здоров'я в системі медичного забезпечення військ, необхідність їх залучення для надання медичної допомоги військовослужбовцям ЗС України та інших військових формувань на засадах єдиного медичного простору.

1225. Кабачинський, М. І.
Трансформації у державній прикордонній службі України під час російської військової агресії (2014–2018 рр.) / М. І. Кабачинський, О. М. Филь, О. В. Ананьїн // Воєнно-історичний вісник. – 2018. – № 1 (27). – С. 48-58. – Бібліогр.: 25 назв.

1226. Калениченко, Т. А.
Фокус на капелані: формування ролі та місії душпастирів для військовослужбовців / Т. А. Калениченко // Софія : гуманіт.-релігієзн. вісник . – 2017. – № 2 (8). – С. 20-28. – Бібліогр.: 35 назв.

1227. Капелани [на російсько-українській війні 2014–2018 рр.] / упоряд. прот. В. А. Кізілов. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. – 160 с. : іл. – Бібліогр.: с. 155-157. – (Знаряддя Божої любові).

1228. Костенко, Ю. І.
Вплив державної соціальної політики на комплектування ЗС України військовослужбовцями в умовах проведення антитерористичної операції / Ю. І. Костенко, В. М. Малюга // Воєнно-історичний вісник. – 2015. – № 3 (17). – С. 65-74. – Бібліогр.: 28 назв.

1229. Никифоров, О. В.
Відродження морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України – вимога часу / О. В. Никифоров // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 105-106.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019. «У липні 1992 року в районі селища Тилове під Севастополем було сформовано окремий 27-й батальйон морської піхоти. Батальйон швидко «став на ноги», підтвердженням чого є те, що 1995 року один із його підрозділів був задіяний на полігоні «Широкий Лан» в українсько-американських навчаннях «Осінні союзники-95». «У 1996-му рота морпіхів брала участь у першому трансатлантичному поході кораблів національного флоту до берегів США». «Також підрозділи морської піхоти одними з перших в Україні були сертифіковані як такі, що спроможні діяти за стандартами армій провідних країн світу» (с. 105). «Згадуючи кримські події у 2014 року, автор як учасник тих подій,

згадує що історія «злету і падіння» морської піхоти України розпочинається з 26 грудня 2013 року». «У 2015 р. під Одесою сформовано окремий батальйон морської піхоти, основу якого становлять військовослужбовці з бойовим досвідом. Створений під час війни батальйон у стислі терміни провів бойове злагодження та приступив до виконання поставлених завдань» (с. 106).

1230. Нікітюк, О. В.
Історико-ректоспективний аналіз становлення системи підготовки молодших військово-медичних фахівців для Збройних Сил України (2015–2019 рр.) / О. В. Нікітюк, В. Д. Фурдик // Воєнно-історичний вісник. – 2020. – № 1 (35). – С. 5-19. – Бібліогр.: 21 назва.

1231. Оборонний огляд: український вимір 2014–2018 : монографія / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняховського ; заг. ред. І. С. Руснак ; відп. за вип. В. І. Павленко. – Київ : МО та ГШ ЗС України, 2019. – 194 с. : схеми, табл.

1232. Підопригора, І. І.
Формування іміджу збройних сил України засобами інформаційно-пропагандистського забезпечення в умовах російсько-українського конфлікту / І. І. Підопригора // Історичні студії суспільного прогресу. – 2018. – Вип. 6. – С. 81-89. – Бібліогр.: 14 назв.

1233. Полтавець, Ю. С.
Досвід підготовки офіцерів у Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного в умовах війни на Сході України / Ю. С. Полтавець // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 34. – С. 213-223. – Бібліогр.: с. 221-222.

1234. Полтавець, Ю. С.
Культурне життя, організація дозвілля та побуту в Національній академії сухопутних військ / Ю. С. Полтавець // Новітня доба. – 2017. – Вип. 5. – С. 190-195.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novdob_2017_5_19. – Дата: 22.12.2020.

1235. Попко, С. М.
Впровадження стандартів НАТО у Збройних Силах України: стан, тенденції / С. М. Попко // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 158, № 10, ч. 1. – С. 61-66. – Бібліогр.: 39 назв.

1236. Попко, С. М.
Стандарти НАТО у Збройних Силах України : особливості впровадження, сфери застосуваня / С. М. Попко // Ідея Європи в суспільному дискурсі сучасної України : кол. монографія. – Львів, 2019. – С. 165-172.

1237. Поровський, М. І.
Щоб в синім небі – стрічка золота. Записки «замполіта» полку кіборгів / М. І. Поровський. – 2-ге вид., допов. – Рівне : Лапсюк В. А., 2019. – 248 с.

Про службу підрозділу Спецпризначення ЗСУ на Сході України.

1238. Романік, А.
Феномен протестантського капеланства у зоні бойових дій на Сході України (за матеріалами фондової колекції Національного музею історії України) / А. Романік // Емінак. – 2016. – № 3 (15), т. 3. – С. 81-86. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_3(3)__17. – Дата: 26.01.2021.

1239. Романовський, Я. Я.
Роль військових традицій та ритуалів в процесі зміцнення морального духу військовослужбовців Збройних Сил України (2014–2019 рр.) : історичний аспект / Я. Я. Романовський // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 154, № 3. – С. 115-120. – Бібліогр.: 24 назви.

1240. Слободянюк, М. В.
До питання про новий вигляд військовослужбовців Збройних Сил України (проблеми нової емблематики видів Збройних Сил, родів військ та служб, нарукавних емблем) / М. В. Слободянюк // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 115-117.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

1241. Смолін, О.
Теоретичні та практичні аспекти душпастирської опіки військовослужбовців в умовах сучасної України / О. Смолін, М. Гелетюк, Є. Нікольський // Богословський вісник. – 2018. – № 18. – С. 48-105.

1242. Стратегічний бюлетень прикордонної безпеки України. Біла книга 2017 / ред.: П. О. Цигикало, В. О. Назаренко, В. М. Серватюк, О. В. Бляшенко. – Київ : Фенікс, 2018. – 120 с. : іл., табл.

1243. Ткачук, П. П.
Забезпечення озброєнням і військовою технікою ЗСУ: порівняльний аналіз стратегічних оборонних бюлетенів 2012 і 2016 рр. / П. П. Ткачук // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн XX століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 63-66.

1244. Юрова, Т. М.
Зміни в обмундируванні Збройних Сил України в ході проведення Антитерористичної операції та операції Об’єднаних Сил / Т. М. Юрова // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 34. – С. 224-238. – Бібліогр.: с. 235-237.

1245. Яремчук, С.
Взаємодія церкви та армії на прикладі впровадження капеланської служби в Україні / С. Яремчук // Релігія та Соціум. – 2019. – № 3-4 (35-36). – С. 46-54. – Бібліогр.: 24 назви.

Див. також №: 1172, 1832, 2152, 2183, 2188, 2222, 2865, 4313, 4393.

Правоохоронні органи

1246. Аброськін, В. В.
Адміністративно-правові засади забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції : монографія / В. В. Аброськін ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : Фоліо, 2019. – 285 с. : іл.

1247. Антикорупційне законодавство України: проблеми забезпечення ефективності / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; [упоряд.: О. Л. Копиленко та ін.].

– Київ, 2018. – 215 с.

Питання оцінки ефективності та узгодженості антикорупційного законодавства України на сучасному етапі, нормативно-правові підходи до гарантування діяльності антикорупційних органів, законодавчого забезпечення діяльності Антикорупційного суду в Україні, міжнародного досвіду законодавчого забезпечення антикорупційної політики.

1248. Барановський, О. В.
Нормативно-правове забезпечення створення, організації та діяльності міліції суверенної України (історико-правові аспекти) / О. В. Барановський // Правовий часопис Донбасу. – 2017. – № 3-4 (61). – С. 51-59. – Бібліогр.: 38 назв.

1249. Вальків, І.
5 років Національної Гвардії [України] / І. Вальків // Військо України. – 1996. – № 9-12. – С. 20-21.

1250. Даневич, Л. Г.
Галузевому державному архіву СБ України – 20 років / Л. Г. Даневич // Вісник Черкас. ун-ту. Історичні науки. – 2014. – № 2. – С. 106-118.

1251. 25 річниця Служби безпеки України : ювілейне видання / Упр. СБУ в Чернівецькій області. – Чернівці : Букрек, 2017. – 208 с. : іл.

1252. Довжич, Є. В.
Правові основи діяльності детектива Національного антикорупційного бюро України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Є. В. Довжич ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2019. – 20 с.

1253. Єренко, Д. В.
Національне антикорупційне бюро України в механізмі запобігання корупції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 «Адмін. право і процес; фінансове право; інформ. право» / Д. В. Єренко ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2019. – 20 с.

1254. Забезпечення громадської безпеки правоохоронними органами під час проведення чемпіонату Європи з футболу 2012 року : матеріали укр.-нім. міжнар. наук.-практ. конф. (Донецьк, 18 черв. 2009 р.) / Донец. юрид. ін-т ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, Академія управління МВС, Фонд Ганнса Зайделя. – Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2009. – 300 с.

1255. Зозуля, Є. В.
Діяльність міліції України в умовах становлення незалежної держави (90-ті рр. XX ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Є. В. Зозуля ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2002. – 20 с.

1256. Зозуля, Є. В.
Міліція України в умовах становлення незалежної держави (90-ті рр. XX ст.) : монографія / Є. В. Зозуля. – Донецьк : ДЮІ МВС, 2004. – 187 с. : портр. – Бібліогр.: 33 назви.

1257. Зозуля, Є. В.
Співпраця МВС із правоохоронними органами країн-учасниць СНД у боротьбі з організованою злочинністю і корупцією у сфері економіки на сучасному етапі розвитку української держави / Є. В. Зозуля // Історичні і політологічні дослідження. – 2009. – № 2. – С. 339-347. – Бібліогр.: 15 назв.

1258. Іванець, М. Г.
Адміністративно-правові засади запобігання корупції в органах прокуратури : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 «Адмін. право і процес; фінансове право; інформ. право» / М. Г. Іванець ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль, 2018. – 20 с.

1259. Комарова, Ю. М.
Адміністративно-правовий статус Національного антикорупційного бюро України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 «Адмін. право і процес; фінансове право; інформ. право» / Ю. М. Комарова ; Нац. акад. внутрішніх справ України. – Київ, 2018. – 18 с.

1260. Куц, В. М.
Конституційний статус прокуратури потребує вдосконалення / В. М. Куц // Вісник Академії прокуратури України. – 2007. – № 2. – С. 27-38.

1261. Міліція Полтавщини за часів незалежності / [заг. ред. Ю. В. Сулаєв]. – Полтава : Дивосвіт, 2009. – 231 с. : іл., портр.

1262. Москалюк, Ю. Д.
Прокуратура України як особливий державний інститут / Ю. Д. Москалюк // Юридичний вісник. – 2017. – № 1 (42). – С. 183-187. – Бібліогр.: 16 назв.

Режим доступу: http://law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2017/statji_n_142_2017/31.pdf. – Дата: 9.06.2021.

1263. Національна гвардія України: зміни, розвиток, досягнення у фотографіях / автор ідеї А. Некрасов ; пер. Р. Музичук ; фот. В. Голуб. – Київ : Добродій, 2017. – 207 с. : фот.

1264. Однострій поліцейських в Україні: історія, сучасний стан, та нормативно-правове забезпечення : монографія / Т. О. Проценко, О. Є. Користін, Д. В. Смирницький ; заг. ред. В. О. Криволапчук ; Держ. НДІ М-ва внутр. справ України. – Київ : ДНДІ МВС України, 2018. – 352 с. : іл. – Бібліогр.: с. 346-350 (115 назв).

Зі змісту: Форменний одяг міліції України. – С. 28-106 ; Одностій національної поліції України: від перших кроків до сьогодення (2015 – до цього часу). – С. 107-131 ; Нормативно-правове забезпечення форменого одягу української міліції та одностроїв Національної поліції України. – С. 132-343.

1265. Осауленко, А. О.
Законодавчі основи становлення та розвитку кримінально-виконавчої системи України (1990–2005 рр.) : монографія / А. О. Осауленко. – Київ : ВАДЕКС, 2019. – 449 с.

1266. Попович, Є.
Прокуратура України – єдина незалежна система органів судової влади / Є. Попович // Реформування органів прокуратури України: проблеми і перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 2–3 жовт. 2007 р.). – Київ, 2007. – С. 137-140.

1267. Прокуратура Вінниччини : до 75-річчя ювілею прокуратури Вінницької області, 1932–2007 / голов. ред. О. С. Шморгун. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2007. – 232 с. : іл., портр.

1268. Прокуратура Криму. Історія. Персоналії. Сучасність / редкол.: В. В. Павлов, Н. В. Бояркіна. – Симферополь : Жерибор, 2012. – 136 с. : ил., портр. – 1803–2013. 210 років на службі Закону та Справедливості.

1269. Прокуратура Сумської області : історія та сучасність / редкол.: Р. М. Білокінь (голова) та ін. – Суми : Університет. кн., 2012. – 156 с. : іл.

1270. Розбудова цілісності і доброчесності під час реформування поліції. Досвід України : (аналіт. доп. та матеріали спеціалізованої Міжнар. конф., Київ, 17 квіт. 2019 р.) / Нац. ін-т стратегічних досліджень, Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння, Женев. центр безпекового урядування ; ред.: О. Д. Маркєєва, Л. І. Поляков. – Київ, 2019. – 112 с.

1271. Сікорський, О. П.
Історико-правовий аналіз розвитку та становлення інституту виконавчого провадження в Україні / О. П. Сікорський, М. О. Терещенко // Наукові записки [Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Право. – 2019. – Вип. 7. – С. 177-182. – Бібліогр.: 8 назв.

1272. Скомаров, О. В.
Адміністративно-правові основи діяльності Національного антикорупційного бюро України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 «Адмін. право і процес; фінансове право; інформ. право» / О. В. Скомаров ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль, 2017. – 20 с.

1273. Скомаров, О. В.
Діяльність національного антикорупційного бюро України: адміністративно-правові аспекти : монографія / О. В. Скомаров, Н. О. Рибалка. – Київ : АртЕк, 2017. – 208 с. – Бібліогр.: с. 189-208.

1274. Служба безпеки України: історія та сучасність : до 20-ї річниці створення / авт. кол.: О. Ф. Бєлов, В. Г. Рокитський та ін. – Київ : Корбуш, 2012. – 384 с. : іл., портр.

1275. Створення та розвиток Національної гвардії України (1991–1997 рр.) / Акад. Збройних сил України ; відп. ред. В. Г. Бережинський. – Київ, 1997. – 22 с.

1276. Сухонос, В. В.
Прокуратура в системі державних органів України: теоретичний аналіз сучасного стану та перспектив розвитку : монографія / В. В. Сухонос. – Суми : Університет. кн., 2008. – 448 с.

1277. Танько, А. В.
Становлення в Україні системи надання поліцейських послуг – основа забезпечення державою прав і свобод людини / А. В. Танько // Наукові записки [Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Право. – 2020. – Вип. 8. – С. 78-84. – Бібліогр.: 21 назва.

1278. Тегза, І. С.
На переломах. Прокуратура Закарпаття : історія і сьогодення / І. С. Тегза. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Ужгород : ТІМ PANI, 2011. – 368 с. : іл.

1279. Ткаченко, М. С.
Адміністративно-правове забезпечення взаємодії Національного антикорупційного бюро України з іншими правоохоронними органами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 «Адмін. право і процес; фінансове право; інформ. право» / М. С. Ткаченко ; Наук.-дослід. ін-т суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса. – Харків, 2020. – 20 с.

1280. Толочко, О. М.
Прокуратура як незалежний орган в системі судової влади / О. М. Толочко // Реформування органів прокуратури України: проблеми і перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 2–3 жовт. 2007 р.). – Київ, 2007. – С. 67-69.

1281. Ференець, О. Б.
Організаційно-правові засади антикорупційної діяльності прокуратури : монографія / Оренець. – Київ : Слово, 2018. – 208 с. – Бібліогр.: с. 180-205.

1282. Шемшученко, Ю. С.
Прокуратура України: шляхи реформування в аспекті входження в Європейський правовий простір / Ю. С. Шемшученко, Г. О. Мурашин // Вісник Академії прокуратури України. – 2006. – № 4. – С. 5-11.

1283. Якимчук, М. К.
Становлення та основні етапи розвитку прокуратури в Україні / М. К. Якимчук. – Чернівці : Рута, 2004. – 39 с.

Див. також №: 4304-4306, 4791.

8. ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ, РУХИ, ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

1284. Адамович, С. В.
ЗУНР у маніпулятивних технологіях сучасних громадсько-політичних організацій і партій / С. В. Адамович // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2009. – Вип. 18. – С. 93-98. – Бібліогр.: 29 назв.

1285. Адашис, Л. І.
Етапи становлення політичних партій в Україні / Л. І. Адашис // Митна справа. – 2009. – № 4, ч. 2. – С. 64-75.

1286. Базів, В. А.
Політичні партії в незалежній Україні: генеза і типологія / В. А. Базів. – Львів : Світ, 1999. – 54 с. : табл.

1287. Балашова, О. В.
Політичні партії України: стабілізуючий чи дестабілізуючий чинник у забезпеченні національної безпеки держави? / О. В. Балашова // Вісник Маріуп. держ. ун-ту.

Серія: Історія. Політологія. – 2019. – Вип. 25. – С. 64-76. – Бібліогр.: 38 назв.

1288. Беренштейн, Л. Ю.
Особливості формування та перспективи розвитку багатопартійності в Україні / Л. Ю. Беренштейн // Вісник Укр. Акад. іст. наук. – 2001. – № 1. – С. 11-22.

1289. Білоус, А.
Політичні об'єднання України / А. Білоус. – Київ, 1993. – 108 с.

1290. Богайчук, В. Ж.
Аналіз орієнтирів воєнно-політичного розвитку України в програмних документах політичних партій / В. Ж. Богайчук // Нова парадигма. – 2006. – Вип. 54. – С. 141-148. – Бібліогр.: 18 назв.

1291. Богомаз, К. Ю.
Політичні партії і громадські організації на Україні (друга половина 80-х – початок 90-х рр.) / К. Ю. Богомаз. – Київ, 1992. – 142 с.

1292. Бойко, О. Д.
Початок формування багатопартійної системи в Україні: основні етапи, проблеми, характерні риси та особливості / О. Д. Бойко // Сучасність. – 2003. – № 11. – С. 59-89.

1293. Бойко, О. Ю.
Особливості трансформації партійної системи України за роки незалежності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / О. Ю. Бойко ; Чернів. держ. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2005. – 21 с.

> Проаналізовано основні напрямки, форми та засоби діяльності політичних партій України протягом зазначеного хронологічного періоду, зокрема на сучасному етапі... Запропоновано періодизацію процесу формування та становлення багатопартійності в українському суспільстві. Визначено проблеми та фактори вливу на розвиток багатопартійної системи. Розкрито специфіку взаємодії партійної та виборчої систем в Україні. Розглянуто суперечності та недоліки вітчизняного законодавства про вибори та партії. Проаналізовано парламентські виборчі кампанії 1998 та 2002 рр. та їх вплив на зміни в партійній системі України, визначено тенденції та перспективи її подальшого розвитку.

1294. Болбат, Т. В.
Донецкая область: политические партии / Т. В. Болбат, В. Лыков, Е. Семичастная. – Донецк : Донбасс, 1998. – 120 с.

1295. Болбат, Т. В.
Донецкая область: политические партии, движения общественные организации / Т. В. Болбат, В. Лыков, Е. Халимова. – Донецк : Лебедь, 1994. – 88 с.

1296. Борисова, О.
Політична палітра Луганська: роздуми біля «східних воріт» України / О. Борисова // Дзвін. – 1995. – № 8. – С. 94-100.

1297. Бортніков, В. І.
Політична участь і демократія: українські реалії : монографія / В. І. Бортніков. – Луцьк : Вежа, 2007. – 524 с.

1298. Гдичинський, Б. П.
Державний устрій України: політико-історичний аспект : монографія / Б. П. Гдичинський. – Чернівці : Рута, 2007. – 167 с.

Проведено політико-історичний аналіз сучасних українських політичних партій щодо вибору форми державного устрою України, описано програмні документи з даного питання.

1299. Гербут, Н. А.
Роль політичних партій у процесах децентралізації в Україні / Н. А. Гербут, В. Л. Семко // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2017. – Вип. 77. – С. 55-67. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-77-_2017_.pdf. – Дата: 1.12.2020. «Здійснено аналіз політичних партій як суб'єктів децентралізаційних процесів в Україні. Дослідження проводилось із застосуванням теоретичної моделі неоінституціоналізму раціонального вибору. Це дозволило пояснити, чому в середині політичних партій є прихильники та супротивники децентралізації. Було виявлено, що для здійснення реформи потрібна консолідація парламентських партій, що стане прикладом для непарламентських партій, та вплив міжнародних акторів на партійні рішення щодо питань децентралізації» (с. 55). «Децентралізація передбачає передачу в місцеві бюджети частки загальнонаціональних податків, створення нових можливостей для економічного розвитку громад, прибирає штучні перешкоди для бізнесу і підприємницької діяльності тощо» (с. 56). «Однак ухвалений Верховною Радою 5 лютого 2015 р. Закон України «Про засади державної регіональної політики» суттєво не змінює залежності регіонів від центру. Недосконалість закону свідчить про неготовність влади надати громадам самостійність у вирішенні питань регіонального рівня» (с. 56-57).

1300. Голобуцький, О. П.
Політичні партії України / О. П. Голобуцький, Т. Криворучко, В. М. Кулик ; ред. В. М. Якушик ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Центр сусп.-політ. досліджень. – Київ : Кобза, 1996. – 144 с.

1301. Головченко, В.
Вплив регіональних чинників на діяльність політичних партій в Україні / В. Головченко // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 23-29. – Бібліогр.: 9 назв.

1302. Грабовський, С. І.
Державне утвердження України у другій половині ХХ століття / С. І. Грабовський ; Укр. федер. кредит. спілка «Самопоміч» м. Нью-Йорка, Координац. ком. допомоги Україні (США), Центр «Українознавства» Т-ва «Знання» України. – Київ : Знання України, 2002. – 78 с. – Бібліогр.: 29 назв. – (Бібліотечка українознавця).

Висвітлено складнощі переходу від тоталітарного до демократичного суспільства та шляхи їх подолання. С. Грабовський взяв за базовий критерій поділу ставлення політичних партій до української державності і таким чином поділив їх на партії, що стояли на послідовно незалежницьких, на поміркованo державницьких позиціях, і ті партії, що не визнавали незалежності України.

1303. Здіорук, С. І.
Проблеми функціонування політичних партій України в системі владних відносин : монографія / С. І. Здіорук, В. В. Бичек ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2001. – 144 с. – (Стратегія політики і політичний аналіз ; вип. 6).

1304. Камінський, А.
Організовані політичні структури в Україні / А. Камінський // Сучасність. – 1992. – № 11. – С. 61-64.

1305. Кармазіна, М. С.
Політичні партії України у процесі виборів Президента України у 2019 р.: кількісно-якісний аналіз участі / М. С. Кармазіна // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – Вип. 1 (97). – С. 4-31. – Бібліогр.: 31 назва.

1306. Кармазіна, М. С.
Регіональні політичні партії в Україні (1991 – початок 2018 рр.) / М. С. Кармазіна // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2018. – Вип. 1 (93). – С. 3-54. – Бібліогр.: 51 назва.

1307. Кармазіна, М. С.
Регіональні політичні режими в Україні : підстави формування, специфіка функціонування, особливості трансформації / М. С. Кармазіна, Т. А. Бевз, Н. Ю. Ротар. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2018. – 248 с.

1308. Кармазіна, М. С.
Українська багатопартійність: становлення і розвиток / М. С. Кармазіна // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 3. – С. 4-87.

Режим доступу: https://bit.ly/2WvMqdO. – Дата: 7.06.2019.

1309. Кафарський, В. І.
Політичні партії України: конституційно-правове регулювання організації та діяльності : монографія / В. І. Кафарський ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ : Логос, 2008. – 559 с.

1310. Ковальова, Н.
Динаміка підтримки лівих політичних партій України та Польщі / Н. Ковальова // Шляхи становлення незалежності Польщі і України: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали V Міжнар. наук. конф., 15–16 листоп. 2008 р. – Житомир, 2009. – С. 294-306. – Бібліогр.: 10 назв.

1311. Корнієвський, О. А.
Молодіжний рух та політичні об’єднання в сучасній Україні / О. А. Корнієвський, В. М. Якушик ; Центр суспільно-політичних досліджень Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». – Київ : Київ. братство, 1997. – 130 с. : іл., табл.

1312. Кормич, Л. І.
Формування партійної системи сучасної України / Л. І. Кормич, Д. С. Шелест, С. І. Бабій. – Одеса, 2000. – 192 с.

1313. Коропатник, М. М.
Еволюція політичних партій в незалежній Україні (1991–2011 рр.) / М. М. Коропатник // Сіверянський літопис. – 2012. – № 3-4. – С. 134-145.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39738/16-Koropatnyk.pdf?sequence=1. – Дата: 4.03.2019.

1314. Лебедюк, В. М.
Політичні партії в Україні: особливості діяльності на місцевому рівні / В. М. Лебедюк // Партійна система сучасної України: еволюція, тенденції та перспективи розвитку : матеріали міжнар. наук.-пакт. конф. (Київ, 24–25 листоп. 2011 р.). – Київ : – 2012. – С. 551-562. : табл.

Режим доступу: https://bit.ly/3fboyDQ. – Дата: 30.07.2021. «Станом на 26 березня 2005 року Міністерством юстиції України було зареєстровано 126 політичних партій. У всіх регіонах України зареєстровані осередки вже мали 39 партій (або 31% від загальної кількості), 63 політичних партій (або 50%) мали зареєстровані регіональні осередки в більшості регіонів України, і лише 6 партій (4,76%) мали зареєстровані регіональніосередки менше ніж у половині регіонів України. Не мали зареєстрованих осередків у жодному регіоні 18 політичних партій (14,3%)» (с. 555).

1315. Лебедюк, В. М.
Протопартії, квазіпартії чи політичні партії в Україні / В. М. Лебедюк, А. В. Гоменюк // Global world : наук. альманах. – 2016. – Вип. 2. – С. 134-140. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: https://eprints.oa.edu.ua/6263/1/1.pdf. – Дата: 11.03.2019. «Виявлено, що за організаційною будовою лише 2% усіх зареєстрованих партій в Україні можна вважати політичними партіями. Основними причинами цього є те, що партії не беруть постійної участі у виборах, не мають потужного організаційного представництва на місцях. Більшість партій в Україні залишаються протопартіями за організаційною будовою» (с. 134). «Провівши кластерний аналіз, ми виявили такі результати: 8 партій належать за своєю організаційною будовою до політичних партії, 51 партія – до квазіпартій і 281 партія – до протопартій. Нагадаємо, що протопартії – тимчасові об’єднання, у яких переважає горизонтальна, висхідна, децентралізована внутрішньопартійна комунікація, немає ідеології, організаційної структури, мають локальний рівень націоналізації та тимчасовий електорат. Основними причинами такого стану речей ми визначили те, що партії не беруть постійної участі у виборах, не мають потужного організаційного представництва на місцях, мають недемократичну внутрішньопартійну комунікацію» (с. 139).

1316. Леонов, О. Л.
Процес становлення багатопартійності та багатопартійної системи в сучасній Україні та його можливі періодизації / О. Л. Леонов , В. Л. Станкевич // Наукові праці : наук.-метод. журнал. – Миколаїв, 2011. – Вип. 142, Т. 154 : Історія. – С. 38-44. – Бібліогр.: 24 назви.

1317. Литвин, В. М.
На політичній арені України (90-ті рр.). Роздуми істориків / В. М. Литвин, А. Г. Слюсаренко // Український історичний журнал. – 1994. – № 2-3. – С. 28-50.

1318. Литвин, В. М.
Політична арена України: дійові особи та виконавці / В. М. Литвин. – Київ : Абрис, 1994. – 495 с. : іл.

1319. Литвин, В. М.
Про сучасні українські партії, їхніх прихильників та їхніх лідерів / В. М. Литвин // Політологічні читання. – 1992. – № 1. – С. 62-101.

1320. Литвин, В. М.
Сучасні політичні партії та об’єднання на Україні / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 4. – С. 58-62.

1321. Літвін, Л. А.
Подолання олігархізації політичних партій як індикатор реалізації національних інтересів України / Л. А. Літвін // Політичне життя. – 2018. – № 4. – С. 17-22. – Бібліогр.: 12 назв.

1322. Ломко, І. Г.
Політичні партії як фактор формування і реалізації зовнішньої політики України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / І. Г. Ломко ; Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Сімферополь, 2007. – 21 с. – Бібліогр.: с. 17-18 (10 назв).

1323. Ляшенко, О. О.
Участь етнополітичних партій у політичному процесі в Україні: досвід і перспективи : [на прикладі кримськотатарської та російської спільнот АР Крим та угорської спільноти Закарпатської області] / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2010. – Вип. 2 (46). – С. 117-138. – Бібліогр.: 30 назв.

1324. Манайло-Приходько, Р. Ю.
Регіональний вимір розвитку та функціонування партійної системи України : монографія / Р. Ю. Манайло-Приходько, Ю. О. Остапець ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород : РІК-У, 2020. – 386 с. : карт., табл.

1325. Манайло-Приходько, Р. Ю.
Феномен «регіональних» політичних партій в Україні / Р. Ю. Манайло-Приходько // Політікус. – 2016. – № 2. – С. 93-98.

1326. Мельник, Т.
Жінки та чоловіки в політичних партіях України / Т. Мельник // Гендерний аналіз українського суспільства. – Київ, 2003. – С. 77-90.

1327. Моїсеєва, А. С.
Організаційні критерії функціонування політичних партій в сучасній Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / А. С. Моїсеєва ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2009. – 19 с. – Бібліогр.: с. 16-17.

1328. Мороко, В. В.
Законодавче закріплення статусу політичних партій на тлі політичного протистояння у Верховній Раді (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.) / В. В. Мороко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 3. – С. 255-266.

Режим доступу: https://bit.ly/2WvMqdO. – Дата: 07.06.2019.

1329. Мороко, В. В.
Партійне будівництво в сучасній Україні (1996–2010 рр.) : монографія / В. В. Мороко. – Запоріжжя : АА Тандем, 2010. – 208 с.

1330. Назарчук, О. М.
Відродження та розвиток соціал-демократичного руху в Україні в 90-х рр. XX ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. М. Назарчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 15 с.

1331. Наталіна, Н.
Специфіка та електоральні перспективи політичних партій у Донецькій області / Н. Наталіна. – Донецьк : Комітет виборців України, 2005. – 75 с.

1332. Носенко, Д. К.
Основні тенденції розвитку партійної системи України за 1998–2014 роки / Д. К. Носенко // Грані. – 2015. – № 1. – С. 125-129. – Бібліогр.: 11 назв.

1333. Партії в сучасному політичному процесі Донеччини: стан і перспективи / Регіон. інформ.-аналіт. центр-філіал Нац. ін-ту стратегічних досліджень у Донецькій області ; відп. ред. Є. О. Калашников. – Донецьк : РІСН НІСД, 2004. – 46 с. : рис.

Зі змісту: Фіщук, А. Партії в сучасному політичному процесі Донеччини: стан і перспективи / А. Фіщук, Г. Ковальський, Є. Пожидаєв. – С. 3-25 ; Кипень, В. Партии, общество, государство: взаимодействие в украинских реалиях / В. Кипень, О. Л. Леонов. – С. 26-43.

1334. Партійна система сучасної України: еволюція, тенденції та перспективи розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 24–25 листоп. 2011 р. / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: Ю. А. Левенець (голова) та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2012. – 588 с.

1335. Пасічник, К.
Енергетична безпека в програмах політичних партій України / К. Пасічник // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 102-106. – Бібліогр.: 14 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3rwWQVF. – Дата: 08.02.2021.

1336. Підшибякін, С. В.
Мінські угоди 2014–2015 років в українському партійному дискурсі / С. В. Підшибякін // Новітня доба. – 2017. – Вип. 5. – С. 130-141.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novdob_2017_5_12. – Дата: 20.12.2020.

1337. Побочий, І. А.
Особливості формування партійної системи сучасної України / І. А. Побочий // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 81. – С. 8-15. – Бібліогр.: 6 назв.

1338. Політичні партії в Україні : інформаційно-довідкове видання / редкол.: Я. В. Давидович (голова) та ін. – Київ : Атіка, 2005. – 440 с.

1339. Політичні партії в Україні : у 3 т. / уклад. Ю. Ж. Шайгородський. – Київ : Укр. центр політ. менеджменту, 2005.
Т. 1. – 876 с.
Т. 2. – 900 с.
Т. 3. – 872 с.

1340. Політичні партії і партійна система України очима громадян // Національна безпека і оборона. – 2010. – № 5. – С. 58-84.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD116_2010_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

1341. Поліщук, І. О.
Модернізація партійної системи як засіб демократизації політичного режиму Ук-

раїни / І. О. Поліщук // Політичне життя. – 2018. – № 1. – С. 81-84. – Бібліогр.: 5 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pollife_2018_1_15. – Дата: 12.04.2021.

1342. Поліщук, І. О.
Процес становлення багатопартійності в Україні: ретроспективний та політико-режимний аспекти / І. О. Поліщук // Освіта регіону : наук. журн. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2010. – № 3. – С. 29-34. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/Electronni_naukovi_vidannya/Osvita_regionu/osvita_regioniv_3_2010.pdf. – Дата: 4.11.2020.

1343. Попович, Б.
Етномовне соціальне розмежування як фактор формування партій національних меншин в Україні / Б. Попович // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. – 2010. – № 15. – С. 94-99.

Режим доступу: https://bit.ly/3tTyzKB. – Дата: 25.03.2021.

1344. Право вибору: політичні партії та виборчі блоки / упоряд.: М. В. Томенко, О. Проценко. – Київ : Заповіт, 1998. – 128 с.

1345. Примуш, М. В.
Символіка та партійний імідж політичних партій / М. В. Примуш // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 81. – С. 24-29. – Бібліогр.: 10 назв.

1346. Работягова, І. В.
Сутність політичних партій у рамках політичного ринку України / І. В. Работягова // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Питання політології. – 2010. – № 912, вип. 17. – С. 107-113.

1347. Равлик, І. О.
Характер и форми екскорпорації політичної еліти України / І. О. Равлик // Гілея : наук. вісник. – Київ, 2011. – Вип. 47. – С. 556-562.

1348. Рагозин, Н.
Украина: партии и партийная система : монография / Н. Рагозин. – Донецк : Норд-пресс, 2006. – 2002 с.

1349. Рагозін, М. П.
Розвиток партійної системи в Україні: кількісний аналіз / М. П. Рагозін // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Політичні науки. – 2003. – Т. 21. – С. 45-51. – Бібліогр.: 15 назв.

1350. Ротар, Н. Ю.
Проблеми етнонаціонального розвитку у передвиборному дискурсі політичних партій України / Н. Ю. Ротар // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – Запоріжжя, 2010. – Вип. XXVIII. – С. 295-301.

1351. Рудакевич, О. М.
Етнополітичні орієнтації сучасних українських партій / О. М. Рудакевич // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2010. – Вип. 22. – С. 149-154. – Бібліогр.: 23 назви.

1352. Руденко, А. Ф.
Зовнішньополітичні пріоритети українських політичних партій: аналіз передвиборчих програм / А. Ф. Руденко // Управління суспільним розвитком: глобальні виклики та альтернативи : зб. наук. пр. Серія: Громадянське суспільство. – Острог, 2014. – Вип. 8. – С. 85-91.

1353. Руденко, А. Ф.
Ідеологія у позиціонуванні українських політичних партій напередодні парламентських виборів 2012 р. / А. Ф. Руденко // Дні науки філософського факультету–2013 : Міжнар. наук. конф. : матеріали доп. та виступів. – Київ, 2013. – Ч. 9. – С. 315-317.

1354. Руденко, А. Ф.
Національне питання у передвиборчих програмах політичних партій України / А. Ф. Руденко // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія. – 2013. – Т. 21, № 9/2, вип. 23 (3). – С. 175-182.

1355. Руденко, А. Ф.
Передвиборча діяльність українських політичних партій: виклики 2014 року / А. Ф. Руденко // Дні науки філософського факультету–2015 : Міжнар. наук. конф. : матеріали доп. та виступів. – Київ, 2015. – Ч. 10. – С. 216-218.

1356. Руденко, А. Ф.
Політичні партії України у кризовому суспільстві: виклики 2014 р. / А. Ф. Руденко // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. – 2015. – Вип. 1 (18). – С. 214-216.

1357. Рябіка, І. Л.
Зародження і легалізація багатопартійності в умовах переходу від тоталітаризму до демократії: історико-політологічний аналіз : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / І. Л. Рябіка ; Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, [Одес. держ. екон. ун-т]. – Сімферополь, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (9 назв).

1358. Самойленко, Є. М.
Військове питання в програмних документах партій та рухів в Україні (кінець 80-х – початок 90-х років XX століття) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Є. М. Самойленко ; Донец. держ. ун-т. – Донецьк, 1993. – 277 с.

1359. Терзі, О. С.
Питання організації державної влади в програмних документах та діяльності сучасних політичних партій України (1989–1996 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. С. Терзі ; Донец. держ. ун-т. – Донецьк, 1997. – 16 с.

1360. Терзі, О. С.
Роль політичних партій України у формуванні інституту президентства (1991–1996) / О. С. Терзі // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 2. – С. 155-161.

1361. Тищенко, Ю. А.
Питання ефективної комунікації політичних партій з виборцями в контексті формування публічної політики: пріорітети розвитку / Ю. А. Тищенко, Я. Варивода,

С. Г. Конончук, А. Дуда, С. Горобчишина ; Укр. незалежний центр політичних досліджень. – Київ: УНЦПД, 2007. – 80 с.

Зі змісту: Запровадження пропорційної системи на місцевих виборах в контексті комунікативних зв'язків влади і громади в Україні.

1362. Ткачук, А.
Питання національної безпеки у програмних документах політичних партій на виборах до Верховної Ради України 2014 року в умовах російської агресії / А. Ткачук // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2018. – № 6. – С. 28-33. – Бібліогр.: с. 33.

1363. Трошина, О. В.
Висвітлення проблем ЗМІ у виборчих програмах українських політичних партій та блоків на парламентських виборах 1998, 2002 та 2006 років / О. В. Трошина // Нова парадигма. – 2006. – Вип. 57. – С. 170-181. – Бібліогр.: 37 назв.

1364. Українська багатопартійність: політичні партії, виборчі блоки, лідери (кінець 1980-х – початок 2012 рр.) : енциклопедичний довідник / ред. М. С. Кармазіна. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2012. – 588 с.

1365. Федоренко, К.
Українська партійна система до та після Євромайдану 2013–2014 рр. / К. Федоренко, О. Рибій, А. Умланд // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – № 2 (98). – С. 5-43. – Бібліогр.: 72 назви.

1366. Чебаненко, С.
Политические партии Украины. Политические партии Луганщины / С. Чебаненко. – Луганск : Ініціатива, 1997. – 248 с.

1367. Яблонський, В. М.
Сучасні політичні партії : довідник / В. М. Яблонський. – Київ : Лексикон, 1996. – 149 с.

1368. Якименко, Ю. В.
Партійна система України 2010–2015 рр.: зміни, тенденції, перспективи еволюції / Ю. В. Якименко // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 68. – С. 181-193.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-68-_2015_.pdf. – Дата: 1.12.2020.

1369. Якименко, Ю. В.
Соціальна база провідних політичних сил України: динаміка змін (2001–2007 рр.) / Ю. В. Якименко // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 3. – С. 5-13. – Бібліогр.: 16 назв.

Див. також №: 16, 94, 263, 278, 344, 345, 493, 495, 789, 875, 987, 990, 1201, 1632, 1679, 1842, 2753, 2817, 3143, 3153, 3292, 3324, 4536, 4767.

* * * * *

1370. Адамович, С. В.
Ідея соборності в ідеології та діяльності всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»

(1999–2014 рр.) / С. В. Адамович // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2014. – Вип. 26. – С. 55-60. – Бібліогр.: 22 назви.

1371. Бадзьо, Ю. В.
Демократична партія України / Ю. В. Бадзьо // Політологічні читання. – 1994. – № 1. – С. 265-268.

На початку 1990 р. «виникла як продовження ініціативи групи чільних представників Народного Руху України за перебудову перетворити НРУ на партію з метою практичного заперечення комуністичної однопартійності політичної системи й започаткування новітньої багатопартійності в Україні» (с. 265). 31 травня 1990 року було опубліковано «Маніфест Демократичної партії України», на основі якого і творилася партія. Автором документу був Юрій Бадзьо, ініціатором утворення партії – Дмитро Павличко.

1372. Бевз, Т. А.
Консервативні партіі сучасної України: традиція чи модернізація / Т. А. Бевз // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 2. – С. 85-96.

Режим доступу: https://bit.ly/2QZqhic. – Дата: 7.06.2019.

1373. Бойко, О. Д.
КПУ в 1985–1991 рр.: анатомія кризи / О. Д. Бойко // Людина і політика. – 2002. – № 2. – С. 3-18 ; № 3. – С. 21-32.

1374. Болбат, Т. В.
Національне питання у діяльності організацій КПУ на Сході України у 1989 році (на матеріалах Донецької, Луганської, Харківської областей) / Т. В. Болбат // Нові сторінки історії Донбасу. – 2008. – Кн. 15/16. – С. 308-319.

1375. Бышок, С.
Иллюзия свободы. Куда ведут Украину новые бандеровцы / С. Бышок. – 2-е изд. – Москва : Кн. мир, 2013. – 352 с.

«Украинская националистическая партия «Свобода» стала главной сенсацией на выборах в Верховную Раду в 2012 году. Эксперты прогнозировали партии «подпороговый» результат, но «Свобода» не просто преодолела этот порог, но преодолела весьма значительно, получив 10,44% голосов избирателей. В украинском парламенте впервые появилась фракция националистов. Книга «Иллюзия свободы» впервые подробно рассказывает читателю о том пути, который прошла партия с начала 90-х годов, о ее внешних и внутренних идеологических и кадровых трансформациях за почти двадцатилетнюю историю. О том, чего стоит ждать от новой, теперь уже парламентской партии «Свобода»: успокоения и респектабельности или дальнейшей радикализации? Появление в парламенте первой фракции националистов вызвал в украинском обществе одновременно интерес и тревогу. Интерес к тем способам, используя которые локальная радикальная группировка из Галиции, коих в начале 90-х годов XX века было много и в регионе, и в стране, стала монополистом националистической идеологии. И тревогу за дальнейшее развитие Украины, если значительная часть общества воспримет тот вариант национализма, который проповедуют идеологи «Свободы». Цель книги «Иллюзия свободы» – познакомить читателей с фактическим материалом об идеологии, истории и сегодняшней деятельности партии. Уважаемым читателям предлагается самим сделать вывод о том, куда ведут Украину наследники Степана Бандеры».

1376. Гай-Нижник, П. П.
Створення Демократичної партії України та її позиція щодо путчу ГКЧП (1990–1991 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Партійна система сучасної України: еволюція, тенденції та перспективи розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 24–25 листоп. 2011 р.). – Київ, 2012. – С. 539-551.

Режим доступу: http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/doc/9000doc.php. *Також:* http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/downloads/9000doc.pdf. – Дата: 13.03.2019. «В статті висвітлюється процес заснування Демократичної партії України (ДемПУ) у 1990 р., її основні тогочасні ідеологічні засади та позиція партії щодо спроби державного перевороту ДКНС (ГКЧП) у 1991 р.». «... з 1987 р. по 1989 р. в УРСР утворилося понад 125 громадсько-політичних клубів, груп та об'єднань. 1989–1990 рр. породили в Україні близько 20 українських опозиційних до КПРС політичних партій та близько 10 парторганізацій, керівні органи яких знаходилися поза межами України».

1377. Гарань, О. В.
Ідейні засади лівого руху в Україні: чи відбувається дрейф до соціал-демократії? : матеріали до семінару «Ідейні засади лівого руху в Україні» (Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», 27 верес. 1999 р.) / О. В. Гарань. – Київ : Стилос, 1999. – 64 с.

Проаналізовано ідеологічні засади чотирьох лівих партій (Комуністичної партії України, Соціалістичної партії України, Селянської партії України, Прогресивної соціалістичної партії України), а також офіційно зареєстрованої Партії комуністів (більшовиків) України.

1378. Гінзбург, О. П.
Процеси становлення багатопартійної системи в Україні в документах ЦК КПУ (на прикладі Народного Руху України за перебудову) / О. П. Гінзбург // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 83-89. – Бібліогр.: 25 назв.

1379. Каменюк, О.
Згода будує, незгода руйнує : хроніка діяльності Тернопільської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів 2000–2003 рр. / О. Каменюк. – Тернопіль : Терно-граф, 2008. – 212 с. : іл., портр.

1380. Кармазіна, М. С.
Інтеграційні перспективи України в контексті російської агресії в Криму та на Донбасі: аналіз підходів парламентських політичних сил : монографія / М. С. Кармазіна, Т. А. Бевз, Н. Ю. Ротар ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2018. – 328 с.

Проаналізовано трансформацію та порівняння підходів парламентських політичних сил (Політичної партії «Народний Фронт», Партії «Блок Петра Порошенка», Політичної партії «Об'єднання «Самопоміч», Політичної партії «Опозиційний блок», Радикальної Партії Олега Ляшка, Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина») до сучасних внутрішніх і зовнішніх проблем упродовж 2014 – середини 2018 рр.

1381. Кожурин, Ф. Д.
Христианско-демократическая идея. Вопросы методологии и задачи политичских партии в Украине / Ф. Д. Кожурин. – Днепропетровск : Пороги, 2008. – 283 с. : ил., табл., портр.

1382. Комнат, Л. А.
Створення Віктором Ющенком політичного блоку «Наша Україна» / Л. А. Комнат // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2015. – Вип. 33. – С. 201-

210. – Бібліогр.: 8 назв.

1383. Комуністична партія України : інформація станом на 5 січня 1998 року / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; уклад.: С. Г. Кончук, Ю. Плесюк ; ред. Н. Лисюк. – Київ : Україна, 1998. – 370 с. – (Персоналії).

1384. Коцур, В. В.
Ідея «Галицької автономії» в пропагандистській політиці Комуністичної партії України наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр. / В. В. Коцур // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 39. – С. 54-62. – Бібліогр.: 23 назви.

1385. Кулик, В. М.
Новий український націоналізм: три поверхи вертепу / В. М. Кулик // Сучасність. – 1993. – № 3. – С. 150-167. – Бібліогр.: 50 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/Kulyk-Suchasnist-1993.pdf. – Дата: 4.03.2019. Про тогочасні партії націоналістичного напрямку: «Нова Україна», Рух, УРП, УКРП, ОУН, УНС, УНА.

1386. Латиш, Ю. В.
Комуністична партія України у виборчій кампанії 1998 р. / Ю. В. Латиш, Р. І. Малиновський // Соціальна історія : наук. зб. – 2007. – Вип. II. – С. 88-96. – Бібліогр.: 26 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2007_02.pdf. – Дата: 8.04.2019. «У роки незалежності України вона [Комуністична партія] зуміла відродитися і протягом другої половини 1990-х рр. залишалася найбільшою і найвпливовішою політичною партією України. Втративши цей статус, у 2006–2007 рр. комуністи вперше у пострадянській історії України входили до урядової коаліції, а на дострокових парламентських виборах 30 вересня 2007 р. спромоглися зміцнити свої позиції» (с. 88). «Блискавичний ренесанс і тріумфальна хода комуністів Україною у середині 1990-х рр., близькість успіху у 1999 р. та наступне різке падіння популярності не можуть не викликати інтересу істориків. 1998 рік видається нам етапним пунктом в історії партії, адже комуністи зробили вагому заявку на владу». «Внаслідок виборчих кампаній 1994 р. КПУ досягла вагомих успіхів, зумівши за відносно короткий термін, перетворитися з забороненої партії на найпопулярнішу політичну силу країни: вона мала найчисельнішу фракцію у Верховній Раді; Президент Л. Кучма здобув перемогу не в останню чергу завдяки підтримці комуністів». «До парламентських виборів 1998 р. Україна підійшла у вкрай скрутному становищі. Президентові Л. Кучмі не вдалося виконати більшість своїх передвиборних обіцянок: економічна ситуація в країні залишалася стабільно поганою, занепадало виробництво, зростало безробіття. Крім того, ліві сили звинувачували його в обмані народу через відмову від обіцянок щодо надання російській мові статусу другої державної та інтеграції з Росією». «Метою пропонованої статті є всебічний об'єктивний аналіз причин успіху КПУ на виборах 1998 р. на тлі політичної та економічної ситуації в українському суспільстві у контексті соціальної історії, розгляд програми партії, методів роботи з виборцями, антикомуністичної пропаганди з боку влади, дослідження ходу та результатів виборів, а також прорахунків партійного керівництва» (с. 89). «Найбільшу підтримку список КПУ отримав у м. Севастополі – 45, 99 % та в Луганській обл. – 45,97 %. Партія посіла перше місце у 18 регіонах України». «В одномандатних округах балотувалися 174 кандидати від КПУ». «Найбільшого успіху комуністи досягли на Луганщині, виборовши 8 мандатів з 12» (с. 93).

1387. Литвин, В. М.
Демократична партія України / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 2. – С. 56-58.

1388. Литвин, В. М.
Ліберальна партія України (ЛПУ) / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 16. – С. 62-64.

1389. Литвин, В. М.
Народна партія України / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 10. – С. 66-69.

1390. Литвин, В. М.
Партія демократичного відродження України / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 1. – С. 84-86.

1391. Литвин, В. М.
Партія зелених України / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 9. – С. 53-57.

1392. Литвин, В. М.
Українська республіканська партія (УРП) / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 7. – С. 47-55.

1393. Литвин, В. М.
Українська селянсько-демократична партія / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 6. – С. 57-61.

1394. Литвин, В. М.
Українська християнсько-демократична партія / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 5. – С. 61-65.

> «Першим кроком до об'єднання українських християнських демократів, до створення їх партії можна вважати проголошення в листопаді 1988 року Українського християнсько-демократичного фронту» (С. 62). «Установчий з'їзд УХДФ відбувся лише 13 січня 1989 року у Львові» (с. 63).

1395. Лук'яненко, Л. Г.
Маємо піднятися в рівень з владою. УРП на сучасному етапі (спроба попереднього аналізу) / Л. Г. Лук'яненко // Київ. – 1992. – № 2. – С. 100-108.

1396. Майборода, М. І.
Партія регіонів у Донецькій області: становлення та ресурси / М. І. Майборода // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Спецвип. – С. 289-297. – Бібліогр.: 32 назви.

> Режим доступу: http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=40. – Дата: 15.12.2020. «Наприкінці 90-х років XX століття на політичну арену вийшла політична сила нового покоління – Партія регіонів (далі ПР), яка вже у 2006 році стала найбільш популярної серед населення. На парламентських виборах 2007 року їй вдалося закріпити свої позиції. Такий успіх ПР можна пояснити лише тим, що вона, окрім розвиненої мережі місцевих організацій, має ще значний фінансовий та людський ресурс, а в її лавах перебувають відомі та впливові особи – представники бізнесової та політичної еліти» (с. 289).

1397. Малиновський, Р. І.
Суспільно-політична діяльність Комуністичної партії України (1993 р. – кінець 2004 р.) : огляд джерельної бази / Р. І. Малиновський // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2007. – Т. XVI. – С. 437-445.

1398. Маніфест Демократичної партії України // Сучасність. – 1990. – № 7-8. – С. 140-161.

1399. Матеріали Першого Збору Конгресу Українських Націоналістів / Голов. Провід Конгресу Укр. Націоналістів ; редкол.: С. Стецько та ін. – Київ, 1995. – 366 с.

1400. Михайлів, В.
Політичне об'єднання «Державна самостійність України» (ДСУ) / В. Михайлів // Політика і час. – 1992. – № 3. – С. 72-75.

1401. Михайлів, В.
Українська національна партія / В. Михайлів // Політика і час. – 1992. – № 2. – С. 64-68.

1402. Муравський, О. І.
Автономні націоналісти в Україні: ідеологія, державотворча програма / О. І. Муравський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 29. – С. 555-562. – Бібліогр.: 45 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2017_29_52. – Дата: 21.12.2020.

1403. Муравський, О. І.
«Бог! Україна! Свобода!». Особливості ідеології ОУН(б) (кінець 1980-х – перша половина 1990-х років) / О. І. Муравський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 30. – С. 335-343.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2017_30_28. – Дата: 21.12.2020.

1404. Народно-демократична партія. Декларація, програма, статут / Народно-демократична партія. – Київ, 1996. – 45 с.

1405. Панченко, В. Г.
Легалізація та діяльність ОУН в Україні протягом 1990-х рр. / В. Г. Панченко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті. – 2011. – Вип. 9. – С. 249-256. – Бібліогр.: 10 назв.

1406. Підкова, І. З.
Участь членів Народної Ради у створенні та діяльності партії Демократичного відродження України (березень 1990 – серпень 1991 рр.) / І. З. Підкова // Військово-науковий вісник. – 2013. – Вип. 20. – С. 81-96. – Бібліогр.: 39 назв.

1407. Підкова, І. З.
Формування багатопартійної системи в Українській РСР: Народний Рух України і створення Демократичної партії України / І. З. Підкова // Інтелігенція і влада : матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2014. – С. 195-199. – Бібліогр.: 15 назв.

1408. Симоненко, П. М.
Новая экономическая политика Компартии Украины: политик о политике / П. М. Симоненко. – Киев, 2008. – 352 с.

1409. Слободян, О. Т.
Створення і діяльність Української республіканської партії. 1990 – червень 1996 рр. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. Т. Слободян ; Київ. держ. техн. ун-т будівництва і архітектури. – Київ, 1998. – 199 с.

1410. Тертичний, О.
Перша спроба демократичної будови політичної партії в Україні. Автобіографія української Демплатформи (1990–1991 роки). Документи / О. Тертичний ; авт.

передм. О. В. Гарань ; наук. ред. Р. І. Ленчовський ; Київ. міжнар. ін-т соціології. – Київ : НаУКМА, 2014. – 309 с.

Режим доступу: https://www.kiis.com.ua/materials/books/Demplatforma_book.pdf. – Дата: 25.03.2021. Утворення в Компартії України Демократичної платформи.

1411. Ткачук, А.
Українські ліві: між ленінізмом і соціал-демократією / А. Ткачук, О. В. Гарань, В. Є. Хмелько, О. М. Майборода ; ред.: О. В. Гарань, О. М. Майборода. – Київ : Вид. дім «КМ Academia», 2000. – 256 с.

Проаналізовано діяльність чотирьох лівих партій: Комуністичної партії України, Соціалістичної партії України (СПУ), Селянської партії України, Прогресивної соціалістичної партії України, які перебувають лівіше від соціал-демократії у її традиційному розумінні, виходячи з реалій української політики. Показано диференціацію всередині лівого табору, що виявилась, зокрема, у поступовому дрейфі СПУ до лівого центру.

1412. Українська національна асамблея : інформація станом на 25 грудня 1997 р. / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; уклад.: Я. Єрофеєв, С. Г. Конончук ; ред. Н. Лисюк. – Київ : Україна, 1998. – 165 с. – (Персоналії).

У 1989 році молоді українські патріоти об’єднуються в Спілку Незалежної Української Молоді (СНУМ). В травні 1990 р. в СНУМі сформувалася націоналістична фракція, яка об’єднала рішучих і добре згуртованих людей. 30 червня 1990 р. було створено Українську Міжпартійну Асамблею, ядром якої стала націоналістична фракція СНУМ. 8 вересня 1991 р. УМА перейменовується в Українську Національну Асамблею.

1413. Чура, В. И.
Трансформация коммунистических организаций в Западной Украине в конце 80-х – начале 90-х гг. XX в. / В. І. Чура // Клио. – 2013. – № 6. – С. 59-62.

1414. Чура, В. І.
Волинська обласна організація Компартії України наприкінці 80-х – на початку 90-х рр. XX ст. : історико-статистичний огляд / В. І. Чура // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2010. – № 1. – С. 142-146.

1415. Чура, В. І.
Волинський обком Компартії України в умовах розгортання національно-демократичного руху наприкінці 80-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Історичні студії Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – Вип. 3. – С. 138-143. – Бібліогр.: 21 назва.

1416. Чура, В. І.
Діяльність компартійних органів Львівської області в умовах опозиції наприкінці 80-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2010. – Вип. 24. – С. 63-67.

Режим доступу: https://bit.ly/39qSMwX. – Дата: 10.02.2020.

1417. Чура, В. І.
Закарпатський обласний комітет КПУ в умовах національно-релігійного відродження краю наприкінці 80-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2013. – № 5. – С. 164-170.

Режим доступу: https://bit.ly/2RAze3n. – Дата: 29.01.2020.

1418. Чура, В. І.
Скорочення чисельності комуністичних організацій Західної України наприкінці 80-х – початку 90-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2013. – Вип. 7-8. – С. 100-109.

1419. Чура, В. І.
Скорочення чисельності обласного комітету КПРС–КПУ Чернівецької області наприкінці 80 – початку 90-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2013. – Вип. 676-677. – С. 42-46.

Режим доступу: https://bit.ly/2OKlPnD. – Дата: 11.02.2020.

1420. Чура, В. І.
Ставлення Чернівецького обкому КПУ до зародження українських «неформальних» спілок у другій половині 80-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2012. – Т. 15. – С. 113-116. – Бібліогр.: 16 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2RAOrRV. – Дата: 29.01.2020. «Як свідчать секретні партійні документи, перші помітні ознаки наростання демократичних вимог чернівчан стосуються 1988 р.» (с. 113). «За даними обкому партії у 1988 р. кількість членів «неформальних» товариств становила понад 33 тис. учасників» (с. 115).

1421. Чура, В. І.
Фінансове становище Чернівецького обласного комітету КПУ наприкінці 80-х – на початку 90-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2011. – Вип. 583-584. – С. 76-79. – Бібліогр.: 19 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvchnuipmv_2011_583-584_16. – Дата: 29.01.2020. «Прибутки Чернівецького обкому, у (цінах 1991 р.), склали 3.245.3 тис. крб видатки – 4.933.7. Припиняються надходження від видавництва партійної періодики, залишаються в минулому дотації із республіканського та союзного бюджетів, завмирає будівництво партійних установ, зведення житлових будинків за партійні кошти тощо. Фінансово-господарська діяльність Чернівецького обкому зводиться до виплат зарплат, разових допомог та інших необхідних платежів». «Як наслідок, у 1988 р. зниження фінансової спромоги обласного комітету КПУ Чернівецької області стає помітним. Воно розпочинається із зменшення кількості членів КПРС та несплати ними партійних внесків, що на 80% наповнювали партійний бюджет. У 1989 р. внаслідок загального погіршення соціально-економічної ситуації в країні, значно зменшуються республіканські та загальносоюзні субсидії. Результатом цього стає подальше звуження фінансово-господарського потенціалу чернівецького партапарату». «Втрата КПУ провладного монополізму призводить до масового виходу жителів регіону із компартійних лав. Відтак партійна скарбниця стає на межі банкрутства і має змогу здійснювати лише обов’язкові виплати» (с. 79).

1422. Чура, В. І.
XIX Всесоюзна партійна конференція КПРС як чинник дезінтеграції компартійного середовища Львівської області наприкінці 80-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Галичина. – 2010. – № 17. – С. 187-190. – Бібліогр.: 24 назви.

1423. Яремчук, В. Д.
Комуністична партія України: аналіз виборчої стратегії та тактики (1994–2010 рр.) / В. Д. Яремчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 3. – С. 210-236.

Режим доступу: https://bit.ly/2WvMqdO. – Дата: 07.06.2019.

1424. Ярош, Д. А.
Нація і революція / Д. А. Ярош ; авт. передм.: В. О. Наливайченко та ін. – Дніпропетровськ : ЛізуновПрес, 2014. – 188 с.

Статті, програма Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. Степана Бандери.

1425. Ярош, Д. А.
Шлях нації : зб. статей / Д. А. Ярош ; упоряд. Є. Філь. – Дніпропетровськ : ЛізуновПрес, 2014. – 44 с.

1426. Ярош, Д. А.
Українська революція: XXI століття / Д. А. Ярош. – Дніпропетровськ : ЛізуновПрес, 2014. – 72 с.

1427. Ярошинський, О.
Стратегія і політична ідеологія проводу ОУН(б) щодо проголошення державної незалежності України у 1990–1991 рр. / О. Ярошинський // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2016. – Вип. 1, ч. 4. – С. 90-97. – Бібліогр.: 39 назв.

Див. також №: 80, 3313.

Народний Рух України

1428. Адамович, С. В.
Народний Рух України в боротьбі за соборність в часи Майданів та російсько-української війни / С. В. Адамович // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 8-13.

1429. Барцьось, В. В.
VII Всеукраїнська наукова конференція «Народний Рух України»: місце в історії та політиці» : [Одеса, 28–29 трав. 2009 р.] / В. В. Барцьось // Український історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 233-234.

1430. Барцьось, В. В.
Теоретики і практики соціально-економічної програми в історії Народного Руху України / В. В. Барцьось // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 3. – С. 12-22. – Бібліогр.: 17 назв.

1431. Гарань, О. В.
Від створення Руху до багатопартійності / О. В. Гарань. – Київ : Либідь, 1992. – 135 с.

1432. Гарань, О. В.
Історія Руху: концентуальні та ідеологічні проблеми / О. В. Гарань // Сучасність. – 1994. – № 11. – С. 97-101.

1433. Гарань, О. В.
Убити дракона. З історії Руху та нових партій України / О. В. Гарань. – Київ : Либідь, 1993. – 198 с. – Бібліогр.: с. 193-198.

1434. Гончарук, Г. І.
Народний Рух України. Історія. – Одеса : Астропринт, 1997. – 380 с. : іл.

Режим доступу: https://mnru.com.ua/wp-content/uploads/2017/11/966-549-121-0.pdf. – Дата: 7.10.2020.

1435. Гончарук, Г. І.
Народний Рух України. Історія: 1989–1996 рр. / Г. І. Гончарук. – 2-ге вид., допов. – Одеса : Астропринт, 2014. – 336 с.

1436. Гончарук, Г. І.
Національна ідея і Народний Рух України / Г. І. Гончарук, О. А. Шановська. – Одеса : Астропринт, 2004. – 172 с.

1437. Горбачова, О. С.
Проблема консолідації української нації в уставних документах Народного Руху України / О. С. Горбачова // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 3. – С. 76-82.

1438. Деревінський, В. Ф.
Кадрова політика та чисельність Народного Руху України у 1992–1999 рр. / В. Ф. Деревінський // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2014. – Вип. 2, ч. 1. – С. 134-138. – Бібліогр.: 19 назв.

1439. Деревінський, В. Ф.
Утвердження ідеї конструктивної опозиції Народного Руху України до влади / В. Ф. Деревінський // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 95-103. – Бібліогр.: 19 назв.

> «З оляду на низьки рівень національної свідомості частини населення України та роз'єднаність демократичних сил на президентських виборах 1 грудня 1991 р., Народному Руху України (НРУ) не вдалося привести до влади свого кандидата, поступившись вихідцю з партноменклатури Л. Кравчуку» (с. 95). «Лідери Руху не змогли подолати нових викликів. Надто поспішо після поразки рухівського кандидата заявили про підтримку обраного Президентом України Л. Кравчука, тим самим обмежили свої можливості». «В наявній ситуації В. Чорновіл, чи не першим, 6 грудня 1991 р. закликав здійснити швидку реорганізацію діяльності усіх національно-демократичних сил в нових політичних умовах». «Підставою для такого висловлення послужило те, що Л. Кравчук не підтримав проведення політичних реформ...» (с. 96).

1440. Діденко, Ю. В.
Народний Рух у державотворчих процесах України (1989–2002) / Ю. В. Діденко. – Одеса : Астропринт, 2006. – 174 с. : табл.

1441. Діденко Ю. В.
Народний Рух у державотворчих процесах України (1989–2002 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Ю. В. Діденко ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Миколаїв, 2009. – 219 с.

1442. Ільницький, Н. З.
Етапи становлення Руху / Н. З. Ільницький // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 147-153.

1443. Іськів, В. П.
Призначення РУХу : історичний нарис, статті, матеріали / В. П. Іськів. – Львів : Про-

стір-М, 2018. – 489 с. : іл.

1444. Квасновський, В. П.
Пробудження : публіцистичний нарис / В. П. Квасновський. – Тернопіль : Терно-граф, 2005 – 2012.
Ч. 1 : 1989 рік. – 2005. – 254 с. : іл.
Ч. 2 : 1990–1992. – 2012. – 285 с. : іл.

Виникнення та функціонування Народного Руху України у Тернопільській області.

1445. Кіндрачук, Н. М.
Змагання НРУ за прийняття «Акта про незалежність України» / Н. М. Кіндрачук // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 157-161. – Бібліогр.: 8 назв.

«Справжнім випробуванням для НРУ стали серпневі події, а саме 19–21 серпня 1991 р., коли консервативними силами ЦК КПРС було вчинено спробу державного перевороту з метою перешкодити згуній, на їх думку, для єдності СРСР передачі частини повноважень від центру республікам» (с. 157). «Активну позицію зайняли члени НРУ в місцевих радах, а саме в Чернігові, Луцьку, Житомирі, Дніпропетровську, Харкові, де відбулися масові акції протесту, що набули перманентного характеру, страйкоми Донецька, Макіївки й Червонограда з 21 серпня також оголосили передстрайковий стан» (с. 159). «24 серпня, слідом за Російською Федерацією, республіками Прибалтики і Закавказзя, позачергова сесія Верховної Ради Української РСР конституційною більшістю («за» – 346 депутатів) проголосила історичний Акт незалежності України...» (с. 160-161).

1446. Кіндрачук, Н. М.
Роль Народного Руху України в процесі розбудови незалежної української держави / Н. М. Кіндрачук // Записки іст. ф-ту Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова. – 2007. – Вип. 18. – С. 123-128. – Бібліогр.: 19 назв.

1447. Ковтун, В. Г.
Історія Народного Руху України / В. Г. Ковтун. – Київ : Факт, 1999. – 407 с.

1448. Козира, І. С.
Рух до волі : [про Бучацьку організацію Народного Руху України] / І. С. Козира. – Тернопіль : Терно-граф, 2019. – 320 с. : іл.

1449. Краснянська, Н.
Міжнаціональні відносини в програмі НРУ та їх вирішення на Півдні України / Н. Краснянська // Народний рух України: місце в історії та політиці : матеріали VI Всеукр. наук. конф. (Одеса, 16–17 верес. 2005 р.). – Одеса, 2005. – С. 74-78.

1450. Кривдіна, І. Б.
Участь Л. Лук'яненка у діяльності Народного Руху України (кінець 80-х – початок 90-х рр. XX ст.) / І. Б. Кривдіна // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 209-213.

1451. Кулик, В. М.
В'ячеслав Чорновіл і спроба реанімації Руху / В. М. Кулик // Сучасність. – 1992. – № 6. – С. 98-102.

1452. Кучерук, М. С.
Роль Народного Руху України в об'єднанні національно-демократичних сил у проведенні внутрішньої політики держави (2002–2009 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 «ІсторіяУраїни» / М. С. Кучерук ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2013. – 15 с.

1453. Кучерук, М. С.
Участь Народного Руху України у парламентських виборах 2002 року / М. С. Кучерук // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2009. – Вип. 16. – С. 129-133. – Бібліогр.: 9 назв.

1454. Луканов, Ю. В.
Куди піде рухівський «тризуб»? / Ю. В. Луканов // Сучасність. – 1992. – № 5. – С. 100-107.

1455. Мардаренко, О. В.
Українсько-російські відносини у політичній діяльності Народного Руху України (1989–1998 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. В. Мардаренко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, [Одес. нац. політехн. ун-т]. – Одеса, 2007. – 19 с. – Бібліогр.: с. 17 (6 назв).

1456. Народний Рух України. Інформація станом на 1 вересня 1996 р. : [біографії діячів партії] / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; уклад. Д. Кублицький та ін. – Київ : Фонд демократії, 1996. – 419 с. – (Серія «Персоналії»).

1457. Народний Рух України: історія, ідеологія та політична еволюція (1989–2009) : матеріали круглого столу, присвяч. 20-ій річниці створення Народного Руху України за перебудову (Київ, 22 верес. 2009 р.) / Ін-т історії України НАН України ; упоряд.: О. В. Андрощук, О. П. Коляструк. – Київ, 2010. – 156 с.

Зі змісту: Гарань, О. В. Програмні документи Руху в контексті основних ідеологій сучасності.

1458. Народний Рух України: місце в історії та політиці : тези доп. першої Всеукр. наук. конф. (Одеса, 14–16 верес. 1994 р.) / Одес. політехн. ун-т ; редкол.: Г. І. Гончарук (голова) та ін. – Київ, 1994. – 96 с.

Зі змісту: Євсєєв, Є. Т. Розвиток програмних цілей Руху стосовно аграрних перетворень в Україні (1989–1994 рр.) / Є. Т. Євсєєв, О. О. Кононенко. – С. 17-19.

1459. Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали третьої Всеукр. наук. конф. (Одеса, 10–11 верес. 1998 р.) / Одес. нац. політехн. ун-т ; ред.: Г. І. Гончарук [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 1998. – 71 с.

1460. Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали четвертої Всеукр. наук. конф. (Одеса, 14–15 верес. 2000 р.) / Конгрес укр. інтелігенції, Одес. держ. політехн. ун-т ; редкол.: Г. І. Гончарук (голова) [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2000. – 152 с.

1461. Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали V (позачергової) Всеукр. наук. конференції / Конгрес укр. інтелігенції, Одес. нац. політехн. ун-т ; редкол.: Г. І. Гончарук (голова) [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2001. – 202 с.

1462. Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VII Всеукр. наук.

конф., присвяч. 20-річчю НРУ (Одеса, 28–29 трав. 2009 р.) / Одес. нац. політехн. ун-т ; голов. ред. Г. І. Гончарук. – Одеса : Астропринт, 2009. – 236 с.

Зі змісту: Барцьось, В. В. Народний рух України на Вінничині (1988–1991 рр.). – С. 17-24.

1463. Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України (Одеса, 25–26 трав. 2011 р.) / Одес. нац. політехн. ун-т ; редкол.: Г. І. Гончарук (голова) та ін. – Одеса : Астропринт, 2011. – 456 с.

1464. Овсієнко, С. Л.
Діяльність Народного Руху України в умовах внутрішньопартійної кризи (1997–2002 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / С. Л. Овсієнко ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2008. – 230 с.

1465. Овсієнко, С. Л.
Законотворчі ініціативи рухівців у 1999 – на початку 2002 рр. / С. Л. Овсієнко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2009. – Вип. 16. – С. 146-156. – Бібліогр.: 38 назв.

1466. Овсієнко, С. Л.
Преса та видання приватного, індивідуального походження як джерело вивчення діяльності Народного Руху України в умовах внутрішньопартійної кризи (1997–2002 рр.) / С. Л. Овсієнко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2008. – Вип. 14. – С. 202-209.

1467. Підкова, І. З.
«Малоросійська комедія чи драма?»: до питання участі В’ячеслава Чорновола у президентській кампанії 1991 р. / І. З. Підкова // Вісник Львів. ун-ту. Серія історична. – 2017. – Вип. 53. – С. 455-468. – Бібліогр.: 31 назва.

1468. Підкова, І. З.
Президентські вибори 1991 р. в Україні: порівняльний аналіз виборчих програм кандидатів – членів Народного Руху України / І. З. Підкова // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 342-349. – Бібліогр.: 20 назв.

«Президентська кампанія 1991 року офіційно розпочалася 1 вересня». «... ЦВК до 31 жовтня 1991 р. зареєструвала кандидатами у Президенти семеро осіб». «... демократичні сили не спромоглися домовитися про підтриму єдиного кандидата й на старті виборчих перегонів постало п’ятеро політичних союзників, четверо з яких належали до НРУ» (с. 342). «Після тривалих дискусій офіційним кандидатом на президентство від НРУ став В Чорновіл». «Більше того, між програмами представників демократичного табору – І. Юхновського, В. Чорновола і Л. Лук’яненка, з одного боку, та кандидата від «партії влади» Л. Кравчука, з іншого, не існувало взаємовиключних протиріч» (с. 343).

1469. Сушко, Р. В.
Хроніка Народного Руху України: 20 років боротьби і перемог, 1989–2009 / Р. В. Сушко, І. А. Ольховський. – Київ, 2009. – 68 с.

1470. Тиский, М. Г.
Народний Рух України: еволюція ідейних засад та програмних принципів / М. Г.

Тиский // Збірник навч.-метод. матеріалів і наук. ст. іст. ф-ту. – Луцьк, 2008. – Вип. 15. – С. 197-201. – Бібліогр.: 19 назв.

1471. Ткачук, А. П.
Безпековий вимір українсько-російських відносин навколо Криму в політичній діяльності Народного Руху України у 1991–2008 рр. / А. П. Ткачук // Грані. – 2019. – Т. 22, № 2. – С. 59-68. – Бібліогр.: 24 назви.

1472. Шановська, О. А.
Діяльність Народного Руху України з розробки національної програми та практичного втілення її в процесі державотворення (1989–1996 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. А. Шановська ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2003. – 180 с.

1473. Шановська, О. А.
Історія Народного Руху України в інтерпретації його головного опонента / О. А. Шановська // Народний Рух України: історія, ідеологія та політична еволюція (1989–2009) : матеріали круглого столу, присвяч. 20-ій річниці створення Народного Руху України за перебудову (Київ, 22 верес. 2009 р.). – Київ, 2010. – С. 49-60.

1474. Шипотілова, О. П.
Громадсько-політична діяльність Народного Руху України на території Миколаївщини (1989–1996 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. П. Шипотілова ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – 20 с.

1475. Шипотілова, О. П.
Економічний націоналізм Народного Руху України в період становлення Української держави / О. П. Шипотілова, А. В. Кожанов // Економічний націоналізм : матеріали VIII Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 354-359. – Бібліогр.: 13 назв.

1476. Шушкевич, Ю. О.
Народний Рух України на Рівненщині в 1989–1999 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Ю. О. Шушкевич ; Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2017. – 20 с.

Режим доступу: https://www.oa.edu.ua/doc/dis/shyhevuch.pdf. – Дата: 28.10.2020.

Див. також №: 52, 53, 79, 87, 177, 230, 244, 363, 682-688, 690, 692, 698-701, 703-706, 708-710, 716-719, 723, 726, 729, 731, 736, 737, 740-743, 745, 749, 799, 862, 2040, 4819.

Громадські рухи та об’єднання

1477. Бойко, Ю. А.
Громадянська самосвідомість та громадські рухи в незалежній Україні / Ю. А. Бойко // Дні науки філософського факультету–2006 : Міжнар. наук. конф. (12–13 квіт. 2006 р.). – Київ, 2006. – Ч. V. – С. 89-91.

1478. Волинь. Громадський рух: 20 років / [В. І. Бортніков, М. Г. Тиский, М. І. Іванюк та ін.]. – Луцьк : Волиньполіграф, 2011. – 176 с.

1479. Георгізова, І. Л.
Жіночі організації України в громадсько-політичному житті суспільства наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. : монографія / І. Л. Георгізова ; Східноєвроп. ун-т економіки і менеджменту. – Черкаси, 2009. – 148 с.

1480. Головенько, В. А.
Український молодіжний рух : історія та сьогодення / В. А. Головенько, О. А. Корнієвський. – Київ, 1994. – 112 с.

1481. Горбняк, О. В.
Взаємодія громадських організацій з державою і становлення громадянського суспільства в Україні (1989–2000-х рр.) / О. В. Горбняк // Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Історичні науки. – 2009. – Вип. 2. – С. 128-135.

1482. Дігтяр, П. А.
Громадські організації в суспільно-політичній системі сучасної України: стан і перспективи розвитку / П. А. Дігтяр // Сторінки історії : зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 31. – С. 190-204. – Бібліогр.: 34 назви.

1483. Євсюкова, Н. В.
Профспілки і страйковий рух України у політичному вимірі (1991–2000 рр.) / Н. В. Євсюкова // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2005. – Т. IV. – С. 120-130.

1484. Євсюкова, Н. В.
Профспілки України у виборчій боротьбі (1994–2002 рр.) / Н. В. Євсюкова // Наукові праці Миколаїв. гуманіт. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Історичні науки. – 2005. – Т. 37, вип. 24. – С. 60-63. – Бібліогр.: 31 назва.

1485. Женгал, К. В.
Розбудова профспілкового руху України в роки незалежності / К. В. Женгал // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2009. – Вип. 16. – С. 113-120. – Бібліогр.: 16 назв.

1486. Женгал, К. В.
Становище профспілкової освіти регіональних профоб'єднань Півдня України (1992–2002 рр.) / К. В. Женгал // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 1. – С. 78-81.

1487. Зима, О. Г.
Особливості волонтерства та його розвиток в Україні / О. Г. Зима, В. О. Підгайна. – Харків : ХНЕУ, 2011. – 47 с. : іл.

Участь мерії та ділових кіл м. Харкова, студентства Харківського національного економічного університету в розвитку волонтерського руху.

1488. Злобіна, О. Г.
Політичні рухи як агенти соціальних змін в Україні / О. Г. Злобіна // Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес. – Київ, 2019. – С. 134-140.

1489. Кисельов, Ю.
Націоналістичний рух у незалежній Україні: стан і перспективи / Ю. Кисельов // Самостійна Україна. – 2009. – Річн. 61, чис. 2. – С. 47-49.

1490. Коваленко, В. В.
Громадські організації в Україні: взаємодія між трьома секторами / В. В. Коваленко, О. О. Юлдашев. – Київ : МАУП, 2007. – 219 с. : іл., табл.

1491. Конціцка, Ґ.
Фемінізм: ідеологія, теорія, практика (досвід Польщі та України) : монографія / Ґ. Конціцка. – Львів : ПАІС, 2016. – 199 с. : портр. – Бібліогр.: с. 185-199 (255 назв) та в підрядк. прим.

1492. Костенко, А.
Експертна підтримка євроінтеграційних реформ / А. Костенко // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 96-99.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2019/konf_ix_2019/mat_rpneptnp_IX_2019.pdf. – Дата: 18.12.2020. Співпраця державних інституцій з громадськими організаціями і ЗМІ. «Упродовж останніх років Україною було проведене значно глибше реформування, ніж за всі роки незалежності. Внесок громадянського суспільства в цю справу є вирішальний». «На національному рівні ІГС створюють коаліції для підвищення власної спроможності й підсилення впливу на владу. Так, впродовж останніх років було створено групу Реанімаційний пакет реформ (РПР), яка складається із 70-ти експертів із числа громадських організацій для тиску на керівництво країни та впровадження власного плану реформування України. Інші активні групи створили такі коаліції, як «Громадське партнерство за прозорі місцеві бюджети», «Громадські ініціативи України», «Наші гроші», «Нова країна», тощо. Такі організації як Центр протидії корупції та Transparency International зіграли значну роль у створенні нової антикорупційної інфраструктури, яка включає нові органи – Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК). А що стосується розбудови нової судової системи, українською інновацією було заснування Громадської ради доброчесності (ГРД), який був сформований з представників громадянського суспільства, освітньої та наукової спільноти, цей незалежний орган має перевіряти суддів на відповідність критеріям етики та професійної доброчесності. Важливим аспектом євроінтеграційних процесів є діяльність експертів із числа представників громадянського суспільства не лише на національному, а й на регіональному та локальному рівнях» (с. 96).

1493. Кулік, В.
Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива / В. Кулік, Т. Голубоцька, О. Голубоцький. – Київ : Центр дослідж. проблем громадян. суспільства, 2000. – 460 с.

1494. Левчук, К. І.
Громадські організації України: створення та діяльність (1985–1996 рр.) / К. І. Левчук. – Вінниця : Едельвейс і К, 2009. – 320 с. : табл.

1495. Левчук, К. І.
Розвиток та діяльність громадських організацій України в дзеркалі офіційної статистики (90-і роки ХХ ст.) / К. І. Левчук // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 142, ч. 1. – С. 90-94. – Бібліогр.: 14 назв.

1496. Левчук, К. І.
Створення та діяльність громадських організацій в умовах трансформацій українського суспільства (1985–1996 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук:

07.00.01 «Історія України» / К. І. Левчук ; Вінниц. нац. аграрний ун-т. – Вінниця, 2010. – 433 с.

1497. Ледин, И. В.
Рожденный июльскими грозами : к 20-летию создания Независимого профсоюза горняков / И. В. Ледин, В. Л. Агапов, Н. В. Белобродин. – Павлоград, 2010. – 302 с. : ил. – Бібліогр.: с. 297-301.

1498. Литвин, В. М.
Молодіжні громадсько-політичні організації / В. М. Литвин // Політика і час. – 1991. – № 3. – С. 53-58.

1499. Лойко, Л. І.
Громадські організації етнічних меншин України: природа, легітимність, діяльність : монографія / Л. І. Лойко. – Київ : Фоліант, 2005. – 634 с.

1500. Магдюк, Л.
Історичний аспект розвитку жіночого та гендерного рухів в незалежній Україні / Л. Магдюк // Народознавчі зошити. – 2009. – Зош. 5-6. – С. 703-708. – Бібліогр.: 45 назв.

1501. Медвідь, В.
Громадські організації в Україні (кінець XX – початок XXI століття) / В. Медвідь // Часопис української історії. – 2013. – Вип. 26. – С. 38-41. – Бібліогр.: 9 назв.

1502. Мельничук, Г. Л.
Роль волонтерства у зміцненні громадянського суспільства в Україні (90-ті рр. XX – перша пол. XXI ст.) / Г. Л. Мельничук // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2018. – № 2. – С. 52-56. – Бібліогр.: 19 назв.

1503. Національна рада жінок України. 1919–1999–2019: 100 років історії. 20 років відродження / авт.-упоряд. Л. А. Порохняк-Гановська. – Київ, 2019. – 199 с. : іл.

1504. Окаринський, В. М.
Проблема формування національної еліти в українському державотворенні крізь призму українського молодіжного руху : історичний вимір питання / В. М. Окаринський // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – С. 340-347.

1505. Отрошко, Л.
Діяльність націоналістичних громадських та громадсько-політичних об'єднань у контексті етнокультурних процесів в Україні та діаспорі у період від середини 80-х років XX століття до початку 2000-х років / Л. Отрошко // Українознавство. – 2019. – № 4 (73). – С. 241-258. – Бібліогр.: 28 назв.

1506. Пашиніна, Т. С.
Виникнення демократичного молодіжного руху в Україні (кінець 80-х – початок 90-х рр. XX ст.) / Т. С. Пашиніна // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2003. – Вип. 20-21. – С. 426-447.

1507. Петров, М. М.
Сучасний стан профспілкового руху в Україні / М. М. Петров // Рибне господарство України. – 2009. – № 1. – С. 39-41.

1508. Підшибякін, С. В.
Оборонно-промисловий комплекс України у діяльності громадських організацій і експертних середовищ у сфері національної безпеки і оборони (2014–2018 рр.) / С. В. Підшибякін // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн ХХ століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 44-46.

1509. Плакіда, Р. М.
Молодіжні організації як чинник демократичного розвитку сучасного українського суспільства / Р. М. Плакіда // Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії. – 2008. – Ч. 4. – С. 136-143. – Бібліогр.: 11 назв.

1510. Попик, Н. П.
Участь студентів вузів в українському волонтерському русі (1992–2014 рр.) / Н. П. Попик // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – 2019. – Вип. 46. – С. 115-123. – Бібліогр.: 18 назв.

1511. Процик, І. В.
Роль неформальних організацій у суспільно-політичних перетвореннях в Україні в другій половині 80-х рр. ХХ ст. : історія виникнення та основні завдання їх діяльності / І. В. Процик // Збірник наукових праць Нац. наук.-дослід. ін-ту українознавства та всесвіт. історії. – 2011. – Т. XXVII. – С. 335-339.

1512. Редзюк, В. В.
Громадянська активність молоді та її вплив на державотворчий процес в Україні на початку XXI століття / В. В. Редзюк // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 40 (спецвип.). – С. 187-192. – Бібліогр.: 12 назв.

1513. Редзюк, В. В.
Основні етапи розвитку та вектори діяльності молодіжних організацій і рухів демократичного і євроінтеграційного спрямування в Україні (2004–2014 рр.) / В. В. Редзюк // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 127. – С. 93-99. – Бібліогр.: 28 назв.

1514. Сацький, П. В.
Роль громадських рухів у процесі становлення системи політичного плюралізму в Україні в 90-ті роки ХХ століття / П. В. Сацький // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2003. – Вип. 65-66. – С. 45-48.

1515. Слапчук, В.
Війна довжиною в життя : [Волинська спілка ветеранів Афганістану] / В. Слапчук // Військо України. – 1994. – № 1. – С. 17-20.

1516. Стоян, Г. О.
Професійні спілки України (1992–1997 рр.) / Г. О. Стоян. – Київ, 1998. – 163 с. : табл., портр.

1517. Токар, М. Ю.
Громадські організації України в системі розвитку публічно-управлінських відносин : монографія / М. Ю. Токар ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Львів, 2020. – 410 с. : іл.

1518. Чувардинський, О. Г.
Громадянське суспільство в Україні: вертикалі й горизонталі діяльності політичних і неполітичних організацій / О. Г. Чувардинський // Нова парадигма. – 2006. – Вип. 59. – С. 138-150. – Бібліогр.: 16 назв.

1519. Шаповал, В. В.
Молодіжна демократична ініціатива в контексті відродження національної свідомості та формування державницької ідеології в Україні (друга половина 1980-х – 2000 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. В. Шаповал ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – 20 с.

Досліджено форми, напрямки та специфіку молодіжного руху в Україні.

Див. також №: 161, 291-293, 2572, 2735, 2999, 3263, 3264, 3266.

VI СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДИНАМІКА

1520. Адамович, С. В.
Всеукраїнські з'їзди депутатів всіх рівнів у 1991, 2004, 2008, 2014 рр. як засіб збереження влади проросійських панівних верств / С. В. Адамович // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2016. – Вип. 28. – С. 45-53. – Бібліогр.: 38 назв.

1521. Андрющенко, Е. С.
Українські праворадикальні організації у контексті суспільно-політичних процесів (кінець 1980-х – 2015 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Е. С. Андрющенко ; Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17-19 (20 назв).

Режим доступу: http://phd.znu.edu.ua/page/aref/01/andriushchenko/Andriushchenko_aref.pdf. – Дата: 6.07.2021.

1522. Белебеха, І. О.
Ворожі гнізда в Україні / І. О. Белебеха. – Харків, 2008. – 362 с.

1523. Бондар, С.
Критерій опозиційності в політичній системі України / С. Бондар // Вісник Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Філософія. Політологія. Соціологія. – 2007. – № 7-8. – С. 344-350.

1524. Верес, К. М.
Участь жінок України в суспільно-політичних процесах в умовах незалежності / К. М. Верес // Українське суспільство. Друга половина ХХ століття: історія та сучасність : зб. наук.-попул. ст. – Київ, 2002. – С. 237-247.

1525. Вітман, К. М.
Особливості процесу сепаратизації в Україні / К. М. Вітман // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – 2014. – Вип. 53. – С. 19-28.

1526. Влада і суспільство: діалог через громадські ради : монографія / голов. ред. Ю. Ж. Шайгородський ; авт. кол.: Т. С. Андрійчук, А. Я. Дідух та ін. – Київ : Паливода А. В., 2011. – 148 с. : табл.

1527. Гев'юк, У. Ю.
Роль та місце парламентських виборів у процесі демократизації політичної системи України / У. Ю. Гев'юк // Гілея : наук. вісник. – Київ, 2011. – Вип. 53 (10). – С. 492-497.

1528. Гусак, Т. П.
Соціально-політичні причини та умови масових заворушень у сучасній Україні / Т. П. Гусак // Часопис Київського університету права. – 2014. – № 2. – С. 310-315.

1529. Дем'яненко, В. М.
Патерналістські мотивації в електоральному виборі громадян України / В. М. Дем'яненко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 6. – С. 288-300. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2KAg4rc. – Дата: 7.06.2019. «У статті розглядаються особливості патерналістських установок масової політичної свідомості в Україні та аналізується рівень їх впливу на електоральний вибір громадян України у ході

парламентських виборів 1994, 1998, 2002, 2006, 2007, 2012» (с. 288). «Патерналізм є однією із найважливіших характерних особливостей української свідомості. Подібні установки розглядаються як спадщина суспільного устрою, соціальної системи та ідеологічної доктрини, характерних для СРСР... як практичний прояв радянської системи соціального забезпечення» (с. 289).

1530. Держава і громадянське суспільство в Україні: проблеми взаємодії : кол. монографія / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; ред. І. О. Кресіна. – Київ : Логос, 2007. – 314 с.

1531. Довгий, С. О.
Український шлях до демократії й майбутнього інноваційного розвитку : монографія / С. О. Довгий, В. Б. Дунець, В. В. Лісничий ; Ін-т телекомунікацій і глобального інформ. простору НАН України. – Київ : Юстон, 2019. – 284 с.

Розглянуто парадокси, які супроводжували розвиток демократичної політичної культури в Україні, а також підходи у впровадженні громадянської освіти в систему формальної та неформальної освіти.

1532. Зажигаев, Б. В.
Политический процесс в Украине: реальность и эволюции государственности (1991–2005 гг.) : монография / Б. В. Зажигаев. – Київ : КиМУ, 2009. – 464 с. : ил., табл., портр.

1533. Кавилін, О. А.
Динаміка політичної участі молоді в незалежній Україні / О. А. Кавилін // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 361-364.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_90. – Дата: 21.12.2020.

1534. Кармазіна, М. С.
Між історією і політикою / М. С. Кармазіна ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 560 с.

Зі змісту: Грані сучасної політики й політичної науки в Україні [1991–2013 рр.]. – С. 101-365 ; Кілька есе з часів Революції Гідності (кінець 2013 р. – лютий 2014 р.). – С. 467-492.

1535. Карпенко, В.
Антиукраїнські тенденції в Українській державі : наук.-публ. дослідження / В. Карпенко. – Київ : Асоц. Укр. Нац.-демокр. преси, 2001. – 112 с.

1536. Кислий, П.
Зрада національних інтересів елітою – основна причина втрат Української державності на всіх етапах її становлення / П. Кислий // Нові обрії. – 2007. – Вип. 11. – С. 38-58.

1537. Кіянка, І. Б.
«Чистий популізм» і елементи популізму у політичному житті України (1991–2015 рр.): історико-політичний аналіз / І. Б. Кіянка // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 71. – С. 30-41.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-71-_2016_.pdf. – Дата: 1.12.2020. «До уваги беруться стратегічні кроки щодо реалізації популістських гасел у суспільстві та їх важливість у житті громад. Особливий акцент статті зосереджений на впливі популізму в програмах політичних партій протягом 1991–2015 рр. в українському суспільстві» (с. 30).

1538. Кобець, Ю. В.
Якість політичної еліти України в контексті демократичних перетворень / Ю. В. Кобець, Т. Б. Мадрига // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2019. – № 4 (56). – С. 70-80. – Бібліогр.: 20 назв.

1539. Кресіна, І. О.
Правові механізми запобігання та протидії сепаратизму в Україні / І. О. Кресіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2014. – Вип. 64. – С. 352-359. – Бібліогр. : с. 358-359.

1540. Кулик, В. М.
Український націоналізм у незалежній Україні / В. М. Кулик. – Київ : Вид. дім «КМ Academia», 1999. – 64 с.

1541. Кучерук, М. С.
«Лихі 90-ті» і «Помаранчева» революція: соціально-економічні передумови формування громадянського суспільства / М. С. Кучерук // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 94. – С. 60-64. – Бібліогр.: 7 назв.

1542. Кучерук, М. С.
Перманентна Українська революція: 1989–2013 рр. / М. С. Кучерук // Інтелігенція і влада : матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2014. – С. 128-130.

1543. Кучерук, М. С.
Україна, 1991–2014: суспільні потрясіння як складова безперервного процесу / М. С. Кучерук // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2016. – Вип. 35. – С. 116-125. – Бібліогр.: 9 назв.

1544. Лавринович, О. В.
Право на вибір: потреба чи проблема? / О. В. Лавринович. – Київ : ОВК, 2019. – 336 с.

> *Зі змісту:* Перше десятиріччя незалежності України. Основні зміни суспільного і політичного життя. – С. 88-97 ; Загальна характеристика основних подій 2011 – початку 2014 років. – С. 229-243 ; Основні причини відокремлення Криму від України та утворення на сході України самопроголошених республік. Президентські і парламентські вибори 2014 року. – С. 244-258 ; Очищення влади і декомунізація в Україні. Перспективи вирішення конфлікту на сході України. – С. 259-277 ; Об’єднання церков в Україні та інші події 2018–2019 років. – С. 304-313 ; Парламентські і президентські вибори в Україні 2019 року. – С. 314-323.

1545. Лук’яненко, Є.
Російська культура в Україні – благо чи небезпека? / Є. Лук’яненко // Віче. – 1998. – № 12. – С. 89-97.

1546. Майборода, О. М.
Російський націоналізм в Україні (1991–1998 рр.) / О. М. Майборода ; Центр дослідж. нац. безпеки при Нац. ун-ті «Києво-Могилян. акад.». – Київ, 1999. – 28 с.

> Зроблено визначення поняття «етнонаціоналізм» щодо росіян в Україні, яке позбавлене політико-ідеологічного змісту, наведено таблиці чисельності росіян по регіонах держави у відсотках до кількості населення відповідної національності, до всього населення регіону, роду діяльності населення різної національності тощо. За ідеологічними та концептуальними ознаками показані різні версії російського націоналізму – слов’янофільска, яка представлена такими партіями, як слов’янська, партія слов’янської єдності України, партія «Союз»; комуністич-

на (Комуністична партія України, партія комуністів (більшовиків) України) та ліберальна версії російського націоналізму.

Також: Сучасність. – 1999. – № 5. – С. 86-105.

1547. Маринович, М. Ф.
Роль і місія громадянського суспільства: чи потрібні людям «посередники»? / М. Ф. Маринович // Українське Державотворення. – 2020. – Вип. 4. – С. 6-12.

1548. Матвієнко, О. М.
Участь жінок у суспільно-політичному житті України в 90-ті рр. XX ст. – на початку XXI ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. М. Матвієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – 17 с. – Бібліогр.: с. 13-14 (6 назв).

1549. Мацієвський, Ю. М.
У пастці гібридності: зиґзаґи трансформацій політичного режиму в Україні (1991–2014) / Ю. М. Мацієвський. – Чернівці : Книга – XXI, 2016. – 551 с.

У фокусі уваги – вплив неформальних інститутів, передусім клієнтелізму, непотизму і неформальних угод на поведінку політичних гравців.

1550. Мислюк, Ю. В.
Роль опозиційного жіночого лідера в політичному житті України: політологічний аналіз : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Ю. В. Мислюк ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, [Ін-т історії і політології Прикарпат. нац. ун-ту ім. Василя Стефаника]. – Чернівці, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17-18 (11 назв).

1551. Михальченко, М. І.
Постколоніальний синдром на пострадянському просторі: порівняльний аналіз : [шляхи становлення незалежності України] / М. І. Михальченко // Світогляд. – 2010. – № 5. – С. 50-54.

Режим доступу: https://bit.ly/2TXAEIQ. – Дата: 10.06.2021.

1552. Михальченко, М. І.
Україна розділена в собі: від Леонідії до Вікторії / М. І. Михальченко, В. П. Андрущенко ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2009.
Т. 1. – 489 с. : табл., портр.
Т. 2. – 457 с. : табл., портр.

1553. Моргун, В. А.
Суспільно-політичні проблеми розбудови громадянського суспільства в незалежній Україні: історичний аспект / В. А. Моргун. – Донецьк : Донец. нац. ун-т, 2003. – 431 с. : іл., табл.

1554. Мороз, Н. О.
Становлення громадянського суспільства незалежної України (1991–2010 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. О. Мороз ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, нац. техн. ун-т «Дніпров. політехніка». – Миколаїв, 2018. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17-18 (14 назв).

1555. Набока, С. В.
Особливості розвитку суспільно-політичних процесів в Україні в 1991–2011 рр. / С. В. Набока // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 53. – С. 145-150. – Бібліогр.: 15 назв.

1556. Новосад, С. О.
Формування особистості в умовах громадянського суспільства України XX – початку XXI століття / С. О. Новосад // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – 2010. – Вип. 24. – С. 199-207. – Бібліогр.: 20 назв.

1557. Новоскольцева, Л. О.
Політичні аспекти становлення громадянського суспільства в Україні : монографія / Л. О. Новоскольцева ; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ : Елтон-2, 2011. – 252 с.

1558. Патей-Братасюк, М. Г.
Громадянське суспільство: сутність, генеза ідеї, особливості становлення в умовах сучасної України / М. Г. Патей-Братасюк, Т. І. Довгунь. – Тернопіль : Мандрівець, 1999. – 254 с.

1559. Політична історія України XX століття : у 6 т. / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України; голов. ред. І. Ф. Курас. – Київ : Генеза, 2002 – .
Т. 6 : Від тоталітаризму до демократії (1945–2002). – 2003. – 696 с.

Зі змісту: «Революція знизу»: національне відродження, зародження та становлення народної опозиції ; Перші кроки до незалежності ; Президентство Л. Кравчука: перші спроби реформ ; Парламентські та президентські вибори 1994–1999 рр.

1560. Політичні ідентичності в сучасній Україні / ред. М. С. Кармазіна ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 288 с.

Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/politychni_identychnosti_195.pdf. – Дата: 5.05.2021. Аналіз проведено на основі вивчення політичних ідентичностей (індивідуальних і колективних) у міських громадах низки українських міст-обласних центрів, зокрема, таких, як Донецьк, Одеса, Полтава, Чернівці і Чернігів. З врахуванням історичного підґрунтя, соціокультурного та економічного контексту виокремлено та досліджено чинники, які впливали на трансформацію множини політичних ідентичностей громадян України.

1561. Поліщук, І. О.
Еволюція культури політичних виборів в Україні : монографія / І. О. Поліщук. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2008. – 352 с.

1562. Полякова, Л. І.
Історичний аналіз етапів формування адміністративно-партійної системи та становлення правлячої еліти незалежної України / Л. І. Полякова // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Вип. 25. – С. 150-157. – Бібліогр.: 12 назв.

1563. Романюк, А. С.
Політична опозиція в Україні: нормативна та інституційна трансформації / А. С. Романюк // Конституція України: політико-правові виклики і перспективи : матеріали наук.-практ. конф., Львів, 26 черв. 2014 р. – Львів, 2014. – С. 78-99 : табл. – Бібліогр.: 40 назв.

1564. Рудич, Ф. М.
Політична влада та опозиція в Україні: спроба політологічного аналізу / Ф. М. Рудич // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 2 (76). – С. 5-25. – Бібліогр.: 43 назви.

1565. Рябчук, М. Ю.
Дві України: реальні межі, віртуальні війни / М. Ю. Рябчук. – Київ : Критика, 2002. – 335 с.

1566. Рябчук, М. Ю.
Дилеми українського Фауста: громадянське суспільство і «розбудова держави» / М. Ю. Рябчук. – Київ : Критика, 2000. – 272 с.

1567. Скрипнюк, О. В.
Демократія: Україна і світовий вимір (концепції, моделі та суспільна практика) / О. В. Скрипнюк. – Київ : Логос, 2006. – 368 с.

1568. Страшко, Є. М.
Гендерна демократія в українському суспільстві: теоретичний аспект / Є. М. Страшко // Часопис історико-юридичного факультету [Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя] : зб. наук. пр. – Ніжин, 2006. – Вип. 1. – С. 91-98.

1569. Суспільно-політичні трансформації в Україні : від задумів до реалії / В. Ф. Солдатенко, Т. А. Бевз, В. П. Горбатенко ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парлам. вид-во, 2009. – 535 с. : табл.

1570. Сучасна політична ситуація в Україні: між Сходом і Заходом : зб. матеріалів семінару Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. НАН України та Київ. проекту Ін-ту Кеннана (5 лип. 2001 р.) / Ін-т Кеннана, Київ. проект, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України ; редкол.: І. Ф. Курас (співголова) та ін. – Київ : Стилос, 2001. – 60 с.

1571. Україна у пошуку стратегій суспільно-політичного розвитку (1991–2018 рр.) : зб. наук. праць / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2019. – 352 с.

> *Зі змісту:* Кононенко, Н. В. Проблеми націогенезу в Україні та формування політичних цінностей. – С. 8-34. – Бібліогр.: 46 назв ; Балабан, Р. В. Політичні протести: від суспільної кризи до консолідації. – С. 35-83. – Бібліогр.: 14 назв ; Рудич, Ф. М. «Проблеми росту» політичної системи в Україні. – С. 116-135. – Бібліогр.: 34 назви ; Брехаря, С. Г. Утвердження інноваційно-технологічної моделі сучасної економіки і масштаби впливу фінансово-промислових груп. – С. 151-189. – Бібліогр.: 35 назв ; Ляшенко, Т. М. Система соціального партнерства в Україні: стан і тенденції розвитку. – С. 190-212. – Бібліогр.: 23 назви ; Ляшенко, Т. М. Профспілки України як субтрудових відносин: інституційна спроможність та механізми взаємодії з державою. – С. 213-233. – Бібліогр.: 26 назв ; Зеленько, Г. І. Демократизація через конвергенцію? Або проблеми зовнішніх впливів у політичному розвитку України. – С. 234-276. – Бібліогр.: 42 назви ; Кочубей, Л. О. Інформаційно-комункативні технології впливу Російської Федерації проти України. – С. 277-306. – Бібліогр.: 47 назв ; Рудич, Ф. М. Президенти сучасної України і їх роль у розбудові держави. – С. 307-323. – Бібліогр.: 11 назв.

1572. Українське суспільство 1992–2013. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг / Ін-т соціології НАН України ; ред.: В. М. Ворона, М. О. Шульга. – Київ, 2013. – 566 с.

Зі змісту: Вишняк, О. І. Динаміка потенційного та реального електорату України на парламентських та президентських виборах: 1994–2012. – С. 23-43 ; Арсеєнко, А. Г. Зовнішньополітичні орієнтації населення України / А. Г. Арсеєнко, Є. І. Суїменко. – С. 141-154.

1573. Хмелько, В. Є.
Динаміки підтримки населенням суверенітету України у перших десятиліттях її державної незалежності (1991–2014 роки) / В. Є. Хмелько // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Соціологічні науки. – 2014. – Т. 161. – С. 3-10.

1574. Цебенко, О.
Форми вияву сепаратизму: теоретико-методологічний аспект / О. Цебенко // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2014. – Вип. 26. – С. 44-51.

1575. Явір, В. А.
Основні прояви сепаратизму в сучасній Україні / В. А. Явір // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – 2014. – Вип. 64. – С. 391-397.

1576. Ярмоленко, М. І.
Сепаратистські рухи в незалежній Україні: витоки, суб'єкти та об'єкти процесу / М. І. Ярмоленко // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2011. – Вип. 2. – С. 106-111. – Бібліогр.: 26 назв.

Див. також №: 352, 3042, 3043, 3153-3156, 3160, 3253, 4080, 4536.

1. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ 1990-х років

1577. Богдалов, А. Г.
Особливості ведення передвиборчої агітації на виборах Президента України на початку 90-х рр. ХХ ст. (на матеріалах Національного музею історії України) / А. Г. Богдалов // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2019. – Вип. 1 (40). – С. 17-26. – Бібліогр.: с. 24-26.

1578. Бойко, О. Д.
На переломі: студії з новітньої історії України (березень 1994 – квітень 1995 рр.) / О. Д. Бойко // Сіверянський літопис. – 1995. – № 4. – С. 3-15. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/93007/01-Boiko.pdf?sequence=1. – Дата: 13.05.2019. «Вибори до Верховної Ради і вибори Президента України відбулися достроково, тобто раніше встановленого Конституцією терміну» (с. 3).

1579. Бойко, О. Д.
Україна 1991–1995: тіні минулого чи контури майбутнього? : нариси з новітньої історії / О. Д. Бойко. – Київ : Магістр-S, 1996. – 205 с.

1580. Варенько, В.
Зародження та розвиток політичної опозиції в Україні у 1991–2002 рр. / В. Варенько // Освіта регіону : наук. журн. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2008. – № 1. – С. 59-63.

1581. Граб, С.
Психологічна війна : [про антиукраїнську кампанію в зарубіжній пресі 1991–1993 рр.] / С. Граб // Українське слово. – 1994. – 26 січ. (№ 4 (2700). – С. 15.

1582. Грабовський, С. І.
З дистанції чотирьох років : [шлях становлення незалежної української держави 1991–1995 рр.] / С. І. Грабовський, Л. Шкляр // Політика і час. – 1995. – № 11. – С. 37-47.

1583. Гриценко, З. І.
Особливості ментальності українців як фактор впливу на демократичні процеси у 1991–2001 рр. / З. І. Гриценко // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Історія України. – 2002. – Вип. 5, № 556. – С. 224-231.

1584. Громадянське суспільство в Україні: проблеми становлення / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; [В. Ф. Сіренко, В. І. Тимошенко, Т. І. Ковальчук та ін.]. – Київ : Логос, 1997. – 124 с. – Бібліогр.: с. 119-123.

1585. Ільченко, А. П.
Л. Д. Кучма в президентських виборах 1994 р. – початок зародження біполярної системи українського електорального поля / А. П. Ільченко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2014. – Вип. 31. – С. 281-291.

1586. Кіпень, В.
Масові настрої та політичні орієнтації населення Донеччини: причини і наслідки / В. Кіпень // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1997. – № 8 (15). – С. 3-12 ; № 9-10 (16-17). – С. 32-34.

1587. Кобута, С. Й.
Суспільно-політичні процеси в західному регіоні України (1988–1999 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / С. Й. Кобута ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2001. – 19 с.

1588. Козирська, А.
Релігійний фактор в президентських виборчих кампаніях в Україні в 90-і рр. XX століття / А. Козирська // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2014. – Вип. 2 (120). – С. 27-32. – Бібліогр.: 15 назв.

1589. Костін, М. Б.
Проведення перших президентських виборів в історії незалежної України (1991 рік) : історичний аспект / М. Б. Костін // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 121. – С. 32-35. – Бібліогр.: 15 назв.

1590. Коцур, А. П.
Україна на шляху державотворення: успіхи і проблеми (1991–1996 рр.) / А. П. Коцур // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 1997. – Вип. 4. – С. 19-23.

1591. Кравчук, Л. М.
Останні дні імперії... перші роки надії / Л. М. Кравчук ; зап. бесід С. О. Кичигін. – Київ : Довіра, 1994. – 230 с.

1592. Кульчицький, С. В.
Державотворчий процес в Україні: підсумки першого п'ятиріччя / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 1996. – № 6. – С. 69-78.

1593. Левчук, К. І.
Зародження сепаратистських структур в Україні (1990–1992 рр.) / К. І. Левчук // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2017. – Вип. XXV. – С. 161-164. – Бібліогр.: 10 назв.

1594. Мороз, В. Я.
Україна у двадцятому столітті : у 3 кн. / В. Я. Мороз. – Львів : Ліга-Прес, 2005 – 2016.
Кн. 3 : 1953–2000 рр. – 2016. – 188 с.

1595. Небоженко, В. С.
Україна: політична криза поглиблюється : (за матеріалами соціологічних досліджень 1991–1993 рр.) / В. С. Небоженко // Політична думка. – 1993. – № 1. – С. 93-95.

1596. Політичні структури та процеси в сучасній Україні (політологічний аналіз) / авт. кол.: Ф. М. Рудич та ін. – Київ, 1995. – 368 с.

1597. Становлення владних структур в Україні (1991–1996) / Укр. прес-група, Газета «День», Центр політичного аналізу ; ред. О. В. Гарань. – Київ, 1997. – 178 с.

Зі змісту: Білецький, М. Політичні партії у взаємодії зі структурами влади / М. Білецький, М. Б. Погребінський. – С. 30-65.

1598. Україна на перехідному етапі: Політика. Економіка. Культура / ред. Т. Степанкова. – Київ : Академія, 1997. – 279 с. : табл.

1599. Україна політична в дзеркалі МАС МЕДІА : звіт / Комітет «Рівність можливостей». – Київ, 1994-1995. – 52 с.

1600. Хмара, С. І.
Десять років номенклатурної Незалежності / С. І. Хмара. – Київ : Кравчук В. К., 2002. – 141 с.

Див. також №: 3, 322, 695, 832, 1467, 1468, 1624, 1729, 2620, 2816, 3146.

2. ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 1990-х – ПОЧАТКУ 2000-х років

1601. Вибори Президента України, 1999 : інформ.-аналіт. вид. / Центральна виборча комісія ; [авт.-огляд. статей: М. М. Рябець та ін. ; уклад. інформ.-аналіт. матеріалів: М. І. Ставнійчук та ін. ; редкол.: М. М. Рябець (голова) та ін.]. – Київ, 2000. – 400 с.

У тематичних розділах цього видання подано системну інформацію про організацію, перебіг та результати виборчої кампанії 1999 року. Чільне місце у виданні відведено основним суб'єктам виборчого процесу – кандидатам у Президенти України та політичним партіям, виборчому блоку партій, зборам виборців, які забезпечили їх висунення; передвиборній агітації; фінансуванню виборчої кампанії; і, врешті, проведенню голосування та встановленню результатів виборів

Президента України.

1602. Вишняк, О. І.
Динаміка ідеологічних орієнтацій і електоральної поведінки населення України (1994–2000 рр.) / О. І. Вишняк // Розбудова держави. – 2000. – № 7-12. – С. 30-34.

1603. Влада, суспільство, громадянин: проблеми взаємодії в сучасній Україні : хрестоматія з політичної цензури в Україні 2001–2004 / уклад. В. Т. Кіпіані. – Львів ; Київ ; Харків : Просвіта, 2005. – 306 с.

1604. Гайдуцький, П. І.
Біль за Україну / П. І. Гайдуцький. – Київ, 2019. – 656 с.

Зі змісту: 2000–2004 рр. Боротьба за владу і провокація політичної кризи. – С. 165-274 ; 2005–2009 рр. Розрай у владі та кон'юнктура в політиці. – С. 275-412 ; 2010–2013 рр. Загроза авторитаризму і кланократії. – С. 413-496 ; 2014–2019 рр. Агресія і війна, смута і популізм. – С. 497-584.

1605. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; авт. кол.: Ф. М. Рудич (заг. ред.), Р. В. Балабан, Ю. С. Ганжуров та ін. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 412 с. – Бібліогр. в кінці розд.

1606. Кір'якулова, О. С.
Проблема жіночого політичного лідерства в Україні / О. С. Кір'якулова // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Спецвип. – С. 249-253. – Бібліогр.: 6 назв.

Режим доступу: http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=40. – Дата: 15.12.2020.

1607. Ковальська, Л. А.
Українське суспільство в роки незалежності України : проблеми формування / Л. А. Ковальська // Історичні і політологічні дослідження. – 2009. – № 2. – С. 216-221. – Бібліогр.: 9 назв.

1608. Конончук, С. Г.
Розвиток демократії в Україні: 1999 рік / С. Г. Конончук, О. А. Ярош ; Укр. незалежний центр політичних досліджень. – Київ : УНЦПД, 2000. – 256 с.

1609. Коротков Д. С.
Формування політичної еліти в Україні: протиборство олігархічних і демократичних тенденцій / Д. С. Коротков // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Питання політології. – 2008. – № 796. – С. 83-90.

1610. Косолапов, В.
Моніторинг соціально-політичних аспектів незалежного періоду розвитку України / В. Косолапов // Наука та наукознавство. – 2002. – № 3. – С. 3-7.

1611. Костюк, Д. С.
Роль громадянського суспільства в русі «Україна без Кучми» / Д. С. Костюк // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Т. 30 (69), № 1. – С. 17-23. – Бібліогр.: 23 назви.

Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/1_2019/6.pdf. – Дата: 29.12.2019.

1612. Кузнєцова, О. В.
Розвиток політичної опозиції як умова створення демократичного суспільства (порівняльний аналіз в Білорусі, Росії та Україні) / О. В. Кузнєцова // Нова парадигма. – 2006. – Вип. 60. – С. 144-152. – Бібліогр.: 13 назв.

1613. Кулачек, О. І.
Роль жінки в державному управлінні. Старі образи, нові обрії : монографія / О. І. Кулачек. – Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005. – 302 с. – Бібліогр.: с. 279-296.

1614. Кульчицький, С. В.
Поразка «червоного реваншу» в Україні: парламентські та президентські вибори 1998–1999 рр. / С. В. Кульчицький // Світогляд. – 2020. – № 2 (82). – С. 50-59.

1615. Лазарович, М. В.
Остання каденція президента Кучми (1999–2004 рр.): соціально-економічний та політичний аспекти / М. В. Лазарович, О. М. Лазарович // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2005. – Вип. 10. – С. 155-171.

Режим доступу: https://bit.ly/2Xs3G4p. – Дата: 2.07.2019.

1616. Марчук, Є. К.
П'ять років української трагедії / Є. К. Марчук. – Київ : Християнсько-Народний Союз, 1999. – 157 с.

1617. Офіцинський, Р. А.
Політичний розвиток незалежної України (1991–2004) в аспекті європейської ідентичності (на матеріалах періодики Заходу) / Р. А. Офіцинський ; Ін-т історії України НАН України. – Ужгород : Ґражда, 2005. – 468 с.

1618. Піховшек, В. В.
Розвиток демократії в Україні 1994–1996 роки / В. В. Піховшек, С. Г. Конончук ; Укр. незалежний центр політичних досліджень. – Київ: УНЦПД, 1997. – 562 с.

1619. Погорілко, В. Ф.
Перехід України до парламентсько-президентської республіки – закономірність розвитку сучасної української держави / В. Ф. Погорілко // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса, 2002. – С. 85-92.

1620. Розвиток демократії в Україні: 2000 рік / С. Г. Конончук ; Укр. незалежний центр політичних досліджень. – Київ : Україна, 2001. – 315 с. – (Демократія в Україні ; кн. 5).

1621. Розвиток демократії в Україні: 2001–2002 роки / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; упоряд.: Ж. І. Безп'ятчук та ін. ; заг. ред. Н. Лисюк. – Київ, 2006. – 304 с. – (Розвиток демократії в Україні ; кн. 6).

1622. Розова, Т. В.
Формування громадської думки в Україні / Т. В. Розова, Я. О. Легеза // Наукові праці Одес. нац. юрид. академії. – 2008. – Т. VII. – С. 16-30.

1623. Романишин, Л.
Участь українського жіноцтва у державотворенні в умовах незалежності / Л. Романишин // ІІІ Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська

історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 355-358.

1624. Ротар, Н. Ю.
Еволюція характеру політичної участі громадян України у процесах державотворення (1991–2005 рр.) / Н. Ю. Ротар // ІІІ Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 363-368.

1625. Ротар, Н. Ю.
Політична участь громадян України у системних трансформаціях перехідного періоду : монографія / Н. Ю. Ротар. – Чернівці : Рута, 2007. – 472 с.

1626. Ротар, Н. Ю.
Формування стратегії партнерства у відносинах влада – громадяни засобами е-урядування в умовах трансформації політичної системи / Н. Ю. Ротар // Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. пр. – Чернівці, 2009. – Т. VIII. – С. 380-394.

1627. Руженцева, В. І.
Політичні орієнтації пострадянського студентства: динаміка та факторна обумовленість : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціол. наук: 22.00.04 «Спец. та галуз. соціології» / В. І. Руженцева ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (9 назв).

1628. Сенченко, М. І.
Україна: шляхом незалежності чи неоколонізації? / М. І. Сенченко. – Київ : МАУП, 2003. – 120 с.

1629. Угрин, Л. Я.
Політична опозиція у процесах демократизації суспільства / Л. Я. Угрин // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. – 2005. – Вип. 2. – С. 191-197.

1630. Хан, Є. А.
Електорально-географічний аналіз президентських виборів в Україні / Є. А. Хан // Український географічний журнал. – 1999. – № 1. – С. 59-62.

1631. Чорновіл, В. М.
Пульс української незалежності : колонка редактора / В. М. Чорновіл ; вступ. ст., авт. післям. Л. С. Танюк ; упоряд. В. Скачко ; голов. ред. С. Головко. – Київ : Либідь, 2000. – 624 с.

1632. Шачковська, Л. С.
Виборча реформа 1997 р. та її вплив на процеси трансформації партійної системи України / Л. С. Шачковська // Грані. – 2009. – № 3. – С. 113-118. – Бібліогр.: 12 назв.

1633. Широкова, Є. О.
Сучасний стан і перспективи розвитку громадянського суспільства в Україні / Є. О. Широкова, О. А. Тарасова // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : наук. доп. та повідомл. Міжнар. наук-практ. конф. (Кривий Ріг, 14–15 квіт. 2006 р.). – Кривий Ріг, 2006. – Вип. 1. – С. 62-67.

1634. Шишацький, В.
Територіальні особливості партійно-політичних орієнтацій виборців в Україні 1998–2002 років / В. Шишацький // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. Серія: Політологія і етнологія. – 2003. – Вип. 22. – С. 18-24.

1635. Шпортько, О. В.
Тенденції розвитку політичної комунікації у сучасному демократичному суспільстві в контексті інформаційного поля України (1998–2003 рр.) (період між парламентськими виборами) / О. В. Шпортько // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 35. – С. 299-312.

1636. Шульга, М. О.
Метаморфози українського суспільства : коментарі соціолога / М. О. Шульга ; Ін-т соціології НАН України. – Київ, 2018. – 261 с.

Зі змісту: Пошук векторів зовнішньої і внутрішньої політики держави. – С. 16-54 ; Утвердження мультикультуризму і поліконфесійності в українському суспільстві. – С. 55-142 ; Проблеми мовної політики. – С. 143-173.

1637. Щербак, Ю. М.
Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобалізованому світі XXI століття / Ю. М. Щербак. – Київ : Дух і Літера, 2003. – 578 с.

Див. також №: 522, 1583, 1600, 1659, 3141, 3324.

3. ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ 2004 року. ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ

1638. Баранов, В.
Помаранчева революція: зацікавлений погляд, уроки й висновки / В. Баранов // Київ. – 2005. – № 1. – С. 13-21.

1639. Бортніков, В. І.
Помаранчева революція на Волині: історія, факти, документи : монографія / В. І. Бортніков. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2005. – 220 с.

1640. Гадяцький, В. І.
Помаранчевий феномен: від президентських до парламентських виборів / В. І. Гадяцький // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2006. – Вип. 30 : Курасівські читання – 2015, кн. 2. – С. 48-58. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/NZ30_2_34.pdf. – Дата: 5.04.2019.

1641. Гальчинський, А. С.
Помаранчева революція і нова влада / А. С. Гальчинський. – Київ : Либідь, 2005. – 368 с.

Аналізуються об’єктивні передумови Помаранчевої революції, її рушійні сили, історичні, соціальні та психологічні витоки. Особливу увагу автор приділяє упередженню конфлікту між задекларованими Майданом високими стандартами суспільного прогресу і практичними кроками нової влади з їх реалізації. Згідно

з логікою пореволюційних перетворень обґрунтовуються шляхи подолання попередніх деформацій, завершення розпочатих іще 1991 року системних реформ, прилучення нашої держави до сучасних надбань європейського цивілізаційного процесу.

1642. Гальчинський, А. С.
Час національного пробудження : публіцистичне есе / А. С. Гальчинський. – Київ : НІСД, 2004. – 152 с.

1643. Горак, В. С.
«Помаранчева революція» в Україні : концепції, інтерпретації, оцінки / В. С. Горак // Історіографічні дослідження в Україні. – 2016. – Вип. 26. – С. 439-467. – Бібліогр.: 66 назв.

1644. Грідіна, І. М.
«Помаранчева революція» в Україні в засобах масової інформації США та Російської Федерації / І. М. Грідіна, В. Іванченко // Історичні і політологічні дослідження. – 2014. – № 1-2. – С. 246-256. – Бібліогр.: 38 назв.

1645. Заблоцький, Б. Ф.
Україна за «правління народне, народом і для народу»: дорожня карта до мети Помаранчевої революції / Б. Ф. Заблоцький. – Львів : Новий світ-2000, 2007. – 195 с. : іл., табл., портр.

1646. Змерзлий, С. І.
Чому кров холоне в жилах. Кн. 2 / С. І. Змерзлий. – Вінниця : Барановська Т. П., 2017. – 286 с. : іл. – Славновродженим учасникам і побратимам Помаранчевої революції і Революції Гідності присвячується.

1647. Катеринчук, М. Д.
Адвокати помаранчевої революції : [2-е вид.] / М. Д. Катеринчук. – Київ : Юстініан, 2006. – 296 с. : іл.

1648. Качур, В. В.
Дружківка під час трьох революцій / В. В. Качур // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Краматорськ, 2019. – Вип. 2 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 15-26.

Режим доступу: https://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/08/Step-almanah-2019.pdf. – Дата 14.01.2021.

1649. Костюк, Т. О.
Помаранчева революція: історична зумовленість та історична невизначеність / Т. О. Костюк ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ : Персонал, 2011. – 114 с. : іл. – Бібліогр.: с. 104-114 та у підрядк. прим.

1650. Круглашов, А. А.
Політичне маніпулювання у президентських виборчих кампаніях в Україні (2004, 2010 рр.) // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 5. – С. 281-294.

Режим доступу: https://bit.ly/2EXbeAu. – Дата: 7.06.2019.

1651. Круглашов, А. А.
Політичне маніпулювання у президентських виборчих кампаніях в Україні у 2004 та 2010 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / А. А. Круглашов ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2012. – 20 с.

1652. Кульчицький, С. В.
Помаранчева революція : монографія / С. В. Кульчицький. – Київ : Генеза, 2005. – 368 с.

1653. Кульчицький, С. В.
Українська революція 2004 р. / С. В. Кульчицький ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Генеза, 2005. – 368 с. : іл.

1654. Лазарович, М. В.
Українська Помаранчева революція: визначення, рушійні сили, соціальна база / М. В. Лазарович // Українська історична наука на шляху творчого поступу : III Міжнар. наук. конгрес укр. істориків (Луцьк, 17–19 трав. 2006 р.). – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 368-374.

1655. Лаурен, А.-Л.
Невідома ціна свободи: демократичні революції у Грузії, Україні, Киргизії / А.-Л. Лаурен ; пер. Н. Р. Іваничук. – Львів : Піраміда, 2013. – 148 с.

1656. Лукач, У. Р.
Специфіка розвитку політичного процесу у виборчих кампаніях 2004–2006 рр. в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / У. Р. Лукач ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (9 назв).

1657. Мазур, В.
Сутність євроінтеграційної ідеї у риториці української політичної еліти в період Помаранчевої революції / В. Мазур // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 17 квіт. 2018 р.). – Чернівці, 2018. – С. 163-166.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2018/konf_vii_2018/mat_rpneptnp_VIII_2018.pdf. – Дата: 18.12.2020.

1658. Михайлюта, О.
Помаранчевий репортаж / О. Михайлюта. – Київ : Геопринт, 2005. – 47 с.

У спеціальному випуску журналу «Райони України» висвітлюються події Помаранчевої революції, публікуються звернення журналістів, голови професійної спілки «Журналіст України» до всіх провідних демократичних журналістів світу та народу України, заяви та відкриті листи з приводу президентських виборів на Україні.

1659. Молочко, Н. О.
Українська «Помаранчева революція» як наслідок та підсумок «епохи» президентства Леоніда Кучми / Н. О. Молочко, В. Молочко ; Чернігів. центр перепідгот. та підвищ. кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самовряд., держ. підприємств, установ і орг-цій. – Чернігів : Чернігів. обереги, 2005. – 33 с. : табл. – (Бібліотека державного службовця).

1660. Національна ідея і соціальні трансформації в Україні / ред. М. В. Попович. – Київ : Укр. Центр духов. культури, 2005. – 328 с.

1661. Новели Помаранчевої Революції / уклад.: П. Дзіковський, О. Миронов. – Дрогобич : Відродження, 2005. – 262 с.

У книзі зібрані нариси очевидців та учасників Помаранчевої Революції в Україні – враження, настрої, хронологічна фіксація подій, укладена журналістами.

1662. «Оранжевая» революция: версии, хроники, документы / авт. кол.: А. Литвиненко, В. Д. Малинкович, С. Марков и др. ; сост. М. Б. Погребинский. – Киев : Оптима, 2005. – 415 с. : ил., табл.

1663. «Оранжевая революция». Украинская версия / сост. М. Б. Погребинский. – Москва : Европа, 2005. – 463 с. : ил. – (Евровосток).

1664. Панасюк, Б. Я.
Помаранчева революція в променях національної ідеї : іст.-худож. нарис / Б. Я. Панасюк. – Київ : КНЕУ, 2006. – 176 с.

1665. Панина, Н. В.
Экзит-полл в Украине 2004 года: социология или политика? / Н. В. Панина // Соціологічне знання та влада: суперечливі взаємовідносини соціологічних досліджень і політичної практики. – Київ, 2005. – С. 146-168.

1666. Помаранчева революція : репортаж / [авт.-упоряд.: Я. Байло та ін.]. – Львів : Еон : Гердан Графіка, 2007. – 91, [5] с. : іл., портр.

1667. Сич, О. М.
Український пласт та молодіжні громадянські рухи у Помаранчевій революції 2004 р. / О. М. Сич // Конференція Дмитра Штогрина : зб. матеріалів. – Київ, 2020. – С. 283-294.

1668. Тепляков, Н. Н.
Психосемантический анализ политического выбора в период помаранчевой революции: Ющенко В. А., Тимошенко Ю. В., Янукович В. Ф., Кивалов С. В., Кучма Л. Д., Путин В. В. / Н. Н. Тепляков ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова. – Одесса : ТМСИ, 2008. – 232 с. : ил. – Библиогр.: с. 219-232.

1669. Толочко, П. П.
Украина: государство или страна / П. П. Толочко. – Київ : Довіра, 2008. – 208 с.

Зі змісту: «Оранжевая революция» и президентские выборы. – С. 9-31.

Режим доступу: https://shron3.chtyvo.org.ua/Tolochko_Petro/Ukrayna_-_hosudarstvo_yly_strana7_ros.pdf?. – Дата: 18.03.2021.

1670. У кольорах «помаранчевої революції» / заг. ред., упоряд. Ю. І. Шаповал. – Київ : ЕксОб, 2008. – 308 с.

Зі змісту: Шаповал, Ю. І. Що це було? (Замість передмови). – С. 5-7 ; Михальченко, М. І. Помаранчеві потрясіння: потенціал ідей і українська реальність. 9-23 ; Бойко, О. Д. Завершення незавершеної революції? – С. 25-35. Каспрук, В. Постпомаранчеві виклики української дійсності. – С. 41-73 ; Майборода, О. М. «Помаранчевий» протест – випадковість чи закономірність? – С. 75-83 ; Рудич, Ф. М. Геополітичний вимір президентських виборів 2004 року спроба політичного

аналізу. – С. 85-102 ; Дергачов, О. «Помаранчева революція»: старт демократичного транзиту? – С. 119-139 ; Щербенко, В. Політична мова «помаранчевої революції». – С. 141-154 ; Зеленько, Г. І. «Постпомаранчева» Україна: перетворити політичні зміни у політичний розвиток. – С. 155-170 ; Горєлов, М. Є. Від «Декалогу» до Майдану (українська політична думка новітньої доби) / М. Є. Горєлов, О. О. Рафальський. – С. 171-208 ; Якушик, В. М. Україна 2004–2005: революція чи ні? – С. 255-280 ; Перевезій, В. О. Церкви України: від виборів до виборів. – С. 281-293 ; Солдатенко, В. Ф. До оцінки сучасних суспільних процесів в Україні. – С. 295-303.

1671. Файнер, М.
Помаранчева революція: джерела, рушійні сили, перспективи / М. Файнер. – Чернівці : Букрек, 2005. – 144 с. : іл., портр.

1672. Хмелько, В. Є.
Динаміка рейтингів і соціальний склад електоратів В. Ющенка та В. Януковича у виборчій кампанії 2004 року / В. Є. Хмелько // Політичний портрет України : інформ. бюлетень. – 2005. – № 32. – С. 13-25.

1673. Щербенко, Е. В.
Пригадуваний ресурс : момент відповідальності в українському політичному дискурсі перехідної доби (1985–2014 рр.) : монографія / Е. В. Щербенко. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. – 247 с.

Зі змісту: «Політичний акорд» і момент відповідальності. Дизбаланс формалізацій в українській політології: від здобуття Незалежності до Майдану. – С. 111-145 ; Емерджентний актор і мережі довіри. Два дискурси українського Майдану (2004 і 2013–2014 рр). – С. 146-194.

1674. Яневський, Д. Б.
Обличчя «помаранчевої» революції / Д. Б. Яневський. – Харків : Фоліо, 2005. – 319 с.

«Це – не офіційні біографічні довідки… Це – портрети тих, хто сьогодні уособлює нову владу, а вчора був затятим опозиціонером. Це – портрети тих, хто вчора був владою, а сьогодні ходить на допити до Генеральної прокуратури, МВС та СБУ. Це – портрети від автора «Хроніки «помаранчевої» революції, відомого історика, журналіста та ведучого Данила Яневського. Портрети ключових політичних гравців доби «помаранчевої» революції».

1675. Яневський, Д. Б.
Хроніка «помаранчевої» революції / Д. Б. Яневський ; [ред. О. А. Кравець ; авт. передм. П. О. Порошенко]. – Харків : Фоліо, 2005. – 319 с. : іл., портр.

Див. також №: 200, 205, 211, 249, 797, 805, 860, 862, 1541, 1767, 2787, 3134, 4875.

4. ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ 2005–2013 років

1676. Аслунд, А.
Україна. Що пішло не так і як це виправити / А. Аслунд. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2015. – 294 с. : табл.

Зі змісту: Націєтворення – мало реформ, 1991–2010 роки. – С. 83-103 ; Режим Януковича: абсолютне хижацтво, 2010–14 роки. – С. 105-123 ; Євромайдан та розвал режиму Януковича, листопад 2010 – лютий 2014 років. – С. 127-138.

1677. Валевський, О. Л.
Політична криза 2010–2013 рр. і завдання побудови нової моделі державної політики / О. Л. Валевський // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 6 (74). – С. 135-144. – Бібліогр.: 9 назв.

1678. Вдовиченко, М. Є.
Влада і суспільство України: проблеми взаємодії / М. Є. Вдовиченко, В. І. Шмирьова // Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії. – 2008. – Ч. 6. – С. 19-21.

1679. Вишняк, О. І.
Тенденції змін рейтингів політичних партій та блоків під час передвиборчих кампаній до Верховної Ради України в 2002–2012 роках (на основі моніторингових передвиборчих опитувань) / О. І. Вишняк // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Вип. 1 (15). – Київ, 2014 – С. 95-104.

1680. Влада, суспільство, громадянин: проблеми взаємодії в сучасній Україні : аналіт. доповідь / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; ред. О. М. Майборода. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. – 64 с.

Аналітичну доповідь підготовлено за результатами науково-дослідної роботи «Політичне поле взаємодії держави, суспільства і громадянина в сучасній Україні: інституційні механізми, мотиви, напрями». У ній розглянуто коло проблем, що існують в Україні у взаєминах між інституціями держави та громадянського суспільства. Запропоновано шляхи і засоби досягнення порозуміння між владою, суспільством і громадянами щодо реалізації спільних стратегічних інтересів.

1681. Головенько, В. А.
Молоде покоління України в алгоритмі суспільних процесів / В. А. Головенько // Український соціум. – 2006. – № 2. – С. 20-34.

1682. Грицак, Я. Й.
Що залишилося після Помаранчевої революції? / Я. Й. Грицак. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2010. – 31 с. : іл., табл. – Бібліогр. у підрядк. прим.

1683. Громадянське суспільство України: сучасний стан і перспективи впровадження європейських стандартів взаємодії з державою : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12 груд. 2013 р.) / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; упоряд.: В. М. Яблонський, О. А. Корнієвський, П. Ф. Вознюк. – Київ, 2014. – 192 с. – (Громадянське суспільство ; вип. 1).

1684. Дашутін, Г.
Національна ідея та суспільно-політичний ідеал як фактори модернізаційної політики сучасної України (політико-ідеологічні аспекти) / Г. Дашутін, О. Штика // Політичний менеджмент. – 2012. – № 1-2. – С. 121-136.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PoMe_2012_1-2_18. – Дата: 18.03.2021.

1685. Державно-правові та суспільно-політичні перетворення в Україні: проблеми і перспективи : матеріали спіл. засід. вчених рад Ін-ту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України та Ін-ту історії України НАН України (28 січ. 2010 р.) / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; редкол. В. М. Геєць. – Київ : Юрид. думка, 2010. – 104 с.

1686. Зайончковський, Ю. В.
Дострокові парламентські вибори 2007 р. в Україні – сторінка новітньої соціальної історії / Ю. В. Зайончковський, О. І. Власенко // Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії. – 2008. – Ч. 4. – С. 64-68.

1687. Зеленько, Г. І.
Політична «матриця» громадянського суспільства: (досвід країн Вишеградської групи та України) / Г. І. Зеленько ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Знання України, 2007. – 335 с. : табл.

1688. Кобута, С. Й.
Питання ветеранського статусу вояків УПА: консолідаційний ресурс політиків та правові перспективи визнання самих ветеранів / С. Й. Кобута // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2011. – Вип. 583-584. – С. 173-176. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2U8mCC6. – Дата: 29.01.2020. 2004–2010 роки. «В. Ющенко ініціював процес примирення ветеранів Червоної армії та УПА, вважаючи це передумовою для наступного законодавчого закріплення статусу вояків УПА. У середовищі радянських ветеранів позиція президента розуміння не знайшла, а депутатський корпус, з огляду на наближення парламентських виборів 2006 року, брати на себе ухвалення суспільно дражливого закону не спішив. Натомість восени 2005 року віце-прем’єр уряду В. Кириленко виступив з ініціативою узаконити хоча б соціальну допомогу держави колишнім воякам УПА». «Для самих вояків УПА соціальні пільги і гарантії не були самоцільно. Вони неодноразово підкреслювали, що головне для них та пам’яті тисяч полеглих – офіційне визнання українською державою їх боротьби, у політичному плані – зрівняння в правах з «офіційними» ветеранами, тобто визнання ОУН і УПА самостійною воюючою стороною в роки Другої світової війни і борцями за волю України» (с. 174). «В січні 2010 р. В. Ющенко підписав ще один указ, де мова йшла про офіційне визнання членів ОУН і УПА «учасниками боротьби за незалежність України у ХХ столітті», знову було дано доручення уряду, однак виконання і цього президентського документа було проігнороване». «Для ветеранів-націоналістів ухвалені документи стали слабкою моральною втіхою. За нової політичної влади президента В. Януковича укази В. Ющенка стосовно почесних звань Р. Шухевичу та С. Бандері у судовому порядку були визнані незаконними. Зрештою, на позицію і підтримку Партії регіонів та її союзників колишні вояки УПА ніколи й не розраховували» (с. 175).

1689. Костюк, Д. С.
Вплив «Помаранчевої революції» на розвиток громадянського суспільства в Україні (2004–2013 рр.) / Д. С. Костюк // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 1. – С. 19-24. – Бібліогр.: 14 назв.

Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/1_2018/6.pdf. – Дата: 9.12.2019.

1690. Костюк, Т. О.
Алгоритми розвитку української держави періоду після Помаранчевої революції / Т. О. Костюк. – Київ : Кафедра, 2011. – 179 с. : табл. – Бібліогр.: с. 175-179.

1691. Котигоренко, В. О.
Після Помаранчевої революції. Quo vadis, Україно? Від «революції» до зміненої Конституції / В. О. Котигоренко // Історичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 89-101.

1692. Котигоренко, В. О.
Після Помаранчевої революції. Quo vadis, Україно? Політичні виклики та альтернативи відповідей / В. О. Котигоренко // Історичний журнал. – 2008. – № 3. – С. 68-80.

1693. Котигоренко, В. О.
Після Помаранчевої революції. Quo vadis, Україно? Суспільна динаміка в умовах реформованої політичної системи / В. О. Котигоренко // Історичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 81-94.

1694. Кресіна, І. О.
Держава і громадянське суспільство: проблеми взаємодії / І. О. Кресіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2013. – Вип. 62. – С. 378-383.

1695. Кресіна, І. О.
Українська національна держава: проблеми політичної суб'єктності й суверенітету / І. О. Кресіна // Держава і право у світлі сучасної юридичної думки : зб. наук. пр. на пошану акад. Ю. С. Шемшученка. – Київ, 2010. – С. 191-202. – Бібліогр.: с. 201-202.

1696. Крючков, Г. К.
Фашизм в Украине: угроза или реальность? / Г. К. Крючков, Д. В. Табачник . – Харьков : Фолио, 2008. – 414 с.

1697. Кульчицький, С. В.
Суспільно-політичне й соціально-економічне становище України в 2010 – першій половині 2015 рр. / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2015. – № 3. – С. 154-175. – Бібліогр.: 33 назв.

1698. Кучерук, М. С.
Україна 2005–2013. «Помаранчеві», «біло-блакитні», «революція гідності»: соціально-політичні чинники формування громадянського суспільства / М. С. Кучерук // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2015. – Вип. 32. – С. 233-246. – Бібліогр.: 18 назв.

1699. Лещенко, С. А.
Діагноз владі Віктора Януковича. Межигірський синдром / С. А. Лещенко. – 2-ге вид., допов. – Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2015. – 279 с. : табл., фот.

Книга розповідає про головний символ корумпованої влади Віктора Януковича – резиденцію «Межигір'я», яка була фактично викрадена з державної власності, а через призму цієї історії – про всю природу злочинного режиму. Великий масив інформації став відомий завдяки документам, які вдалося врятувати від знищення після втечі Януковича. «Брудні» фінансові схеми, підставні особи, таємні домовленості, закордонні активи колишньої верхівки, нечувана розкіш, якою оточив себе четвертий президент України.

1700. Мальгин, А. В.
Украина: соборность и регионализм / А. В. Мальгин. – Симферополь : Сонат, 2005. – 280 с.

На думку кримського політолога, сучасна Україна «не представляет собой целостного культурного, языкового и политического монолита, это – страна регионов, каждый из которых имеет собственную историю, культурные особенности и, самое главное – своё видение будущего этого государства… Каковы причины регионального разнообразия государства? Как региональный фактор проявлял

себя в новейшей украинской истории? В чем действительный смысл понятия государственной соборности в украинском контексте? Каковы перспективы украинского федерализма...».

1701. Мацієвський, Ю. М.
Який режим будує В. Янукович і що з цього вийде? / Ю. М. Мацієвський // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – Острог, 2010. – Вип. 4 : Транскордонне співробітництво у контексті перспектив європейської інтеграції України. – С. 274-289. – Бібліогр.: 24 назви.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2534. – Дата: 20.10.2020. «У статті розглядається поширений погляд про імовірність відновлення авторитаризму в Україні. Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що, попри відчутний авторитарний тренд, повернення до авторитаризму, буде ускладнене низкою структурних чинників. Спроби команди президента В. Януковича сформувати в Україні аналог російської «керованої демократії» щонайбільше призведуть до формування квазі-авторитарного режиму. Такий режим не має майбутнього, тому Україна принаймні до кінця повноважень чинного президента залишатиметься «гібридним» режимом» (с. 274).

1702. Никифоренко, Н. О.
Роль ЗМІ у політичній комунікації під час президентської кампанії 2009 року в Україні / Н. О. Никифоренко // Грані. – 2010. – № 4. – С. 106-111. – Бібліогр.: 12 назв.

1703. Опозиція в Україні: стан, умови діяльності, відносини з владою : аналітична доповідь Центру Разумкова // Національна безпека і оборона. – 2011. – № 7-8. – С. 2-47.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD125-126_2011_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021. 2005–2011 роки.

1704. Павко, А. І.
Тенденції, детермінанти та особливості формування партійно-політичного простору України (2010–2013 рр.) / А. І. Павко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – 2015. – Вип. 1 (119). – С. 116-120. – Бібліогр.: 30 назв.

1705. Плоский, К. В.
Участь молоді у розвитку місцевої демократії в Україні: проблеми та перспективи / К. В. Плоский // Український соціум. – 2005. – № 1 (6). – С. 101-111.

1706. Політична ситуація в Україні : кризові тенденції та шляхи їх подолання (2007 р. – вересень 2008 р.) / ред. В. М. Яблонський. – Київ : НІСД, 2009. – 108 с.

1707. Політичні проблеми сучасної України : аналіт. доп. Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України / редкол.: Ю. А. Левенець (голова) та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2012. – 600 с.

1708. Поплавський, О. О.
Тема Донецько-Криворізької республіки як основа політичної концепції сучасних ідеологів федералізації України / О. О. Поплавський // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2012. – Т. 20, № 1/1, вип. 20. – С. 44-50. – Бібліогр.: 12 назв.

1709. Прохира, В.
Внутрішньополітичні процеси в Україні та їх вплив на зовнішню політику держави / В. Прохира // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – Острог, 2010. – Вип. 4 : Транскордонне співробітництво у контексті перспек-

тив європейської інтеграції України. – С. 268-273. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2534. – Дата: 20.10.2020. «Звернуто увагу на особливості формування нормативно-правової бази співробітництва між Україною та європейськими структурами. Висвітлено зміни у зовнішній політиці держави після 2004 р. Критично переосмислено здобутки та прорахунки «помаранчевої влади» у сфері зовнішніх відносин, а також проаналізовано внутрішні чинники, які супроводжували цей процес» (с. 268).

1710. Работяжев, Н. В.
Внешняя политика Украины при президенте В. Януковиче / Н. В. Работяжев // Россия и новые государства Евразии. – 2010. – № 4. – С. 33-47.

1711. Рибак, А. І.
Особливості політичних конфліктів у «постпомаранчевий період» в Україні / А. І. Рибак // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – Острог, 2010. – Вип. 3. – С. 171-181.

1712. Ротар, Н. Ю.
Еволюція геоструктури електоральної участі громадян України / Н. Ю. Ротар // Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. пр. – Чернівц, 2010. – Т. IX. – С. 96-109.

1713. Ротар, Н. Ю.
Еволюція змісту електорального протесту в Україні / Н. Ю. Ротар // Панорама політологічних студій : наук. вісник. – Рівне, 2011. – Вип. 5-6: на пошану професора Р. М. Постоловського. – С. 63-76.

1714. Ротар, Н. Ю.
Участь громадян України у дискурсі незалежності та конституційному процесі / Н. Ю. Ротар // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2010. – Т. 21-22. – С. 123-129.

1715. Руденко, А. Ф.
Змішана виборча система як свідчення недемократичних процесів в Україні / А. Ф. Руденко // Методи незаконного впливу на волевиявлення виборців і фальсифікації результатів виборів та шляхи їх нейтралізації : матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2012. – С. 62-64.

1716. Руденко, А. Ф.
Фальсификации итогов выборов: печальный опыт Украины (2004–2009 гг.) / А. Ф. Руденко // Právní vědy. Historie. Filozofie. Politické vědy. – Praha, 2010. – Dil 13: «Věda a vznik – 2009/2010» : materiály V mezinárodní vědecko-praktickej konference. – С. 89-91.

1717. Рябчук, М. Ю.
Від «хаосу» до «стабільності»: хроніка авторитарної консолідації / М. Ю. Рябчук. – Київ : К.І.С., 2012. – 288 с.

1718. Рябчук, М. Ю.
Улюблений пістолет пані Сімпсон: хроніка помаранчевої поразки / М. Ю. Рябчук. – Київ : К.І.С., 2009. – 240 с.

Режим доступу: https://bit.ly/3wDb6Qc. – Дата: 8.04.2021.

1719. Сакрієр, О. Л.
Використання деструктивних технологій зниження іміджу конкурентів у виборчих кампаніях Україні / О. Л. Сакрієр // Гілея : наук. вісник. – Київ, 2011. – Вип. 53 (10). – С. 488-491.

1720. Стан та динаміка розвитку організацій громадянського суспільства в Україні 2002–2013 роки : звіт за даними дослідження / упоряд. Л. Паливода. – Київ : Творчий центр ТЦК, 2014. – 88 с.

Дана публікація презентує результати щорічного опитування організацій громадянського суспільства (ОГС) України, проведеного упродовж травня–липня 2014 року. Метою опитування було визначення рівня розвитку організацій громадянського суспільства України за 2013 рік, а також тенденцій їхнього розвитку за 2002–2013 років. Крім того, звіт містить результати аналізу проблем та потреб організацій громадянського суспільства як на національному, так і на регіональному рівнях та рекомендації органам влади, донорам та самим ОГС.

1721. Сучасна українська політика : аналіт. доп. Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: Ю. А. Левенець (голова) та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2009. – 448 с. : табл.

1722. Терес, Н.
Етнополітичний простір сучасної України : нові виклики і проблеми (2005–2010 рр.) / Н. Терес // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 34. – С. 97-102. – Бібліогр.: 15 назв.

1723. Трохимчук, С. В.
Від майдану до майдану. Декада боротьби і сподівань / С. В. Трохимчук. – Львів : Простір-М, 2015. – 392 с.

1724. Україна в 2006 році: внутрішнє і зовнішнє становище та перспективи розвитку : експертна доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; відп. ред. В. І. Тищенко. – Київ : Славутич-Дельфін, 2007. – 256 с.

Режим доступу: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2006-03/Expert-Book14-02-8f9cd.pdf. – Дата: 24.12.2020.

1725. Україна в 2008 році: процеси, результати, перспективи. Біла книга державної політики / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред. Ю. Г. Рубан. – Київ : НІСД, 2008. – 186 с.

1726. Україна в 2009 році: конституційний процес і перспективи країни. Біла книга державної політики / ред. Ю. Г. Рубан. – Київ : НІСД, 2009. – 224 с.

1727. Україна в пошуках себе: національна ідея та проблеми розвитку : зб. матеріалів експертів Всеукр. експерт. мережі / ред. О. М. Судакова. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2007. – 328 с.

Зі змісту: Квіт, С. М. Українська національна ідея. С. 10-19 ; Гаврилишин, Б. Д. Україна у світовому контексті. – С. 75-86 ; Барматова, С. П. Национальная идея в Украине: средство интеграции или основа политического раскола общества? – С. 125-134 ; Фесенко, В. В. Від політичного роз'єднання до стратегії інтеграції українського суспільства. – С. 134-144 ; Білецький, В. С. Донбас у процесах українського державотворення. – С. 246-259 ; Винницький, М. І. Україна і діаспора – можливості формування «світового українства». – С. 259-270 ; Кулик, В. М. Мовна

політика України після Помаранчевої революції. – С. 270-286.

Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/doc/download/ukraina.pdf. – Дата: 5.03.2019.

1728. Чобіт, Д. В.
Фашизм Януковича і Путіна / Д. В. Чобіт. – Броди (Львів. обл.) : Просвіта, 2014. – 80 с.

1729. Шульга, Т. С.
Здобуття незалежності у суспільній свідомості громадян України / Т. С. Шульга // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 108-115. – Бібліогр.: 22 назви.

1730. Юрійчук, Є. П.
Роль державного реєстру виборців в Україні в процесі електоральної легітимації політичної влади / Є. П. Юрійчук // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін : зб. наук. пр. – Київ. 2010 – Вип. 3. – С. 70-77.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2010_3_14. – Дата: 11.03.2021.

1731. Яблонський, В. М.
Конституційний процес після позачергових парламентських виборів 2007 року : аналіз ризиків та можливостей / В. М. Яблонський, С. С. Кисельов, П. А. Бурковський // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2008. – № 2 (7), спецвип.: Конституційний процес в Україні. – С. 199-206.

Див. також №: 4, 9, 1016, 1141, 1604, 1651, 1656, 1671, 1780, 2774, 3143, 3147, 3150, 3171, 4475, 4542, 4544, 4718.

5. ЄВРОМАЙДАН. РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ (2013–2014)

1732. Базалук О. А.
Война в Украине. Репортаж из горящего Киева. Два кровавых февральских дня / О. А. Базалук. – Киев : МФКО, 2014. – 24 с.

1733. Базів, В. А.
Армагеддон на Майдані / В. А. Базів. – Київ : Укр. пріоритет, 2014. – 160 с.

Зі змісту: Оперативний план нейтралізації екстремістської діяльності учасників протестних заходів. – С. 106-114.

1734. Бацвін, Б.
Євромайдан в оцінці Патріарха Любомира Гузара / Б. Бацвін // VI Міждисциплінарні гуманітарні читання : міжнар. наук.-практ. конференція. – Київ, 2017. – С. 134-135.

1735. Бог і Майдан: аналіз і свідчення / Укр. Катол. Ун-т ; ред. М. Д. Димид. – Львів, 2018. – 224 с. : іл.

«Ця книга є збіркою свідчень і статей, об’єднаних однією темою – темою присутності Бога на Майдані. У збірнику публікуються доповіді учасників Революції Гідності, виголошені на конференціях «Богослов’я Майдану» (Київ, 09.12.2016) і «Бог на Майдані: реальність чи міф?» (Львів, 15.12.2016) в Українському католицькому університеті».

1736. Боднар, Г.
Найбільша подія цієї революції – люди: Євромайдан як точка відліку волонтерського руху в Україні / Г. Боднар // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2018. – Вип. XXVI. – С. 125-132. – Бібліогр.: 33 назви.

1737. Бойко, О. Д.
Передумови та причини «Революції гідності» (спроба комплексного аналізу). Ч. 1 / О. Д. Бойко // Проблеми міжнародних відносин. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 15. – С. 199-223. – Бібліогр.: 51 назва.

1738. Бойко, Р. Ю.
Релігійний чинник в подіях Євромайдану (листопад 2013 р. – лютий 2014 р.) / Р. Ю. Бойко // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Історичне релігієзнавство. – 2014. – Вип. 10. – С. 22-31. – Бібліогр.: 13 назв.

1739. Бриченко, А.
Рік 2014-й / А. Бриченко. – Черкаси : Вертикаль, 2015. – 164 с.

З чого починаються події Євромайдану та Революції гідності? Подальші криваві події в Україні. Розповіді учасників Майдану та учасників АТО, їхні роздуми, оцінки.

1740. Бышок, С.
Евромайдан имени Степана Бандеры. От демократии к диктатуре / С. Бышок, А. Кочетков. – 2-е изд. – Москва : Кн. мир, 2014. – 512 с.

«Хто не скаче, той москаль!» – с такой кричалкой прыгали, согреваясь, протестующие на киевском Майдане Незалежности зимой 2013 г. В «дивном новом мире» украинской революции под знамёнами Степана Бандеры никому не хотелось прослыть исконным врагом украинской государственности – «москалём». Сначала это был протест против неэффективности и коррумпированности власти, против милицейского и чиновничьего произвола, против невнятности и бесперспективности политического курса президента и правительства. Но мирный протест обратился кровавой революцией. В данной книге рассказывается о развитии украинских националистических группировок от 1991 г. по настоящее время, основной упор делается на историю парламентской партии «Свобода» и непарламентской партии «Правый сектор», рассматриваются идеология, психология и методы политической борьбы данных структур. В приложениях приведены основные программные документы этих организаций, а также дайджест наиболее серьёзных преступлений, произошедших в период украинского безвластия в феврале–марте 2014 г.».

1741. Виговський, О. Г.
Воїни світла, воїни бобра / О. Г. Виговський. – Біла Церква : Білоцерківдрук, 2015. – 240 с. : іл.

В основу покладені історичні події 2014 року – революційний Майдан, протистояння донбаських сепаратистів і Збройних Сил України. А ще зрада і підлість, смерть і кров…

1742. Винницький, М. І.
Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності / М. І. Винницький ; пер. Р. Клочко. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. – 560 с. : іл. – (Біографії та мемуари).

1743. Вітер, М.
Літопис Революції Гідності / М. Вітер. – Львів : Піраміда, 2017. – 296 с. : іл.

1744. Вознюк, Ю. С.
Євромайдан 2013–2014 років як геополітичний та цивілізаційний вибір українців / Ю. С. Вознюк // Воєнна історія. – 2015. – № 1. – С. 80-95. – Бібліогр.: 15 назв.

1745. Гай-Нижник, П. П.
Революційні події в Україні: боротьба за право вибору і національну гідність / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 132. – С. 100-112. – Бібліогр.: 25 назв.

1746. Герасименко, О.
Майдан після Майдану / О. Герасименко. – Київ, 2016. – 135 с. : фот.

1747. Герої Революції Гідності : [Книга Скорботи, Пам'яті і Шани України. Івано-Франківська область] / редкол.: І. М. Пасічняк, О. М. Левицький. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. – 130 с. : іл., портр. – (Книга пам'яті України).

1748. Гордеев, А.
Церковь на Майдане / А. Гордеев. – Киев : Книгоноша, 2015. – 304 с.

Подано серію інтерв'ю з 28 представниками євангельських церков, безпосередніми учасниками київського Майдану, хронологічну розповідь подій з 21 листопада 2013 р. – до 23 лютого 2014 р.

1749. Грицюк, О.
Соціально-політичні графіті Революції гідності (на матеріалах Києва) / О. Грицюк // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 45. – С. 130-136. – Бібліогр.: 8 назв.

1750. Гук, Н.
Євромайдан. Звичайні герої / Н. Гук. – Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2015. – 144 с. : іл.

1751. Данилова, Т. М.
Небесная сотня. Герои не умирают! / Т. М. Данилова. – Київ : Альфа Реклама, 2014 – .
Т. 1. – 384 с. : фот.

1752. Димид, М. Д.
Богослов'я свободи: українська версія / М. Д. Димид. – Львів : Укр. Катол. Ун-т, 2020. – 221 с.

Книга презентує богословський аналіз подій Революції гідності та її наслідків для українського суспільства.

1753. Доманська, О. А.
Революція гідності в просторі європейських цінностей / О. А. Доманська // Вісник НАКККіМ. – 2015. – № 2. – С. 75-79.

1754. Домашенко, Т. М.
Небесна Сотня воїнів Майдану / Т. М. Домашенко. – Київ ; Вишневе : Духовна вісь, 2014. – 192 с. : іл.

1755. Загребельний, І.
Майдан. Хроніки недореволюції / І. Загребельний. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2014. – 96 с.

1756. Івченко, В.
2014 / В. Івченко. – Київ : Темпора, 2015.
Ч. 1. – 416 с.
Ч. 2. – 440 с.

Охоплює період від осені 2013 р. – до війни, що досі триває.

1757. Капранов, Д. В.
Майдан. Таємні файли / Д. В. Капранов, В. В. Капранов. – 2-ге вид. – Київ : Нора-Друк, 2021. – 317 с.

1758. Киридон, А. М.
Євромайдан / Революція Гідності: причини, характер, основні етапи / А. М. Киридон // Історична пам'ять : наук. зб. – 2015. – Вип. 33. – С. 17-32. – Бібліогр.: 27 назв.

1759. Ковальчин, М.
Вервечка думок Майдану / М. Ковальчин // XVIII обласний конкурс ім. М. Рудницької : призові творчі роботи. – Львів, 2015. – С. 115-129.

1760. Колодій, А.
Феномен Майдану в контексті пошуку моделі врядування в Україні / А. Колодій // Агора. – Київ, 2014. – Вип. 13 : Революція відбулася: що далі?. – С. 22-36.

1761. Кошкина, Соня
Майдан. Нерассказанная история / Соня Кошкина. – Киев : Брайт Стар Паблишинг, 2015. – 408 с. : ил.

1762. Львівські лицарі Небесної Сотні : матеріали пошуково-дослідницької експедиції «Герої не вмирають» / Львів. обл. центр краєзн., екскурсій і туризму учнів. молоді ; підгот.: М. А. Деленко, Н. В. Матіяш ; відп. за вип. М. В. Набитович. – Львів : Світ, 2017. – 116 с. : фот.

1763. Лященко, О. О.
Політична криза як чинник трансформації взаємовідносин громадянського суспільства і влади (на прикладі подій в Україні 2013–2014 рр.) / О. О. Лященко // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2015. – Вип. 4. – С. 42-49. – Бібліогр.: 14 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2015_4_9. – Дата: 18.12.2020.

1764. Майдан Гідності (Пам'яті «Небесної сотні») / упоряд. С. Б. Козак. – Київ : Літературна Україна, 2014. – 204 с. – (Бібліотека газети «Літературна Україна»).

1765. Майдан. (Р)еволюція духу : мистец.-культурол. проект / авт., куратор проекту А. Д. Мухарський. – Київ : Наш формат, 2014. – 314 с. : іл.

Зі змісту: Хроніка подій Євромайдану. Вибране. – С. 20-24 ; Очевидці. Учасники Майдану. – С. 25-80 ; Майдан. Аналітика. – С. 8-142 ; Літературний Майдан – С. 143-204 ; Мистецький Майдан. – С. 205-282 ; Революційна поезія. – С. 283-312.

1766. Майдан. Свідчення. Допомога постраждалим. Міжнародна солідарність / ред.:

Л. Фінберг, І. Берлянд, О. Андреєва. – Київ : Дух і Літера, 2018. – 816 с. – (Бібліотека спротиву, бібліотека надії).

1767. Мальський, М. З.
Політичні передумови та міжнародний контекст українських революцій / М. З. Мальський, І. І. Іжнін // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2019. – Вип. 46. – С. 3-14. – Бібліогр.: 16 назв.

1768. Марчик, О.
Жінка у революції Гідності / О. Марчик // XVIII обласний конкурс ім. М. Рудницької : призові творчі роботи. – Львів, 2015. – С. 130-142.

1769. Марчук, Л.
Небесна сотня / Л. Марчук // Віче. – 2014. – № 5. – С. 28-33 ; № 7. – С. 40-41.

Режим доступу: http://veche.kiev.ua/journal/4091/. – Дата: 10.12.2020.

1770. Матулка, О.
«Наш земляк – Герой України» [Роман Точин] / О. Матулка // XVIII обласний конкурс ім. М. Рудницької : призові творчі роботи. – Львів, 2015. – С. 143-151.

1771. Микулинський, І. М.
Революція Гідності – Майдан / І. М. Микулинський ; літ. ред. Л. В. Звенигородська. – Чернівці : Друк Арт, 2017. – 800 с. : іл. – Бібліогр.: 480 назв. – Покажч. імен: с. 768-796.

1772. Небесна сотня / К. Богданович, Х. Бондарева, Ю. Бухтоярова. – Харків : Фоліо, 2014. – 206 с. : іл.

1773. Небесна сотня : [книга-реквієм] / упоряд.: О. Трибушина, І. Соломко. – Харків : Фоліо, 2015. – 205 с. : іл., портр.

1774. Обличчя Майдану. 90 пекельних днів, які змінили Україну та українців. 21.11.2013 – 21.02.2014 // VIVA. – 2014. – № 1 (Спецвипуск). – 83 с.

1775. Переломные годы: страницы украинской революции / ред. Г. Чижов. – Киев : Laurus, 2018. – 453 с.

1776. Перепічка, Є. В.
Майдан 2013–2014 рр. в ілюстраціях / Є. В. Перепічка. – Львів : Растр-7, 2014. – 76 с. : іл.

1777. Пихорович, В. Д.
Украина между Западом и Востоком: хроники Евромайдана / В. Д. Пихорович. – Москва : Ленанд, 2014. – 200 с.

1778. Потапенко, Я. О.
П'ята російсько-українська війна: від Майдану до Східного фронту (підходи, оцінки, інтерпретації) : монографія / Я. О. Потапенко. – Переяслав-Хмельницький : КСВ, 2016. – 304 с.

1779. Пояркова, Т. К.
Кризовий синдром модернізації незалежної України: причини виникнення та засоби подолання : монографія / Т. К. Пояркова ; голов. ред. В. І. Кочубей. – Суми : Університетська книга, 2015. – 351 с. – Бібліогр.: с. 315-351 (533 назви).

Зі змісту: «Майдан» як гостра фаза кризового синдрому модернізації. – С. 245-283 ; Україно-російське протистояння як жорсткий примус до модернізації. – С. 284-306.

1780. Пояркова, Т. К.
Руйнація режиму Януковича крізь призму «кризового синдрому модернізації» / Т. К. Пояркова // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2014. – № 3 (27). – С. 22-33.

1781. Революція Гідності. Війна : книга-пам'ять / Рівнен. обл. організація Нац. спілки письменників України ; упоряд. А. Лимич. – Рівне : Волин. обереги, 2015. – 320 с.

1782. Революція Гідності: на шляху до історії : зб. наук. праць / Ін-т історії України НАН України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. мемор. комплекс Героїв Небесної Сотні ; відп. ред.: І. В. Пошивайло, Л. В. Онишко. – Київ : Нац. музей Революції Гідності, 2020. – 384 с.

1783. Революція Гідності та її вплив на державу і суспільство / ред., упоряд.: Л. Кудіна, О. Рязанцева. – Київ : Молодіжна Альтернатива, 2015. – 70 с. – (Молоді автори).

1784. Самокиш, І. О.
Антиєвропейська пропаганда Russia Today під час висвітлення подій Євромайдану / І. О. Самокиш // Пропаганда vs контрпропаганда у медіапросторі: минуле, сучасне, майбутнє. – Запоріжжя, 2018. – С. 368-380. – Бібліогр.: 6 назв.

1785. Сіверська-Хмай, А. З.
Національна самоідентифікація громадян України в контексті політичної міфології Євромайдану / А. З. Сіверська-Хмай, І. В. Білоусова // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 68. – С. 89-111. – Бібліогр.: 50 назв.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-68-_2015_.pdf. – Дата: 1.12.2020. Автори статті, опираючись на аналізі текстів, веб-сайтів та українських ЗМІ, показують процес формування нової політичної міфології України після Помаранчевої революції, Майдану 2013–2014 рр. і подій у Східній Україні. Вони висувають тезу, що Майдан став ядром політичної міфології сучасної України, засновницьким міфом, таким чином, став важливим елементом української національної ідентичності» (с. 89).

1786. Слабошпицький, М. Ф.
Гамбіт надії. Україна: констатації, матеріали, виклики, сподівання / М. Ф. Слабошпицький. – Київ : Ярославів Вал, 2014. – 312 с. : іл.

«Ця книжка про Майдан. Про неможливість перемогти режим Януковича і про нашу перемогу над режимом Януковича. І про подвиг Небесної сотні. І про те, як у війні з російськими найманцями гартується наша нація».

1787. Смирнова, І. Є.
Євромайдан в Україні: причини та наслідки / І. Є. Смирнова // Історичні і політологічні дослідження. – 2014. – № 1-2. – С. 191-204. – Бібліогр.: 27 назв.

1788. Снайдер, Т.
Українська історія, російська політика, європейське майбутнє / Т. Снайдер. – Київ : Дух і Літера, 2014. – 232 с. – (Бібліотека Європейського Форуму).

Зі змісту: Вихід для України? – С. 57-63 ; Не дайте Путіну захопити Україну. – С. 72-77 ; Що Захід винен Україні. – С. 89-94 ; Україна: серпанок пропаганди. – С 98-109 ; Якщо Росія проковтне Україну – європейській системі кінець. – С. 113-

145 ; Проект Путіна. – С. 15-172 ; Україна: вістря демократії. – С. 202-207 ; Новий європейський статус-кво: «Україна б'ється за нас». – С. 207-218.

Режим доступу: https://issuu.com/duh-i-litera/docs/snyder_ukr.ist_extract. – Дата: 28.05.2019. Статті та публічні виступи автора, оприлюднені з грудня 2013 по серпень 2014 року.

1789. Соченко, М.
Обличчя Майдану: живопис, графіка : альбом / М. Соченко. – Київ : Укр. пріоритет, 2015. – 88 с. : іл., портр.

1790. Терейковська, С. А.
Небесна сотня. Життєписи / С. А. Терейковська ; авт. вступ. сл. І. В. Пошивайло. – Київ, 2018 – .
Кн. 1. – 2018. – 432 с. : фот.

1791. Ткаченко, В. Н.
Украина: испытание Майданом / В. Н. Ткаченко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 13. – С. 127-151. – Бібліогр.: 32 назви.

1792. Ткаченко, В. Н.
Украина – не Россия: испытание Майданом / В. Н. Ткаченко. – Киев : Знания Украины, 2014. – 92 с.

1793. Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право / М. М. Антонович та ін. – Київ : К.І.С., 2014. – 1013 с.

1794. Український Євромайдан. Прикарпатський вимір / ред. М. Кугутяк ; авт. кол.: Є. Бардяк, Л. Борисевич, М. Вітенко. – Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2016. – 704 с. : іл.

1795. Феномен майдану в українському суспільстві: соціологічні інтерпретації : матеріали Міжнар. соціол. читань пам'яті Н. В. Паніної / Ін-т соціології НАН України ; наук. ред.: Є. І. Головаха, О. Г. Стегній. – Київ, 2015. – 164 с.

Зі змісту: Паниотто, В. И. Евромайдан внутри и снаружи: результаты социологических исследований. – С. 15-33 : табл. ; Бабенко, С. С. Феномен Майдану в оцінках та соціальній пам'яті: від солідаризації до соціального конструювання протиріч. – С. 50-58 ; Середа, В. В. Переосмислюючи український ідентифікаційний простір: активізм в Україні після Євромайдану. – С. 58-78 : табл. ; Максименко, О. Л. Висвітлення подій Євромайдану у турецьких ЗМІ. – С. 79-98. – Бібліогр.: 19 назв.

1796. Шахиноглу, Э.
От «Майдана» к «Майдану» / Э. Шахиноглу. – Баку : Qanum, 2015. – 110 с. : фото.

Зі змісту: Анатомия «Майдана». – С. 22-29 ; Апрельские будни Киева – «Новороссия» и газ. – С. 40-44 ; Битва за умы пассивного большинства в Донецке. – С. 45-58 ; Автономия, которой уже нет. – С. 87-102 ; Реакция Баку на «Майдан» и будущее отношений. – С. 103-110.

1797. Шор, М.
Українська ніч. Історія революції зблизька / М. Шор ; пер. з англ. О. Буценко. – Київ : Дух і Літера, 2018. – 264 с.

1798. Veni, Vidi, Scripsi. Історія наживо / ред. Л. О. Белей. – Київ : Темпора, 2015. – 306 с. – (Самовидавець).

Зі змісту: Синьоок, Т. Феномен українських ультрас. – С. 5-33 ; Перехрест, О. Проста і зрозуміла робота. – С. 35-50 ; Цибенко, К. Об'єднані боротьбою. – С. 87-128 ; Синяк, Д. Гвардійці нації. – С. 131-159 ; Станко, Н. Луганщина – світанок України. – С. 161-178 ; Лефтер, С. Сімнадцять миттєвостей полону. – С. 181-207.

Див. також №: 185, 189, 190, 193, 194, 196, 203, 208, 209, 219, 222, 224, 225, 232, 238-242, 281, 333, 368, 369, 386, 392, 797, 862, 1534, 1646, 1648, 1673, 1698, 1723, 1876, 2184, 2228, 2413, 2436, 2437, 2458, 4161, 4656.

6. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК 2014–2021 років

1799. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році» / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; редкол.: В. П. Горбулін та ін. – Київ : НІСД, 2016. – 688 с.

1800. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2018 році» / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; відп. за вип. А. Ю. Іщенко. – Київ, 2018. – 688 с.

Зі змісту: Загрози гібридної агресії Російської Федерації. – С. 17-75 ; Перспективи розгортання миротворчої місії ООН на Донбасі та її формат. – С. 83-84 ; Інформаційна політика України в умовах російської агресії. – С. 93-102 ; Гуманітарна ситуація на Донбасі та в Криму. – С. 102-105 ; Результати відновлення зруйнованої інфраструктури й розвитку економіки на звільнених у ході антитерористичної операції територіях Донецької та Луганської областей. – С 105-113.

1801. Балюк, В.
Президентські вибори 2019 в Україні в контексті подолання дисфункції держави / В. Балюк // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 51-52.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2019/konf_ix_2019/mat_rpneptnp_IX_2019.pdf. – Дата: 18.12.2020. «Росія прагне утримати Україну у зоні свого впливу та перешкодити їй приєднатися до ЄС та НАТО. З цією метою вона дестабілізувала ситуацію в Україні у 2014 р. та продовжує це робити підчас цьогорічних виборів. Росія намагається представити Україну як неспроможну державу (failed state)» (с. 51). «Фонд миру розробив рейтинг недієздатних держав (Failed States Index), в якому держави поділяються на чотири групи: стабільні, відносно стабільні, відносно нестабільні, нестабільні (найнестабільніші). Згідно рейтингу недієздатних держав Україна в період 2005–2015 років постійно перебувала в групі відносно нестабільних держав, як значна частина країн пострадянського простору» (с. 51-52). «В Україні сформувався гібридний політичний режим в якому влада змінюється під час складного виборчого процесу або революції» (с. 53).

1802. Богатчук, С. С.
Вибори до Верховної Ради України 2014 р. / С. С. Богатчук // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 95. – С. 129-133. – Бібліогр.: 16 назв.

1803. Бондаренко, С. В.
Люстрація в Україні як засіб легітимації нового політичного режиму / С. В. Бондаренко, І. А. Зайченко, Т. Л. Нагорняк // Політичне життя. – 2018. – № 2. – С. 14-18. – Бібліогр.: 14 назв.

1804. Бучинська, А. А.
Парламентська кампанія 2019 року в Україні в оцінках міжнародних організацій спостереження за виборами / А. А. Бучинська // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – № 2 (98). – С. 189-203. – Бібліогр.: 24 назви.

1805. Варнава, У. В.
Деякі аспекти розвитку сучасного українського суспільства / У. В. Варнава, С. В. Гладченко // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 108. – С. 265-268.

Режим доступу: https://bit.ly/34fAQFW. – Дата: 21.10.2020. Метою даного дослідження «стало виявлення соціально–психологічних та культурно–історичних особливостей розвитку громадянського суспільства в сучасній Україні» (с. 265).

1806. Виборчий процес 2019 року в Україні у світлі суспільних очікувань / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; ред. О. М. Майборода. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. – 231 с. : табл.

1807. Вишняк, О. І.
Відповідальність держави та відповідальне суспільство / О. І. Вишняк, Ю. В. Сапелкін, Г. І. Чепурко // Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес. – Київ, 2019. – С. 106-127.

1808. Вozняк, Т. С.
Ретроспективна політологія. Епоха Порошенка. Війна / Т. С. Возняк. – Дрогобич : Коло, 2020. – 448 с. : іл.

1809. Возняк, Т. С.
Ретроспективна політологія. Епоха Порошенка. Невдячність / Т. С. Возняк. – Дрогобич : Коло, 2020. – 123 с.

1810. Возняк, Т. С.
Ретроспективна політологія. Епоха Порошенка. Опір системи / Т. С. Возняк. – Дрогобич : Коло, 2020. – 176 с.

1811. Гарань, О. В.
Проблеми консолідації українського суспільства після Євромайдану: здобутки і загрози / О. В. Гарань // IX Міжнар. конгрес україністів. Історія : зб. наук. ст. – Київ, 2018. – С. 55-71.

1812. Гринів, О. І.
Маєстат національної гідності / О. І. Гринів. – Львів : Тріада плюс, 2014. – 464 с.

Зі змісту: Українська політична культура. – С. 262-294 ; Самоствердження на міжнародній арені. – С. 295-424.

1813. Громадянське суспільство України : аналіт. доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; заг. ред.: О. А. Корнієвський, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонський. – Київ : НІСД, 2018. – 128 с.

Зі змісту: Суспільні настрої, влада та громадянське суспільство: за результатами соціологічних досліджень. – С. 17-33 ; Молодь і волонтерський рух. – С. 4-49 ; Молодіжні субкультурні групи та рухи. – С. 54-58 ; Молодіжний радикалізм та екстремізм. – С. 59-61 ; Антикорупційна діяльність організацій громадянського суспільства. – С. 65-90 ; Взаємодія влади та громадянського суспільства у формуванні й реалізації державної та місцевої політики. – С. 109-124.

1814. Громадянське суспільство України : звіт за результатами дослідження. – Київ : Творчий центр ТЦК, 2016. – 74 с.

1815. Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформація : аналіт. доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; авт. кол.: В. М. Яблонський, І. Е. Бекешкіна, М. М. Гелетій та ін. – Київ : НІСД, 2020. – 111 с. – Бібліогр.: 163 назви.

1816. Дембіцький, С. С.
Політична культура українського суспільства: тенденції розвитку в умовах новітніх викликів / С. С. Дембіцький ; Ін-т соціології НАН України. – Київ, 2019. – 196 с. : табл. – Бібліогр.: с. 182-187.

Зі змісту: Другий тур виборів Президента України: порівняння політичної свідомості різних електоральних груп. – С. 86-106 ; Електоральний вимір політичної свідомості в українському суспільстві за результатами голосування на виборах до Верховної Ради. – С. 107-132 ; Антидемократичний синдром як елемент політичної культури українського суспільства. – С. 134-158 ; Геополітичні орієнтації населення України. – С. 159-170.

Автор намагається «шляхом порівняльного аналізу дослідити особливості політичної свідомості виборців В. Зеленського та П. Порошенка, а також виборців з неартикульованим електоральним вибором» (с. 87). Подано таблиці з оцінками української демократії, ставлення до авторитаризму, установки на громадську активність, геополітичні орієнтації щодо ЄС і РФ, у тому числі електорального вибору по регіонах у відсотках.

1817. Денисова, А.
2019 – рік вибору: ідея соціальної держави у передвиборних програмах партій та кандидатів / А. Денисова // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 147, ч. 3. – С. 27-32. – Бібліогр.: 18 назв.

1818. Денисюк, С. Г.
«Терористичний сепаратизм» в сучасній Україні: спроба теоретико–прикладного аналізу / С. Г. Денисюк, В. О. Корнієнко // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 348-353. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_85. – Дата: 21.12.2020.

1819. Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 року / Луц. нац. техн. ун-т, Волин. обл. центр зайнятості, Ужгород. нац. ун-т, Ін-т держави і права країн Європи ; редкол.: П. П. Савчук [та ін.]. – Ужгород : РІК-У, 2020. – 139 с.

1820. Заславська, О. О.
Особливості політичної свідомості населення України / О. О. Заславська, В. В. Налімова, О. А. Посвістак // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 424-430. – Бібліогр.: 21 назва.

1821. Зміна цивілізаційної парадигми розвитку України : теоретико-методологічний аналіз / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; М. І. Михальченко, З. Ф. Самчук, Ю. Ж. Шайгородський та ін. – Київ, 2019. – 551 с.

Зі змісту: Новітня цивілізаційна парадигма розвитку України у дзеркалі причинно-наслідкових зв'язків. – С. 62-129. – Бібліогр.: 98 назв ; Порівняльний аналіз цивілізаційних ситуацій в Україні і Росії. – С 210-271. – Бібліогр.: 22 назви ; Зміни в духовному і політичному житті України на етапі євроінтеграції. – С. 272-344. – Бібліогр.: 101 назва ; Подолання тоталітаризму і постколоніалізму: трансформації культури та ідеології сучасної України. – С. 387-513. – Бібліогр.: 108 назв.

1822. Зовнішнє і внутрішнє становище України у 2017 році: аналіз проблем і варіанти рішень / ред. В. П. Горбулін. – Харків : Фоліо, 2018. – 928 с. : табл.

Зі змісту: Пріоритет мирних засобів протистояння агресії. – С. 38-67 ; Необхідна силова протидія гібридним загрозам. – С. 68-140 ; Деокупація та реінтеграція. – С. 141-214 ; Глобальне безпекове середовище та зовнішньополітичні пріоритети України. – С. 215-245 ; Євроінтеграційна політика. – С. 252-282 ; Внутрішня політика. – С. 283-680 ; Статистичні таблиці. – С. 681-906.

1823. Зубарєва, М.
Пропаганда європейських цінностей в соціальних мережах: лобіювання теми «власних» президентських амбіцій / М. Зубарєва // Ідея Європи в суспільному дискурсі сучасної України : кол. монографія. – Львів, 2019. – С. 215-220.

1824. Імперативи формування громадянського суспільства в умовах модернізації державного управління в Україні: головні виміри та виклики : кол. монографія / авт. кол.: Л. В. Гонюкова, Є. І. Таран., О. М. Петроє та ін. – Київ : НАДУ, 2018. – 288 с.

1825. Інституційні зміни політичної системи сучасної України: оцінка стану та напрями оптимізації : аналіт. доповідь / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; авт. кол.: Г. І. Зеленько (ред.), О. В. Лісничук, В. О. Перевезій та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2014. – 164 с. : іл., табл.

1826. Калінічева, Г. І.
Становлення громадянського суспільства в Україні у контексті ствердження європейських демократичних цінностей / Г. І. Калінічева // Сучасні європейські культурно-історичні цінності в контексті викликів глобалазації. – Київ, 2014. – С. 201-223. – Бібліогр.: 36 назв.

1827. Кельман, М. С.
Самоорганізація народу як фактор формування громадянського суспільства в Україні : монографія / М. С. Кельман ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів : Растр-7, 2018. – 211 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 171-193.

1828. Кочубей, Л. О.
Підсумки президентської виборчої кампанії 2019 року в Україні: очікування, реалії, перспективи / Л. О. Кочубей // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 60-62.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2019/konf_ix_2019/mat_rpneptnp_IX_2019.pdf. – Дата: 18.12.2020.

1829. Кузуб, Г.
Інтеграція ідей децентралізації влади в Україні до політичного дискурсу (2014–2016 рр.) / Г. Кузуб // Політичні та соціологічні студії. – 2017. – Т. XIII–XIV. – С. 172-186. – Бібліогр.: 23 назви.

1830. Кузьміна, Д.
Реалізація громадянських ініціатив як механізм самоорганізації громадянського суспільства в Україні / Д. Кузьміна // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 17 квіт. 2018 р.). – Чернівці, 2018. – С. 166-169.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2018/konf_vii_2018/mat_rpneptnp_VIII_2018.pdf. – Дата: 18.12.2020. «За критерієм сфери їхнього впровадження ініціативи поділяються на політичні, економічні, духовно-інформаційні та адміністративно-правові» (с. 167). «Здійснення громадянської ініціативи може також відбуватися за допомогою таких форм, як збір підписів (часто спрощено трактується як власне громадянська ініціатива), листи до профільних установ органів влади, відвідування чиновників; консультації з юристами, публічні консультації, громадські експертизи, звернення до суду, підтримка флеш-мобу у соціальних мережах, розміщення інформації про кампанію на власних інформаційних ресурсах, приєднання до публічних заходів у межах кампанії (акції протесту, політичні перфоманси, круглі столи, зустрічі з представниками профільних установ» (с. 166-167).

1831. Куц, Г. М.
Влада і суспільство в постмайданній Україні: діагностика відносин / Г. М. Куц // Наукові 159-171. – Бібліогр.: 12 назв.

1832. Левик, Б.
Громадянське суспільство та професійні збройні сили – запорука національної безпеки України / Б. Левик // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 642-652. – Бібліогр.: 21 назва.

1833. Ложкін, Б. Є.
Четверта республіка. Чому Європі потрібна Україна, а Україні – Європа / Б. Є. Ложкін ; підгот. В. Федорін. – Харків : Фоліо, 2016. – 252 с.

Зі змісту: Революція цінностей. – С. 63-80 ; Побудова сучасної держави. – С. 105-122 ; Боротьба за реформи. – С. 175-200 ; Повернення в Європу. – С. 201-224 ; Загроза зі Сходу. – С. 225-242.

1834. Лопушинський, І. П.
Підсумки виборів президента 2019 року як результат відсутності державної ідеології в Україні / І. П. Лопушинський // Ціннисний вимір політичної діяльності: V (IX) Всеукр. наук.-практ. конф. (14 черв. 2019 р.). – Херсон, 2019. – С. 11-13.

Автор задається питанням, чому саме та'к проголосували виборці 21 квітня 2019 року. «Що це – відсутність у виборчому бюлетені графи «Проти всіх» чи крах державної ідеології в нашій державі? І одна, й інша думка мають право на існування» (с. 11-12).

1835. Матвійчук, А. В.
Діяльність волонтерських організацій як детермінанта розвитку громадянського суспільства в Україні / А. В. Матвійчук // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – 2020. – Вип. 84. – С. 157-169. – Бібліогр.: 23 назви.

1836. Мороз, О. О.
«Друзі» та «Слуги» народу в дзеркалі Української демократії / О. О. Мороз, О. І. Ющик. – Київ : Парлам. вид-во, 2020. – 134 с.

1837. Нестерович, В.
Громадські протести на окремих територіях Українського Донбасу протягом весни 2014 року : причини та наслідки / В. Нестерович // Віче. – 2014. – № 21. – С. 14-17.

1838. Павлюх, М. В.
Маніпулювання масовою свідомістю у соціальних мережах під час президентських виборів 2019 року в Україні / М. В. Павлюх, Х. Р. Дорофєєва // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 157, № 6-9, ч. 3. – С. 84-87. – Бібліогр.: 5 назв.

1839. Підшибякін, С. В.
Проросійські виступи на Сході України навесні 2014 р. та проголошення так званих «ДНР» і «ЛНР» у баченні українського політикуму / С. В. Підшибякін // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2020. – Вип. 31, т. 1. – С. 81-89. – Бібліогр.: 42 назви.

1840. Політика інтеграції українського суспільства в контексті викликів та загроз подій на Донбасі (національна доповідь) / Нац. акад. наук України ; редкол.: О. І. Амоша, В. М. Геєць, С. І. Пирожков та ін. ; авт. кол.: Е. М. Лібанова (кер.), В. П. Горбулін, С. І. Пирожков та ін. ; ред. Е. М. Лібанова, А. І. Радченко. – Київ : НАН України, 2015. – 363 с. : граф., табл.

1841. Політико-правові механізми запобігання сепаратизму в демократичному суспільстві : наук. записка / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; авт. кол.: І. О. Кресіна (кер.) та ін. – Київ, 2014. – 144 с.

Зі змісту: Основні прояви сепаратизму в Україні. – С. 35-47 ; Анексія Криму як прояв ірeдентизму: передумови та наслідки. – С. 47-62 ; Сепаратистський проект «Новоросія». Протидія сецесії Луганської та Донецької областей України. – С. 62-74.

1842. Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами : монографія / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; авт. кол: Ф. М. Рудич (кер.), Р. В. Балабан, С. Г. Брехаря та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2016. – 488 с.

1843. Політичні аспекти кризи на Донбасі: діагностика стану та напрями врегулювання : аналіт. доповідь / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: О. О. Рафальський, В. О. Котигоренко, М. І. Панчук ; авт. кол.: О. О. Рафальський (кер.), В. А. Войналович, А. М. Дегтеренко та ін. . – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 268 с.

У тексті викладено результати дослідження внутрішньополітичних та зовнішньополітичних умов, причин і чинників суспільної кризи на українському Донбасі в її зв’язку з агресією Російської Федерації проти України.

1844. Посвістак, О. А.
Зміни суспільно-політичних настроїв українців з 2014 до середини 2019 р. / О. А. Посвістак // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 148, ч. 3. – С. 64-67. – Бібліогр.: 17 назв.

1845. Президентські і парламенські вибори 2019 р.: особливості кампаній, чинники вибору громадян, наслідки для країни: позиції фахівців : [Заочний круглий стіл

Центру Разумкова у вигляді інтерв'ю, 1–30 листоп. 2018 р.] // Національна безпека і оборона. – 2018. – № 3-4. – С. 97-105.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD175-176_2018_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

1846. Резнік, В. С.
Відповідальність проросійськи і проєвропейськи відповідальних громадян / В. С. Резнік // Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес. – Київ, 2019. – С. 149-172.

1847. Резнік, В. С.
Відповідальність соціальних інституцій і громадян за ситуацію в Україні / В. С. Резнік // Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес. – Київ, 2019. – С. 141-148.

1848. Розвиток громадянського суспільства в Україні : аналіт. доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; авт. кол.: В. М. Яблонський, П. Ф. Вознюк, Д. М. Горєлов. – Київ, 2015. – 60 с. – (Громадянське суспільство ; вип. 2). – Бібліогр.: 91 назва.

Зі змісту: Протестна активність українського суспільства. – С. 18-25.

1849. Сірка, Й.
Актуально–6 : публіцистика / Й. Сірка. – Ужгород : TIMPANI, 2015. – 260 с.

Журналіст українського походження, професор Зіґенського університету та Українського вільного університету (ФРН), який проживає нині у Канаді, активно пише до українських діаспорних газет та інтернет-видань в Україні, зокрема часто виступає на сайті «Майдан».

1850. Степаненко, М. І.
Оновлення українського політичного лексикону: 2018–2019 рр. / М. І. Степаненко // Література та культура Полісся. – 2019. – Вип. 96. – С. 246-253.

1851. Степаненко, О. Г.
Аналіз кадрових змін у діючій політиці президента В. Зеленського як фактор люстрації в сучасному політичному просторі України / О. Г. Степаненко // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 147, ч. 3. – С. 7-10. – Бібліогр.: 10 назв.

1852. Трансформації суспільних настроїв в умовах протидії агресії Росії на Донбасі: регіональний вимір : [кол. монографія] / наук. ред. О. В. Гарань. – Київ : Стилос, 2017. – 234 с. : табл., карти.

1853. Україна напередодні року виборів: запити суспільства, позиції політичних акторів, контури нової влади : (аналітична доповідь Центру Разумкова) // Національна безпека і оборона. – 2018. – № 3-4. – С. 2-92.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD175-176_2018_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

1854. Україна: шлях до консолідації суспільства : нац. доповідь / Нац. акад. наук України. Секція сусп. і гуманіт. наук ; редкол.: С. І. Пирожков (кер.), Ю. П. Богуцький, Е. М. Лібанова та ін. – Київ, 2017. – 336 с.

Зі змісту: Суспільна конфронтація в Україні: причини, прояви, тенденції. – С. 28-132 ; Модель суспільної консолідації. – С. 133-254.

1855. Філатов, Б. А.
Патріотизм в умовах сучасних політичних трансформацій: зарубіжний та український досвід : монографія / Б. А. Філатов ; Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро : Ліра, 2020. – 379 с.

Див. також №: 180, 204, 333, 946, 1062, 1100, 1305, 1336, 1362, 1492, 1604, 1697, 2228, 2374, 2872, 3102, 3603, 3647, 4402, 4412.

VII ЗБРОЙНА АГРЕСІЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

1856. Авер'янова, Н. М.
Особливості збройного конфлікту в Україні / Н. М. Авер'янова // Українознавчий альманах. – 2019. – Вип. 25. – С. 8-13. – Бібліогр.: 15 назв.

1857. Басняк, Ю. А.
Російська агресія проти України 2014 року як фактор трансатлантичного перезавантаження / Ю. А. Басняк // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2015. – Т. 31-32. – С. 69-72. – Бібліогр.: 15 назв.

1858. Власюк, О. С.
Кремлівська агресія проти України: роздуми в контексті війни : монографія / О. С. Власюк, С. В. Кононенко ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2017. – 302 с. – Бібліогр. : с. 297-302 (76 назв).

1859. Гай-Нижник, П. П.
Російсько-українська війна: особливості розв'язання військово-політичного конфлікту на Сході і Півдні України за сучасних геополітичних умов / П. П. Гай-Нижник, Л. В. Чуприй // Українознавство. – 2016. – № 4 (61). – С. 103-121. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/309I9eA. – Дата: 11.01.2020.

1860. Горбулин В. П.
Как победить Россию в войне будущего / В. П. Горбулин. – Київ : Брайт Букс, 2020. – 256 с.

1861. Горбулін, В. П.
Україна і Росія: дев'ятий вал чи Китайська стіна / В. П. Горбулін, О. С. Власюк, С. В. Кононенко ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ, 2015. – 62 с.

1862. Григор'єва, О. О.
Зарубіжна пресова інформація про причини та початок російсько-української війни 2014–2018 рр.: компаративний аналіз / О. О. Григор'єва, О. П. Іваницька // Вісник студ. наук. т-ва ДонНУ ім. Василя Стуса. – 2018. – Вип. 10, т. 1. – С. 24-28. – Бібліогр.: 25 назв.

1863. Гулай, В. В.
Воєнно-політична складова легітимації сталінського тоталітарного режиму в Західній Україні 1939 р. та Закарпатській Україні 1944 р.: деякі історичні уроки до характеру й значення «виборів» на окупованих терористичними організаціями «ДНР» та «ЛНР» територіях України / В. В. Гулай // Військово-науковий вісник. – 2014. – Вип. 22. – С. 162-176.

1864. Добровольський, В.-Я.
Кров і земля. Війна в Україні очима польського націоналіста / В.-Я. Добровольський ; упоряд. В. Ковальчук ; ред. О. Кравченко ; відп. за вип. М. Кравченко. – Київ : Орієнтир, 2018. – 180 с. : іл.

1865. Задорожний, А. В.
Оправдать любой ценой. Агрессивная война Российской Федерации против Украины и трансформации российского видения международного права : монография / А. В. Задорожний ; Ин-т междунар. отношений Киев. нац. ун-та им. Тараса Шевченко, Каф. междунар. права. – Киев : К.И.С., 2016. – 456 с. – Библиогр.: 1490 назв. – Предм. указ.: с. 414-440. – Имен. указ.: с. 441-446.

1866. Задорожний, А. В.
Российская доктрина международного права после аннексии Крыма : монография / А. В. Задорожний ; Укр. ассоциация междунар. права, Ин-т международных отношений Киев. нац. ун-та им. Тараса Шевченко. – Киев : К.И.С., 2015. – 144 с.

Україна очима Росії («переворот в феврале 2014», «незаконное отстранение Януковича от власти», «распад украинской государственности. Россия не имеет перед этим государством никаких международных обязательств», «ДНР» и «ЛНР» являются субъектами международного права»).

1867. Задорожній, О. В.
Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права : монографія / О. В. Задорожній ; Укр. асоціація міжнародного права, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ : К.І.С., 2015. – 712 с. – Бібліогр. : с. 584-665.

1868. Зельманович, І. І.
Російська військова агресія в Україні: можливі сценарії та способи врегулювання конфлікту / І. І. Зельманович // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2017. – № 5-6. – С. 33-40.

1869. Казанський, Д.
Як Україна втрачала Донбас / Д. Казанський, М. Воротинцева. – [Київ] : [Чорна гора], 2020. – 328 с.

1870. Киридон, А. М.
Грузія-2008 – Україна-2014: запаралеленість російських стратегем / А. М. Киридон, С. Троян // Україна і Грузія у міжнародних відносинах: історія та спільні виклики сучасності : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – С. 124-141. – Бібліогр.: 23 назви.

Військова агресія Росії проти Грузії, а зараз проти України – це, насправді, виклик-випробування для всієї системи європейської та міжнародної безпеки.

1871. Кузьо, Т.
Війна Путіна проти України. Революція, націоналізм і криміналітет / Т. Кузьо ; пер. з англ. А. Павлишин. – Київ : Дух і Літера, 2018. – 560 с.

Зі змісту: Українофобія і ресталінізація ; Донбас і Україна ; Партія регіонів ; Вторгнення, анексія і гібридна війна ; Права людини і воєнні злочини.

Результат трирічного (2013–2016 рр.) дослідницького проєкту, відвідування міст і сіл південної і східної України, а також зони Операції Об'єднаних Сил (кол. АТО). Режим доступу: https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/inshi-vydannya/kuzo-taras-viyna-putina-proty-ukrayiny-revolyuciya-nacionalizm-i-kryminalitet. – Дата: 9.07.2020.

1872. Курков, А. Ю.
Війна / А. Ю. Курков. – Харків : Фоліо, 2019. – 631 с. – (Великий роман).

«Щоденники майдану та війни» –особистий щоденник автора, що відображає

життя у Києві та в країні, доповнений записами про перипетії на Сході України, в Криму, роздумами про війну. «Сірі бджоли» – розповідає про життя пенсіонера, який живе у так званій сірій зоні.

1873. Лазарович, М. В.
«Душу й тіло ми положим за нашу свободу»: Україна в боротьбі проти збройної аґрессії Російської Федерації (2014–2018 роки) / М. В. Лазарович. – Ічня : Формат, 2018. – 340 с. – Бібліогр.: с. 289-337.

Також: Lazarovych, M. «We will give our souls and bodies for our freedom»: Ukraine in the struggle against the armed aggression of the Russian Federation (2014–2018) : [«Ми віддамо свої душі і тіла за нашу свободу»: Україна в боротьбі проти збройної агресії Російської Федерації (2014–2018)] / M. Lazarovych ; transl. T. Vratsuba. – Ichnia : Format, 2018. – 374 p. : ill.

1874. Лазарович, М. В.
Російсько-українська війна (2014–2017 роки) : короткий нарис / М. В. Лазарович. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2017. – 239 с. – (Героям Слава!).

1875. Левик, Б.
Російсько-українська війна: поточний аналіз 2014–2015 рр. / Б. Левик // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2015. – № 3. – С. 33-37. – Бібліогр.: 15 назв.

1876. Лозинський, А.
Моє бачення : [публікації про політичні події упродовж останніх трьох років – від передодня Революції гідності до сьогодення в Україні] / А. Лозинський ; упоряд., авт. вступ. сл., заг. ред. В. І. Сергійчук. – Вишгород : Сергійчук М. І., 2015. – 268 с. : іл.

Зі змісту: Революція гідності. – С. 84-87 ; Путінські «зелені чоловічки» в масках. – С. 113-115 ; «Українські сепаратисти» чи «російські окупанти»? – С. 135-137 ; Кримське умиротворення. – С. 178-180 ; Мінськ – 2. – С. 191-193 ; Москалі. – С. 243-245.

1877. Марцінко, Н. М.
Підтримка сецесіоністських рухів Російською Федерацією на Сході України та її вплив на безпеку Європи / Н. М. Марцінко // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 33. – С. 255-275. – Бібліогр.: с. 269-274.

1878. Середа, К.
Захист російськомовного населення як привід до вторгнення російських військ в Україну в 2014 р. / К. Середа // Емінак. – 2014. – № 3-4 (9). – С. 61-68. – Бібліогр.: 34 назви.

Режим доступу: http://oaji.net/articles/2015/294-1441289620.pdf. – Дата: 9.04.2021.

1879. Соляр, І. Я.
Російсько-українська війна в дослідженнях СІПРІ 2015–2017 рр. / І. Я. Соляр // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн ХХ століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 61-63.

СІПРІ – Стокгольмський міжнародний інститут дослідження миру.

1880. Ткаченко, Б.
З ким воюємо, брате?! / Б. Ткаченко. – Харків : Савчук О., 2017. – 276 с.

Епіграфом до нової книжки став біблійний заповіт Христа «Пізнайте правду і правда визволить вас». Присвячена вона землякові з м. Лебедина Богданові Миколайовичу Брисенку, який загинув під Старобільськом у кривавій борні з

кремлівськими найманцями і окупантами, боронячи рідну Державу. Говорячи про анексію Криму і окупацію частини Донбасу, автор зауважує, «що все це розпочалося не з появою «зелених чоловічків» у Криму, а з мовного покріпачення, зрештою, був вихований прошарок суспільства, відірваний від української культури». У книжці читаємо: «Ти кажеш, брате, – с русскими надо дружить. Та як можна дружити з тим, хто вчора уклав угоду про захист від нападників, аби ти лише здав зброю, а як тільки здав – отой «захисник» на тебе ж і напав». Правдивих голосів у світі про те, що діється в Україні, стає дедалі більше. Ніхто і ніщо не в силі цієї правди збороти. «Тож прочитай усе брате, – говорить автор книжки-листа, – та сприйми мою правду розумом і серцем».

1881. Ткаченко, В. М.
Україна: війна і «русский мир» / В. М. Ткаченко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2015. – Вип. 16 (2). – С. 43-68. – Бібліогр.: 33 назви.

1882. Тодоров, І. Я.
Російська інвазія в Україну: громадсько-політичний та юридичний виміри / І. Я. Тодоров, Н. Ю. Тодорова // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2017. – № 41. – С. 32-42. – Бібліогр.: 31 назва.

1883. Тодоров, І. Я.
Сучасна українο-російська війна: витоки і геополітичний вимір / І. Я. Тодоров // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2015. – № 3. – С. 74-77. – Бібліогр.: 11 назв.

1884. Тымчук, Д. Б.
Вторжение в Украину: хроника российской агрессии / Д. Б. Тымчук, Ю. Карин, К. Машовец, В. Гусаров. – Киев : Брайт Стар Паблишинг, 2016. – 240 с. : ил.

«Ко второй годовщине работы инициативы ГО «Центр военно-политических исследований» (ЦВПИ) – группы «Информационное Сопротивление» – мы подготовили эту книгу. За два года агрессии России против Украины о «гибридной войне» Кремля написано огоромное количество исследований от различных авторов. Мы не претендуем на лучшее знание темы или более глубокое понимание событий. Мы просто проанализировали тот огромный поток информации о действиях российских войск и их холуев в Украине, который по крупицам собирали с самого начала агрессии России в Крыму, а затем на Донбассе – с начала марта 2014 года до начала 2016 года. И представляем свою хронологию и выводы. В книге – четыре основных раздела: 1) этапы российской агрессии и тактика действий; 2) российско-террористические войска на Донбассе: структура, численность, вооружение; 3) оружие российской агрессии на Донбассе; 4) особенности информационной войны России» (із вступ. статті).

1885. Черенков, М. Н.
Виклик релігійній свободі та духовно-конфесійному плюралізму України: ідеологія та терор «русского міра» / М. Н. Черенков // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2015. – № 2. – С. 30-34.

Режим доступу: https://bit.ly/39Y34rg. – Дата: 9.04.2021.

1886. Шайкіна, О. І.
Реалізація міжнародно-правової відповідальності Російської Федерації за агресію проти України / О. І. Шайкіна // Матеріали XVIII звіт. студ. наук. конф. – Одеса, 2015. – Т. 2. – С. 394-396.

1887. Якубова, Л. Д.
Євразійський розлам. Україна в добу гібридних викликів / Л. Д. Якубова. – 2-е вид., перероб. – Київ : КЛІО, 2020. – 389 с.

Зі змісту: Євромрія vs «русский мир». – С. 34-46 ; Проблеми та суперечності пострадянського транзиту України. – С. 134-153 ; Випробування гібридною війною: від АТО до ООС. – С. 154-209 ; Півострів несвободи. – С. 209-265 ; Донбаська рана. – С. 266-323.

1888. Horbulin, V. P.
The world hybrid war: Ukrainian forefront : monograph : [Світова гібридна війна: український форпост] / V. P. Horbulin ; [transl. into Engl. by J. Lugovska, A. Krapivnik, R. Shultz] ; Nat. inst. for strategic studies, Ukr. inst. for the future. – Kharkiv : Folio, 2017. – 159 p.

1889. Ofitsynskyy, Y.
The estimation of the war in Donbas by scientists and former politicians on the pages of the newspaper the New York Times (March 1, 2014 – February 11, 2015) : [Оцінка війни на Донбасі вченими та колишніми політиками на сторінках газети «New York Times» (1 березня 2014 р. – 11 лютого 2015 р.)] / Y. Ofitsynskyy // Східноєвропейський історичний вісник. – 2020. – Вип. 15. – С. 230-244. – Бібліогр.: с. 242-244.

1890. Sommerbauer, J.
Die Ukraine im Krieg : hinter den Frontlinien eines europäischen Konflikts : [Україна в стані війни: за передовою європейського конфлікту] / J. Sommerbauer. – Wien : K&S, 2016. – 207 S. : Kart., Fot.

1891. Wasiuta, O.
Militarne i niemilitarne metody prowadzenia wojny hybrydowej Rosji przeciwko Ukrainie : [Мілітарні та немілітарні методи ведення гібридної війни Росією проти України] / O. Wasiuta, S. Wasiuta // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2016. – № 39. – С. 3-17. – Бібліогр.: 40 назв.

Див. також №: 160, 169, 190, 220, 254-256, 289, 290, 1779, 1788, 1792, 1893, 1909, 1949, 1974, 2031, 2036, 2038, 2297, 3100, 4185, 4298, 4538, 4702.

1. УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ (1991–2013 роки)

1892. Андреєва, І. В.
Припинення дії Договору про дружбу між Росією і Україною 1997 року: можливі міжнародно-правові наслідки / І. В. Андреєва // Матеріали XVIII Звіт. студ. наук. конф. – Одеса, 2015. – Т. 2. – С. 359-361.

1893. Артьомов, І. В.
Українсько-російські відносини 1992–2020: зовнішньополітичний аспект / І. В. Артьомов, І. І. Черевко // Геополітика України: історія і сучасність. – 2020. – Вип. 1 (24). – С. 27-40. – Бібліогр.: 26 назв.

1894. Великий договір України з Росією: історичний компроміс чи реальний шанс

на стратегічне партнерство? : матеріали «круглого столу», 30 квіт. 1999 р. / Рада національної безпеки та оборони України, Нац. ін-т українсько-російських відносин, Конгрес укр. інтелігенції. – Київ : НІУРВ, 1999. – 88 с.

Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією підписаний 31 травня 1997 року.

1895. Виноградов, А. В.
Характер українсько-російських гуманітарних відносин у пострадянському просторі / А. В. Виноградов // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Вип. 25. – С. 135-140. – Бібліогр.: 14 назв.

1896. Гай-Нижник, П. П.
Українсько-російські міждержавні взаємини за президентства В. Ющенка (2004–2010 рр.): погляд з недавнього минулого / П. П. Гай-Нижник // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 82-104. – Бібліогр.: 43 назви.

«За час президентської каденції В. Ющенка не лише було пущено вітром можливості кардинальних реформ в державі та втрачено європейські перспективи, вихолощено закладені у 2004–2005 рр. політичні дивіденди щодо здобуття ПДЧ (або вступу) до НАТО та поступово здано українські геополітичні й економічні інтереси Росії, а ще й було розхитано внутрішнє становище українського суспільства, розбалансовано усі гілки державно-політичної влади та загнано у глибоку кризу вітчизняне народне господарство. Відтак, історія виявила, що насправді у президента В. Ющенка не було реального плану реформ у державі, його міжнародна політика обмежувалася гучними заявами, які не мали під собою обумовленого ґрунту..., а прозахідна риторика на справах поволі капітулювала перед проросійською реальністю...» (с. 102).

1897. Головко, В. В.
Не тільки клубок проблем, але й простір можливостей. Українсько-російські відносини: методологія, історія і євроінтеграція / В. В. Головко // Політика і час. – 2002. – № 10. – С. 66-74.

1898. Гордеев, Д.
Языковая политика Украины и российско-украинские отношения / Д. Гордеев // Історичні і політологічні дослідження. – 2001. – № 3 (7). – С. 52-55.

1899. Гуцол, О. І.
Російська меншина України як фактор україно-російських міждержавних відносин / О. І. Гуцол // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2001. – Вип. 28, ч. III. – С. 34-41.

1900. Дергачев, А.
Украинско-российские отношения – европейский и евразийский контекст / А. Дергачев // Полис. Политические исследования. – 2000. – № 6. – С. 110-121.

1901. Дмитрук, А. Ю.
Основні напрями російсько-українського міждержавного співробітництва у 90-х роках XX ст. / А. Ю. Дмитрук // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2010. – Т. 21-22. – С. 233-238. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: http://www.interrel.chnu.edu.ua/res/interrel/Journals/Tom%2021-22.pdf. – Дата: 7.08.2019.

1902. Дмитрук, В. І.
Договірно-правова база з питань кордону й двосторонніх прикордонних відносин України та Російської Федерації в 1990-х–2000-х рр. / В. І. Дмитрук // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2016. – Вип. 10. – С. 173-182. – Бібліогр.: 28 назв.

1903. Драч, І. Ф.
«Найбільше нас турбують стосунки з Росією» : інтерв'ю з головою Укр. всесвітньої координаційної ради / І. Ф. Драч ; інтерв'ю зап. М. Симчич // Українське слово. – 1995. – № 52. – С. 11.

1904. Дубинин, Ю. В.
Дипломатический марафон : записки участника российско-украинских переговоров в 1992–1999 гг. / Ю. В. Дубинин. – Москва : АВИАРУС-XXI, 2005. – 351 с.

1905. Дудок, В.
Від тоталітарного гуртожитку до спільного українського дому : за матеріалами конференції «Українсько-російські відносини в суверенній Україні» / В. Дудок // Дзвін. – 1991. – № 8. – С. 79-82.

> «Організована найвпливовішими новоствореними партіями, Народним Рухом України, російським товариством імені О. Пушкіна перша громадсько-політична конференція «Українсько-російські відносини в суверенній Україні», яка відбулася 4 січня ц. р. у Львові, засвідчила прагнення і української, і російської сторін досягнути консенсусу у поглядах на дану проблему. Доповідачі торкнулися багатьох аспектів міжнаціональних стосунків» (с. 79).

1906. Загарий, А. И.
Украинско-российские экономические отношения в 1990-х годах: причины ухудшения / А. И. Загарий // Історична панорама : зб. наук. ст. Історія. – Чернівці, 2010. – Вип. 11. – С. 128-136. – Бібліогр.: 18 назв.

1907. Загарій, А. І.
Економічна співпраця України та Росії в 2000-х роках / А. І. Загарій // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2010. – Вип. 20. – С. 156-160. – Бібліогр.: 20 назв.

1908. Задорожній, О. В.
Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації 1991–2014 : монографія / О. В. Задорожній ; Укр. асоціація міжнародного права, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ : К.І.С., 2014. – 959 с.

1909. Задорожній, О. В.
Міжнародне право у відносинах України та Російської Федерації : монографія / О. В. Задорожній ; Укр. асоціація міжнародного права, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ : К.І.С., 2016. – 559 с.

1910. Калініна, Я. В.
Місце України в сучасних геополітичних пріоритетах Росії / Я. В. Калініна // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П'ятнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 159-161.

> «Українсько-російські відносини треба розглядати як складний багатовимірний процес, що має як сфери співробітництва, так і, водночас, сфери конкуренції чи

навіть прямого протистояння» (с. 160).

1911. Касьянов, Г. В.
Россия – Украина: как пишется история : диалоги, лекции, статьи / Г. В. Касьянов, А. И. Миллер. – Москва : РГГУ, 2011. – 307 с.

1912. Касьянов, Г. В.
Україна в російському історичному дискурсі: проблеми дослідження та інтерпретації / Г. В. Касьянов, В. А. Смолій, О. П. Толочко. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2013. – 128 с.

Зі змісту: Українські студії в Росії: інституційний вимір. – С. 15-28 ; Історія України в російських підручниках та дискусії про «спільне минуле». – С. 29-64 ; «Український вектор» історичної політики: держава, akademia, суспільство. – С. 65-124 ; Голодомор. – С. 67-91 ;«Важкі питання»: минуле у сьогоденні [ОУН, УПА, українські збройні формування, суперечливі постаті, Іван Мазепа, Конотопська і Полтавська битви, «Київська Русь», «спільна давньоруська спадщина»]. – С. 92-124.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/UkrRosIstDis_2013/UkrRosIstDis_2013.pdf. – Дата: 4.06.2019.

1913. Колосов, В. А.
Российско-украинские отношения в эпоху интенсивного национального и государственного строительства / В. А. Колосов // Полития: анализ, хроника, прогноз. – 2001. – № 1. – С. 103-140. – Библиогр.: с. 137-140.

1914. Кондратюк, Л. Ф.
Україна – Росія: проблеми співробітництва на сучасному етапі / Л. Ф. Кондратюк , Т. М. Кондратюк // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2006. – Вип. 14. – С. 74-81.

1915. Косикова, Л. С.
Производственное сотрудничество России с Украиной: тенденции и противоречия / Л. С. Косикова // Российский экономический журнал. – 2002. – № 2. – С. 70-85.

1916. Крапівін, О. В.
Україно-російські відносини: гуманітарний аспект / О. В. Крапівін // Історичні і політологічні дослідження. – 2009. – № 2. – С. 310-315. – Бібліогр.: 12 назв.

1917. Кульчицький, С. В.
Про чергове засідання Спільної українсько-російської комісії істориків : [Москва, 13–14 жовт. 2008 р.] / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 231-232.

1918. Кульчицький, С. В.
Україна і Росія: переваги і небезпеки «особливих відносин». Роздуми історика / С. В. Кульчицький. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2004. – 113 с.

1919. Кучерук, М. С.
Україно-російські відносини: передбачення і попередження Вячеслава Чорновола / М. С. Кучерук // Чорноволівські читання. Візія майбутнього України : матеріали ІІІ і IV наук. конференцій, присвяч. 80-й річниці з дня народж. Вячеслава Чорновола. – Київ ; Тернопіль, 2018. – С. 69-71. – Бібліогр.: 15 назв.

1920. Лапкин, В. В.
Украина и Россия. Альтернативы политического развития / В. В. Лапкин // Мировая экономика и международные отношения. – 2009. – № 12. – С. 78-89.

1921. Левик, Б.
Україна і Росія – сучасний військово-історичний вимір / Б. Левик // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2012. – № 4 (118). – С. 98-104. – Бібліогр.: 37 назв.

1922. Лісничук, О. В.
Росія і Україна – дві альтернативні моделі новітніх пострадянських трансформацій / О. В. Лісничук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 33. – С. 339-347.

1923. Ломагин, Н. А.
Россия и Украина: четыре года отношений (1991–1995 гг.) / Н. А. Ломагин // Вестник Санкт-Петербург. ун-та. Серия 6: Философия, политология, социология, психология, право, междунар. отношения. – 1996. – Вып. 2. – С. 102-109 ; Вып. 3. – С. 91-98.

1924. Лузан, А.
Украина и Россия: факторы отчуждения и сближения / А. Лузан, С. Лузан // Віче. – 1998. – № 6 (75). – С. 96-110.

1925. Мельничук, І. М.
Українсько-російські відносини в 1991–1997 рр.: політичний та військовий аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / І. М. Мельничук ; Чернів. держ. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 1998. – 18 с.

1926. Миллер, А. И.
Образ Украины и украинцев в российской прессе после распада СССР / А. И. Миллер // Полис. Политические исследования. – 1996. – № 2. – С. 130-135.

1927. Осознание культуры – залог обновления общества. Научный поиск в едином культурном пространстве : материалы 11-ой Междунар. науч.-практ. конф., 16–17 апр. 2010 г. / Севастоп. нац. техн. ун-т и др. ; наук. ред. Е. Б. Матвеева. – Севастополь, 2010. – 219 с.

1928. Палютін, М. П.
Україно-російські відносини: минуле і сучасність / М. П. Палютін. – Харків : Курсор, 2007. – 334 с.

1929. Парахіна, М. Б.
Україна і Росія в 90-х роках XX ст. – на початку XXI ст. (міждержавні відносини в сфері культури) / М. Б. Парахіна ; відп. ред. О. І. Гуржій. – Київ : Варта, 2013. – 96 с.

1930. Полуденко, С. В.
Ментальність українського населення через призму сучасних історичних українсько-російських взаємовідносин / С. В. Полуденко // Гілея : наук. вісник. – 2013. – Вип. 74. – С. 76-79. – Бібліогр.: 54 назви.

1931. Пронин, С. В.
Украина и Россия: фундаментальные предпосылки сотрудничества / С. В. Пронин // Полис. Политические исследования. – 2001. – № 3. – С. 165-170.

1932. Романуха, О. М.
Взаємовідносини України й Російської Федерації у сфері науки (1991–2005 рр.) / О. М. Романуха // Історичні і політологічні дослідження. – 2007. – № 3/4. – С. 480-485. – Бібліогр.: 12 назв.

1933. Романуха, О. М.
Демаркація українсько-російського кордону / О. М. Романуха // Молодий вчений. – 2016. – № 4 (31). – С. 318-322. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_4_80. – Дата: 16.04.2021.

1934. Романуха, О. М.
Розвиток українсько-російських відносин в сфері культури і науки (1991–2005 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. М. Романуха ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (12 назв).

1935. Романуха, О. М.
Розвиток українсько-російських відносин у сфері військово-промислового комплексу / О. М. Романуха // Наука. Релігія. Суспільство. – 2014. – № 4. – С. 9-12. – Бібліогр.: 8 назв.

1936. Романуха, О. М.
Розвиток українсько-російських відносин у сфері культури і науки (1991–2005 рр.) : монографія / О. М. Романуха. – Донецьк : Наука і освіта, 2012. – 220 с.

1937. Романуха, О. М.
Формування нормативно-правової бази українсько-російських відносин у сфері культури (1991–2005 рр.) / О. М. Романуха // Історичні і політологічні дослідження. – 2008. – № 1-2. – С. 391-397.

1938. Российско-украинские отношения: перед выбором : междунар. науч.-практ. конф. (Донецк, 28 окт. 2009 г.) : стенограмма / Ин-т диаспоры и интеграции (Ин-т стран СНГ). – Москва, 2009. – 53 с. : ил.

1939. Рябчук, М. Ю.
У ліжку зі слоном: українсько-російські асиметричні відносини : культурний аспект / М. Ю. Рябчук ; відп. ред. Л. О. Белей. – Ужгород : Ґражда, 2006. – 48 с.

1940. Смирнова, І. Є.
Загострення україно-російських відносин у контексті євроінтеграції України: причини та наслідки / І. Є. Смирнова // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 3. – С. 327-337. – Бібліогр.: 29 назв.

1941. Тодоров, І. Я.
Україно-російські відносини в контексті донбаського сприйняття / І. Я. Тодоров // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2006. – Т. 13. – С. 98-107.

1942. Украина и Россия: основные направления внешнеполитической деятельности : материалы междунар. конф. «Круглый стол российских и украинских ученых» (15–16 апр. 1993 г.) / ред.: С. И. Аппатов, Б. А. Шмелев. – Одесса : Логос, 1994. – 76 с.

1943. Україна і Росія в історичній ретроспективі : в 3 т. / Ін-т історії України НАН

України; відп. ред. В. А. Смолій. – Київ : Наук. думка, 2004.
Т. 3 : Новітній український державотворчий процес / С. В. Кульчицький, Б. О. Парахонський. – 327 с.

1944. Україна та Росія в політичному просторі «єдиної Європи» : матеріали міжнар. конф. (Київ, 22 жовт. 2007 р.) / відп. ред. А. О. Мішин. – Київ : Фоліант, 2007. – 198 с. : табл.

1945. Україна та Росія: як зміцнити фундамент стратегічного партнерства : історичні, соціокультурні та геополітичні чинники розвитку відносин між двома державами і народами / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: Ю. А. Левенець (голов. ред.) та ін. – Київ : Знання України, 2008. – 319 с.

1946. Українсько-російські відносини: злети та падіння / Нац. центр з питань євроатлантич. інтеграції України, Т-во «Знання» України, Наук.-дослід. центр правової інформатики Акад. правових наук України ; підгот. Б. О. Парахонський. – Київ : Т-во «Знання» України, 2007. – 23 с.

1947. Шевченко, М. О.
Українсько-російські відносини на сучасному етапі / М. О. Шевченко // Історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 159-165.

Режим доступу: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_2009_5.pdf. – Дата: 9.10.2020.

1948. Parakhina, M.
Economics against the background of geopolitical challenges: towards ukrainian-russian economic relations (1990s–2000s) : [Економіка на тлі геополітичних викликів: до українсько-російських економічних відносин (1990-ті – 2000-ті роки)] / M. Parakhina // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 3. – С. 101-106. – Бібліогр.: 16 назв.

Див. також №: 22, 83, 84, 86, 154, 212, 283, 285, 288, 314, 328, 329, 331, 332, 348, 4237.

2. ПЕРЕДУМОВИ ТА ПІДГОТОВКА АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

1949. Агресія Росії проти України: історичні передумови та сучасні виклики / Наук.-дослід. ін-т українознавства МОН України ; кер., упоряд., наук. ред. П. П. Гай-Нижник ; авт. кол.: П. П. Гай-Нижник, Л. Л. Залізняк, І. Й. Краснодемська та ін. – Київ : Леся, 2016. – 586 с.

1950. Адамович, С. В.
Російський слід у формуванні «Новоросійства» з метою дезінтеграції Півдня і Сходу України (1990–2016 рр.) / С. В. Адамович // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 168-181. – Бібліогр.: 45 назв.

1951. Адамович, С. В.
Фактор Чорноморського флоту Російської Федерації в суспільно-політичному житті

України (1991–2012) / С. В. Адамович // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2012. – Вип. 22. – С. 65-75. – Бібліогр.: 38 назв.

1952. Аржаковський, А.
Розбрат України з Росією: стратегія виходу з піке : погляд з Європи / А. Аржаковський. – Харків : Віват, 2015. – 256 с.

Антуан Аржаковський – відомий французький інтелектуал, доктор історичних наук, філософ та богослов. Його історичний погляд на витоки сьогоднішнього військового конфлікту між Україною та Росією важливий для нас тим, що може претендувати на певну об'єктивність. По-перше, він осмислює історичну ретроспективу не зсередини ситуації, а ззовні. По-друге, робить це із глибоким розумінням ментальних відмінностей двох народів.

1953. Артимишин, П. І.
Від Тузли до Харківських угод: російсько-українські конфлікти 2000-х років у візіях експертних середовищ та суспільних уявленнях в Україні / П. І. Артимишин // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 83-93. – Бібліогр.: 47 навзв.

1954. Артимишин, П. І.
«Газові війни» Російської Федерації та України 2006 та 2009 років: візії української суспільно-політичної думки / П. І. Артимишин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2019. – Вип. 32. – С. 149-174.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2019_32_13. – Дата: 22.12.2020.

1955. Артимишин, П. І.
Харківські угоди 2010 року: візії політичних, медійних та експертних середовищ в Україні / П. І. Артимишин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2020. – Вип. 33. – С. 194-213. – Бібліогр.: 109 назв.

1956. Бандеризация Украины – главная угроза для России / авт.-сост. Ю. Козлов. – Москва : Яуза-Пресс, 2008. – 478 с. – (Угрозы России).

«Из «братского народа» нынешняя оранжевая Украина превратилась в государство, которое нельзя назвать даже дружественным. И если этот процесс «бандеризации» зайдет дальше, Украина вскоре станет прямой угрозой для России. Преследуя свои цели, США и НАТО насаждают в сопредельных странах открыто враждебные нам режимы. Поддерживая галицийских нацистов, «западные партнеры» создают у наших границ силу, которую в любой удобный момент можно будет натравить на Россию. А мы продолжаем играть в «политкорректность», предпочитая замалчивать проблему, закрывая глаза на растущую угрозу. Пора сказать прямо – дальнейшая «бандеризация» Украины в обозримом будущем чревата открытым конфликтом между некогда братскими народами».

1957. Батинський, С.
Російський фашизм: довершений і безмежний / С. Батинський. – Львів ; Дрогобич : Коло, 2014. – 206 с. – Бібліогр.: с. 198-203 (132 назви).

1958. Брехуненко, В. А.
«Братня» навала. Війни Росії проти України XII–XXI ст. / В. А. Брехуненко (заг. ред.), В. Ковальчук, М. А. Ковальчук, В. В. Корнієнко ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2016. – 248 с. – Бібліогр.: с. 246.

Зі змісту: Вітчизняна війна за незалежність 2014–2016 рр. – С. 221-243.

Показано, що сучасна війна – це не виняткове явище в російсько-українських стосунках, а логічне продовження магістральної канви. Ставлення Москви щодо України завжди було дуже послідовним у своїй меті – загарбати українські землі та асимілювати українців. У книзі розлого показано, що ключові складові сучасної російсько-української війни мали своїх прямих генетичних передників в минулому: гібридна та інформаційна війни, ставка Москви на «п'яту колону», риторика про захист «русского міра», спроба видати вторгнення за внутрішній конфлікт тощо. В. Путін лише адаптував попередній досвід російської агресії до сучасних умов.

1959. Брылев, А.
Международные соглашения о пребывании Черноморского флота РФ на территории Украины / А. Брылев. – Одеса : Фенікс, 2013. – 244 с.

1960. Бураков, Ю. В.
Ідеологічна підготовка Російською Федерацією агресії проти України / Ю. В. Бураков // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 125-126.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019. «У виступі на першому Всесвітньому конгресі співвітчизників, які проживають за кордоном, у 2001 р. Президент РФ В. Путін вперше вжив термін «руський мир», стверджуючи, що це «поняття... споконвіку не визначалося географічними межами Росії чи російського етносу». Напередодні року російської мови (2006) Путін заявив: «Руський мир може і повинен об'єднати всіх, кому дороге російське слово і російська культура, де б вони не жили, в Росії або за її межами. Частіше вживайте це словосполучення – руський мир». Пізніше був створений фонд з однойменною назвою, який зайнявся пропагандою, поширенням і підтримкою російської мови у всьому світі». «Особливе місце в пропаганді концептуальних засад «руського миру» займає Руська Православна Церква. Патріарх РПЦ Кирил наполягає на необхідності «пробудження цивілізаційної свідомості в межах історичної Русі», що є для Білорусі, України та Росії основою для створення центрів спільної цивілізації» (с. 125). «В українському науковому дискурсі практично відсутні ґрунтовні наукові розвідки щодо концепції «руського миру», яка в сучасних умовах російсько-української війни становить потенційну загрозу основам української державності та виконує функції своєрідного світоглядного фундаменту в нових квазідержавних утвореннях на сході країни, так званих «ДНР» та «ЛНР» (с. 126).

1961. Васильчук, Є. О.
Російський екстремізм в Україні : монографія / Є. О. Васильчук. – Черкаси : Вовчок О., 2015. – 118 с. : портр. – Бібліогр.: с. 97-119 (232 назви).

1962. Вербинський, В. В.
Російський фактор в євроінтеграційних енергетичних відносинах України / В. В. Вербинський, М. Г. Земляний // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – Київ, 2004. – № 1. – С. 57-64. – Бібліогр.: 25 назв.

1963. Віднянський, С. В.
У пошуках оптимальної зовнішньополітичної парадигми України / С. В. Віднянський // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2006. – Вип. VII. – С. 54-69.

Автор «підкреслює, що російська еліта гостро сприйняла спроби України з часу проголошення незалежності грати роль альтернативного щодо Росії регіонального лідера. Українська сторона у пошуку контраргументів на газових перегово-

рах намагалася продемонструвати Росії зустрічну залежність від української політики. Наглядним прикладом цього він виставляє російський Чорноморський флот, який орендує бази у Севастополі. Відповідні угоди 1997 року дали можливість на думку автора російському керівництву заспокоїти свою громадськість, яка була збурена визнанням територіальної цілісності України. Натомість Україна змогла стабілізувати ситуацію в проросійські налаштованому Криму» (с. 48, цит. за: Орєхова І. А. Кримське питання у дзеркалі сучасної української та російської аналітики / І. А. Орєхова // Культурологічний вісник. – 2013. – Вип. 30. – С. 45-51).

1964. Віднянський, С. В.
Яке значення мало кримське питання для становлення та розвитку українсько-російських відносин у 1991–2014 рр.? / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 464-469.

1965. Гаврилів, І. О.
Україна – Росія: протиборство європейської та евразійської цивілізації / І. О. Гаврилів. – Львів : Левада, 2018. – 112 с.

1966. Гай-Нижник, П. П.
Загострення навколо острова Коса Тузла 2003 р. як складова геостратегічної операції Російської Федерації щодо оволодіння акваторією Азовського моря та окупації-анексії Криму / П. П. Гай-Нижник // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 71-81.

Також: Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Херсон, 2017. – Вип. 6. – С. 86-93. – Бібліогр.: 24 назви.

1967. Гай-Нижник, П. П.
Кримський вузол і питання Чорноморського флоту РФ у російсько-українських воєнно-політичних взаєминах (1991–2013 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 117. – С. 77-90.

Також: Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 105-136. – Бібліогр.: 59 назв.

1968. Гай-Нижник, П. П.
Прелюдія війни: українсько-російські військово-політичні взаємини в контексті міжнародного права і системи національної безпеки (1990–2010 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 133-167. – Бібліогр.: 62 назви.

1969. Гай-Нижник, П. П.
Росія проти України (1990–2016 рр.): від політики шантажу і примусу до війни на поглинання та спроби знищення / П. П. Гай-Нижник. – Київ : МП Леся, 2017. – 332 с.

1970. Глебов, В. В.
Политика в Черноморском регионе в контексте украинско-российских отношений / В. В. Глебов // Российско-украинские отношения: перспективность и развитие : материалы междунар. конф. «Круглый стол российских и украинских ученых». – Одесса, 1996. – С. 21-27.

1971. Глебов, В. В.
Современная политика в Черноморском регионе / В. В. Глебов // Российско-украинские отношения: проблемы и перспективы. – Одесса, 1994. – С. 12-14.

1972. Гнатюк, М. М.
Україна в геополітичній стратегії Росії (1991–2008 рр.): політологічний аналіз джерел формування пріоритетів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.01 «Теорія та історія політ. науки» / М. М. Гнатюк ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України, [Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія»]. – Київ, 2009. – 16, [1] с. : іл. – Бібліогр.: с. 15 (7 назв).

1973. Головко, В. В.
Російсько-український конфлікт в історичній ретроспективі : структурний аналіз / В. В. Головко // Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії : доповіді та матеріали всеукр. наук. конф. – Київ, 2016. – С. 108-122.

1974. Гольцов, А. Г.
Геополітичний вимір стратегії Російської Федерації на пострадянському просторі : монографія / А. Г. Гольцов. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 392 с.

Зі змісту: Геополітика Росії щодо України: історичний контекст. – С. 309-328 ; «Гібридний» конфлікт Російської Федерації з Україною: геополітичні аспекти. – С. 329-344.

Автор доводить, що геостратегія Російської Федерації на пострадянському просторі носить неоімперський характер. Особливу увагу приділено вивченню російської геостратегії та геополітики щодо України.

1975. Горєлов, М. Є.
Українська доктрина Росії доби незалежності / М. Є. Горєлов // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 4. – С. 64-81.

Режим доступу: https://bit.ly/2MyFAj2. – Дата: 7.06.2019. «Невизначеність російської геополітичної думки стосовно України та інших країн СНД, відсутність чіткої стратегічної доктрини щодо пострадянських республік призводить до виникнення конфліктних ситуацій й унеможливлює скільки-небудь конструктивний діалог між РФ та Україною» (с. 64). «Росія і Україна виявилися щільно взаємопов'язані і доктринально з точки зору все ще не вирішеної проблеми самоусвідомлення себе як нових держав». «У російській геополітичні думці існує концепцій щодо визначення власних природних кордонів, власних масштабів; у ній переважають такі категорії, як «сфери виняткових інтересів», «зони впливу», «ареал розселення російськомовного населення», «ближнє зарубіжжя». «Найяскравіше це виявляється у російській політиці щодо України» (с. 65). У жовтні 1993 року в інтерв'ю газеті «Известия» «російський міністр закордонних справ М. Козирєв відкрито заявляв, що Росія не може погодитися «на втрату географічних позицій, на завоювання яких були потрібні роки...» (с. 67). «Один з поглядів на Україну полягає в тому, що вона є штучним, слабким, аморфним утворенннням, приреченим на перманентну кризу та безплідну руйнівну внутрішню боротьбу» (с. 68).

1976. Горобець, І. В.
Проблема Криму в українсько-російських відносинах (90-ті роки) / І. В. Горобець // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2001. – Вип. 57. – С. 53-59.

1977. Городський, І. М.
Продовження терміну базування Чорноморського флоту Росії на території України:

правовий аспект проблеми / І. М. Городський // Наше право. – 2011. – № 1, Ч. 1. – С. 165.

1978. Громенко, С. В.
250 років фальші: російські міфи історії Криму : справжня історія / С. В. Громенко. – Харків : Фоліо, 2019. – 255 с. : іл.

Зі змісту: Крим увійшов до складу України незаконно? – С. 196-217 ; Севастополь не передавали Україні? – С.218-234 ; Крим передали, наче «мішок картоплі»? – С. 235-240 ; Анексована історія. – С. 241-244 ; Анексія Криму як об'єкт міфотворчості. – С. 244-245.

1979. Гулима, О.
Про сценарії анексії Криму пострадянською Росією / О. Гулима // Військово-історичний меридіан. – 2017. – Вип. 4. – С. 105-113. – Бібліогр.: 17 назв.

1980. Ґолибард, Є.
Злочинна рука Росії в Україні: фрагмент сучасного літопису (1994 – початок 2015 рр.) : факти, особи, коментарі / Є. Ґолибард. – Київ : Укр. пріоритет, 2015. – 415 с.

Війна, що її розпочала Російська Федерація навесні 2014 року, на території суверенної України є фактом агресії і захоплення Криму та частини Донбасу. Це повчальна книжка, яка побудована виключно на фактах про антиукраїнську діяльність РФ в суперечливий період становлення Української держави, на переході до громадянського суспільства. У книзі вражають авторські передбачення подій. Ще у червні 1995-го Є. Ґолибард ставить питання: «Скільки ще Севастополів Україна віддасть Росії?». Зволікання з відповіддю на нього привело через 19 років до втрати Криму. У квітні 1998-го він запитує: «Чого насправді хоче друг московський?» і наводить тривожні факти, які на той час не викликають занепокоєння влади, а тим паче – пересічних громадян (тут варто процитувати досить довгий, але важливий фрагмент зі с. 65 книги "Злочинна рука…»): «У Криму, який є невід'ємною частиною України, створені й відкрито діють за підтримки органів і провідних функціонерів влади Росії десятки організацій та осередків, спрямованих на ліквідацію незалежності, порушення суверенітету і територіальної цілісності України. Російське прислів'я: «Коготок увяз – всей птічкє пропасть» якнайкраще відповідає моделі розкручування штучно створеної "кримської проблеми». Адже всім відомо, що абсолютно на рівному місці, без будь-яких особливих причин, рядовій області України (з неглибокого «мудрствування» тодішнього можновладця України Л. Кравчука) було раптом надано статус Автономної Республіки. А далі знову за російським прислів'ям: «Назвался груздьом – полєзай в кузовок», тобто у кошик. Якщо назвали «Республіка», то, відповідно, має бути парламент, а отже, – і Конституція, а далі… референдум і… «нєпотопляємий атомний авіаносєц – полуостров Крим всєгда будєт бастіоном Росії на Чорном морє», – як було сказано на одному із зібрань легально діючого в Україні проросійського «Союза совєцкіх офіцеров».

1981. Дацюк, А.
Політичні чинники московської агресії проти України / А. Дацюк // Молода нація. – 2015. – Спецвип. № 53. – С. 85-89.

1982. Деревінський, В. Ф.
Інформаційна війна Росії проти України в 1990-х рр. / В. Ф. Деревінський // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 28-31.

1983. Димніч, Н. Д.
Двомовність телебачення України як наслідок системної мовної агресії Росії / Н. Д. Димніч // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2015. – № 2 (30). – С. 462-471.

1984. Дмитрук, А. Ю.
Проблема Чорноморського флоту у російсько-українських відносинах у 1991–1997 рр. / А. Ю. Дмитрук // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 84-88.

Режим доступу: https://bit.ly/36HF1bB. – Дата: 31.01.2020.

1985. Дорошко, М. С.
Неоголошені війни Росії проти України у ХХ – на початку ХХІ ст. : причини і наслідки / М. С. Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 196 с. – Бібліогр.: с. 188-192. – Імен. покажч.: с. 193-195.

1986. Драпушко, Н.
Діяльність проросійських політичних організацій АР Крим по відокремленню регіону від політичного і соціокультурного простору України (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) / Н. Драпушко // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Історичні науки. – 2015. – Вип. 13. – С. 42-47.

1987. Євсеєва, Т. М.
Православна парадигма російсько-української війни 2014: історія і сучасність / Т. М. Євсеєва // Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії : доповіді та матеріали всеукр. наук. конф. – Київ, 2016. – С. 172-195.

1988. Залізняк, Л. Л.
Історичні витоки та цивілізаційні передумови російсько-української війни 2014–2016 рр. / Л. Л. Залізняк // Українознавство. – 2016. – № 3 (60). – С. 26-39. – Бібліогр.: 19 назв.

1989. Залізняк, Л. Л.
Україна між Сходом і Заходом. Про витоки і суть російсько-української війни / Л. Л. Залізняк. – Київ : Філюк О., 2017. – 168 с.

1990. Затулин, К. Ф.
Крымская цусима: к итогам раздела Черноморского флота / К. Ф. Затулин, В. Романенко // Испытание Украиной : сб. ст. – Москва, 1999. – С. 102-108.

1991. Кабузан, В. М.
Украинцы в мире: динамика численности и расселения. 20-е годы XVIII века – 1989 год : формирование этнических и политических границ украинского этноса / В. М. Кабузан ; Ин-т российской истории РАН. – Москва : Наука, 2006. – 658 с. : табл.

«Одной из наименее изученных проблем истории нашей Родины является динамика движения населения (воспроизводство, миграции и, как результат, формирование этнических и политических границ народов нашей страны)...». «Украинцы (самоназвание) – этнос в современном мире» (с. 3). «В 1991 г. Украина разорвала унию с Россией, создав полностью независимое государство. Однако в составе современной Украины треть ее населения – русскоязычное, а около четверти – составляют этнические русские. В границах Украины оказались и русские этнические территории (Крым, часть Донбасса, ранее входившая в Донскую область)» (с. 4). «Создание независимой Украины, порвавшей унию с Россией, создало сразу же множество трудноразрешимых проблем. Это и статус

украинцев в России и русских на Украине. Это и правомерность существования коммунистических «по своей сущности» политических границ, не учитывающих реальное расселение русских и украинцев (с 20-х годов XX в). Это и не до конца объяснимый внезапный переход почти 3 млн русских в состав украинцев. Это и статус русского языка на Украине и украинского в России. Сохранение сложившихся к 1991 г. политических границ и лишение русского языка статуса государственного, наряду с украинским, вряд ли способно сохранить между Россией и Украиной подлинно дружеские отношения. По нашему мнению необходимо: 1. Провести в смежных областях России и Украины референдум, в ходе которого местное население должно само решить, в составе какого государства оно хочет проживать (только один вопрос: «В составе какого государства вы хотели бы проживать: России, Украины?»). Это решило бы проблему Крыма, Донбасса, Северного Кавказа, Острогожского полка теперешней Воронежской области России. 2. Придать русскому языку на Украине статус государственного. Невозможно понять и объяснить, почему составляющие почти четверть населения Украины этнические русские и достигающие 34% русскоязычные жители Украины лишены такого права (в 2001 г. на Украине русские составляли около 17% общего населения, а русскоязычные – почти 30%). 3. Дать русским на Украине и украинцам (и всем лицам украинского происхождения) в России право двойного гражданства... А пока Украина по решению новойконституции 1996 г. не предоставила русскому языку статус государственного (по мнению руководства Украины, русские не занимают здесь своей сплошной этнической территории) и лишила украинцев живущих в России, возможности получить двойное гражданство. Украина отторгнула своих детей и украинские земли и цепляется за русские территории. Объяснить это невозможно. Но ясно другое. Пока существует такая ситуация, вряд ли можно рассчитывать на хорошие русско-украинские отношения, по крайней мере, в ближайшем будущем... К этому все идет. Но насколько справедлива такая политика, насколько она защищает права личности? На эти вопросы пока невозможно дать однозначные ответы» (с. 389-390).

1992. Каспаров, Г. К.
Зима наближається: чому потрібно зупинити Володимира Путіна та ворогів вільного світу / Г. К. Каспаров. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 319 с.

Росія перейняла від СРСР у спадок нездатність відійти від вторгнень і репресій, радянської пропаганди.

1993. Кідрук, М. І.
Небратні / М. І. Кідрук. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 304 с.

Щоб зрозуміти події, які нині розбурхують нашу країну, треба перш за все усвідомити їхні причини. Макс Кідрук провів власне публіцистичне дослідження щодо відносин двох держав – України й Росії, аналізуючи, чи насправді були такими безхмарними стосунки «братерських» країн, розвінчуючи сталі міфи та даючи прогнози щодо конфлікту між країнами.

1994. Клапчук, С. М.
Проблеми українсько-російських відносин на сучасному етапі (2014–2018 рр.) / С. М. Клапчук, А. С. Баскакова // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 23-24. – С. 157-164. – Бібліогр.: 23 назви.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vai_2018_23-24_26. – Дата: 16.04.2021. «Аналізується політика російського керівництва щодо запобігання євроінтеграційним намірам України, особливу увагу приділено аналізу методів, що були запропоновані для активного залучення української держави до процесів євроазійської інтеграції» (с. 157).

1995. Конончук, С. Г.
«Харківські угоди». 30% чи 30 срібняків / С. Г. Конончук // Ї : незалеж. культурол. часопис. – 2010. – Ч. 61. – С. 68-72.

1996. Коропатник, М. М.
Геноцид як інструмент «гібридної війни» Росії проти України: від радянських часів до сьогодення. Спроба історичного аналізу / М. М. Коропатник // Сіверянський літопис. – 2017. – № 1-2. – С. 228-242.

1997. Коропатник, М. М.
Україна у двох війнах – з гітлерівською Німеччиною та путінською Росією : історичні паралелі / М. М. Коропатник // Сіверянський літопис. – 2015. – № 1. – С. 49-60. – Бібліогр.: 39 назв.

1998. Костюк, О. А.
Візія російського політикуму на статус Криму в першій половині 1990-х рр. / О. А. Костюк // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 2, ч. 2. – С. 158-163. – Бібліогр.: 44 назви.

1999. Костюк, О. А.
Крим як інструмент впливу в політиці РФ щодо України у першій половині 1990-х років / О. А. Костюк // Новітня доба. – 2017. – Вип. 5. – С. 123-129.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novdob_2017_5_11. – Дата: 22.12.2020.

2000. Кривошея, І.
«Епоха великого хаосу»: перспективи вирішення українсько-російських протиріч в оцінці Зб. Бжезинського / І. Кривошея, Л. Якименко // Емінак. – 2015. – № 3 (11). – С. 88-93. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2015_3_15. – Дата: 16.04.2021.

2001. Крим Інформ : щомісячний інформ.-аналіт. журн. / ред. Ю. Каздобіна. – Київ, 2016 – .

№ 1 (9) : Крим. 1991–2006 рр. Усвідомлення: подорож у минуле, яка пояснює, скільки часу насправді РФ готувала окупацію півострову, якими методами здійснювалася багаторічна російська інтервенція і чому Україна не змогла їй запобігти . – 2018. – 16 с.

Режим доступу: https://territorycrimea.ukrinform.com/pdf/01-2018-Ukr.pdf. – Дата: 1.04.2019.

2002. Кургинян, С.
Темный огонь / С. Кургинян // Россия XXI. – 2014. – № 5. – С. 6-19.

«Эти господа вдруг убеждаются что Россия не собирается финансировать своих соседей, строящих антироссийские государства, называющих русских «погаными москалями» итак далее. Вот не собирается Россия финансировать эти государства, и все!» (с. 7). Никакого, повторяю,рационального содержания в этом безумном всплеске не было. Но этот всплеск: «кто не скачет, тот москаль», «москаляку – на гиляку» и так далее и тому подобное... Весь этот всплеск, поддержанныйинтеллигенциейи существенной частью украинского общества... Этот всплеск, в которомвзаимоподдержка превратилась в оргию взаимного безумия, а средства массовой информации и, возможно, какие-то психотехнологи – не политтехнологи, а именно психотехнологи – еще внесли некую лепту в то, чтоб все разгоралось и разгоралось... Этот разгоревшийся темный огонь уже стано-

вится сам хозяином происходящего» (с. 10-11). Потеря управленияразбуженными, глубинными, архаическими, проточеловеческими и иными энергиями – вот что такое украинская трагедия. И она нарастает. И очень напоминает немецкую трагедию 1933 года. Мы должны это понимать» (с. 11). «В Великую Отечественную войну Россия оказалась именно катехоном. И пора бы это признать, прежде всего, нашему официальному православию, потому что это очень сильно продвинуло бы вперед великое дело диалога между православием и коммунизмом» (с. 14). Путч, который соорудили на Украине США и те бандеровцы, которых они взяли на подряд, которым впервые дали возможность проявить себя, был ответом на Сирию. Присоединение Крыма было ответом на этот ответ. А события на Юго-Востоке Украины продолжают данную цепочку» (с. 14). «Что касается меня, то я вижу идеал в укреплении великой, единой и неделимой России, которая и есть СССР 2.0» (с. 17).

2003. Лизанчук, В.
Кайдани ще кують: факти, документи, коментарі про російщення в Україні / В. Лизанчук. – Львів, 2004. – 982 с.

2004. Литвиненко, О. В.
Кримський проект Російської Федерації: спроба реконструкції політики на основі AD HOC рішень / О. В. Литвиненко // Національна безпека і оборона. – 2009. – № 5. – С. 73-76.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD109_2009_ukr.pdf. – Дата: 3.11.2020. «Суто кримською є взаємодія, а подекуди й зіткнення трьох націоналізмів: українського, російського і кримськотатарського». «Кримський півострів – єдиний регіон, де етнічні росіяни становлять невелику, але абсолютну більшість (до 60%)» (с. 73). «В російській суспільній свідомості як масовій, так і свідомості еліт, Крим сприймається як випадково, несправедливо втрачена територія, «наша земля», що через примху М. Хрущова тимчасово належить іншій державі, наразі Україні. Відновлення контролю над Кримом виступає у свідомості багатьох росіян (хай і не завжди усвідомлено) одним зі стратегічних завдань зовнішньої політики. Отже, півострову відводиться ключова роль у російській політиці». «На офіційному, в т. ч. найвищому рівні, РФ неодноразово підкреслювала свою безумовну відданість підписаним угодам і глибоку повагу до чинних, юридично оформлених кордонів України, зокрема й щодо Кримського півострова. Водночас, Концепція зовнішньої політики РФ і Стратегія національної безпеки РФ містять чіткі формулювання щодо російських інтересів в Україні загалом і Криму зокрема. Ідеться, насамперед, про недопущення вступу Києва до НАТО, «захист інтересів російськомовного населення» тощо, тобто про збереження України у сфері впливу, «привілейованих інтересів» Росії. Отже, все про що йтиметься далі, є спробою реконструкції дій впливових політичних та економічних груп Росії, до реалізації яких залучаються як державні, так і недержавні інструменти» (с. 74).

2005. Лозовий, В. С.
Маніпулювання історією Великої Вітчизняної війни як складова пропагандистської кампанії проти України / В. С. Лозовий // Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Історичні науки. – 2018. – Вип. 11. – С. 282-289.

2006. Лосєв, І. В.
Особливості російської експансії на півдні України / І. В. Лосєв // Визвольний шлях. – 2002. – № 11. – С. 3-10.

2007. Лосєв, І. В.
Російська присутність у Криму: анатомія впливів / І. В. Лосєв // Розбудова держави.

– 1998. – № 11/12. – С. 22-29.

2008. Лосєв, І. В.
Севастополь – Крим – Україна: хроніка інформаційної оборони : у 3 т. Т. 1 / І. В. Лосєв. – Севастополь, 2008. – (Бібліотека газети «Флот України»).

Зі змісту: «Галицкий миф русского сознания» ; Еще раз о «любви», «дружбе» и славянском «братстве»... ; Славяне: исторические реалии и конъюнктурные спекуляции ; Крымские мечтатели: репертуар – неизменный ; Русский вопрос (распад СССР и русское сознание) ; Чи виникнуть в Україні етнічні квартали? ; Как разорвать энергетическую удавку ; Лингвистические спекуляции в предвыборном экстазе.

2009. Малафеев, Л. Ф.
Геополитические альтернативы современного Крыма / Л. Ф. Малафеев // Крим на шляху до стабільності й розвитку: проблеми та перспективи : матеріали круглого столу (Севастополь, 26–27 жовт. 2006 р.). – Сімферополь, 2006. – С. 89-96.

Під геополітичними альтернативами автор має на увазі «роль Крыма, случайно оказавшегося в административных границах Украины» (с. 94). А на той час «надуманная двухвекторность политического курса» правителей Украины никак не укладывается в геополитические реалии современности» (с. 94), тому що, на думку автора, «только сохранение Российского Черноморского флота в Севастополе становится гарантией защиты Украины и России от посягательств атлантистов» (с. 95), «сближению славянских этносов Украины и России» (с. 96). «Думается, что геополитическая роль Крыма в этих условиях состоит в том, чтобы способствовать укреплению и реализации стратегических интересов России, ее противостоянию атлантизму» (с. 95).

2010. Малинкович, В. Д.
«Русский вопрос» в Украине : [результати соціологічних досліджень] / В. Д. Малинкович // Открытая политика. – 1996. – № 9/10. – С. 77-83.

2011. Марусяк, О. В.
Деміфологізація кримського питання через призму російсько-українських відносин (1990–2014 рр.) / О. В. Марусяк // Правовий часопис Донбасу. – 2016. – № 3 (57). – С. 14-21. – Бібліогр.: 31 назва.

2012. Мателешко, Ю. П.
Особливості політики «м’якої сили» Росії щодо України (1991–2013 рр.) / Ю. П. Мателешко // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2020. – Вип. 2 (25). – С. 70-79. – Бібліогр.: 17 назв.

2013. Мироненко, В. И.
Российское влияние в Украине в 1991–2010 гг. / В. И. Мироненко. – Москва : Ин-т Европы, 2011. – 193 с. – (Доклады Института Европы ; № 273).

2014. Могильницька, Г.
Міфотворчість як обгрунтування історичного мародерства / Г. Могильницька. – Нікополь : Принтхаус «Римм», 2014. – 184 с.

Спростування міфів про Україну та Українську державу як «окраїну Російської імперії», «спільну колиску», «братні народи», створення Української Православної Церкви Київського патріархату і саму ідею української суверенності.

2015. Моцок, В. І.
Ефективність російського «суверенного авторитаризму» в умовах «Української кризи» / В. І. Моцок // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 17 квіт. 2018 р.). – Чернівці, 2018. – С. 115-119.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2018/konf_vii_2018/mat_rpneptnp_VIII_2018.pdf. – Дата: 21.10.2020.

2016. Моцок, В. І.
Ідеологічні ресурси Російської Федерації в умовах геополітичної боротьби за Україну / В. І. Моцок // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2016. – Т. 33-34. – С. 134-144.

2017. Моцок, В. І.
Протидія просуванню демократії в умовах «Української кризи»: чи ефективний російський «суверенний авторитаризм»? / В. І. Моцок // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2017. – Т. 35-36. – С. 339-350. – Бібліогр.: 69 назв.

«Автор наголошує, що ідеологічний компонент відіграє важливу роль у глобальному геополітичному протистоянні. Зокрема, ідеологічні підґрунтя геополітичної боротьби за Україну здійснюють вагомий вплив і значною мірою визначають хід протистояння між головними глобальними гравцями, а саме колективним Заходом і Росією. Російська Федерація розробила власну концепцію неліберального політичного режиму і механізми її зовнішньої проекції як спосіб протидії просуванню демократії західного зразку. Наприкінці 2017 р. російський «суверенний авторитаризм» демонструє свою достатню ефективність у стримуванні зовнішніх зусиль із поширення демократії в Україні в умовах «Української кризи» і в більш широкому контексті європейської й євроатлантичної інтеграції України» (с. 339).

2018. Мошес, А.
Конфликтный потенциал в российско-украинских отношениях. Взгляд из России / А. Мошес // Этнические и региональные конфликты в Евразии. – Москва, 1997. – Кн. 2 : Россия, Украина, Белоруссия. – С. 23-45.

Режим доступу: http://poli.vub.ac.be/publi/etni-2/moshes.htm. – Дата: 17.05.2021. У статті звертає увагу на різницю інтересів України і Росії щодо розподілу Чорноморського флоту.

2019. Мошес, А.
Новая старая Украина и политика России / А. Мошес // Содружество НГ. – 1998. – № 6. – С. 12-16.

2020. Окара, А. М.
Глобализация парадигмы. Старые исторические обиды не могут в дальнейшем служить компасом в российско-украинских отношениях / А. М. Окара // Содружество НГ. – 1999. – № 10. – С. 5-9.

Автор у своїй статті «розкриває сутність українсько-російських відносин і вказує на їх стереотипність. По-перше, це повне невизнання України Росією – заперечення права на існування за українською державою, народом, культурою і мовою, це радикальні вимоги «віддати» Крим, Донбас, Харків. Також автор звертає увагу, що політика щодо Криму орієнтується не на загальні російсько-українські геополітичні інтереси, а на егоїзм деяких російських та українських політиків, а передача до складу України Криму з Севастополем – висувається як історична

претензія Росії» (с. 47, цит. за: Орєхова І. А. Кримське питання у дзеркалі сучасної української та російської аналітики / І. А. Орєхова // Культурологічний вісник. – 2013. – Вип. 30. – С. 45-51).

2021. Паняк, С. Г.
Украина и Россия: почему врозь : [сб. публицист. ст.] / С. Г. Паняк. – Екатеринбург : Сред.-Урал. кн. изд-во, 2008. – 393, [5] с. : ил.

2022. Петрик, В.
Аналіз підривної діяльності проросійських об'єднань та засобів масової комунікації як інструмент анексії Криму / В. Петрик, Д. Пахольченко // Історія та сучасні виклики непокараних злочинів радянського тоталітаризму проти Церкви : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 11 черв. 2015 р.). – Дніпропетровськ, 2015. – С. 338-343.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-617-518-310-6/978-617-518-310-6.pdf. – Дата: 26.11.2019. «У статті висвітлено діяльність неурядових організацій, ЗМІ та церковних братств проросійського характеру, які спрямовували свою діяльність на збереження російського етнополітичного характеру, підживлення антизахідних, насамперед – антиамериканських та антинатовських настроїв, роздмухування ксенофобії, інспірування сепаратистських і автономістських поглядів серед російськомовного населення півострова» (с. 338).

2023. Питання регіональної безпеки: російська військова присутність у Криму : зб. матеріалів «круглого столу» // Кримськотатарське питання. – 2009. – Спец. випуск. – С. 3-119.

2024. Пихорович, В. Д.
Украина между Западом и Востоком: война на Донбассе / В. Д. Пихорович. – Москва : Ленанд, 2015. – 208 с.

«В этой книге почти ничего нет о ходе военных действий. Но в ней уделено большое внимание исследованию экономических и политических причин войны, а также тех исторических противоречий, которые к этой войне привели и которые в ходе этой войны не только не разрешены, но и пока не переформулированы надлежащим образом» (анот.).

2025. Піляєв, І. С.
Збройний конфлікт на Донбасі як прояв фрактального дуалізму пострадянського розвитку / І. С. Піляєв // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 1 (75). – С. 129-138. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzipiend_2015_1_15. – Дата: 1.06.2021.

2026. Плохій, С. М.
Загублене царство. Історія «Русского мира» з 1470 року до сьогодні / С. М. Плохій. – Харків : Фоліо, 2020. – 306 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 298-304. – (Великий науковий проект).

Зі змісту: Поява України. – С.97-103 ; «Русский мир». – С. 267-279 ; Російська війна. – С. 280-291.

2027. Потапенко, Я. О.
Витоки та сенси п'ятої російсько-української війни: спроба комплексного міждисциплінарного аналізу / Я. О. Потапенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – 2014. – Вип. 35. – С. 114-125. – Бібліогр.: 25 назв.

2028. Потапенко, Я. О.
Історико-політичні та соціокультурні наслідки впровадження псевдорелігійної концепції «Русского міра» в сучасній Україні / Я. О. Потапенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2013. – Вип. 33. – С. 291-297. – Бібліогр.: 10 назв.

2029. Примаченко, Я. Л.
Історична політика РФ та її влив на території південно-східної України та АР Крим в контексті «русского мира» / Я. Л. Примаченко // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2017. – Вип. 11. – С. 101-132. – Бібліогр.: 116 назв.

2030. Райнов, П. Я.
Проблема Черноморского флота в российско-украинских отношениях / П. Я. Райнов // Российско-украинские отношения: проблемы и перспективы. – Одесса, 1994. – С. 36-44.

2031. Рущенко, І.
Війна цивілізацій: анатомія російсько-українського конфлікту / І. Рущенко. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2020. – 434 с. : іл.

2032. Рябінін, Є. В.
Концепція «русского мира» в контексті екзогенного впливу Росії на Донбас (період 1991–2013 рр.) / Є. В. Рябінін // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2017. – Вип. 18. – С. 340-348. – Бібліогр.: 16 назв.

2033. Рябчук, М. Ю.
Від Малоросії до України: парадокси запізнілого націєтворення / М. Ю. Рябчук. – Київ : Критика, 2000. – 272 с.

Зі змісту: Український націоналізм: спроба (де)міфологізації ; Колоніальна спадщина і совєтська спадковість: парадокси десовєтізації ; Протистояння двох міфологій: імперський виклик, націоналістична відповідь ; Внутрішній вимір зовнішньої безпеки: загрози уявні та реальні ; Росіяни в Україні: з погляду американського соціолога ; Буття «поміж»: парадокси суспільної амбівалентності.

Режим доступу: http://exlibris.org.ua/riabczuk/index.html. – Дата: 10.11.2020.

2034. Ситник, О.
Історичні витоки російсько-української війни 2014–2017 років / О. Ситник // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 2. – С. 71-81. – Бібліогр.: 22 назви.

2035. Служинська, І.
Геополітичні й екологічні проблеми Тузли / І. Служинська // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – Київ, 2010. – Вип. 4. – С. 135-146. – Бібліогр.: 23 назви.

2036. Східноукраїнський конфлікт в контексті глобальних трансформацій : зб. наук. пр. / Укр. ін-т стратегій глобального розвитку і адаптації ; редкол. О. В. Білокобильський. – Донецьк : Східноукр. вид. дім, 2015. – 363 с. : іл., табл., портр.

Зі змісту: Богінська, І. Геополітичні розрахунки Росії в «українській кризі»: острів Росія – континент Крим – держава Новоросія. – С. 46-57 ; Черенков, М. Н. Виклик релігійній свободі та духовно-конфесійному плюралізму України: ідеологія та екстремізм «русского міра». – С. 70-80 ; Гуржи, В. Наслідки реалізації доктрини «Русскій мір» в Україні. – С. 81-95. – Бібліогр.: 28 назв ; Глазунов, В. Гібридна війна в Україні: олігархічний дискурс. – С. 219-233. – Бібліогр.: 10 назв ; Левицький,

В. Криза, війна чи конфлікт – як коректно називати події на Сході України. – С. 260-272. – Бібліогр.: 15 назв ; Кравченко, О. Дослідження впливу військових дій на довкілля на Сході України / О. Кравченко, О. Василюк, А. Войціховська, К. Норенко. – С. 286-297. – Бібліогр.: 11 назв : рис. ; Курило, І. Соціально-демографічна ситуація в Донецькій та Луганській областях у контексті факторів та наслідків східноукраїнського конфлікту / І. Курило, С. Аксьонова, Л. Слюсар. – С. 298-309 : табл., рис.

Режим доступу: https://bit.ly/2YwESW3. – *Також:* https://uisgda.com/wp-content/uploads/2015/04/Sh_dnoukrayinskiy-konfl_kt_Ukr.pdf. – Дата: 9.12.2019.

2037. Ткаченко, В. М.
«Путінізм»: шовінізм пострадянського реваншу / В. М. Ткаченко. – Київ : Знання України, 2015. – 119, [1] с. – Бібліогр.: с. 113-119.

Зі змісту: Баланс сил: противники і прихильники України. – С. 98-112.

2038. Ткаченко, В. М.
Росія: ідентичність агресора / В. М. Ткаченко. – Київ : Академія, 2016. – 256 с.

Режим доступу: http://ivinas.gov.ua/uk/publikatsiji/u-vilnomu-dostupi-knyha-v-m-tkachenka-rosiia-identychnist-ahresora.html. – Дата: 22.02.2019. Центральний мотив книги – агресивна сутність «путінізму», його соціальні та ідейні витоки, еволюція від ідеї європейського вибору до євразійства, плекання психотипу «совка» як соціального агента системи російської влади, дискредитація нового світового порядку і нав'язування «іншого світу». У ній також висвітлено агресивну сутність ідеологічної війни Росії проти України, практику масового цинізму, моральної деградації і зневаги до загальнолюдських цінностей. Війна 2014–2016 рр.

2039. Ткаченко, В. М.
Україна – Росія: на сконі «пропащого часу» / В. М. Ткаченко. – Київ : Політія, 2018. – 482 с.

Книга складається з розділів: «Передгроззя» – період до початку українсько-російської війни; «Гроза» – тут сенс назви зрозумілий; «Розпуття» – роздуми автора про 2018 рік; «Від держави приватизованої – до правової» (замість післямови) насичена несподіваними думками, ідеями, поглядами – не завжди беззаперечними, але тим більше цікавими – різних людей: наших сучасників або знаних історичних діячів наразі вже далекого минулого.

2040. Ткачук, А. П.
«Кримський чинник» українсько-російських відносин у візії Народного Руху України / А. П. Ткачук // Новітня доба. – 2017. – Вип. 5. – С. 115-122.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novdob_2017_5_10. – Дата: 22.12.2020.

2041. Туранський, М. О.
Підготовка анексії Криму Російською Федерацією у світлі військової антропології / М. О. Туранський // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн XX століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 165-167.

2042. Туранський, М. О.
Пропагандистська кампанія Росії у підготовці до анексії Кримського півострова / М. О. Туранський // Військово-історичний меридіан. – 2017. – Вип. 3. – С. 67-80. – Бібліогр.: 25 назв.

2043. Турченко, Г. Ф.
Імперський проект «Новоросія»: історія і сьогодення / Г. Ф. Турченко // Схід і Південь

України: час, простір, соціум. – Київ, 2014. – Т. 1. – С. 206-232.

2044. Турченко, Ф. Г.
Проект «Новоросія» і новітня російсько-українська війна / Ф. Г. Турченко, Г. Ф. Турченко ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2015. – 166 с. : табл., карт. – (Студії з регіональної історії: Степова Україна).

Зі змісту: Від проголошення незалежності до російсько-української війни. – С. 122-160 ; Незавершена революція 1991 р. і загрози незалежності. – С. 122-131 ; Хто і як готував новітню російсько-українську війну. – С. 131-143 ; «Гібридна війна» проти України: трагедія і фарс. – С. 143-160.

Режим доступу: https://bit.ly/2UOMYJv. – Дата: 6.04.2020.

2045. Турченко, Г. Ф.
Проект «Новоросія»: 1764–2014 рр. Ювілей на крові / Г. Ф. Турченко, Ф. Г. Турченко. – Запоріжжя : ЗНУ, 2015. – 116 с. : карти. – Бібліогр.: 125 назв.

2046. Украинский сепаратизм в России. Идеология национального раскола : сборник / авт. вступ. ст., коммент. М. Б. Смолин ; сост. М. Ю. Зайцев. – Москва, 1998. – 432 с.

«Національно мислячі російські люди зобов'язані заради майбутнього російського народу в жодному разі не визнавати прав на існування за державою «Україна», «українським народом» й «українською мовою». Історія не знає ні того, ні другого, ні третього. Це – фетиш, створений ідеологією наших ворогів» (с. 27).

2047. Україна та проект «Русского мира» : аналітична доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; авт.: В. М. Яблонський, С. І. Здіорук, В. В. Токман. – Київ : НІСД, 2014. – 77 с. – (Гуманітарний розвиток ; вип. 1).

Зі змісту: Проект «русского мира»: його сутність і генеза ; Гуманітарна експансія Росії на українських теренах ; Реакція на проект «русского мира» в українському суспільстві.

Режим доступу: http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000396838&find_code=SYS. – Дата: 2805.2019.

2048. Федоровых, А. П.
Политико-правовые проблемы Черноморского Флота и Севастополя в контексте распада Российской империи и СССР: общая характеристика и перспективы ее исследования / А. П. Федоровых // Вестник Российского Университета Дружбы народов. – 2006. – С. 304-309. – Библиогр.: 25 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3kVh6Oo. – Дата: 18.08.2020.

2049. Федоровых, А. П.
Черноморский флот в 1991–2000 гг.: история раздела / А. П. Федоровых. – Самара : Самар. ун-т, 2007. – 117 с. : ил.

2050. Фельштинський, Ю. Г.
Третя світова: битва за Україну / Ю. Г. Фельштинський, М. Станчев ; пер. з рос. В. Єшкілєв. – Київ : Наш формат, 2015. – 408 с.

Чи переросте битва за Україну в Третю світову війну або ж стане для Росії новим Афганістаном, що призведе до краху режиму Путіна – основне питання, на яке шукають відповідь всесвітньо відомий історик Юрій Фельштинський та екс-радник МЗС України Михайло Станчев. Гострий лікбез з авторськими ремарками

від екс-радника Бориса Березовського охоплює дражливі моменти історії російсько-українського конфлікту – від давніх часів і до тепер, зокрема проблематику економічного та газового шантажу Росії, а також далекосяжні плани та спроби Росії створити з України плацдарм для подальшої інвазії в східноєвропейські країни – із застосуванням тактики гітлерівської Німеччини та сталінського Радянського Союзу. Поміж тим читач знайде на сторінках видання контраверсійні версії відомих подій, заплутані детективні політичні сюжети – гучні вбивства та біографії відомих персонажів-політиків, які «засвітилися» на плівках сумнозвісного майора Мельниченка та посіли почесне місце в олігархічній ієрархії.

2051. Фігурний, Ю. С.
Вплив російської агресії на релігійну ситуацію в Україні на початку XXI ст. / Ю. С. Фігурний // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 299-309. – Бібліогр.: 12 назв.

«... майже чверть століття бездіяльність вітчизняної влади й активні антиукраїнські й антидержавницькі дії РПЦ та її малоросійської філії УПЦ МП посприяли впровадженню ними в український гуманітарний простір засадничих ідей, догматів і постулатів «Русского мира», які згодом призвели до так званої «Русской весни» 2014 р.» (с. 307-308).

2052. Фігурний, Ю. С.
«Русский мир» – важливий чинник агресії Російської Федерації супроти України й українців / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2016. – № 3 (60). – С. 40-59. – Бібліогр.: 23 назви.

2053. Фурман, І. І.
Експансія Російської Федерації в Україні 1991–2014 як складова загальної стратегії ліквідації української державності / І. І. Фурман, О. П. Дузь-Крятченко // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 4 (34). – С. 46-67. – Бібліогр.: 48 назв.

2054. Херпен, М. Х. Ван
Війни Путіна. Чечня, Грузія, Україна: незасвоєні уроки минулого : [пер. з англ.] / Херпен М. Х. Ван. – Харків : Віват, 2015. – 302 с.

Книжка «Війни Путіна» – це глибокий аналіз воєнних подій у Чечні, Грузії та Україні, що забрали тисячі життів. Нідерландський аналітик і директор фундації «Цицерон» Марсель Х. Ван Херпен написав книжку «Війни Путіна», в якій прискіпливо розглянув амбіції президента Росії Владіміра Путіна щодо відновлення Російської імперії.Це погляд людини, яка, не беручи участі у війнах, педантично систематизує факти, що вразили світ, оцінює їх із позицій міжнародного права і шукає вихід з пануючого беззаконня. Які засоби, у тому числі заборонені міжнародними документами, використовує російський президент, щоб зберегти свою владу? Історія розвивається по спіралі, і сценарій, на жаль, повторюється вже не раз. Але хто заважає нам, озброївшись знаннями, дати відсіч і захистити себе? Адже на кону не просто цілісність країни, на кону – її існування!

2055. Хоменко, О. А.
«Донецький плацдарм» Кремля у добу Помаранчевої революції як полігон апробації стратегій антиукраїнського дискурсу / О. А. Хоменко // Українознавство. – 2018. – № 3 (68). – С. 82-100. – Бібліогр.: 35 назв.

2056. Цвілюк, С. А.
Україна і «Русский мир». Важкий досвід співіснування: від «братского союза» до ненависті і масової українофобії : іст. нариси та наук. публіцистика / С. А. Цвілюк. – Одеса : Астропринт, 2016. – 522 с. : портр.

2057. Циба, В.
«Кримська карта» в російській геополітиці (1992–1995 рр.) / В. Циба // Історичні і політологічні дослідження. – 2001. – № 2 (6). – С. 162-164. – Бібліогр.: 14 назв.

2058. Чикин, А. М.
На разломе. Черноморский флот: хроника противостояния [1992–1995 гг.] / А. М. Чикин ; авт. послесл. В. Д. Доценко. – Санкт-Петербург : Logos, 1998. – 176 с. : ил.

2059. Чихачев, Н.
Черноморский узел / Н. Чихачев // Армия. – 1992. – № 15. – С. 29-32.

2060. Чорногор, Я. О.
Російсько-український газовий конфлікт у січні 2009 року в контексті енергетичної безпеки сучасної Європи / Я. О. Чорногор // Дослідження світової політики : зб. наук. праць. – Київ, 2009. – Вип. 49. – С. 217-225.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16026/17-Chornogor.pdf. – Дата: 13.10.2020.

2061. Чорномаз, Б.
Те, що знати українцям було «не положено» або хронологія повзучої окупації / Б. Чорномаз. – Умань : Сочінський М. М., 2014. – 54 с.

2062. Чумак, В. А.
Україна і Крим: спільність історичної долі / В. А. Чумак. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – Київ : ВПЦ АМУ, 2013. – 180 с.

Зі змісту: В спільній незалежній державі. – С. 77-96 ; Крим в контексті українсько-російських стосунків. – С. 97-108.

Режим доступу: https://bit.ly/3cKfjbG. – Дата: 19.03.2021.

2063. Шангіна, Л.
«Русский мир» для України: російський і руський світи / Л. Шангіна // Національна безпека і оборона. – 2012. – № 4-5. – С. 90-94.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD133-134_2012_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021. «Сьогодні одним із головних засобів «м’якої сили» зовнішньої політики Росії є ідея Русского мира, що має дві однойменних (завдяки особливостям російської мови) складових: офіційну, або світську доктрину «Русский мир» (Російський) та церковно-релігійну – «Русский мир» (Руський). Загалом доктрину «Російського світу» з обома її складовими – світською і церковно-релігійною, можна охарактеризувати як досить потужне ідеологічне підгрунтя «збирання земель» пострадянського простору під рукою Москви» (с. 90).

2064. Шляхи боротьби з «русским миром» в Україні : аналіт. записка / Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». Шк. політ. аналітики. – Київ, 2019. – 25 с.

Зі змісту: Розвиток «русского мира» як ідеологічного концепту та основної доктрини Російської Федерації ; Засоби поширення «русского мира» в Україні у 2010–2013 рр. ; Анексія Криму та окупація Донбасу як наслідок поширення ідей «русского мира» ; Зміна вектору розвитку України як протидія «русскому миру».

2065. Щербак, Ю. М.
Україна в епіцентрі світового шторму : оцінки, прогнози, коментарі / Ю. М. Щербак. – Київ : Ярославів Вал, 2017. – 360 с.

«Це гостроактуальна і пекуча публіцистика Ю. Щербака 2010–2016 років, майже

повністю присвячена долі України на початку XXI століття, її геополітичному місцю в Європі. Автор досліджує зловісний феномен російського шовінізму, його генезу, коріння ненависті режиму Путіна до України та українців, змальовує пророчу візію можливих варіантів майбутнього. Висновки Ю. Щербака про спорідненість агресивної політики Путіна з діями Гітлера і Сталіна ґрунтуються на переконливих історичних паралелях. Як боротися з «рускім міром» і п'ятою колоною? Чому Путін програв Україну? Чи витримає Україна силу світового шторму?».

2066. Щербина, В. П.
Геоенергетичні аспекти україно-російського конфлікту / В. П. Щербина, І. В. Щербина // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 3. – С. 31-36.

2067. Язькова, А. А.
Причерноморье в контексте российско-украинских отношений / А. А. Язькова // Российско-украинские отношения: проблемы и перспективы. – Одесса, 1994. – С. 50-55.

2068. Якубова, Л. Д.
Інтеграція Донбасу і Криму vs дезінтеграція України: історичний досвід, сучасні виклики (аналітична доповідь) / Л. Д. Якубова ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2019. – 333 с.

Зі змісту: Суспільно політичне підґрунтя «русской весны» ; Історія і політика пам'яті на службі «русского мира» ; Україна vs ОРДіЛО ; Анексований Крим.

2069. Якубова, Л. Д.
«Русский мир» в Україні: на краю прірви / Л. Д. Якубова. – Київ : КЛІО, 2018. – 384 с.

Зі змісту: Політтехнологія «русский мир» як інструмент військової агресії: історія і сьогодення на Донбасі та в Криму ; Випробування «двох Україн» «русским миром»: війна і проблеми націєтворення.

Випробування «русским миром» стане найважчим іспитом, який Україна має скласти, аби повною мірою набути державний суверенітет, проголошений у 1991 році. Попри колосальні економічні, моральні, інформаційні навантаження та світоглядний шок не варто сприймати ситуацію як безвихідну. Так, Україна стоїть нині на краю прірви, однак у цій патовій ситуації важливо, ким вона себе відчуває: загнаною у безвихідь істотою, що має впасти і розбитися, бійцем, що вистоїть, чи птахом, що може злетіти до неба.

2070. Sytnyk, Y.
The imposition of the «Russian world» in Ukraine as a means of deformation of the cultural and national identity of the Ukrainians of the Donetsk region : [Насадження «русского мира» в Україні як засіб деформації культурно-національної ідентичності українців Донеччини] / Y. Sytnyk // Zaporizhzhia Historical Review. – 2019. – Т. 1 (53). – С. 204-209. – Бібліогр.: 20 назв.

Див. також №: 272, 330, 1728, 1777, 1784, 1880, 1881, 1883, 1911, 1912, 2167, 2247, 2267, 2281, 2286, 2303, 2308, 2755, 3190, 3250.

3. ОКУПАЦІЯ КРИМУ

2071. «Анексована» освіта в тимчасово окупованому Криму : моніторинговий звіт / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; заг. ред.: Ю. А. Тищенко, О. Смір-

нова. – Київ : Україна, 2015. – 40 с. : табл.

Зі змісту: Трансформації у викладанні історії в школах Криму після анексії (2014–2015 навчальний рік). – С. 12-15 ; Вступ до вузів для школярів Криму. – С. 15-18 ; Стан освіти кримськотатарською мовою в Криму у 2014–2015 роках. – С. 18-22 ; Ситуація в освітній сфері стосовно забезпечення права доступу на навчання або вивчення рідної (української) мови. – С. 22-26.

Режим доступу: http://www.ucipr.org.ua/publicdocs/monitoring_report_education_ARC_Mar2015u.pdf. – Дата: 11.01.2020.

2072. Антонов-Овсеенко, А. А.
Проект Украина». Три войны России с Украиной / А. А. Антонов-Овсеенко. – Харьков : Фолио, 2016. – 346 с. : ил.

Зі змісту: Западная Украина в 1939 г. и Крым в 2014 г.: общее и отличия. – С. 164-167 ; Украина 2014. «Рекламируйте отдых в Крыму!» ; Крымский татарин – крымскому татарину не товарищ. – С. 261-264 ; «Силы самообороны». Откуда уши растут. – С. 264-267 ; В заботах о безопасности Украины. – С. 267-75 ; Гибель «неизвестных» солдат. – С. 275-283.

«И хотя до официального ввода российских войск на территорию Украины в 2014 г. дело не дошло... как и в 2008 г. в Грузии, Путин вновь использовал уже имевшиеся до того возможности». «... в Крыму, в Севастополе... находился большой, прекрасно вооруженный и обученный российский воинский контингент» (с. 260).

2073. Артьомов, І. В.
Анексія Криму та її вплив на національну безпеку України / І. В. Артьомов // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2020. – Вип. 2 (25). – С. 57-69. – Бібліогр.: 22 назви.

2074. Барган, О.
Причини введення військових сил на територію АР Крим з боку Росії / О. Барган // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (14 лют. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 36-38.

2075. Баскакова, А. С.
Економічне становище Кримського півострову після анексії Російською Федерацією в березні 2014 р.: проблеми та загрози розвитку / А. С. Баскакова // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 131. – С. 156-161. – Бібліогр.: 25 назв.

2076. Бевз, Т. А.
Партії як суб'єкти політичного процесу в умовах окупації Криму: суперечності та прорахунки / Т. А. Бевз // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 282-298 : табл. – Бібліогр.: 49 назв.

«Центральне місце в регіональній багатопартійності у Криму займали політичні партії «лівого» і проросійського спрямування. Наскрізь криміналізовані кримські організації Партії регіонів, КПУ, Політична партія «Руська Єдність», Партія «Руський блок» стали опорою російського впливу і відіграли ключову роль під час російської агресії і наступної окупації». «Власне, питання окупації Криму вирішило лише вузьке коло суб'єктів – «рішучі» кроки Президії Верховної Ради АР Крим, керівництва Політичної партії «Руська Єдність», а найбільше – збройна агресія з боку Російської Федерації» (с. 293).

2077. Березовець, Т. В.
Анексія. Острів Крим : хроніки «гібридної війни» / Т. В. Березовець. – Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2015. – 392 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 371-391 (704 назви).

Досліджується розвідувальна та інформаційно-пропагандистська операція російських спецслужб, яка дозволила підготувати анексію Криму, починаючи з 1991 року. Книга у хронологічному порядку охоплює період із 18 лютого – початку масових розстрілів на Майдані Незалежності за участі російських спецслужб – по 18 березня 2014 року, коли Крим і Севастополь було офіційно анексовано та включено до переліку суб'єктів Російської Федерації.

2078. Борисенко, О.
Кримська хроніка / О. Борисенко. – Хмельницький : Стасюк Л. С., 2015. – 76 с. : іл., портр.

2079. Віднянський, С. В.
Як кримська криза лютого–березня 2014 р. вплинула на європейську та глобальну безпеку? / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 474-477.

2080. Віднянський, С. В.
Який міжнародно-правовий потенціал має Україна для боротьби за повернення контролю за Кримом? / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 450-454.

2081. Віднянський, С. В.
Які інтереси переслідувала Російська Федерація, анексувавши Автономну Республіку Крим? / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 470-473.

2082. Віднянський, С. В.
Якою є позиція міжнародного співтовариства щодо анексії Криму Російською Федерацією? / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 478-483.

2083. Влащенко, Н. В.
Крадіжка, або Біле сонце Криму / Н. В. Влащенко. – Харків : Фоліо, 2017. – 394 с. : іл., фот.

2084. Газізова, О. О.
Кримський «вузол» ідентичностей: російська анексія і проблематика збереження національної самобутності кримчан / О. О. Газізова // Українознавчий альманах. – 2018. – Вип. 23. – С. 25-31. – Бібліогр.: 20 назв.

2085. Гай-Нижник, П. П.
Окупація та анексія Криму Російською Федерацією у 2014 р. як акт агресії проти України: перебіг вторгнення і свідчення міжнародного злочину / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 118. – С. 110-125.

Також: Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 181-222. – Бібліогр.: 33 назви.

2086. Гай-Нижник, П. П.
Прісна спрага замореного «підросійського» Криму (чи вдасться півострову ви-

рішити проблему прісної води без України) / // Час і події (Чикаго, США). – 2014. – 6 листоп. (№ 45).

2087. Гай-Нижник, П. П.
Спрага-спрага-спрага... Чи вдасться Кримському півострову вирішити проблему прісної води без України? / П. П. Гай-Нижник // Дзеркало тижня. – 2014. – 7–14 листоп. (№ 41). – С. 1, 12.

2088. Головко, В. В.
Оккупация Крыма / В. В. Головко. – Киев : COOP Media, 2016. – 128 с.

2089. Головченко, В. І.
Подвійна анексія Криму Росією : ретроспективний аналіз / В. І. Головченко, В. М. Матвієнко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 1 (42). – С. 19-27. – Бібліогр.: 24 назви.

2090. Горюнова, Є. О.
Російська анексія символічного простору Криму в контексті гібридної війни / Є. О. Горюнова // Політика пам'яті в теоретичному та практичному вимірах. – Рівне, 2019. – С. 199-205. – Бібліогр.: 16 назв.

2091. Грабовський, С. І.
Azat Qirim чи колонія Москви? Імперський геноцид і кримськотатарська революція / С. І. Грабовський, І. В. Лосєв. – Київ : Стилос, 2017. – 120 с.

Зі змісту: Кримськотатарський рух і боротьба за повернення до Криму ; Населення Криму: не таке давнє минуле, сучасне, найближче майбутнє ; 2014-й: новий виток нищення надбань революції ; Постанова Верховної Ради України «Про визнання геноциду кримськотатарського народу».

2092. Громенко, С. В.
КрымНаш. Історія російського міфу / С. В. Громенко. – Київ : Хімджест, 2017. – 224 с. : іл.

2093. Гуменюк, Н. П.
Загублений острів : книга репортажів з окупованого Криму / Н. П. Гуменюк. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 312 с. : іл.

Зі змісту: Шок. Березень 2014. – С. 15-50 ; Страх. Травень 2017. – С. 77-120 ; Відвага. Лютий 2018. – С. 37-184 ; Розчарування. Березень 2019. – С. 253-296.

2094. До другої річниці агресії Росії проти України, 20 лютого 2016 року / Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2016. – 32 с.

2095. Жиров, Г. Б.
Анексія Криму, причини та наслідки / Г. Б. Жиров // Збірник наукових праць Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – Вип. 45. – С. 68-72.

2096. Задорожній, О. В.
Анексія Криму – міжнародний злочин : монографія / О. В. Задорожній ; Укр. асоціація міжнародного права, Ін-т міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка. – Київ : К.І.С., 2015. – 576 с.

2097. Заплатинський, В. М.
Правові та політичні питання Кримської кризи 2014 року / В. М. Заплатинський // Ситуація в Україні в контексті міжнародного права : зб. матеріалів міжнар. наук. круглого столу. – Київ, 2014. – С. 95-98.

2098. Ісакова, Т. О.
Маніпуляційні технології Російської Федерації під час анексії Криму: особливості застосування / Т. О. Ісакова // Стратегічні пріоритети. – 2015. – № 4 (37). – С. 74-82. – Бібліогр.: 15 назв.

2099. Костров, В.
Хроніка кримського протистояння / В. Костров // Віче. – 2014. – № 7. – С. 4-9.

Режим доступу: http://veche.kiev.ua/journal/4145/. – Дата: 10.12.2020.

2100. Крим за завісою. Путівник зоною окупації / заг. ред. А. Майорова ; авт. кол.: О. Волянюк, Х. Добровольська, М. Майоров. – Київ, 2019. – 156 с. : фот., табл., іл.

Зі змісту: Нерозв'язаний вузол кримських проблем. – С. 3-59 ; Кримськотатарське питання. – С. 21-30 ; Флот – троянський кінь у Криму. – С. 38-51 ; Кримський аншлюс. – С. 60-100 ; Українські сили в Криму. – С. 63-65 ; Заручники Путіна. – С. 101-147 ; Мовчазні: деукраїнізація півострова. – С. 107-114 ; Залякані: ідеологічні рамки та каральні методи в Криму. – С. 123-128 ; Незахищені: дискомфорт і небезпека ізоляції. – С. 129-139 ; Мобілізовані: мілітаризація Криму. – С. 140-147 ; Окремі міжнародні та двосторонні угоди, підписані Росією та порушені нею внаслідок окупації та анексії Криму. – С. 150-156.

Режим доступу: https://informnapalm.org/wp-content/uploads/2019/09/%D0%A1rimea_behind_the_curtain_UA.pdf. – Дата: 22.09.2020.

2101. Куцька, О. М.
Причини «неактивності» військових частин Збройних Сил України в ході анексії Криму Російською Федерацією / О. М. Куцька, М. О. Туранський // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 132-133.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 10.10.2019.

2102. Мателешко, Ю. П.
Анексія Криму Росією та її геополітичні наслідки / Ю. П. Мателешко // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2015. – Вип. 1 (14). – С. 119-131. – Бібліогр.: 18 назв.

2103. Офіцинський, Ю. Р.
Окупація Криму Росією 1–15 березня 2014 р. (за матеріалами газети «The New York Times») / Ю. Р. Офіцинський // Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Історичні науки. – 2015. – № 8. – С. 44-56. – Бібліогр.: 62 назви.

2104. Приходько, П.
Прогностична оцінка подальшої долі Кримського півострова крізь призму передумов та причин окупації Криму Російською Федерацією / П. Приходько // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2017. – Вип. 29. – С. 93-98. – Бібліогр.: 9 назв.

2105. Ротар, Н. Ю.
Соціокультурні механізми інтервенції в політичний простір держави (на прикладі Автономної Республіки Крим) / Н. Ю. Ротар // Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. пр. – 2017. – Т. XIII–XIV. – С. 237-264. – Бібліогр.: 42 назви.

2106. Сальнікова, О. Ф.
Мілітарізація Криму Російською Федерацією як загроза безпеці Чорноморського регіону / О. Ф. Сальнікова, В. С. Клименко, В. І. Горєлов // Воєнно-історичний вісник. – 2018. – № 1 (27). – С. 42-47. – Бібліогр.: 6 назв.

2107. Філяніна, Л. А.
Правові наслідки окупації Автономної Республіки Крим: територіальні питання українсько-російських відносин / Л. А. Філяніна // Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпро, 2018. – С. 84-86.

2108. Черненко, Т. В.
Окупований Крим: шляхи запобігання політичному та соціокультурному дистанціюванню від України / Т. В. Черненко // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 3. – С. 52-60.

2109. Якубова, Л. Д.
Суспільно-політичний простір Криму на периферії «русского мира» / Л. Д. Якубова // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2018. – Вип. 12. – С. 9-31.

2110. Ярошинський, О. Б.
Російська окупація як чинник екологічної і гуманітарної катастрофи на Кримському півострові / О. Б. Ярошинський // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 279-281.

2111. Horiunova, E. O.
Russian militarization on Crimea as a threat to the security of the European Union : [Російська мілітаризація Криму як загроза безпеці Європейського Союзу] / E. O. Horiunova // Політичне життя. – 2019. – № 1. – С. 74-78.

2112. Semena, M.
Crimean report. Chronicles of the occupation of the Crimea (2014–2016) : selected, commentaries, reviews and articles published on the Crimea. Realities website in 2014 – early 2016: [Кримський звіт. Хроніки окупації Криму (2014–2016)] / M. Semena. – Kyiv : Mega-press group, 2018. – 319 p. : ill.

Див. також №: 76, 158, 180, 202, 204, 243, 350, 1082, 1083, 1788, 1841, 1876, 1887, 1949, 1967, 1980, 2022, 2042, 2068, 2069, 2184, 2284, 2292, 2293, 2313, 2341, 3172, 3173, 3221, 3236, 3249, 3293, 4381.

Порушення прав людини, переслідування кримських татар та української громади

2113. Алієв, А.
Збереження культурної ідентичності в умовах окупації – надважливе завдання / А. Алієв // Крим Інформ : інформ.-аналіт. журнал. – 2018. – № 5 (13). – С. 14-15.

Режим доступу: https://territorycrimea.ukrinform.com/pdf/05-2018-Ukr.pdf. – Дата: 1.04.2019. Інтерв'ю програмного директора ДП «Кримський дім» Аліма Алієва про сучасний стан, проблеми популяризації кримськотатарської літератури, розвитку мови, перспективи та (не)підтримку держави.

2114. Андрієвська, А.
Люди «сірої зони». Свідки російської анексії Криму 2014 року / А. Андрієвська, О. П. Халімон ; Укр. ін-т національної пам'яті. – Київ : К.І.С., 2018. – 264 с.

Понад півсотні розповідей свідків та жертв російської окупації спростовують міф про безкровну анексію Криму. Це перша книга, у якій свідчать жертви окупації і ті, хто виступив проти російської армії. Для них «приєднання» півострова до Росії стало початком життя в «сірій зоні» – території, де не діють закони цивілізованого світу. Вона охоплює період життя кримчан, коли російські силовики та спецслужби почали проти них масові репресії. Після вироків кримських судів за це відбувають покарання активісти Олександр Костенко та Андрій Коломієць. Також у книзі представлені історії кримських політв'язнів, зокрема, Олега Сенцова та Володимира Балуха.

2115. Баранов, А. В.
Кримськотатарський рух: тенденції конфліктності і участі в миробудуванні / А. В. Баранов // Влада. – 2015. – № 1. – С. 209-212.

2116. Дудник, В. М.
Громадська активність кримських татар в умовах анексії Криму / В. М. Дудник // Таврійські історичні наукові читання : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2017. – С. 14-19. – Бібліогр.: 16 назв.

2117. Іванець, А. В.
Асиміляційна політика російської окупаційної влади як злочинне порушення колективних прав громади етнічних українців Криму: окреслення проблеми / А. В. Іванець // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 299-311. – Бібліогр.: 13 назв.

2118. Коваленко, М.
Соціально-політичне становище кримських татар в умовах окупації Криму / М. Коваленко // Проблеми регіональної історії України : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. молодих істориків. – Херсон, 2017. – Вип. 5, ч. 1. – С. 83-90. – Бібліогр.: 10 назв.

2119. Крымский процесс: проблемы соблюдения стандартов справедливого правосудия в политически мотивированных делах : [доповідь] / общ. ред. Д. Свиридова. – Киев : КБЦ, 2018. – 78 с. : ил.

Аналіз дев'яти судових процесів у Криму над політичними в'язнями Кремля у період з 2016 по 2018 роки.

Режим доступу: https://bit.ly/3ilR2MQ. – Дата: 4.08.2021.

2120. Луканов, Ю. В.
Пресувальна машина: як Росія знищувала свободу слова в Криму : монографія / Ю. В. Луканов. – Київ : КВІЦ, 2018. – 175 с. : фот.

У виданні задокументовано свідчення більше двох десятків журналістів, редакторів, власників ЗМІ та представників міжнародних організацій про побиття, пошкодження і вилучення техніки, незаконні затримання, насильницькі зникнення, тортури, погрози, відмови у акредитації, внесення до «чорних списків»,

відкриття сфабрикованих кримінальних справ, штрафи та інші види тиску і залякування по відношенню до представників ЗМІ в Криму. За чотири роки, відколи Росія окупувала Крим, жоден із цих злочинів де-факто «владою Криму» не розслідувано, а винних – не притягнуто до відповідальності. У той самий час українські правоохоронні органи порушили ряд кримінальних справ за описаними випадками.

2121. Муратова, Э. С.
Мусульмане Крыма в новых политических реалиях / Э. С. Муратова // Восток. – 2016. – № 5. – С. 163-171.

Режим доступу: https://bit.ly/334AgIW. – Дата: 10.03.2020. Аналіз ситуації, в якій опинилися кримські татари після анексії Криму Росією у 2014 році. «За последние два десятилетия в Крыму была воссоздана система начального и среднего мусульманского образования. На полуострове действовало несколько десятков воскресных и коранических школ, 6 медресе и 2 школы хафизов. Они в целом выполнили функции повышения общего уровня религиозных знаний у людей и обеспечения мусульманских общин и мечетей полуострова квалифицированными имамами». «На сегодняшний день из всех мусульманских образовательных заведений среднего уровня удалось наладить работу лишь одного медресе в селе Азовское Джанкойского района» (с. 169). «События весны 2014 г. привели к еще большей поляризации в крымском обществе по линии этнического разделения. По субъективным ощущениям снизился процент межэтнических браков. Уровень бытовой ксенофобии, напротив, стал выше. Было несколько десятков случаев краж и разбоя в мечетях, вандализма над памятными знаками жертвам депортации, конфликтов из-за использования крымскотатарского языка в этнически смешанном рабочем коллективе и др.» (с. 170). «Обозначены три важных для понимания ситуации момента – демографические характеристики Крымского региона, роль Меджлиса крымскотатарского народа и события, формирующие историческую память крымских татар. Рассмотрены коммуникация Духовного управления мусульман Крыма с Меджлисом крымскотатарского народа и с региональными властями, идейные течения внутри мусульманской общины, мусульманское образование и межэтнические и межконфессиональные отношения на полуострове. В завершение статьи обозначены три возможных сценария развития ситуации – оптимистический, пессимистический и реалистичный» (с. 163). «Первый (оптимистический) предполагает постепенную адаптацию крымских татар к новым реалиям, успешную интеграцию мусульманских лидеров в российскую исламскую среду, развитие под влиянием СМИ и политики ДУМК пророссийских настроений у значительной части крымских татар. Этот сценарий возможен при дальнейшем отъезде из Крыма представителей «нетрадиционных» исламских групп и оппозиционно настроенных представителей интеллигенции, появлении лояльных властям легитимных крымскотатарских структур и лидеров, позитивном решении таких наболевших проблем, как самозахваты земли, полноценное функционирование крымскотатарского языка и др.» (с. 170). «Второй (пессимистический) подразумевает сохранение и усугубление поляризации в крымском обществе по линии этнического/конфессионального разделения, нарастание протестных (радикальных) настроений среди мусульман. К такому развитию ситуации может привести массированный прессинг крымскотатарских активистов и сторонников «нетрадиционных» исламских групп со стороны силовиков, неспособность властей заручиться поддержкой легитимных национальных лидеров и структур, затягивание решения актуальных для крымскотатарского общества проблем земли, языка, представленности в органах власти и др. Третий (реалистичный) предполагает консервацию на определенный срок нынешней ситуации, при которой сохраняется поляризация внутри крымскотатарского сообщества на сторонников и противников изменения статуса Крыма, происходит усиление позиций ДУМК и создание лояльных властям альтернативных Меджлису крымскотатарских организаций. Присутствует “точечное” давление силовиков, которое пока не

провоцирует массовой радикализации мусульман, но способствует поддержанию среди них протестных настроений» (с. 171).

2122. Якубова, Л. Д.
«Русская весна» – криве дзеркало теорій націй і націоналізму / Л. Д. Якубова // Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії : доповіді та матеріали всеукр. наук. конф. – Київ, 2016. – С. 31-62.

2123. Crimea in the Dark. The Silencing of Dissent : [Крим у темряві. Мовчання інакомислення]. – London : Amnesty International, 2016. – 27 p.

Описуються найбільш відомі випадки порушення прав людини в 2014–2016 роках по відношенню до кримстких татар і мусульман у Криму після анексії півострова Росією в 2014 році: Ільмі Умеров, Ахтем Чийгоз, Ервін Ібрагімов, Муслім Алієв, Емір-Уссейн Куку, Микола Семена, «Севастопольська четвірка».

Див. також №: 24, 2100, 3881, 3883, 3884, 3886.

4. ВІЙНА НА СХОДІ УКРАЇНИ

Антитерористична операція (АТО) / Операція Об'єднаних Сил (ООС)

2124. АД 242. Історія мужності, братерства та самопожертви / уклад. І. Штогрін ; фот. С. Л. Лойко. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 352 с. : фот.

Книга про 242 дні боїв в аеропорту Донецька, або в АДу – як його назвали оборонці – це майже 60 свідчень «кіборгів», коментарі військових експертів та військових аналітиків з України, Росії, США та Канади.

2125. Ананьєв, В.
Сліди на дорозі / В. Ананьєв. – Київ : Наш формат, 2019. – 376 с.

Книга-свідчення розповідає про війну на Сході України очима очевидців. Важливим доповненням до книги є QR-коди з документами з місця подій: фотографіями, відео-роликами, географічними локаціями тощо. Ця книга передає усю атмосферу жаху війни, складних випробувань, які доводиться долати щодня силовикам та звичайним людям.

2126. Бенчук, В. О.
Перші бої за Іловайськ у серпні 2014 року / В. О. Бенчук, В. М. Грицюк // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 1 (31). – С. 37-54. – Бібліогр.: 33 назви.

2127. Бенчук, В. О.
Реакція жителів Донецької області на збройну агресію Росії проти України у 2014 р. / В. О. Бенчук, В. В. Трофимович // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 34. – С. 172-199. – Бібліогр.: с. 191-198.

2128. Бенчук, В. О.
«Російська весна» в Маріуполі на сторінках газети «Приазовский рабочий» (лютий–червень 2014 року) / В. О. Бенчук // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 33. – С. 224-239. – Бібліогр.: с. 234-238.

2129. Бенчук, В. О.
«Російська весна» у Маріуполі (лютий–червень 2014 року) / В. О. Бенчук // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Т. 30 (69), № 4. – С. 7-12. – Бібліогр.: 39 назв.

2130. Бенчук, В. О.
Суспільно-політичне та силове протистояння в українському місті Маріуполь навесні 2014 року / В. О. Бенчук // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 3 (33). – С. 5-22. – Бібліогр.: 43 назви.

2131. Богдан, Иван
Мариуполь. 2014 : док.-хронол. обзор / Иван Богдан. – Мариуполь : КИТ, 2016. – 199 с. : ил.

2132. Бондаренко, А.
Бойові дії в зоні АТО у вересні–грудні 2014 року / А. Бондаренко // Українознавство. – 2020. – № 3 (76). – С. 115-123. – Бібліогр.: 15 назв.

2133. Брест, Мартин
Пехота / Мартин Брест. – Київ : ДІПА, 2017. – 374 с. : ил.

Книга написана про війну на сході України безпосереднім її учасником, жителем Донецької області, сержантом спочатку 41-го ОМПБ, а потім 72-ї ОМБр Збройних Сил України, бійцем з позивним «Мартін Брест».

2134. Брест, Мартин
Пехота–2. Збройники / Мартин Брест. – Київ : ДІПА, 2019. – 376 с.

Як і в першій частині, читач стане свідком того, як служать, воюють, живуть військові «зони АТО/ООС». «Збройники – (бойовий суржик АТО) військовослужбовці збройних сил України. В «Силах і засобах, задіяних у проведенні Антитерористичної операції/Операції Об'єднаних Сил» всі мають своє прізвисько ДПСУ – «погранці», НГУ – «нацики», НПУ – «менти», ЗСУ – «збройники» (с. 4).

2135. Брест, Мартин
Пехота–3. Терриконы / Мартин Брест. – Київ : ДІПА, 2019. – 376 с.

2136. Бура, Д. М.
Хроніки війни. 2014–2020 / Д. М. Бура, О. В. Красовицький. – Харків : Фоліо, 2020. – (Хроніка).

Т. 1 : Від Майдану до Іловайська. – 478 с. : карт.
Т. 2 : Від першого до другого «Мінська». – 474 с.
Т. 3 : П'ять років гібридної війни. – 478 с.

2137. Вишневський, М. Ф.
Служба спеціального призначення / М. Ф. Вишневський та ін. ; ред. М. І. Мальков. – Чернівці : Місто, 2015. – 183 с.

Книга присвячена участі підрозділів Держспецтрансслужби в АТО. Насамперед, це – короткострокове відновлення мостових переходів шляхом наведення НЗМ-56, інженерне обладнання позицій військ, укриттів для особового складу і техніки, розмінування об'єктів транспортної інфраструктури, відновлення соціальної інфраструктури, охорона об'єктів державного значення (мости, гідротехнічні споруди), загородження об'єктів залізниці…

2138. Війна на Донбасі. 2014–2016 рр. : зб. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. наук.

військ.-іст. конф., 20 квіт. 2017 р. / Нац. військово-історичний музей України ; ред-кол.: В. В. Таранець, Я. Ю. Тинченко (відп. ред.), І. В. Мороз (відп. ред.). – Київ, 2017. – 290 с. : іл.

2139. Війна очима ТСН: 28 історій по той бік камери / Студія 1+1 ; О. Кашпор ; ред. А. Чех. – Київ : Основи, 2015. – 224 с. : іл. – (Очима ТСН).

2140. Вільчинський, О.
У степу під Авдіївкою. – Харків : Фоліо, 2018.- 187 с. / О. Вільчинський. – Харків : Фоліо, 2018. – 187 с.

Зі змісту: Позивний Луїс. – С. 11-21 ; Батьки і діти. – С. 30-41 ; Нічна варта. – С. 48-56 ; Наша Авдіївка. – С. 99-102 ; Військовий топограф Хотин. – С. 146-150 ; Зимова війна. – С. 150-160 ; Тотальний опір. – С. 160-164 ; У степу під Авдіївкою. – С. 174-179 ; Червона зима – С. 179-185.

В основу повісті лягли особисті враження автора, який взимку 2016–2017 років перебував як рядовий боєць в одному з добровольчих підрозділів під Авдіївкою.

2141. Гай-Нижник, П. П.
Війна на сході України: початок (чи відбулося вторгнення російських збройних сил і військ спеціального призначення у Донбасі?) / П. П. Гай-Нижник // Російська агре-сія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 242-254. – Бібліогр.: 15 назв.

2142. Головко, В. В.
Україна в умовах антитерористичної операції та російської збройної агресії (2014 р.) / В. В. Головко // Український історичний журнал. – 2015. – № 3. – С. 176-193. – Бібліогр.: 36 назв.

2143. Горбенко, А. І.
Застосування прикордонних підрозділів у період початкової фази АТО на Сході України / А. І. Горбенко // Застосування сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності : зб. тез доповідей наук.-практ. конф. – Львів, 2020. – С. 226-227.

2144. Гребенюк, М. В.
Історична періодизація антитерористичної операції на сході України (14 квітня 2014 – 30 квітня 2018 рр.) / М. В. Гребенюк, В. М. Грицюк, П. В. Щипанський // Україн-ський історичний журнал. – 2020. – № 4. – С. 176-191. – Бібліогр.: 18 назв.

2145. Дзюбенко, В. А.
Деякі аспекти військової оборони ЗСУ в умовах «гібридної» війни на Сході Украї-ни / В. А. Дзюбенко // Проблеми регіональної історії України : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. молодих істориків. – Херсон, 2017. – Вип. 6, ч. 1. – С. 44-55. – Бібліогр.: 16 назв.

2146. Донбас в огні. Путівник зоною конфлікту / Громад. орг. «Прометей» ; авт. кол.: М. Балабан, О. Волянюк, К. Добровольська та ін. ; заг. ред. А. Майорова. – Львів, 2017. – 98 с. : іл.

Зі змісту: Чи була війна неминучою? – С. 17-30 ; Хроніки війни. – С. 33-44 ; Життя в умовах війни. – С. 45-52 ; Російська присутність. – С. 65-82 ; Перелік декому-нізованих назв Донецької та Луганської областей. – С. 84-90 ; Лексика війни. – С. 91-92 ; Міжнародно-правова кваліфікація дій Росії як агресії. – С. 92-97.

Режим доступу: https://informnapalm.org/ua/wp-content/uploads/sites/9/2017/05/Donbas_v_Ogni_UKR_2-3web.pdf. – Дата: 7.05.2019.

2147. Євсєєв, І. Г.
Операція об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях: передумови запровадження / І. Г. Євсєєв // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 2 (32). – С. 5-18. – Бібліогр.: 21 назва.

2148. Жирохов, М. А.
Битва за Луганск / М. А. Жирохов. – Киев : Patriot Book, 2019. – 224 с.

Зі змісту: Зарождение луганского сепаратизма ; «Русская весна» на Луганщине ; Создание незаконных вооруженных формирований ; Оборона Луганского аэропорта. Начало ; Добровольческие формирования Луганщины ; Штурм Луганского погранотряда ; Металлист, 17 июня ; Освобождение Лисичанска, Северодонецка и Рубежного ; Освобождение Станицы Луганской ; Первый гумконвой ; Хронологическая таблица ; Список военнослужащих, погибших в теракте 14 июня 2014 года.

2149. Жирохов, М. А.
Саур-Могила: последний рубеж / М. А. Жирохов. – Киев : Сигматрейд, 2018. – 239 с.

Зі змісту: Первый штурм Саур-Могилы ; Зеленополье ; Битва за небо ; Второй штурм Саур-Могилы ; Российское вторжение и кровавое падение Степановки ; Оборона ; «Харьковская» группа ; Группа Гордийчука ; Документы из личного архива начальника медицинского пункта 1 БТГр 51 омбр старшего лейтенанта Назария Гординяка ; Потери силовых ведомств (погибшими и пропавшими без вести) при проведении военной операции непосредственно в районе Саур-Могилы (июнь–август 2014 г.).

2150. Жирохов, М. А.
Стальной кулак (танки в войне на Донбассе) / М. А. Жирохов. – Киев : Сигматрейд, 2018. – 208 с. – Украинским танкистам, погибшим на Донбассе – посвящается.

Зі змісту: Российский след войны на Донбассе ; Танкисты – Герои Украины ; Военнослужащие отдельных танковых бригад, награжденные государственными наградами (посмертно).

2151. Жолдак, Б. О.
УКРИ / Б. О. Жолдак. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. – 224 с.

Текст складається з новел, об'єднаних в єдиний цілісний твір кількома спільними героями та загальною темою. Основним завданням цієї художньої «бойової прози» бачиться бажання автора формувати загальну картину, що дає уявлення про перебіг сучасної війни на сході України, особливості роботи бійців АТО, їхні стосунки з волонтерами та місцевим населенням і змалювати українських героїв позитивними, хоча й дещо міфологізованими.

2152. Здіорук, С. І.
Служби військових капеланів України як чинник збереження національної ідентичності / С. І. Здіорук // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 446-458.

Режим доступу: https://ussd.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/Banderivski-chytannya_DRUK-3.pdf. – Дата: 14.06.2021.

2153. Зіненко, Р. А.
Війна, якої не було. Хроніка Іловайської трагедії : у 2 ч. / Р. А. Зіненко ; ред., авт. вступ. ст. В. Є. Бутусов. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Харків : Фоліо, 2019. – (Хроніка).

Ч. 1 : 7–24 серпня 2014 року. – 446 с. : іл.

Ч. 2 : 25–31 серпня 2014 року. – 476 с. : іл.

2154. Івершенко, В. В.
Особливості побуту українського солдата під час збройного конфлікту на Сході України / В. В. Івершенко, Л. О. Цибуленко // Проблеми регіональної історії України : матеріали XII Всеукр. наук. конф. молодих істориків. – Херсон, 2016. – Вип. 4, ч. 1. – С. 56-65. – Бібліогр.: 10 назв.

2155. Казан, Е. М.
Проблеми медичного забезпечення Збройних сил України в Антитерористичній операції (2014–2015 рр.) / Е. М. Казан // Військово-науковий вісник. – 2016. – Вип. 25. – С. 245-254.

2156. Казан, Е. М.
Проблеми медичного забезпечення на початковому етапі відбиття російської агресії (2014 р.) / Е. М. Казан // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 130-131.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019. «... ніколи раніше медична служба ЗСУ (як і інших силових структур України) не мала можливості перевірити своє функціонування в умовах реальних бойових дій та масового напливу поранених. За офіційними даними, станом на 29 липня 2014 р. поранення отримали 1236 бійців, а в госпіталях перебувало 745 (з них 36 знаходилось у важкому стані). Основними осередками прийому поранених стали військово-медичні установи, розташовані найближче до зони бойових дій...». «Переведення до осені 2014 р. збройного конфлікту в затяжну фазу зумовило потребу реорганізації медичного забезпечення в зоні бойових дій. Однією з основних його ланок стали мобільні госпіталі» (с. 130).

2157. Клименко, О. П.
Фронтовий альбом. Небо впало під землю : [задокументована у світлинах російсько-українська війна 2014–2016 рр. на Донбасі] / О. П. Клименко. – Київ : АВІАЗ, 2016. – 240 с. : іл. – (Українська книга 2016 року).

2158. Коляда, І. А.
Події 2014 року на сході України через призму іноземної журналістики / І. А. Коляда, Б. М. Сокур // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 286-290. – Бібліогр.: 7 назв.

2159. Лазарович, М. В.
Спекотне літо 2014 року: масове вторгнення регулярних військ Російської Федерації в Україну / М. В. Лазарович // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 51-62. – Бібліогр. та комент.: 42 назви.

2160. Лойко, С. Л.
Аеропорт / С. Л. Лойко. – Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2015. – 344 с.

Реальні події оборони Донецького аеропорту військовослужбовцями ЗС України та добровольцями у вересні 2014 – лютому 2015 рр.

2161. Мєшков, А. В.
Особливості загроз інформаційній безпеці у зоні проведення АТО/ООС (2014–2020 рр.) / А. В. Мєшков // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 159, № 11-12, ч. 3. – С. 93-98. – Бібліогр.: 30 назв.

2162. Неоголошена війна. Невідомі факти і хроніки АТО / О. Каліновська, О. С. Криштопа, Є. Назаренко, В. Трохимчук, Д. Феденко. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 512 с. : іл.

Масові заворушення на Сході. Перші успіхи української армії в АТО. Іловайський котел. Мінські домовленості. Історія захисту Донецького аеропорту. Міжнародні аспекти війни. Репортажі тих журналістів, які на власні очі бачили кров і сльози. Неоголошена війна триває...

2163. Підшибякін, С. В.
Іловайська трагедія 2014 року в дискурсі української громадської думки / С. В. Підшибякін // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2020. – Вип. 33. – С. 243-259. – Бібліогр.: 54 назви.

2164. Підшибякін, С. В.
Операція чи «котел»: Дебальцівські події початку 2015 року у візіях української громадської думки / С. В. Підшибякін // Новітня доба. – 2019. – Вип. 7. – С. 23-37. – Бібліогр.: 37 назв.

2165. Поле битви – Україна. Від «володарів степу» до «кіборгів» : воєнна історія України від давнини до сьогодення / упоряд. К. Ю. Галушко. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 352 с. – (Історія без цензури).

Зі змісту: Війна на сході України 2014–2015 рр. – С. 336-350.

2166. Положій, Є. В.
Іловайськ : розповіді про справжніх людей / Є. В. Положій. – 2-ге вид. – Харків : Фоліо, 2017. – 377 с. : іл.

Текст є спробою реалістично та без прикрас описати події, що відбулися в Іловайську в серпні–вересні 2014. Збираючи матеріал для книги, автор вивчав різні джерела та шукав людей, що вижили в «Іловайському котлі». Йому вдалося поспілкуватися з десятками осіб, серед яких були бійці підрозділів «Донбас», «Дніпро-1», «Херсон», «Миротворець», 17-ої танкової, 51-ї, 92-ї та 93-ї бригад, 39-го, 40-го та 42-го територіальних батальйонів, Сумського прикордонного загону.

2167. Поплавський, О. О.
Донське козацтво як інструмент експансії Кремля на українському Донбасі / О. О. Поплавський // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 140-148. – Бібліогр.: 8 назв.

2168. Поспєлов, А. С.
Перша бойова перемога Українського флоту – військово-морське зіткнення на траверзі Чорноморська 8 вересня 2016 року / А. С. Поспєлов // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 128. – С. 80-84. – Бібліогр.: 10 назв.

2169. Присяжнюк, Ю. П.
Російська агресія на Донбасі в рефлексії українських воїнів / Ю. П. Присяжнюк // XXVII наукова сесія Осередку Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Черкасах : матеріали доповідей. – Черкаси, 2016. – С. 3-8.

2170. Рева, І. М.
Воїни Дніпра: цінності, мотивації, смисли / І. М. Рева ; відп. ред. Т. Ковтунович ; ред. Т. Небесна ; Укр. ін-т нац. пам'яті, Дніпропетр. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького. – Київ : К.І.С., 2020. – 357 с. : іл.

Книга містить спогади одинадцяти дніпрян, учасників російсько-української війни на Донбасі, які служили у складі Збройних сил України та добровольчих підрозділів у 2014–2015 рр.

2171. Рєзнік, В. І.
Оперативне командування російських окупаційних військ (сил) «Донецьк»: склад та можливості / В. І. Рєзнік // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 141-142.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019. «Угруповання незаконних збройних формувань (НЗФ) на території Донецької області зведене в оперативне командування (ОК) «Донецьк». ОК «Донецьк» утворене на базі 1-го армійського корпусу «Народної міліції Донецької Народної Республіки» на початку 2016 року» (с. 141). «Інформація, яка поступає, свідчить, що війська ОК «Донецьк» ведуть активну бойову підготовку, відпрацьовуючи дії як в обороні, так і в наступі, питання вогневого ураження в різних умовах, відпрацьовують взаємодію, ведення вогню артилерії із застосуванням сучасних засобів управління та розвідки. В цьому процесі, очевидно, активно беруть участь військовослужбовці ЗС РФ. Таким чином, говорячи про ОК «Донецьк», необхідно розуміти, що ми маємо справу з як мінімум повноцінним оперативно-тактичним об'єднанням, здатним своїми силами вирішувати в обороні завдання до оперативного розмаху, а в наступі – оперативно-тактичного. Сприймати противника як "банди", які можна розігнати за пару днів – в корні невірно» (с. 142).

2172. Руденко, Ю.
Психи двух морей : [про реальні події російсько-української війни у квітні – серпні 2014 р.] / Ю. Руденко. – Харків : ДІПА, 2017. – 306 с.

Кожен сюжет книги написаний зі слів бійців, волонтерів, журналістів; описується ціла низка подій – від Майдану і д найгарячіших боїв на Донбасі.

2173. Скобало, Ю. Б.
Війна не поставила нас на коліна / Ю. Б. Скобало. – Львів : Растр-7, 2016. – 304 с. : іл., портр.

Зеленопілля, Іловайськ, Луганський аеропорт, Донецьк, Маріуполь, Дебальцеве, Щастя, Кримське, Слов'янськ, Станиця Луганська, Мар'їнка, Піски, Авдіївка.

2174. Слов'янськ у війні 2014 року / упоряд. В. П. Скрипник. – Слов'янськ : Друкарський двір, 2016. – 231 с. : фот.

2175. Снегірьов, В.
Історія одного міста. Окупація та звільнення Сєвєродонецька / В. Снегірьов, О. А. Мартиненко, С. Мовчан. – Київ : Укр. Гельсінська спілка з прав людини. – 2017. – 17 с. : фот.

Режим доступу: https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Secerodonezk_okupation_Ukr_A5_1.pdf. – Дата: 14.01.2021.

У додатках подаються прізвища загиблих військовослужбовців ЗСУ з 2014 по 2017 роки.

2176. Стахурська-Козоріз, А. В.
Лялька-мотанка як оберіг для українського воїна / А. В. Стахурська-Козоріз // Література та культура Полісся. – 2018. – Вип. 92. – С. 350-360. – Бібліогр.: 26 назв.

2177. Стеблюк, В. В.
Синдром АТО : нотатки «Айболіта» / В. В. Стеблюк. – Київ : Дух і Літера, 2017. – 288 с. – (Бібліотека спротиву, бібліотека надії).

2178. Струцюк, Й. Г.
Коридор : белетристика і публіцистика / Й. Г. Струцюк. – Київ : Укр. пріоритет, 2019. – 462 с.

Зі змісту: Коридор смерті»: [про Іловайську трагедію].

2179. Топальський, В. Л.
Бойове застосування армійської авіації в ході АТО (2014 рік) / В. Л. Топальський // Застосування сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності : зб. тез доповідей наук.-практ. конф. – Львів, 2020. – С. 240-241.

2180. Трофименко, А. В.
Операція об'єднаних сил в Україні: політико-правові засади проведення / А. В. Трофименко // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2018. – Вип. 21. – С. 253-259. – Бібліогр.: 12 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_ip_2018_21_34. – Дата: 3.03.2021. Автором досліджено передумови та процес ухвалення Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях», проаналізовано його положення та значення для процесу деокупації та реінтеграції цих територій. Встановлено основні відмінності між форматами проведення АТО та ООС, визначено права осіб, що залучаються до проведення ООС. Розглядається поняття «зона безпеки» та представлено режими перебування в ній, а також встановлено порядок в'їзду до району проведення ООС.

2181. У вогняному кільці. Оборона Луганського аеропорту / авт. кол.: С. Глотов, А. Глотова, А. Воронова та ін. ; голов. ред. О. В. Красовицький. – 2-ге вид., випр. та допов. – Харків : Фоліо, 2019. – 540 с. : іл. – (Хроніка).

Зі змісту: Список загиблих і зниклих безвісти військовослужбовців. – С. 466-533.

2182. Филипчук, С. В.
Досвід капеланства в умовах АТО / С. В. Филипчук // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Релігієзнавство. – 2015. – Вип. 12. – С. 161-169. – Бібліогр.: 14 назв.

2183. Фролов, С. М.
Застосування частин спеціального призначення Військово-Морських Сил Збройних Сил України в антитерористичній операції на території Донецької та Луганської областей (2014–2016 рр.) / С. М. Фролов // Воєнно-історичний вісник. – 2020. – № 1 (35). – С. 20-33. – Бібліогр.: 32 назви.

2184. Цаплієнко, А. Ю.
Книга змін: історії з переднього краю / А. Ю. Цаплієнко. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 256 с. : іл.

Спроба розібратися в тому, з чого почалася війна. І чи скоро перемога. Майдан,

Крим, Донбас. Війна була неминуча. Ми не хотіли змінюватися. І тому вона почалась.

2185. Чернієнко, В. В.
Боже, бережи Україну!: на реальних подіях формування Іловайського котла / В. В. Чернієнко. – Харків : Фоліо, 2018. – 159 с.

2186. Чех, А.
Точка нуль : збірка есеїв / А. Чех. – Харків : Віват, 2017. – 224 с.

На «нулі», тобто передовій, де Артем Чех пробув у лавах ЗСУ в 2015–2016 роках. Тут немає ідеалізації наших солдат чи демонізації ворога, немає пошуку винних, а відповідь на питання «Що робити?» проста: вижити… – пише у своїй рецензії на книгу журналіст Владислав Івченко.

2187. Шевченко, А. В.
Слов’янськ. Початок війни / А. В. Шевченко. – Харків : Фоліо, 2019. – 430 с. : фот.

2188. Шевчук, В. В.
Досвід застосування підрозділів територіальної оборони Збройних Сил України у збройному конфлікті в окремих районах Донецької та Луганської областей (2014 р.) / В. В. Шевчук // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 153-154.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 29.10.2019. «Характерною рисою збройного конфлікту в Україні стало створення ще до початку конфлікту силами спеціальних операцій Російської Федерації в окремих районах Донецької та Луганської областей сил опору, переважно з радикально налаштованого місцевого населення, що ідентифікує себе етнічними росіянами». «У початковий період збройного конфлікту (травень–серпень 2014 року) збройні формування противника невизнаних республік у своєму складі нараховували до 15 тис. осіб. На їх озброєнні були стрілецька зброя, гранатомети, невелика кількість броньованих бойових машин, артилерійських систем, міномети і переносні зенітно-ракетні комплекси. У межах окремих районів одночасно діяли 25–30 диверсійно-розвідувальних груп чисельністю до 18 осіб кожна; 22–25 мобільних груп зі складу загонів незаконних збройних формувань чисельністю до 30 осіб кожна; загони незаконних збройних формувань кожен чисельністю до 300 осіб. Разом з тим для нарощування зусиль загони об’єднувалися». «Внаслідок таких дій була створена можливість відкритого саботажу органів державної влади, захоплення районних управлінь міліції, відділень зв’язку, поштових відділень, телерадіостанцій і телевізійних ретрансляторів тощо. Разом з тим були вчинені диверсії поблизу військових об’єктів, а також об’єктів на комунікаціях». «Досвід застосування батальйонів територіальної оборони показав, що одним із найважливіших завдань була охорона військових об’єктів (аеродромів, районів дислокації військ, складів та інших об’єктів)» (с. 153).

2189. Якубович, М. М.
Від Майдану до АТО: українські мусульмани в умовах військово-політичної кризи (2013–2016) / М. М. Якубович. – Київ : Сік Груп Україна, 2017. – 153 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 139-152. – (Бібліотека ісламознавства).

2190. Steblyna, N. O.
The battle of Ilovaisk in ukrainian digital political : [Битва за Іловайськ в українському цифровому політичному дискурсі] / N. O. Steblyna // Міжнародні та політичні дослі-

дження. – 2020. – Вип. 33. – С. 169-181. – Бібліогр.: с. 179-180.

Див. також №: 2, 153, 159, 171, 180, 182, 186, 188, 192, 195, 197, 199, 204, 210, 217, 219, 226, 228, 229, 234, 247, 250, 251, 257, 258, 326, 1148, 1218, 1224, 1228, 1238, 1246, 1739, 1741, 1756, 1887, 2234, 2236, 2237, 2849, 3172, 3174.

Добровольчі батальйони. Волонтерський рух

2191. Андреева, К.
Белорусский Донбасс / К. Андреева, И. Ильяш. – Харьков : Фолио, 2020. – 512 с. – (Военные дневники).

Зі змісту: Боевики, вербовка и вербовщики. – С. 23-43 ; Особенности гибридной войны. – С. 44-59 ; Добровольцы: от Майдана до украинского гражданства. – С. 69-118 ; Погибшие. – С. 158-181 ; Волонтеры. – С. 250-269 ; Белорусские цифры войны. На стороне Украины. На стороне России. – С. 270-279 ; Спецслужбы против добровольцев. – С. 280-302 ; Информационные войны. – С. 324-341 ; Бизнес на войне. – С. 368-395 ; «ЧВК Вагнера». – С. 412-440 ; Война Лукашенко. – С. 441-487.

Автори книги – білоруські журналісти, які працюють на каналі «Белсат» у Мінську, намагалися зачепити всі аспекти: від історій білорусів з обох боків конфлікту до нелегальної торгівлі державних підприємств із «ЛНР» і «ДНР», від методів роботи силовиків до інформаційної стратегії білоруської влади. Передмову до видання написав перший лідер незалежної Білорусі Станіслав Шушкевич. «В Донбассе Кремль увидел плацдарм, где можно выгодно разыграть карту «возрождения империи». И карта эта была разыграна ценой традиционно дешевого для России ресурса – ценой человеческих жизней» (с. 3). «К большому сожалению, своих сторонников она находит и в Беларуси, которая за годы независимости так и не смогла оторваться от жестокого «старшего брата». А значит, мусор советизма и большевизма, увы, не выметен из сознания белорусов. Именно эта ложь и заставила многих из них взять в руки оружие на чужой земле» (с. 4).

2192. Богдалов, А.
Участь іноземних добровольчих формувань у ході проведення антитерористичної операції на Сході України (на матеріалах Національного музею історії України) / А. Богдалов // Емінак. – 2016. – № 3 (15), т. 3. – С. 72-76. – Бібліогр.: 21 назва.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_3(3)__15. – Дата: 15.01.2021.

2193. Богданов, А. П.
Історія формування та діяльність добровольчих батальонів у зоні проведення АТО / А. П. Богданов // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2016. – Вип. 1, ч. 1. – С. 95-100. – Бібліогр.: 29 назв.

2194. Вєдєнєєв, Д. В.
Волонтерський рух в Україні в ході російсько-української війни: ризики праці та форми державного і громадського визнання / Д. В. Вєдєнєєв, О. В. Турчак // Військово-науковий вісник. – 2018. – Вип. 30. – С. 206-216. – Бібліогр.: 16 назв.

2195. Визволення Маріуполя : фотозбірка військової мемуаристики / Колектив ветеранів полку «Азов» ; упоряд., ред., відп. за вип. М. Кравченко ; ред. О. Кравченко ; пер. А. Ніколова. – Київ : Орієнтир, 2018. – 132 с. : фот.

Події 5 травня – 13 червня 2014 р. Визволення міста добровольцями полку «Азов».

2196. Війна кличе. Стань переможцем! : нотатки на полях російсько-української війни. Ч. 1 / П. Билина ; передм. І. Д. Фаріон. – Київ : Укр. пріоритет, 2017. – 165 с.

Книга нотаток бійця добровольчого батальйону особливого призначення «Золоті ворота» Петра Билини – документ нашого часу, що стане одним із джерел для дослідників історії російсько-української війни 2014–2017 рр.

2197. Волонтери, 2014–2016 : [зб. ст. і матеріалів] / Ніжин. краєзн. музей ім. І. Спаського ; упоряд.: В. Н. Ємельянов, В. В. Кулик. – Ніжин : Лисенко М. М., 2016. – 96 с. : іл., портр.

Збірник містить матеріали, спогади, свідчення про діяльність ніжинських волонтерів та громадських організацій Ніжина по допомозі нашим солдатам на фронті.

2198. Волонтери. Мобілізація добра : збірка / упоряд. І. Карпа. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 256 с.

2199. Волонтерство як суспільне явище з точки зору активної молоді / ред. Л. Кудіна ; авт.-упоряд. О. Рязанцева. – Київ : Молодіжна Альтернатива, 2015. – 72 с.

2200. Гаврилишин, Ю. І.
Добровольчі формування у протистоянні російській агресії (на прикладі «Другої чоти» батальйону «Азов») / Ю. І. Гаврилишин // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн XX століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 206-209.

2201. Гайдай, О. М.
Волонтерські будні професора Є. Сінкевича / О. М. Гайдай // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2019. – С. 72-78. – Бібліогр.: 28 назв.

Командуванням військової частини А1495 нагороджений медаллю «За гідність та патріотизм» у 2015 році.

2202. Герилів, С. М.
Наші Атланти: вистояти і перемогти! / С. М. Герилів ; ред-упоряд. І. Коляка. – Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2017. – 239 с. : іл.

Хроніки волонтерської організації «Наші Атланти» з Бердянська.

2203. Герилів, С. М.
Наші Атланти: жертовність во ім’я спасіння / С. М. Герилів . – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2015. – 292 с.

2204. Герилів, С. М.
Наші Атланти: незмірна чаша милосердя : [про волонтерські будні бердянських доброчинців] / С. М. Герилів. – Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2016. – 276 с.

2205. Голик, М. М.
Волонтерський рух в системі морально-психологічного забезпечення сучасного українського війська / М. М. Голик // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 107. – С. 116-120. – Бібліогр.: 22 назви.

2206. Горбачевський, Т. С.
Мережа волонтерських організацій допомоги АТО (2014–2017 роки) / Т. С. Горбачев-

ський // Вісник Львів. торг.-екон. ун-ту. Гуманітарні науки. – 2019. – Вип. 16. – С. 124-131. – Бібліогр.: 37 назв.

2207. Грушко-Колінько, З.
Волонтерські будні. Дорожні сповіді–оповіді / З. Грушко-Колінько. – Дніпропетровськ : Ліра, 2017. – 92 с. : фот.

2208. Добробати / кер. проекту І. Рябчий ; авт. передм. А. Б. Аваков ; авт.: К. П. Гладка, Д. В. Громаков, В. В. Миронова та ін. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Харків : Фоліо, 2017. – 325 с. : іл.

Проєкт «Добробати» – це хроніка історії руху і водночас роздуми над його природою у російсько-українській війні 2014–2016 рр. Створення добробатів, їхній бойовий шлях і сучасний стан – усе це безпосередньо з уст учасників подій, політиків, військових, громадських діячів та волонтерів.

2209. Єрко, Г. І.
Обличчя героїзму: феномен жіночої добровільності / Г. І. Єрко, І. С. Савчук // Гендерна політика міст: історія і сучасність : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 6–7 жовт. 2015 р.). – Харків, 2015. – Вип. 5. – С. 75-84. – Бібліогр.: 13 назв.

2210. Жужа, Л. О.
Волонтерський рух у контексті антитерористичної операції в Україні: політологічний вимір : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Л. О. Жужа ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Харків, 2016. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15-17.

2211. Київський козацький полк ім. Т. Г. Шевченка (БУК) в АТО / ред.: Л. Гасиджак, А. Малород, О. Спасіченко. – Київ : Вольф, 2017. – 60 с. : іл.

Добровольча рота, створена у липні 2014 р.

2212. Кокорський, В. Ф.
Динаміка генералізованої довіри і волонтерство в Україні після Революції Гідності / В. Ф. Кокорський, О. І. Кокорська // Політичне життя. – 2018. – № 3. – С. 96-100. – Бібліогр.: 12 назв.

2213. Котлярчук, А.
Добровольці. Доба героїв = The volunteers. The age of heroes / А. Котлярчук. – Київ : Мистецтво, 2019. – 320 с. : фот. – Укр. та англ. мовами.

Арт-проєкт про добровольців та ветеранів АТО.

2214. Лук'янов, О.
Білоруські добровольчі формування у ході бойових дій на Сході України 2014–2016 рр. (на матеріалах Національного музею історії України) / О. Лук'янов // Емінак. – 2016. – № 3 (15), т. 3. – С.77-80.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_3(3)__16. – Дата: 26.01.2021.

2215. Мадрига, Т. Б.
Волонтерський рух в Україні в умовах зовнішньої агресії / Т. Б. Мадрига // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2018. – № 6 (50). – С. 96-106. – Бібліогр.: 23 назви.

2216. Музика, О. О.
Створення і роль добровольчих батальйонів у протистоянні російський агресії на

Сході України / О. О. Музика, О. Я. Троценко, В. Ф. Микитин // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 135-136.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

2217. Мухіна, М. О.
Волонтерський рух в Україні після «революції гідності» в контексті формування громадянського суспільства / М. О. Мухіна // Гуманітарні студії : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 26. – С. 189-197.

2218. Новікова, В. Г.
Місце та роль жінок у волонтерському русі в період проведення АТО (2014–2018) / В. Г. Новікова // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 2 (32). – С. 38-49. – Бібліогр.: 15 назв.

2219. Новородовський, В. В.
Іноземці та представники національних меншин України у вітчизняних збройних формуваннях: особливості, проблеми, статус (2014–2018) / В. В. Новородовський // Humanitarium : зб. наук. праць з педагогіки, психології, філософії. – 2018. – Т. 40, вип. 3 : Філософія. – С. 133-146.

2220. Орел, І.
Хроніка одного батальйону / І. Орел. – Харків : Права людини : Фоліо, 2016. – 178 с.

Книга громадського активіста з Кадіївки (колишній Стаханов), який у 2014 році служив у батальйоні «Айдар».

2221. Павлік, М. В.
Роль військовослужбовців-жінок у добровольчих формуваннях / М. В. Павлік // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн ХХ століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 221-214.

2222. Перегінчук, Т. М.
Волонтерська допомога та харчування військових (2014–2017 рр.) / Т. М. Перегінчук // Вісник аграрної історії. – 2019. – Вип. 29-30. – С. 202-210. – Бібліогр.: 24 назви.

2223. Позняк-Хоменко, Н.
Волонтери: сила небайдужих / Н. Позняк-Хоменко ; Укр. ін-т нац. пам’яті. – Тернопіль : Джура, 2020. – 360 с.

Режим доступу: https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/volontery-syla-nebaydu zhyh. – Дата: 22.01.2021.

До книги увійшло 28 історій, розказаних від першої особи, які репрезентують різні аспекти волонтерської діяльності, пов’язані з російсько-українською війною: підтримка армії, допомога пораненим, підтримка населення, яке стало заручником цієї війни.

2224. Пуля, І.
Волонтерський рух в Україні (на матеріалах колекції Національного музею історії України) / І. Пуля // Емінак. – 2016. – № 3 (15), т. 3. – С. 67-71. – Бібліогр.: 19 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_3(3)__14. – Дата: 26.01.2021.

2225. Родін, І. В.
Батальйон «Донбас» : записки добровольця / І. В. Родін ; пер. В. М. Верховеня ; худож. М. С. Мендор. – Харків : Фоліо, 2020. – 187 с. : іл. – (Військові щоденники) (Своя війна).

У 2014 у віці 53-х років автор пішов добровольцем на фронт. При виході з Іловайська, потрапив у полон до російських військових. Був звільнений в результаті обміну полоненими.

2226. Сидоренко, С. В.
Волонтерство як суб'єкт глобально-мережевого громадянського суспільства в контексті сучасних соціополітичних трансформацій / С. В. Сидоренко // Гуманітарний вісник Запоріз. держ. інженерної академії: зб. наук. пр. – 2015. – Вип. № 61. – С. 167-174. – Бібліогр.: 10 назв.

2227. Сова, А. («Плохіш»).
Звіт за серпень'14 / А. Сова («Плохіш»). – Харків : Фоліо, 2017. – 156 с. : іл.

Участь добровольців батальону «Айдар» в зоні АТО.

2228. Соціологічні виміри громадянського суспільства в Україні : [кол. монографія] / Ін-т соціології НАН України ; наук. ред. О. С. Резнік. – Київ, 2019. – 288 с. – Бібліогр.: 275-287.

Зі змісту: Установки на громадську активність як компонент політичної культури індивіда. – С.134-164 ; Формування Громадянина: ідентичність, компетентність, цінності, суб'єктність. – С. 165-219 ; Маніфесація громадянської пасіонарності: Євромайдан у грудні 2013 року. – С. 202-219 ; Волонтерський рух в Україні як форма громадянської активності в ситуації соціальної нестабільності. – С. 220-243 ; Волонтерський рух як ядро соціальної солідарності в ситуації інституційної кризи 2014–2015 років. – С. 228-236 ; Ситуація у 2019 році: динаміка ставлення до ролі та ваги волонтерського руху. – С. 240-243.

2229. Стасюк, Ю. М.
Волонтерська допомога українським добровольчим формуванням на початку антитерористичної операції / Ю. М. Стасюк // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 4 (34). – С. 15-33. – Бібліогр.: 37 назв.

2230. Стасюк, Ю. М.
Історичні джерела про участь добровольчих батальйонів в антитерористичній операції / Ю. М. Стасюк // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 118. – С. 125-130. – Бібліогр.: 50 назв.

2231. Стасюк, Ю. М.
Роль українських добровольчих формувань у боях на Сході України (квітень 2014 – лютий 2015 р.) / Ю. М. Стасюк, В. І. Горєлов // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 1 (31). – С. 20-36. – Бібліогр.: 25 назв.

2232. Стасюк, Ю. М.
Соціально-правовий захист осіб добровольчих формувань / Ю. М. Стасюк // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 147-148.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

2233. Стасюк, Ю. М.
Українські добровольчі формування як унікальне явище незалежної України / Ю. М. Стасюк // Військово-історичний меридіан. – 2018. – Вип. 2. – С. 17-27. – Бібліогр.: 40 назв.

2234. Томчук, О. А.
Волонтерська душпастирська служба в зоні АТО / О. А. Томчук // Військово-історичний меридіан. – 2017. – Вип. 4. – С. 121-130. – Бібліогр.: 24 назви.

Режим доступу: http://vim.gov.ua/pages/_journal_files/09.01.2018/pdf/VIM_18_2017-121-130.pdf. – Дата: 22.03.2019.

2235. Томчук, О. А.
Державне регулювання волонтерським рухом на допомогу Збройним Силам України (2014–2017 рр.) / О. А. Томчук // Воєнно-історичний вісник. – 2017. – № 3 (25). – С. 40-44.

2236. Томчук, О. А.
Душпастирська опіка у волонтерському русі на допомогу Збройним Силам України під час російської агресії (2014–2017) / О. А. Томчук // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2018. – Вип. 27. – С. 169-172. – Бібліогр.: 12 назв.

Режим доступу: https://eprints.oa.edu.ua/6873/1/29.pdf. – Дата 22.02.2019.

2237. Томчук, О. А.
Історичні аспекти виникнення волонтерського руху допомоги Збройним Силам України під час проведення антитерористичної операції у 2014 році / О. А. Томчук // Застосування сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності : зб. тез доповідей наук.-практ. конф. – Львів, 2020. – С. 239-240.

2238. Томчук, О. А.
Напрями і форми волонтерського руху в допомогу Збройним Силам України у 2014–2018 рр. / О. А. Томчук // Військово-науковий вісник. – 2018. – Вип. 29. – С. 230-238. – Бібліогр.: 9 назв.

Визначено, що пік піднесення волонтерського руху зафіксовано у 2015 році, коли на території України свою діяльність поширювали понад двісті з половиною відомих волонтерських ініціативних об'єднань.

2239. Юрова, Т. М.
Волонтерська допомога у створенні засобів індивідуального захисту та технічного оснащення військовослужбовців у зоні АТО / Т. М. Юрова // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – 2015. – № 5 (306). – С. 103-118. – Бібліогр.: 29 назв.

2240. Якимович, Ю. О.
Добровольчі формування у протистоянні російській агресії (на прикладі 3 штурмової роти 5-го окремого батальйону ДУК ПС) / Ю. О. Якимович // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн XX століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 217-220.

Див. також №: 181, 197, 198, 207, 223, 255, 256, 2160, 2459, 2460, 2462, 4824.

Гібридна війна

2241. Ажгихина, Н.
«Две страны – одна профессия». Заметки на полях документов диалога российских и украинских профессиональных журналистских организаций в 2014–2015 гг. / Н. Ажгихина // Агора. – Київ, 2015. – Вип. 15 : Російсько-українські відносини: від травм та конфліктів до примирення та співучасті. – С. 64-68.

2242. Андрієвський, Т. Г.
Цілі російсько-української гібридної війни / Т. Г. Андрієвський // Політичне життя. – 2018. – № 2. – С. 103-108. – Бібліогр.: 17 назв.

Описуються нові цифрові підривні технології, які Російська Федерація використовує під час конфлікту. Серед іншого, робиться акцент на фейкових новинах, пропаганді, втручанні у виборчі процеси, кібератаках, які є по суті новим видом зброї в війні нового покоління – гібридної війни чи війни інформаційного суспільства.

2243. Балюк, В.
Релігійний чинник у гібридній війні Росії проти України / В. Балюк, М. С. Дорошко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – 2020. – Вип. 1 (51). – С. 5-11. – Бібліогр.: 42 назви.

2244. Березовенко, А. В.
Після Майдану 2014: образи України і Росії у російському політичному дискурсі / А. В. Березовенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2018. – Вип. 3-4 (95-96). – С. 272-294. – Бібліогр.: 35 назв.

2245. Біла книга спеціальних інформаційних операцій проти України 2014–2018 / заг. ред. Д. Ю. Золотухін. – Київ : Мега-прес груп, 2018. – 384 с. : іл.

2246. Білоус, О. М.
Українська національна ідентичність у контексті російської інформаційно-психологічної агресії / О. М. Білоус // Тоталітаризм як система знищення національної пам’яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 208-211. – Бібліогр.: 12 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2VUAcfN. – Дата: 13.08.2021. «Триває дискусія про сутність російсько-української війни, яку шість років тому віроломно розв’язала Росія. Московські ідеологічні маніпулятори називають її справедливим захистом росіян і російськомовних громадян, які, мовляв, зазнають переслідувань в Україні». «Проти української держави, мови, історії, національної пам’яті в інтернеті, у газетах, російському телебаченні та радіо при підтримці проросійських телеканалів «ZIK», «112», «NewsOne», «НАШ», «Інтер» та інших в Україні безперервно ллється потік брудної антиукраїнської пропаганди з метою формування проросійської ідентичності в Україні.

2247. Богуславська, К. П.
Медійне конструювання міфу про «Споконвічно російський» Крим (на прикладі інформаційного агентства «РИА Новости») / К. П. Богуславська // Наш Крим : зб. ст. – 2019. – Вип. IV. – С. 249-256.

2248. Бойко, А. А.
Обережно релігія: пропаганда в медіа під час «гібридної війни» / А. А. Бойко // Історія та сучасні виклики непокараних злочинів радянського тоталітаризму про-

ти Церкви : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 11 черв. 2015 р.). – Дніпропетровськ, 2015. – С. 284-293. – Бібліогр.: 10 назв.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-617-518-310-6/978-617-518-310-6.pdf. – Дата: 26.11.2019. «Виникає цілком закономірне питання: чому об'єктом для пропагандистських повідомлень вибрана саме аудиторія православних ЗМІ. Відповідь, на нашу думку, можна знати в таких фактах. По-перше, в українському суспільстві високий рівень довіри до релігійних організацій та їх представників; по-друге, численні віруючі з довірою ставляться до медіа, що декларуються як релігійні і в контенті яких використовується церковна лексика і атрибутика в дизайні; по-третє, певна категорія читачів – віруючих серед них велика кількість – схильна некритично ставиться до будь-якої інформації, яка транслюється по телебаченню, на радіо і публікується в друкованих ЗМІ. Є ще кілька моментів, які характеризують аудиторію, а саме – свідомий вибір одного або кількох одно-планових видань як джерел інформації, що суттєво обмежують картину світу, і нездатність до аналізу медіа і небажання аналізувати публікації» (с. 292).

2249. Бойко, А. А.
Церква і політика в інформаційному просторі України (2014–2016 рр.) / А. А. Бойко // Православ'я в Україні : зб. матеріалів VI Міжнар. наук. конф., присвяч. 1000-літтю духовних зв'язків України з Афоном (1016–2016) та 25-літтю Помісного Собору Української Православної Церкви (1–3 листоп. 1991 р.). – Київ, 2016. – С. 822-830.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1ib1tx84_FgaRgZIVIqmSBly_yiETP54i/view. – Дата: 10.01.2020.

2250. Бокоч, В. М.
Релігія в гібридній війні на сході України / В. М. Бокоч // Вісник нац. техн. ун-ту «Київ. політехн. ін-т». Політологія. Соціологія. Право. – Київ, 2017. – 1/2 (33/34). – С. 27-31. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2017/1-2/1-2_2017.pdf. – Дата: 28.03.2019. «Оскільки Українська православна церква перебуває в юрисдикції Московського патріархату, її оцінки ситуації на Донбасі були близькими до оцінок Російської православної церкви». «Проросійська позиція Української православної церкви, співпраця частини її ієрархів та священиків з проросійськими сепаратистами підривали довіру українського суспільства до цієї церкви і прискорили процес переходу її громад та віруючих під юрисдикцію Київського патріархату» (с. 28). «Бойові дії на Донбасі вкотре засвідчили, що між православними церквами в Україні є суттєві розбіжності, які полягають насамперед у їх різних політичних орієнтаціях. У той час коли Українська православна церква Київського патріархату твердо стояла на патріотичних позиціях, підтримувала учасників АТО, виступала за повернення Україні окупованих територій Донбасу, Українська православна церква, прикриваючись політичним «нейтралітетом», насправді займала проросійську позицію». «Окупація Донбасу торкнулася й римо-католиків». «Від сепаратистів Донбасу значною мірою постраждала Українська греко-католицька церква. Захопленням храмів, переслідуванням, репресіями, викраденням священнослужителів та віруючих на окупованих територіях Донбасу Українській греко-католицькій церкві та її пастві нанесено значної фізичної, моральної і матеріальної шкоди» (с. 29). «У зв'язку з окупацією територій Донбасу в складній ситуації опинилися місцеві віруючі-мусульмани. Через поліетнічність складу мусульманських громад, організаційну розрізненість, різні політичні орієнтації їм не вдалося виробити спільної позиції щодо подій на сході України» (с. 30).

2251. Веденєєв, В. О.
Українські соцмережі – поле інформаційного протистояння вітчизняного медіапростору / В. О. Веденєєв // Пропаганда vs контрпропаганда у медіапросторі: минуле,

сучасне, майбутнє. – Запоріжжя, 2018. – С. 301-312. – Бібліогр.: 20 назв.

2252. Гібридна війна Росії проти України після Революції гідності : монографія / авт.-уклад.: В. В. Копійка, М. С. Дорошко, В. Балюк та ін. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 280 с. – Бібліогр.: с. 263-278.

2253. Гнатюк, В.
«Мова ворожнечі» в російсько-українській війні 2014–2015 років та національна самосвідомість українців / В. Гнатюк // Історико-культурні студії. – 2015. – № 1 (2). – С. 47-52. – Бібліогр.: 17 назв.

2254. Головченко, В. І.
Гібридна війна Росії проти України: історико-політичне дослідження / В. І. Головченко, М. С. Дорошко ; ред. М. С. Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 184 с.

2255. Головченко, В. І.
Територіальний вимір нейтралізації гібридної агресії Росії на Сході України / В. І. Головченко // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 43. – С. 3-10. – Бібліогр.: 6 назв.

2256. Грідіна, І. М.
Освітянський фронт війни на Сході України / І. М. Грідіна // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2016. – Вип. 16. – С. 199-208. – Бібліогр.: 23 назви.

Режим доступу: https://bit.ly/2VoNaSl. – Дата: 14.04.2021.

2257. Джердж, С. Ф.
Інформаційна війна Росії проти України. Асиметрична відповідь / С. Ф. Джердж // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 276-278.

2258. Долженко, О. О.
Спеціальні служби Російської Федерації в умовах ведення «гібридної війни» проти України / О. О. Долженко // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 129. – С. 344-347. – Бібліогр.: 5 назв.

2259. Донбас у системі інформаційної безпеки держави: регіональні особливості, зовнішні виклики, інструменти боротьби з антиукраїнською пропагандою : аналіт. доповідь. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 196 с.

Зі змісту: Бевз, Т. А. Донбас через призму державної політики інформаційної безпеки: недоліки законодавчо-правової бази ; Кармазіна, М. С. Інформаційний простір Донеччини: регіональні особливості ; Ротар, Н. Ю. Донбас у зоні інформаційного впливу Російської Федерації ; Яремчук, В. Д. РПЦ на Донбасі як інструмент інформаційно-пропагандистської політики Російської Федерації. Способи і форми протидії держави і суспільства церковно-релігійній деструкції ; Кочубей, Л. О. Інформаційна безпека держави: напрями й інструменти захисту українського інформаційного поля.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/publication/donbas-u-systemi-informatsijnoi-bezpeky-derzhavy-rehionalni-osoblyvosti-zovnishni-vyklyky-instrumenty-borotby-z-antyukrainskoiu-propahandoiu-analitychna-dopovid/. – Дата: 25.04.2019.

2260. Дубяга, А.
Історична пам'ять як ключовий чинник гібридної війни в Україні / А. Дубяга // Історичні і політологічні дослідження. – 2018. – Спецвип. – С. 252-256. – Бібліогр.: 9 назв.

2261. Загнітко, А.
Гібридна війна і гібридне мовне законодавство: віртуальна реальність (минуле і сучасне) / А. Загнітко // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – С. 140-159.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021.

2262. Запорожець, О. Ю.
Пропаганда ідей «русского мира» як загроза національній безпеці України / О. Ю. Запорожець // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2018. – Вип. 136. – С. 16-24. – Бібліогр.: 18 назв.

2263. Здіорук, С. І.
Етноконфесійна палітра в умовах гібридної війни Росії проти України / С. І. Здіорук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – № 3-4 (99-100). – С. 410-420. – Бібліогр.: 11 назв.

2264. Зорич, О. О.
Громадський досвід протидії антиукраїнській інформаційній війні / О. О. Зорич // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 237-247. – Бібліогр.: 16 назв.

2265. Ігнатьєва, Т. В.
Гібридна війна Росії в Україні: інструменти та цілі / Т. В. Ігнатьєва // Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Історичні науки. – 2017. – Вип. 10. – С. 233-246. – Бібліогр.: 39 назв.

2266. Інформаційні чинники системи інтеграторів Донбасу і Криму в загальноукраїнській єдності : монографія / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України ; авт. кол.: В. Горовий (кер.), О. С. Онищенко, М. Закіров та ін. – Київ, 2016. – 201 с.

Російсько-українська інформаційна війна 2014–2016 рр.

2267. Ілюк, Т. В.
Трансформація публічної дипломатії Росії в контексті гібридної війни: діяльність «Россспівробітництва» / Т. В. Ілюк // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 237-249. – Бібліогр.: 21 назва.

«Россспівробітництво підпорядковується Міністерству закордонних справ РФ, в узгодженні з яким реалізовує діяльність за кордоном через свої представництва» (с. 240). Розглядається мета, роль, основні напрями роботи, координація діяльності російської публічної дипломатії, яка «бачить своє завдання в тому, щоб розширювати «духовні кордони» «русского мира»» (с. 246), йдеться про «видозмінення форм і методів роботи, яка залишається спрямованою на реалізацію російської імперіалістичної політики, зокрема й засобами м'якої сили». «Водночас, активне використання мовного, релігійного та історичного чинників є вагомою складовою гібридної війни» (с. 247).

2268. Калініченко, Б. М.
Специфіка ведення пропаганди в умовах гібридної війни / Б. М. Калініченко // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – Вип. 79. – С. 72-83.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-79-_2018_.pdf. – Дата: 29.03.2019. «Наведено перелік методів та інструментів ведення пропаганди в умовах гібридної війни. Охарактеризовано руйнівний вплив пропаганди в інформаційному суспільстві та показано зниження можливостей опору її деструкції» (с. 72). «Як зазначає Г. Почепцов, пропаганда здійснюється з метою заперечення ведення військових дій. Якщо раніше однією з її цілей було виправдання конфлікту та нарощування соціальної підтримки його подальшого ведення, то в умовах гібридної війни сам факт агресії всіляко заперечується. Останнє положення стосується не лише зовнішньополітичного спрямування, а і внутрішнього. У той же час, слід зауважити, що суто військова пропаганда нікуди не зникає, але її роль значно зменшується, оскільки знищення живої сили супротивника не є першочерговим завданням гібридної війни. Змінюється також і обсяг пропаганди. Раніше її повідомлення мали невибірковий характер і спрямовувалися на широкі маси людей. В умовах гібридної війни, зважаючи на вище окреслену особливість, пропаганда спрямовується на конкретну велику групу людей» (с. 79).

2269. Карпова, Е. О.
Інформаційна агресія Росії проти України (2014–2020 рр.) / Е. О. Карпова // Соціально-політичні студії : наук. альманах. – 2020. – Вип. 4. – С. 48-54. – Бібліогр.: 12 назв.

2270. Ковальов, Д. В.
Інформаційний вплив на дітей в умовах гібрідної війни на Донбасі / Д. В. Ковальов // Політичне життя. – 2019. – № 2. – С. 44-49. – Бібліогр.: 11 назв.

2271. Костюк, О. А.
Взаємодія державної влади та ЗМІ в умовах російської інформаційної агресії проти України / О. А. Костюк // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 287-297. – Бібліогр.: 19 назв.

2272. Кравченко, В. Ю.
Теорія «гібридної війни»: український вимір / В. Ю. Кравченко // Гуманітарні студії : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 26. – С. 144-152. – Бібліогр.: 15 назв.

2273. Кресіна, І. О.
Особливості застосування країною-агресором інформаційних технологій у гібридній війні / І. О. Кресіна, В. М. Тарасюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – Вип. 81. – С. 27-41. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/2018/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-81-_2018_.pdf. – Дата: 19.03.2021.

2274. Кривко, А. В.
Пропаганда Російської Федерації у східних областях України та боротьба з нею (аналітична довідка) / А. В. Кривко, І. М. Кривко // Пропаганда vs контрпропаганда у медіапросторі: минуле, сучасне, майбутнє. – Запоріжжя, 2018. – С. 395-398.

2275. Криськов, А. А.
Пропагандистські міфологеми у гібридній війні / А. А. Криськов // Тоталітаризм як система знищення національної пам'яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. на-

ук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 35-37. – Бібліогр.: 9 назв.

> Режим доступу: https://bit.ly/3CNNgE6. – Дата: 13.08.2021. «Характерним для поширення пропагандистських міфологем, однією з технологій інформаційної війни Росії проти України, стало формування позитивного образу імперського минулого шляхом відновлення або встановлення пам’ятників видатним діячам Російської імперії або СРСР. Так, у 2007 і 2008 роках в Одесі та Севастополі було відкрито пам’ятники Катерині ІІ, в 2013 р. за особистої підтримки В. Путіна в Бірках під Харковом відкрили пам’ятник Олександру ІІІ тощо. 4 листопада (День національної єдності, державне свято Росії) 2016 р. В. Путін урочисто відкрив у Москві пам’ятник князю Володимиру, який князював у Києві. Символічно, що перший камінь для пам’ятника було закладено 2015 р., невдовзі після анексії Криму Росією, і привезли його з Херсонесу, де 988 р. охрестився Володимир. Власне, це добре зрозумілі кроки російського політикуму в контексті підживлення концепції «єдиного (триєдиного) народу» (с. 36).

2276. Кулеба, Д. І.
Війна за реальність: як перемагати у світі фейків, правд і спільнот / Д. І. Кулеба. – Київ : Книголав, 2019. – 384 с.

2277. Курбан, О. В.
Інформаційне супроводження російської гібридної агресії в Донбасі (2014–2016) / О. В. Курбан // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2017. – № 2. – С. 66-73. – Бібліогр.: с. 72-73.

2278. Куцька, О. М.
Роль російських теле- і радіоканалів в інформаційно-пропагандистському забезпеченні окупації Криму / О. М. Куцька, М. О. Туранський // Воєнно-історичний вісник. – 2019. – № 2 (32). – С. 99-112. – Бібліогр.: 22 назви.

2279. Лазоренко, О. А.
Інформаційний складник гібридної війни Російської Федерації проти України: тенденції розвитку / О. А. Лазоренко // Стратегічні пріоритети. – 2015. – № 3 (36). – С. 124-133. – Бібліогр.: 41 назва.

2280. Лизанчук, В.
Просвітницька і маніпулятивна пропаганда в умовах нинішньої російсько-української війни / В. Лизанчук // Теле- та радіожурналістика. – 2018. – Вип. 17. – С. 22-51.

2281. Ляльков, І.
«Гібридна війна «Росії за створення «руского міра», як це відбувається і що робити? / І. Ляльков // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 169-187.

2282. Магда, Є. В.
Гібридна агресія Росії: уроки для Європи / Є. В. Магда. – Київ : Каламар, 2017. – 267 с. : іл., портр.

2283. Магда, Є. В.
Гібридна війна: вижити і перемогти : [спроба проаналізувати причини і характер гібридної війни РФ проти України] / Є. В. Магда. – Харків : Віват, 2015. – 302 с. : портр.

2284. Малюга, В. М.
Основні напрямки інформаційно-психологічного впливу на військовослужбовців Збройних Сил України в ході анексії Росією Кримського півострова в лютому–березні 2014 року / В. М. Малюга // Воєнно-історичний вісник. – 2014. – № 1 (11). – С. 121-125. – Бібліогр.: 9 назв.

2285. Маркітантов, В. Ю.
Російська гібридна війна: від доктрини до тактики : навч. посібник / В. Ю. Маркітантов, О. В. Рибщун, Ю. В. Столяр. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2018. – 234 с.

2286. Марченко, В. А.
Мифическое братство: Украина и «русский мир» / В. А. Марченко. – Київ : Пульсари, 2019. – 383 с. : іл.

Спростування популярних міфів і перекрученої історії з найдавніших часів, які, особливо з періоду анексії Криму і окупації частин Луганської та Донецької областей, користуються популяністю серед любителів «руського миру».

2287. Матвеев, В. И.
Угроза войны 2014–2015 гг. / В. И. Матвеев ; авт. предисл. А. И. Радзиевский. – Киев, 2015. – 224 с.

«Сопровождаемая войнами очередная революция, связана с переделом собственности и сменой глобальных карт. Автор показывает, что кризис и войны Запада против РФ вызваны падением эффективности капитала в системе ссудного процента, основанного на доминировании доллара США в мировой экономике, а также экспансионистской политикой США» (із анотації до книги). «Заявления вице-президента Джо Байдена о том, что США «заставили Евросоюз взять на себя основной удар антироссийских сенкций», только подтверждают роль США в использовании Евросоюза, и роль Евросоюза в продвижении интересов Запада не только на Украине» (с. 210).

2288. Матвеев, В. И.
Угроза войны 2015–2016 гг. / В. И. Матвеев ; вступ. слово Н. М. Витренко. – Киев, 2015. – 140 с.

«Активизация военных учений НАТО и заявления, звучащие от лидеров США, России, европейских стран и руководителей ЕС и НАТО, дали основания экспертам говорить о разрушении системы безопасности, которая создавалась десятилетиями. США фактически организуют вторжение в Европу» (с. 7).

2289. Мулява, В. Д.
Основні цілі та способи інформаційно-психологічних диверсій Росії проти Збройних Сил України в ході антитерористичної операції / В. Д. Мулява // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 136-137.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

2290. Парахонський, Б. О.
Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2019. – 560 с.

Зі змісту: Соціально-політична онтологія. – С. 74-162 ; Міжнародне стратегічне середовище. – С. 163-248 ; Українсько-російське стратегічне протистояння. – С. 249-335 ; Стратегічна культура. – С. 337-439 ; Мова війни: скажи мені, хто ти? – С. 440-470 ; Майдан і Революція Гідності: «свої» і «чужі». – С. 446-454 ; Прагматика війни та ціна миру. – С. 471-550.

2291. Пилявець, Р. І.
Україна в контексті «гібридної політики» Російської Федерації / Р. І. Пилявець // Виклики політики безпеки: історія та сучасність : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф., 16–18 черв. 2016 р. – Львів, 2016. – С. 95-97.

2292. Підопригора, І. І.
Ефект інформаційного вакууму як чинник впливу на організацію інформаційно-пропагандистського забезпечення військово-морських сил Збройних сил України у лютому–березні 2014 р. / І. І. Підопригора // Військово-історичний меридіан. – 2018. – Вип. 1 (19). – С. 64-77. – Бібліогр.: 39 назв.

2293. Підопригора, І. І.
Умови та чинники впливу на організацію інформаційно-пропагандистського забезпечення Військово-Морських сил Збройних Сил України у 2014 році / І. І. Підопригора // Військово-науковий вісник. – Львів, 2018. – Вип. 29. – С. 216-229.

2294. Поліщук, І. О.
Вплив ЗМІ на свідомість дітей в окупованих районах Донецької та Луганської областей / І. О. Поліщук // Політичне життя. – 2019. – № 2. – С. 38-43. – Бібліогр.: 7 назв.

2295. Потапенко, Я. О.
Інформаційна складова сучасної російсько-української війни: спроба комплексного міждисциплінарного аналізу / Я. О. Потапенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2015. – Вип. 37. – С. 130-144. – Бібліогр.: 21 назва.

2296. Почепцов, Г. Г.
Смисли і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах / Г. Г. Почепцов ; пер. з рос. Т. І. Гуменюк. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2016. – 316 с.

2297. Пояркова, Т. К.
Військове протистояння України з Росією (2014–2015) у світлі різних типологій сучасних війн / Т. К. Пояркова // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2015. – № 3 (31). – С. 9-17. – Бібліогр.: 12 назв.

2298. Ре-візія історії. Російська історична пропаганда та Україна / Я. Й. Грицак, К. Ю. Галушко, Я. Л. Примаченко, Г. Г. Єфіменко, С. В. Громенко та ін. ; ред. В. Єрмоленко. – Київ : К.І.С., 2019. – 99 с.

Режим доступу: https://internews.ua/storage/app/media/Re_vision_2019_ua.pdf. – *Також:* http://resource.history.org.ua/item/0014736. – Дата: 11.11.2019. Книга містить аналіз ключових наративів російської історичної пропаганди щодо України та відповідь українських істориків на ці наративи. Автори дослідили головні наративи російської історичної пропаганди, поширені в російському та українському сегментах інтернету. Для цього аналітики компанії Singularex та ГО «Інтерньюз-Україна» використали аналіз великих даних: відібрали понад 850 тисяч постів з ВК та 16 тисяч постів із Фейсбуку (період: з 1 січня 2016 до 1 квітня 2019 включно). З них «цільовими» (вони містять ключові слова, які цікавили аналітиків) виявилися 248 тисяч постів у ВК та 2,5 тисяч постів у Фейсбуку. Що говорить російська історична пропаганда про Україну. Дослідження допомагає відповісти на деякі питання: як Росія «виправдовує» свої дії історичним минулим; які «альтернативні» історичні реальності популярні у Рунеті; як користувачі VK пояснюють, що «Україна – проєкт Заходу»; «Чий Крим» і чи завжди Донбас був російським.

2299. Рябчук, М. Ю.
«Майже один народ». Особливості використання пропагандистської міфологеми в умовах неоголошеної війни / М. Ю. Рябчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2017. – № 5-6 (9-92). – С. 213-231. – Бібліогр.: 29 назв.

Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzipiend_2017_5-6_14.pdf. – Дата: 1.11.2020.

2300. Слова та війни: Україна в боротьбі з кремлівською пропагандою / авт. ідеї, кер. проекту А. Кулаков ; голов. ред. В. Єрмоленко. – Київ : К.І.С., 2017. – 122 с.

Режим доступу: https://internews.ua/project/words-and-wars. – Дата: 11.11.2019. В основі видання – незалежні дослідження групи українських авторів, а також аналітичний зріз, що ґрунтується на інтерв'ю з аналітичними експертами у сфері медіа, аналізу інформації, вивчення російської пропаганди, цифрової безпеки та викриття фейків.

2301. Слюсаренко, П. М.
«Гібридна війна» в науковому дискурсі сучасної України / П. М. Слюсаренко // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 145-146.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019.

2302. Співак, К.
Інформаційна політика протидії російської пропаганди в Україні / К. Співак, М. Саврук // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2019. – Вип. 46. – С. 189-198. – Бібліогр.: 14 назв.

2303. Сулейманов, Е. М.
Інформаційна війна Росії проти України: створення негативного образу українців та української держави / Е. М. Сулейманов // По той бік Дніпра: вплив контраверсійних образів «іншого українця» на формування ментальних кордонів : наук. зб. – Запоріжжя, 2015. – С. 263-267. – Бібліогр.: 8 назв.

2304. Тарасюк, В. М.
Інформаційна агресія Росії: виклик демократії і національній безпеці України / В. М. Тарасюк // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – Вип. 79. – С. 119-127.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-79-_2018_.pdf. – Дата: 1.04.2019. «Крім зовнішніх джерел антиукраїнської пропаганди, в нашій країні функціонує низка відомих медіакомпаній, які вважаються проросійськими: газета «Вєсті», Інтернет-видання Strana.ua, медіа-холдинги UMH та Інтер Медіа Груп, телеканал NewsOne. Наприклад, газета «Вєсті» не тільки безкоштовно розповсюджується на вулицях Києва, Харкова, Одеси, Дніпра та Запоріжжя, а й представлена як потужне Інтернет-видання – має мультимедійний сайт, сторінки в соціальних мережах, створює власний відеоконтент, проводить опитування тощо» (с. 120). «... варто звернути увагу й на активність Російської Федерації щодо посилення потужності російських передавачів аналогового та цифрового наземного мовлення, розташованих на кордоні з Україною. Наприклад, потужності передавачів, розміщених у Бєлгороді (РФ) достатньо для впевненого прийому сигналу російських телеканалів у Харкові та Харківській області» (с. 121).

2305. Ткаченко, В. Н.
«Гибридная война»: политические последствия / В. Н. Ткаченко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 1 (75). – С. 58-69. – Бібліогр.: 13 назв.

2306. Тодоров, І. Я.
Пропагандистські виклики російської агресії в Україні / І. Я. Тодоров // Феномен пропаганди та антипропаганди у сучасному світі: історико-політологічний дискурс. – Запоріжжя, 2018. – С. 289-304. – Бібліогр.: 29 назв.

2307. Турченко, Г. Ф.
Ідеї «Русского мира» та «Новороссии» як пропагандистська зброя у сучасній російсько-українській війні / Г. Ф. Турченко // Феномен пропаганди та антипропаганди у сучасному світі: історико-політологічний дискурс. – Запоріжжя, 2018. – С. 274-289. – Бібліогр.: 27 назв.

2308. Турченко, Г. Ф.
Історична наука і сучасна гібридна війна Росії проти України / Г. Ф. Турченко // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2016. – Вип. 46. – С. 295-301. – Бібліогр.: 33 назви.

2309. Фігурний, Ю. С.
Мілітарна й інформаційна агресія Російської Федерації проти України й українців та її сучасні суспільні наслідки / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2017. – № 3 (64). – С. 42-56.

Також: Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – 2018. – С. 162-180. – Бібліогр.: 8 назв.

2310. Цюрупа, М. В.
Питання визначення сутності «гібридної війни»: на прикладі збройної боротьби на Сході України (середина 2014 – кінець 2015 рр.) / М. В. Цюрупа // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 5-6 (79-80). – С. 56-65. – Бібліогр.: 11 назв.

2311. Цюрупа, М. В.
Соціально-політична характеристика «гібридної війни» на Сході України / М. В. Цюрупа, В. Т. Марценківський // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 152-153

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 29.10.2019. «Цифри, які характеризують участь військових РФ у «гібридній війні» на Сході України (6–9 тис. осіб, 150–200 танків, 500–600 бойових машин), з воєнно-технічної сторони вказують на збройний конфлікт малої інтенсивності. Боротьба з агресором на Донбасі призвела до загибелі більше 2-х тисяч військових Збройних Сил України, сотень мирних жителів, появи близько 2-х мільйонів біженців, і має такі виміри: політичний, міжнародно-правовий, суто військовий, а також гуманітарний». «... фактичні збройні акції розпочинаються без формального і навіть неформального оголошення війни, тривають на фоні млявої реакції слабкої міжнародної спільноти». «... учасники бойових дій не рівноцінні у соціальному відношенні: з одного боку, це легітимні збройні угрупування, з іншого – суміш різнорідних діючих осіб, серед яких найманці, "ідейні борці" з урядовими силами, заслані загони представників третьої сторони, бойовики, терористи, кримінальні елементи, з якими ми вимушені підтримувати

певні відносини і т. п.». «З точки зору міжнародного гуманітарного права, коли не оголошено статус збройної боротьби: війна, збройний конфлікт міжнародного або не міжнародного характеру, це ускладнює регуляцію збройних акцій, які не зафіксовані у офіційних міждержавних відносинах, а Росія відхрещується від участі у подіях на Донбасі. Замість слова «війна» керівництво багатьох країн намагається вживати менш загрозливе «конфлікт» (с. 152).

2312. Шутов, Р.
Стратегія та можливості інформаційно-психологічного впливу Росії на територіях, підконтрольних урядові України / Р. Шутов // Агора. – Київ, 2015. – Вип. 15 : Російсько-українські відносини: від травм та конфліктів до примирення та співучасті. – С. 53-58.

2313. Якубова, Л. Д.
Русский мир на Донбасі та в Криму: історичні витоки, політична технологія, інструмент агресії (аналітична доповідь) / Л. Д. Якубова, В. В. Головко, Я. Л. Примаченко ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2018. – 227 с.

Зі змісту: Суспільно-політичне підґрунтя Русской весны: російський вектор. – С. 34-46 ; Русский мир: від ідеї до доктрини. – С. 46-85 ; Русский мир: ідеологія vs політтехнологія. – С. 85-92 ; Політика щодо співвітчизників за кордоном. – С. 92-111 ; Політика пам’яті як метод просування русского мира. – С. 111-127 ; Пам’яттєві війни – генеральна репетиція гібридної війни. – С. 127-145 ; Політтехнологія «русский мир» як інструмент агресії: історія та сьогодення на Донбасі та в Криму. – С. 145-186.

Режим доступу: https://bit.ly/2XhNhy0. – Дата: 8.04.2020.

2314. Яремчук, В. Д.
Російська Православна Церква в інформаційно-пропагандистському конструкті політики РФ щодо України на сучасному етапі / В. Д. Яремчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 247-273. – Бібліогр.: 52 назви.

2315. Яремчук, В. Д.
Україна у протидії новітній релігійно-інформаційній експансії з боку РПР / В. Д. Яремчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 5-6 (79-80). – С. 127-145. – Бібліогр.: 41 назва.

2316. Яцюк, О. С.
Інформаційна війна як складова частина гібридної війни : метод. посібник / О. С. Яцюк ; Центр перепідгот. та підвищ. кваліфікації працівників орг. держ. влади, орг. місц. самоврядування, держ. підприємств, установ і орг. Вінниц. обл. – Вінниця : Нілан, 2016. – 51 с. – Бібліогр.: с. 49.

2317. Lesyk, Y.
Rosyjsko-ukrainska wojna informacyjna : [Російсько-українська інформаційна війна] / Y. Lesyk // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 43. – С. 106-112.

2318. Sirinyok-Dolgaryova, K. G.
Patriotism vs Propaganda in mass media daring information war in Ukraine: media literacy prospective : [Патріотизм чи пропаганда у мас-медіа під час інформаційної війни в Україні: перспектива медіаграмотності] / K. G. Sirinyok-Dolgaryova // Пропаганда vs контрпропаганда у медіапросторі: минуле, сучасне, майбутнє. – Запоріж-

жя, 2018. – С. 329-333. – Бібліогр.: 8 назв.

2319. Zaporozhets, O.
Framing of Russian Federation's aggression in Ukraine by Russian media in early 2015 : [Формування сприйняття агресії Російської Федерації в Україні російськими ЗМІ на початку 2015 року] / O. Zaporozhets // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2017. – Вип. 131. – С. 15-21. – Бібліогр.: 28 назв.

Див. також №: 343, 1079, 1080, 1084, 1098, 1102, 1107, 1109-1111, 1171, 1742, 1784, 1800, 1822, 1958, 2005, 2044, 2105, 2152, 3102, 3221, 3628, 4082.

Порушення прав людини. Економічні та гуманітарні наслідки. Питання деокупації та реінтеграції територій

2320. Авер'янова, Л. І.
Стратегія «розумної сили» як основа для припинення збройного конфлікту в Україні та реінтеграції окупованих територій / Л. І. Авер'янова, Т. С. Воропаєва // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 147, ч. 2. – С. 7-13. – Бібліогр.: 10 назв.

2321. Ажмяков, Р. В.
Щодо забезпечення учасників АТО земельними ділянками / Р. В. Ажмяков // Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпро, 2018. – С. 103-105.

2322. Артьомов, І. В.
Мінські угоди, їх наслідки та значення для України / І. В. Артьомов // Геополітика України: історія і сучасність. – 2020. – Вип. 1 (24). – С. 41-53. – Бібліогр.: 16 назв.

2323. Асеев, Ю. А.
Доклад о нарушениях прав человека в зоне вооруженного конфликта в Луганской области. Попаснянский район / Ю. А. Асеев, Я. Смелянская, А. Егорова. – Харьков : Права людини, 2018. – 100 с. : карт., табл., фот.

2324. Асєєв, С. В.
В ізоляції : зб. статей / С. В. Асєєв ; передм.: М. Драч, С. І. Рахманін, Д. Крапивенко. – Київ : Люта справа, 2018. – 208 с. : фот.

> Автор цієї книги, журналіст Станіслав Асєєв, з червня 2017 року перебуває в ув'язненні у Донецьку. Підконтрольне Росії угруповання «ДНР» затримало його лише за те, що він описував повсякденне життя міста для всеукраїнської та світової аудиторії. Крамниці та кінотеатри, транспорт і церкви, пропаганда на вулицях, обстріли й нові окупаційні порядки, погляди жителів Донецька – завдяки статтям і блогам, які він писав під псевдонімом Станіслав Васін, тримався зв'язок з окупованою територією. Назва цієї книги – «В Ізоляції» – не лише про місце, де зараз незаконно утримують Стаса (колишній завод та арт-платформа «Ізоляція», перетворені бойовиками на тюрму), а і про всю територію, життя якої автор описав з ризиком для життя, щоб Україна і світ знали правду (події 2015–2016 рр.).

2325. Асєєв, С. В.
«Світлий шлях». Історія одного концтабору / С. В. Асєєв ; пер. В. Стах. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2020. – 448 с. – укр. та рос. мовами.

«Ізоляція» – таємна в'язниця, розташована на підконтрольній Росії частині Донбасу і перетворена на концентраційний табір. Упродовж існування «Ізоляції» через неї пройшли сотні людей, більшість з яких зазнавала зґвалтувань, тортур електричним струмом, принижень людської гідності й тяжких примусових робіт. Відомі факти вбивств в'язнів «Ізоляції». Жодна правозахисна місія чи організація не мають доступу на територію в'язниці. Нині продовжує функціонувати під контролем ФСБ РФ…» (с. 7).

2326. Асєєв, Ю. О.
Дослідження соціально-економічних характеристик тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей / Ю. О. Асєєв. – Харків : Права людини, 2016. – 117 с. : табл., карт., додатки.

Статистичне есе про окуповані території Донецької та Луганської областей. Дескриптори: Регіональна економіка – Україна – Економічна соціологія. Дослідження проводилось у січні 2016 р.: територія України, яка знаходяться зараз під контролем незаконних озброєних формувань (НОФ); кількість населення, що проживали на цих територіях; кількість і склад органів місцевого самоврядування (ОМС) територій, контрольованих НОФ на частині Луганської і Донецької областей; кількість освітніх і медичних установ, а також установ культури та спорту; підприємств крупної промисловості; і деякі інші показникисоціально-економічних характеристик тимчасово окупованих територій частини Луганської і Донецької областей.

2327. Багінський, А. В.
Держава та громадянське суспільство в урегулюванні конфлікту на сході України: погляд у майбутнє / А. В. Багінський // Сучасне та майбутнє в глобальних і локальних проекціях : матеріали Міжнар. соціол. читань пам'яті Н. В. Паніної. – Київ, 2018. – С. 62-70.

«... пошук і знаходження вдалої комбінації інтересів, ресурсів та їх мобілізацію, що може забезпечити тривалий мир. Передусім ідеться про мобілізацію в межах держави як організації з монополією на застосування сили, а також про мобілізацію громадянського суспільства як сукупності недержавних організацій, що володіють засобами захисту прав людини» (с. 62).

2328. Безгинська, К. М.
Шлях милосердя: діяльність Товариства Червоного Хреста на Луганщині (1918–2018 рр.) / К. М. Безгинська, Т. А. Лисенко // Архіви України. – 2018. – № 5-6. – С. 27-40 : іл. – Бібліогр.: 10 назв.

Особливу увагу приділено роботі товариства у період проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей упродовж 2014–2017 рр.

2329. Беззубко, Ю.
Міжнародна технічна допомога відновленню Донецької області / Ю. Беззубко, Л. Беззубко // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 193-195.

2330. Вашкович, В. В.
Правові проблеми діяльності волонтерів з ВПО / В. В. Вашкович, В. В. Манзюк // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 18-21.

2331. Вашкович, В. В.
Роль громадських об'єднань у захисті прав ВПО. Захист прав внутрішньо переміщених осіб : монографія / В. В. Вашкович ; заг. ред.: О. Я. Рогач та ін. – Ужгород : РІК-У, 2018. – 268 с.

2332. Височень, О. І.
Становище протестантських громад на тимчасово окупованій території сходу України (2014–2016) / О. І. Височень // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 212-219. – Бібліогр.: 14 назв.

«Російсько-терористичні угрупування та їхні найманці-сепаратисти не тільки переслідували громадян України за релігійною ознакою, а й вчиняли злочини проти людяності. Оскільки грабували, катували та вбивали мирних мешканців лише за те, що останні просто не були приналежними до УПЦ МП» (с. 216).

2333. Війна без правил: гендерно-обумовлене насильство, пов'язане зі збройним конфліктом на сході України / авт. кол.: А. Альохін, С. Кириченко, А. Кориневич ; заг. ред.: В. Щербаченко, Г. Янова. – Київ, 2017. – 216 с.

2334. Війна на Донбасі: реалії та перспективи врегулюваня : [аналітична доповідь Центру Разумкова] // Національна безпека і оборона. – 2019. – № 1-2. – С. 2-109.

Зі змісту: Геополітичні аспекти конфлікту на Донбасі. – С. 3-34 ; Окупація Донбасу: реалії і тенденції. – С. 35-64 ; Донбас: сценарії розвитку ситуації і перспективи миротворчої місії. – С. 65-75.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD177-178_2019_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

2335. Волкова, Г. В.
Якби не війна [2014–2017 рр.] / Г. В. Волкова. – Полтава : Полтав. літератор, 2017. – 262 с. : іл.

Книга про тих, хто поклав своє життя, бороначи незалежність України, хто проявив геройство на полі бою і протистояв «руському миру», знаходячись на тимчасово окупованих територіях, про тих, хто виніс катування бойовиків у полоні і не зломився морально, хто втратив на війні своїх близьких і має сили боротися далі з агресором. Якби не війна, то не прийшло б горе у тисячі українських сімей.

2336. Головко, В. В.
Революция достоинства и сепаратистский кризис: последствия для крупного донецкого капитала / В. В. Головко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2015. – Вип. 23. – С. 5-21. – Библиогр.: 32 назв.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/pro_2015_23/pro_2015_23.pdf. – Дата: 14.12.2020.

2337. Головченко, В. І.
«Новоросія» чи Україна? (Українсько-російський державний кордон у ретроспективі) / В. І. Головченко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 1 (75). – С. 231-243. – Бібліогр.: 15 назв.

2338. Ґолибард Є.
«Донбаський синдром» ставить вимоги суспільству / Є. Ґолибард // Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. – Львів, 2015. – Вип. 14. – С. 379-382.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tir_2015_14_51. – Дата: 2.01.2021. «"Дон-

баський синдром” – принципово нове явище в галузі психіатрії. Всі попередні ПТСРП [посттравматичного стресового розладу психіки – упоряд.] військового профілю виникали внаслідок психотравмуючих ситуацій в умовах, коли був фронт і був тил, а головне – було чітке й для всіх однозначне визнання того факту, що це війна» (с. 379). «Ця ніби війна, яка упродовж понад півроку тримається значною мірою на ентузіазмі воїнів-добровольців і добровольців-волонтерів, зазначилась не лише фактом ПТСРП військового, а й суспільно-психологічного профілю. Бо це ніби війна вже сама по собі є реальною психотравмуючою ситуацією саме через небезпечну невизначеність, двозначність, конформічність, сумнівну компромісність цієї ніби війни» (с. 380).

2339. Доклад о нарушениях прав человека в зоне вооруженного конфликта в Луганской области. Станично-Луганский сектор / Ю. А. Асеев, Я. Смелянская, А. Егорова, Ф. Данильченко. – 2-е изд., испр. и доп. – Харьков : Права людини, 2018. – 96 с. : табл., карт., фот.

2340. Донбас – арена війни / упоряд., авт. передм. О. Тараненко. – Вінниця : Барановська Т. П., 2015. – 150 с. : іл.

До збірки ввійшли тексти своєрідних життєвих історій, аналітичних роздумів, публіцистичних есеїв та філософських міркувань, спровокованих ситуацією на буремному Донбасі в 2014 та 2015 роках. Переважно усі автори мають відношення до Донецького національного університету (це його викладачі, студенти, випускники) – українського вишу, який було евакуйовано до Вінниці у зв’язку зі збройним захватом університету бойовиками ДНР у Донецьку в вересні 2014 року.

2341. Донбас і Крим: ціна повернення : монографія / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; заг. ред.: В. П. Горбулін, О. С. Власюк, Е. М. Лібанова, О. М. Ляшенко. – Київ : НІСД, 2015. – 474 с.

2342. Донбасс и мирные / авт. фот.: О. П. Клименко, Б. Россинський, С. Харченко та ін. – Киев : Задруга, 2018. – 120 с. : фот.

Фотохроніка про людей, їхні помешкання, побут на територіях, що постраждали від війни. Маріуполь, Краматорськ, Бахмут, Антрацит, Авдіївка, Красногорівка, Ольгинка, Гранітне, Новомихайлівка, Піски.

2343. Доповідь про втрати цивільного населення, руйнування житла та інфраструктури внаслідок збройного конфлікту на сході України / упоряд. Є. Ю. Захаров ; авт.: Ю. О. Асєєв та ін. – 2-ге вид., випр. та допов. – Харків : Права людини, 2018. – 118 с. : іл., табл.

Зі змісту: Стислий опис подій, що відбувалися у НП, на території яких велися бойові дії. – С. 11-24 ; Масштаб втрат цивільного населення. – С. 25-26 ; Розміщення військових части на території населених пунктів та невибіркові напади. – С. 27-30 ; Правова допомога цивільним жертвам порушень прав людини. – С. 37-38 ; Додатки. Виклад фактів: [хронологія розвитку подій, цивільні особи що загинули, зазнали поранень, руйнування в ОРДЛО внаслідок бойових дій, захоплення навчальних закладів, медичних установ, руйнування мостів]. – С. 42-116.

Режим доступу: http://resource.history.org.ua/item/0014410. – Дата: 24.12.2020.

2344. Жертви збройного конфлікту на Сході України в 2014–2018 рр. : [звіт]. – Харків : Права людини, 2019 – .

Ч. 1 / Харків. правозахисна група, Громад. орг. «Мирний берег». – 2019. – 15 с.

2345. Заходи державної політики із розбудови/відновлення довіри жителів тимчасово окупованих територій до Української держави, влади, суспільства : аналіт. доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень, Центр суспільних досліджень. – Київ : НІСД, 2020. – 102 с. : табл. – (Гуманітарний розвиток).

2346. Збройний конфлікт на Сході України: шкода, завдана житлу цивільного населення : [доповідь] / Н. М. Мельник та ін. – Харків : Права людини, 2019. – 82 с. : іл.

2347. Здійснення та захист прав внутрішньо переміщених осіб : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (Ужгород, 20 квіт. 2018 р.) / Ужгород. нац. ун-т ; заг. ред.: О. Я. Рогач, Я. В. Лазур, М. В. Менджул. – Ужгород : РІК-У, 2018. – 168 с.

Зі змісту: Савчин, М. В. Зміст та структура обов'язку держави захищати права внутрішньо переміщених осіб. – С. 25-30 ; Вашкович, В. В. До питання визначення та характеристики внутрішньо переміщених осіб. – С. 41-45 ; Волох, О. К. Проблеми забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб в умовах розвитку інформаційного суспільства. – С. 45-49 ; Казакова, Л. О. Проблеми реалізації права на місцеве самоврядування внутрішньо переміщеними. – С. 49-55 ; Крупій, А. І. Адміністративно-правове забезпечення прав переміщених осіб та їх дітей. – С. 85-89 ; Басова, І. С. Захист житлових прав внутрішньо переміщених осіб в Україні. – С. 101-105 ; Штика, М. І. Гарантії соціальних прав внутрішньо переміщених осіб: проблеми їх реалізації. – С. 130-134.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20215. – Дата: 17.02.2021.

2348. Зіняк, Л. В.
Правова регламентація збройного конфлікту на Сході України з точки зору міжнародного гуманітарного права / Л. В. Зіняк // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 128-130.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 28.10.2019. «Надання правової оцінки наявного збройного конфлікту вкрай важливе не лише для притягнення до відповідальності винних у вчиненні воєнних злочинів. Кваліфікація ситуації у Донецькій і Луганській областях з точки зору міжнародного гуманітарного права дозволяє створити відповідну модель дій держави у сфері захисту усіх груп населення на окупованих територіях. Це стосується питань евакуації, координації зусиль з надання гуманітарної допомоги, повноважень органів влади, Збройних Сил України та іншими військових формувань України на території конфлікту. Щоб застосовувати певні норми міжнародного гуманітарного права до конфлікту на сході України, дуже важливо визначитись з його характером. Перш за все, треба з'ясувати, який це збройний конфлікт – міжнародний чи неміжнародний. Чи дії так званих "ополченців" можна кваліфікувати як бандитизм чи внутрішньодержавну терористичну діяльність» (с. 128-129). «З'ясування характеру збройного конфлікту (міжнародний чи неміжнародний) є важливим для визначення норм міжнародного гуманітарного права, які будуть застосовуватися до ситуації. Судова практика, доктрина та норми міжнародного гуманітарного права, активна допомога Російської Федерації вказують на те, що на Сході України саме міжнародний збройний конфлікт. Проте більшість юристів-міжнародників висловлює думку, що зараз існує тенденція до стирання відмінностей між міжнародними і неміжнародним збройними конфліктами» (с. 129).

2349. Злочини без покарання: порушення прав людини під час збройного конфлікту на сході України / Громад. орг. «Східноукраїнський центр громадських ініціатив» ; авт. кол.: О. Одегов, Н. Гриценко ; заг. ред. В. Щербаченко. – Київ, 2018. – 64 с.

2350. Казан, Е. М.
Посттравматичний стресовий розлад як загроза для поствоєнного суспільства / Е. М. Казан, І. П. Голячук // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 48-53. – Бібліогр.: 8 назв.

2351. Капінус, О. Я.
Соціальна адаптація та реабілітація внутрішньо переміщених осіб у 2014–2015 рр. (на прикладі Жовтневого району м. Харкова): гендерний вимір / О. Я. Капінус // Гендерна політика міст: історія і сучасність : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 6–7 жовт. 2015 р.). – Харків, 2015. – С. 115-121 : табл.

2352. Кірін, Р. С.
Проблеми інституційного забезпечення гуманітарного розмінування на постконфліктних територіях / Р. С. Кірін // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 41-48. – Бібліогр.: 14 назв.

«За оцінками національних органів влади, близько 7000 кв. км на підконтрольній уряду території Донецької та Луганської областей на Сході України забруднені ВНП [вибухонебезпечні предмети – уклад.]» (с. 40).

2353. Корнієвський, О. А.
Діяльність громадських об’єднань України з вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб / О. А. Корнієвський // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Т. 30 (69), № 2. – С. 23-29. – Бібліогр.: 30 назв.

Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/2_2019/7.pdf. – Дата: 2012.2019. «Громадські об’єднання в даній статті розглянуто як суб’єкти захисту прав та вирішення життєво важливих проблем однієї із численних соціальних груп в Україні – внутрішньо переміщених осіб, постраждалих від збройного конфлікту на сході України. Акцентовано увагу на тому, що на переобрання громадським сектором України частини функцій держави у вирішенні проблем цієї соціальної групи суттєво впливає фінансова підтримка закордонних донорів. Особливий акцент зроблено на тому, що суттєвою перешкодою інтеграції переселенців у місцевих громадах є законодавча неврегульованість їхньої повноцінної участі в політичному житті територіальних громад» (с. 23).

2354. Котеленець, К. М.
Політичне життя окупованої території Луганської області: відображення у друкованих засобах масової інформації / К. М. Котеленець, І. І. Боровенська // Грані. – 2019. – Т. 22, № 4. – С. 91-99. – Бібліогр.: 21 назва.

2355. Крайня точка. Дотримання прав людини та норм міжнародного гуманітарного права в селі Широкине Донецької області під час збройного конфлікту на Донбасі : моніторинговий звіт / Східноукраїнський центр громадських ініціатив ; авт.: Н. Нестеренко та ін. – Київ, 2020. – 116 с. : іл.

2356. Кресіна, І. О.
Відновлення територіальної цілісності України: зовнішні та внутрішні аспекти / І. О. Кресіна // Регіональна політика: історія, політико-правові засади, архітектура, урбаністика : третя Міжнар. наук.-практ. конф. (22–23 листоп. 2017 р.) : зб. наук. пр. – Київ, 2017. – Вип. 3, ч. 1. – С. 166-171.

2357. Кресіна, І. О.
Політичні та міжнародно-правові механізми деокупації та відновлення терито-

ріальної цілісності держави: світовий досвід і Україна : наук. записка / І. О. Кресіна ; Академія наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2017. – 132 с.

2358. Кресіна, І. О.
Правове регулювання статусу тимчасово окупованих територій України / І. О. Кресіна, О. М. Стойко, С. В. Стоєцький // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2017. – Вип. 77. – С. 18-29 : табл. – Бібліогр.: 14 назв.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-77-_2017_.pdf. – Дата: 1.12.2020.

2359. Кресіна, І. О.
Складові державної політики деокупації / І. О. Кресіна // Правова держава : щорічник наук. пр. – Київ, 2018. – Вип. 29. – С. 347-354.

Режим доступу: http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava.-vipusk-29-_2018_.pdf. – Дата: 29.03.2019. «Деокупацію визначено як комплекс заходів, який передбачає не лише встановлення контролю над усією територією країни, а й інтеграцію мешканців окупованих територій в українське суспільство. Відновлення контролю містить три складові: військову (миротворча операція, відновлення фізичної присутності органів державної влади), адміністративну (відбудова управлінської вертикалі) та економічну (відновлення інфраструктури та впровадження нової моделі розвитку). Показано, що реінтеграція соціуму передбачає відродження демократичних інститутів, активізацію діяльності українських політичних партій та розвиток громадянського суспільства» (с. 347). «У 2014 р. у зоні окупації опинилися найбільш густонаселені райони Луганщини та Донеччини, де проживали 3,5–4 млн осіб, тобто близько половини населення Донбасу. Сьогодні визначити реальну кількість мешканців на окупованих територіях складно. Виходячи з кількості переселенців (в Україні понад 1,5 млн осіб, скільки в Росії – невідомо), населення ОРДЛО становить 2–2,5 млн осіб, тобто приблизно стільки, як у Львівській або Одеській області. Станом на жовтень 2017 р. щонайменше 1,6 млн громадян України, що становить 4 % загальної кількості населення, стали вимушеними переселенцями з 2014 р., понад 3,8 млн людей потребують гуманітарної допомоги внаслідок російської збройної агресії й окупації» (с. 347-348).

2360. Крисюк, О. О.
Трудові та соціально-економічні права учасників АТО: забезпечення та профспілковий захист / О. Крисюк, В. Янчевський. – Житомир : Рута, 2016. – 298 с.: іл., портр.

2361. Круглий стіл «Гуманітарні виклики та соціальні наслідки військових дій на Сході України» (Київ, 22 верес. 2015 р.) / Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України // Народна творчість та етнологія. – 2015. – № 6. – С. 5-87.

2362. Кульчицький, С. В.
Українці і росіяни в Україні: як жити разом? Погляд історика / С. В. Кульчицький // Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії : доповіді та матеріали всеукр. наук. конф. – Київ, 2016. – С. 11-30.

2363. Курило, В. С.
Соціалізація особистості в умовах гібридної війни на сході України : монографія / В. С. Курило, С. В. Савченко, О. Л. Караман ; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Талком, 2018. – 240 с.

2364. Лавер, О. Г.
Матеріальні втрати та втрати народонаселення Української держави внаслідок агресії Російської Федерації / О. Г. Лавер, Б. О. Матяшовська, Н. Я. Шумило // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2019. – Вип. 1 (40). – С. 48-54. – Бібліогр.: с. 51-54.

2365. Лібанова, Е. М.
Відновлення Донбасу: оцінка соціально-економічних втрат і пріоритетні напрями державної політики (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 23 вересня 2015 р.) / Е. М. Лібанова // Вісник НАН України. – 2015. – № 11. – С. 13-25.

2366. Макеєв, В. Ф.
100 днів полону, або позивний «911» / В. Ф. Макеєв. – Черкаси : Третяков О., 2015. – 128 с.

«Цей текст – це пам'ять», – пише в своїй книжці черкаський правозахисник і волонтер Валерій Макеєв, який минулого року поїхав на схід з метою визволити українських полонених. Та цьому не судилося трапитися – 16 серпня 2014 року він потрапив у полон до сепаратистів, який протривав довгих 100 днів. За цей час йому довелося відбути ув'язнення в підвалі, витримати допити, пережити інфаркт. Тільки 24 листопада його звільнили. Макеєв змальовує людей, які в силу певних життєвих обставин опинилися по ту сторону барикад. Але багато з них, попри озлобленість, що їх оточує, прагнуть не втратити людяності. Не зважаючи на ненависть до волонтера, який є представником України, вони допомагали йому одягом, ліками, їжею, книгою. Відверто описує українських військових з їх недоліками.

2367. Малик, І.
Боротьба за розум: особливості військово-патріотичного виховання молоді у так званій «Луганській Народній Республіці» / І. Малик // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 96-100. – Бібліогр.: 12 назв.

2368. Миронова, В. В.
Люди Донбасса. Жизнь сначала / В. В. Миронова. – Харьков : Бибколлектор, 2016. – 175 с. : ил.

Документальні розповіді переселенців з Донбасу про життя до, під час і після війни.

2369. Михед, О.
«Я змішаю твою кров із вугіллям». Зрозуміти український Схід / О. Михед. – Київ : Наш формат, 2020. – 363 с. : іл.

2370. Між війною і соборністю. Соціокультурна інтеграція та адаптація переселенців з Донбасу та Криму. Західноукраїнський вектор : кол. монографія / Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України ; авт. кол.: Ю. Д. Зайцев та ін. ; відп. ред. М. Р. Литвин. – Львів, 2017. – 454 с.

Зі змісту: Зайцев, Ю. Д. Право на Крим. – С. 12-73 ; Білий, Д. Донбас в історичній ретроспективі: сакральний, індустріальний, воєнний простори. – С. 74-89 ; Чушак, Х. Донецькі інтелектуальні середовища: конструювання регіональної ідентичності напередодні Революції Гідності та війни на сході України. – С. 145-163 ; Муравський, О. І. Національна ідентичність населення України: регіональний вимір. – С. 163-186 ; Тодоров, І. Я. Російська інвазія в Україну: зовнішній і внутрішній виміри. – С. 186-193 ; Артимишин, П. І. Ідея «окремішності» Донбасу та Криму

у проросійській публіцистиці сучасної України. – С. 194-227 ; Костюк, О. А. Висвітлення проблеми внутрішньо переміщених осіб з окупованих територій Донбасу та АР Крим в Інтернет-ЗМІ західних областей України. – С. 253-271 ; Піх, О. М. Державні програми і стратегії щодо розв’язання проблем внутрішньо переміщених осіб: національний та регіональний вимір. – С. 272-307 ; Піх, О. М. Діяльність міжнародних організацій щодо допомоги та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб. – С. 307-321 ; Зуб, Т. Становище внутрішньо переміщених осіб в Україні: контексти, проблеми зони та регіональний аспект. – С. 365-391 ; Горбачевський, Т. С. Волонтерський рух на підтримку захисників Вітчизни, захист переселенців. – С. 392-433 ; Друздєв, О. Душпастирська опіка. – С. 433-442.

Режим доступу: http://www.inst-ukr.lviv.ua/uk/publications/books/book/?newsid=793. – Дата: 22.02.2019.

2371. Мій дім – чужа фортеця: право власності в умовах збройного конфлікту на Сході України / Укр. Гельсінська спілка з прав людини ; заг. ред. А. П. Бущенко. – Київ, 2016. – 126 с. : іл.

Результати моніторингового візиту періоду жовтня, грудня 2015 і січня 2016 років.

2372. Місто, з якого почалася війна / заг. ред. А. Удовенко. – 2-ге вид., допов. – Київ, 2020. – 251 с.

Збірник досліджень, присвячених проблемі порушень прав людини у Слов’янську та відновлення миру на Сході України в 2014–2018 роках. В основі книги – свідчення цивільних осіб, які стали свідками порушень прав людини чи постраждали внаслідок воєнних дій у місті у квітні–липні 2014 року.

2373. Моісеєнко, Л. М.
Проблеми реалізації свободи совісті та свободи релігій на території «народних республік» / Л. М. Моісеєнко // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Львів, 2018. – Вип. 1 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 111-114. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: http://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/03/Almanah-YEvgen-z-Druzhkivky.pdf. – Дата: 4.12.2019. «Головною скріпою «Русского мира», а згодом і головним актором «Русской весни» виступила РПЦ. Анексія Криму була виправдана сакральною значимістю стародавнього Херсонесу, а війна проти України – захистом православ’я. Згодом з’явилася «православна армія», що почала вести боротьбу з «уніатами, розкольниками та сектантами» за «чистоту православної віри». До складу так званих «збройних сил» «ДНР і ЛНР» входять підрозділи, які позиціонують себе, як релігійні. Наприклад, «Русская православная армия», православний батальйон «Восход», Легіон Святого Іштвана, батальйон Пресвятої Богородиці Августовської «Август». Все це дає змогу говорити про те, що в основі конфлікту є велика частка релігійної складової» (с. 111). «Сьогодні за словами луганського священика Слюсаренка, з «Новоросії» зникли мормони, припинила діяльність УГКЦ, деякі «психокульти» та «псевдоцілителі», що збиралися в селищі Зелений Гай під Луганськом. Припинив роботу «Інститут духовного розвитку людини» Г. П. Шевченко (ВНУ ім. В. Даля), який співпрацював з іванівцями і реріховцями. У глибокому підпіллі знаходяться харизмати, кришнаїти. Священик «стурбований» активізацією «псевдоправославних рухів» і сект» (с. 113).

2374. Мусіяка, В. Л.
Окремі аспекти державно-правових рішень щодо окупованих районів Донбасу / В. Л. Мусіяка // Національна безпека і оборона. – 2019. – № 1-2. – С. 168-172.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD177-178_2019_ukr.

pdf. – Дата: 10.02.2021.

2375. Насильницькі злочини, скоєні в ході збройного конфлікту на сході України у 2014–2018 рр. / упоряд. Є. Ю. Захаров. – Харків : Права людини, 2018. – 104 с. : іл., табл.

Зі змісту: Злочини проти людяності та військові злочини, ймовірно, вчинені в ході збройного конфлікту. – С. 25-88 ; Додаток. Короткий опис подій збройного конфлікту на сході України, де ЗЗФ зазнали значних втрат. – С. 93-103.

Режим доступу: http://khpg.org/files/doc/1552984376.pdf. – Дата: 13.04.2021.

2376. Насильницькі зникнення та зникнення безвісти під час збройного конфлікту на Сході України у 2014–2018 рр. : аналіт. доповідь / А. Єгорова та ін. – Харків : Права людини, 2019. – 76 с. : табл., портр.

2377. Нінова, Т. Б.
Переселенські хроніки. Еволюція свідомості / Т. Б. Нінова. – Дніпро : Домінанта Прінт, 2020. – 408 с.

Автор – вчитель історії з Луганська Тарас Кучеренко, який взяв собі псевдонім Тугар Нінова, розповідає про пережите ним у 2014 році.

2378. (НЕ)дитячий погляд на війну : зб. життєвих історій / ред.-упоряд. Т. Олексин. – Львів : ЗУКЦ, 2018. – 320 с. : іл.

Автори життєвих історій, представлених у збірці – школярі, студенти та активна молодь. Це ті, кого російсько-українська війна 2014–2018 рр. зачепила безпосередньо на Донбасі та в Криму, і хто чув про неї, здебільшого, з екрану телевізора. Ті, хто був змушений покинути домівку, і хто допомагав переселенцям адаптуватися на нових теренах. Ті, хто безпосередньо зіштовхнувся з реаліями окупації, і чиї батьки сприяють захисту українських земель.

2379. Пашков, М.
Російсько-український конфлікт: фактор відчуження : [про причини кардинального погіршення ставлення громадян України до РФ і падіння пріоритетності відносин з РФ] / М. Пашков // Агора. – Київ, 2015. – Вип. 15 : Російсько-українські відносини: від травм та конфліктів до примирення та співучасті. – С. 21-26 : табл.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/upload/1450445630_file.pdf. – Дата: 16.04.2021.

2380. Пелещишин, А. М.
Віртуальні спільноти як середовище генерування військово-історичної інформації про події 2014–2015 рр. на Сході України / А. М. Пелещишин, Н. О. Химиця // Вісник Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Серія: Держава та армія. – 2014. – № 809. – С. 98-103. – Бібліогр.: 16 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPDA_2014_809_21. – Дата: 17.05.2021.

2381. Перепелиця, Г. М.
Геополітичні трансформації в Чорноморському регіоні, спровоковані російською гібридною війною, як виклик для України та Грузії / Г. М. Перепелиця // Україна і Грузія у міжнародних відносинах: історія та спільні виклики сучасності : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – С. 186-200. – Бібліогр.: 15 назв.

У результаті військової агресії Росії, Україна і Грузія втратили не тільки частину своєї території і берегової лінії, але і континентальний шельф і економічну зону в Чорному морі, в якій зараз Росія безроздільно панує. Україна втратила свій торгівельний флот, рибальський флот і військово-морські сили. Організа-

ція ГУАМ зазнала краху, і ОЧЕС втратила своє значення. В Україні практично не залишилося геополітичних союзників в Чорноморському регіоні.

2382. Перспективи відновлення Сходу України на засадах збалансованого розвитку / редкол.: Т. В. Тимочко (гол. ред.) та ін. – Київ : Аспект-Поліграф, 2016. – 36 с. : табл. – (Бібліотека Всеукраїнської екологічної ліги).

Про вугільну галузь, забезпечення доступної медичної допомоги, екологічні проблеми в умовах проведення АТО.

2383. Польовий, М. А.
Проблеми реалізації права на освіту дітей, що потерпають від збройних конфліктів / М. А. Польовий // Політичне життя. – 2019. – № 2. – С. 22-26. – Бібліогр.: 5 назв.

2384. Права позбавлених волі, які утримуються під вартою в ОРДЛО / упоряд.: Є. Ю. Захаров, Н. М. Мельник. – Харків : Права людини, 2018. – 80 с. : іл.

На 1 листопада 2014 р. (до початку АТО) в цих областях знаходилося 16 200 засуджених осіб в тюрмах.

2385. Пшенична, А. В.
Військові адміністрації як частина механізму адміністративно-правового забезпечення прав дитини під час збройних конфліктів в Україні / А. В. Пшенична // Право, держава та громадянське суспільство в умовах системних реформ у процесі євроінтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Ч. ІІ. – Дніпропетровськ, 2015. – С. 48-50.

2386. Романюк, М.
Вимушено переміщені особи з областей Донбасу як чинники міграційних викликів і соціальних загроз національній безпеці України / М. Романюк, З. Смутчак // Українознавчі студії. – 2016–2017. – № 17/18. – С. 107-115. – Бібліогр.: 12 назв.

2387. Російсько-український конфлікт: стан, наслідки, перспективи : позиції експертів, громадян / кер. проекту М. Пашков ; голов. ред. Л. Шангіна ; ред.: А. Чернова, Г. Пашкова. – Київ, 2015. – 56 с. : іл., табл.

2388. Сергацкова, Е. И.
Война на три буквы : хроника противостояния в репортажах и свидетельствах очевидцев / Е. И. Сергацкова, А. Чапай, В. Максаков. – Харьков : Фолио, 2015. – 384 с. : фот.

Події, що описані в книзі, відбувалися з часу втечі Януковича до підписання Мінських угод, більш відомих як Мінськ-2. Двома основними темами, розкритими в книжці, є життя військових та мирного населення в умовах війни. Крім того, до книги потрапила доволі велика за обсягом публікація Максакова, що свого часу приїхав подивитися, як влаштована зсередини «Донецька Народна Республіка», а вже наступного дня був арештований та опинився «на Ямі» (військова тюрма, вже колишньої, СБУ), де пробув шість днів.

2389. Ситуация с гражданским населением в Донецкой и Луганской областях на подконтрольной украинскому правительству территории : отчет международной мониторинговой миссии о поездке в Луганскую и Донецкую области с 28 марта по 2 апреля 2016 года и с 20 по 26 июня 2016 года / Ю. А. Асеев, С. Давидис, В. Малыхин и др. – Харьков : Права людини, 2016. – 136 с. : табл., рис.

Режим доступу: https://khpg.org/1475581147. – Дата: 3.08.2021.

2390. Ситуация с правами человека в Донецкой и Луганской областях (апрель–июнь 2016)/ Харьков. правозащит. группа ; авт. кол.: Ю. А. Асеев, С. Давидис, В. Малыхин и др. ; ред. А. Павличенко ; отв. за вып. Е. Е. Захаров. – Харьков : Права человека, 2016. – 68 с. : ил., карты, табл.

Режим доступу: http://library.khpg.org/index.php?id=1484634156. – Дата: 3.08.2021.

2391. Скляр, В. М.
Чисельність та етномовний склад населення не підпорядкованих Україні територій Донецької та Луганської областей / В. М. Скляр // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2016. – Вип. 5-6 (85-86). – С. 254-278. – Бібліогр.: 14 назв.

2392. Справжня ціна вугілля в умовах війни на Донбасі: погляд крізь призму прав людини : [дослідження] / Громад. орг. «Східноукраїнський центр громадських ініціатив», Правозахис. коаліція «Справедливість заради миру на Донбасі» ; авт.: Д. Казанський та ін. ; заг. ред.: А. Некрасова, В. В. Щербаченко. – Київ : Арт Книга, 2017. – 136 с. : іл., табл.

2393. Степная, Е.
Всё будет Украина! / Е. Степная. – Київ : Дух і Літера, 2014. – 216 с. – (Встречный взгляд).

Зі змісту: Истории из жизни АТО (І). – С. 39-64 ; Истории из жизни АТО (ІІ). – С. 97-150 ; Это война. – С. 151-208.

Повсякденне життя мешканців на пограниччі Луганщини.

2394. Стратегії трансформації і превенції прикордонних конфліктів в Україні : зб. аналіт. матеріалів. 2014–2015 / упоряд.: Н. Зубар, О. Мірошниченко. – Львів : Галиц. видав. спілка, 2015. – 462 с. : граф., табл.

Режим доступу: https://peace.in.ua/stratehiji-transformatsiji-i-preventsiji-prykordonnyh-konfliktiv-v-ukrajini-zbirka-analitychnyh-materialiv-2014-2015/. – Дата: 15.04.2021.

2395. Стяжкина, Е. В.
Донбасс не вернется в Украину, потому что Донбасса не существует / Е. В. Стяжкина // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Краматорськ, 2019. – Вип. 2 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 12-14.

Режим доступу: https://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/08/Step-almanah-2019.pdf. – Дата: 14.01.2021. «Все время есть вопрос, все время есть тезис, что замороженные, голодные эти люди поймут, что им с Украиной было хорошо, и они вернутся. Нет. Им не было хорошо, и это надо понимать. Они жили очень плохо. И так, как они живут сейчас, им хорошо. Так, как они живут сейчас, они могут жить сколько угодно долго. Танки – еда, почему нет? И более того, тогда возникает вопрос: нужно ли помогать тем, кто не хочет спастись? Танки отличаются немножко, и канализационные люки отличаются от бананов – они сами не воспроизводятся. Поэтому будет экспансия – оружие есть, опыт есть. Чтобы отобрать где-нибудь в соседней области и точно так же использовать, присвоить и продать». «Я хочу сказать присутствующим здесь дончанам, луганчанам и тем украинцам, которые хотят не только любить Украину, но и делать для нее что-то. До встречи в Донецке. Донбасс не вернётся в Украину, потому что Донбасса не существует. Здесь будет либо Украина, либо ничего. До встречи в Донецке!» (с. 14).

2396. Ті, що пережили пекло: свідчення жертв про місця незаконних ув’язнень на

Донбасі : [звіт] / Коаліція громад. орг. та ініціатив «Справедливість заради миру на Донбасі» ; авт.: Ю. В. Бєлоусов, А. О. Кориневич, О. А. Мартиненко та ін. – Київ : Компринт, 2015. – 84 с. : табл., фот.

2397. Фактор громадської думки у формуванні політики врегулювання російсько-українського конфлікту: можливості та ризики. – Київ : Заповіт, 2020. – 47 с. : табл. – (Бібліотека Центру Разумкова).

2398. Чальцева, О. М.
Можливості і проблеми отримання вищої освіти дітьми з окупованих територій / О. М. Чальцева // Політичне життя. – 2019. – № 2. – С. 27-32. – Бібліогр.: 15 назв.

2399. Чирков, О. А.
Вплив російської агресії 2014–2017 рр. на етнічну структуру населення окупованих територій та всієї України / О. А. Чирков // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Українознавство. – 2017. – Вип. 1 (19). – С. 26-30. – Бібліогр.: 22 назви.

2400. Чуприй, Л. В.
Адаптація вимушених переселенців зі сходу країни: стан і проблеми / Л. В. Чуприй // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 370-385 : діагр.

Станом «на 1 жовтня 2017 р. в Україні налічувалося 1599171 тисяч ВПО (вимушено переселених осіб)» (с. 370).

2401. Шевченко, Р. П.
Соціально-психологічний супровід військовослужбовців в умовах трансформаційних змін сучасного соціуму : монографія / Р. П. Шевченко ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Київ : Принт-Квік, 2019. – 238 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 174-203.

Психологічна реабілітація учасників АТО/ООС.

2402. Щебетун, І. С.
Захист прав дітей на окупованих територіях: міжнародний досвід та українські реалії / І. С. Щебетун, Т. В. Міхайліна // Політичне життя. – 2019. – № 2. – С. 33-37. – Бібліогр.: 11 назв.

2403. Явір, В. А.
Етнополітична інтеграція та дезінтеграція у сучасному світі: політико-правовий концепт : монографія / В. А. Явір. – Київ : Логос, 2018. – 468 с. – Бібліогр.: с. 421-467 (627 назв).

Зі змісту: Передумови етнополітичної дезінтеграції України. – С. 260-284 ; Анексія Автономної Республіки Крим як етнополітична технологія дезінтеграції України. – С. 285-306 ; Сецесія окремих районів Донецької та Луганської областей як прояв етнополітичної дезінтеграції. – С. 307-340 ; Реінтеграція тимчасово окупованих територій у контексті державної етнонаціональної політики України. – С. 341-355 ; Умови та особливості реінтеграції тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу. – С. 356-380 ; Політико-правові механізми реінтеграції тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу. – С. 381-406.

Режим доступу: https://bit.ly/2Wb2Vt4. – Дата: 14.12.2020.

2404. Явір, В. А.
Перші кроки формування законодавчої бази реінтерації тимчасово окупованих територій України / В. А. Явір // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук.

пр. – 2017. – Вип. 77. – С. 67-79. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-77-_2017_.pdf. – Дата: 1.12.2020. «Характеризується нинішній стан реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Аналізуються перші кроки формування законодавчої бази реінтеграції, зокрема проект Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях» № 7163 від 04.10.2017. Вказано на переваги та недоліки проекту. Доведено, що в нинішньому вигляді документ не може стати основою успішного процесу етнополітичної реінтеграції, оскільки не містить конкретних реінтеграційних механізмів» (с. 67-68).

2405. Яценко, Ю.
Політ в’язня / Ю. Яценко, В. Міронова. – Харків : Фоліо, 2019. – 188 с. : іл.

Юрій Яценко народився у 1990 році у Львові. Навесні 2014 року студент став українським політв’язнем у РФ за сфабрикованими звинуваченнями, став випадковим заручником російсько-української війни. Рік позбавлення волі, протистояння ФСБ, рік фізичних і моральних катувань.

2406. Hai-Nyzhnyk, P.
Basic principles of the strategy for de-occupation and reintegration of Crimea in the context of national security of Ukraine: aspects of the problem and solution areas : [Основні засади стратегії деокупації та реінтеґрації Криму в контексті національної безпеки України: штрихи до проблеми й напрямки розв’язання] / P. Hai-Nyzhnyk // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 157, № 6-9, ч. 3. – С. 11-28. – Бібліогр.: 53 назви.

2407. Report the loss of civilian population, the destruction of housing and infrastructure as a resuit of the armed conflict in Estern Ukraine : [Доповідь про втрати цивільного населення, руйнування житла та інфраструктури внаслідок збройного конфлікту на сході України]. – Kharkiv : Human Rights Publisher, 2018. – 114 p.

Режим доступу: https://dhrp.org.ua/en/blog-publications/2014-20190912-en. – Дата: 6.05.2021.

Див. також №: 227, 1336, 1798, 1818, 1840, 1841, 1843, 1852, 1871, 2146, 2309, 2842, 2998, 3181-3183, 3185, 3706, 3828, 3881, 3886, 3906, 4319, 4324, 4382, 4442, 4707.

Вшанування учасників бойових дій

2408. Акіменко, А.
Герої нашого часу. 19 історій ветеранів АТО. 2014–2018. Сумська область / А. Акіменко. – Суми : Щербина І. В., 2018. – 84 с. : іл.

2409. Борись в ім’я честі / Чернігів. ЦРБ ; ред. О. І. Іваненко. – Чернігів : Лозовий В. М., 2015. – 152 с.

Перша спроба зібрати й систематизувати інформацію про учасників АТО в межах Чернігівського району станом на 1 серпня 2015 року.

2410. Вальгала-експрес : автобіографічна оповідь / Воланд ; ред.: М. Кравченко, М. Мельник. – Київ : Орієнтир, 2017. – 128 с.

Книга бійця «Азова» з позивним «Воланд», одного з активістів чернігівського

«Патріота України», учасника протистоянь на «Майдані». Брав участь у боях за Маріуполь, Іловайськ, Широкине.

2411. Відчайдухи. Історія українських воїнів / упоряд.: В. В. Петровський, О. Панченко, А. Мирончук ; ред. В. Буряченко. – Київ : Військо України, 2016. – (Бібліотека журналу «Військо України»).
Кн. 2. – 256 с. : іл., портр.

2412. Вклоняємось доземно українському солдату : [персональні історії учасників АТО, 3-є вид.]. – Київ : Народна армія, 2016. – 196 с. : іл.

2413. Вознесіння духу. Книга пам’яті Героїв АТО та Небесної Сотні Вінничини / Благодійний фонд «Блаженні милостиві» ; підгот. В. М. Щербань. – Вінниця : Рогальська І. О., 2015. – 140 с. : іл.

2414. Герої не вмирають / Житомир. міськ. центр соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді ; упоряд. О. Юрченко. – Житомир : Котвицький В. Б., 2016. – 120 с. : фот. Інформація про загиблих на сході України 38 героїв-житомирян.

2415. Герої Ружинщини – 2014. Вони життя поклали у війні за Україну / упоряд. В. Митюк. – Ружин, 2015. – 44 с. : іл., портр.

2416. Герої Сіверського краю. Книга пам’яті Чернігівської області : зб. матеріалів обл. пошуково-дослід. експедиції дітей і учнів. молоді / упоряд.: Л. В. Житнікова, М. М. Шанський ; вступ. слово: М. А. Конопацький, М. М. Шанський. – Харків : Панов А. М., 2019 – . – (Книга пам’яті Чернігівської області).
Т. 1 : 2014–2015 роки. – 528 с. : фот.

Зі змісту: Небесна сотня. – С. 14-22 ; Воїни, полеглі від російської агресії. – С. 24-468 ; Померлі та загиблі під час служби. – С. 470-508 ; Демобілізовані учасники бойових дій, які померли у мирний час (не перебуваючи в зоні АТО). – С. 510-519.

2417. Героям Слава. Книга пам’яті героїв АТО. Сумська область. – 3-є вид., допов. – Суми : Вид. буд. «Еллада», 2017. – 144 с. : портр.

2418. Горять свічки на серці України : [про воїнів з Івано-Франківської обл., які загинули на Донбасі в 2014 –2018 рр.] / Івано-Франків. обл. відділення пошуково-видавничого агенства «Книга Пам’яті України» ; редкол.: Г. М. Данилюк-Шекеряк (голова), І. М. Пасічняк, В. І. Гладій та ін. – 2-ге вид., допов. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. – 316 с.

2419. Гринь, Н. І.
Дорога в безсмертя: Дмитро Коряк / Н. І. Гринь. – Полтава, 2016. – 160 с.

Вояк полку «Азов», позивний «Брат». Героїчно загинув 11 лютого 2015 року під час операції з визволення селища Саханка Донецької області.

2420. Олександр Давидчук. Від Афгану до «Айдару»... / упоряд.: Є. В. Букет, В. А. Гедз. – Київ : Укр. культура, 2020. – 30 с. – (Пам’ять нації).

2421. Два століття – одна війна: поєднані : [Київщина у боротьбі за волю України XX–XXI ст.] / ред., упоряд. С. Репік ; літ. ред.: Л. Кірик та ін. – Київ : УВС, 2018. – 104 с. : портр.

2422. Духопельникова, Е. В.
Девочки на войне: путешествие Долбоклюя / Е. В. Духопельникова. – Харьков : Фолио, 2020. – 251 с. – (Военные дневники).

Це книга про те, що люди на війні насправді – живі. Вони нерозумно жартують і плачуть справжніми сльозами, купаються в теплих літніх озерах і ліплять сніговиків біля бліндажів, гладять котів і чешуть собак, порушують всілякі статути і лаються з командирами, чистять кулемети і варять борщ, читають книги і розводять курей, і роблять ще багато-багато всякого, крім, власне, процесу воевання. Тому що вони – дійсно живі…

2423. Жадан, С. В.
Інтернат / С. В. Жадан. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2017. – 336 с.

У книзі висвітлено Дебальцівську операцію. Роман «Інтернат» розповідає про те, як змінилося життя людей, коли на Сході України почалась війна.

2424. Життя, обірвані війною : книга пам'яті полеглих кам'янчан, 2014–2017 / ред.-упоряд. Л. В. Алексієвська. – Кам'янське : Андрій, 2018. – 367 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 364. – Імен. покажч.: с. 360-361.

2425. Залевский, В. В.
«Под флагом 95-ки». АТО глазами мобилизованного херсонца / В. В. Залевский. – Житомир : Котвицький В. Б., 2016. – 176 с. : фот. – рос. та укр. мовами.

95-а окрема аеромобільна десантна бригада (м. Житомир).

2426. Ічнянці в АТО («Сто бійців») / авт.-уклад. О. Г. Реута. – Ніжин : Лисенко М. М., 2015. – 232 с.

Спогади учасників АТО, уродженців або жителів міста, книга пам'яті про земляків, загиблих у російсько-українській війні.

2427. Їхні зорі не згасли : [нариси] / редкол. М. Г. Вельма. – Ковель : Івановський В. М., 2020. – 156 с. : фото.

Книга про криваві події в зоні АТО/ООС, є даниною пам'яті Героям-ковельчанам, які загинули в боях з ворогом.

2428. Каліновська, О.
Про мертвих, живих і ненароджених. Герої (не)війни / О. Каліновська, О. С. Криштопа. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 304 с.

Зі змісту: Крим. – С. 9-26 ; Донбас. Початок. – С. 27-36 ; Слов'янськ. – С. 37-49 ; Добровольці. – С. 50-89 ; На війні як на війні (ДАП, кордон і Савур-Могила). – С. 90-105 ; Російські сліди на Донбасі. – С. 106-132 ; Іловайськ. Пройти і вижити. – С. 133-178 ; Дебальцеве. – С. 179-204 ; Захисники. Портрети. – С. 205-246 ; Жінка і війна. – С. 262-272.

«… За кожною подією цієї війни, яку колись осмислять військові аналітики й стратеги – Кримом весни 2014-го й Донецьком, горою Карачун і ДАП, Іловайськом і Дебальцевим, – сотні життів її безпосередніх учасників: живих, які особисто розкажуть про себе на цих сторінках, та мертвих, голосом яких стануть їхні рідні й бойові побратими. Подвиг льотчиків із бригади морської авіації в Новофедорівці, що вивели з Криму унікальну військову техніку, персональна інформаційна війна, яку розпочав проти Росії ще на початку 2000-х наглядач українського маяка у Форосі, історії донецьких ультрас, із яких утворився добровольчий батальйон «Донбас».

2429. Катастрофа і тріумф. Історії українських Героїв / упоряд. М. Семенченко ; відп. ред. А. О. Мотозюк ; ред. Л. О. Івшина. – Київ : Українська прес-група, 2015. – 296 с. : іл. – (Бібліотека газети «День») (Україна Incognita).

2430. Книга пам'яті воїнів Дніпропетровщини, загиблих в АТО / Дніпропетр. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького ; авт.-упоряд.: Т. В. Войцеховська, В. В. Якушенко ; відп. за вип. О. В. Ананьєв. – Дніпро : Арт-Прес, 2018. – 224 с. : портр.

2431. Книга пам'яті воїнів Дніпропетровщини, загиблих в АТО/ООС / Дніпропетр. обл. рада, Дніпропетр. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького ; авт.-упоряд.: Т. В. Войцеховська, В. В. Якушенко. – Дніпро : Арт-Прес, 2019. – 240 с. : фот.

2432. Книга пам'яті воїнів Дніпропетровщини, загиблих АТО/ООС / Дніпропетр. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького ; авт.-упоряд.: Т. В. Войцеховська, В. В. Якушенко. – Дніпро : Арт-Прес, 2020. – 239 с.

2433. Книга пам'яті МВС. Національна гвардія України. Державна служба України з надзвичайних ситуацій / авт. кол.: А. В. Шевченко, О. В. Родіна, І. І. Лебедь, Г. С. Кобиляцька ; упоряд. О. В. Красовицький. – 2-ге вид., випр. та допов. – Харків : Фоліо, 2017. – 368 с. : портр.

2434. Книга пам'яті МВС. Національна поліція України, Державна прикордонна служба України / А. В. Шевченко, О. В. Родіна, І. І. Лебедь, Г. С. Кобиляцька ; упоряд. О. В. Красовицький. – Харків : Фоліо, 2017. – 367 с. : іл., портр.

2435. Книга Пам'яті полеглих за Україну [Електронний ресурс] / Інформ.-аналіт. центр Нац. безпеки України. – [2014–2021]. – Режим доступу: http://memorybook.org.ua/. – Назва з екрана. – Дата звернення: 16.08.2021.

Станом на 16 червня 2021 р. в книгу внесено 4425 загиблих. У Книзі враховані всі бойові та більшість не бойових втрат, яких зазнала Україна в зоні проведення АТО/ООС. Заснована 22 липня 2014 р. Авторська команда проєкту: Максим Попов, Ярослав Тинченко, Герман Шаповаленко, Сергій Коваленко, Світлана Віговська, Оксана Трапезун, Святослав Смук. За підтримки Національного військово-історичного музею України.

2436. Конотопська небесна чота. 2014–2018/ упоряд. І. Лисий. – Київ : Нац. музей Революції Гідності, 2019. – 139 с.

2437. Кушніренко, І. К.
Гуляйпільці – борці за Україну / І. К. Кушніренко, В. І. Жилінський. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2015. – 98 с. : фот. – Бібліогр.: с. 95-96 (35 назв).

Зі змісту: Боротьба продовжується. – С. 60-69 ; Їхня допомога безцінна. – С. 70-93.

Розділи про події на Майдані, небайдужих людей, волонтерів, вояків АТО (героїв – учасників і загиблих, нагороджених посмертно).

2438. Лось, Я. С.
Обличчя війни : спогади, нариси, факти, світлини / Я. С. Лось. – Тернопіль : Терно-граф, 2017. – 100 с. : фот.

Про героїв Бучаччини, учасників АТО.

2439. Миттєвості війни / авт. кол.: С. С. Макарчук (кер.) та ін. ; гол. ред. А. В. Парубій.

– Миколаїв : Іліон, 2016. – 492 с. : фот. – укр. та рос. мовами.

Біографічні нариси про військовослужбовців, які загинули під час протистояння російської агресії в Криму та на Сході країни, нариси про бойовий шлях підрозділів, що дислокуються на Миколаївщині, матеріали про волонтерський рух.

2440. На палаючому Сході : [про патріотів АТО Чернігівщини] / упоряд. В. І. Лисенко. – Чернігів : Десна, 2017. – 288 с. : портр., іл., карта.

2441. Набєгов, Р. В.
Ні кроку назад. Поезії. Проза. Щоденник. Спогади друзів і рідних / Р. В. Набєгов ; упоряд., передм. О. В. Набєгова ; відп. за вип. Л. І. Андрієвський ; ред., пер. Т. В. Майданович. – 2-ге вид., допов. – Київ : Криниця, 2018. – 256 с. : іл., портр.

Жахлива трагедія сталася під Іловайськом, коли вихід наших захисників перетворився на криваву бійню. Серед загиблих 29.08.2014 р. був старший інспектор батальйону патрульної служби міліції особливого призначення «Миротворець» Роман Набєгов.

2442. Наші. Історія українських воїнів / упоряд.: В. Петровський, О. Панченко, А. Мирончук ; ред. В. Буряченко. – Київ : Військо України, 2015 – . – (Бібліотека журналу «Військо України»).
Кн. 3. – 2017. – 240 с. : іл.

2443. Незламні герої : сучасні герої танкісти – випускники Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ», відзначені державними нагородами / упоряд.: І. В. Баркатов, Н. Г. Немировська, Б. М. Резанов, А. О. Оніщенко. – 2-ге вид., доповн. – Нововолинськ : Ільницький О. Д., 2017. – 64 с. : іл.

2444. Нескорені: інтерв'ю із Героями АТО / авт.-уклад. В. О. Розуменко. – Київ : Просвіта, 2016 – .
Кн. 1. – 368 с. : іл.

2445. Нестеренко, П. А.
І повернувся білим журавлем... : худож.-докум. повість [присвячена Герою України Сергію Табалі] / П. А. Нестеренко. – Суми : Мрія-1, 2017. – 158 с. : іл.

2446. Опроненко-Клопова, Л. М.
України вірні сини (хронологія героїзму) / Л. М. Опроненко-Клопова. – 3-є вид., допов. – Одеса, 2018. – 187 с. : іл.

Зі змісту: Герої «Небесної сотні» – загиблі активісти на Майдані в Києві. – С. 15-70 ; Воїни, призвані з Одещини, які загинули у 2014–2018 роках у зоні АТО. – С. 71-186.

Полеглі прикордонники-одесити, випускники Військової академії (м. Одеси), працівники Одеської залізниці.

2447. Орляк, Л.
Ти зробив усе, що зміг : худож.-докум. повість [про молодшого сержанта Олександра Орляка, учасника рос.-укр. війни 2014–2017 рр.] / Л. Орляк. – Тернопіль : Джура, 2017. – 88 с. : фот.

2448. Патрік
Герої сучасності : [про людей російсько-української війни] / Патрік ; відп. за вип. І. Білоцерківська. – Київ : Білка, 2019. – 120 с. : іл.

2449. Побратими. Історія українських воїнів / упоряд.: В. В. Петровський, О. Панченко, А. Мирончук ; ред. В. Буряченко. – Київ : Військо України, 2016. – (Бібліотека журналу «Військо України»).

Кн. 1. – 224 с. : іл., портр.

Держслужбовці, робітники, вантажники, учителі, фермери… Усі вони різні. І, можливо, ніколи б не зустрілися в цьому житті, не одягли б однострій, не спали б в одному бліндажі, не їли б з одного казанка, не стали б побратимами, якщо б не поклик Батьківщини, над якою нависла біда. Вони залишили свої сім'ї та справи. Вони єдині у своєму прагненні захистити Україну, а значить – мобілізовані бути сильними, мобілізовані бути патріотами, мобілізовані бути героями.

2450. Позивний «Вирій»

Жадання фронту : історії з війни і тилу. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ : Орієнтир, 2017. – 160 с. – (Азовські спогади).

Зі змісту: Попереднє життя. – С. 15-17 ; Оборона своїми руками. – С. 17-30 ; Дорога туди, звідки часом дороги немає. – С. 33-39 ; Новий воєнний світ. – С. 39-43 ; Найманці: за ідею замість грошей. – С. 45-47 ; Преса і медицина. – С. 50-56 ; Реанімобіль «Укропчик». – С. 64-68 ; Наближення до аеропорту Донецька. – С. 77-80 ; Чутки і правда про добровольців. – С. 80-87 ; Розваги воєнних буднів. – С. 87-91 ; Вперше в Широкіному. – С. 91-98 ; Смерть як буденність. – С. 98-104 ; Журналістика війни. – С. 139-148 ; Післявоєнний синдром. – С. 154-166.

2451. Олексій Потапенко. Обірваний політ... / уклад.: В. Гедз, Н. Ащенко. – Київ : Філюк О., 2018. – 32 с. : іл., портр. – Проект «Пам'ять нації».

Учасник АТО, ст. прапорщик, ст. бортовий механік (авіабаза Бориспіль). Був збитий з ЗРК в районі м. Слов'янск, Донецької області.

2452. Пророцтво Жанни. Історії українських воїнів / упоряд: В. Петровський, О. Панченко, А. Мирончук ; ред. В. Буряченко. – Київ : Військо України, 2015 – . – (Бібліотека журналу «Військо України»).

Кн. 4. – 2018. – 224 с.

2453. Ревегук, В. Я.

Полтавці – поборники державної незалежності України / В. Я. Ревегук. – Полтава : Полтав. літератор, 2015. – 348 с. : портр. – Геогр. покажч.: с. 335-342. – Світлій пам'яті борців за волю України присвячую.

Зі змісту: Герої не вмирають (2014–2015 рр.). – С. 291-334.

2454. Світла пам'ять Героям полеглим. Честь і слава Героям живим / Нац. акад. сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного ; авт. кол.: П. П. Ткачук, О. В. Баб'як, Ю. В. Гусар. – Львів : НАСВ, 2017. – 458 с. : іл., фот.

Герої цієї книги – наші сучасники: випускники, курсанти, офіцери та науково-педагогічні працівники Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. А восьмеро вихованців удостоєно високого звання Героя України.

2455. Слабошпицький, М. Ф.

Велика війна 2014…: Україна: виклики, події, матеріали / М. Ф. Слабошпицький. – Київ : Ярославів Вал, 2015. – 320 с. : іл.

Книжка-спроба документації подій 2014 року зі слів їх безпосередніх учасників – волонтерів, військових і бійців добровольчих батальйонів, митців і простих

людей по обидва боки фронту, які мимоволі, а чи свідомо, потрапили у горнило війни.

2456. Смоліна, О. О.
Війна на Донбасі очима художника (цикл живописних робіт Ф. І. Стегереску 2014–2018 рр.) / О. О. Смоліна // Мистецька культура: історія, теорія, методологія : тези доп. Всеукр. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 73-74.

2457. Сморжевська, О.
Постмодерністські візії релігійності: сучасне язичництво у міській культурі (Україна в загальноєвропейському контексті) : монографія / О. Сморжевська. – Київ : Філюк О., 2017. -198 с. – Бібліогр.: с. 169-197.

Зі змісту: Українські рідновіри, що загинули в 2014–2015 рр., захищаючи Україну. – С. 165-169.

2458. Старостіна, С. Л.
Увійшли у безсмертя... Книга пам'яті Героїв Небесної Сотні і воїнів АТО Хмельниччини. – 2-ге вид., допов. / С. Л. Старостіна. – Хмельницкий : Цюпак, 2017. – 211 с. : іл., портр. – Присвячується 25-річчю Незалежності України.

2459. Терещенко, О.
Життя після 16.30. – Миколаїв : Вид-во І. Гудим, 2018. – 140 с.

Автор – доброволець, десантник 79-ї десантної бригади, при обороні Донецького аеропорту 15 жовтня 2014-го потрапив під черговий обстріл терористів, важкопоранений... Нині очолює Миколаївську обласну організацію «Асоціація учасників та інвалідів АТО», працює заступником начальника Академії патрульної поліції з соціально-гуманітарних питань вм. Києві.

2460. Тищенко, А.
Доброволець із Мирнограда / А. Тищенко // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Львів, 2018. – Вип. 1 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 133-138.

Режим доступу: http://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/03/Almanah-YEvgen-z-Druzhkivky.pdf. – Дата: 4.12.2019. «відзначивши 31 травня своє 35-річчя, він відправляється до Дніпра. Прощання було досить коротким, а його останні слова: «Я не хочу втрачати свою Україну! Якщо не я, то хто?». «Батальйон «Дніпро-1» формувався, як добровольчий за ініціативи штабу Національного захисту Дніпропетровщини». «Днем його створення є 14 квітня 2014 року». «Із 1-го червня Олексій Чернишов доброволець 5-ї роти цього батальйону». «Добровольці батальйону «Дніпро-1» звільняють від сепаратистів Маріуполь, воюють під Новоазовськом, ряд менших населених пунктах. А уже в кінці серпня частину підрозділу роти, до якої потрапляє Олексій, направляють у район Пісок» (с. 135). «У п'ятдесятитисячному місті [рідному місті Олексія Мирнограді (колишній Димитров)] знайшлося всього декілька десятків патріотів України, що допомагали бійцям 25-ї десантної бригади водою, їдою, цигарками, одежею та добрим словом». «У розмовах частини педагогів відчувалася проросійська риторика, їх сторінки в інтернеті переповнені ненавистю до України. Саме педагогу із сусіднього будинку, де мешкають батьки Олексія, належить фраза: «Когда сюда придут ребята из ДНР, я первая им покажу, где стоят блокпосты и кто поддерживает Украинскую Армию» (с. 136). 14 вересня 2014 року «група потрапила на засідку і йде важкий бій, було повідомлено командира підрозділу, і той направив групу бійців, у складі якої знаходився Олексій Чернишов». «У тому бою загинули 4 бійці 5-ї роти» (с. 136). «Загинув, як справжній герой – у тяжкому бою. Коли привезли речі Олексія, у рюкзаку був його прапор» (с. 137).

2461. Ті, що пройшли крізь вогонь / упоряд.: С. С. Макарчук (кер. авт. кол.), С. М. Березний, Н. В. Єчкалова. – Миколаїв : Іліон, 2018. – 552 с. : фот.

Біографічні нариси про учасників і загиблих в зоні АТО і ООС з Миколаївщини.

2462. Шкляр, В. М.
Чорне сонце / В. М. Шкляр. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 304 с.

У книжці розповідається про війну на Сході України з точки зору бійців батальйону «Азов».

2463. Шлях у вічність. Книга пам’яті [захисників Донбасу]. – Харків : Фоліо, 2016. – 158 с. : іл.

28 історій про життя українських військових та шахтарів Західного Донбасу, які загинули в зоні АТО.

2464. Якушев, В.
Карателі / В. Якушев. – Київ : ДІПА, 2018. – 680 с.

Карателі – ярлик, що російська пропаганда упродовж років намагається навісити українським солдатам, які захищають свою землю. Це книга про них – «карателів», звичайних людей, які взяли в руки зброю і пішли захищати свій дім.

Див. також №: 229, 369, 394, 396, 2175, 4876.

VIII СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ДИНАМІКА

2465. Баглик, В. С.
Підходи до формулювання поняття державної молодіжної політики як особливого напряму діяльності Української держави / В. С. Баглик // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2015. – Вип. 1. – С. 19-28.

2466. Банкрутство підприємств будівельної галузі України: стан, проблеми і шляхи їх вирішення : монографія / Харків. нац. ун-т міського господарства ім. О. М. Бекетова ; авт. кол.: В. М. Бабаєв, В. І. Торкатюк, Л. М. Шутенко та ін. ; ред. В. М. Бабаєв. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 723 с.

2467. Бей, Н. О.
Історичні тенденції та перспективи розвитку автомобілебудування у роки незалежності України / Н. О. Бей // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 54. – С. 181-184. – Бібліогр.: 14 назв.

2468. Белая книга о нарушениях прав человека в Украине / предисл. Л. В. Толстенко. – Киев : Феникс, 2010. – 164 с.

Автори звертають увагу на низький рівень дотримання норм Конституції і міжнародних стандартів у цій області, а також на повсюдне порушення прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2469. Бородін, Є. І.
Державна молодіжна політика в Україні: процес формування та розвитку (1991–2004 рр.) : монографія / Є. І. Бородін. – Дніпропетровськ : Пороги, 2008. – 429 с.

2470. Бородін, Є. І.
«Дні Уряду України» у Верховній Раді України з питань молодіжної політики (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) / Є. І. Бородін // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2006. – Вип. 14. – С. 64-74. – Бібліогр.: 37 назв.

2471. Бородін, Є. І.
Матеріали науково-практичних конференцій з питань молодіжної політики як історичне джерело (90-ті роки ХХ століття) / Є. І. Бородін // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2011. – Т. 19, вип. 19. – С. 202-212.

Режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fistor/program_5666988b2fc52.pdf. – Дата: 18.12.2019.

2472. Гайдуцький, П. І.
НеЗабуті реформи в Україні, 1991–2017 / П. І. Гайдуцький ; ред.: М. І. Перевертун, Г. М. Строганова. – Київ : ДКС-центр, 2017. – 852 с. : табл.

2473. Гендер, релігія і націоналізм в Україні / Н. Чермалих, Л. Пагуліч, Г. Ярманова, Г. Гриценко. – Київ, 2012. – 150 с.

Зі змісту: Чермалих, Н. Феміністичний аналіз політичної амальгами між радикальними і поміркованими націоналістами та релігійними правами: консервативний консенсус довкола гендерних та мінотарних проблематик сучасної України. – С. 13-57. – Бібліогр.: 12 назв ; Пагуліч, Л. «На захист дітей України»: наступ на сексуальні права у дискурсі релігійних правих та законодавчих ініці-

ативах. – С. 59-93. – Бібліогр.: 40 назв ; Ярманова, Г. Право на вибір: вплив релігійних правих на репродуктивну політику в Україні. – С. 95-123. – Бібліогр.: 30 назв ; Гриценко, Г. Лінзи гендеру для українських праворадикалів: причини, прояви, наслідки. – С. 125-150. – Бібліогр.: 45 назв.

2474. Гуріна, Г. Г.
Соціальна структура суспільства в сучасній Україні / Г. Г. Гуріна // Культура України. – 2009. – Вип. 26. – С. 97-106.

2475. 20 років капіталізму в Україні. Історія однієї ілюзії : [збірник] / ред. К. Ткаченко. – Київ, 2015. – 268 с.

Зі змісту: Борисов, В. Реформа і революція в комуністичному заповіднику / В. Борисов, С. Кларк. – С. 26-33 ; Валковіц, Д. Нормальне життя»: криза ідентичності донецьких шахтарів. – С. 34-54 ; Самохін, І. «Втрата наукового потенціалу. – С. 114-132.

2476. Дерев'янко, І. М.
Бюджетна система України / І. М. Дерев'янко, М. М. Самчук, П. П. Баранцев. – Київ, 2002. – 160 с. : табл. – Бібліогр.: 15 назв.

2477. Діяк, І. В.
Газова галузь України : становлення, досягнення, особистості / І. В. Діяк, З. П. Осінчук, Б. П. Савків. – Київ : Світ Успіху, 2009. – 319 с. : іл., портр. – (Майстри своєї справи).

2478. Дмитрієва, В. А.
Економічний досвід 1991–2010 рр. незалежності України (аналіз даних статистичних джерел) / В. А. Дмитрієва // Науковий вісник Міжнар. гуманіт. ун-ту. Історія. Філософія. Політологія. – 2010. – Вип. 1. – С. 15-19. – Бібліогр.: 9 назв.

2479. Економіка України за 1991–2009 роки / Ін-т економіки та прогнозування НАН України ; В. В. Близнюк, Т. П. Богдан, О. М. Бородіна та ін. ; ред.: В. М. Геєць та ін. – Київ : Держкомстат України, 2010. – 112 с. : іл., табл.

2480. Журавльов, В. П.
Ретроспектива наркоманії та засоби протидії в Україні / В. П. Журавльов, О. В. Усенко // Боротьба з організованою злочинністю та корупцією. – 2002. – № 6. – С. 46-56.

2481. Загреба, М. М.
Монети України, 1992–2016 : каталог / М. М. Загреба. – Київ : Логос, 2017. – 320 с. : іл.

2482. Зовнішня торгівля України. Митна статистика (1991–2016 роки) : довідник / авт.: Г. А. Болдишев, Д. В. Лисенко, Л. Г. Козик, О. Ю. Ушаков та ін. ; ред. П. В. Пашко. – Київ : Знання, 2018. – 695 с. – (Податкова та митна справа в Україні ; т. 108).

Статистичні дані Державної фіскальної служби України, що відображають динаміку змін в експортно-імпортних операціях, транзитних переміщеннях, у декларуванні та пропуску товарів.

2483. Зозуля, Є. В.
Криміногенна ситуація в Україні періоду становлення та розвитку незалежної держави / Є. В. Зозуля // Наука. Релігія. Суспільство. – 2010. – № 1. – С. 93-98.

2484. Коваленко, Н. П.
Сільськогосподарське землекористування в Україні на початку XXI століття: аналіз тенденцій розвитку / Н. П. Коваленко // Вісник аграрної історії. – 2019. – Вип. 27-28. – С. 311-320. – Бібліогр.: 15 назв.

2485. Коломоєць, Н. В.
Адміністративно-правовий захист прав дитини в Україні : монографія / Н. В. Коломоєць. – Харків, 2019. – 352 с. – Бібліогр.: с. 312-351 (412 назв).

2486. Коркач, Д. А.
Гендерні моделі та жіночі стратегії виживання у період трансформацій в Україні у 1990-і роки / Д. А. Коркач // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 66-70. – Бібліогр.: 16 назв.

2487. Коротюк, О. В.
Злочинність в Україні : аналіз статистичних даних за 2003–2018 роки / О. В. Коротюк. – Київ : ОВК, 2020. – 63 с. : граф., табл.

2488. Кульгінський, Є. А.
Розвиток державного управління системою охорони суспільного здоров'я України в контексті європейської інтеграції : монографія / Є. А. Кульгінський ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ : СТ-Друк, 2016. – 396 с. : іл., табл. – укр., англ. мовами.

2489. Курорти України. Минуле та сучасне : санаторно-курортні заклади ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» / редкол.: М. В. Лобода (голов. ред.) та ін. – Київ : Тамед, 2002. – 303 с. : іл. – Бібліогр.: с. 301.

2490. Ларіонова, Л. Д.
Українська гривня: історія та сьогодення / Л. Д. Ларіонова, З. О. Зразюк // Фінанси України. – 2001. – № 8. – С. 50-54.

2491. Лах, А.
20 лет независимости : [монографія] / А. Лах. – Ніжин : Лисенко М. М., 2011. – 458 с. : табл.

Зі змісту: Украина. – С. 301-355.

2492. Лехан, В. М.
Система охорони здоров'я в Україні : підсумки, проблеми, перспективи / В. М. Лехан. – Київ : Сфера, 2002. – 28 с. : табл.

2493. Лехан, В. М.
Стан і напрями розвитку системи охорони здоров'я в Україні / В. М. Лехан // Соціальна політика і соціальна робота. – 2000. – № 2. – С. 3-22.

2494. Лібанова, Е. М.
Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу : монографія / Е. М. Лібанова ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана, Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. – Київ : КНЕУ, 2008. – 329 с. : іл., табл., портр.

2495. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями соціальних інвести-

цій : кол. наук.-аналіт. монографія / Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України ; ред. Е. М. Лібанова. – Київ, 2006. – 356 с.

Досліджено регіональні відмінності людського розвитку України, стан базових складових людського розвитку: матеріального добробуту, освіти та тривалості життя населення.

2496. Людський розвиток в Україні: соціальні та демографічні чинники модернізації національної економіки : кол. монографія / Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України ; ред. Е. М. Лібанова. – Київ : Ін-т демографії та соціальних досліджень, 2012. – 320 с.

2497. Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції : кол. монографія : у 2 т. / Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України ; ред. Е. М. Лібанова ; відп. за вип.: Л. М. Черенько, О. В. Макарова. – Київ : Ін-т демографії та соціальних досліджень, 2012.

Т. 1 : Трансформація рівня життя населення в умовах системної кризи. – С. 3-174.

Т. 2 : Регіональні диспропорції людського розвитку та можливості їх подолання. – С. 175-435.

2498. Марченко, С. Д.
Аграрні перетворення в Україні на зламі історичних епох (80-ті роки XX – початок XXI століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / С. Д. Марченко ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2015. – 20 с.

Розкрито спроби модернізації та інтеграції усіх складових агропромислового комплексу у 1980-х рр. у контексті реалізації Продовольчої програми та здійснення «перебудови». Обгрунтовано неспроможність партійно-радянського керівництва, яке намагалося зберегти існуючу командно-адміністративну систему, здійснити реальні реформи в АПК, вирішити продовольчу проблему та здолати економічну кризу. Визначено суперечливий характер аграрної реформи та недостатню роль держави у законодавчому, організаційному, фінансовому забезпеченні ринкових трансформацій в АПК.

2499. Матвієнко, О. М.
Законодавче забезпечення гендерної рівноваги в Україні (кін. XX – поч. XXI ст.) / О. М. Матвієнко // Історичні і політологічні дослідження. – Донецьк, 2007. – № 3/4 (33/34). – С. 232-236. – Бібліогр.: 10 назв.

2500. Мельник, Т. О.
Економіка України в період незалежності: втрати, прорахунки і перспективи розвитку / Т. О. Мельник // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8. – С. 42-49.

2501. Микитенко, Д. О.
Реорганізація національної медико-генетичної служби в умовах соціально-економічних трансформацій / Д. О. Микитенко; ред. В. С. Вишемирський ; Міжнар. наук.-техн. ун-т ім. акад. Юрія Бугая. – Київ : МНТУ ім. Ю. Бугая, 2017. – 303 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 262-303.

2502. Молодежь Украины и наркомания / Ин-т социологии НАН Украины и др. ; авт.: В. Е. Пилипенко, В. С. Казаков, В. И. Лазаренко и др. – Киев : Стилос, 1998. – 108 с. : табл.

2503. Молодь в умовах становлення Незалежності України (1991–2011 роки) : щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні / М-во освіти і науки України, Держ. ін-т розвитку сімейної та молодіж. політики ; редкол.: О. В. Бєлишев (голова) та ін. – Київ, 2012. – 224 с.

2504. Молодь та соціальні проблеми суспільства : зб. матеріалів X Міжвуз. студ. наук.-практ. конф. (Умань, 28 берез. 2014 р.) / Європейський ун-т, Уманська філія ; редкол.: І. В. Лебідь, В. О. Скомаровський, В. М. Дякон та ін. – Умань : Сочінський М. М., 2014. – 360 с.

2505. Мульска, О.
Дитяча праця в Україні: стан, тенденції та механізми регулювання : монографія / О. Мульска ; Ін-т регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України. – Львів, 2015. – 230 с. : табл.

2506. Нове покоління незалежної України (1991–2001 роки) : матеріали парламентських слухань у Верховній Раді України 27 листоп. 2002 р. про становище молоді / Комітет з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму ВР України. – Київ : Парлам. вид-во, 2003. – 72 с. – (Парламентські слухання).

2507. Новіков, В. М.
Українське економічне диво / В. М. Новіков. – Київ : Орієнтир, 2018. – 280 с.

Аналіз економічної політики України часів незалежності, вплив позаекономічних факторів та політичних режимів на економіку України.

2508. Онуфрик, М. С.
Соціальна політика в Україні впродовж 25 років : стан, виклики і перспективи / М. С. Онуфрик // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 17 : 25 років Незалежності України: виклики державотворення. – С. 41-48 : табл.

2509. Оскольский, В. В.
Украинская фондовая биржа в десятилетней истории независимой Украины / В. В. Оскольский. – Киев : УФБ : Юрид. кн., 2001. – 231 с. : ил., портр. – Имен. указ.: с. 230.

2510. Панченко, В. Є.
Держава біля керма: теорія та практика українського економічного націоналізму (XX – початку XXI ст.) : монографія / В. Є. Панченко. – Дніпро : Герда, 2017. – 340 с.

Вирішення економічних проблем та візія економічної політики української держави в матеріалах Великих Зборів та конференцій ОУН, огляд економічного аспекту ідеології сучасного українського націоналізму та аналіз світових викликів і тенденцій, зазначається, що економічний націоналізм, це не теорія, яка лишилися в минулому, але перспективна і реальна програма виходу з кризи і дороговказ для державної стратегії.

2511. Петроє, О. М.
Правові засади становлення соціальної політики як інституту ринкової економіки України в 90-х роках XX – на початку XXI ст. / О. М. Петроє // Історія народного господарства та економічної думки України. – 2011. – Вип. 44. – С. 238-248. – Бібліогр.: 22 назви.

2512. Пікус, Р. В.
Формування і розвиток системи медичного страхування в Україні / Р. В. Пікус. – Київ : Логос, 2015. – 175 с.

2513. Пліско, Є. Ю.
Соціальне виховання неповнолітніх правопорушників в Україні : теорія та практика (ХХ – початок ХХІ століття) : монографія / Є. Ю. Пліско. – Слов'янськ : Маторін Б. І., 2019. – 456 с. – Бібліогр.: с. 313-397 (1282 назви).

Зі змісту: Теоретико-методологічні засади соціального виховання неповнолітніх правопорушників у вітчизняній педагогіці (1917–2015 рр.). – С. 53-148 ; Гуманістична модель виховання неповнолітніх правопорушників у незалежній Україні (1991–2015 рр.). – С. 249-307.

2514. Поживілова, О.
Державна політика України в галузі охорони здоров'я: стан і перспективи розвитку / О. Поживілова // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2011. – Вип. 1. – С. 122-132.

2515. Радиш, Я. Ф.
Державне управління охороною здоров'я в Україні: генезис, проблеми та шляхи реформування : монографія / Я. Ф. Радиш ; Укр. Акад. держ. управління при Президентові України. – Київ : УАДУ, 2001. – 358 с. : іл., табл. – Бібліогр.: 121 назва.

2516. Расизм і ксенофобія в Україні : реальність та вигадки / [Харків. правозахисна група]. – Харків : Права людини, 2009. – 190 с. : іл.

2517. Рахманов, О. А.
Ставлення українців до реалізації права власності на землю / О. А. Рахманов // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 204-211.

2518. Резнік, В. С.
Тенденції леґітимації приватної власності в Україні у 2006–2020 рр. / В. С. Резнік // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 192-203.

2519. Ринок праці та зайнятість в Україні: реалії та перспективи : кол. монографія / ред.: С. Кожем'якіна, С. Калініна. – Київ : ІПК ДСЗУ, 2018. – 424 с.

2520. Розвиток підприємництва в Україні / П. Гайдуцький, Ю. Лупенко, В. Балицька. – Київ : Нора-Друк, 2003. – 248 с.

2521. Ручка, А. О.
Динаміка ціннісних пріоритетів населення України за останні три десятиліття (1991–2020 рр.) / А. О. Ручка // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 69-77.

2522. Савчук, І. Г.
Розвиток господарської діяльності на території сучасної України у просторі і часі / І. Г. Савчук ; ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України, Ін-т географії НАН України. – Київ : Ін-т історії України, 2019. – 210 с.

Зі змісту: Макроекономічний аналіз сучасного економічного розвитку. – С. 163-

165 ; Організаційно-управлінська структура економіки незалежної України. – С. 165-167 ; Територіально-галузева структура національної експортоорієнтованої моделі економіки. – С. 167-185.

Режим доступу: https://bit.ly/2R7D2bO. – Дата: 3.04.2020.

2523. Сільське господарство України та його державне регулювання в контексті суспільно-політичних трансформацій XX–XXI ст. : історичний нарис / авт. кол.: М. В. Присяжнюк та ін. – Київ : Ветінформ, 2013. – 236 с. : табл., портр.

2524. Скрипнюк, О. В.
Соціальна, правова держава в Україні : проблеми теорії і практики / О. В. Скрипнюк. – Київ, 2000. – 600 с. – До 10-річчя незалежності України.

Зі змісту: Соціально-економічні детермінанти розвитку українського суспільства в посттоталітарний період. – С. 468-595.

2525. Смолій, В. А.
Українська мрія: 25 років викликів / В. А. Смолій // Вісник НАН України. – 2016. – № 8. – С. 9-15.

Формування системи соціально-економічних відносин в Україні.

2526. Соціальне сирітство в Україні : експертна оцінка та аналіз існуючої в Україні системи утримання та виховання дітей, позбавлених батьківського піклування / Укр. ін-т соціальних досліджень ; авт.: Л. С. Волинець, Н. М. Комарова, О. Г. Антонова-Турченко та ін. – Київ : Студцентр, 1998. – 119 с. : табл. – Бібліогр.: 55 назв.

2527. Соціально-економічний розвиток України та її регіонів: проблеми науки та практики : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 22–23 трав. 2008 р. – Харків : Александрова К. М. : ІНЖЕК, 2008. – 263 с. : іл., табл.

2528. Стельмах, В. С.
Грошово-кредитна політика в Україні / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, Н. І. Гребник ; ред. В. І. Міщенко. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ : Знання, 2003. – 421 с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 416-421 (45 назв).

2529. Теоретико-методичні засади та прикладні механізми державного регулювання розвитку внутрішньої торгівлі : монографія / Львів. торг.-екон. ун-т ; авт. кол.: П. О. Куцик, М. Ю. Барна, Т. Г. Васильців та ін. ; ред.: П. О. Куцик, Т. Г. Васильців. – Львів : Львів. торг.-екон. ун-т, 2016. – 379 с.

2530. Теплова, Н. А.
Державне управління процесом соціалізації людей з особливими потребами : дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / Н. А. Теплова ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. управління. – Харків, 2010. – 245 с. : рис., табл. – Бібліогр.: 223-245.

2531. У металі, на папері: монети, банкноти та поштові марки незалежної України / Ін-т історії України НАН України, Нац. банк України ; упоряд. Ю. Савчук. – Нью-Йорк : Український музей, 2016. – 294 с.

2532. Удовенко, І. О.
Наймана праця в умовах трансформації економічних відносин в постсоціалістич-

них країнах : монографія / І. О. Удовенко. – Умань : Сочінський М. М., 2015. – 136 с. : табл. – Бібліогр.: 273 назви.

2533. Українське суспільство. Двадцять років незалежності. Соціологічний моніторинг : у 2 т. / Ін-т соціології НАН України. – Київ, 2011.

Т. 1 : Аналітичні матеріали / ред.: В. Ворона, М. О. Шульга. – 576 с.

Т. 2 : Таблиці і графіки / ред.: Є. І. Головаха, М. О. Шульга. – 480 с.

2534. Федоренко, Я. А.
Пенсійне забезпечення в українському селі періоду незалежності / Я. А. Федоренко // Історична панорама : зб. наук. ст. Історія. – 2014. – Вип. 19. – С. 69-77. – Бібліогр.: 9 назв.

2535. Федоришина, Л. М.
Формування здоров'я дитячого населення України: соціально-економічні аспекти : монографія / Л. М. Федоришина. – Львів : АТБ, 2018. – 360 с.

2536. Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., 20 листоп. 2015 р. : до 75-річчя Ін-ту економіки та фінансів Львів. комерційної акад. – Львів : ЛКА, 2015. – 281 с.

2537. Формування і функціонування бюджетної системи України : монографія / Київ. нац. торг.-екон. ун-т ; С. О. Булгакова, О. Т. Колодій, Л. В. Єрмошенко та ін. ; ред. А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2003. – 342 с. : іл., табл.

2538. Хандій, О. О.
Соціальні ресурси розвитку економіки: важелі державного регулювання : монографія / О. О. Хандій ; Ін-т економіки промисловості НАН України. – Київ, 2019. – 435 с. : іл.

2539. Харук, А. І.
Зроблено в Україні : [про оборонно-промисловий комплекс] / А. І. Харук. – Харків : Фоліо, 2018. – 266 с. : ил.

2540. Чук, О. В.
Становлення України як постіндустріального суспільства / О. В. Чук // Історико-політичні студії : зб. наук. пр. – 2015. – № 2 (4). – С. 120-127. – Бібліогр.: 13 назв.

2541. Шалієвська, Л. І.
Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави : монографія / Л. І. Шалієвська ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів : Растр-7, 2020. – 194 с. : іл.

2542. Шамборовський, Г. О.
Динаміка та структура доходів населення в Україні в 1991–2015 рр. / Г. О. Шамборовський // Агросвіт : наук. журн. – 2016. – Вип. 18. – С. 14-20.

Режим доступу: http://www.agrosvit.info/?n=18&y=2016. – Дата: 26.03.2019.

2543. Шевченко, О. В.
Диспропорції соціально-економічного розвитку регіонів України : сутність, оцінка, стратегічне регулювання : монографія / О. В. Шевченко ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НУОУ, 2020. – 298 с. : рис., табл.

2544. Mykhaylyuk, O. I.
New trends in up-to-date gender policy in Ukraine: historical and social aspect : [Нові тенденції сучасної гендерної політики в Україні: історико-соціальний аспект] / O. I. Mykhaylyuk // Вісник Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2017. – № 11 (241). – С. 62-65. – Бібліогр.: 15 назв.

Див. також №: 108-112, 265-267, 300, 302, 309, 338-340, 351, 354, 389, 421, 642, 1088, 1090-1096, 1099, 1101, 1104, 1119, 1121, 1551.

1. ЕКОНОМІЧНА КРИЗА 1992–1994 років

2545. Адамський, В.
Земельна реформа в контексті традицій і ментальности українського селянства / В. Адамський // Розбудова держави. – 1994. – № 10. – С. 41-44.

2546. Амоша, О. І.
Вугільна промисловість України: аналіз кризових явищ та шляхів їх подолання / О. І. Амоша, О. Решетняк // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1996. – № 5-6. – С. 32-38.

2547. Аналіз стану ринку праці в Україні / Акад. наук України, М-во праці України, Наук.-дослід. центр проблем зайнятості населення і ринку праці ; авт. кол.: П. Г. Ткаченко, Е. М. Лібанова, Б. І. Трубенко, С. І. Бандур. – Київ : НЦЗРП, 1992. – 48 с. : табл.

2548. Батьків не обирають... (проблеми відповідального батьківства в сучасній Україні) / Укр. наук.-дослід. ін-т проблем молоді, Центр дослідження сім'ї ; авт.: Ю. М. Якубова, Н. В. Лавриненко, М. М. Московка. – Київ : А.Л.Д., 1997. – 144 с.

2549. Безгубенко, Л. М.
Фінансова система України в умовах економіки перехідного типу / Л. М. Безгубенко // Фінанси України. – 1996. – № 9. – С. 13-18.

2550. Василик, О.
Фінансові ресурси держави [1990–1994 рр.] / О. Василик // Віче. – 1995. – № 2. – С. 92-95.

2551. Вінер, М.
Фінансовий стан пенсійного фонду України у 1991–1998 роках / М. Вінер // Україна: аспекти праці. – 2000. – № 1. – С. 32-43.

2552. Вітренко, Н. М.
Соціальна інфраструктура України: оцінка рівня та перспектив розвитку / Н. М. Вітренко ; Рада по вивченню продуктивних сил України АН України. – Київ : Наук. думка, 1993. – 144 с. : табл. – Бібліогр.: с. 139-143.

2553. Головаха, Є. І.
Стратегія соціально-політичного розвитку України : (досвід перших років незалежності та нові орієнтири) / Є. І. Головаха. – Київ : Абрис, 1994. – 63 с.

2554. Головаха, Є. І.
Суспільство, що трансформується. Досвід соціологічного моніторингу в Україні / Є. І. Головаха ; Фонд «Демократичні ініціативи», Ін-т соціології НАН України. – Київ,

1997. – 154 с. : табл.

2555. Головко, В. В.
Українська металургія у 1990-х рр.: розвиток в умовах економічної кризи та ринкових трансформацій / В. В. Головко // Сторінки історії : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – Вип. 34. – С. 152-167. – Бібліогр.: 15 назв.

2556. Гончарук, Н. Б.
Реформування агропромислового комплексу України: досвід, проблеми (1991–1996 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. Б. Гончарук. – Київ, 1997. – 24 с.

2557. До власних грошей – через купони : (інтерв'ю з головою Національного банку України В. П. Матвієнком) / зап. Ф. Мороз // Україна. – 1991. – № 21. – С. 8-9 : іл. (зразки укр. грошей).

2558. Долішній, М.
Головні напрями стратегії виходу економіки України з кризи / М. Долішній, М. Козоріз // Економіка України. – 1995. – № 4. – С. 30-36.

2559. Иваськевич, И.
Экология и воспроизводство трудового потенциала Украины [1990–1993 рр.] / И. Иваськевич // Экономика Украины. – 1994. – № 2. – С. 93-95.

2560. Іванкевич, В. В.
Система соціального захисту, що діє в Україні / В. В. Іванкевич // Профспілки України. – 1995. – № 1-2. – С. 16-20.

2561. Іванов, М.
Виробничий потенціал України: стан, проблеми розвитку / М. Іванов // Економіка України. – 1993. – № 2. – С. 3-12.

2562. Іванух, Р.
Структурна перебудова господарства України / Р. Іванух // Розбудова держави. – 1996. – № 7. – С. 8-14.

2563. Іващенко, А. Г.
Перебіг початкового етапу української приватизації в 1991–1994 рр. : (на прикладі Львівської області) / А. Г. Іващенко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2009. – Вип. 16. – С. 121-128. – Бібліогр.: 9 назв.

2564. Ігнатенко, М. М.
Українське селянство: побутова та культурно-освітня сфера (1991–1997 рр.) / М. М. Ігнатенко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 13. – С. 386-394. – Бібліогр.: 16 назв.

2565. Карасійчук, Є.
Локомотив реформ на станційних маневрах : [про діяльність банків] / Є. Карасійчук // Віче. – 1995. – № 8. – С. 68-76.

2566. Карпов, В.
Безробіття в Україні: (джерела, проблеми) / В. Карпов, В. Ліждвой // Україна: аспекти

праці. – 1995. – № 1-2. – С. 32-36.

2567. Клімов, О. І.
Про гострі проблеми фармацевтичної справи в Україні та шляхи їх вирішення / О. І. Клімов // Фармацевтичний журнал. – 1994. – № 5-6. – С. 19-23.

2568. Кондрацький, А.
Страйки. Вибір між соціальним партнерством та революційним насильством? : [1990–1995 рр.] / А. Кондрацький // Віче. – 1996. – № 8. – С. 65-70.

2569. Кощій, В.
Общага: гуртожиток як спосіб життя : причинок до менталітету / В. Кощій // Україна. – 1993. – № 20. – С. 16-18.

2570. Крижановський, Б.
Приватизація: яким шляхом іти? Важелі ринкової економіки / Б. Крижановський // Вісник НАН України. – 1994. – № 7-8. – С. 54-77.

2571. Крижановський, Б.
Як живеш, Україно : [про народне господарство в 1990–1993 рр.] / Б. Крижановський // Вісник АН України. – 1993. – № 11. – С. 13-20.

2572. Кропивко, О. М.
Громадські об'єднання України в умовах реформування аграрного сектора АПК (1991–1996 роки) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. М. Кропивко ; Нац. аграр. ун-т. – Київ, 1997. – 220 с. : табл.

2573. Кузьміна, С. В.
Причини шахтарських страйків в Україні у 90-х роках XX століття / С. В. Кузьміна // Нові сторінки історії Донбасу. – 2008. – Кн. 15/16. – С. 192-203. – Бібліогр.: 28 назв.

2574. Лактіонова, В. В.
Соціополітичні та психологічні наслідки розпаду СРСР і трансформація України / В. В. Лактіонова // Віче. – 2007. – № 16. – С. 15-17.

2575. Левчук, К. І.
Аграрні відносини в Україні в умовах переходу до ринкової економіки (історико-політичний аспект) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / К. І. Левчук ; Київ. держ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1993. – 190 с.

2576. Левчук, К. І.
Участь громадських організацій в реформуванні агропромислового комплексу України (1991–1996 рр.) / К. І. Левчук // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2009. – Вип. XV. – С. 160-165.

2577. Мартинюк, С. Г.
До питання виходу з кризи сільського господарства України / С. Г. Мартинюк // Вісник Львів. ун-ту. Серія суспільних наук. – 1993. – Вип. 31. – С. 66-71.

2578. Мельников, Д. О.
Молодь у сфері підприємництва: перші кроки, проблеми (90-і рр. XX ст.) / Д. О. Мельников // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Се-

рія: Історія. – 2005. – Вип. 9. – С. 221-225.

Режим доступу: https://www.vspu.edu.ua/science/art/a129.pdf. – Дата: 15.11.2019.

2579. Молода сім’я України 90-х / Ю. М. Якубова, Л. С. Волинець, Н. В. Лавриненко, Г. І. Онищенко ; Укр. наук.-дослід. ін-т проблем молоді. – Київ : А.Л.Д., 1996. – 104 с. – (Бібліотечка «Молодь і суспільство»).

2580. Нечитайло, В. В.
Проблеми становлення селянських (фермерських) господарств у незалежній Україні (початок 90-х років ХХ ст.) / В. В. Нечитайло // Наукові праці Кам’янець-Поділ. держ. пед. ун-ту. Історичні науки. – 2003. – Т. 11. – С. 247-256.

2581. Никифорчук, Б. В.
Українські гроші перехідного періоду 1992–1996 рр. / Б. В. Никифорчук. – Київ : УкрНДІСВД, 2002. – 78 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 75-77.

2582. Омельянович, Л.
Стан і проблеми торгівлі України / Л. Омельянович // Економіка України. – 1995. – № 7. – С. 47-51.

2583. Онищенко, О. С.
Концептуальні основи аграрної політики суверенної України / О. С. Онищенко, В. Юрчишин // Економіка України. – 1992. – № 5. – С. 15-24.

2584. Офіцинська, М. І.
Українська економіка в 1991–1994 роках / М. І. Офіцинська // Молодь – Україні : наук. зап. молодих учених Ужгород. держ. ун-ту. – Ужгород, 1994. – Т. 4. – С. 278-283. – Бібліогр.: 10 назв.

2585. Падалка, С. С.
Україна 60–90-х років ХХ ст. Державність в історичній площині тоталітаризму, незалежності / С. С. Падалка. – Київ, 2000. – 390 с.

Проблеми розбудови незалежної держави, функціонування вищих органів влади і їхній вплив на життєдіяльність українського села, впровадження ринкових відносин, організацію матеріального виробництва, розв’язання соціальних, побутових, державних проблем селян.

2586. Паламарчук, В. М.
Соціальна стратегія в Україні у період здійснення економічних реформ / В. М. Паламарчук. – Київ : НІСД, 1993. – 31 с.

2587. Панасюк, Б. Я.
Економічна політика в Україні наприкінці ХХ ст. / Б. Я. Панасюк. – Київ : Новий друк, 2002. – 744 с.

2588. Паспортна реформа в Україні : інтерв’ю з заст. нач. управління паспортної, реєстраційної та міграційної роботи МВС України М. Б. Захандревичем // Право України. – 1996. – № 10. – С. 44-47.

2589. Перебенесюк, В. П.
Соціальні конфлікти і молодь / В. П. Перебенесюк, І. Е. Бекешкіна ; Укр. наук.-дослід. ін-т проблем молоді. – Київ : Наук. думка : Академпрес, 1994. – 108 с.

2590. Плющ, М. Р.
Промисловість України у 80-ті – 90-ті роки : люди, проблеми, уроки / М. Р. Плющ. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2002. – 335 с.

2591. Покритан, А.
Сучасна криза і практика реформ / А. Покритан, М. І. Звєряков // Економіка України. – 1994. – № 7. – С. 14-25.

2592. Полтавець, В.
Зміни масової свідомості під час соціально-економічної кризи посткомуністичного суспільства: Україна 90-х рр. / В. Полтавець, І. Грига // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Філософія та релігієзнавство. – 1996. – Т. 1. – С. 136-144.

2593. Про приватизацію в Україні : зб. наук. пр. / Ін-т економіки НАН України ; редкол.: В. І. Голіков (відп. ред.), А. С. Слєпушкіна. – Київ : Ін-т економіки НАНУ, 1995. – 113 с. : табл.

2594. Проблеми соціального розвитку в Україні : зб. наук. пр. / Ін-т економіки НАН України ; редкол.: В. М. Новіков (відп. ред.) та ін. – Київ, 1994. – 116 с.

2595. Розумний, М.
Господарство без господаря : [перебудова економіки в Україні, 90-ті роки XX ст.] / М. Розумний // Наука і суспільство. – 1995. – № 7-8. – С. 23-28.

2596. Русначенко, А. М.
Робітничий рух і навколо нього : [робітничі страйки і профспілки України в грудні 1991 – грудні 1993 рр.] / А. М. Русначенко // Сучасність. – 1994. – № 2. – С. 93-100. – Приміт.: 27 назв.

2597. Сенчило, А.
Голодовка [шахтарів Донбасу в Києві] / А. Сенчило // Независимость. – 1994. – № 16. – С. 1.

2598. Соболев, В.
Украинская денежная реформа / В. Соболев // Бизнес Информ. – 1995. – № 45-46. – С. 36-41.

2599. Соціальні проблеми становища сільської родини в умовах розбудови незалежної України / Укр. ін-т соціальних досліджень ; Н. М. Комарова, І. В. Калачова, О. М. Кропивко та ін. – Київ : Академпрес, 1998. – 151 с. : іл., табл. – Бібліогр.: 24 назви.

> Висвітлено соціально-демографічні, економічні та психологічні проблеми сучасної української сільської родини. Подано загальну соціально-економічну характеристику сучасного українського села. Розглянуто шлюбно-сімейні відносини в сільських поселеннях України, ціннісні орієнтації, соціальний статус сільської сім’ї.

2600. Спіженко, Ю. П.
Проблеми реформи системи охорони здоров’я в Україні / Ю. П. Спіженко // Лікарська справа. – 1993. – № 1. – С. 3-10.

2601. Стан материнства та дитинства в Україні: проблеми перехідного періоду. Ана-

ліз ситуації. – Київ, 1996. – 123 с.

2602. Становлення нової економічної системи в Україні : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 20–21 груд. 1994 р. Ч. 2-4 / редкол.: Г. І. Башнянин та ін. – Львів, 1994.

2603. Стасів, Я. В.
Рух тверезості в Україні (1991–2012 рр.) / Я. В. Стасів // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2012. – № 11. – С. 67-72. – Бібліогр.: 20 назв.

2604. Стегній, О. Г.
Соціальний портрет безробітних України / О. Г. Стегній // Український Світ. – 1993. – № 3-12. – С. 49-51.

2605. Степаненко, В. П.
Примара безробіття. Україною вона вже не тільки бродить / В. П. Степаненко // Віче. – 1997. – № 4. – С. 62-74.

2606. Терехин, С. А.
Фискальная политика Украины с октября 1992 г. по май 1996 г. / С. А. Терехин // Форум. – 1996. – № 14. – С. 15-18 ; № 15. – С. 17-21.

2607. Тимчук, М.
Сепаратизм активізується там, де антиукраїнські настрої: причини економічного краху та шляхи виходу з нього / М. Тимчук // Українська газета. – 1994. – № 4, 6.

2608. Тодоров, І. Я.
Україна і Центрально-Східна Європа: порівняння посткомуністичного розвитку / І. Я. Тодоров // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1995. – № 3. – С. 18-20.

2609. Токарчук, О.
Скільки хліба має Україна : [показники за 1990–1993 рр.] / О. Токарчук // Український Світ. – 1993. – № 3-12. – С. 23.

2610. Трубич, С. Ю.
Трудовий потенціал і зайнятість населення України в умовах переходу до ринку / С. Ю. Трубич. – Тернопіль, 1996. – 199 с. : табл., схеми.

2611. Україна за роки незалежності : аналіт. огляд за 1991–1997 рр. / Адміністрація Президента України та ін. ; авт. кол.: Є. М. Григоренко (кер.) та ін. – Київ : Нора-прінт, 1998. – 203 с. : іл., табл.

2612. Україна: соціальна сфера у перехідний період : аналіз світового банку. – Київ : Основа, 1994. – 247 с.

2613. Українське село: вихід із кризи : зб. наук. пр. / Ін-т економіки НАН України ; редкол.: Л. О. Щепотько (відп. ред.) та ін. – Київ, 1994. – 128 с.

2614. Федоренко, Я. А.
Особливості початкового етапу реформування аграрного сектору в Україні: історичний аспект / Я. А. Федоренко // Проблеми гуманітарних наук. Історія : зб. наук. пр. – Дрогобич, 2014. – Вип. 34. – С. 169-179. – Бібліогр.: 13 назв.

2615. Федоренко, Я. А.
Реструктуризація колгоспно-радгоспної системи в контексті здійснення аграрної реформи: початковий етап (1991–1998 рр.) / Я. А. Федоренко // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – 2019. – Чис. 30, вип. 14. – С. 29-35. – Бібліогр.: 11 назв.

2616. Філіпенко, А. С.
Три кити українських економічних реформ / А. С. Філіпенко // Розбудова держави. – 1995. – № 7-8. – С. 50-53.

2617. Чого хочуть шахтарі? : [16 лютого 1994 р. у Києві групою шахтарів 15-ти виробничих об'єднань оголошено голодування з висуненням ряду економічних вимог] // Українське слово. – 1994. – 24 лют. № 8 (2704). – С. 2.

2618. Швиданенко, Г. О.
Приватизація в Україні : 500 питань – 500 відповідей / Г. О. Швиданенко ; Об'єднання науково-виробничих ініціатив. – Київ : LIBRA, 1993. – 160 с.

2619. Шкарбан, М. І.
Фермерство України: стан і проблеми розвитку / М. І. Шкарбан, О. І. Сокол, Б. М. Кузьмін // Вісник аграрної науки. – 1992. – № 10. – С. 1-3.

2620. Шморгун, О. О.
Україна: шлях відродження (економіка, політика, культура) / О. О. Шморгун. – Київ : Фундація ім. О. Ольжича, 1994. – 208 с.

2621. Шпак, В. І.
Становлення малого піприємництва України у 1991–1997 рр. : іст. аспект / В. І. Шпак // Університет. – 2012. – № 5-6. – С. 90-97. – Бібліогр.: 15 назв.

2622. Щербина, В. П.
До історії газової галузі України в 1990-х роках / В. П. Щербина // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія. – 2010. – Вип. 37. – С. 88-93. – Бібліогр.: 22 назви.

2623. Ярославський, Ю. М.
Парадокси перебудови і незалежна Україна : (часопис) / Ю. М. Ярославський. – 2-ге вид., випр. та допов. – Чернівці : Прут, 2011. – 379 с. : портр.

2624. Яценко, В.
«Безробіття по-українськи» у цифрах і фактах / В. Яценко // Україна: аспекти праці. – 1999. – № 6. – С. 17-22.

2625. Яценко, В.
Проблеми аналізу безробіття в Україні / В. Яценко // Україна: аспекти праці. – 1996. – № 6. – С. 20-24.

Див. також №: 116, 253, 589, 666, 670, 1108, 1598, 2626-2629, 2634, 2635, 2673, 2695, 2701-2704, 2719, 2720, 2723, 2727, 2732-2734, 2741, 2753, 2756-2760, 2762-2764, 2768, 2770, 2773, 2786, 3681.

2. ПЕРЕЗАПУСК РИНКОВИХ РЕФОРМ. 1994–2013 роки

2626. Алексєєв, С. В.
Іноземний капітал у банківській системі України у 1991–2005 рр.: історичний контекст / С. В. Алексєєв // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2016. – № 1 (41). – С. 7-14. – Бібліогр.: 15 назв.

2627. Алексєєв, С. В.
Розвиток приватної торгівлі та внутрішнього ринку в пострадянській Україні (1991–2005 рр.) / С. В. Алексєєв // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2016. – Вип. 45, т. 1. – С. 308-313. – Бібліогр.: 16 назв.

2628. Алексєєв, С. В.
Формування та розвиток корпоративних форм підприємництва в промисловості України у 1991–2004 рр.: історичний аспект / С. В. Алексєєв // Наука. Релігія. Суспільство. – 2009. – № 3. – С. 3-10.

2629. Аржевітін, С. М.
У переддень десятирічного ювілею: штрихи до історії розвитку вітчизняної банківської системи за роки державної незалежності України / С. М. Аржевітін // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 2. – С. 41-45.

2630. Балян, А. В.
Досвід аграрних реформ в Угорщині й Україні : монографія / А. В. Балян, Н. І. Шуфрич ; Укр. акад. аграрних наук, Закарпат. ін-т агропромислового виробництва. – Київ : Нора-прінт, 2004. – 147 с. : табл., портр. – Бібліогр.: 184 назви.

2631. Бандурка, А. А.
Иностранные инвестиции в экономике Украины : монография / А. А. Бандурка, А. М. Бандурка, О. В. Носова. – Харьков : Нац. ун-т внутр. дел, 2004. – 447 с. : ил., табл. – Библиогр.: 361 назв.

2632. Баранчик, І. І.
Проблеми трансформації аграрної економіки України в ринкове середовище : монографія / І. І. Баранчик. – Київ : Наук. світ, 2000. – 87 с. : іл., табл.

2633. Барышпиль, Т.
Медицинское страхование в украинской реальности / Т. Барышпиль // Національна безпека і оборона. – 2003. – № 6. – С. 49-50.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD42_2003_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

2634. Безега, Т. М.
Атомна енергетика України : внутрішні та зовнішні чинники розвитку (1991–2006 рр.) / Т. Безега // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2008. – Т. 11. – С. 60-63. – Бібліогр.: 34 назви.

2635. Безега, Т. М.
Інституційні та галузеві проблеми економіки України 1991–2007 рр.: (на прикладі приватизації та енергетики) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Т. М. Безега ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2008.

– 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (9 назв).

2636. Белебеха, І. О.
Критерії діяльності фермерських господарств / І. О. Белебеха // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Економіка. – 2006. – № 20. – С. 215-217.

2637. Белебеха, І. О.
Управління розвитком сільських територій на регіональному рівні / І. О. Белебеха // Економіка АПК. – 2006. – № 11. – С. 118-124.

2638. Бєлова, О. І.
Історична ретроспектива розвитку сільськогосподарського дорадництва в Україні (1995–2015 рр.) / О. І. Бєлова // Історія науки і техніки : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 11. – С. 116-125. – Бібліогр.: 11 назв.

2639. Біла, С. О.
Досвід ліберального реформування української економіки (1991–2005) / С. О. Біла // Український історичний журнал. – 2006. – № 6. – С. 125-145. – Бібліогр.: 35 назв.

2640. Білецька, Т. В.
Роль ЗМІ у політизації соціальних конфліктів в сучасній Україні / Т. В. Білецька // Наукові праці Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2009. – Вип. 8, т. 1. – С. 7-10. – Бібліогр.: 29 назв.

2641. Ватченко, О. Б.
Дослідження рівня життя населення в Україні / О. Б. Ватченко, Д. С. Козенко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2010. – № 4. – С. 22-29.

2642. Вахненко, Т. П.
Державний борг України та його економічні наслідки / Т. П. Вахненко ; Ін-т економічного прогнозування НАН України. – Київ : Альтерпрес, 2000. – 151 с. : іл.

2643. Вербицький, П. І.
10-річний шлях удосконалення ветеринарної медицини незалежної України / П. І. Вербицький // Ветеринарна медицина України. – 2001. – № 8. – С. 4-5.

2644. Врублевський, В.
Український шлях. Начерки: геополітичне становище України та її національні інтереси / В. Врублевський, В. Хорошковський. – Київ, 1997. – 424 с.

Зі змісту: Україна: цивілізований шлях до світового ринку та економічної інтеграції. – С. 368-393.

2645. Гайдуцький, П. І.
НеЗалежна економіка України / П. І. Гайдуцький. – Київ : Інформаційні системи, 2014. – 528 с. : іл., табл. – До 20-річчя обрання Л. Д. Кучми Президентом України.

2646. Геєць, В. М.
Ринкова трансформація в 1991–2000 роках : здобутки, труднощі, уроки / В. М. Геєць // Вісник НАН України. – 2001. – № 2. – С. 22-37.

2647. Головаха, Є. І.
Тенденції соціальних змін в Україні та Європі : за результатами «Європейського

соціального дослідження» 2005–2007–2009–2011 / Є. І. Головаха, А. П. Горбачик ; Ін-т соціології НАН України. – Київ, 2012. – 119 с. : табл.

2648. Гуць, М.
Проблеми безробіття та рівня життя населення України / М. Гуць // Україна: аспекти праці. – 2003. – № 2. – С. 13-17.

2649. Гуляєв, В.
Реструктуризація вугільної галузі та рівень соціальної напруженості у шахтарських регіонах / В. Гуляєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 3. – С. 93-106.

2650. Державна доповідь про становище дітей в Україні (за підсумками 2011 р.) / М-во соціальної політики України, Держ. ін-т розвитку сімейної та молодіж. політики ; авт. кол.: А. Г. Зінченко (кер.), С. Ю. Аксьонова та ін. ; ред. В. О. Берегова. – Київ, 2012. – 185 с. : табл.

2651. Десятніков, О. В.
Грошова реформа 1996 р. в Україні (за матеріалами періодичної преси в Черкаській області) / О. В. Десятніков // Вісник Черкас. ун-ту. Історичні науки. – 2008. – Вип. 133-134. – С. 183-188. – Бібліогр.: 45 назв.

2652. Десять років соціально-економічних перетворень в Україні: спроба неупередженої оцінки / Ін-т Схід–Захід, Київ. центр Ін-ту Схід–Захід ; авт. кол.: О. Білоскурський, І. Бураковський (ред.), О. Гончаренко та ін. – Київ : К.І.С., 2002. – 120 с. : іл., табл.

2653. Діяк, І. В.
Газова промисловість України на зламі століть / І. В. Діяк, З. П. Осінчук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. – 231 с.

2654. Енергетика України на шляху до Європейської інтеграції / Нац. ін-т стратегічних досліджень, Дніпропетр. філія ; авт.: А. І. Шевцов, М. Г. Земляний, В. О. Бараннік [та ін.]. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2004. – 160 с.

2655. Жаліло, Я. А.
Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика : монографія / Я. А. Жаліло. – Київ : НІСД, 2003. – 368 с.

2656. Живора, С. М.
Аграрна реформа в Україні (1991–2001 роки) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / С. М. Живора ; Запоріз. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 16 с.

2657. Звоздецька, О.
Електронна митниця в Україні як складова системи е-врядування / О. Звоздецька // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2010. – Вип. 514-515. – С. 95-100.

2658. Земельні відносини в Україні : зб. інформ.-аналіт. матеріалів (1991–2010 роки) / ред. В. П. Горбулін. – Київ : Істина, 2010. – 136 с. : іл.

2659. Злочини на ґрунті ненависті в Україні. Серпень 2013 – грудень 2014 / Харків.

правозахисна група ; упоряд. В. М. Бацунов. – Харків : Права людини, 2014. – 500 с.

Режим доступу: http://library.khpg.org/index.php?id=1447101081. – Дата: 23.04.2021. Моніторинг злочинів на національному ґрунті, ксенофобії та дискримінації.

2660. Ігнатенко, В. В.
Динаміка соціального простору української селянської еліти в роки незалежності (1991–2008 рр.) / В. В. Ігнатенко // Український селянин : зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 11. – С. 358-359. – Бібліогр.: 9 назв.

2661. Ігнатенко, М. М.
Висвітлення соціально-економічного розвитку села у 1990–2000 рр. у сучасній науковій літературі / М. М. Ігнатенко // Історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 180-114. – Бібліогр.: 35 назв.

Режим доступу: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_2009_5.pdf. – Дата: 9.10.2020.

2662. Ігнатенко, М. М.
Технічне і технологічне забезпечення сільського господарства в контексті аграрної політики незалежної України у 1991–2000-х роках / М. М. Ігнатенко // Грані. – 2009. – № 1. – С. 42-46. – Бібліогр.: 18 назв.

2663. Ігнатенко, М. М.
Українське село: соціально-економічні зміни (1991–2008 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / М. М. Ігнатенко ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди, [Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова]. – Переяслав-Хмельницький, 2010. – 43 с. – Бібліогр.: с. 35-39.

2664. Ілляшенко, Ю. Ю.
Окремі аспекти становища дітей в Україні періоду розбудови громадянського суспільства (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.) / Ю. Ю. Ілляшенко // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 49. – С. 170-175. – Бібліогр.: 27 назв.

2665. Ілляшенко, Ю. Ю.
Проблема соціального сирітства в Україні в період розбудови громадянського суспільства (90-і рр. XX ст. – початок XXI ст.) / Ю. Ю. Ілляшенко, Н. В. Старовойтенко // Гілея : наук. вісник. – 2012. – Вип. 59. – С. 184-187. – Бібліогр.: 14 назв.

2666. Ільченко, А. П.
«Радикальні економічні реформи» Л. Д. Кучми 1994–1998 рр. / А. П. Ільченко // Інтелігенція і влада : матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2014. – С. 74-78. – Бібліогр.: 10 назв.

2667. Кадебська, Е. В.
Оподаткування малого і середнього бізнесу в контексті провадження податкової реформи в Україні / Е. В. Кадебська // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П'ятнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 227-229.

2668. Каденюк, О. С.
Реформи в агропромисловому комплексі України 90-х років XX ст. (аспекти кадрового і наукового забезпечення) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. С. Каденюк ; Поділ. держ. аграрно-технічна академія. – Київ,

1998. – 393 с.

2669. Карчева, Г.
Основні проблеми розвитку банківської системи України в посткризовий період та шляхи їх вирішення / Г. Карчева // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 8. – С. 26-32.

2670. Качество жизни населения Украины в зеркале социологии : монография / Ин-т социологии НАН Украины ; ред.: В. М. Ворона, Е. И. Суименко. – Киев : Ин-т социологии НАНУ, 2012. – 211 с. : табл. – Библиогр.: с. 205-210.

2671. Киридон, А. М.
Жінки на ринку праці України : гендерний дискурс / А. М. Киридон // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – 2010. – Вип. 18. – С. 49-57. – Бібліогр.: 18 назв.

2672. Кисельова, О.
Бідність в Україні : (інформ.-аналіт. огляд) / О. Кисельова // Політична думка. – 2000. – № 3. – С. 3-13.

2673. Корнієнко, В. В.
Здійснення земельної реформи в Україні (1990–2002 рр.): історичні уроки та наслідки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. В. Корнієнко ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2003. – 20 с.

2674. Корсунський, С.
Енергетична політика України: європейський вибір / С. Корсунський // Політика і час. – 2006. – № 11. – С. 11-13.

2675. Кропивко, М. Ф.
Особливості формування регіональних агропромислових кластерів / М. Ф. Кропивко, Д. І. Мазоренко, І. О. Белебеха // Економіка АПК. – 2008. – № 10. – С. 7-15.

2676. Крупка, М. І.
Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України / М. І. Крупка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2001. – 608 с. : іл., табл.

2677. Кузнецова, І. О.
Зерновий ринок України : історія створення та тенденції розвитку / І. О. Кузнецова. – Одеса : Поліграф, 2008. – 196 с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 175-185 (243 назви).

2678. Кушмаєва, В.
Земельна реформа в Україні / В. Кушмаєва // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2001. – № 4. – С. 88-93.

2679. Лавриненко, Н. В.
Трансформація форм інституту сім'ї в сучасній Україні / Н. В. Лавриненко // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 239-251 : табл.

> «Завданням даної статті є виявлення та аналіз форм шлюбної поведінки українців і тенденцій їх трансформації під впливом мінливих соціально-економічних

умов життя (на основі даних багаторічного моніторингового дослідження Інституту соціології НАН України та даних чотирьох хвиль загальноєвропейського моніторингового проєкту «Європейське соціальне дослідження (ESS)», в Україні опитування проведені за загальнонаціональною випадковою вибіркою у 2005–2007–2009–2011 рр. під керівництвом Є. Головахи та А. Горбачика). Однією з таких особливостей є надзвичайно високий рівень довіри українців до своєї сім'ї і своїх рідних» (с. 239).

2680. Лановик, Б. Д.
Реформи заради добробуту уряду Віктора Ющенка: передумови, хід, наслідки / Б. Д. Лановик, М. В. Лазарович // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2005. – Вип. 10. – С. 3-15.

2681. Лисенко, А. І.
Формування механізму законодавчого забезпечення прав неповнолітніх злочинців в Україні періоду розбудови громадянського суспільства (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.) / А. І. Лисенко, Ю. Ю. Ілляшенко // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – Чис. 15, вип. 1. – С. 27-33. – Бібліогр.: 15 назв.

2682. Логвинова, Н. Ю.
Украина, безработица, стресс (особенности влияния ситуации безработицы на человека) : монография / Н. Ю. Логвинова ; Народная украинская академия. – Харьков : НУА, 2005. – 348 с.

2683. Лук'яненко, Г. Я.
Проблеми безробіття в Україні та шляхи їх вирішення / Г. Я. Лук'яненко, Р. М. Ковтун // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 9. – С. 172-184.

2684. Ляшенко, В. І.
Україна XXI: неоіндустріальна держава або «крах проекту»? : монографія / В. І. Ляшенко, Є. В. Котов ; Ін-т економіки промисловості НАН України, Полтав. ун-т економіки і торгівлі. – Київ, 2015. – 196 с. : рис., табл.

Зі змісту: Оцінка рівня індустріального, постіндустріального та неоіндустріального розвитку регіонів України. – С. 57-81 ; Донбас – ракова пухлина чи неоіндустріальна точка зростання? – С. 82-127 ; Збільшення креативного середнього класу як передумова неоіндустріальної модернізації. – С 177-193.

Режим доступу: http://iie.org.ua/wp-content/uploads/monografiyi/2015/2015_mono_Lyashenko_Kotov.pdf. – Дата: 27.03.2019. У монографії подано комплексну характеристику особливостей сучасних модернізаційних процесів в промисловості України та її регіонів.

2685. Ляшенко, О. Ф.
Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку вугільної промисловості України / О. Ф. Ляшенко // Проблеми загальної енергетики. – 2003. – № 8. – С. 7-11.

Наведено динаміку основних техніко-економічних показників функціонування вугільної промисловості України за 1990–2001 рр., зроблено оцінку стану галузі, досліджено фактори, що впливали на нього.

2686. Макаренко, І. Є.
Податкова система України в умовах становлення ринкових відносин / І. Є. Макаренко // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : наук. доп. та повідомл. Міжнар. наук-практ. конф. (Кривий Ріг, 14–15 квіт. 2006 р.). – Кривий Ріг, 2006. – Вип. 1. – С. 168-171.

2687. Максименко, О. Л.
ОАО «ТИСО»: шаг в XXI век : (ист. очерки) / О. Л. Максименко. – Славянск : Печат. двор, 2009. – 247 с. : ил., портр.

Впровадження перспективних розробок в галузі чорної і кольорової металургії, а також металургійного машинобудування.

2688. Маланчук, О.
Соціяльна ідентифікація в сучасній Україні 1994–1999 / О. Маланчук // Дух і Літера. – 2003. – № 11-12. – С. 36-47.

2689. Малий бізнес України у цифрах і фактах / авт.-уклад. З. С. Варналій. – Київ, 1995. – 31 с. : табл. – До Міжнар. Конгресу малого бізнесу, Київ, 26–28 квіт. 1995 р.

2690. Марченко, С. Д.
Законодавчі аспекти здійснення аграрної реформи в Україні у 1994–1999 роках / С. Д. Марченко // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 148, ч. 3. – С. 44-48. – Бібліогр.: 20 назв.

2691. Мельничук, Т. А.
Реалії розвитку фермерських господарств в Україні на сучасному етапі / Т. А. Мельничук // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2013. – Вип. XXIII. – С. 129-134.

2692. Микитенко, І. А.
Земельні реформи і селянська психологія в Україні / І. А. Микитенко. – Київ : Ін-т аграр. економіки, 2002. – 39 с.

2693. Микитюк, Т. В.
Тенденції соціальних змін України та Росії у 90-х роках XX ст. / Т. В. Микитюк // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2001. – Т. 8. – С. 262-267.

2694. Михайлюк, В. П.
Сучасна земельна реформа в Україні : історико-правовий та еколого-соціальний вимір : монографія / В. П. Михайлюк, М. В. Болотських, О. А. Мезеря. – Луганськ : Елтон-2, 2008. – 210 с.

2695. Мокряк, В. Л.
Социально-экономическая диагностика системных реформ в Украине (1990–2005 гг.) : цели, результаты и некоторые уроки / В. Л. Мокряк, Э. В. Мокряк. – Кривой Рог : Вид. дім, 2006. – 287 с.

2696. Ніколаєць, К. М.
Рівень життя населення України у 90-х роках XX ст. / К. М. Ніколаєць // Гілея : наук. вісник. – 2013. – № 4. – С. 213-218.

2697. Ніколаєць, К. М.
Рівень життя сільського населення України у 90-х рр. XX ст. / К. М. Ніколаєць // Вісник Черкас. ун-ту. Історичні науки. – 2013. – № 29 (282). – С. 81-86. – Бібліогр.: 9 назв.

2698. Ніколаєць, К. М.
Фактори формування мотивації праці населення України пенсійного віку у 90-х

роках XX ст. / К. М. Ніколаєць // Гілея : наук. вісник. – 2013. – Вип. 79. – С. 72-75. – Бібліогр.: 18 назв.

«Високі ставки пенсійних внесків породили масове ухилення суб'єктів ринку праці від їх сплати шляхом заниження офіційної оплати праці, оформлення лише частини працівників за трудовими договорами, забезпечення фіктивних банкрутств тощо. В результаті бюджет солідарної пенсійної системи став регулярно недоодержувати доходи» (с. 72). «Бартерні розрахунки із працівниками як правило проводилися на вигідних для підприємств умовах: ціна продукції визначалася набагато вищою за ринкову. А щоб швидше отримати кошти, потрібні у першу чергу для покриття витрат на соціально–побутові потреби, працівники, отримавши заробітну плату продукцією підприємства, змушені були реалізовувати її за заниженими цінами. Такого типу розрахунки зменшували розмір реальної заробітної плати готівкою до 50–60% від офіційно нарахованої». «Бартеризація розрахунків нерідко сприяла зростанню заборгованості перед Пенсійним фондом. Починаючи з 1994 р. кожен громадянин країни постійно знаходився під пресом несвоєчасних платежів заробітної плати, пенсій та стипендій, а також загрози втрати робочого місця. Це створювало передумови для маніпуляцій у сфері виплати пенсій. Наприкінці 90–х років XX ст. загальна заборгованість із заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат сягала 3,5 млрд. грн.» (с. 73). «Формування трудової мотивації відбувалося в умовах старіння населення, зростання рівня смертності та погіршення показників, які характеризують здоров'я нації». «В Україні впродовж 90–х років XX ст. сформувалася стійка тенденція до якомога тривалішого продовження трудової діяльності особами пенсійного віку як з метою покращення матеріального становища, так і задля збереження соціальної активності» (с. 74).

2699. Нікольський, В. М.
Житлове забезпечення як частина соціальної політики України (1991–2010 рр.) / В. М. Нікольський, О. М. Чеботарьова // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 1. – С. 212-217. – Бібліогр.: 29 назв.

2700. Остратюк, Р. А.
Антисоціальний присмак реформи житлово-комунального господарства країни / Р. А. Остратюк // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. Чотирнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 79-82.

Дослідження динаміки нарахування й оплати комунальних послуг споживачами впродовж останніх трьох років [2009–2011 – уклад.]; виявлення пріоритетних напрямків реформування вітчизняного ЖКГ й методів його впровадження» (с. 79).

2701. Падалка, С. С.
Бідність в українському селі як культурне і соціально-економічне явище: середовища, носії, життєві стилі (1990–2000-і рр.) / С. С. Падалка // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 25-26. – С. 145-152. – Бібліогр.: 24 назви.

2702. Падалка, С. С.
Зміни у чисельності, економічній поведінці, потребах та цінностях селян України (1990–2000-ні рр.) / С. С. Падалка // Український історичний журнал. – 2013. – № 4. – С. 48-62. – Бібліогр.: 51 назв.

2703. Падалка, С. С.
Українська приватизація у системі відносин: влада – суспільство – індивід (1991–2011 рр.) / С. С. Падалка // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 77-92.

– Бібліогр.: 36 назв.

2704. Падалка, С. С.
Українське село 1990–2000-х рр.: тенденції соціально-економічних змін / С. С. Падалка // Український історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 169-184. – Бібліогр.: 69 назв.

2705. Пазюк, О.
Проблеми безробіття в Україні / О. Пазюк, О. Пономарьова // Україна: аспекти праці. – 2004. – № 2. – С. 3-10.

2706. Паниотто, В. И.
Динамика ксенофобии и антисемитизма в Украине (1994–2007) / В. И. Паниотто // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2008. – № 1. – С. 202-203.

2707. Паніна, Н. В.
Тенденції розвитку українського суспільства (1994–1998). Соціологічні показники : (таблиці, ілюстрації, коментар) / Н. В. Паніна, Є. І. Головаха ; Ін-т соціології НАН України. – Київ : ІС, 1999. – 151 с. : схеми, граф., табл. – Бібліогр.: с. 150-151.

2708. Паніна, Н. В.
Українське суспільство 1994–2005 : соціологічний моніторинг / Н. В. Паніна ; Ін-т соціології НАН України, Фонд «Демократичні ініціативи». – Київ : Софія, 2005. – 157 с. : табл.

2709. Панорама охорони здоров’я населення України / авт. кол.: В. М. Пономаренко (кер.) та ін. ; ред.: А. В. Підаєв, О. Ф. Возіанов, В. Ф. Москаленко. – Київ : Здоров’я, 2003. – 394 с. : табл. – Бібліогр.: с. 381-395.

2710. Петровская, И. О.
Трансформации в социальной сфере Украины : вопросы теории и стратегия регионального развития коммерческих отраслей (торговля, общественное питание, бытовое обслуживание) : монография / И. О. Петровская ; ред. С. И. Дорогунцов ; Совет по изучению производительных сил Украины НАН Украины. – Киев, 2002. – 264 с. : ил., табл. – Библиогр.: 174 назв.

2711. Петрушина, Т. О.
Соціально-економічна поведінка населення України в умовах інституційних змін : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра соціол. наук: 22.00.04 «Спец. та галуз. соціології» / Т. О. Петрушина ; Ін-т соціології НАН України. – Київ, 2009. – 28 с. – Бібліогр.: с. 22-25 (34 назви).

2712. Пефтієв, М.
Шляхи реформування пенсійного забезпечення в Україні / М. Пефтієв, Н. Коніщева, І. Басанцов // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1997. – № 4 (11). – С. 23-29.

2713. Поліщук, О. Ю.
Заробітна плата в умовах ринкової трансформації економіки України / О. Ю. Поліщук. – Рівне : Червінко А. В., 2014. – 200 с.

2714. Прейгер, Д.
Складові енергетичного потенціалу України та її регіонів: проблеми освоєння і раціонального використання / Д. Прейгер // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн.

– 2005. – № 1. – С. 67-80. – Бібліогр.: 35 назв.

2715. Прейгер, Д.
Стан і проблеми розвитку авіаційної галузі України / Д. Прейгер // Економіка України. – 2009. – № 6. – С. 4-21.

2716. Приватизація та реприватизація в Україні після «помаранчевої» революції / [О. Й. Пасхавер, Л. Т. Верховодова, К. М. Агеєва] ; Центр економічного розвитку. – Київ, 2006. – 107 с. : табл.

2717. Про становище сімей в Україні = The Family in Ukraine : доповідь / Держ. ком. України у справах сім’ї та молоді, Укр. ін-т соціальних досліджень ; редкол.: О. О. Яременко, О. М. Балакірєва. – Київ : Студцентр, 1999. – 232 с.

2718. Проблемні сім’ї: діти і батьки / Укр. ін-т соціальних досліджень ; Ю. М. Якубова, О. Г. Антонова-Турченко, О. Г. Святненко, М. М. Московка. – Київ, 1998. – 138 с.

2719. Пузанов, І.
Зміни умов торгівлі України: фактори і тенденції (1990–2000 рр.) / І. Пузанов // Економічний часопис – XXI. – 2003. – № 5. – С. 3-7.

2720. Пята, Л.
Приватизація в Україні: етапи, форми та соціально-економічні наслідки (1991–2009) / Л. Пята // Українознавство. – 2010. – № 4. – С. 235-239.

2721. П’ять років після Помаранчевої революції : ґендерний аналіз / Фонд ім. Генріха Бьолля (Представництво в Польщі) ; [уклад.: О. Кисельова, Н. Мусієнко]. – Київ, 2009. – 129 с.

2722. Резнік, І. С.
Розвиток банківської системи України за президентства В. Януковича (2010–2013 рр.) / І. С. Резнік // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 93-98.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_27. – Дата: 21.12.2020.

2723. Розовик, О. Д.
Підготовка спеціалістів і кваліфікованих працівників масових професій для реформованого агропромислового комплексу України (1991–2008 рр.) / О. Д. Розовик // Соціальна історія : наук. зб. – 2009. – Вип. V. – С. 88-92.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2009_05.pdf. – Дата: 8.04.2019.

2724. Руденко, С. В.
Уряд Юлії Тимошенко / С. В. Руденко. – Київ : Саміт-Книга, 2008. – 332 с. : іл., портр.

2725. Саблук, П. Т.
Особливості аграрної реформи в Україні / П. Т. Саблук. – Київ : Нічлава, 1997. – 303 с. : іл., табл.

2726. Савлук, М. І.
Нова національна валюта гривня працює на економіку України / М. І. Савлук // Фінанси України. – 1997. – № 2. – С. 20-28.

2727. Савченко, О. В.
Баланс незалежності: хроніка економічних реформ 1989–2005 / О. В. Савченко ; ред. В. Дивнич. – Київ : Критика, 2006. – 256 с.

2728. Семененко, О. Г.
Аналіз розвитку харчової промисловості України [за 2010–2016 рр.] / О. Г. Семененко // Економічний вісник університету. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вип. 33/1. – С. 167-182 : табл. – Бібліогр.: 18 назв.

2729. Ситник, В. П.
Трансформація АПК України в ринкові умови / В. П. Ситник. – Київ : ІАЕ, 2002. – 517 с. : іл., табл. – Бібліогр.: 91 назва.

2730. Скуратівський, В.
Пенсійна система України та шляхи її реформування / В. Скуратівський // Вісник Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2001. – № 4. – С. 353-362.

2731. Соколик, М.
Оцінка бідності в Україні в 1995–1996 рр. / М. Соколик // Економіка України. – 1998. – № 1. – С. 64-73.

2732. Соколова, І. В.
Зміни в соціальній та професійній структурі сільського населення / І. В. Соколова // Актуальні проблеми суспільного і соціально-економічного життя сучасної України. – Київ, 1999. – С. 47-58.

2733. Сокур, Н. В.
Державна політика по зниженню соціальної напруженості у перехідному суспільстві (сфера трудових відносин) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Н. В. Сокур ; Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2001. – 20 с.

2734. Соціально-економічні наслідки безробіття в Україні та шляхи його запобігання / Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України ; авт.: О. М. Дрозд, В. В. Онікієнко, В. Т. Пухлій, Л. А. Страхолєс. – Київ, 1999. – 29, [26] с. : табл.

2735. Стоян, О. М.
Наш гіркий мед : хроніка Всеукраїнської акції протесту профспілок (17 жовтня 1996 р.) проти масової затримки виплати заробітної плати, пенсій, стипендій і порушень прав трудящих у сфері праці / О. М. Стоян. – Київ : Преса України, 1997. – 174 с.

2736. Страхова медицина в Україні: історія і сучасність / авт. кол.: В. П. Ляхоцький, В. І. Євсеєв, В. І. Сергієнко. – Київ : Пульсари, 2003. – 82 с.

2737. Сучасні проблеми економічного розвитку України : матеріали Круглого столу (Київ, 7 лип. 1999 р.) / Рада національної безпеки та оборони України, Нац. ін-т українсько-російських відносин ; ред. С. І. Пирожков та ін. – Київ : Укрархбудінформ, 1999. – 80 с.

2738. Сучасні проблеми розвитку національної економіки і шляхи їх розв’язання : кол. наук. монографія / [М. М. Єрмошенко, Л. А. Азьмук, М. О. Александрова] ; наук. ред. М. М. Єрмошенко ; Нац. акад. управління при Президентові України. – Київ :

Нац. акад. упр., 2008. – 451 с. : іл., табл.

2739. Тарасенко, В. І.
Реформи, люди і настрої: соціологічні узагальнення за результатами досліджень соціального життя в Україні у 1996–1997 роках / В. І. Тарасенко // Віче. – 1997. – № 11. – С. 21-37.

2740. Тодорцева, Ю. В.
Сім'ї дітей-інвалідів в умовах української сучасності / Ю. В. Тодорцева // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 3. – С. 157-164.

2741. Толстих, Н.
Соціально-економічний аналіз рівня життя населення України / Н. Толстих // Молода нація. – 1999. – № 10. – С. 126-140. – Бібліогр.: 12 назв.

2742. Томич, І. Ф.
Терниста дорога українського фермера : до 20-річчя фермерського руху (історія становлення та розвитку АФЗУ) / І. Ф. Томич. – Київ : Авіцена, 2010. – 300 с. : іл., табл., портр.

2743. Удовенко, О. М.
Трансформація будівельного комплексу України / О. М. Удовенко ; ред. М. П. Педан. – Київ : Парлам. вид-во, 2001. – 235 с. : іл., табл. – Бібліогр.: 18 назв.

2744. Україна в 2005–2009 рр.: стратегічні оцінки суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку : монографія / ред. Ю. Г. Рубан. – Київ : НІСД, 2009. – 655 с.

2745. Україна в 2008 році: щорічні оцінки суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку : монографія / ред. Ю. Г. Рубан. – Київ : НІСД, 2008. – 744 с.

2746. Україна в 2010 році: щорічні оцінки суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред. А. В. Єрмолаєв. – Київ : НІСД, 2010. – 528 с.

2747. Україна в XXI столітті: проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку : зб. наук. пр. : за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., 17–18 квіт. 2008 р. / редкол.: І. А. Андрейцева (відп. ред.) та ін. – Кам'янець-Подільський : Мошак М. І., 2008. – 403 с. : іл., табл.

2748. Україна в ІІІ тисячолітті. Традиції. Інновації. Інвестиції / авт.-упоряд В. Болгов. Т. 1, кн. 2. – 2008. – 544 с.

2749. «Україна–2015»: національна стратегія розвитку / Громад.-політ. об'єднання «Український форум». – Київ, 2008. – 118 с.

2750. Україна–95: економіка в дзеркалі статистики / Донец. обл. управління статистики, Агентство «Інтерфакс-Україна» // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1995. – № 3. – С. 29-33 : табл.

2751. Україна за роки незалежності, 1991–2003 / авт. кол.: П. І. Гайдуцький (кер.) та ін. – 5-те вид., переробл. та допов. – Київ : Нора-Друк, 2003. – 560 с. : іл., портр., табл.

Аналізуються форми і методи організації інститутів ринкової інфраструктури,

впровадження механізмів ринкових відносин, формування економіки в умовах приватного підприємництва та закладення ринкових засад у соціальній сфері. На конкретних фактах і прикладах показано значення і ефективність указів, розпоряджень, доручень Глави держави, проведених ним численних нарад та зустрічей з найбільш актуальних питань подолання кризи перехідного періоду, стабілізації виробництва, забезпечення сталого зростання в економіці та закладення основ розв'язання соціальних проблем.

2752. Україна: Інвестиції. Інфраструктура. Євро-2012 : інформ-аналіт. матеріали інвестиц. форуму (Київ, 17 трав. 2008 р.). – Київ, 2008. – 60 с.

2753. Україна на зламі історичних епох. Формування нових виробничих відносин в аграрному секторі економіки сучасної України (1991–2000 рр.) / Ін-т історії України НАН України ; авт. кол.: Л. Ю. Беренштейн, Г. П. Мигрин, П. П. Панченко та ін. ; ред. В. А. Смолій. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2000. – 395 с.

Визначено також роль політичних партій, громадських організацій, кадрів у його проведенні, зміни у соціальній та професійній структурі сільськогосподарських товаровиробників. Значну увагу приділено висвітленню форм і методів реорганізації колективних сільгосппідприємств відповідно до Указу Президента України від 3 грудня 1999 р.

2754. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки – 2004 / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред.: А. С. Гальчинський. – Київ : НІСД, 2004. – 344 с.

Зі змісту: Завдання економічного і соціального розвитку України. – С. 15-54 ; Пріорітети внутрішньої політики України. – С. 55-119 ; Актуальні проблеми регіональної політики. – С. 120-158 ; Стратегічні пріорітети гуманітарної сфери. – С. 159-228 ; Стратегічні напрями зовнішньополітичного розвитку України. – С. 229-284 ; Додаток 2. Інтеграція кримських татар в українське суспільство: проблеми і перспективи. – С. 307-338.

2755. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки – 2006 : монографія / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред. О. С. Власюк. – Київ : НІСД, 2006. – 576 с.

Зі змісту: Пріоритети етнополітичного розвитку України. – С. 146-193 ; Сучасні тенденції формування етноконфесійного простору Криму. – С. 187-193 ; Розвиток гормадянського суспільства в Україні. – С. 194-230 ; Стратегія соціально-економічних перетворень. – С. 231-322 ; Рівень життя населення України: сучасний стан і тенденції. – С. 255-266 ; Міграційні процеси як чинник впливу на стан людського капіталу України. – С. 267-273 ; Оборонна реформа та оборонно-промислова політика. – С. 323-379 ; Утилізація звичайних боєприпасів і ракет в Україні. – С. 372-379 ; Стратегічні пріоритети регіонального розвитку. – С. 380-462 ; Соціально-економічний розвиток регіонів України: чинники, проблеми та перспективи. – С. 380-390 ; Транскордонне співробітництво регіонів України: стан та перспективи. – С. 423-431 ; Транскордонне співробітництво у російсько-українських відносинах. – С. 432-437 ; Зовнішня політика України і міжнародна безпека. – С. 463-575 ; Трансформація українсько-російських відносин у контексті нової зовнішньополітичної стратегії Росії. – С. 478-490 ; Російська військова присутність в Україні: шляхи вирішення існуючих проблем. – С. 491-507.

2756. Українська приватизація у цифрах (1991–2001 роки) : у 2 ч. / авт.-уклад.: О. М. Бондар (ред.), Ю. П. Гришан, В. С. Ларцев. – Київ : Принт-Експрес, 2002.

Ч. 1. – 491 с.
Ч. 2. – 515 с.

2757. Українське суспільство 1992–2009. Динаміка соціальних змін : [зб. наук. ста-

тей] / Ін-т соціології НАН України ; ред.: В. М. Ворона, М. О. Шульга. – Київ, 2009. – 560 с. : іл., табл.

2758. Українське суспільство 1992–2012: стан та динаміка змін : соціол. моніторинг / Ін-т соціології НАН України ; ред.: В. М. Ворона, М. О. Шульга. – Київ : Ін-т соціології НАН України, 2012. – 660 с.

Зі змісту: Бєлєнок, О. Рівень життя в оцінках населення України (поселенські виміри). – С. 210-219.

2759. Українське суспільство 1994–2005. Динаміка соціальних змін / Ін-т соціології НАН України ; ред.: В. М. Ворона, М. О. Шульга. – Київ, 2005. – 653 с.

2760. Укрзалізниця: шляхи розвитку [1991–2002 рр.] // Дніпро. – 2003. – № 5-6. – С. 125-134.

2761. Уманець, Н. А.
Зрушення в діяльності інституту сім'ї в умовах суспільства, що змінюється / Н. А. Уманець // Військово-науковий вісник. – 2008. – Вип. 10. – С. 278-290.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2008_10_24. – Дата: 22.12.2020. «У статті розглядаються проблеми існування молодої сім'ї, становище "покоління перехідного періоду", яке отримує освіту, шукає роботу та приймає рішення про створення сім'ї у нових соціально-економічних умовах» (с. 278). «У неповних сім'ях виховується близько 1,5 млн. дітей. Коефіцієнт розлучень досить високий – у середньому 3,7% (4,6% – у містах, 1,90% – у селах). Зростає питома вага сімей із незареєстрованим шлюбом та неповних сімей. З 14 млн. сімей, які проживають в Україні, приблизно 2,4 млн. – молоді» (с. 283-284). «Діти вулиці – це переважно діти дев'яти–п'ятнадцятирічного віку, які не відвідують школу. Досить часто саме вони стають жертвами різних форм насильства – фізичного, морального, сексуального – з боку деградованих і кримінальних осіб, а також зазнають експлуатації як дешева робоча сила. Серед опитаних дітей вулиці працюють практично всі, з них 45% – за гроші; 32% – за їжу; 5% – за житло. Найпоширеніші різновиди робіт – це миття машин, охорона речей на вокзалі, перенесення вантажу, продаж старих речей. Кожна десята дитина вулиці заробляє на життя проституцією. Характерною особливістю сучасних молодих сімей є брак матеріальної можливості якісно виконувати ряд своїх функцій (побутову, виховну, рекреативну тощо)» (с. 285).

2762. Федоренко, Я. А.
Відродження кооперативного руху в Україні в кінці XX ст. – на початку XXI століття / Я. А. Федоренко // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 94. – С. 64-66.

2763. Федоренко, Я. А.
Вплив державної підтримки сільського господарства на формування ринкових відносин у селі в кінці XX – на початку XXI століття / Я. А. Федоренко // Грані. – 2015. – № 4. – С. 154-157.

2764. Федоренко, Я. А.
Особливості становлення системи орендних відносин в контексті реформування аграрного сектору українського села в 1991–2012 роках / Я. А. Федоренко // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2015. – Вип. 24. – С. 119-123.

2765. Федоренко, Я. А.
Особливості трансформації сільськогосподарського сектору на початку XXI ст. / Я. А. Федоренко // Гуржіївські історичні читання. – 2014–2015. – Вип. 8–9. – С. 199-201.

2766. Федоренко, Я. А.
Розвиток фермерства в Україні в процесі суспільно-політичних трансформацій початку XXI ст. / Я. А. Федоренко // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Історичні науки. – Київ, 2013. – Вип. 10. – С. 86-93.

2767. Федоренко, Я. А.
Соціальні перетворення у сучасному українському селі: перспективи та проблеми / Я. А. Федоренко // Український селянин : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 13. – С. 239-242. – Бібліогр.: 12 назв.

2768. Федоренко, Я. А.
Трансформація соціальної структури сільського населення України в 1991−2012 рр. / Я. А. Федоренко // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – 2014. – № 7. – С. 100-106.

2769. Харук, А. І.
Виробництво на Харківському авіазаводі бомбордувальника Су-2 / А. І. Харук // Військово-науковий вісник. – 2013. – Вип. 20. – С. 145-155.

2770. Хмелько, В. Є.
Макросоціальні зміни в українському суспільстві за роки незалежності / В. Є. Хмелько // Соціологія: теорія, методика, маркетинг. – 2003. – № 1. – С. 5-23 : табл.

Режим доступу: http://old.kiis.com.ua/pub/macrosocial%20changes.pdf. – Дата: 2.06.2021.

2771. Ходзінський, К.
Сучасний стан праці в Україні та проблеми її інтенсивності / К. Ходзінський // Економіка України. – 2004. – № 8. – С. 57-62.

2772. Холод, Б. И.
Реформы в Украине : мифы и реальность (опыт политического анализа) / Б. И. Холод. – Дніпропетровськ : Поліграфіст, 1997. – 212 с. : табл.

2773. Хрящевська, Л. М.
Аналіз соціальної структури українського суспільства з початку 1990-х до кінця 2001 років / Л. М. Хрящевська // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 145, ч. 1. – С. 199-203. – Бібліогр.: 12 назв.

2774. Чабанна, М. В.
Опортунізм у прийнятті політичних рішень у бюджетній сфері у період фінансово-економічної кризи 2008–2009 рр. в Україні : монографія / М. В. Чабанна ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса, 2019. – 368 с. : табл. – Бібліогр.: с. 317-363 (531 назва).

Зі змісту: Характеристика політичного режиму та інституційних передумов політичного опортунізму у 2005 – на початку 2010 рр. – С. 72-99 ; Особливості політичної довіри та соціально-економічні пріоритети населення напередодні та під час рецесії 2008–2009 рр. – С. 99-131 ; Політико-економічні передумови кризових явищ в українській економіці: роль політичного опортунізму. – С. 145-

164 ; Соціально-економічні прояви та наслідки економічної рецесії. – С. 165-179 ; Фінансово-економічна криза як чинник актуалізації проведення економічних реформ. – С. 180-184 ; Електоральні наслідки для політичного режиму (у контексті президентських виборів 2010 р.). – С. 287-316.

2775. Чепурко, Г. І.
Ринок праці в Україні : проблеми зайнятості в період становлення ринкової економіки / Г. І. Чепурко ; Ін-т соціології НАН України. – Київ : ІС, 2004. – 273 с. : іл., табл.

2776. Черенько, Л. М.
Бідність пенсіонерів / Л. М. Черенько // Україна: аспекти праці. – 2003. – № 8. – С. 3-8.

2777. Чиркіна, І.
Оптимізація соціального захисту населення в Україні в сучасних умовах / І. Чиркіна // Історичні і політологічні дослідження. – 2001. – № 4 (8). – С. 272-277. – Бібліогр.: 17 назв.

2778. Чобіт, Д. В.
Село на переломі: до питань про земельну реформу / Д. В. Чобіт. – Броди : Просвіта, 1997. – 39 с.

2779. Шевченко, О.
Україна на шостому році незалежності: сучасний стан і перспектива / О. Шевченко // Розбудова держави. – 1997. – № 7-8. – С. 7-14.

2780. Шкабко, С.
Економічна політика Леоніда Кучми (1994–1999 рр.): спроби реформи / С. Шкабко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2014. – Вип. 2 (120). – С. 61-64. – Бібліогр.: 17 назв.

2781. Штефан, О. І.
Малий бізнес в Україні: стан, проблеми розвитку та шляхи їх вирішення / О. І. Штефан // Академічний огляд. – 2002. – № 2. – С. 17-23

2782. Шубравська, О. В.
Сталий розвиток агропродовольчої системи України / О. В. Шубравська ; Ін-т економіки НАН України. – Київ : Ін-т економіки НАНУ, 2002. – 204 с. : іл., табл.

2783. Ющенко, В. А.
Гривня: перші кроки / В. А. Ющенко // Слов’янське віче – XXI століття. – 1997. – № 2. – С. 136-139.

2784. Якименко, М.
Реформування аграрно-промислового комплексу як фактор економічної стабілізації в Україні : історичний досвід та уроки / М. Якименко, Д. Селіхов // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 1999. – Вип. 9. – С. 247-249.

2785. Яніцький, А.
Приватна історія. Злет і падіння найбільшого приватного банку України / А. Яніцький, Г. Стек ; авт. передм. С. Садовничий. – Київ : Брайтс Букс, 2018. – 224 с.

Перший незалежний виклад історії найбільшого українського приватного банку – Приватбанку. У його основу лягли сорок ексклюзивних інтерв’ю, архівні

матеріали й відомості інсайдерів, які висвітлюють ключові моменти діяльності банку від 1992 до 2016 року… Багато хто погоджувався на розмову тільки на умовах анонімності. А один колишній співробітник банку зажадав уключити його в програму із захисту свідків. Оповідь починається з ідеї колишнього комсомольця Сергія Тігіпка створити банк і закінчується націоналізацією Привату.

2786. Яремків, О.
Обкрадена Україна : [економічно-правовий аналіз перехідного періоду в Україні 1991–2001 рр.] / О. Яремків. – 2-ге вид., допов. – Львів ; Полтава : Духовна вісь, 2002. – 115 с. : іл., табл.

2787. Яценюк, А. П.
Банківська таємниця часів Помаранчевої революції / А. П. Яценюк. – Київ : Поліграфсервіс, 2008. – 255 с. : табл., фот. – (Вища освіта XXI століття).

2788. Ruban, M.
Formation and development of main-line electric locomotive engineering in independed Ukraine (1991–2008) : [Становлення та розвиток магістрального електровозобудування в незалежній Україні (1990–2008)] / M. Ruban, B. Baka // Дослідження з історії і філософії науки і техніки. – 2020. – Т. 29, № 1. – С. 105-112. – Бібліогр.: 15 назв.

Див. також №: 17-19, 253, 380, 403, 574, 575, 1076, 1126, 1615, 1697, 1718, 2060, 2551, 2555, 2599, 2615, 2832, 3000-3002, 3135, 3168, 3193, 3200, 4236, 4844, 4845, 4984.

3. ОЛІГАРХІЧНА ЕКОНОМІКА

2789. Ангелко, І. В.
Тіньова діяльність у господарській системі України : монографія / І. В. Ангелко. – Львів : Посвіт, 2014. – 231 с. : іл., табл.

2790. Базалук, О.
Коррупция в Украине: ментальность правителей и судьба народа. Геофилософия Украины / О. Базалук. – Киев : МФКО, 2016. – 238 с.

На основі відкритих джерел інформації, автор склав психологічні портрети п’яти президентів України і представників їх найближчого оточення, з метою показати їх роль у формуванні і закріпленні корупційної ментальності українців. Схильна до корупції ментальність українського вищого керівництва, їх номенклатурне радянське минуле, чималим чином визначили хід історичного розвитку України.

2791. Базилюк, А. В.
Тіньова економіка в Україні : монографія / А. В. Базилюк, С. О. Коваленко ; Наук.-дослід. ін-т Мінекономіки України. – Київ : НДБУ М-ва економіки України, 1998. – 206 с. : іл. – Бібліогр.: с. 205.

2792. Боротьба з організованою злочинністю та корупцією : матеріали наук.-практ. конф., [Київ, 4–5 квіт. 2001 р.] / Нац. акад. внутрішніх справ України. – Київ : МВС України, 2001. – 148 с. – Бібліогр.: с. 145-146.

2793. Бритюк, О. О.
Археологи проти корупції. Протидія корупції в галузі охорони культурної спадщини / О. О. Бритюк, Ю. В. Ращупкіна, В. В. Щербаченко ; Східноукр. центр громадських ініціатив, Луган. археологічна спілка. – Луганськ : Янтар, 2007. – 132 с.

2794. Волошенко, А. В.
Антикорупційний дирижизм. Державні регуляторні імперативи протидії системній корупції в Україні : монографія / А. В. Волошенко. – Київ : Парлам. вид-во, 2018. – 391 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 373-377.

2795. Гай-Нижник, П. П.
Корупція в Україні: (не)протидія влади й законодавчий популізм (нотатки з недавнього минулого та про (не)уроки історичного досвіду) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 100. – С. 76-80.

2796. Гаращук, В. М.
Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні : монографія / В. М. Гаращук, А. О. Мухатаєв ; Ін-т вивч. пробл. злочинності НАПН України, Служба безпеки України, Ін-т дослідж. проблем держ. безпеки. – Харків : Право, 2010. – 143 с. : схеми, табл.

2797. Герасименко, М. В.
Політична корупція у вимірах українського сьогодення: характерні риси та шляхи подолання / М. В. Герасименко // Ціннисний вимір політичної діяльності: V (IX) Всеукр. наук.-практ. конф. (14 черв. 2019 р.). – Херсон, 2019. – С. 37-40.

2798. Головко, В. В.
Олигархи из города роз: становление и развитие крупного капитала Донбасса (1991–2014 гг.) / В. В. Головко ; Ин-т истории Украины НАН Украины. – Киев, 2014. – 74 с. – (Студии по региональной истории. Степная Украина).

> *Зі змісту:* Крупный бизнес в Украине и на Донбассе в 1990–2000-х годах: формирование и тенденции развития. – С. 9-22 ; Корпорация «Индустриальный союз Донбасса». – С. 23-36 ; «Систем Кэпитал Менеджмент». – С. 36-53 ; Корпорация «МАКО». – С 53-63 ; Крупный бизнес Донбасса после Революции достоинства. – С. 63-73.
>
> Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-7455-6/978-966-02-7455-6.pdf. – Дата: 30.03.2020.

2799. Головко, В. В.
Розвиток вітчизняних фінансово-промислових груп на рубежі XX–XXI століть: погляд українських істориків / В. В. Головко // Історіографічні дослідження в Україні. – 2012. – Вип. 22. – С. 463-482. – Бібліогр.: 43 назви.

2800. Головко, В. В.
Українські фінансово-промислові групи в модернізаційних процесах 1991–2009 рр. / В. В. Головко ; відп. ред. С. В. Кульчицький. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2012. – 416 с. : табл., рис. – Бібліогр.: с. 387-402. – Предм.-імен. покажч.: с. 403-415.

> *Зі змісту:* Великий капітал у новітній економічний історії України: історіографічний аналіз. – С. 17-82 ; Історія фінансово-промислових груп: аналітична конструкція. – С. 83-108 ; Стан гірничо-металургійного комплексу України в 1991–2011 рр. – С. 109-166 ; Приватизаційні процеси в ГМК: баланс утрат і здобутків. – С. 140-158 ; Фрагментація виробничих комплексів радянського типу та формування первинного капіталу (1991–1998 рр.). – С. 169-188 ; Формування

фінансово-промислових конгломератів (1999–2004 рр.). – С. 188-206 ; Великий бізнес і політика. – С. 237-290 ; Великий бізнес і суспільство. – С. 291-374 ; ФПГ і засоби масової інформації. – С. 292-305 ; Великий капітал і спорт. – С. 305-312 ; Вплив великого капіталу на суспільство. – С. 312-340.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6614-8/978-966-02-6614-8.pdf. – Дата: 8.04.2020.

2801. Громадянське суспільство vs. корупція в Україні / ред. В. О. Нестеренко. – Київ : Дух і Літера, 2019. – 234 с.

2802. Державне регулювання антикорупційної діяльності. Законодавство. Коментар. Роз'яснення : [збірник] / Секретаріат Каб. Міністрів України ; ред. О. С. Саєнко ; [наук. ред.: М. І. Хавронюк]. – Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 569 с. – (Законодавство України).

2803. Дрьомов, С. В.
Інституційне забезпечення державної антикорупційної політики в Україні: реалії сьогодення : аналіт. доповідь / С. В. Дрьомов ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2018. – 55 с.

2804. Загальнотеоретичні, адміністративно- та кримінально-правові основи концептуалізації антикорупційної реформи в Україні : монографія / О. О. Дудоров, Т. О. Коломоєць, С. М. Кушнір, О. Л. Макаренков ; Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України, Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя ; Херсон : Гельветика, 2019. – 475 с.

2805. Камлик, М. І.
Корупція в Україні / М. І. Камлик, Є. В. Невмержицький. – Київ : Знання : КОО, 1998. – 187 с.

2806. Касьянов, Г. В.
Система владних відносин у сучасній Україні : групи інтересу, клани та олігархи / Г. В. Касьянов // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 160-180. – Бібліогр.: 44 назви.

2807. Кладченко, А. О.
Становлення та розвиток сучасного антикорупційного законодавства України: теоретико-правове дослідження : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політ. і правових учень / А. О. Кладченко ; Ун-т Короля Данила. – Івано-Франківськ, 2018. – 16 с.

2808. Коржов, Г. О.
Олігархічна природа сучасного політичного режиму в Україні / Г. О. Коржов // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – 2008. – Вип. 3. – С. 103-117.

2809. Корупція в Україні: 2004 рік (погляд з 2008 року) : [аналіт. звіт] / М. В. Буроменський, О. В. Сердюк, В. В. Фесенко ; ред.: М. В. Буроменський, О. В. Сердюк ; Ін-т прикладних гуманітарних досліджень. – Харків : Яшма, 2008. – 223 с. : табл.

2810. Корупція в Україні: питання протидії / Нац. акад. правових наук України, Наук.-дослід. ін-т державного будівництва та місцевого самоврядування ; І. М. Бала-

карєва та ін. ; заг. ред. В. М. Гаращук. – Харків : Панов А. М., 2015. – 172 с. – (Наукові доповіді ; вип. 16).

2811. «Котел», або Справа без терміну давності / упоряд. І. І. Капсамун ; відп. ред. А. О. Мотозюк ; ред. Л. О. Івшина. – Київ : Українська прес-група, 2015. – 272 с. : іл. – (Новітня історія для «чайників») (Україна Incognita).

Нове видання «Котел» поетапно досліджує саму суть новітньої історії України на прикладі людських трагедій, втрачених шансів і деформації країни, що врешті-решт призвело до війни. Це – документальний доказ газети «День», як і чому склалася олігархічно-кланова система і вертикаль влади президента Кучми, трагічним «символом» якої стало резонансне вбивство журналіста – «справа Гонгадзе», «справа Щербаня» та інші.

2812. Кочкина, А.
Крымский гамбит / А. Кочкина ; рук. Б. Пенчук. – Київ : Изд-во Сергея Пантюка, 2006. – 496 с. : ил. – (Мафия в Украине).

2813. Красносілецький, Д. П.
Корупція як чинник народного невдоволення сучасної України / Д. П. Красносілецький // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 364-368.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_91. – Дата: 21.12.2020.

2814. Кривобоков, В. А.
Коррупция вчера и сегодня / В. А. Кривобоков. – Харьков : Фолио, 2001. – 205 с.

2815. Кулеба, В.
Стан боротьби з корупцією в Україні на сучасному етапі / В. Кулеба // Освіта регіону : наук. журн. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2010. – № 3. – С. 46-50. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/Electronni_naukovi_vidannya/Osvita_regionu/osvita_regioniv_3_2010.pdf. – Дата: 4.11.2020.

2816. Кушнарьов, І. В.
Неформальна підривна інституалізація як характеристика української політики / І. В. Кушнарьов // Політичне життя. – 2018. – № 1. – С. 55-60. – Бібліогр.: 18 назв.

Проаналізовані процеси модифікації клієнтських мереж за президентства Л. Кучми, В. Ющенка, В. Януковича. Висловлені міркування щодо змін у структурі, інтенсивності неформальної політики в Україні після Революції гідності.

2817. Літвін, Л. А.
Подолання олігархізації політичних партій як індикатор реалізації національних інтересів України / Л. А. Літвін // Політичне життя. – 2018. – № 4. – С. 17-22. – Бібліогр.: 12 назв.

2818. Марущак, О. О.
Правове регулювання протидії корупції в Україні та його вдосконалення / О. О. Марущак // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р. : до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 86-88.

2819. Михальченко, М. І.
Корупція в Україні: політико-філософський аналіз : монографія / М. І. Михальченко,

О. М. Михальченко, Є. В. Невмержицький ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2010. – 615 с.

2820. Михальченко, О. М.
Корупція в Україні як фактор соціальної та політичної дійсності / О. М. Михальченко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 35. – С. 313-322.

2821. Нонік, В. В.
Формування та реалізація антикорупційної політики в Україні: теорія, методологія, практика : монографія / В. В. Нонік ; Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир : Євенок О. О., 2019. – 314 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 267-314.

2822. Офіцинський, Р. А.
Поява олігархічних утворень в Україні (друга половина 1990-х) / Р. А. Офіцинський // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2005. – Т. VII. – С. 99-106.

2823. Пенчук, Б.
Донецька мафія. Перезавантаження / Б. Пенчук ; ред. С. Кузін. – Київ : Вид-во Сергія Пантюка, 2007. – 576 с. : іл. – (Мафія в Україні).

Режим доступу: https://booksonline.com.ua/view.php?book=107632. – Дата: 23.02.2021. До збірника увійшли матеріали з публікацій про становлення та подальше функціонування бандитсько-олігархічної системи в Україні, яку у світі називають просто мафією.

2824. Пояркова, Т. К.
Олігархізація як кризовий синдром модернізації незалежної України / Т. К. Пояркова // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2013. – № 3 (23). – С. 110-118.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_2013_3_12. – Дата: 27.05.2021.

2825. Правові засоби протидії корупції : навч. посібник / Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України ; ред. М. В. Лошицький. – Київ, 2019. – 341 с.

2826. Різак, І. М.
Корупція як негативне соціальне явище: шляхи її подолання в Україні та міжнародний досвід / І. М. Різак. – Ужгород : Ліра, 2004. – 64 с.

2827. Рябчук, М. Ю.
Зона відчуження: українська олігархія між Сходом і Заходом / М. Ю. Рябчук. – Київ : Критика, 2004. – 223 с.

Аналіз політичної ситуації в Україні поєднується з зацікавленою розмовою про відповідальність (і безвідальність) еліт, або псевдоеліт, якщо казати точніше, національні синдроми і комплекси, неподолану спадщину совєтизму та можливості виходу з затяжної суспільної кризи, евфемістично званої «спадкоємністю влади».

2828. Телешун, С. О.
Хроніка становлення українських фінансово-промислових груп : за матеріалами вітчизняних та закордонних ЗМІ / С. О. Телешун. – Київ : Центр, 2004. – 95 с. : портр.

2829. Трепак, В. М.
Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія / В. М. Трепак ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2020. – 442 с.

2830. Турчинов, А. В.
Особенности украинской олигархии / А. В. Турчинов // Політична думка. – 2000. – № 3-4. – С. 127-133.

2831. Україна проти корупції: економічний фронт. Економічна оцінка антикорупційних заходів у 2014–2018 рр. : аналіт. доповідь / Ін-т економічних досліджень та політичних консультацій ; авт. кол.: І. Бураковський, Є. Ангел, О. Бетлій. – Дніпро : Середняк Т. К., 2018. – 85 с.

Зі змісту: Корупційний спадок: політична та високорівнева корупція як складова урядування в Україні. – С. 14-16 ; НАК «Нафтогаз України». – С. 25-28 ; Непрозорі контракти з Російською Федерацією. – С. 32-34 ; «Податкові ями» в Україні. – С. 36-37 ; Конвертаційні майданчики. – С. 37-38 ; Реформа державних закупівель. – С. 43-45 ; Закупівлі ліків міжнародними організаціями. – С. 48-49.

Див. також №: 860, 2785, 3186, 3189.

4. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ РЕФОРМИ 2014–2021 років

2832. Бабкіна, А. Ю.
Державний зовнішній борг України: статистична оцінка й перспективи його зміни / А. Ю. Бабкіна, А. В. Сидорова // Вісник студ. наук. т-ва ДонНУ ім. Василя Стуса. – 2018. – Вип. 10, т. 1. – С. 137-141. – Бібліогр.: 8 назв.

Досліджується вплив валового внутрішнього продукту на рівень державного й гарантованого державою зовнішнього боргу. Рівень валового зовнішнього боргу України стрімко зростає і впродовж 2009–2017 рр. значно перевищує межі боргової безпеки.

2833. Бевз, Т. А.
Роль Центральної виборчої комісії у здійсненні реформи децентралізації в Україні (2015–2019 рр.) / Т. А. Бевз // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – Вип. 1 (97). – С. 47-68. – Бібліогр.: 46 назв.

2834. Біль, В.
Політико-економічні основи децентралізації влади в Україні / В. Біль // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 18-23.

2835. Бойко, Н. Л.
Дигіталізація відносин «держава – громадянин» у реаліях сучасного українського суспільства: складності та досягнення / Н. Л. Бойко // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 138-145 : рис.

«У жовтні 2014 р. було створене Державне агентство з питань електронного урядування України. Згодом постановою Кабінету Міністрів України № 856 від 18 вересня 2019 р. воно було трансформоване у Міністерство цифрової трансформації України» (с. 138). «Станом на середину 2020 р. у режимі онлайн доступно близько 120 електронних послуг. Впроваджується система відкритих даних (Open Data). Сьогодні Україна є одним зі світових лідерів з відкритості даних» (с. 140). «До-

слідження Інституту соціології НАН України засвідчує, що у 2020 р. уже близько 80% українців зазначають, що користуються Інтернетом» (с. 141).

2836. Бородчук, Н.
Боротьба з Covid-19 в Україні: початкові оцінки впливу на бідність : [ЮНІСЕФ. Звіт, 24 квітня 2020 року] [Електронний ресурс] / Н. Бородчук, Л. М. Черенько. – [Б. м.]. – 10 с. : табл., діагр. – Режим доступу: https://www.unicef.org/ukraine/media/5821/file/COVID%20inequality%20UKR.pdf. – Дата: 18.03.2021. – Назва з екрана. – Дата звернення: 18.03.2021.

2837. Вашкович, В. В.
Волонтерська діяльність у змісті соціальної функції держави : монографія / В. В. Вашкович, В. В. Манзюк, В. М. Рошканюк. – Ужгород : Гельветика, 2019. – 199 с.

2838. Власюк, О. С.
План Маршалла для України : економічні, реформаторські та зовнішньополітичні аспекти / О. С. Власюк // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 3. – С. 5-13.

2839. Доцяк, І.
Транскордонне співробітництво в контексті децентралізації влади в Україні / І. Доцяк // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 34-38.

2840. Дрожжин, Д. Ю.
Державна інноваційна політика України в умовах євроінтеграції / Д. Ю. Дрожжин // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2014. – Вип. 4. – С. 352-360.

2841. Іващенко, О. В.
Фактор COVID-19 та соціально-економічне становище українців в 2020 році / О. В. Іващенко // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 87-93 : табл.

2842. Касперович, Ю. В.
Фіскальна безпека в умовах гібридної війни : аналіт. доповідь / Ю. В. Касперович. – Київ : Фенікс, 2019. – 128 с.

Зі змісту: Державні фінанси України в умовах гібридної війни. – С. 11-26 ; Податкові та бюджетні втрати АР Крим, Донецької та Луганської областей. – С. 27-41 ; Митні втрати Державного бюджету України від часткової окупації Донбасу. – С. 48-56 ; Зростання видатків сектору безпеки і оборони. – С. 57-65 ; Видатки на підтримку внутрішньо переміщених осіб. – С. 66-76 ; Бюджетне фінансування новостворених державних інституцій для відновлення розвитку. – С. 7-84.

2843. Касянчук, М.
Стан одностатевих партнерств в Україні / М. Касянчук, С. Шеремет, О. Трофименко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2020. – № 3. – С. 143-166.

Декриміналізація чоловічого одностатевого сексу, яка відбулась у пострадянській Україні у 1991–1992 роках, уможливила створення легальних ініціативних груп, зареєстрованих об’єднань громадян та засобів масової інформації, чия діяльність спрямована на проблематику спільнот лезбійок, геїв, бісексуальних і трансгендерних людей (далі – ЛГБТ), а також на ширше коло питань людської сексуальності» (с. 143-144). «Державна статистика не обліковує одностатеві сім’ї, помилково залічуючи їхніх членів до числа самотніх («неодружених») чолові-

ків та жінок». «Принаймні з 2006 року суб'єкти громадсько-політичного руху за рівноправність ЛГБТ в Україні ставлять питання про необхідність правового визнання у вітчизняній юриспруденції цивільних сімейних партнерств між особами однієї документальної статі». Метою публікації є «узагальнення доступних кількісних і якісних даних про одностатеві партнества в Україні, включно з даними про наявність дітей у таких партнерствах, у ретроспективі останніх двадцяти років» (с. 146). «Станом на теперішній час Україна пройшла значну частину шляху від соціального остракізму до громадсько-політичної інклюзії щодо ЛГБТ» (с. 144).

2844. Князева, О. В.
Соціальна довіра у розпалі пандемічної кризи: наслідки COVID-19 в Україні / О. В. Князева, С. С. Дембіцький // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 20-30 : рис. – Бібліогр.: 8 назв.

2845. Кожухаренко, Л. В.
Проблеми та перспективи молодіжного волонтерського руху в Україні на сучасному етапі / Л. В. Кожухаренко // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 1. – С. 14-18. – Бібліогр.: 13 назв.

2846. Корнієвський, О. А.
Український волонтерський рух у контексті світового досвіду / О. А. Корнієвський, Д. М. Горєлов // Стратегічні пріоритети. – 2015. – № 1. – С. 95-100. – Бібліогр.: 10 назв.

2847. Круглашов, А. А.
Постреволюційні зміни: криза реформ чи реформаторів? / А. А. Круглашов // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 17 квіт. 2018 р.). – Чернівці, 2018. – С. 63-66.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2018/konf_vii_2018/mat_rpneptnp_VIII_2018.pdf. – Дата: 21.10.2020. «З новою силою необхідність здійснення систематичного реформування в Україні визначили події 2013–2014 рр., подальша анексія Криму Росією та значною мірою інспірована нею війна на Донбасі» (с. 63). «Розглянемо окремі реформи, розробка та реалізація яких демонструє як певні успіхи, так і чималі недоліки й труднощі процесу вітчизняного реформування на сучасному його етапі. Передусім, торкнемося реформ із децентралізації влади. Окремі кроки здійснено в правильному напрямку і вони приносять свої результати» (с. 64). «Наступна реформа, яка також позначена неоднозначними попередніми результатами, – це освітня». «Замість попередньої моделі міністерського авторитаризму відбувається дивний симбіоз наростаючих контрольно-управлінських функцій освітянського відомства з швидким створенням вузько-корпоративної моделі управління в окремих університетах. Децентралізація управління та фінансової діяльності на рівні окремих ВНЗ в Україні залишається радше винятком, а повсякденний бюрократичний тиск та відсутність позитивних стимулів для творчої самореалізації викладачів і науковців у ВНЗ стають чи не ще більш очевидними, аніж до початку реформ». «Важко давати попередні оцінки реформі в сфері охорони здоров'я, яка стосується чи не кожного українця безпосередньо, але й тут процеси ідуть дуже непросто і навіть ще з більшим драматизмом протистоянь і щодо цілей медичної реформи, і її засобів. Окремої уваги вимагають реформи в силовому секторі держави» (с. 65).

2848. Ломоносова, Н. В.
Надання соціальних послуг під час пандемії: між кризою і реформою / Н. В. Ломоносова // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 94-97.

2849. Мелькін, В. В.
Створення і розвиток вітчизняних засобів індивідуального броньованого захисту воїна під час Антитерористичної операції на Сході України (2014–2017 рр.) / В. В. Мелькін // Військово-науковий вісник. – 2020. – Вип. 33. – С. 240-254. – Бібліогр.: с. 252-253.

2850. Москотіна, Р.
Соціальна відповідальність і ставлення до приватизації / Р. Москотіна // Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес. – Київ, 2019. – С. 183-194.

2851. Оверчук, В. А.
Соціальна політика в контексті реабілітації та працевлаштування осіб з інвалідністю / В. А. Оверчук. – Вінниця : Кушнір Ю. В., 2019. – 298 с. : граф., схеми, табл.

2852. Падалка, С. С.
Українське село в умовах соціально-економічного транзиту: трансформації чи виживання? / С. С. Падалка // Український історичний журнал. – 2016. – № 4. – С. 108-122. – Бібліогр.: 36 назв.

2853. Паращевін, М. А.
Проблематизація взаємодії секулярної держави та релігійних об'єктів в умовах загрози поширення COVID-19 / М. А. Паращевін // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 58-62.

2854. Полчанов, А. Ю.
Особливості розвитку фінансового потенціалу України у період військового конфлікту / А. Ю. Полчанов // Облік і фінанси. – 2018. – № 2 (80). – С. 96-101 : рис. – Бібліогр.: 11 назв.

> Режим доступу: http://www.afj.org.ua/pdf/577-osoblivosti-rozvitku-finansovogo-potencialu-ukraini-u-period-viyskovogo-konfliktu.pdf. – Дата: 2.04.2019. «Метою статті є визначення особливостей розвитку фінансового потенціалу України у період військового конфлікту на основі комплексної оцінки його змін у 2014–2016 рр.». «На основі аналізу публікацій, визначено основні канали впливу військового конфлікту на фінансовий потенціал держави. Виявлено особливості розвитку фінансового потенціалу України у період військового конфлікту. Зокрема, різке та суттєве зростання військових видатків зумовило перенаправлення руху фінансових ресурсів з різних секторів економіки на потреби національної безпеки та оборони. В результаті фактичного знищення та втрати контролю над активами у зоні конфлікту, а також у зв'язку з послабленням позицій на традиційних ринках збуту вітчизняної продукції і відтоку капіталу, відбулось скорочення ВВП України на фоні загальносвітового тренду до його зростання» (с. 96).

2855. Попко, С. М.
Реформування оборонно-промислового комплексу України: успіхи та невдачі у контексті воєнно-політичного діалогу з НАТО / С. М. Попко // Дослідження з історії і філософії науки і техніки. – 2020. – Т. 29, № 2. – С. 139-146. – Бібліогр.: 28 назв.

2856. Почепцов, Г. Г.
Коронавирус: как меняются наше сознание и будущее / Г. Г. Почепцов. – Харьков : Фолио, 2020. – 249 с. – (Сучасні технології).

2857. Прибиткова, І. М.
Втрати населення України внаслідок пандемії коронавірусу SARs-CoV-2 / І. М. Прибиткова // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 303-312.

2858. Промисловість України 2014–2016: невикористані можливості, шляхи відновлення, модернізації та сучасної розбудови : наук. доповідь / Ін-т економіки промисловості НАН України ; редкол.: О. І. Амоша, І. П. Булєєв, Ю. С. Залознова. – Київ, 2017. – 554 с.

Узагальнено аналітичні оцінки змін стану промисловості України загалом, і Донбасу зокрема, у 2014–2016 рр., тенденції, загрози й ризики ефективності, можливості подолання нестабільності та відновлення. Обгрунтовано напрями вдосконалення структури промисловості, підвищення її ефективності, використання та охорони трудового потенціалу.

2859. Пундор, Ю. О.
Про законодавчі зміни на підтримку громадян та бізнес спільноти в умовах пандемії COVID-19 та карантину / Ю. О. Пундор // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 79-85.

2860. Рахманов, О. А.
Бізнес і суспільство: особливості відповідальної взаємодії / О. А. Рахманов // Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес. – Київ, 2019. – С. 195-247.

2861. Рахманов, О. А.
Патерналістські та авторитарні настрої українців під час пандемії: чи відбулися зміни? / О. А. Рахманов // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 67-72.

2862. Резнік, В. С.
Довіра до владних інституцій та оцінка ефективності державної політики у протистоянні пандемії / В. С. Резнік // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 30-34 : табл.

2863. Резнік, О. С.
Протестний потенціал та прояви соціальної самоорганізації під час пандемії / О. С. Резнік // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 62-67.

2864. Резнік О. С.
Чинники ставлення громадян до державної влади України під час пандемії / О. С. Резнік // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 35-41.

2865. Романовська, Ю. А.
Видатки на оборону: порівняльний аналіз ситуації в Україні та країнах НАТО / Ю. А. Романовська, В. А. Урбанович // Причорноморські економічні студії. – 2018. – Вип. 28, ч. 2. – С. 117-120.

2866. Сабадош, Н.
Публічне управління у сфері молодіжної політики в умовах децентралізації та євроінтеграції України / Н. Сабадош // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 147-150.

2867. Савчук, Д. С.
Вплив COVID-19 на зайнятість і фінансове становище домогосподарств / Д. С. Савчук // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 85-87.

2868. Симончук, О. В.
Особливості суб'єктивних показників здоров'я та доступу до медичних послуг у доковідні та ковідні часи / О. В. Симончук // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 53-58.

2869. Слюсаревський, М. М.
Соціальна ситуація в Україні: особливості відображення трансформаційних процесів у громадській думці (2014–2018) : довідник / М. М. Слюсаревський, О. І. Гуменюк, М. С. Дворник, Л. П. Черниш ; Ін-т соціальної та політ. психології АПН України. – Київ : Талком, 2019. – 272 с.

2870. Становище правозахисників на підконтрольних уряду територіях України: три роки після Євромайдану : [доповідь] / Центр інформації про права людини ; авт. доп.: Т. Печончик, Л. Янікіна. – Київ, 2017. – 52 с.

> Режим доступу: https://bit.ly/2OJU50S. – Дата: 3.04.2019. «Доповідь містить опис більше 50 випадків перешкоджання діяльності правозахисників... викладено аналіз ситуації і опис випадків перешкоджання роботі правозахисників та активістів, які діють на захист суспільних інтересів, на підконтрольній уряду території України протягом трьох років після Євромайдану (березень 2014 – березень 2017 року). Зокрема, у публікації міститься опис змін до законодавства, які негативно вплинули на свободу об'єднань та свободу пересування правозахисників, практики реалізації свободи мирних зібрань, а також кримінального та адміністративного переслідування правозахисників та активістів, які діють на захист суспільних інтересів, погроз, випадків фізичного насильства (включаючи вбивства, побиття і пошкодження майна), стеження і дискредитаційних кампаній» (с. 3). «Від різних видів переслідування найбільше потерпали такі групи: ЛГБТ-активісти та активістки феміністичних рухів; активісти, що виступають проти корупції та організованої злочинності; активісти, що виступають на захист екологічних і земельних прав; адвокати, які ведуть професійну діяльність з захисту прав людини; волонтери, які допомагають військовим та постраждалим у ході збройного конфлікту, а також активісти, чия діяльність пов'язана з конфліктом на Донбасі» (с. 5).

2871. Стеблина, Н. О.
COVID-19 та трансформація цифрового політичного дискурсу України у 2020 р. / Н. О. Стеблина // Політичне життя. – 2020. – № 2. – С. 103-110. – Бібліогр.: 23 назви.

2872. Стегній, О. Г.
Громадянські свободи, економіка і боротьба з пандемією / О. Г. Стегній // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 16-20.

2873. Степаненко, В. П.
Соціальні особливості пандемії COVID-19 в Україні / В. П. Степаненко // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін : зб. наук. пр. – Київ, 2020. – Вип. 7 (21). – С. 291-302.

2874. Стрельченко, О. Г.
Особливості обігу лікарських засобів на період проведення антитерористичної операції або запровадження воєнного стану / О. Г. Стрельченко // Здійснення та захист прав внутрішньо переміщених осіб : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (Ужгород, 20 квіт. 2018 р.). – Ужгород, 2018. – С. 93-95.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20215. – Дата: 17.02.2021.

2875. Токар, М. Ю.
Громадська організація як соціоцентристська інституція / М. Ю. Токар // Українське Державотворення. – 2020. – Вип. 4. – С. 18-22. – Бібліогр.: 9 назв.

2876. Україна після коронокризи – шлях одужання : наук. доповідь / Я. А. Жаліло та ін. ; Нац. ін-т стратегічних досліджень, Центр економічних і соціальних досліджнь, Центр регіональних досліджень. – Київ, 2020. – 302 с.

2877. Формування відповідального суспільства: держава, політичні рухи, бізнес : [кол. монографія] / заг. ред. В. С. Резнік ; Ін-т соціології НАН України. – Київ, 2019. – 266 с. Бібліогр.: с. 252-265.

Зі змісту: Відповідальність держави та відповідальне суспільство. – С. 106-127 ; Політичні рухи як агенти соціальних змін в Україні. – С. 134-140 ; Відповідальність соціальних інституцій і громадян за ситуацію в Україні. – С. 141-148 ; Відповідальність проросійськи і проєвропейськи відповідальних громадян. – С. 149-172 ; Соціальна відповідальність і ставлення до приватизації. – С. 183-194 ; Бізнес і суспільство: особливості відповідальної взаємодії. – С. 195-247.

2878. Чепурко, Г. І.
Самооцінка стану здоров'я населенням України / Г. І. Чепурко, Н. Соболєва // Соціальні виміри суспільства : зб. наук. пр. – Київ, 2017. – Вип. 9 (20). – С. 382-399.

2879. Що українці знають і думають про права людини : загальнонаціональне дослідження / авт. кол.: І. Е. Бекешкіна, Т. Печончик (заг. ред.), В. Яворський. – Київ, 2017. – 308 с. : табл., граф., фот.

2880. Що українці знають і думають про права людини: оцінка змін (2016–2018) : результати другого соціологічного дослідження / авт. кол.: С. Колишко, М. Паращевін, Т. Печончик, В. Яворський. – Київ, 2018. – 96 с. : табл., граф., фот.

Див. також №: 1045, 1046, 1246, 1508, 1697, 1760, 1800, 2638, 2659, 2728, 2802-2804, 2807, 2821, 3128, 4319, 4437, 4578, 4701.

5. ДЕМОГРАФІЧНІ ТА МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

2881. Барна, І.
Зміна етнічного складу міського населення Тернопільської області у період між переписами населення 1989 і 2001 рр. / І. Барна // Наукові записки Терноп. пед. ун-ту.

Економічна та соціальна географія. – 2003. – № 1. – С. 67-72.

2882. Ващинська, І. І.
Соціально-демографічний контекст ідентичностей та лояльностей жителів міст Львова та Донецька (1994–2010 рр.) / І. І. Ващинська // Slovak international scientific journal. – 2017. – Vol. 2, № 7. – С. 50-58.

2883. Гандзюк, В. А.
Демографічна ситуація та рівень здоров'я населення України / В. А. Гандзюк // Український кардіологічний журнал. – 2008. – № 5. – С. 96-100.

2884. Демографічні процеси на Донбасі (90-ті рр. XX – початок XXI ст.) : монографія / В. М. Гончаров, А. З. Шайхатдінов, А. В. Черкасов ; Луган. нац. аграр. ун-т, Приазов. держ. техн. ун-т, Азов. морський ін-т Одес. нац. мор. акад. – Донецьк : Купріянов В. С., 2009. – 191 с. : іл., табл.

2885. Євсєєва, Г. П.
Демографічна ситуація в Україні та її вплив на формування мовної політики в державі / Г. П. Євсєєва, Т. В. Безверха, В. Бабенко // Актуальні проблеми державного управління. – 2009. – С. 31-41. – Бібліогр.: 27 назв.

2886. Ковач, Л. Л.
Динаміка етнічного складу населення Закарпатської області за матеріалами переписів 1989 та 2001 років / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2006. – Вип. 29. – С. 276-288.

2887. Ковач, Л. Л.
Етнопрофесійна структура населення Донбасу за результатами Першого Всеукраїнського перепису населення 2001 р. / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2012. – Вип. VIII. – С. 73-82.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2012_08.pdf. – Дата: 9.04.2019.

2888. Курило, І. О.
Старіння населення в Україні у дзеркалі соціально-демографічної політики / І. О. Курило // Демографія та соціальна політика. – 2012. – № 2 (18). – С. 23-32.

2889. Лавер, О. Г.
Війни та народонаселення країн світу у XX–XXI століттях (1900–2016 рр.) : статистичне дослідження : монографія / О. Г. Лавер ; Ужгород. нац. ун-т. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – Ужгород, 2018. – 760 с.

Зі змісту: Втрати країн пострадянського простору у локальних війнах і конфліктах. – С. 377-387 ; Втрати українського народу у XXI столітті. – С. 418-421 ; Проблеми біженців та мігрантів по континентах та регіонах земної кулі. Україна. – С. 608-625.

2890. Лавер, О. Г.
Людські втрати Української держави у війнах і конфліктах XXI століття / О. Г. Лавер, Б. О. Матяшовська // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 1 (22). – С. 66-86. – Бібліогр.: 47 назв.

2891. Лавер, О. Г.
Сучасні демографічні проблеми України: біженці, внутрішньо переміщені особи та нелегальна міграція / О. Г. Лавер // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2018. – Вип. 1 (20). – С. 87-105. – Бібліогр.: 49 назв.

2892. Любченко, В. Б.
Чи відбувся «народ Криму»? / В. Б. Любченко // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 51-54.

Етнодемографічні дані переписів населення за 1989, 2001 роки.

2893. Макаренко, Н. Ю.
Етнічна диференціація народжуваності на Донбасі (1991–2012) / Н. Ю. Макаренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 5. – С. 107-121.

Режим доступу: https://bit.ly/2Wr4KVv. – Дата: 7.06.2019.

2894. Макаренко, Н. Ю.
Сучасні соціально-демографічні тенденції на Донбасі / Н. Ю. Макаренко // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2012. – Вип. VIII. – С. 62-75 : табл. ; Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 2. – С. 187-203. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2012_08.pdf. – Дата: 9.04.2019. Досліджено динаміку змін етнічного складу Донецької та Луганської областей у період 1989–2010 рр. Розглянуто динаміку статевої і вікової структури населення, особливості шлюбного стану, динаміку природного приросту населення і народжуваності серед найчисельніших етнічних груп регіону – українців, росіян, греків, білорусів та татар.

2895. Макаренко, Н. Ю.
Тенденції етнодемографічних змін у Тернопільській області (1989–2001) / Н. Ю. Макаренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ. – Вип. 4 (78). – С. 258-287. – Бібліогр.: 26 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/makarenko_tendentsii.pdf. – Дата: 9.04.2019. «Розглянуто особливості етнічного складу і розселення найчисельніших етнічних груп області – українців, росіян, поляків, білорусів. Проаналізовано тенденції основних демографічних показників (природного приросту, народжуваності) міського і сільського населення. Розглянуто напрями і наслідки міграційних процесів у Тернопільській області» (с. 258).

2896. Накалюжна, І. В.
Народжуваність у великих містах України на початку XXI століття / І. В. Накалюжна // Демографія та соціальна економіка. – 2010. – № 1 (13). – С. 167-176. – Бібліогр.: 14 назв.

2897. Населення України. Соціально-демографічні проблеми українського села / Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи НАН України ; відп. ред. Е. М. Лібанова. – Київ : Мединформ, 2007. – 467 с. : іл., табл.

2898. Населення України: демографічні складові людського розвитку / ред. О. М. Гладун. – Умань : Сочінський М. М., 2015. – 180 с. : табл.

2899. Овдін, О.
Порівняльний аналіз демографічного розвитку в Європейському Союзі та Україні / О. Овдін // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2009. – Вип. 2. – С. 100-109. – Бібліогр.: 10 назв.

2900. Перший Всеукраїнський перепис населення: історичні, методологічні, соціальні, економічні, етнічні аспекти / Н. С. Власенко, І. О. Курило, Е. М. Лібанова, О. Г. Осауленко та ін. ; наук. ред.: І. Ф. Курас, С. І. Пирожков ; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. – Київ : Держкомстат України, 2004. – 558 с.

2901. Піскунов, С.
Динаміка найчисельніших етносів України (1959–2001) / С. Піскунов // Демографічні дослідження. – Київ, 2003. – Вип. 25. – С. 84-98.

2902. Прибиткова, І. М.
Демографічна ситуація в Україні у дзеркалі Всеукраїнського перепису населення 2001 року / І. М. Прибиткова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2002. – № 3. – С. 133-142.

2903. Прибиткова, І. М.
Україна 90-х: демографічна ситуація / І. М. Прибиткова // Наука і суспільство. – 1998. – №1-2. – С. 10-13.

2904. Рамазанов, Ш. Ш.
Демографічна ситуація в Україні: проблеми та шляхи її вирішення / Ш. Ш. Рамазанов, Л. Р. Ігнатова // Інтелігенція і влада. Соціологія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2007. – Вип. 12. – С. 104-113.

2905. Симончук, О. В.
Робітничий клас в Україні: хроніка втрат / О. В. Симончук // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2005. – № 4. – С. 5-25 : табл. – Бібліогр.: 22 назви.

Дані статистики про кількість робітничого класу у 1940–1985–2005 рр.

2906. Скляр, В. М.
Динаміка чисельності сільського населення України : за матеріалами переписів 1989 та 2001 рр. / В. М. Скляр // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Історія. – 2011. – № 965, вип. 43. – С. 126-136. – Бібліогр.: 23 назви.

2907. Скляр, В. М.
Українське прикордоння: етномовна структура населення за матеріалами Всеукраїнського перепису 2001 року : монографія / В. М. Скляр. – Харків : Панов А. М., 2017. – 414 с.

Визначено особливості територіального та поселенського розміщення українців і представників етнічних меншин у прикордонних областях, містах обласного підпорядкування та районах. Унікальність становища України полягає у тому, що 15 із 24-х областей, а також АР Крим, є прикордонними. Лише дев’ять областей не межують з іншими країнами. Загальна протяжність державного кордону України становить 6 992,982 км. Україна межує із сімома країнами: Румунією, Молдовою, Угорщиною, Словаччиною, Польщею, Білоруссю та Російською Федерацією. На кордон суходолом припадає 5 637,982 км. Довжина морської ділянки кордону складає 1 355 км (Чорним морем – 1 056,5 км, Азовським морем – 249,5 км, Керченською протокою – 49 км).

2908. Скляр, В. М.
Українці в етнічному складі міського населення: за матеріалами переписів 1989 та 2001 рр. / В. М. Скляр // Українознавчий альманах. – 2010. – Вип. 2. – С. 138-142. – Бібліогр.: 19 назв.

2909. Слюсар, Л.
Демографічні витоки та наслідки проблеми соціального сирітства в сучасній Україні / Л. Слюсар // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 6. – С. 33-41.

2910. Уваренко, А. Р.
Медико-демографічна ситуація в Українській РСР на сучасному етапі / А. Р. Уваренко, А. П. Картиш, Л. А. Чепелевська // Врачебное дело. – 1991. – № 9. – С. 105-107.

2911. Федоренко, Я. А.
Особливості демографічної ситуації в українському селі в нових економічних реаліях кінця ХХ – початку ХХІ століття / Я. А. Федоренко // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2017. – Чис. 26, вип. 10. – С. 136-143. – Бібліогр.: 15 назв.

2912. Хвіст, В. О.
Демографічні зміни у складі населення незалежної України: українознавчий аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 09.00.12 «Українознавство» / В. О. Хвіст ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 20 с.

2913. Шаповал, А. П.
Демографічний стан сучасного українського суспільства : соціологічно-філософський дискурс : [монографія] / А. П. Шаповал. – Київ : Логос, 2017. – 233 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 216-234.

Див. також №: 117-120, 130, 174, 618, 630, 2036, 3224.

* * * * *

2914. Андрушко, А. В.
Внутрішньо переміщені особи як потенційні жертви торгівлі людьми / А. В. Андрушко // Здійснення та захист прав внутрішньо переміщених осіб : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф.(Ужгород, 20 квіт. 2018 р.). – Ужгород, 2018. – С. 138-141.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20215. – Дата: 17.02.2021.

2915. Балацько, Л. С.
Протидія нелегальній міграції та торгівлі людьми як чинник забезпечення національної безпеки України / Л. С. Балацько // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Спецвип. – С. 243-249. – Бібліогр.: 6 назв.

Режим доступу: http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=40. – Дата: 15.12.2020.

2916. Блинова, О. Є.
Трудова міграція населення України у соціально-психологічному вимірі : монографія / О. Є. Блинова ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон : РІПО, 2011. – 488 с.

2917. Боднар, С. Б.
Міграційна політика України та її виклики / С. Б. Боднар // Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації : матеріали наук.-практ. онлайн конф. – Чернівці, 2020. – С. 71-73. – Бібліогр.: 7 назв.

2918. Брацюн, В. В.
Трудова міграція українців в 1991–2010 рр.: російський аспект / В. В. Брацюн // Гілея : наук. вісник. – 2014. – Вип. 85. – С. 54-57. – Бібліогр.: 13 назв.

2919. Варга, Н. І.
Трудова міграція в Закарпатті (на основі опитування студентів) / Н. І. Варга // Міжнародний науковий вісник. – 2020. – № 1 (21). – С. 107-117. – Бібліогр.: 5 назв.

2920. Вісленкова, Т. В.
Трудова міграція українців до Іспанії в умовах світової фінансової кризи / Т. В. Вісленкова // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 244-248. – Бібліогр.: 26 назв.

> Режим доступу: https://bit.ly/36DUrgY. – Дата: 30.01.2020. «Станом на 31.12.2008 р., за оцінками іспанської сторони, кількість українських мігрантів в Іспанії становила понад 67,2 тис. осіб, які мають легальний статус, та понад 75 тис. осіб, які мають реєстрацію за місцем проживання. За оцінками посольства України в Іспанії, реально в країні проживало близько 100 тис. українських громадян» (с. 245).

2921. Гаврилишин, П. М.
Українська трудова імміграція в Італії (1991–2011 рр.) : [монографія] / П. М. Гаврилишин. – 2-ге вид., випр. та допов. – Брустурів : DISCURSUS, 2014. – 300 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 224-270 (456 назв).

> «На багатому джерельному матеріалі розглядається повсякденне життя заробітчан та їх побут, особливості взаємодії з церковними інституціями, становлення українських громадських організацій».

2922. Гунько, Н. В.
Трудова міграція та працезабезпечення сільських жителів Житомирщини (за матеріалами вибіркових досліджень) / Н. В. Гунько, В. А. Прилипко // Демографія та соціальна економіка. – 2009. – № 1. – С. 136-142.

2923. Ємець, С. Д.
Україна в контексті сучасних європейських міграційних процесів / С. Д. Ємець // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2009. – Т. 17, № 1/1, вип. 17. – С. 103-109. – Бібліогр.: 35 назв.

2924. Жванко, Л. М.
Внутрішньо переміщені особи в Україні: гендерні виклики / Л. М. Жванко // Гендерна політика міст: історія і сучасність : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 6–7 жовт. 2015 р.). – Харків, 2015. – Вип. 5. – С. 85-90.

2925. Зан, М. П.
Нелегальна міграція – новий фактор етнодемографічних процесів на Закарпатті 90-х рр. XX ст. / М. П. Зан // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2002. – № 7. – С. 93-96. – Бібліогр.: 20 назв.

> Режим доступу: https://bit.ly/2K2ZRfH. – Дата: 3.04.2019.

2926. Западнюк, С. О.
Міграції населення України : передумови, динаміка та наслідки розвитку / С. О. Западнюк ; наук. ред. Л. Г. Руденко. – Київ, 2011. – 240 с.

2927. Заставний, Ф.
Українське заробітчанство в зарубіжжі: реалії, проблеми, перспективи / Ф. Заставний // Географія та основи економіки в школі. – 2003. – № 5. – С. 32-35.

2928. Злотников, А. Г.
Белорусско-украинская миграция на рубеже XX–XXI столетий / А. Г. Злотников // Демографія та соціальна економіка. – 2009. – № 1. – С. 88-96.

2929. Іванцик, М. М.
Вплив еміграційних процесів на сучасне економічне становище України (1991–2019 рр.) / М. М. Іванцик // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2020. – Вип. 1 (42). – С. 109-117. – Бібліогр.: с. 114-115.

2930. Касьянова, М. М.
Зовнішня трудова міграція українців до країн ЄС / М. М. Касьянова, А. І. Тютюннікова // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 4. – С. 324-332. – Бібліогр.: 21 назва.

2931. Касьянова, М. М.
Соціально–політичні передумови міграції українських громадян до країн Східної Європи (кінець XX – початок XXI ст.) / М. М. Касьянова // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 108. – С. 261-265.

2932. Ковач, Л. Л.
Міграційні процеси та їх вплив на етнополітичну ситуацію в Донбаському регіоні / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2015. – Вип. X. – С. 45-54 : табл. – Бібліогр.: 26 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2015_10.pdf. – Дата: 11.04.2019. Стаття охоплює період 1995–2012 років.

2933. Красівський, О. Я.
Міграційні процеси в Україні та світі: проблеми і перспективи / О. Я. Красівський, Д. Красівський // Ідея Європи в суспільному дискурсі сучасної України : кол. монографія. – Львів, 2019. – С. 207-212.

2934. Кузьмич, О. М.
Волиняни в Польщі. Трудова міграція 1991–2008 рр. : монографія / О. М. Кузьмич. – Луцьк : Волин. старожитності, 2012. – 240 с.

2935. Кучменко, Н.
Легальна та нелегальна еміграція українців до Португалії : сучасні методи підрахунку / Н. Кучменко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2009. – № 98. – С. 24-27. – Бібліогр.: 23 назви.

2936. Кучменко, Н.
Легальні та нелегальні канали трудової міграції українців : правові та етнологічні аспекти / Н. Кучменко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 31. – С. 100-105. – Бібліогр.: 14 назв.

2937. Малиновська, О. А.
Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія / О. А. Малиновська. – Київ : НІСД, 2018. – 472 с. : табл. – Бібліогр.: 422 назви.

Зі змісту: Міграційна ситуація в Україні: основні характеристики та особливості. – С. 331-388 ; Формування та розвиток міграційної політики України. – С. 389-434.

2938. Малиновська, О. А.
Сучасна міграційна ситуація в Україні та формування міграційної політики держави / О. А. Малиновська // Університет. – 2008. – № 2. – С. 11-29. – Бібліогр.: 39 назв.

2939. Мальованець, О.
Зовнішня трудова міграція в Україні та проблеми забезпечення трудовими ресурсами / О. Мальованець // Міжнародний науковий вісник. – Ужгород, 2016. – Вип. 2 (13). – С. 100-105. – Бібліогр.: 11 назв.

2940. Мельничук, Т. А.
Соціальні наслідки міграцій сільського населення України (1989–2001 рр.) / Т. А. Мельничук // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2005. – Вип. 9. – С. 216-221.

Режим доступу: https://www.vspu.edu.ua/science/art/a129.pdf. – Дата: 15.11.2019.

2941. Міграційні процеси в Україні: сучасний стан і перспективи : монографія / Міжнар. організація з міграції. Представництво в Україні, Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України ; авт. кол.: О. В. Позняк, Т. А. Драгунова, О. У. Хомра та ін. ; наук. ред. О. В. Позняк. – Умань : Сочінський М. М., 2007. – 274 с. : іл, табл.

2942. Міграція в Україні: факти і цифри : [Електронний ресурс] / Міжнар. орг-ція з міграції (МОМ). Представництво в Україні. – 2-ге вид. – [Б. м.]. – 2013. – 16 с. : табл. – Режим доступу: https://iom.org.ua/sites/default/files/ukr_ff_f.pdf. – Назва з екрана. – Дата звернення: 1.06.2021.

2943. Міграція в Україні. 2019: факти і цифри : [Електронний ресурс] / Фонд розвитку МОМ. – [Б. м.]. – 2019. – 16 с. : табл. – Режим доступу: https://iom.org.ua/sites/default/files/iom-ukraine_facts-ukr_2019.pdf. – Назва з екрана. – Дата звернення: 1.06.2021.

2944. Міжнародна міграція та розвиток України в контексті європейської інтеграції : зб. матеріалів міжнар. наук. конф. (Київ, 16 жовт. 2007 р.) / Нац. ін-т проблем міжнародної безпеки РНБО України, Фонд ім. Фрідріха Еберта ; ред. О. С. Власюк. – Київ, 2008. – 262 с.

2945. Населення України. Трудова еміграція в Україні / Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, Держ. ком. статистики України, Укр. центр соціальних реформ. – Київ 2010. – 233 с.

Режим доступу: https://idss.org.ua/monografii/poznyak_2010.pdf. – 1.06.2021.

2946. Новітня еміграція: проблеми соціального і національного сирітства : зб. наук. ст. і виступів за матеріалами круглих столів / Нац. ун-т «Львівська політехніка» та ін. ; уклад.: І. М. Ключковська, Н. Гумницька. – Львів, 2010. – 248 с.

2947. Патійчук, В. О.
Сучасні українські трудові мігранти в Європі як одна із форм прояву економічного біженства / В. О. Патійчук, О. М. Петрівська // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Міжнародні відносини. – Луцьк, 2010. – № 26. – С. 38-44.

2948. Позняк, О. В.
Зовнішня міграція громадян України за роки незалежності / О. В. Позняк // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 17 : 25 років Незалежності України: виклики державотворення. – С. 49-54 : табл.

«Відзначена переорієнтація українців з Росії на країни-члени ЄС, представлені причини цього процесу. Досліджена вимушена міграція з України протягом 2014–2016 рр.» (с. 49).

2949. Поліщук, М. Г.
Наслідки міграції для України після підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС / М. Г. Поліщук // Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації : матеріали наук.-практ. онлайн конф. – Чернівці, 2020. – С. 104-105. – Бібліогр.: 7 назв.

2950. Прибиткова, І. М.
Сучасні міграційні процеси: облаштування і адаптація раніше депортованих кримських татар у Криму / І. М. Прибиткова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. – № 1. – С. 152-162.

2951. Прибиткова, І. М.
Трудові мігранти у соціальній ієрархії українського суспільства: статусні позиції, цінності, життєві стратегії, стиль і спосіб життя / І. М. Прибиткова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 1. – С. 109-124.

2952. Розов, Л. В.
Вплив міграційної кризи на зовнішню політику України та країн ЄС / Л. В. Розов // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 155, № 4. – С. 255-258. – Бібліогр.: 15 назв.

2953. Рюль, В.
Зовнішня трудова міграція населення Закарпаття як засіб підвищення життєвого рівня регіону / В. Рюль // Міжнародний науковий вісник. – Ужгород, 2015. – Спецвип. 2 (11). – С. 208-215. – Бібліогр.: 13 назв.

2954. Соціально-економічні та етнокультурні наслідки міграції для України : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (Київ, 27 верес. 2011 р.) / упоряд. О. А. Малиновська. – Київ : НІСД, 2011. – 344 с.

2955. Старостенко, А.
Взаимосвязь трудовой маятниковой миграции сельского населения и социально-демографических процессов [в Україні] / А. Старостенко // Экономика Украины. – 1994. – № 2. – С. 71-75.

2956. Стрільчук, Л. В.
Проблеми трудової міграції через державний кордон у сучасних українсько-польських взаєминах / Л. В. Стрільчук // Краєзнавство. – 2005. – № 3/4 (92/93). – С. 105-109.

2957. Тіхонова, А. С.
Міграційні процеси в Україні / А. С. Тіхонова // Участь молоді у розвитку економіки та суспільства України : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. студ., асп. та молод. учених. – Київ, 2014. – С. 80-82 : табл.

2958. Українська міграція до Європи та розв'язання пов'язаних із нею регіональних проблем : зб. матеріалів міжнар. наук. конф., (Тернопіль, 24 берез. 2008 р.) / заг. ред. О. С. Власюк. – Київ : Фоліант, 2008. – 194 с. : іл., табл.

2959. Українська трудова міграція до країн Європейського Союзу у дзеркалі соціології / пер. з пол. Н. Пархоменко ; ред.: Н. Пархоменко, А. Стародуб. – Київ, 2005. – 128 с. : табл., діагр. – Бібліогр.: с. 121-125.

2960. Українське суспільство: міграційний вимір : нац. доповідь / Нац. акад. наук України. Секція сусп. і гуманіт. наук ; редкол.: С. І. Пирожков (голова) та ін. – Київ, 2018. – 396 с. : табл.

Зі змісту: Формування міграційного потенціалу України. – С. 41-75 ; Зовнішні міграції. – С. 76-147 ; Внутрішні міграції. – С. 148-187 ; Вимушене переселення з тимчасово окупованих територій. – С. 188-229 ; Наслідки масштабних міграцій населення. – С. 230-328 ; Демографічні перспективи України до 2036 року відповідно до сценаріїв міграційних потоків. – С. 370-382.

2961. Федоренко, Є. В.
Динаміка чисельності української міграційної групи у Чеській Республіці (1994–2016 роки) / Є. В. Федоренко // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2017. – Вип. 18. – С. 162-169. – Бібліогр.: 10 назв.

2962. Характеристика домогосподарств внутрішньо переселених осіб – бенефеціарів допомоги МБФ «Карітас України» / Міжнар. благод. фонд «Карітас Україна», Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України ; ред. О. В. Позняк. – Київ, 2018. – 56 с. : табл.

Зі змісту: Соціально-демографічна характеристика ВПО в Україні ; Умови проживання ; Добробут.

2963. Хомра, О. У.
Мігранти України в соціально-економічному вимірі / О. У. Хомра // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – 2005. – № 2. – С. 144-163 ; № 3. – С. 171-179.

2964. Цвигун, О. А.
Сучасна трудова еміграція греків Донеччини / О. А. Цвигун // Історичні і політологічні дослідження. – 2004. – № 3 (21). – С. 165-171.

2965. Чайка, Г. В.
Деякі аспекти міграційних процесів в Україні у 2014–2015 рр. / Г. В. Чайка // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2016. – Т. 18. – С. 104-109. – Бібліогр.: 32 назви.

2966. Чайка, Г. В.
Українська трудова еміграція – четверта хвиля / Г. В. Чайка, А. Корчак // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 93-100.

2967. Черленяк, І. І.
Трудова та легальна міграція в прикордонній області: приклад Закарпаття / І. І. Че-

рленяк, І. М. Вашкеба, М. М. Товт // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – Київ, 2004. – № 2. – С. 122-129.

2968. Шульга, Н. А.
Великое переселение: репатрианты, беженцы, трудовые мигранты / Н. А. Шульга ; Ин-т социологии НАН Украины. – Киев, 2002. – 700 с. : рис., табл.

Режим доступу: http://i-soc.com.ua/assets/files/book/shulga.muk.olek/book_shulga_full.pdf. – Дата: 9.04.2019. Еміграція та імміграція в Україні в 90-ті роки XX ст.

Див. також №: 115, 297.

6. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ

2969. Алексієвець, М. М.
Новий етап у розвитку екологічного руху в контексті національно-державного відродження України / М. М. Алексієвець // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Філософія, економіка, соціологія. – Тернопіль, 1999. – Вип. 2. – С. 171-184.

2970. Андрос, О. Є.
Суперечливі соціально-екологічні процеси XXI сторіччя і виклики для України / О. Є. Андрос // Університетська кафедра : альманах. – 2018. – № 7. – С. 99-108. – Бібліогр.: 13 назв.

2971. Борейко, В. Е.
Национальные парки и другие объекты ПЗФ Украины без гламура. Мониторинг нарушений заповедного режима (2006–2017) : материалы независимого расследования / В. Е. Борейко, А. С. Головин, А. О. Паламарчук и др. ; Киев. эколого-культурный центр. – Киев : Логос, 2017. – 128 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 77).

2972. Василенко, О. М.
Міжнародне співробітництво України з питань регіональної екологічної безпеки (1991–2010-ті рр.) / О. М. Василенко // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 271-274. – Бібліогр.: 8 назв.

2973. Васюта, О. А.
Екологічна політика України на зламі тисячоліть : монографія / О. А. Васюта. – Київ : КиМУ, 2004. – 307 с.

2974. Васюта, О. А.
Основні напрямки та форми діяльності екологічних організацій України / О. А. Васюта // Зелена Буковина. – 2001. – № 1-2. – С. 24-35. – Бібліогр.: 30 назв.

2975. Горбач, Л. М.
Проблеми формування екологічної мережі як єдиної просторової системи територій / Л. М. Горбач // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П’ятнадцяті читання пам’яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 148-151.

2976. Гукалова, І. В.
Географічні аспекти вивчення впливу екологічної ситуації на людський розвиток в Україні (на прикладі наслідків Чорнобильської катастрофи) / І. В. Гукалова // Український географічний журнал. – 1999. – № 4. – С. 16-22.

2977. Данилко, В. К.
Екологічна статистика України: здобутки і проблеми / В. К. Данилко // Статистика України. – 2002. – № 1. – С. 54-57.

2978. Екологічні проблеми розбудови громадянського суспільства в сучасній Україні : дослідження / Ін-т історії України НАН України ; редкол.: В. А. Смолій (голова), Л. Ю. Беренштейн, П. П. Панченко та ін. – Київ, 2000. – 224 с. – Бібліогр.: с. 215-222.

2979. Енергетична безпека навколишнього середовища : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 25–27 квіт. 2012 р. / Луц. нац. техн. ун-т, Ін-т грунтознавства і агрохімії ім. О. Н. Соколовського та ін. – Луцьк, 2012. – 152 с.

2980. Зелена хвиля незалежності. Українська екологічна асоціація «Зелений світ». – Київ : Укр. пріоритет, 2017. – 304 с.

Українська екологічна асоціація (УЕА) «Зелений світ» виникла в кінці 1987 року, як реакція суспільства на жахливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Це була одна з перших громадських організацій, непідконтрольних державному апарату і КДБ.

2981. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації : аналіт. доповідь / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред.: С. П. Іванюта та ін. – Київ : НІПМБ, 2020. – 110 с. : фот., граф. – (Національна безпека).

Режим доступу: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-10/dop-climate-final-5_sait.pdf. – Дата: 8.06.2021.

2982. Ковальчук-Шамрило, К. А.
Оцінка питного водоспоживання в Україні та її регіонах / К. А. Ковальчук-Шамрило // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П’ятнадцяті читання пам’яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 169-173 : табл.

Подано таблиці: «Динаміка використання води на господарсько-питні потреби в Україні, 2000, 2005–2010 рр.» і «Використання води... по областях за 2010 рік (без урахування морської води)» (с. 170-171).

2983. Ковпак, Л. В.
Природоохоронна політика в Україні: засади формування та шляхи реалізації (1991–2011 рр.) / Л. В. Ковпак // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 93-107. – Бібліогр.: 41 назва.

2984. Ковпак, Л. В.
Природоохоронна політика в Україні (1991–2015 роки) / Л. В. Ковпак ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2016. – 198 с. : фот., табл. – Бібліогр. в кінці глав.

2985. Кравченко, О. В.
Зоозахисний рух як чинник трансформації соціального капіталу українського суспільства (1991–2004 рр.) / О. В. Кравченко // Культура України. – 2018. – Вип. 60. – С. 281-290. – Бібліогр.: с. 289-290.

2986. Левчук, К. І.
Екологічний рух в Україні (друга половина 80 – початок 90-х рр. XX ст.) / К. І. Левчук // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2003. – Вип. 5. – С. 144-148.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_ist_2003_5_37. – Дата: 8.10.2019.

2987. Лисиченко, Г. В.
Про деякі проблеми, пов'язані з подоланням наслідків Чорнобильської катастрофи, та гарантування радіаційної безпеки / Г. В. Лисисенко // Екологічний вісник. – 2013. – № 2. – С. 11-12.

2988. Ляшенко, В. І.
Екологічна безпека уранового виробництва / В. І. Ляшенко, Ф. П. Топольний, М. І. Мостіпан, Т. С. Лісова ; Укр. наук.-дослід. та проект.- розвідув. ін-т пром. технології, Кіровогр. нац. техн. ун-т. – Кіровоград : КОД, 2011. – 237 с.

2989. Національна доповідь про реалізацію національної екологічної політики . – Херсон : Грінь Д. С., 2016. – 119 с.

Висвітлено ефективність виконання планів, проєктів і програм з охорони навколишнього природного середовища за період 2011–2015 рр.

2990. Папаяні, С. В.
Україна в глобальному екологічному процесі / С. В. Папаяні // Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії. – 2008. – Ч. 6. – С. 73-79.

2991. Поживанов, М. О.
Екологічні проблеми Азовського моря / М. О. Поживанов // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1995. – № 3. – С. 33-36.

2992. Прокопенко, О.
Три надзвичайно гострих екологічних проблеми України / О. Прокопенко, Ю. Цюпа // Матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. «Людина, культура, техніка в новому тисячолітті», 22–23 квіт. 2008 р. – Харків, 2008. – С. 198-199.

2993. Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації : монографія / Терноп. нац. екон. ун-т ; авт. кол.: О. М. Рудакевич (кер.) та ін. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 256 с.

Зі змісту: Екологічна культура українського суспільства. Роль держави та громадянського суспільства у її формуванні. – С. 158-190.

Режим доступу: https://bit.ly/3cIUX2h. – Дата: 18.03.2021.

2994. Сітало, С. Г.
Забруднення довкілля Кривбасу та його вплив на захворюваність населення / С. Г. Сітало // Довкілля та здоров'я. – 2008. – № 4. – С. 31-34.

2995. Стегній, О. Г.
Екологічний рух в Україні: соціологічний аналіз / О. Г. Стегній. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2001. – 243 с. – Бібліогр.: 195 назв.

Режим доступу: http://pryroda.in.ua/lystopad/files/2011/01/St_knigaed.pdf. – Дата: 12.03.2019.

2996. Стегній, О. Г.
Екологічний рух як колективний актор альтернативної екологічної політики / О. Г. Стегній // Соціологічні виміри громадянського суспільства в Україні. – Київ, 2019. – С. 244-269.

2997. Тімофєєва, Л.
Правові аспекти забезпечення екологічної безпеки України в умовах європейської інтеграції / Л. Тімофєєва // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2020. – № 16. – С. 41-52. – Бібліогр.: 14 назв.

2998. Торопчин, Д. Г.
Військові дії як каталізатор руйнації екосистем Донецького регіону / Д. Г. Торопчин // Людина і техніка у визначних битвах світових воєн ХХ століття : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф. – Львів, 2019. – С. 163-165.

2999. Угрин, Л. Я.
Екологічні організації, рухи та партії в системі суспільних об'єднань України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. інститути і процеси» / Л. Я. Угрин ; Львів. держ. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 1994. – 23 с.

3000. Федоренко, Я. А.
Окремі аспекти розвитку сучасного аграрного сектору України: проблеми екологічної безпеки / Я. А. Федоренко // Наукові праці [Чорномор. держ. ун-ту ім. Петра Могили]. Серія: Історія. – 2012. – Т. 180, вип. 168. – С. 57-60.

3001. Федоренко, Я. А.
Особливості екологічних аспектів використання земельних ресурсів у період трансформації сільського господарства (1991–2012 рр.): історичний контекст / Я. А. Федоренко // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2013. – Вип. 37. – С. 168-172.

3002. Федоренко, Я. А.
Стан екологічного середовища життєдіяльності селян у процесі трансформації аграрного сектору: історичний контекст / Я. А. Федоренко // Наукові записки Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка. Серія : Історичні науки. – 2014. – Вип. 19. – С. 70-75.

3003. Федоренко, Я. А.
Стан та проблеми функціонування мережі водопостачання в українському селі доби незалежності: історичний аспект / Я. А. Федоренко // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2014. – Вип. 22. – С. 198-207.

3004. Чорнобильська катастрофа: наслідки та шляхи розв'язання проблем / ред. Т. В. Тимочко. – Київ : Всеукр. екологічна ліга, 2015. – 32 с.

3005. Яцик, А. В.
Екологічна безпека в Україні : монографія / А. В. Яцик. – Київ : Генеза, 2001. – 215 с. : портр., іл., табл. – Бібліогр.: 44 назви.

Див. також №: 412, 422, 574, 602, 621, 644, 645, 2035, 2036, 2110, 2559, 3769.

IX ЕТНОНАЦІОНАЛЬНА ТА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА. МІЖЕТНІЧНІ ВІДНОСИНИ. УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА

3006. Актуальні питання вітчизняної етнополітики: шляхи модернізації, врахування міжнародного досвіду / заг. ред. Ю. А. Тищенко. – Київ : Український незалежний центр політичних досліджень, 2004. – 312 с.

Зі змісту: Пилипенко, Т. І. Реалізація освітніх потреб представників національних меншин в Україні: стан, проблеми, перспективи. – С.53-89 ; Варивода, Я. Реалізація державної етнонаціональної політики в регіонах України: спроба порівняльного аналізу. – С. 265-296.

3007. Аргат, О.
Етнонаціональна ідентичність населення південної та східної України як чинник стабільності української державності / О. Аргат // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 345-351.

3008. Асланов, С. Р.
Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз : монографія / С. Р. Асланов. – Ужгород : Ліра, 2016. – 464 с. – Бібліогр.: с. 415-462 (437 назв).

Зі змісту: Етнополітична нестабільність в Україні: причини, фактори, механізми протидії. – С. 305-402.

3009. Безущак, С.
Динаміка етнічного складу населення Луганщини в кінці XX – на початку XXI століття / С. Безущак // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2009. – № 29. – С. 89-94. – Бібліогр.: 35 назв.

3010. Белебеха, І. О.
Національна Україна / І. О. Белебеха. – 3-тє вид. – Харків : Здоровий Я. А., 2010. – 468 с. : табл.

3011. Бородінов, В. Д.
Динаміка розвитку етнічних груп у незалежній Україні / В. Д. Бородінов // Історичні і політологічні дослідження. – 2009. – № 2. – С. 347-353. – Бібліогр.: 12 назв.

3012. Бурдяк, В. І.
Розвиток державної етнонаціональної політики в сучасній Україні / В. І. Бурдяк // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2008. – Вип. 40. – С. 132-143.

3013. Вівчарик, М. М.
Етнонаціональна політика на етапі українського державотворення / М. М. Вівчарик // Розбудова держави. – 1994. – № 12. – С. 23-27.

3014. Воропаєва, Т. С.
Формування національної і європейської ідентичності громадян України: теорети-

ко-емпіричні аспекти (1993–2010 роки) / Т. С. Воропаєва // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – 2011. – Вип. 26. – С. 333-343.

Режим доступу: https://bit.ly/3maixrI. – Дата: 21.10.2020.

Також: Режим доступу: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=107. – Дата: 21.10.2020.

3015. Горєлов, М. Є.
Українська етнічна нація / М. Є. Горєлов, О. П. Моця, О. О. Рафальський ; голов. ред. І. С. Чабан. – Київ : ЕКО-ПРОДАКШН, 2012. – 192 с. : іл.

Зі змісту: Незалежна Україна: новий етап націотворення. – С. 131-159.

3016. Ґендер і етнічність. Україна перед Європейським вибором / упоряд. М. М. Скорик. – Київ, 2006. – 49 с. : іл.

Режим доступу: http://gender.org.ua/images/lib/gender_i_etnichnist.pdf. – Дата: 21.07.2021.

3017. Етнографічний образ сучасної України : корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів : у 10 т. / Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України ; голов. ред. Г. А. Скрипник. – Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2016 – .

Т. 2 : Родина та культура сімейного співжиття. – 2018. – 458 с. : іл.
Т. 6 : Календарна обрядовість. – 2016. – 397, XVI с. : іл.
Т. 7 : Господарські заняття, промисли та ремесла. – 2017. – 494 с. : іл.
Т. 8 : Культура народного харчування. – 2018. – 494 с. : іл.
Т. 10 : Традиційне повсякденне та обрядове вбрання. – 2018. – 639 с. : іл.

3018. Етнонаціональний розвиток України. Терміни, визначення, персоналії / Ін-т держави і права АН України, Ін-т мовознавства АН України ; редкол.: Ю. І. Римаренко, І. Ф. Курас, І. М. Дзюба. – Київ, 1993. – 800 с.

3019. Етнополітична культура в Україні: реалії та виклики часу : кол. монографія / заг. ред. Ю. І. Шаповал. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2010. – 431 с.

Зі змісту: Етнополітичний ландшафт України. – С. 7-105 ; Етика міжнаціональних відносин і політична культура. – С. 106-169 ; Колективна пам’ять як фактор формування етнополітичної культури. – С. 170-237 ; Феномен соціокультурної регіоналізації й регіональна ідентичність. – С. 238-342 ; Соціокультурні подібності та відмінності регіонів України. – С. 238-263 ; Етнорелігійні процеси. – С. 343-430.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/publication/etnopolitychna-kultura-v-ukraini-realii-ta-vyklyky-chasu/.

Також: http://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Etnopolitychna_kultura_v_Ukraini_realii_ta_vyklyky_chasu.pdf. – Дата: 14.05.2019.

3020. Етнополітичний контекст соціокультурних трансформацій у сучасній Україні : [кол. монографія] / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: О. О. Рафальський, В. А. Войналович, Л. П. Нагорна. – Київ, 2017. – 512 с.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/ethnopolitical_context_216.pdf. – Дата: 14.05.2019.

3021. Етнополітичні процеси в Україні: регіональні особливості : [кол. монографія] / М. І. Панчук, В. Б. Євтух, В. А. Войналович та ін. ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2011. – 396 с.

Зі змісту: Формування етнополітичної специфіки регіонів України ; Електоральна поведінка: спільне і відмінне на загальнонаціональному і регіональному рівнях ; Соціально-економічні чинники розвитку регіонів в етнополітичних контекстах ; Регіональні особливості соціально-економічного розвитку України ; Етнічний чинник у формуванні регіональних ринків праці ; Сучасна поселенська структура етнічних спільнот у регіональному вимірі ; Етнокультурна та етноконфесійна складова життєдіяльності територіальних громад ; Історична пам'ять: регіональний зріз ; Зміни в мовному середовищі й освіти ; Інституалізація релігійного простору: стан, тенденції, перспективи.

3022. Етносоціологія. Етнічна динаміка українського суспільства : навч. посібник / ред. В. Б. Євтух [та ін.]. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 356 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 350-355.

3023. Євтух, В. Б.
Етнополітика в Україні: правничий та культурологічний аспекти / В. Б. Євтух. – Київ, 1997. – 214 с.

3024. Зварич, І. Т.
Етнополітика в Україні: регіональний аспект / І. Т. Зварич. – Київ : Дельта, 2009. – 320 с.

Зі змісту: Регіоналізм і політизація етнічності ; Поняття «депресивний регіон» та його місце у державній етнополітиці ; Вітчизняний досвід регулювання етнонаціональних відносин ; Геополітична складова конфліктів у полі етнічних регіонах ; Децентралізація управління і розвиток місцевого самоврядування як засоби подолання регіонального сепаратизму.

3025. Землюк, В. П.
Етнопсихологічні й етнополітичні особливості ідентичності українців // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф.Кураса НАН України. – Київ, 2007. – Вип. 34. – С. 93-110.

3026. Землюк, В. П.
Формування європейської ідентичності українців напередодні здобуття державної незалежності в 1991 році // Політологічні та соціологічні студії. – Чернівці, 2005. – Т. ІІІ. – С. 164-180.

3027. Касьянов, Г. В.
«Хто такі українці і чого вони хочуть»: проблема формування нації / Г. В. Касьянов // Життєвий простір України: політичний та гуманітарний виміри (1991–2010 роки) : зб. наук. ст. – Київ, 2012. – С. 6-19. – Бібліогр.: 21 назва.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6441-0/3.pdf. – Дата: 04.06. 2019. «Фактично перед суспільством і державою постало завдання «українізації» самих українців – йшлося про формулювання певних пріоритетів у культурній та освітній політиці, які завжди можна було за бажанням витлумачити як надання привілеїв «титульній нації». «Інша група, етнічні росіяни була культурно привілейованою меншістю, яка могла втратити свій привілейований культурний статус унаслідок «українізаторської» політики держави» (с. 7) «... наявність компактно розташованих національних меншин, які вимагали задоволення їх національно-культурних потреб чи забезпечення прав, і досить чіткий розподіл по лінії «україномовне село – російськомовне місто» (можливо, за винятком Західної України), що проходить понад регіональними кордонами, і стане зрозуміло, що завдання, яке постало перед новою державою, вимагало надзвичайної обережності, тактовності й водночас – рішучості й на-

полегливості. Однак номенклатура, що втрималася при владі, скориставшись із гасел національного руху в особистих інтересах, не знала як ці гасла втілювати в життя...». «Українська національна інтелігенція (частина якої цілком комфортно зрослася зі згаданою номенклатурою ще в радянські часи, а частина з опозиції перейшла до структур влади) також мала дуже невиразне уявлення про шлях, який необхідно пройти, аби перетворити населення на націю» (с. 8).

3028. Ковач, Л. Л.
Міжнаціональні відносини в Україні: стан, проблеми та шляхи гармонізації / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2010. – Вип. 3 (47). – С. 283-294.

3029. Козловець, М. А.
Національна ідентичність українців: посттоталітарний дискурс / М. А. Козловець // Тоталітаризм як система знищення національної пам’яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 234-238. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3xK8GP0. – Дата: 13.08.2021. «Сьогодні Росія, ініціюючи заяву «Дванадцять кроків зі зміцнення безпеки в Україні і в Євроатлантичному регіоні», нав’язує Європі тезу про необхідність запуску нового всеосяжного національного діалогу про ідентичність в Україні за участю лідерів громадської думки, науковців і всесвітньо визнаних експертів. Більше того, вона пропонує надати можливість і сусідам України (передусім Польщі Угорщині та Росії) також висловити свою думку. Діалог має зачіпати теми історії та національної пам’яті, мови, ідентичності та проблеми меншин. Невід’ємною складовою діалогу мають бути терпимість і пошана до етнічних і релігійних меншин як усередині країни, так і за кордоном. Тут практично повторюються всі тези кремлівської пропаганди про Україну як державу, що не відбулася, про відсутність української ідентичності (мовляв, українці й росіяни – один народ), про природну ксенофобію українців і про необхідність введення над ними своєрідного «зовнішнього управління», принаймні у сфері національної історії й історичної пам’яті» (с. 236). «Україна так і не спромоглася виробити своє бачення розвитку Балто-Чорноморського регіону, над яким Росія намагається відновити свій контроль». «Розвиток України як самодостатньої національної держави нині надзвичайно сильно й прямо залежить від її реінтеграції в Європу, включення в європейський культурний, політичний й економічний простір» (с. 237). «Гуманітарна політика сучасного українського суспільства, яке характеризується динамікою соціальних процесів, етно- та конфесійною багатоманітністю, суперечливістю духовно-культурних орієнтирів, різновекторними зовнішньо-політичними устремліннями, має спрямовуватися на формування модерної української ідентичності, творення єдності та суспільної солідарності, на зміцнення міжетнічного миру, на презентацію України в європейському і світовому інформаційно-культурному просторі» (с. 238).

3030. Котигоренко, В. О.
Бути чи не бути етнічним конфліктам в Україні? / В. О. Котигоренко // Політичний менеджмент. – 2008. – № 5. – С. 85-103.

3031. Котигоренко, В. О.
Етнічні протиріччя і конфлікти в сучасній Україні: політологічний концепт / В. О. Котигоренко. – Київ : Світогляд, 2004. – 722 с.

3032. Коцур, В. В.
Вплив російського чинника на етнонаціональні процеси в Україні в 1990-х рр. / В. В. Коцур // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН

України. – 2017. – Вип. 5-6. – С. 368-380. – Бібліогр.: 28 назв.

3033. Кресіна, І. О.
Політико-правові засади етнокультурної консолідації українського суспільства : наук. записка / І. О. Кресіна, Л. І. Лойко, В. А. Явір, Д. І. Грицяк, С. В. Стоєцький ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2013. – 155 с.

3034. Кресіна, І. О.
Правові механізми врегулювання етнополітичних конфліктів в Україні : наук. записка / І. О. Кресіна, О. Н. Кубальський, С. В. Стоєцький, О. М. Стойко, Ю. С. Шемшученко ; ред. І. О. Кресіна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2011. – 104 с.

3035. Кресіна, І. О.
Проблеми правового регулювання етнонаціональних і міграційних процесів в Україні : доповідь / І. О. Кресіна ; Нац. акад. правових наук України. Київ. регіон. центр. – Київ, 2010. – 72 с. – (Академічні читання).

3036. Кресіна, І. О.
Українська національна свідомість і сучасні політичні процеси : (етнополітологічний аналіз) / І. О. Кресіна. – Київ : Вища школа, 1998. – 392 с.

3037. Кривицька, О. В.
Конфліктний вимір етнонаціонального розвитку України / О. В. Кривицька // Політичний менеджмент. – 2005. – № 2 (11). – С. 24-37.

3038. Кульчицький С. В.
Закономірності формування української політичної нації / С. В. Кульчицький // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2015. – Вип. 23. – С. 22-68. – Бібліогр.: 55 назв.

Зі змісту: Етнонаціональна карта України. – С. 45-53.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/pro_2015_23/pro_2015_23.pdf. – Дата: 21.01.2021. «Головна увага надається аналізу чотирьох громад українського суспільства – україномовних українців, російськомовних українців, росіян та всіх інших національностей» (с. 22).

3039. Кульчицький, С. В.
Регіональний вимір етнодинамічних процесів в Україні (за матеріалами переписів 1959–2001 рр.) / С. В. Кульчицький // Схід і Південь України: час, простір, соціум. – Київ, 2014. – Т. 1. – С. 253-286.

3040. Куц, Ю. О.
Етнополітичні державотворчі процеси в Україні: управлінський аспект : [монографія] / Ю. О. Куц ; Укр. Акад. держ. управління при Президентові України. Харків. регіон. ін-т. – Харків : Магістр, 2002. – 204 с.

3041. Лісничук, О. В.
Нація та національні інтереси в правих політичних дискурсах сучасної України / О. В. Лісничук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 2. – С. 175-187.

Режим доступу: https://bit.ly/2QZqhic. – Дата: 7.06.2019.

3042. Луцишин, Г. І.
Національна консолідація України в умовах сучасного політичного процесу / Г. І. Луцишин. – Львів : Львів. політехніка, 2012. – 363 с.

Зі змісту: Етнічні та політичні чинники в процесі національної консолідації України. С. 148-226.

3043. Ляшенко, О. О.
Українська політична нація: етнополітичний аспект / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Спецвипуск. – С. 205-216.

3044. Майборода, О. М.
Етнонаціональний розвиток України у трансформаційний період / О. М. Майборода // Актуальні проблеми вітчизняної історії ХХ ст. : зб. наук. пр. – Київ, 2004. – Т. 2. – С. 253-285. – Бібліогр.: 93 назви.

3045. Майборода, О. М.
Проблеми національної єдності в Україні: соціальні й мовно-культурний аспекти / О. М. Майборода // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 33. – С. 22-32.

3046. Макаренко, Н. Ю.
Етнонаціональні відмінності регіонів: проблеми формування державної етнополітики України / Н. Ю. Макаренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 34. – С. 131-142.

3047. Національна інтеграція в полікультурному суспільстві : український досвід 1991–2000 років : збірник / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України ; ред.: І. Ф. Курас, О. М. Майборода. – Київ, 2002. – 374 с.

Зі змісту: Кривицька, О. В. Етноконфліктний потенціал України. – С. 97-129 ; Кулик, В. М. Зовнішнє втручання у внутрішні етнополітичні конфлікти: участь Верховного комісара ОБСЄ з питань національних меншин у розв’язанні кримської та кримськотатарської проблем. – С. 155-214.

3048. Національне питання в Україні ХХ – початку ХХІ ст. : іст. нариси / Ін-т історії України НАН України ; ред. рада: В. М. Литвин (голова), Г. В. Боряк, В. М. Даниленко ; авт. кол.: Л. Д. Якубова (кер.), О. Г. Аркуша, В. Ф. Верстюк, С. В. Кульчицький, О. С. Рубльов та ін. – Київ : Ніка-Центр, 2012. – 592 с.

Зі змісту: Національні рухи в суспільних процесах в Україні на межі 1980-х – 1990-х років. – С. 498-508 ; Кримське питання в контексті політичної історії України ХХ сторіччя. – С. 515-532 ; Етнонаціональні відносини в суверенній Україні. – С. 534-537 : табл. ; Етнополітика України в контексті євроінтеграції. – С. 548-561.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-521-617-9/978-966-521-617-9.pdf. – Дата: 14.12.2020.

3049. Панасюк, Л. В.
Етнонаціональні процеси в Україні в 90-х рр. ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. В. Панасюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – 19 с.

3050. Паніотто, В. І.
Динаміка і фактори міжетнічних упереджень в Україні (1994–2018) / В. І. Паніотто //

Історія та історіографія в Європі. – Київ, 2019. – Вип. 6 : Ідеології та практики націоналізму та ксенофобії у Східній Європі. – С. 34-44 : граф.

3051. Панфілова, Т. О.
Етнонаціональні процеси в сучасній Україні : навч.-метод. матеріали / Т. О. Панфілова. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 43 с.

3052. Піх, О. М.
Дотримання міжнародних стандартів в етнонаціональній політиці України і Польщі / О. М. Піх // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2015. – Вп. 27. – С. 390-399.

3053. Правові засади державної етнонаціональної політики в Україні : монографія / авт. кол.: І. О. Кресіна, А. А. Коваленко, Л. І. Лойко та ін. ; ред. І. О. Кресіна. – Київ : Логос, 2011. – 400 с.

> *Зі змісту:* Інституційні та правові засади державної етнонаціональної політики в Україні. – С. 183-256 ; Правові проблеми автономії національних меншин в Україні. – С. 257-355 ; Політико-правові механізми врегулювання етнополітичних конфліктів та запобігання сепаратизму в Україні. – С. 356-392 ; Етнополітичний конфлікт: визначення, основні причини виникнення та класифікація. – С. 356-366 ; Політичні й правові інструменти нейтралізації сепаратизму як конфліктогенного чинника. – С. 367-392.

3054. Рафальський, О. О.
Консолідація українського суспільства: етнополітичний вимір / О. О. Рафальський ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2018. – 400 с.

> *Зі змісту:* Українське суспільство в етносоціологічному вимірі. – С. 30-56 ; Концепції етнополітичного розвитку України. – С. 97-140 ; Мовне питання в Україні: державна політика в освітній та культурній сферах. – С. 141-177 ; Політика національної пам'яті: засади та практики реалізації. – С. 178-232. – Бібліогр.: 190 назв ; Вплив Ради Європи та центральноєвропейських країн на етнополітичні процеси в Україні. – С. 233-253 ; Російський неоімперський дискурс – маніпуляція образами минулого й етнополітичною ситуацією в Україні. – С. 254-295 ; Суспільно-політичні процеси в Україні в умовах російсько-української війни. – С. 296-314 ; Російська агресія як чинник трансформації політики країн ЄС щодо України. – С. 315-342. – Бібліогр.: 84 назви ; Концепт майбутнього української нації. – С. 343-384.

3055. Ребкало, В. А.
Етнонаціональні процеси в сучасній Україні: досвід, проблеми, перспективи / В. А. Ребкало, М. І. Обушний, О. М. Майборода ; Укр. Акад. держ. управління при Президентові України. – Київ, 1996. – 116 с.

3056. Редькіна, Г. М.
Національна свідомість населення України в умовах державної незалежності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.05 «Етнополітологія та етнодержавознав.» / Г. М. Редькіна ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2009. – 15 с. – Бібліогр.: с. 11-13 (20 назв).

3057. Скляр, В. М.
Етнічна структура населення України наприкінці XX – початку XXI ст. / В. М. Скляр // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 53. – С. 157-163. – Бібліогр.: 20 назв.

3058. Степико, М. Т.
Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія / М. Т. Степико ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2011. – 336 с.

3059. 100-річчя державного органу з питань етнополітики в незалежній Україні як історія захисту національних меншин: державні інституції та міжнаціональні відносини – досвід, виклики, завдання / Департамент у справах релігій та національностей ; наук. ред. А. Юраш. – Київ : Дух і Літера, 2019. – 599 с. : фот.

3060. Україна багатоетнічна / Держ. ком. України у справах національностей та релігій ; упоряд.: О. Н. Саган, Т. І. Пилипенко. – Київ : Світ знань, 2008. – 155 с. : іл., портр.

3061. Українське студентство у пошуках ідентичності : монографія / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; ред.: В. Л. Арбєніна, Л. Г. Сокурянська. – Харків, 2012. – 520 с.

> *Зі змісту:* Арбєніна, В. Процес формування етнічної ідентичності українського студентства в сучасних соціокультурних умовах. – С. 104-135. – Бібліогр.: 25 назв. ; Заєць, Д. Міжетнічні стосунки в студентському середовищі. – С. 162-177. – Бібліогр. 14 назв. ; Голіков, О. Еміграційні настрої студентства України / О. Голіков, О. Дейнеко. – С. 211-250. – Бібліогр.: 31 назва.
>
> Режим доступу: https://bit.ly/2WBynB5. – Дата: 22.12.2020.

3062. Хрящевська, Л. М.
Етнонаціональна політика в Україні в період незалежності : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. М. Хрящевська. – Миколаїв ; Херсон : Гельветика, 2016. – 207 с.

3063. Юрченко, М. М.
Етнонаціональна політика як фактор державотворення в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / М. М. Юрченко ; Одес. держ. юрид. акад. – Одеса, 1998. – 213 с. – Бібліогр.: с. 197-213.

3064. Ярьоменко, С.
Політико-географічні аспекти міжетнічних відносин / С. Ярьоменко // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків, 2013. – Вип. 15 (2). – С. 90-94 : табл. – Бібліогр.: 14 назв.

> Динаміка зростання населення України у 1926–2001 рр., співвідношення культурних традицій у 2006–2007 рр.

Див. також №: 54, 165, 172, 173, 261, 378, 1097, 1380, 1722, 3726, 4149.

1. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

3065. Агєєва, О. Л.
Основні механізми формування та реалізації регіональної молодіжної політики в Донецькій області / О. Л. Агєєва // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Спецвип. – С. 272-278. – Бібліогр.: 7 назв.

3066. Адамович, С. В.
Донецький регіон у суспільно-політичному житті України (1991–2004) / С. В. Адамович // Визвольний шлях. – 2005. – Річн. 58, кн. 6. – С. 10-25. – Бібліогр.: 55 назв.

3067. Адамович, С. В.
«Новоросійство» Півдня України в умовах становлення незалежності України (1990–2004 рр.) / С. В. Адамович // Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. пр. – Чернівці, 2005. – Т. III. – С. 180-192.

3068. Адамович, С. В.
Проблема автономії Закарпаття та політичне русинство у незалежній Україні / С. В. Адамович // Людина і політика. – 2004. – № 4. – С. 20-28.

3069. Адамович, С. В.
Соборність та реґіональний розвиток у суспільно-політичному житті незалежної України / С. В. Адамович. – Івано-Франківськ, 2009. – 882 с.

3070. Адамович, С. В.
Спроби реформування адміністративно-територіального устрою в Україні (1990–2012 рр.) / С. В. Адамович // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2013. – № 3 (23). – С. 9-20.

3071. Адміністративно-територіальна реформа в Україні: політико-правові проблеми / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; авт.: А. А. Коваленко, К. М. Вітман та ін. ; ред. І. О. Кресіна. – Київ : Логос, 2009. – 475 с. : табл.

3072. Атлас адміністративно-територіального устрою України. Новий районний поділ та територіальні громади: 2020 / П. Остапенко [та ін.] ; М-во розвитку громад та територій України, Т-во дослідників України. – Київ, 2020. – 56 с. : карт.

3073. Баган, О.
Як розв'язати угорську проблему в Закарпатті? / О. Баган // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 228-241.

3074. Батанов, О. В.
Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні : монографія / О. В. Батанов. – Київ : Ін Юре, 2003. – 512 с.

3075. Белебеха, І. О.
Адміністративно-територіальна реформа в регіонах України / І. О. Белебеха, В. В. Бакум ; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. – Харків : ХНТУСГ, 2007. – 155 с. : іл. – Бібліогр.: с. 144-152 (99 назв.).

3076. Белей, Л. О.
«Русинський» сепаратизм: націєтворення in vitro / Л. О. Белей. – Київ : Темпора, 2017. – 390 с. : портр. – Бібліогр.: с. 383-390.

3077. Бойко, Т.
Політизація сучасних етнонаціональних процесів у Донецькому краї: ризики незворотності / Т. Бойко // Українознавство. – 2017. – № 1-2 (62-63). – С. 25-39. – Бібліогр.: 26 назв.

3078. Бортніков, В. І.
Волинь в умовах демократичної трансформації (кінець ХХ – початок ХХІ століття) : кол. монографія / В. І. Бортніков, Н. Н. Коцан, Н. В. Павліха та ін. ; заг. ред. В. І. Борт-

ніков. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 656 с.

3079. Бриченко, А.
Мелітополь на початку 90-х… / А. Бриченко. – Мелітополь ; Черкаси, 2011. – 57 с. –

3080. Верменич, Я. В.
Донбас у контексті теорій порубіжжя : соціогуманітарний аналіз / Я. В. Верменич // Український історичний журнал. – 2015. – № 1. – С. 108-134. – Бібліогр.: 82 назв.

3081. Верменич, Я. В.
Донбас як порубіжний регіон : територіальний вимір / Я. В. Верменич ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2015. – 69 с. – (Студії з регіональної історії: Степова Україна).

3082. Верменич, Я. В.
Регіональна інтеграція в умовах глобалізації: теорії та сучасні реалії / Я. В. Верменич ; відп. ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2018. – 351 с.

3083. Вишняк, О. І.
Соціокультурна динаміка політичних регіонів України. Соціологічний моніторинг: 1994–2006 / О. І. Вишняк. – Київ, 2006. – 203 с.

3084. Віднянський, С. В.
Актуалізація «русинського питання» в Закарпатті в контексті анексії Криму і війни на Сході України / С. В. Віднянський // Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії : доповіді та матеріали всеукр. наук. конф. – Київ, 2016. – С. 82-107.

3085. Влада міста Києва (1990–2011 роки) / наук. ред. О. О. Мужилко. – Київ : Бужани, 2011. – 146 с.

3086. Власов, С.
Проблема регионализма в структуре государственой власти в политике Украины / С. Власов, В. Поповкин // Этнические и региональные конфликты в Евразии. – Москва, 1997. – Кн. 2 : Россия, Украина, Белоруссия. – С. 140-161.

3087. Волинь: 90-і роки XX століття. Ілюстрований літопис політичних подій / авт. кол.: В. І. Бортніков (кер.) та ін. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 1998. – 162 с.

3088. Волинь на зламі століть: історія краю (1989–2000) / авт. кол.: В. І. Бортніков (кер.) та ін. – Луцьк : Вежа, 2001. – 690 с.

3089. Галенко, О.
Південь нагадує, що історію України час переписати / О. Галенко // Схід і Південь України: час, простір, соціум. – Київ, 2014. – Т. 1. – С. 54-75.

3090. Галичина в етнополітичному вимірі : [кол. монографія] / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: О. О. Рафальський (голова), В. О. Котигоренко, М. І. Панчук. – Київ, 2017. – 838 с. : табл.

3091. Гансова, Е. А.
Адміністративно-регіональний аспект соціальної політики в контексті євроатлантичної інтеграції / Е. А. Гансова // Інтелігенція і влада. Соціологія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2007. – Вип. 12. – С. 8-22.

3092. Голенко, В.
Северодонецк: точки не будет / В. Голенко, В. Тихонов. – Луганск, 2008. – 296 с. : ил.

3093. Гончарук, Г. И.
Одесское притовостояние, 1994–1998 годы / Г. И. Гончарук. – Одеса : Астропринт, 1999. – 286 с. : фот.

3094. Гончарук, Г. І.
Президент і Одеса (1994–2001) / Г. І. Гончарук. – Одеса : Астропринт, 2001. – 236 с. : фот. – Бібліогр.: с. 230-233.

3095. Грицак, Я. Й.
Історія двох міст: Львів і Донецьк у порівняльній перспективі / Я. Й. Грицак // Україна модерна. – 2007. – № 12 (2), спецвип.: Львів – Донецьк: соціяльні ідентичності в сучасній Україні – С. 27-60 : табл. – Бібліогр.: 91 назва.

Режим доступу: https://uamoderna.com/images/archiv/12_2/4_UM_12_2_Statti_Hrytsak.pdf. – Дата: 10.11.2020. «Нелюбов, на відміну від любові, рідко коли залишається від відповіді. Уявлення про Львів, Галичину та Західну Україну в Донецьку анітрохи не кращі, аніж у львів'ян – про Донецьк, Донбас і Східну Україну. 1996 р. у газеті «Русское движение» було надруковано статтю під характерною назво.. «Наци» Запада никогда не договорятся с шахтером Донецка». У ній Західну Україну було представлено в образу «цепной собаки», яку спускають на «мирно трудящийся на благо страны Восток» (с. 27). «Науковці не повинні бути заручниками поширених стереотипів і панівних дискурсів. Навпаки, їхнім правом, і навіть обов'язком, є ставити під сумнів і підважувати все, що прагне здомінувати дискурсивне поле» (с. 28).

3096. Дашкевич, Я. Р.
Дискусійні питання національного будівництва Півдня України / Я. Р. Дашкевич // Державність. – 1992. – № 1. – С. 20-24.

3097. Дашкевич, Я. Р.
Етнічні псевдоменшини в Україні / Я. Р. Дашкевич // Етнічні меншини Східної та Центральної Європи: компаративний аналіз становища та перспектив розвитку. – Київ, 1994. – С. 65-79. – Бібліогр.: 19 назв.

Зі змісту: Підкарпатські русини. – С. 66-72 ; Новороси-одесити . – С. 72-74; Кримський народ. – С. 74-76.

3098. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети : монографія / ред. З. С. Варналій. – Київ : НІСД, 2007. – 768 с.

Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Varnalii_Zakharii/Derzhavna_rehionalna_polityka_Ukrainy_osoblyvosti_ta_stratehichni_priorytety.pdf?. – Дата: 2.12.2020.

3099. Дзюба, І. М.
Донецька рана України : іст.-культурол. есеї / І. М. Дзюба. – Київ : КЛІО, 2018. – 136 с.

Зі змісту: Донеччина – край українського слова. – С. 13 ; Донецька складова української культури. – С. 19 ; Трагедія Донеччини. – С. 78 ; Що є і чого немає в Антології

(Перевідкриття Донеччини?). – С 91 ; Натюрморти війни. – С. 118.

3100. Дзюба, І. М.
Донецька рана України / І. М. Дзюба // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Краматорськ, 2019. – Вип. 2 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 7-11.

Режим доступу: https://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/08/Step-almanah-2019.pdf. – Дата14.01.2021.

3101. Дністрянський, М. С.
Політична географія України : навч. посібник / М. С. Дністрянський. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2014. – 348 с. : табл. – Бібліогр.: с. 335-343 (112 назв).

Зі змісту: Характерні риси геополітичного потенціалу сучасної державної території України. – С. 98-107 ; Тип, розміщення та функції сучасних державних кордонів України. – С. 108-114 ; Основні риси сучасної системи адміністративно-територіального устрою України. – С. 163-174 ; Етнодемогеографічні параметри сучасної України та їхнє політичне значення. – С. 207-228 ; Політико-географічні виміри сучасної релігійно-географічної ситуації в Україні. – С. 229-236 ; Географічні проблеми культурної єдності та політичної консолідації українського суспільства. – С. 237-249 ; Регіонально-історичні відмінності впливу політичних партій та ідеологій в Україні. – С. 250-258 ; Етнополітична й геополітична типізація політичних партій України. – С. 259-267 ; Внутрішні й зовнішні загрози територіально-політичній стабільності та цілісності України. – С. 288-293 ; Суперечності політичної ситуації в регіонах України в контексті перспектив формування загальнонаціональної ідентичності та зміцнення суверенітету держави. – С. 294-310.

Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Dnistrianskyi_yroSlav/Politychna_heohrafiia_Ukrainy.pdf. – Дата: 13.08.2021.

3102. Дністрянський, М. С.
Про загрози нових закликів до федералізації України / М. С. Дністрянський // Українське Державотворення. – 2020. – Вип. 4. – С. 38-39.

3103. Донбас в етнополітичному вимірі / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; авт. кол.: В. О. Котигоренко (кер.), О. Я. Калакура, Л. Л. Ковач та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2014. – 584 с.

Результати комплексного дослідження етнополітичних процесів: соціально-професійна стратифікація, мовні, культурні орієнтації та переваги, регіональна ідентичність та особливості суспільної поведінки населення.

3104. Еволюція влади / А. Горлов, В. Королюк, С. Лавренюк, Ю. Шевчук. – 2-ге вид., допов. – Київ : Київ. правда, 2008. – 542, [9] с. : іл., портр.

Відображено суперечності політичних взаємин у макрорайонах України та визначено перспективи збалансованого регіонального розвитку.

3105. Економіка Криму, Донецької та Луганської області до військових дій в цифрах : аналіт. матеріали / підгот. Ю. В. Макогон // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2018. – Т. 45. – С. 288-301.

3106. Євро–2012: напрями реалізації нагромадженого потенціалу регіонального розвитку : аналіт. доповідь / В. І. Волошин, Т. Г. Васильців, А. І. Мокій та ін. ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 2012. – 136 с.

3107. Європейська інтеграція на регіональному рівні: Чернігівська область : зб. матеріалів / упоряд.: Ю. С. Вдовенко, С. І. Федусь. – Чернігів : Лозовий В. М., 2010. – 200 с.

3108. Єнін, М. П.
Політичні орієнтації населення Луганська і Дрогобича / М. П. Єнін // Стосунки Сходу та Заходу України: минуле сьогодення та майбутнє : матеріали Всеукр. конф. (Луганськ, 25–26 трав. 2006 р.). – Луганськ, 2006. – С. 75-98.

3109. Жінки Чернігівщини: історія і сучасність. Проблеми сучасної дискримінації: гендерний аспект : матеріали обл. наук.-практ. конф. (Чернігів, 27 квіт. 2010 р.) / Упр. у справах сім'ї та молоді Чернігів. облдержадміністрації, Чернігів. нац. пед. ун-т імені Т. Г. Шевченка та ін. ; редкол.: І. В. Дорожкіна (голова) та ін. – Чернігів : Падалко О. В., 2010. – 107 с.

Зі змісту: Козинець, І. М. Гендерне навчання та виховання у сучасній системі освіти України. – С. 41-46 ; Оніщенко, О. В. Жінки в українському парламенті: крок вперед і два назад. – С. 52-55 ; Полулях, В. В. Правове забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків в Україні. – С. 55-61 ; Нагорна, Н. М. Впровадження досвіду «гендерного квотування» СРСР та європейських держав при формуванні системи влади в Україні: за і проти. – С. 64-73 ; Козинець, Н. М. Правовий аспект соціального захисту жінок в Україні. – С. 83-86.

Режим доступу: http://wu.cn.ua/files/pdf_public/12_cn_women.pdf. – Дата: 24.04.2019.

3110. Жмуд, Н. В.
Донбас і Поділля у взаємному соціокультурному дискурсі: «свій–чужий–інший» (за результатами етнографічних експедицій) / Н. В. Жмуд // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2016. – Вип. 24. – С. 222-227. – Бібліогр.: 30 назв.

Режим доступу: https://www.vspu.edu.ua/science/art/a169.pdf. – Дата: 9.10.2019. «Етнографічна експедиція з теми «Донбас і Поділля очима людей» проходила за двома запитальниками з однаковими блоками питань: 1) для подолян (волонтерів і військових, що побували у зоні війни на Донбасі); 2) для переселенців з Донбасу. Блок № 1 «Топоніміка» охоплював питання, що розкривають це поняття (назви населених пунктів, вулиць, районів, площ, закладів, установ, пам'ятників тощо). До блоку № 2 «Духовне життя» було включено питання про самоідентичність (конфесійну, національну, етнічну, мовну), святково-обрядову культуру та дозвілля, ставлення до різних груп людей за різними критеріями (гендерно-віковими, соціальними, етнічними, мовними, конфесійними, національними, расовими). У блоці № 3 «Суспільне життя» звучали питання щодо безпосередньої участі у громадському житті (організаціях, товариствах, партіях, масових заходах і акціях); пріоритетності типів та форм власності; оцінки радянської системи; участі у помаранчевій революції, Євромайдані, волонтерському русі і ставлення до цих подій та явищ; оцінки політики децентралізації, декомунізації; класифікації подій на Сході тощо. Кожне питання передбачало самооцінку та взаємоцінку» (с. 223).

3111. Закарпаття в етнополітичному вимірі : монографія / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; ред. Ю. Левенець. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2008. – 682 с.

3112. Закарпаття 1919–2009 років: історія, політика, культура (україномовний варіант українсько-угорського видання) / Наук.-дослід. ін-т політ. регіоналістики УжНУ, Ін-т етнонаціональних досліджень АН Угорщини ; ред.: М. М. Вегеш, Ч. Фединець ; редкол.: Ю. О. Остапець, Р. А. Офіцинський, С. С. Черничко та ін. ; відп. за вип.

М. Ю. Токар. – Ужгород : Ліра, 2010. – 720 с.

3113. Іванюк, О. В.
Витоки сепаратизму на Донбасі часів незалежної України / О. В. Іванюк, Л. О. Цибуленко // Проблеми регіональної історії України : матеріали XII Всеукр. наук. конф. молодих істориків. – Херсон, 2016. – Вип. 4, ч. 1. – С. 45-56. – Бібліогр.: 11 назв.

3114. Івченко, А.
Міста України : довідник / А. Івченко. – Київ : Картографія, 1999. – 135 с. – (Україна на межі століть).

3115. Івченко, А.
Містечка України : довідник / А. Івченко. – Київ : Картографія, 2000. – 183 с. – (Україна на межі століть).

3116. Кармазіна, М. С.
Інформаційний простір Донеччини : регіональні особливості / М. С. Кармазіна // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 171-198. – Бібліогр.: 55 назв.

3117. Кобута, С. Й.
Івано-Франківськ у 1992 р.: тенденції соціально-економічного життя міста в перший рік української незалежності / С. Й. Кобута, Л. Кобута // Галичина. – 2013. – № 22/23. – С. 271-283. – Бібліогр.: 60 назв.

3118. Ковач, Л. Л.
Етнічний вимір професійної структури населення Закарпатської області наприкінці XX – на початку XXI ст. / Л. Ковач // Історичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 22-30. – Бібліогр.: 17 назв.

3119. Ковач, Л. Л.
Етнопрофесійна структура населення Донбасу в умовах суспільно-політичної модернізації сучасної України / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2011. – Вип. 5 (55). – С. 246-260.

3120. Ковач, Л. Л.
Особливості соціального розвитку Закарпаття в незалежній Україні / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2007. – Вип. I. – С. 77-85.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2007_01.pdf. – Дата: 8.04.2019.

3121. Ковач, Л. Л.
Особливості суспільно-політичного розвитку Закарпаття в незалежній Україні / Л. Л. Ковач // Проблеми історії та історіографії України : прогр. і матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 90-річчю поч. Української Революції 1917–1920 рр. та 95-річчя з дня народж. д. і. н., проф. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка В. Н. Котова (18 квіт. 2007 р.). – Київ, 2007. – С. 14-19.

3122. Ковач, Л. Л.
Соціально-економічна складова етнополітичних процесів на Закарпатті після здобуття Україною державної незалежності / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2006. – Вип. 30 : Курасівські

читання – 2005, кн. 1. – С. 211-220. – Бібліогр.: с. 30 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/NZ30_1_33.pdf. – Дата: 3.04.2019.

3123. Колодій, А.
Український регіоналізм як стан культурно-політичної поляризованості / А. Колодій // Агора. – 2006. – Вип. 3 : Україна – регіональний вимір. – С. 69-91.

3124. Конищева, Н. И.
Гендерная составляющая конкурентноспособности АР Крым и Донецкой области / Н. И. Конищева // Крим – Донбас: історико-культурні взаємозв’язки : матеріали Всеукр. міжвуз. наук.-практ. семінару (Севастополь, 20–21 верес. 2013 р.). – Севастополь, 2013. – С. 20-22 : табл.

«По показателю «Повышение квалификации персонала» Донецкая область занимает 1-е место в Украине, а АР Крым – 17-е, в том числе Севастополь – 3-е. При этом следует отметить общую тенденцию снижения количественных показателей по подготовке и повышению квалификации кадров за 2007–2011 гг.: в Украине на 12,55%, АР Крым – на 20,29, Донецкой области – на 7,23%. Количество тех, кто осваивал новые профессии, снизилось на 25, 95%, повышал квалификацию – на 8,66% (табл. 3)» (с. 21).

3125. Кононов, І. Ф.
Донбас та Галичина: причини напруженості в стосунках та пошук історичного компромісу / І. Ф Кононов // Стосунки Сходу та Заходу України: минуле сьогодення та майбутнє : матеріали Всеукр. конф. (Луганськ, 25–26 трав. 2006 р.). – Луганськ, 2006. – С. 5-27.

3126. Коржов, Г. О.
Регіональна ідентичність Донбасу: генеза і тенденції розвитку за умов суспільної трансформації / Г. О. Коржов // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2006. – № 4. – С. 38-51. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/90436/04-Korzhov.pdf?sequence=1. – Дата: 12.11.2020.

3127. Коцур, В. В.
На шляху до проголошення незалежної України: ідея «Галицької автономії» і пропагандистські спекуляції наприкінці 1980-х – початку 1990-х років / В. В. Коцур // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2017. – Вип. 1 (87). – С. 51-64. – Бібліогр.: 22 назви.

3128. Коч, С. В.
Південно-західне прикордоння України в процесі державної децентралізації / С. В. Коч, Ю. В. Узун // Міжнародні та політичні дослідження. – 2019. – Вип. 33. – С. 106-142 : табл. – Бібліогр.: с. 132-136.

Режим доступу: http://heraldiss.onu.edu.ua/article/view/209084. – Дата: 25.02.2021. «Об’єктом аналізу виступають прикордонні регіони України, поліетнічний склад і особливості розташування яких впливають на дисбаланс системи місцевих очікувань та результатів реформи децентралізації, як переважно оптимізації органів системи самоврядування: Одеська область (межує з Молдовою та Румунією), Чернівецька область (межує з Молдовою та Румунією), Закарпатська область (межує з Румунією, Угорщиною, Словаччиною та Польщею), Вінницька область (межує з Молдовою), Івано-Франківська область (межує з Румунією)» (с. 106).

3129. Кресіна, І. О.
Етнокультурна автономія як механізм протидії етнополітичним претензіям Угорщини / І. О. Кресіна, В. А. Явір // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – Вип. 81. – С. 3-15. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/2018/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-81-_2018_.pdf. – Дата: 19.03.2021.

3130. Кресіна, І. О.
Національно-культурна автономія: правовий шлях вирішення русинської проблеми / І. О. Кресіна // Стратегічні пріорітети. – 2017. – № 1 (42). – С. 18-23. – Бібліогр.: с. 22-23.

3131. Кульчицький, С. В.
Донеччина і Луганщина у XVII–XXI ст.: історичні фактори й політичні технології формування особливого та загального у регіональному просторі / С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2015. – 813 с.

Зі змісту: Український Донбас: проблеми регіонального розвитку на сучасному етапі націєтворення. – С. 712-812.

3132. Кульчицький, С. В.
Триста років самотності: український Донбас у пошуках смислів і Батьківщини / С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова. – Київ : КЛІО, 2016. – 720 с.

Зі змісту: «Золота доба» Донбасу: вигадки і реальність ; У лабетах міфологеми «радянський народ» ; На роздоріжжі між минулим і майбутнім: проблеми регіонального розвитку в контексті сучасного етапу націєтворення.

3133. Куромія, Х.
Зрозуміти Донбас / Х. Куромія. – Київ : Дух і Літера, 2015. – 142 с.

3134. Кухарчук, О. С.
Періодизація суспільного розвитку Закарпатської області в умовах незалежної України / О. С. Кухарчук // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2010. – Вип. 24. – С. 75-81. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3bo7ZAR. – Дата: 10.02.2020. «Критерієм періодизації суспільного життя Закарпаття може бути впливовість, домінування або протистояння регіональних елітних угрупувань, владних еліт і громадсько-політичних сил, які вони представляють. Виходячи з даного критерію в сучасній політичній історії Закарпаття можна виокремити наступні періоди: Перший період – 1991–1996 рр. – пов’язаний з формуванням нової регіональної політичної еліти та боротьбою окремих угрупувань всередині неї за впливовість на Закарпатті. Він розпочинається з проголошення незалежності і завершується прийняттям Конституції України». «Скориставшись політичною невизначеністю в центрі та історичною особливістю Закарпаття, місцева номенклатура прагнучи розширити свої права і повноваження, пропонує різні проекти щодо майбутнього Закарпаття в суверенній Україні – автономії, самоврядної території, вільної економічної зони тощо». «1 грудня 1991 р. разом з президентськими виборами та Всеукраїнським референдумом щодо проголошення незалежності на Закарпатті відбулися ще два референдуми: обласний та місцевий (Берегівський район)». «Дещо раніше, 14 вересня 1991 р. Берегівська районна рада прийняла рішення про проведення місцевого референдуму щодо утворення в межах Берегівського району угорського автономного округу» (с. 76). «Другий період – 1997–2002 рр. – період домінуючого впливу Соціал-Демократичної Партії України (об’єднаної) (СДПУ(о)), продовження формування основних фінансово-політичних угрупу-

вань в краї. Хронологічно він починається з прийняття Конституції України і закінчується парламентськими виборами в березні 2002 р.» (с. 77). «Третій період – 2002–2004 рр. – інституціоналізація основних фінансово-політичних груп в області, протистояння між СДПУ(о) та політичними силами, які представляли Виборчий Блок Віктора Ющенка «Наша Україна». «Поза межами впливу СДПУ(о) залишилось лише м. Мукачево, де мером був обраний Віктор Балога». «Декілька разів під час паводку область відвідав Президент України Леонід Кучма, доклавши чимало зусиль для ліквідації його наслідків. Саме під час однієї з поїздок Леонід Кучма звернув увагу на молодого мера м. Мукачева Віктора Балогу (с. 78). «Четвертий період – 2005 – початок 2010 рр. – домінування Народного Союзу «Наша Україна» (НСНУ), його протистоянням з Блоком Юлії Тимошенко (БЮТ), переформатуванням політичних сил напередодні президентських виборів 2010 рр.» (с. 79-80).

3135. Левцун, А.
Показатели социального неблагополучия украинских регионов / А. Левцун, Н. Лысак // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2000. – № 1. – С. 99-107.

3136. Ледин, И. В.
Точка кипения. Рабочее движение Западного Донбасса / И. В. Ледин. – Днепропетровск : АРТ-ПРЕС, 2008 – 2009.
Кн. 2. – 2009. – 228 с. : фот.

3137. Литвиненко, К. О.
Становлення та динаміка поширення сепаратистських рухів в окремих регіонах України / К. О. Литвиненко // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 114. – С. 384-389.

3138. Лібанова, Е. М.
Чому саме Донбас став місцем національної трагедії? Пошук неполітизованої відповіді на політичне питання / Е. М. Лібанова, М. А. Дмитренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 5-6 (79-80). – С. 4-56. – Бібліогр.: 37 назв.

3139. Лобода, К.
Міжнародно-правові та соціальні механізми протидії сепаратизму в Україні: угорське питання / К. Лобода // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – 2020. – Вип. 1 (51). – С. 58-61. – Бібліогр.: 8 назв.

3140. Ляшенко, О. О.
До питання про перспективи адміністративно-територіальної реформи в Україні. Досвід автономізації Криму та Закарпаття / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 2006. – Вип. 29. – С. 253-265.

3141. Ляшенко, О. О.
Питання автономії Закарпаття у виборчих кампаніях 1994–2006 рр. / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 2007. – Вип. 36. – С. 169-178. – Бібліогр.: 16 назв.

3142. Ляшенко, О. О.
Русинський партикуляризм у сучасній Україні: витоки, ідеолоія, прояв / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2008. – Вип. 37. – С. 211-232. – Бібліогр.: 53 назви.

3143. Майборода, М. І.
Парламентські вибори 2012 року в контексті змін політичних поглядів населення Донецької області / М. І. Майборода // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2013. – Вип. 6. – С. 99-106. – Бібліогр.: 34 назви.

Виявлено еволюцію політичних уподобань електорату регіону, зокрема певну втрату підтримки населенням Партії регіонів та зміцнення позицій Комуністичної партії України.

3144. Майборода, О. М.
«Політичне русинство». Закарпатська версія периферійного націоналізму / О. М. Майборода ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Центр дослідж. нац. безпеки. – Київ, 2009. – 26 с.

Досліджується, як зусиллями частини інтелектуальної еліти робиться спроба втілити схему «народ – національність – нація – нація-держава» в межах закарпатської периферії і з'ясувати вірогідність реалізації такого проєкту в умовах формування української політичної нації.

3145. Макогон, Ю. В.
Економічний і соціальний розвиток Донецької області в сучасних умовах / Ю. В. Макогон // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2019. – Т. 46. – С. 7-20.

3146. Миловидова, О. В.
Політичний спектр Слобожанщини на сучасному етапі / О. В. Миловидова, Н. С. Серьогіна, В. В. Рубан // Вісник Харків. ун-ту . – 1996. – № 387 : Історія України, вип. 1. – С. 83-90.

3147. Мокін, Б. І.
Продовження вибіркового літопису, або Напередодні та після дострокових виборів / Б. І. Мокін. – Вінниця : УНІВЕРСУМ, 2008. – 576 с.

Про дострокові парламентські вибори 2007 року, події на Вінниччині та в Україні.

3148. Муравський, О. І.
Русинство на Україні / О. І. Муравський // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2008. – Вип. 10. – С. 254-260. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2HmfJJm. – Дата: 22.10.2020. «На зламі 80–90-х років XX ст. у Закарпатській області проявлялися автономістські тенденції, виразниками яких стала місцева громада русинів. Ліберизація усіх сфер суспільно-політичного життя, що стала можливою після квітневого пленуму ЦК КПРС 1985 р., негативно позначилася на міжнаціональних відносинах у краї, сприяла поширенню сепаратистських настроїв серед частини місцевого населення. Із здобуттям Україною незалежності русинська проблема не тільки не зникла, а й зазвучала з особливою актуальністю» (с. 254). «В історії закарпатського русинського руху виразно прослідковуються три етапи: 1. Зародження (1945–1985 рр.). 2. Становлення (1985–1991 рр.). 3. Занепад (із грудня 1991 р.)» (с. 255).

3149. Мусієнко, Н.
Київ у контексті забудовних війн XXI століття: Case Study – Metro «Teatralna» (2005–2009) / Н. Мусієнко // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини : зб. наук. пр. – Київ, 2009. – Вип. 6. – С. 149-162. – Бібліогр.: 34 назви.

3150. Нагорна, Л. П.
Регіональна ідентичність: український контекст : монографія / Л. П. Нагорна. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2008. – 405 с.

Зі змісту: Регіональні ідентифікації у медіапросторі: дискурсивне бачення. – С. 193-239 ; Ідентифікаційна складова системної кризи 2006–2008 рр. – С. 240-288.

Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/Nagorna_50.pdf. – Дата: 18.03.2021.

3151. Назарук, М. М.
Львів на початку XXI століття / М. М. Назарук ; ред. Н. Луцик. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. – 239 с. : іл., табл.

3152. Особенности развития регионов Украины в новых экономических условиях : материалы Второй всеукр. науч. web-конф. молодых ученых / Тавр. нац. ун-т им. В. И. Вернадского. – Симферополь : ДІАЙПІ, 2011. – 224 с.

3153. Остапець, Ю. О.
Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів / Ю. О. Остапець. – Ужгород : Ліра, 2016. – 410 с.

Проаналізовано виборчі кампанії в Україні та Закарпатській області за період 1991–2015 рр. Висвітлено участь політичних партій, національних меншин у виборчих процесах, охарактеризовано результати виборів, їх політичні наслідки та вплив на суспільно-політичні процеси в області.

3154. Остапець, Ю. О.
Закарпаття через призму політичних виборів / Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар ; Ужгород. нац. ун-т. Наук.-дослід. ін-т політичної регіоналістики. – Ужгород : Карпати, 2009. – 408 с. – (Studia Regionalistica ; № 2).

3155. Остапець, Ю. О.
Націоналізація чи регіоналізація: розрахунок індексу націоналізації для аналізу гомогенності голосування українських виборців за результатами парламентських виборів 1998–2014 рр. / Ю. О. Остапець, М. Лешанич // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 26-31.

3156. Остапець, Ю. О.
Типові чи девіантні: розрахунок евклідової відстані для аналізу особливостей регіонального голосування в Україні на парламентських виборах 1998–2014 рр. / Ю. О. Остапець, Р. Ю. Манайло-Приходько // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 17 квіт. 2018 р.). – Чернівці, 2018. – С. 77-83 : табл.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2018/konf_vii_2018/mat_rpneptnp_VIII_2018.pdf. – Дата: 18.12.2020.

3157. Павелко, А. В.
Дніпропетровськ в умовах підготовки до Євро–2012: соціологічний вимір проблеми / А. В. Павелко // Актуальні проблеми державного управління. – 2008. – Вип. 2. – С. 277-285. – Бібліогр.: 14 назв.

3158. Павленко, І.
Донецька область: особливості регіональної свідомості / І. Павленко // Нова влада.

– 2003. – Т. 2 (9). – С. 35-41.

3159. Падяк, В. І.
Возроджіння русинського ошколованя на Подкарпатській Руси (2003–2008) / В. І. Падяк. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2008. – 36 с. : іл.

3160. Пащенко, В.
Закарпатський вибір: політичний розвиток області 1989–2006 рр. через призму електоральної соціології / В. Пащенко. – Ужгород : Карпатська вежа, 2008. – 87 с.

3161. Пащенко, В.
Політичне Закарпаття. 15 років вибору : довідник / В. Пащенко. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2006. – 136 с.

Книга уміщує інформацію про вибори до різних рівнів влади, а також про референдуми в розрізі Закарпаття. Хронологія у виданні починається від виборів народних депутатів СРСР 26 березня 1989 року і до президентських перегонів 2004 року.

3162. Перепелиця, М.
Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / М. Перепелиця ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Київ, 2001. – 203 с.

3163. Прибиткова, І. М.
В пошуках нових ідентичностей: Україна в етнорегіональному вимірі / І. М. Прибиткова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. – № 3. – С. 60-78.

3164. Прокопенко, Л. Л.
Розвиток регіонального співробітництва України в контексті Європейської інтеграції : монографія / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, І. Д. Шумляєва ; Нац. акад. управління при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т державного управління. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2008. – 130 с.

3165. Романюк, А. С.
Від соборності до незалежності: стан та динаміка інтеграції українського суспільства у контексті європейських процесів / А. С. Романюк, Ю. М. Сокирка. – Львів : ЦПД, 2009. – 140 с.

Зі змісту: Соціально-політичний поділ в Україні на територіальній (регіональній) основі.

3166. Савичев, А. В.
Роль элит в формировании региональной идентичности Донбасса в 1991–2006 гг. / А. В. Савичев // Історичні і політологічні дослідження. – Донецьк, 2007. – №3/4 (33/34). – С. 349-353.

«Мифологическая, политическая и экономическая обособленность региона формирует, по мнению автора, систему символов присущих данной территории» (с. 352). «Донецкая региональная элита может оказывать давление на центральную власть, прибегая при этом к таким аргументам, как языковая проблема – большинство населения Донбасса (как и сама элита) разговаривают не на государственном языке украинском, а на русском. Донецкий регион является промышленным и его экономическое развитие, как и потенциал (который также находится в руках элиты) является самым мощным в Украине. Эти, а также другие факторы определяют уровень сепаратистских настроений жите-

лей региона» (с. 351-352).

3167. Саібов, Р.
Миколаївська економіка після відокремлення Криму. Сучасність та перспективи розвитку / Р. Саібов // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 34-36.

3168. Саржан, А. О.
Структурні зміни в економіці Донбасу в 1992–2000 рр. / А. О. Саржан // Нові сторінки історії Донбасу. – Донецьк, 2012. – Кн. 21. – С. 252-259.

3169. Симоненко, В. К.
Регионы Украины: проблемы развития / В. К. Симоненко. – Киев : Наук. думка, 1997. – 263 с.

3170. Сичова, А.
Про довіру до церкви та армії в соціумах Російської Федерації й України / А. Сичова // Освіта регіону : наук. журн. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2010. – № 3. – С. 55-58. – Бібліогр.: 10 назв.

Режим доступу: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/Electronni_naukovi_vidannya/Osvita_regionu/osvita_regioniv_3_2010.pdf. – Дата: 4.11.2020. «Саме дані інститути асоціюються у респондентів з пунктами соціологічного опитування «повністю довіряю» і «скоріше довіряю», починаючи з 1991 році і закінчуючи сучасністю (хоча у 1993 році спостерігався певний спад довіри до вказаних вище структур)». «Якщо розглядати рейтинги політичної довіри до владних структур і суспільних інститутів у регіональному розрізі, то складається така картина. В Україні найбільшою довірою серед неполітичних структур в усіх регіонах користується інститут церкви (на Галичині відсоток її прихильників становив 72,6% громадян). Також українці довіряють Збройним силам (найбільше в Донбасі – 61,7%), системі освіти та вітчизняним ЗМІ. Регіональні симпатії до окремих інституцій розподіляються так: СБУ довіряють переважно громадяни Північного Сходу, Донбасу, Півдня та Сходу, Верховній Раді – мешканці Сходу, Донбасу та Києва, Кабміну в 2006 році віддали довіру переважно мешканці Галичини, інших західних областей, Києва та Північного Сходу. Міліція, прокуратура та суди користуються довірою мешканців Криму, Сходу, Північного Сходу та Донбасу» (с. 55). «Так, довіра до релігійних організацій у жінок (36,6%) набагато вища, ніж у чоловіків (27,4%). Цікавий розподіл відповідей щодо релігійних організацій залежно від віку. Серед осіб до 21 року довіряють 43% респондентів, проте вже в наступній віковій категорії (від 22 до 26 років) рівень довіри знижується більш ніж удвічі (20,5%)». «Довіра до релігійних організацій обернено пропорційна рівню освіти: більше довіряють особи з неповною середньою освітою (47,1%). З повною середньою освітою – 35%, а з вищою – 24,2%. Охоче виявляють довіру до релігійних інститутів малозабезпечені індивіди та ті, хто живуть поза межою бідності (по 34%); у середньозабезпечених — 30,3%, у високозабезпечених – до 25%» (с. 56).

3171. Сліпецька, Ю.
Електоральна карта сучасної України: електоральні розмежування як основа формування соціополітичного поділу на територіальній основі в Україні / Ю. Сліпецька // Освіта регіону : наук. журн. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2010. – № 3. – С. 84-82. – Бібліогр.: 11 назв.

Режим доступу: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/Electronni_naukovi_vidannya/Osvita_regionu/osvita_regioniv_3_2010.pdf. – Дата: 4.11.2020.

3172. Смолій, В. А.
Донбас і Крим в економічному, суспільно-політичному та етнокультурному просторі України: історичний досвід, модерні виклики, перспективи (аналітична доповідь) / В. А. Смолій, С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2016. – 616 с. – Імен. покажч.: с. 599-615.

Зі змісту: Економіка Донбасу в народногосподарському комплексі України. – С. 219-225 ; Регіональна спільнота в контексті процесів становлення державності. – С. 225-237 ; Донбас у суспільно-політичному просторі України. – С. 237-245 ; Донбас у системі координат «двох Україн». – С. 245-261 ; «Східна весна» та її наслідки на Донбасі. – С. 261-302 ; Війна на Сході. – С. 261-280 ; Війна в соціокультурному просторі українського Донбасу. – С. 281-295 ; Крим. Проблеми регіонального розвитку в контексті сучасного етапу націєтворення. – С. 479-534 ; Крим у суверенній Україні. – С. 479-499 ; Соціально-економічне життя Криму в добу Незалежності: регіональні проблеми на тлі загальних трендів. – С. 500-509 ; Крим в обіймах «русского мира». – С. 535-564 ; Анексія Криму. – С. 535-547 ; Економічна ситуація. – С. 555-560 ; Донбас і Крим: місце в модерному національному проекті (висновки і рекомендації). – С. 569-598.

Режим доступу: https://bit.ly/37FCwtm. – Дата: 13.08.2021.

3173. Смолій, В. А.
Донбас і Крим: місце в модерному національному проекті (аналітична записка) / В. А. Смолій, С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2016. – 66 с.

Режим доступу: https://bit.ly/2V9Rq4x. – Дата: 6.04.2020.

3174. Смолій, В. А.
Донеччина і Луганщина: етнонаціональна ситуація, перспективи та інструменти державного регулювання : аналіт. доповідь / В. А. Смолій, Л. Д. Якубова ; відп. ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2015. – 60 с. : табл.

Зі змісту: Донбас у системі координат «двох Україн». – С. 9-34 ; Етнонаціональна специфіка Донбасу у світлі подій «русской весны». – С. 34-51.

Режим доступу: https://bit.ly/2wXn79b. – Дата: 6.04.2020.

3175. Стегній, О. Г.
Регіоналізм в Україні як об'єкт соціологічного дослідження / О. Г. Стегній, М. М. Чурилов. – Київ, 1998. – 217 с. : табл.

Зі змісту: Феномен регіоналізму ; Українська модель посткомуністичної трансформації ; Ценз осілості і міграційна мобільність ; Просторово-територіальна самоідентифікація ; Сприйняття подій національної історії ; Мовна модель регіонів ; Темпоральні горизонти життя ; Орієнтації в регіональних особливостях ; Локальне сприйняття влади як суб'єкта відповідальності та потенційної сили ; Вектори соціального розвитку регіонів ; Критерії етнічної ідентифікації ; Національна толерантність.

3176. Сусак, В. І.
Важкий тягар «радянської спадщини»: ідентифікаційні моделі жителів Львова і Донецька (1994–2010 рр.) / В. І. Сусак // Український соціум. – Київ, 2016. – Вип. 3 (58). – С. 8-18.

3177. Сусак, В. І.
До питання про природу регіоналізму в сьогочасному українському суспільстві / В. І. Сусак // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Соціологічні дослідження

сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. – 2013. – Т. 19. – С. 259-270.

3178. Сусак, В. І.
Лояльнісна компонента ідентичності «українець/ка»: регіональні виміри на прикладі міст Львова та Донецька (1994–2010–2015 рр.) / В. І. Сусак, І. І. Ващинська // Український соціум. – 2018. – № 1 (64). – С. 9-18.

3179. Територіальна реформа: вчора, сьогодні, завтра / Ін-т громадян. сусп-ва ; ред. А. Ткачук. – Київ : Леста, 2007. – 116 с.

3180. Ткачук, А. Ф.
З історії реформ адміністративно-територіального устрою України. 1907–2009 роки / А. Ф. Ткачук, Р. Ткачук, Ю. Ганущак. – Київ : Леста, 2009. – 128 с. : іл.

3181. Тодоров, І. Я.
Внутрішні витоки та зовнішні чинники російської агресії на Донбасі / І. Я. Тодоров // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 250-256. – Бібліогр.: 10 назв.

3182. Тодоров, І. Я.
Внутрішні та зовнішні витоки війни на Сході України / І. Я. Тодоров // Емінак. – 2015. – № 3 (11). – С. 78-82.

3183. Тодоров, І. Я.
Внутрішній вимір російської агресії на Донбасі / І. Я. Тодоров // Грані історії : зб. наук. пр. – Артемівськ, 2015. – Вип. 8. – С. 148-158. – Бібліогр.: 14 назв.

3184. Тодоров, І. Я.
Особливості ментального сприйняття України у Донецькому регіоні / І. Я. Тодоров // Схід і Південь України: час, простір, соціум. – Київ, 2014. – Т. 1. – С. 327-341.

3185. Тодоров, І. Я.
Українські міжрегіональні відмінності в контексті російської агресії проти України в 2014–2015 рр. / І. Я. Тодоров, Н. Ю. Тодорова // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2015. – Вип. 1 (14). – С. 29-42. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gpuis_2015_1_4. – Дата: 3.06.2021.

3186. Филь, Р. Э.
Зона бесправия. Есть ли выход? : [аналіз криміногенної ситуації в Донецькій області] / Р. Э. Филь. – Донецк : Донец. новости, 1998. – 200 с. : портр., ил. – (Библиотека «ДН»).

3187. Форостюк, О. Д.
Формування державно-конфесійних відносин у донецькому регіоні в умовах антидемократичної трансформації суспільства / О. Д. Форостюк // Історія та сучасні виклики непокараних злочинів радянського тоталітаризму проти Церкви : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 11 черв. 2015 р.). – Дніпропетровськ, 2015. – С. 316-323.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-617-518-310-6/978-617-518-310-6.pdf. – Дата: 26.11.2019. «Стаття присвячена етапам формування державно-конфесійних відносин у Донецькому регіоні в 1920–1930-х і 2014–2015 роки» (с. 316).

Порівнюються тогочасні радянські методи гонінь на віруючих із сучасними злочинами на нині окупованих територіях Донбасу. «Наприкінці 2014 р. – початку 2015 р. озброєні люди захоплювали протестантські молитовні у різних районах Донбасу. Зокрема конфіскували будівлі церкви ЄХБ». «Вилучення молитовень спостерігається також і на непідконтрольній Україні частині Донецької і Луганської областей» (с. 320). «Не останню роль у розпалювання ненависті до так званих «сектантських і розкольницьких» громад відігравала РПЦ і її чернеча братія» (с. 319).

3188. Херсонщина: десять років Незалежності України / ред.: О. Є. Вербицький, В. М. Третьяков. – Херсон : Штрих, 2001. – 39 с.

3189. Хоменко, О. А.
Від «мирного повстання» проти компартійної номенклатури до формування кримінального анклаву: соціогуманітарні виміри Донеччини у 90-х роках XX століття / О. А. Хоменко // Українознавство. – 2017. – № 4 (65). – С. 8-31. – Бібліогр.: 30 назв.

3190. Хоменко, О. А.
Українське соборництво, регіональна ідентичність та «русский мир» у соціокультурному просторі Донеччини 2005–2013 рр. / О. А. Хоменко // Українознавство. – 2018. – № 4 (69). – С. 89-107. – Бібліогр.: 41 назва.

3191. Хомра, О. У.
Європейський вибір України в оцінках населення західного українського прикордоння / О. У. Хомра // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – 2000. – № 1/2. – С. 151-156.

3192. Чеботарьова, Д. О.
Формування нової оптимальної моделі управління в умовах розбудови незалежної України 1991–1996 рр. (за матеріалами Чаплинської районної ради) / Д. О. Чеботарьова, Г. В. Цибуленко // Проблеми регіональної історії України : матеріали X наук.-практ. конф. молодих істориків. – Херсон, 2014. – Вип. 2. – С. 108-116. – Бібліогр.: 14 назв.

3193. Чередник, Л.
Соціально-економічне становище Донецької області за 1996 рік в Україні / Л. Чередник, Ю. В. Макогон // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1997. – № 3 (10). – С. 30-41.

3194. Черниш, Н. Й.
Динаміка ідентичностей мешканців Львова і Донецька: компаративний аналіз (1994–2004 рр.) / Н. Й. Черниш, О. Маланчук // Україна модерна. – 2007. – № 12 (2), спецвип.: Львів – Донецьк: соціяльні ідентичності в сучасній Україні – С. 61-92 : табл. – Бібліогр.: 72 назви.

Режим доступу: https://uamoderna.com/images/archiv/12_2/5_UM_12_2_Statti_Chernysh_Malanchuk.pdf. – Дата: 10.11.2020. Авторки, описуючи динаміку ідентичностей мешканців обох міст упродовж 1994–2004 років, зауважують тенденції до кількісного зростання ототожнення донеччан з «Україною» та зменшення ваги «совєтської» самоідентифікації.

3195. Черниш, Н. Й.
Ідентичності в сучасній Україні та стратегії їх використання / Н. Й. Черниш // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. – 2011. – № 941. – С. 100-110.

Формування поведінки, світогляду, особистісного розвитку етнічної групи, впливаючи на її внутрішню єдність, орієнтація на країни СНД або на європейську спільноту.

3196. Черниш, Н. Й.
Одна, дві чи двадцять дві України. Соціологічний аналіз соціальних ідентичностей представників трьох поколінь мешканців Львова і Донецька / Н. Й. Черниш // Дух і Літера. – 2003. – № 11-12. – С. 6-20.

3197. Черниш, Н. Й.
Поколіннєві моделі групових ідентичностей львів'ян та донеччан (1994–2004 рр.) / Н. Й. Черниш // Україна модерна. – 2007. – № 12 (2), спецвип.: Львів – Донецьк: соціяльні ідентичності в сучасній Україні – С. 93-136 : табл.

Режим доступу: http://uamoderna.com/images/archiv/12_2/6_UM_12_2_Statti_Chernysh.pdf. – Дата: 3.06.2019. «Темою статті є динаміка процесів вікової ідентифікації та формування ідентифікаційних моделей представників трьох соціяльно-демографічних груп – трьох поколінь мешканців Львова і Донецька протягом 1991–2004 рр... відповідні очікування, інтереси, потреби, преференції» (с. 93). «Якщо серед групових ідентичностей респондентів у Львові домінувала етнічна (українська), а в Донецьку локальна реґіональна (донецька) самототожність, то серед молоді з обох міст помітно вирізнялася поколіннєва ідентичність: опитані протягом 1991–2004 рр. юнаки і дівчата ототожнювали себе насамперед із молодими людьми» (с. 95). «Незмінно важливою для самототожности молоді залишається стать: у Львові три опитування поспіль жіноча ґендерна ідентичність займала високу четверту позицію, а в Донецьку чоловіча ґендерна ідентичність піднялася на цей щабель у 2004 р.», «до числа шести найбільш значущих для молоді Донецька ідентичностей... не ввійшла релігійна самототожність» (с. 96).

3198. Чирков, О. А.
Центр ваги проросійщених українських мас пересувається на Донбас (російщення українців Донецької і Луганської областей за 13 років – від початку 1989 р. до кінця 2001 р. за статистичними даними) / О. А. Чирков // Українознавство. – 2005. – № 1. – С. 225-228.

3199. Чура, В. І.
Становлення української державності у Закарпатті наприкінці 90-х рр. XX ст. / В. І. Чура // Україніка. Сучасна україністика: проблеми мови, літератури і культури. – Оломоуц, 2014. – Вип. 6. – С. 339-345.

3200. Шабала, Я. М.
Аграрна реформа і розвиток сільськогосподарської кооперації на Волині (1991–2009 року) / Я. М. Шабала // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2009. – № 22. – С. 298-302. – Бібліогр.: 15 назв.

3201. Якубова, Л. Д.
Етнонаціональна історія Донбасу: тенденції, суперечності, перспективи в світлі сучасного етапу українського націотворення / Л. Д. Якубова ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2014. – 109 с. – (Студії з регіональної історії: Степова Україна).

Зі змісту: Донбас у системі координат «двох Україн». – С. 74-91.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-7438-9/978-966-02-7438-9.pdf. – Дата: 6.04.2020.

3202. Яремчук, В. Д.
Регіональні політичні режими в Україні: Львівщина (1990–2017 рр.) / В. Д. Яремчук. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2018. – 112 с. – Бібліогр.: 210 назв.

3203. Ярмоленко, М. І.
Політичне русинство в конструюванні штучної ідентичності Закарпаття / М. І. Ярмоленко // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 348-353.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_87. – Дата: 21.12.2020.

3204. Ярмоленко, М. І.
Регіональні особливості етнокультурних процесів на Заході та Сході України / М. І. Ярмоленко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2011. – Вип. 2 (52). – С. 354-365. – Бібліогр.: 26 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzipiend_2011_2_27. – Дта: 19.03.2021.

3205. Sereda, V.
Regional Historical Identities and Memory : [Реґіональні історичні ідентичності та пам’ять] / В. І. Сусак // Україна модерна. – 2007. – № 12 (2), спецвип.: Львів – Донецьк: соціяльні ідентичності в сучасній Україні. – С. 160-209 : табл. – Бібліогр.: 72 назв.

Режим доступу: https://uamoderna.com/images/archiv/12_2/8_UM_12_2_Statti_Sereda.pdf. – Дата: 10.11.2020. «У статті запропоновано емпіричний аналіз зв’язку реґіональних особливостей історичної ідентичности з соціяльно-демографічними характеристиками мешканців Львова й Донецька, заснований на даних соціологічних досліджень та аналіз двох реґіональних газет «Донецкие новости» і «Високий замок» за 1994–2004 рр. (с. 208-209).

3206. Ukraїner. Країна зсередини / авт. ідеї Б. Логвиненко. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. – 312 с. : іл.

Книга за мотивами першого кола масштабної експедиції Україною, яка тривала з літа 2016-го до зими 2018-го року й охопила всі історичні регіони – від Слобожанщини до Поділля, від Волині до Таврії.

Див. також №: 26, 200, 211, 216, 337, 963, 1053, 1261, 1267-1269, 1278, 1294-1296, 1331, 1333, 1361, 1366, 1444, 1448, 1462, 1474, 1476, 1486, 1487, 1586, 587, 1634, 1852, 1941, 2394, 2527, 2543, 2597, 2651, 2839, 3630, 3648, 3650, 3654, 3656, 3660, 3661, 3664, 3873, 3875, 4021, 4022, 4024, 4028, 4572, 4869.

2. АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ (1990-і – 2013 роки)

Про Крим з 2014 року див. у розділі
VII. Збройна агресія РФ проти України

3207. Авемилева, Э.
Некоторые аспекты земельной реформы в Крыму / Э. Авемилева // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 трав. 2004 р. – Київ, 2004. – С. 65-75.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-8009-40-1/966-8009-40-1.pdf. – Дата: 4.01.2021.

3208. Актуальні проблеми розвитку Автономної Республіки Крим : матеріали круглого столу [Сімферополь, груд. 2007 р.] / Регіональний філіал Нац. ін-ту стратегічних досліджень в м. Сімферополі ; ред. Н. В. Каповська. – Сімферополь : СОНАТ; СФ НІСД, 2007. – 112 с. : іл., карти.

3209. Бабін, Б. В.
Малі народи Криму: особливості правового статусу / Б. В. Бабін // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2002. – Т. 5. – С. 108-110.

3210. Багров, М. В.
Регіональна геополітика (на прикладі Криму) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра геогр. наук: 11.00.02 «Економічна та соціальна географія» / М. В. Багров ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – 27 с.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/all_files/references/201606/vtdo_ro_8.pdf. – Дата: 5.05.2021.

3211. Багров, Н. В.
Крым: время надежд и тревог : [мемуари] / Н. В. Багров. – [Б. м.], 1995. – 381 с. : ил.

Зі змісту: На пороге больших перемен. – С. 39-111 ; Нелегкое расставание с прошлым. – С. 112-154 ; Трудная дорога в будущее. – С. 283-320 ; Выборы: иллюзии и реальность. – С. 321-355 ; Хронология основных событий 1990–1995 гг., имевших большое значение для республики Крым. – С. 374-380.

3212. Багров, Н. В.
Крым: время осмысления пройденного / Н. В. Багров. – Симферополь : Сонат, 2003. – 304 с. : ил.

3213. Баранов, А. В.
Сложносоставной конфликт в Крыму: внутрирегиональные факторы и стратегии субъектов политики / А. В. Баранов // Политическая экспертиза. ПОЛИТЭКС. – Санкт-Петербург, 2013. – Т. 9, № 3. – С. 119-128. – Библиогр. в конце ст.

Режим доступу: https://bit.ly/3gcv6Qc. – Дата: 20.08.2020. «Крым всегда был полиэтничным и многоконфессиональным. Ни одна из его этнических групп не является автохтонной. Сложились устойчивые сообщества: русские, украинцы и крымские татары, противоположно представляющие своё политическое будущее. Часто менялся политический статус региона. В 1991 г. вследствие референдума провозглашена автономная республика в составе Украины. Началась репатриация репрессированных народов. В 1992–1995 гг. Крым обладал де-факто статусом субъекта Федерации, его конституция объявила русский язык официальным. Президент Республики Крым Ю. А. Мешков ориентировался на Россию, что вызвало острый конфликт с Украиной, завершившийся в 1998 г. сменой конституции Крыма и урезанием автономии. Россия по межгосударственному договору 1997 г. признала Крым частью Украины, хотя сохраняется конфликт из-за делимитации Керченского пролива и базирования Черноморского флота РФ» (с. 119).

3214. Батурін, Д.
Крим як суб'єкт і об'єкт регіональної політики / Д. Батурін // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. Серія: Політологія і етнологія. – 2003. – Вип. 22. – С. 48-54. – Бібліогр.: 10 назв.

3215. Белицер, Н.
Крым как регион потенциального конфликта / Н. Белицер, О. Бодрук // Этнические

и региональные конфликты в Евразии. – Москва, 1997. – Кн. 2 : Россия, Украина, Белоруссия. – С. 83-114.

3216. Беліцер, Н.
Етнополітичний конфлікт в Автономній Республіці Крим: «традиційні та деякі нові чинники» / Н. Беліцер // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 травня 2004 р. – Київ, 2004. – С. 13-25.

> Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-8009-40-1/966-8009-40-1.pdf. – Дата: 4.01.2021.

3217. Богомолов, О. В.
Політичний простір Криму: между «русскім міром» та ісламськім світом / О. В. Богомолов, С. І. Данилов, І. М. Семиволос // Національна безпека і оборона. – Київ, 2011. – № 4-5 (122-123). – С. 53-58.

3218. Буткевич, В.
Крим не тільки зона відпочинку / В. Буткевич, В. Горинь, А. Свідзинський. – Львів : Поклик сумління, 1993. – 104 с. : іл.

3219. Велешко, О.
Міжетнічна напруженість в Криму як віктимологічна проблема / О. Велешко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2005. – Вип. 27. – С. 75-81. – Бібліогр.: 12 назв.

3220. Велігодський, В.
Відновлення Кримської АРСР в 1991 р. / В. Велігодський // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Вип. 11. – С. 443-460. – Бібліогр.: 38 назв.

3221. Верменич, Я. В.
Феномен пограниччя: Крим і Донбас в долі України / Я. В. Верменич ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2018. – 369 с.

> *Зі змісту:* Автономна Республіка Крим: статус і проблеми. – С. 212-231 ; Анексія Криму Росією. – С. 231-248 ; Донбас у незалежній Україні: ціна прорахунків. – С. 297-327 ; Специфіка «гібридної війни» на Донбасі. – С. 327-350.

3222. Верменич, Я. В.
Які наслідки мало створення кримської автономії у складі України? / Я. В. Верменич // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 447-449.

> «Національний рух кримських татар на утворення Кримської АРСР відповів скликанням Курултаю (червень 1991 р.), який проголосив Крим «національною територією кримськотатарського народу»». «Оскільки утворенням автономії особливі інтереси кримськотатарської спільноти забезпечувалися лише мінімальною мірою, етноконфліктність на півострові не тільки не зменшилася, але виявляла тенденцію до зростання» (с. 448). «Верховна Рада Криму зреагувала на рішення Курултаю гостро негативно, в типово радянському дусі». «Наявність у Криму автономії полегшила завдання сепаратистів» (с. 449).

3223. Внутрішні емігранти : [про становище українців у Криму] / підгот. А. Дорошенко // Українське слово. – 1994. – 17 берез. (№ 11 (2707). – С. 2.

3224. Воронко, О. Г.
Особливості етнодемографічних процесів у Криму в другій половині ХХ ст. / О. Г. Воронко // Культура народов Причерноморья. – 2011. – № 198. – С. 28-33. – Бібліогр.: 11 назв.

1959–2001 роки. Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/55179/08-Voronco.pdf?sequence=1. – Дата: 10.05.2019.

3225. Габриелян, О. А.
Политические процессы в Крыму. Последнее десятилетия ХХ в. / О. А. Габриелян. – Симферополь : Таврия, 2000. – 160 с.

3226. Газізова, О. О.
Постдепортаційний Крим в соціодемографічній специфікації УРСР та історичних процесах незалежної України / О. О. Газізова // Українознавство. – 2017. – № 4 (65). – С. 193-203. – Бібліогр.: 29 назв.

3227. Гай-Нижник, П. П.
Кримська регіональна проросійська ідентичність, шляхи її послаблення в контексті стратегії реінтеграції півострова та реалізації державної політики національної безпеки України: штрихи до проблеми й напрями розв'язання / П. П. Гай-Нижник // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 312-322 : табл.

У статті подані таблиці: Динаміка змін ідентичностей з 1992 по 2014 рр. (на основі досліджень Інституту соціології НАН України); Розподіл денних загальноосвітніх навчальних закладів за мовами навчання учнів (за даними Служби статистики України); Розподіл учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів за мовами навчання (Україна в цілому, АРК, м. Севастополь) 2010–2014 роки.

3228. Горбатов, В. М.
Уровень и качество жизни населения Автономной Республики Крым / В. М. Горбатов, В. С. Пономаренко, Н. А. Кизим. – Харьков : Изд. Дом «ИНЖЭК», 2005. – 240 с.

3229. Горинь, Б. М.
Кухня політичної провокації / Б. М. Горинь // Крим не тільки зона відпочинку. – Львів, 1993. – С. 72-74.

3230. Грач, Л. И.
Геополитика и современность / Л. И. Грач // Марксизм и современность. – 1995. – № 2. – С. 33-34.

На думку комуніста Леоніда Грача, Крим – не тільки головна база Чорноморського флоту, курорт, здравниця і музей під відкритим небом, а й символ державної повноцінності Росії (с. 33).

3231. Григорян, А.
Основные этапы становления крымской политической элиты Крыма в период с начала 90-х по 2000 год / А. Григорян // Культура народов Причерноморья. – 2014. – № 273. – С. 100-104.

3232. Деревінський, В. Ф.
Вячеслав Чорновіл та кримське питання / В. Ф. Деревінський // Чорноволівські читання. Візія майбутнього України : матеріали III і IV наук. конф., присвяч. 80-й річниці з дня народж. Вячеслава Чорновола. – Київ, 2018. – С. 47-55.

3233. Долгих, Ю. О.
К вопросу о межконфессиональных отношениях в Крыму / Ю. О. Долгих // Крим на шляху до стабільності й розвитку: проблеми та перспективи : матеріали круглого столу (Севастополь, 26–27 жовт. 2006 р.). – Сімферополь, 2006. – С. 50-56.

3234. Євтух, В. Б.
Чи буде сонячний півострів безхмарним: динаміка міжетнічних стосунків у Криму / В. Б. Євтух // Віче. – 1995. – № 4. – С. 94-105.

3235. Жак, В.
Кримська автономія: державна помилка чи необхідність? / В. Жак // Українське слово. – 1995. – № 22. – С. 12.

3236. Іванченко, Р. П.
Україна і Крим / Р. П. Іванченко. – Київ : Історія в книзі, 2015. – 84 с.

Зі змісту: Україна і Крим сьогодні. – С. 67-83.

3237. Ішин, А. В.
До питання щодо проявів етнополітичних суперечностей в Криму на сучасному етапі / А. В. Ішин, І. Г. Беднарський, О. Б. Швець ; ред. О. Г. Шевчук. – Сімферополь : СФ НІСД, 2005. – 60 с.

3238. Калакура, О. Я.
Етнополітичні проблеми Автономної Республіки Крим / О. Я. Калакура, О. О. Рафальський // Исторический опыт межнационального и межконфессионального согласия в Крыму : сборник. – Симферополь, 1999. – С. 83-91.

3239. Калакура, О. Я.
Сучасна етнокультурна та освітня ситуація в АРК як предмет наукового дослідження / О. Я. Калакура // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. Серія: Політологія і етнологія. – 2003. – Вип. 23. – С. 203-215.

3240. Ковалевська, О. О.
Що являє собою «Артек» за новітньої доби? / О. О. Ковалевська // Крим: шлях крізь віки. Історія у запитаннях і відповідях. – Київ, 2014. – С. 67-70.

«Структурно на момент розпаду СРСР «Артек» складався з 5 таборів, які об'єднували 10 дружин». «На початок 2000-х років МДЦ «Артек» вже займав територію в 208 га, включаючи 60 га парків та 42 га пляжів» (с. 69). «До березня 2014 р. МДЦ «Артек» належав Україні. До послуг дітей на його території та поза нею були 36 спальних корпусів, 10 їдалень, автопарк, власний медичний комплекс, дитячий готель у м. Сімферополь на 200 спальних місць; власний порт із можливістю стоянки 30 яхт, дитяча флотилія; яхта на 150 місць; інтернет-клуби, 12 кінотеатрів, 5 готелів для гостей, «Артек» мав власну міліцію і пошту. Для дітей працювали 20 гуртків, 5 бібліотек, власна телестудія і щомісячний журнал... 4 музеї і значна кількість постійних та тимчасових виставок. Особливу цінність мав Космічний музей (Музей освоєння космосу)», «діяло 11 обладнаних спортивних майданчиків та кортів, 4 нових відкритих басейни. Палац спорту з гімнастичними та спортивними залами та закритим басейном. Центральний стадіон центру на 75000 місць відповідав усім міжнародним стандартам» (с. 70).

3241. Ковалевська, О. О.
Якою була ситуація з викладанням мови та історії України в навчальних закладах Автономної Республіки Крим у роки української незалежності? / О. О. Ковалевська

Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 450-454.

3242. Ковач, Л. Л.
Мовно-освітня ситуація в Автономній республіці Крим: тенденції останніх років / Л. Л. Ковач // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2010. – Вип. 28. – С. 305-309.

3243. Копиленко, М. Л.
Проблеми правового статусу Криму, пошук варіантів / М. Л. Копиленко, О. Л. Копиленко // Політика і час. – 1996. – № 11. – С. 47-52.

3244. Копиленко, О. Л.
Автономна Республіка Крим: проблеми правового статусу : монографія / О. Л. Копиленко. – Київ : Таксон, 2002. – 342 с.

3245. Котигоренко, В. О.
Політичні причини етноконфліктних ситуацій у спектрі кримського досвіду / В. О. Котигоренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 2002. – Вип. 21. – С. 151-167.

3246. Коцур, В. В.
Етнонаціональні процеси в Україні і політичні виклики XXI століття: кримські виміри / В. В. Коцур // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 2. – С. 6-14. – Бібліогр.: 34 назви.

> Режим доступу: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/2_2018/4.pdf. – Дата: 9.12.2019.

3247. Крим в етнополітичному вимірі / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України ; редкол.: І. Ф. Курас, М. І. Панчук, В. О. Котигоренко. – Київ : Світогляд, 2005. – 533 с. : карти.

3248. Кримський соціум: лінії поділу та перспективи консолідації (аналітична доповідь Центру Разумкова) // Національна безпека і оборона. – 2009. – № 5. – С. 2-72 : табл.

> Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD109_2009_ukr.pdf. – Дата: 3.11.2020.

3249. Кульчицький, С. В.
Кримський вузол / С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова. – Київ : КЛІО, 2018. – 496 с. – Покажч. імен: с. 487-490. – Геогр. покажч.: с. 491-496.

> *Зі змісту:* Крим у суверенній Україні: «кримське питання» в українсько-російських відносинах. – С. 302-323 ; Політичне життя в АРК від Помаранчевої революції до Революції гідності. – С. 323-336 ; Дискусії щодо статусу кримських татар у незалежній Україні. – С. 336-350 ; Етнокультурна палітра Криму в незалежній Україні. – С. 379-393 ; Анексія Криму. – С. 394-410 ; Суспільно-політичний простір Криму на периферії «русского мира». – С. 410-430 ; Економічна ситуація. – С. 430-455 ; Втрати України та етнокультурна ситуація в Криму. – С. 455-463.

3250. Лосєв, І. В.
Крим: російський вузол української державности / І. В. Лосєв // Розбудова держави. – 1998. – № 3-4. – С. 10-18.

3251. Ляшенко, О. О.
Кримська автономія у європейському вимірі / О. О. Ляшенко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2004. – Вип. 74-76. – С. 157-161.

3252. Мальгин, А. В.
Крымский регионализм в контексте европейской интенграции Украины / А. В. Мальгин, С. А. Ефимов // Труды Крымской академии наук. – Симферополь, 2004. – С. 149-164.

3253. Мальгин, А. В.
Крымский узел: очерки политической истории Крымского полуострова 1989–1999 / А. В. Мальгин. – Симферополь : Новый Крым, 2003. – 160 с.

3254. Мальгин, А. В.
Россия и русские: опыт Крыма / А. В. Мальгин // Отечественная история. – 1999. – № 2. – С. 135-141. – Примеч.: 20 назв.

3255. Мартиненко, В. М.
Міжнаціональні відносини і проблеми самоідентифікації корінних народів на території Автономної Республіки Крим / В. М. Мартиненко, С. В. Головко // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2010. – Вип. 4. – С. 217-223.

Режим доступу: https://bit.ly/2I3PA2l. – Дата: 3.11.2020.

3256. Материалы изучения общественного мнения жителей области и иностранных гостей по проблемам развития межнациональных отношений в Крыму (предложения, вопросы, высказывания) / Крым. обком Компартии Украины. – Симферополь, 1989. – 19 с.

3257. Михайлов, В. В.
Український опозиційний рух і влада в Криму наприкінці 80-х – на початку 90-х років XX ст. / В. В. Михайлов // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2011. – Вип. 31. – С. 198-205. – Бібліогр.: 48 назв.

3258. Наш Крим: неросійські історії українського півострова : зб. статей / упоряд., авт. вступ. ст. С. В. Громенко. – Київ : К.І.С., 2016. – 315 с.

Зі змісту: За київським часом. 1954–1991 рр. – С. 247-300 ; Громенко, С. В. Кримський якір: що стояло за передачею півострова у 1954 році. – С. 265-272 ; Любовець, О. М. Фантомні болі імперії. Чи могла Україна втратити Крим у 1990-х? – С. 287-296 ; Бекірова, Г. ІІ Курултай кримськотатарського народу : [26–30 червня 1991 р.]. – С. 297-300.

3259. Никифоров, А. Р.
Крымская автономия: школа региональной политики для Украины / А. Р. Никифоров // Труды Крымской академии наук. – Симферополь, 2004. – С. 165-172.

3260. Никифоров, А. Р.
Три проекции крымской идеи : сб. статей / А. Р. Никифоров, А. В. Мальгин, С. Н. Киселев ; Крым. центр гуманитарных исследований. – Симферополь : Крым. архив, 1995. – 80 с.

Зі змісту: Крымский вопрос изнутри. – С. 5-10 ; Опытное поле российской государственности. – С. 11-36 ; Идея для Украины: альтернатива федерализации. – С. 27-31 ; На геополитическом разломе. – С. 35-78.

«... что такое Крым, что означает он для России, что для Украины, какое место занимал и занимает в системе международных отношений и интересов», «каким хотим видеть наш полуостров мы, крымчане, какая Россия и какая Украина нужны нам, жителям Крыма, на что мы можем рассчитывать и чего опасаться со стороны своих ближних и дальних соседей» (с. 3).

3261. Нікіфоров, А. Р.
Деякі особливості електоральної поведінки кримських виборців у світлі результатів останніх виборів до Верховної Ради Автономної Республіки Крим (31 жовтня 2010 р.) / А. Р. Нікіфоров // Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Соціологічні науки. – 2011. – № 2 (213). – С. 121-132.

3262. Новейшая история Украины. Автономная Республика Крым: Имена. Свершения. Творчество / Укр. акад. геральдики, товарного знака и логотипа, Укр. конфедерация журналистов ; авт.-сост. В. В. Болгов. – Київ, 2006 – 2008.
Вып. 1. – 2006. – 165 с. : ил., портр.
Вып. 2. – 2008. – 159 с. : ил., портр.

3263. Островская, И. В.
Общественные объединения православных Крыма и Севастополя 1991–2014 гг. : разнообразие и специфика деятельности / И. В. Островская // Известия высших учебных заведений. Поволжский регион. Гуманитарные науки. – 2018. – № 3 (47). – С. 98-106. – Библиогр.: 19 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3gfJ17O. – Дата: 20.08.2020.

3264. Островская, И. В.
Русские и пророссийские общественные объединения, общественно-политические движения Севастополя и Крыма (1991–1997 гг.) / И. В. Островская // Гуманитарные и юридические исследования : науч.-теорет. журнал. – 2017. – № 4. – С. 94-99. – Библиогр.: 16 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2VlRYIw. – Дата: 16.09.2020. «Под русскими общественными объединениями Автономной Республики Крым мы понимаем общественные объединения и организации, зарегистрировавшие свою деятельность согласно законодательству Украины, в своих рядах объединявших тех, кто признает и поддерживает русскую культуру и русский язык, в программах деятельности, в которых имела место защита русского социокультурного пространства, укрепление связей с Россией». «Законодательной основой для работы на полуострове и в городе подавляющего числа общественных организаций и объединений в начале 1990-х гг. являлся Закон СССР «Об общественных объединениях», принятый 9 октября 1990 г.». «В 1991–1997 гг. борьба между пророссийскими и проукраинскими силами за статус города и флота была главной особенностью общественно-политической жизни Севастополя, что объяснялось неурегулированностью этих вопросов между Украиной и РФ». «Мощный толчок к развитию в Севастополе гражданского движения дали события, развернувшиеся вокруг Черноморского флота, в особенности визит в город так называемого «поезда дружбы» с боевиками экстремисткой организации УНА–УНСО (Украинская Национальная Ассамблея – Украинская Народная Самооборона). Как вспоминал председатель исполнительного совета УНА–УНСО, один из участников и организаторов данной акции Виктор Мельник: «Своей поездкой мы показали всему народу, что без всякого разрешения свыше группа патриотов может добиться любых поставленных целей, если только захочет». В результате решительных действий был на деле продемонстрирован лозунг организации «Слова разъединяют, действия – объединяют». Пройдя маршем по улицам города, с боевыми песнями и развернутыми знаменами, члены организации провели молебен у

церкви» (с. 95). «Ситуацию в Севастополе относительно стабилизировали подписанные в мае 1997 г. соглашения по Черноморскому флоту, а в июне того же года – Договор «О дружбе, сотрудничестве и партнерстве» между Россией и Украиной» (с. 96).

3265. Політична мапа Криму: 2010–2011. Процеси і тенденції / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; заг. ред. Ю. А. Тищенко. – Сімферополь, 2012. – 120 с.

3266. Політичний процес в Автономній Республіці Крим: особливості, суперечності, прорахунки (1991–2014 рр.) : аналіт. доповідь / Ін-т політ. і етнонац. досліДж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.

Зі змісту: Кармазіна, М. С. Становлення та трансформація політичної влади в Автономній Республіці Крим (1991 – початок 2014 рр.). – С. 6-32 ; Яремчук, В. Д. Партії як суб’єкти політичного процесу в Автономній Республіці Крим (1991–2002 рр.). – С. 33-72 ; Бевз, Т. А. Особливості та суперечності участі партій у політичному процесі в АРК на початку XXI ст. – С. 73-123 ; Нападиста, В. Г. Кримські татари: ідейні пріоритети та форми політичної участі. – С. 187-236 ; Ротар, Н. Ю. Російський націоналізм в Автономній Республіці Крим: виклики українській державності. – С. 237-295.

Режим доступу: https://bit.ly/3206gye. – Дата: 9.04.2021. Проаналізовано підстави виходу Криму за межі правового поля України; досліджено конфліктогенність регіону; виокремлено вплив нелегальних політичних акторів на політичну ситуацію в регіоні; окреслено способи включення суб’єктів у відносини центру і регіону; простежено прорахунки в етнічній, релігійній та інформаційно-безпековій політиці щодо російського націоналізму і сепаратизму.

3267. Результаты пресс-опроса по проблемам гармонизации межнациональных отношений в Крыму / Крым. обком Компартии Украины. – Симферополь, 1989. – 40 с.

3268. Семена, М. М.
За Перекопом / М. М. Семена // Сучасність. – 2009. – № 5. – С. 125-149.

У статті порушуються актуальні питання, що стосуються цивілізаційного розвитку Криму, зокрема автономії, міжетнічних відносин тощо.

3269. Сергійчук, В. І.
Український Крим / В. І. Сергійчук. – 2-ге вид., допов. – Вишгород : Сергійчук М. І., 2013. – 312 с.

3270. Сомов, М. В.
Політична комунікація в інформаційному просторі Автономної Республіки Крим : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / М. В. Сомов ; Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Сімферополь, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (10 назв).

3271. Тарасова, Н. В.
Промисловість АР Крим: тенденції, проблеми, перспективи / Н. В. Тарасова // Крим на шляху до стабільності й розвитку: проблеми та перспективи : матеріали круглого столу (Севастополь, 26–27 жовт. 2006 р.). – Сімферополь, 2006. – С. 108-114 : табл., рис.

«Автономна Республіка Крим належить до регіонів з незначним рівнем індустріального розвитку. На території, що займає 4,3% від загальної по Україні і де проживає 4,2% населення країни, виробляється всього 1,6% реалізованої продукції промисловості, що в розрахунку на одну особу у 2,7 рази менше, ніж в

середньому по Україні». «Промисловість АР Крим пройшла через глибоку кризу, що тривала до 1998 року» (с. 108). «Промисловість є пріоритетним видом діяльності щодо інвестування». «Прямі іоземні інвестиції в промисловість на початок 2005 року досягли 99,6 млн дол. США, або 30,1% від загального обсягу іноземних інвестицій в АР Крим» (с. 110).

3272. Тищенко, Ю. А.
Конфліктні аспекти політичної комунікації в АР Крим: міжетнічний контекст / Ю. А. Тищенко // Національна безпека і оборона. – 2009. – № 5. – С. 77-83.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD109_2009_ukr.pdf. – Дата: 2.12.2020. «На проблеми міжетнічної взаємодії вказують і дані соціологічних досліджень. Так, на питання "Чи можна віднести Крим до конфліктогенних регіонів? 51% кримчан відповідають ствердно і лише третина – не погоджуються з цим твердженням. Ті, хто вбачає у Криму можливість виникнення конфліктів, вказують, що конфліктогенний потенціал криється у: протиріччі між українською владою і населенням; конфліктогенності у трикутнику кримські татари – інше населення – українська влада; націоналістичній політиці Києва, «свавіллі Меджлісу» та відсутності дієвої влади; земельних конфліктах; відсутності демократії та «насильстві» київської влади переважно в гуманітарному житті кримчан; міжнаціональних конфліктах між татарами та слов'янами, зростанні ісламського екстремізму. Серед потенційних конфліктогенних чинників називають також ряд геополітичних складових: «навколо Криму зіштовхуються інтереси багатьох держав». Частина опитаних негативно висловлюється і стосовно Української держави – «окупація Криму з боку України» (с. 77).

3273. Тищенко, Ю. А.
Суспільно-політичні процеси в АР Крим: основні тенденції / Ю. А. Тищенко, Р. Халілов, М. Б. Капустін. – Київ : Україна : Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2008. – 83 с. : табл.

3274. Тохтарова, І. М.
Деескалація етнонаціональної напруженості в АР Крим як фактор збереження сталого розвитку регіону / І. М. Тохтарова // Регіональна політика на сучасному етапі державотворення: проблеми децентралізації, ризики та перспективи впровадження : матеріали щоріч. загальноінститут. наук.-практ. конф. (Одеса, 2006 р.). – Одеса, 2006. – С. 168-170.

3275. Тохтарова, І. М.
Оцінювання державної політики у сфері етнонаціональних відносин в Автономній Республіці Крим : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держуправління: 25.00.02 «Механізми держ. управління» / І. М. Тохтарова ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2009. – 26 с. : рис., табл.

Режим доступу: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Avtoreferat/aacb1750-7fdf-492d-b829-4caff17fa162.pdf. – Дата: 4.11.2020.

3276. Федоров, А. В.
Правовой статус Крыма. Правовой статус Севастополя / А. В. Федоров. – Москва : Моск. ун-т, 1999. – 54 с.

3277. Форманчук, А. А.
Крымская автономия в конце XX века: случайность или закономерность? / А. А. Форманчук // Отечественная история. – 1999. – № 2. – С. 125-134.

3278. Формирование межэтнической и межконфессиональной толерантности в

Крыму: мониторинг существующей системы обучения и воспитания, рекомендации по развитию межкультурного образования и этнического просвещения населения : материалы «круглых столов» / Крым. отд-ние Ин-та востоковедения им. А. Е. Крымского НАН Украины ; ред.-сост. М. А. Араджиони. – Симферополь, 2003. – 272 с.

Зі змісту: Морозли, А. А. Результаты, полученные в ходе исследования «Национализм в молодёжной среде» (проект Таврической Группы Медиации, 2002 г.). – С. 3-36 ; Араджиони, М. А. Проблема формирования этнической и конфессиональной толерантности: проект разработки спецкурса «Культура добрососедства» для образовательных учреждений Крыма. – С. 37-47 ; Быкова, Е. В. Из опыта работы педагогических коллективов Крыма по воспитанию у школьников культуры добрососедства в условиях поликультурного образовательного пространства. – С. 48-54 ; Сейтвелиева, Д. Опыт содействия в решении вопросов образования на родном языке общественности Бахчисарайского района. – С. 72-76 ; Мухоморина, Л. Г. Мониторинг ситуации в дошкольном образовании Автономной Республики Крым. – С. 98-107 ; Кравцова, Л. Ф. Подготовка и переподготовка педагогических кадров АРК / Л. Ф. Кравцова, Н. Ю. Опенко. – С. 142-145 ; Обобщенная информация о состоянии организации обучения на крымскотатарском языке и изучения крымскотатарского языка в Крыму. – С. 172 ; Изучение языков национальных меньшинств в АРК. – С. 173-178 ; Национальный состав населения Автономной Республики Крым (согласно результатам переписи 2001 г.). – С. 167-178 ; Концепция образования на родных языках в Автономной Республике Крым. – С. 193-196 ; Постановление об обеспечении социально-экономического и этнокультурного развития ранее депортированного крымскотатарского народа (2000 г.) (извлечение). – С. 204-205.

3279. Хан, Е. А.

География выборов Верховного Совета Крыма в 1994 г. / Е. А. Хан // Культура народов Причерноморья. – 1997. – № 2. – С. 75-82.

3280. Хан, Е. А.

Электоральная география Крыма (по результатам выборов в 1994 г.) / Е. А. Хан // Ученые записки Симфероп. гос. ун-та. – 1997. – № 3 (42). – С. 83-95.

3281. Хан, Є. А.

Електоральна географія Криму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. геогр. наук: 11.00.02 «Економічна та соціальна географія» / Є. А. Хан ; Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 1999. – 20 с.

Зі змісту: Електорально-географічний аналіз виборів в Автономній Республіці Крим.

Режим доступу: http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/11.00.02%20Han%20EA.pdf. – Дата: 27.07.2020. «У третьому розділі дисертаційної роботи проведено географічний аналіз виборів в Автономній Республіці Крим. На прикладі конкретних процедур голосування доведено ефективність методики дослідження, практично підтверджені теоретичні положення дисертації, виділені основні характеристики електоральної географії регіону. Розглянуто вибори Президента України в Криму у 1994 р., вибори депутатів Верховної Ради України по багатомандатному виборчому округу в 1998 р., і в сукупності всі вибори, що відбувалися в 1994 р. у Криму (Президента України, Президента Криму, Верховної Ради Криму)». «Основним електорально-географічним водорозділом Криму є лінія «місто-село». Визначним у структуруванні політичних переваг виборців за лінією «місто-село» є мотив протистояння, котрий як у 1994 р., так і в 1998 р. визначав електоральну поведінку більшої половини кримських виборців. Лінія «місто-село» носить значною мірою абстрактний характер, виконує роль своєрідного соціального роздільника. Виходячи тільки з неї, можна побудувати типологію

регіонів Криму за параметрами їх політичної культури. За більш прискіпливим розглядом лінії «місто-село» у реальному (фізичному, а не ознаковому) просторі, вона одержує яскраві географічні риси. Так, на заході півострова переважає міське населення на сході – приблизно порівну сільське і міське, на півночі – сільське. Відповідно розходження у політичній культурі міського і сільського електорату визначає дія в Криму таких водорозділів, як «північ-південь», і «захід-схід». «Як показав географічний аналіз виборів у 1994 р., за умовами домінування міської політичної культури, яка характеризувалася підвищеною «революційністю», дифузія підтримки революційних політичних сил надійшла із заходу півострова (а на сході – від Керчі і Феодосії) на навколишні території. Міста були політичними центрами, навколо них формувалася напівпереферія і потім політична периферія».

3282. Холодний, М.
Хто захистить кримських українців? / М. Холодний // Сучасність. – 1991. – Ч. 9. – С. 100-109.

«Щораз заповзятіше лунають розпачливі заклики до захисту «русскоязичного насєлєнія» в республіках Прибалтики, Молдови, а останнім часом – віруючих Російської Православної Церкви в Західній Україні. А хто захистить національні права українців у Москві, де їх 2 мільйони» (с. 100). «За офіційними даними, українців у Кримській області – 700 тисяч. З перевертнями та соціяльно незахищеними, що записалися в росфяни, – близько мільйона. Серед них – багато наших земляків-чернігівців. І які ж права у цього «украинского меньшинства»?» (с. 101). «На 700 тисяч українців – жодної української церкви, школи, кляси, садка, групи. «Повна свобода вибору», – іронізує мати кількох дітей». «Товариство української мови в Ялті... упродовж двох років не може (або не хоче) зареєструватися». «Для топоніміки области типові назви Пушкіно, Чехово, Мічурінскоє...» (с. 102). «У Севастополі чудово розреклямовано «доблесті флоту Російської імперії». І ні слова про місце Запорізької Січі в історії чорноморської фльоти» (с. 103). «У бібліотеці цього [Ялтинського – уклад.] педагогічного училища Міністерства освіти України висять портрети Горького, Радіщева, Твардовського... і жодного – українського» (с. 106).

3283. Хрієнко, П.
Крим: амплітуди громадської думки / П. Хрієнко, Ю. Колесников // Політична думка. – 1994. – № 3. – С. 98-102.

Комплекс соціологічних досліджень низки суспільно-політичних проблем періоду 1992–1994 років.

3284. Чубаров, Р. А.
Крымская автономия: истоки и первые годы становления на новом этапе (1991–1992 гг.) / Р. А. Чубаров // Віче. – 2001. – № 1. – С. 146-156.

3285. Чумак, В. А.
Політичні процеси в Автономній Республіці Крим в умовах поглиблення системної кризи радянського суспільства другої половини 80-х років / В. А. Чумак // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2017. – Т. 28 (67), № 2. – С. 41-45. – Бібліогр.: 10 назв.

Режим доступу: http://tnu.edu.ua/sites/default/files/normativbasa/tnuistoriano2.pdf. – Дата: 9.12.2019.

3286. Шевченко, О. В.
АР Крим у бюджетних відносинах «центр – регіон» / О. В. Шевченко // Крим на шляху до стабільності й розвитку: проблеми та перспективи : матеріали круглого столу

(Севастополь, 26–27 жовт. 2006 р.). – Сімферополь, 2006. – С. 115-116.

3287. Шевчук, А.
Крим: внутрішні протиріччя та російський вплив (1989–1994) / А. Шевчук // Молода нація. – 1998. – № 8. – С. 46-88. – Бібліогр.: 75 назв.

3288. Шевчук, О. Г.
Територіальні особливості соціокультурного розвитку сучасного Криму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. геогр. наук: 11.00.02 «Екон. та соц. географія» / О. Г. Шевчук ; Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Сімферополь, 2007. – 20 с. : іл. – Бібліогр.: с. 17-18 (12 назв).

3289. Шестов, С. Н.
Землячество донбассовцев Крыма как связующее звено современного развития регионов / С. Н. Шестов, Е. С. Галушко // Крим – Донбас: історико-культурні взаємозв'язки : матеріали Всеукр. міжвуз. наук.-практ. семінару (Севастополь, 20–21 верес. 2013). – Севастополь, 2013. – С. 9-10.

3290. Штепа, С. О.
Етнополітичні проблеми Криму: роль Верховної Ради України в їх розв'язанні : монографія / С. О. Штепа. – Київ : Київ. ун-т, 2005. – 124 с.

3291. Шульга, Т. С.
Українська націонал-демократія та кримське питання в першій половині 1990-х рр.: на роздоріжжі між raison d'etat і демократичним ідеалом / Т. С. Шульга // Український історичний журнал. – 2013. – № 4. – С. 40-47. – Бібліогр.: 19 назв.

3292. Яремчук, В. Д.
Процес трансформації регіональної багатопартійності в АР Крим у 1991–2002 рр.: суперечності і наслідки / В. Д. Яремчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2016. – Вип. 5-6 (85-86). – С. 278-293. – Бібліогр.: 25 назв.

3293. Hordiienko, D.
Crimea within or Outside the Ukrainian borders : [Крим у та поза межами України] / D. Hordiienko // Наш Крим : зб. ст. – 2019. – Вип. IV. – С. 5-49. – Бібліогр.: 148 назв.

Див. також №: 9, 30, 36, 37, 43, 50, 78, 312, 324, 672, 975, 1188, 1471, 2001, 2004, 2009, 2011, 2023, 2040, 2892, 3096, 3105, 3124, 3172, 3173, 3683, 3789, 3790, 3826, 3879, 4025, 4064, 4123, 4165, 4175-4178, 4193.

Кримськотатарська громада

3294. Бекіров, Н. В.
Кримськотатарський рух і стратегія в Криму : хроніка поразок / Н. В. Бекіров // Демос. – 1995. – № 6. – С. 11-18.

3295. Бекіров, С. Н.
Диференціація національного руху кримських татар (кінець XX – початок XXI століття) / С. Н. Бекіров // Грані. – 2010. – № 1 (69). – С. 113-116.

3296. Бекіров, С. Н.
Кримськотатарський національний рух як суб'єкт політичного процесу в Криму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.05 «Етнополітологія та етнодержавознавство» / С. Н. Бекіров. – Сімферополь, 2011. – 20 с.

3297. Бекірова, Г.
Основні події та тенденції в розвитку кримськотатарського національного руху, громадських і громадсько-політичних організацій кримських татар (серпень 2010 – жовтень 2011 року) / Г. Бекірова // Політична мапа Криму: 2010–2011. Процеси і тенденції. – Київ ; Сімферополь, 2012. – С. 37-57.

3298. Бекірова, Е. Ш.
Підготовка педагогічних кадрів для національної кримськотатарської школи (початок XIX – кінець XX ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Е. Ш. Бекірова ; Ін-т вищої освіти АПН України, [Крим. гуманітарний ун-т]. – Київ, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (8 назв).

3299. Беліцер, Н.
Кримські татари як корінний народ: історія питання і сучасні реалії : посіб. для тих, хто прагне з'ясувати / Н. Беліцер. – Київ : Нац. газ.-журн. вид-во, 2017. – 117 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 116-118.

3300. Беліцер, Н.
Право на самовизначення в контексті кримськотатарського питання / Н. Беліцер // Законодавче забезпечення прав кримських татар в Україні. Питання та перспективи : матеріали «круглого столу» (Київ, 3 черв. 1999 р.). – Київ, 1999. – С. 10-52.

3301. Велігодський, В.
Сучасні проблеми політико-правового врегулювання питань повернення та облаштування депортованого населення за національною ознакою (1992–1999 рр.) / В. Велігодський // Культура народов Причерноморья. – 2004. – № 52, т. 1. – С. 11-16.

3302. Веліулаєва, Е. І.
Культурне відродження кримських татар (наприкінці XX – початку XXI ст.) / Е. І. Веліулаєва // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2006. – Вип. 18. – С. 75-84. – Бібліогр.: 12 назв.

3303. Вівчарик, М. М.
Кримськотатарський народ у правовому полі української держави / М. М. Вівчарик, М. М. Карабанов // Законодавче забезпечення прав кримських татар в Україні. Питання та перспективи : матеріали «круглого столу» (Київ, 3 черв. 1999 р.). – Київ, 1999. – С. 69-74.

3304. Возгрін, В.
Кримські татари: дискримінація, наслідки тліючого конфлікту / В. Возгрін // Проблеми міграції. – 1998. – Т. 3, ч. 2. – С. 34-43. – Бібліогр.: с. 43.

3305. Вынужденные мигранты: интеграция и возвращение / Ин-т этнологии и антропологии РАН ; ред. В. Тишков. – Москва : ИЭА, 1997. – 308 с. : ил.

Зі змісту: Степанов, В. Проблемы этнического сосуществования в Крыму ; Червонная, С. М. Возвращение и интеграция крымских татар в Крыму: 1990-е гг.

3306. Габриелян, О. А.
Крым. Депортированные граждане: возвращение, обустройство, социальная адаптация / О. А. Габриелян, В. П. Петров. – Симферополь : Изд. дом «Амена», 1997. – 108 с. – рус. и англ. языками.

Зі змісту: Деятельность органов государственной власти СССР и Украины по организации расселения и обустройства возвращающихся в Крым депортированных граждан. – С. 20-33 ; Современная ситуация в Крыму: проблемы социально-культурной и правовой адаптации репатриантов. – С. 34-47.

3307. Габриелян, О. А.
Крымские репатрианты: депортация, возрождение и обустройство / О. А. Габриелян (общ. ред.), С. А. Ефимов, В. Г. Зарубин и др. – Симферополь : Изд. дом «Амена», 1998. – 340 с.

Зі змісту: Начальный этап массового возвращения в Крым депортированных граждан, разработка концепции государственной программы и меры по ее финансовому и материально-техническому обеспечению ; Становление украинского государства и формирование его этнической политики ; Изменение статуса Крыма и отношение к этому различных общественно-политических сил и национальных движений ; Мероприятия по восстановлению прав и обустройству депортированных граждан в Крыму (1992–1997 гг.) ; Национально-культурное возрождение и адаптация репатриантов к новой среде обитания ; Население Крыма и репатрианты: демографические характеристики, структура и динамика развития национального состава ; Численность репатриантов и особенности расселения ; Процесс возвращения в демографических характеристиках ; Специфика и проблемы реинтеграции и обустройства крымских татар ; Особенности этнической интеграции в Крыму ; Бытовое обустройство репатриантов – крымских татар ; Особенности этнического самосознания крымских татар ; Религиозная ситуация в среде репатриантов.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-95519-0-0/966-95519-0-0.pdf.

Також: Режим доступу: https://na5ballov.pro/lib/noveish/185-gabrielyan-oa-i-dr-krymskie-repatrianty-deportaciya-vozvraschenie-i-obustroystvo.html. – Дата: 6.05.2019.

3308. Говорит Мустафа Джемилев : доклады на сессиях и конференциях Курултая крымскотатарского народа, 1991–2001 / ред. Э. Чубаров. – Симферополь : Оджакъ, 2001. – 244 с. : ил.

3309. Горобей, Т. І.
Освіта кримських татар: шляхи подолання труднощів / Т. І. Горобей // Відродження. – 2000. – № 1. – С. 27-28.

3310. Губогло, М. Н.
Крымскотатарский вопрос и современная этнополитическая ситуация в Крыму / М. Н. Губогло, С. М. Червонная // Межнациональные отношения в России и СНГ : семинар Моск. Центра Карнеги. – Москва, 1994. – Вып. 1: Доклады 1993–1994 гг. – С. 88-121.

3311. Джемилев, Р.
Краткий анализ событий, происходивших в Москве в июне–июле 1987 г., связанных с борьбой крымцев за возвращение на родину своих предков – в Крым и восстановление их государственности / Р. Джемилев. – Симферополь, 1997. – 60 с. : фот.

3312. Зінченко, Ю. І.
Кримськотатарська проблема: історія та сучасність : (до 60-річчя депортації) / Ю. І.

Зінченко // Український історичний журнал. – 2004. – № 3. – С. 62-73. – Бібліогр.: 22 назви.

«Друга половина 80-х рр. відзначилася найбільшою результативністю в кримськотатарському національному русі. З весни 1986 р. практично припинилися судові переслідування організаторів визвольної боротьби й почалося звільнення раніше засуджених. Зокрема, в грудні 1986 р. було достроково звільнено одного з лідерів руху – Мустафу Джемілева. Якісно нового розмаху кримськотатарський рух набув у 1987–1988 рр. Відбувалися мітинґи та демонстрації татар безпосередньо в Криму» (с. 70). «Позитивний резонанс викликало зняття будь-яких обмежень щодо місць проживання татар після їх повернення до півострова». «Після підписання відповідної Угоди з Узбекистаном, за даними на серпень 1999 р., з понад 61 тис. татар – громадян цієї країни, колишніх мешканців Криму – 58 % скористалися можливістю стати громадянами України. Серед татар, які проживають в Узбекистані (понад 200 тис. осіб), поміняли громадянство менше двох тис. осіб» (с. 71). «Відбувається також активізація ісламу. Вже з'явились ісламізовані форми політичних рухів серед кримських татар» (с. 72).

3313. Кирюшко, М. І.
Партія «Хізб ат-Тахрір» – нове регіональне релігійно-політичне явище в Україні / М. І. Кирюшко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2009. – Вип. 44. – С. 371-379. – Бібліогр.: 17 назв.

3314. Костенко, Н. В.
Кримсько-татарський конфлікт: ціннісний вимір / Н. В. Костенко ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : НІСД, 1995. – 39 с. : іл. – (Препринт ; вип. 39). – Бібліогр.: с. 33.

3315. Котигоренко, В. О.
Кримськотатарські репатріанти: проблема соціальної адаптації / В. О. Котигоренко ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : Світогляд, 2005. – 222 с.

3316. Котигоренко, В. О.
Соціальна адаптація кримськотатарських репатріантів: контекст політичних відносин / В. О. Котигоренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2006. – Вип. 30 : Курасівські читання – 2005, кн. 1. – С. 226-247. – Бібліогр.: 27 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/NZ30_1_33.pdf. – Дата: 3.04.2019. «Підписання у 1997 році широкомасштабного договору між Україною і Росією, а також досягнення угоди щодо Чорноморського флоту задекларувало взаємовизнання сторонами існуючих міждержавни кордонів. Таким чином остаточно інституювалась українська належність Криму і Севастополя. Щоправда, це не вгамувало деяких російських націонал-радикально орієнтованих політиків» (с. 228). «Було покладено край сподіванням російських політиків збільшити національний геополітичний ресурс шляхом відокремлення від України Криму, а кримських сепаратистів позбавлено підстав апелювати до своїх однодумців у владі Російської Федерації» (с. 228-229). «Під час обговорення депутатами ВР автономії узгодженого із чинною Конституцією України проекту нової Конституції АРК у листопаді 1998 року голова кримського парламенту Л. Грач зайняв лояльну позицію щодо органів влади і правового поля України» (с. 229). «Під час обговорення депутатами ВР автономії узгодженого із чинною Конституцією України проекту нової Конституції АРК у листопаді 1998 року голова кримського парламенту Л. Грач зайняв лояльну позицію щодо органів влади і правового поля України» (с. 229). «І все ж наприкінці 1990-х років влада Криму

почала робити деякі кроки в напрямі ширшого залучення кримських татар до державно-політичного життя» (с. 230).

3317. Кривицька, О. В.
Деякі конфліктогенні аспекти інтеграції кримських татар в українське суспільство // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 травня 2004 р. – Київ, 2004. – С. 58-65.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-8009-40-1/966-8009-40-1.pdf. – Дата: 4.01.2021.

3318. Кримські татари і українське суспільство: проблеми політичної та соціальної інтеграції : матеріали конф. (Київ, 26–27 листоп. 1998 р.) / Укр. незалежний центр політичних досліджень. – Київ, 1998. – 123 с.

3319. Кримські татари: історія і сучасність : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 13–14 трав. 1994 р.) / Ін-т національних відносин і політології НАН України ; ред. І. Ф. Курас. – Київ, 1995. – 234 с.

Зі змісту: Джемилев, М. Национально-освободительное движение крымских татар. – С. 5-20 ; Бекиров, Н. В. Право крымских татар как коренной нации Крыма на самоопределение. Украинское государство и современная этносоциальная ситуация в Крыму. – С. 58-76.

3320. Кримські татари: «національна меншина» або «корінний народ». Політичний та юридичний аспекти питання : матеріали «круглого столу» (Київ, 5 лют. 1999 р.) / Укр. незалежний центр політичних досліджень. – Київ, 1999. – 120 с.

3321. Крымские татары: проблемы репатриации : кол. монография / Ин-т востоковедения РАН ; отв. ред.: А. Р. Вяткин, Э. С. Кульпин. – Москва, 1997. – 171 с. : ил.

Аналіз соціальних, демографічних, екологічних, політичних та ідеологічних проблем репатріації.

3322. Курас, І. Ф.
Кримськотатарська проблема в контексті сучасної етнополітичної ситуації в Україні / І. Ф. Курас // Етнічні меншини Східної та Центральної Європи: компаративний аналіз становища та перспектив розвитку. – Київ, 1994. – С. 108-114.

Діяльність політичних партій і рухів, більшість з яких «відстоюють російську національну ідею», кінцева мета, за словами представника блоку «Росія», «відновлення єдності з Росією та іншими державами СНД» (с. 110). «З яких би позицій не виходили різні політичні сили і партії, об’єктивна проблема Криму визначається: геополітичним значенням півострова, національним складом населення, природно-кліматичними умовами, татарською репатріацією, розподілом сил у місцевих владних структурах. Всі ці фактори визначають реєстр загроз – від міжетнічного протистояння до глобального українсько-російського конфлікту» (с. 111).

3323. Ліщук, Д.
Українці і кримські татари: що спільного і що об’єднує / Д. Ліщук. – Чернівці, 2014. – 76 с. : іл., карти. – Бібліогр.: 33 назв.

3324. Ляшенко, О. О.
Кримськотатарські політичні організації у виборчих кампаніях 1994–2002 рр. / О. О. Ляшенко // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспіль-

ство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 трав. 2004 р. – Київ, 2004. – С. 225-234.

3325. Макаренко, Ю.
Кримськотатарський рух як визначальний чинник інтеграції кримських татар в українське суспільство / Ю. Макаренко // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 травня 2004 р. – Київ, 2004. – С. 3-13. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-8009-40-1/966-8009-40-1.pdf. – Дата: 4.01.2021.

3326. Маначинський, О. Я.
Історична справедливість в контексті нових реалій. Крим: чого чекати від повернення депортованого населення / О. Я. Маначинський, Б. О. Парахонський // Політика і час. – 2000. – № 10. – С. 26-37.

3327. Муратова, Э. С.
Вопросы религии и политики в восприятии мусульман Крыма [Електронний ресурс] / Э. С. Муратова // Українське релігієзнавство. – 2010. – Спецвип. 1. – Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/44220/2010_1s_16.pdf?sequence=1. – Дата: 10.03.2020.

Соціологічне опитування «Крымские мусульмане: кто мы, какие мы?» проводилось у листопаді–грудні 2008 року кафедрою політичних наук Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, у 32 населених пунктах – селищах компактного проживання кримських татар. Серед запитань: іслам у системі самоідентифікації кримських татар; ставлення до Меджлісу кримськотатарського народу; сприйняття релігійної політики України.

3328. Никифоров, А. Р.
Политические процессы в крымскотатарском национальном движении (2010–2013 гг.) / А. Р. Никифоров // Вісник СевНТУ. Серія: Політологія. – 2014. – Вип. 145. – С. 214-218. – Бібліогр.: 14 назв.

3329. Основні етапи кримськотатарського Національного руху : доповідь голови ОКНР М. Джемілєва на Першій сесії Курултаю кримськотатарського народу 26 червня 1991 р. // Кримськотатарське питання. – 2002. – Вип. 2 (26). – С. 4-10.

Режим доступу: http://qtmm.org/public/images/ckeditor/file/quick-folder/krymskotatarskiy_vopros_2_26_2002.pdf. – Дата: 14.06.2019. У випуску «подано лише виступи відомого правозахисника і дисидента радянських часів, лідера кримськотатарського національного руху, голови Меджлісу кримськотатарського народу, голови Ради представників кримськотатарського народу при Президентові України, народного депутата України Мустафи Джемілєва на Курултаях (загальнонаціональних з'їздах) кримськотатарського народу за період з 1991 по 2002 роки і коротко – історія загальнонаціональних з'їздів кримськотатарського народу» (с. 3).

3330. Панчук, М. І.
Проблема інтеграції кримськотатарського народу в українське суспільство на сторінках регіональної преси / М. І. Панчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2006. – Вип. 30 : Курасівські читання – 2005, кн. 1. – С. 315-323. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/NZ30_1_33.pdf. – Дата: 3.04.2019.

3331. Парахонський, Б. О.
Кримськотатарська проблема: сучасний стан і перспективи її вирішення / Б. О. Парахонський // Кримські студії. – 2000. – № 1. – С. 25-3.

3332. Подкур, Р. Ю.
Як відбувалася адаптація кримськотатарського населення у Криму? / Р. Ю. Подкур // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 458-463.

3333. Прибыткова, И. М.
Возвращение: о процесах депортированных в 1944 г. крымских татар на историческую родину) / И. М. Прибыткова, С. А. Макеев // Философская и социологическая мысль. – 1990. – № 7. – С. 26-29.

3334. Прибыткова, И. М.
Правовые и гуманитарные проблемы реинтеграции ранее депортированных в Крыму : аналит. доклад / И. М. Прибыткова. – Киев : ВАИТЭ, 1999. – 264 с.

3335. Прибыткова, И. М.
Современные миграционные процессы: обустройство и адаптация ранее депортированных татар в Крыму / И. М. Прибыткова // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2000. – № 1. – С. 154-155.

3336. Прибыткова, И. М.
Эмиграционный потенциал крымских татар / И. М. Прибыткова // Социологические исследования. – 1999. – № 10. – С. 99-100.

3337. Римаренко, С. Ю.
Кримськотатарський народ: законодавче забезпечення та практичні реалії / С. Ю. Римаренко // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : [зб. матеріалів семінару у рамках Всеукр. наук.-практ. конф. 13–14 трав. 2014 р.]. – Київ, 2004. – С. 75-79.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-8009-40-1/966-8009-40-1.pdf. – Дата: 4.01.2021.

3338. Рябцев, О. В.
К оценке деятельности крымско-татарского национального движения в контексте проблем региональной безопасности / О. В. Рябцев // Юг России Украина в геополитическом контексте. – Ростов-на-Дону, 2007. – С. 142-152.

3339. Рябцев, О. В.
Крымско-татарское национальное движение: современное состояние и перспективы развития / О. В. Рябцев. – Ростов-на-Дону : СКНФ ВШ ЮФУ, 2007. – 167 с.

3340. Семена, М. М.
«Народний фронт» проти «Незалежного форуму». Розбіжності в суспільних рухах кримських татар набувають небезпечних форм / М. М. Семена // Кримськотатарське питання. – 2012. – Вип. 1 (41). – С. 28-32.

«Нещодавно в Криму відбулася остаточна політична поляризація кримськотатарських громадських організацій. З одного боку, сталося об’єднання рухів, які звинувачують Меджліс у бездіяльності та неефективності, домагаються відставки Мустафи Джемілєва і Рефата Чубарова». «Вони... підписали меморандум про створення Кримськотатарського народного фронту». «При цьому один із учас-

ників зборів Решат Аблаєв неоднозначно заявив, що той, хто не згоден з цими вимогами і не підпише меморандум, вважатиметься «ворогом народу» (с. 28). «Складається думка, що створення «Кримськотатарського народного фронту» – масштабна багатоходова комбінація з руйнування єдності кримських татар» (с. 29). «Одна річ – перебувати у крайній опозиції і критикувати Меджліс за всі його і добрі, і погані справи, інша річ – звалити на себе цей тягар, щоб нести відповідальність». «Кримськотатарський народний фронт насправді не є реальною альтернативою системі Курултай-Меджліс і не має перспективи кардинального впливу на народ. Але тут потрібно говорити ще й про зовнішній чинник, як український, так і російський. Він є, але не має вирішального впливу» (с. 32). У журналі подано також документ (с. 39-40) «Меморандум про створення «Кримськотатарського народного фронту»».

3341. Соціально-економічні аспекти інтеграції кримських татар : матеріали «круглого столу» (17 берез. 1999 р.) / Укр. незалежний центр політичних досліджень за підтримки фонду «Ноу-Хау» уряду Великобританії. – Київ : Укр. незалеж. центр політ. досліджень, 1999. – 80 с.

3342. Тищенко Ю. А.
Проблеми позиціонування еліт у контекті кримськотатарського питання / Ю. А. Тищенко // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 травня 2004 р. – Київ, 2004. – С. 79-86.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/966-8009-40-1/966-8009-40-1.pdf. – Дата: 4.01.2021.

3343. Фірсов, Р. М.
Соціально-економічний аспект повернення кримських татар 1987–1994 рр. / Р. М. Фірсов // Університет. – 2007. – № 1. – С. 54-60 ; № 2. – С. 51-60.

3344. Фірсов, Р. М.
Формування цілей та завдань кримськотатарського національного руху 1990–1991 рр. / Р. М. Фірсов // Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13–14 трав. 2004 р. – Київ, 2004. – С.161-180.

3345. Хаяли, Р. И.
Крымские татары в этническом и социальном составе населения Автономной Республики Крым между Всесоюзной переписью 1989 г. и Всеукраинской переписью 2001 г. / Р. И. Хаяли // Культура народов Причерноморья. – 2004. – № 50, т. 1. – С. 78-83.

3346. Хуршутов, А.
Как это было: из истории национального движения крымских татар / А. Хуршутов, А. Ячик. – Симферополь : Доля, 2007. – 144 с. : ил., портр.

3347. Червонная, С. М.
Кримськотатарский национальний рух і сучасна ситуація в Республіці Крим (до червня 1993 р.) / С. М. Червонная // Етнічні меншини Східної та Центральної Європи: компаративний аналіз становища та перспектив розвитку. – Київ, 1994. – С. 100-107.

«Безумовно, ні про яке насилля, «масові безпорядки», і, взагалі, широкомасштабні насильницькі дії з боку кримських татар, котрих прибічники радянсько-комуністичного реваншу хотіли би бачити основними винуватцями всіх бід, щоб знову накликати на них жорстокість державних репресій, не може бути й

мови: цього в Криму немає». «Ескалація» напруженості та конфліктів, як єдино можлива і неминуча відповідь на насилля виявилась передбаченою частиною програми кримськотатарського руху, заявленою на початку 1993 року» (с. 105).

3348. Червонная, С. М.
Крымʼ 97. Курултай против раскола / С. М. Червонная ; Ин-т этнологии и антропологии РАН. – Москва : ИЭА, 1998. – 32 с. – (Исследования по прикладной и неотложной этнологии ; документ № 113).

Політична криза у кримськотатарському національному русі, протистояння між партією Мустафи Джемілєва ОКНД і радикальною партією «Адалет» Меджліса.

3349. Червонная, С. М.
Крымскотатарское национальное движение (1991–1993 гг.) / С. М. Червонная ; Ин-т этнологии и антропологии РАН. – Москва : ИЭА, 1994. – 24 с. – (Исследования по прикладной и неотложной этнологии ; документ № 57).

Повернення кримськотатарського народу на етнічні землі, діяльність Меджлісу, події у селищі «Червоний Рай».

3350. Червонная, С. М.
Крымскотатарское национальное движение (1994–1996) / С. М. Червонная ; Ин-т этнологии и антропологии РАН. – Москва : ИЭА, 1997. – 30 с. – (Исследования по прикладной и неотложной этнологии ; документ № 101).

Режим доступу: http://static.iea.ras.ru/neotlozhka/101-Chervonnaya.pdf. – Дата: 10.03.2020.

3351. Чорна, М.
Незвані гості на рідній землі: кримськотатарське питання – від Кравчука до Франчука : (проблеми депортованих народів Криму) / М. Чорна // Демос. – 1994. – № 6. – С. 14-17.

3352. Ширай, В. В.
Відродження та розвиток освіти та культури кримськотатарського народу наприкінці XX ст. / В. В. Ширай // Гілея : наук. вісник. – 2013. – Вип. 79. – С. 70-71. – Бібліогр.: 9 назв.

3353. Ширай, В. В.
Діяльність органів державної влади України щодо правового забезпечення репатріації кримських татар у 1991–2004 рр. / В. В. Ширай // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2015. – Вип. 42. – С. 218-221. – Бібліогр.: 19 назв.

3354. Ширай, В. В.
Розвиток кримськотатарського національного руху в Україні наприкінці XX ст. / В. В. Ширай // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2014. – Вип. XXXVIII. – С. 266-269.

3355. Ширай, В. В.
Соціально-економічне становище кримських татар в Україні наприкінці XX – початку XXI ст. / В. В. Ширай // Гілея : наук. вісник. – 2012. – Вип. 59. – С. 173-176. – Бібліогр.: 9 назв.

3356. Ширай, В. В.
Суспільно-політичне становище кримських татар в Україні кінця XX – початку XXI

ст. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. В. Ширай ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – 203 с. – Бібліогр.: 201 назва.

Зі змісту: Формування політико-правових і організаційних засад репатріації та соціальної адаптації кримських татар. – С. 18-49 ; Практична діяльність органів державної влади України щодо розв'язання соціально-економічних проблем кримських татар. – С. 50-81 ; Заходи з підтримки та розвитку культури й освіти кримськотатарського народу. – С. 82-111 ; Процеси в кримськотатарському національному русі в Україні та зусилля влади із впливу на них. – С. 112-141 ; Взаємодія України на міжнародній арені у питанні облаштування кримських татар. – С. 142-170.

Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Shyrai_Volodymyr/Krymski_tatary_v_Ukraini_naprykintsi_KhKh_-_na_pochatku_KhKhI_st.pdf. – Дата: 6.05.2019.

3357. Ширай, В. В.
Формування політико-правових засад репатріації та соціальної адаптації кримських татар наприкінці XX – початку XXI ст. / В. В. Ширай // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2012. – Вип. 112. – С. 59-61. – Бібліогр.: 12 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/istoriya_112_2012.pdf. Дата: 17.04.2019.

3358. Щерба, О. В.
Особливості участі кримських татар у виборчих процесах України / О. В. Щерба, П. П. Черник // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 500-503. – Бібліогр.: 14 назв.

3359. Якименко, Ю.
Політико-правові проблеми кримськотатарського народу: підходи до вирішення / Ю. Якименко // Національна безпека і оборона. – 2009. – № 5. – С. 84-88.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD109_2009_ukr.pdf. – Дата: 2.12.2020. «Проблеми визначення правового статусу кримськотатарського народу як корінного народу України, введення у правове поле його інститутів, а також законодавчого відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою, досі залишаються невирішеними. Невизначеність ситуації є чинником напруженості у відносинах між владою та політичним керівництвом кримськотатарського народу, ускладнює процес облаштування репатріантів. Водночас, вирішення цих проблем вимагає врахування певних ризиків, зокрема, з точки зору впливу на міжнаціональні відносини у Криму та в Україні в цілому» (с. 84).

3360. Якубова, Л. Д.
Що зробила Україна у справі відновлення історичної справедливості щодо репресованих народів? / Л. Д. Якубова // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 455-457.

3361. Ярмоленко, М. І.
Кримські татари в Автономній Республіці Крим: проблеми мови та історичної топоніміки / М. І. Ярмоленко // Краєзнавство. – 2012. – № 4. – С. 58-62. – Бібліогр.: 21 назва.

Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2012_4/9.pdf. – Дата: 10.05.2019.

Див. також №: 14, 15, 23, 28, 44, 54, 60, 301, 320, 335, 985, 2091, 2754,

3417, 3771, 3983, 4786, 4812.

3. НАЦІОНАЛЬНІ СПІЛЬНОТИ

3362. Адамович, С. В.
Міжнаціональна ситуація в Україні напередодні Всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. / С. В. Адамович // Галичина. – Івано-Франківськ, 2016. – № 28. – С. 69-72. – Бібліогр.: 17 назв.

3363. Актуальні питання законодавчого регулювання захисту прав національних меншин в Україні та шляхи їх реалізації в умовах поліетнічного регіону: аналіз, оцінки : матеріали круглого столу (Ужгород, 21 груд. 2011 р.) / Відділ у справах національностей Закарпат. облдержадмін., Ужгород. нац. ун-т, Центр культур національних меншин Закарпаття та ін. ; відп. за вип. С. І. Ігнатович. – Ужгород : Ліра, 2012. – 328 с.

3364. Биков, О. М.
Конституційно-правовий статус національних меншин в Україні : монографія / О. М. Биков ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2001. – 354 с.

Зі змісту: Становлення конституційно-правового статусу національних меншин в незалежній Україні. – С. 45-59 ; Права і свободи національних меншин в Україні та механізм їх реалізації. – С. 60-106 ; Юридичні гарантії забезпечення прав та свобод національних меншин в Україні. – С. 107-174.

3365. Бубенок, О. Б.
Мусульманське населення на теренах сучасної України: особливості формування етнічного складу / О. Б. Бубенок // Східний світ. – 2006. – № 1. – С. 25-48. – Бібліогр.: 135 назв.

3366. Воропаева, Т. С.
Самоидентификация украинцев и русских на юге России и Украины: комплексный анализ / Т. С. Воропаева // Юг России и Украины в прошлом и настоящем: история, экономика, культура. – Белгород, 2009. – С. 193-196.

3367. Воропаєва, Т. С.
Специфіка самоідентифікації етнічних українців на Півдні України / Т. С. Воропаєва // Проблеми національно-культурної самоідентифікації українців на Півдні і Сході України в контексті етнополітики Європейського Союзу : матеріали наук. конф. (Одеса, 6 черв. 2007 р.). – Одеса, 2007. – С. 61-65.

3368. Гаджаман, А. М.
Державна політика України щодо національних меншин (1991–2010 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / А. М. Гаджаман ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – 16 с.

3369. Довгалюк, Х. О.
Організація та функціонування товариств національних меншин (на прикладі Карпатського єврорегіону України 1991–2001 рр.) / Х. О. Довгалюк // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 374-383.

3370. Ємець, О. І.
Меншини в Україні : [проблеми національних меншин в процесі державотворення] / О. І. Ємець // Кур'єр ЮНЕСКО. – 1993. – Серпень [№ 8]. – С. 46-48.

3371. Зан, М. П.
Особливості етнополітичного лідерства у контексті парламентської репрезентації мінотарних етнічних груп України / М. П. Зан // Міжнародні та політичні дослідження. – 2019. – Вип. 33. – С. 143-168 : табл. – Бібліогр.: с. 163-164.

Режим доступу: http://heraldiss.onu.edu.ua/article/view/209084. – Дата: 25.02.2021. «Предметом студії виступають громадські та політичні лідери, як правило очільники національно-культурних товариств, фондів, етнополітичних партій. Автор застосовує методику аналізу електоральної статистики парламентських виборів 1990, 1994, 1998, 2002, 2006, 2007, 2012, 2014 та 2019 років. Відтак синтетично узагальнено репрезентацію міноритарної етнічності у Верховній Раді України всіх дев'яти скликань. Зроблено акцент на політичній участі та представництві в українському парламенті політиків із поліетнічних регіонів України (Крим, Східна Україна, Північне Приазов'я, Одещина, Чернівеччина, Закарпаття)» (с. 143).

3372. Зеркаль, М. М.
Дискурс трансформації політики міністерства освіти, науки, молоді і спорту України щодо проблеми освіти етносів (1990–2000-і роки) / М. М. Зеркаль // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 3.34. – С. 31-37. – Бібліогр.: 29 назв.

Режим доступу: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/61.pdf. – Дата: 16.04.2019.

3373. Зеркаль, М. М.
Зміни політики вищих органів державної влади України в галузі освіти національних меншин (1990–2000-і рр.) / М. М. Зеркаль // Scriptorium nostrum : електрон. іст. журн. – 2015. – № 1-2. – С. 199-211.

3374. Зеркаль, М. М.
Код ідентичності. Освіта етноменшин України. 1990–2000 роки : монографія / М. М. Зеркаль. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 434 с. – До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського.

3375. Зеркаль, М. М.
Місце і роль недільних шкіл та факультативного навчання в системі освіти етноменшин України (1991–2011 рр.) / М. М. Зеркаль // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 3.33. – С. 54-59 : табл. – Бібліогр.: 32 назви.

Режим доступу: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/6.pdf. – Дата: 10.04.2019.

3376. Зеркаль, М. М.
Освіта національних меншин України (1990–2000-ті рр.) / М. М. Зеркаль // Український історичний журнал. – 2013. – № 2. – С. 121-135 : табл. – Бібліогр.: 49 назв.

Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/journal/2013/2/8.pdf. – Дата: 16.04.2019.

3377. Кирюшко, М. І.
Мусульмани в українському суспільстві: соціальні орієнтації та політичні погляди / М. І. Кирюшко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. Серія: Політологія і етнологія. – 2003. – Вип. 24. – С. 339-352.

3378. Кирюшко, М. І.
Мусульмани у незалежній Україні: політологічний дискурс / М. І. Кирюшко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. – Вип.18. – Київ, 2002. – С. 289-303.

3379. Кирюшко, М. І.
Мусульманська спільнота в сучасній Україні / М. І. Кирюшко // Сьомі сходознавчі читання А. Кримського : тези доп. Міжнар. наук. конф., Київ, 4–5 черв. 2003 р. – Київ, 2003. – С. 189-191.

3380. Ковач, Л. Л.
Етнічні спільноти Донбасу у суспільно-політичному просторі регіону / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2013. – Вип. 5 (67). – С. 32-53.

3381. Ковач, Л. Л.
Етнокультурний розвиток Закарпаття в період незалежності України / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2008. – Вип. 37. – С. 187-201.

3382. Ковач, Л. Л.
Національно-освітня політика України: стан, проблеми та шляхи вдосконалення (на прикладі етнічних груп донбаського регіону) / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 2. – С. 153-166.
Режим доступу: https://bit.ly/2QZqhic. – Дата: 7.06.2019.

3383. Ковач, Л. Л.
Освітній рівень етнічних груп Донбаського регіону в контексті суспільно-політичних перетворень сучасної України / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2012. – Спецвипуск. – С. 99-111.

3384. Ковач, Л. Л.
Освітній рівень найбільш чисельних етнічних груп населення Донбасу за результатами першого Всеукраїнського перепису населення 2001 р. / Л. Л. Ковач // Дні науки історичного факультету–2012 : прогр. і матеріали V міжнар. наук. конференції. – Київ, 2012. – С. 37-40.

3385. Ковач, Л. Л.
Система освіти національних меншин Закарпаття: сучасний стан, проблеми та тенденції розвитку / Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 34. – С. 254-264. – Бібліогр.: 19 назв.

3386. Колісник, Ю. В.
Преса національних меншин України в умовах становлення демократії (1992–1997 рр.) / Ю. В. Колісник ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ПАІС, 1999. – 35 с. : табл. – Бібліогр.: 19 назв.

3387. Коцур, В. В.
Національні меншини в стратегіях політичної боротьби в Україні початку XXI століття / В. В. Коцур // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – 2018. – Вип. 43. – С. 173-181. – Бібліогр.: 15 назв.

3388. Коцур, В. В.
Національні меншини півдня України в суспільно-політичних процесах початку XXI ст. / В. В. Коцур // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 137. – С. 76-80. – Бібліогр.: 16 назв.

3389. Коцур, В. В.
Національні меншини Сходу–Заходу України в політичних перегонах початку XXI ст. і уроки для майбутнього / В. В. Коцур // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 133. – С. 62-67. – Бібліогр.: 23 назви.

3390. Коцур, В. В.
Національні меншини України в контексті суспільно-політичних трансформацій 90-х рр. XX ст. – поч. XXI ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. В. Коцур ; Ін-т історії України НАН України, Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Київ, 2020. – 42 с. – Бібліогр.: с. 33-39 (59 назв).

3391. Коцур, В. В.
Національні меншини України в контексті суспільно-політичних транформацій 90-х рр. XX ст. – початку XXI століття : монографія / В. В. Коцур. – Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я. М., 2019. – 594 с. – Бібліогр.: с. 512-583 (1003 назви).

Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/natsionalni_menshyny_ukrainy-1.pdf. – Дата: 2.12.2020.

3392. Коцур, Л. М.
Національні меншини України в етнополітичних процесах наприкінці 1980-х – у 1990-х рр. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. М. Коцур ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2015. – 423 с. – Бібліогр.: с. 182-299 (1268 назв).

Зі змісту: Норматовно-правове регулювання участі національних меншин в громадсько-політичному житті України наприкінці 1980-х – у 1990-і рр. – С. 42-81 ; Реалізація інтересів національних меншин в політичному житті України наприкінці 1980-х – у 1990-і рр. – С. 82-128 ; Національні меншини у суспільно-політичних рухах. – С. 82-98 ; Електоральні вподобання національних меншин під час виборів Президента України. – С. 120-128 ; Національні меншини в політичній системі наприкінці 1980-х – у 1990-і рр. – С. 129-173 ; Діяльність представників національних меншин у Верховній Раді. – С. 129-138.

Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Kotsur_Lesia/Natsionalni_menshyny_Ukrainy_v_etnopolitychnykh_protsesakh_naprykintsi_1980-kh__u_1990-kh_rr.pdf. – Дата: 13.05.2019.

3393. Кресіна, І. О.
Статус національних меншин як фактор етнокультурного розколу України / І. О. Кресіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2013. – Вип. 59. – С. 455-461.

3394. Луцишин, Г. І.
Національні меншини у політичному житті України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Г. І. Луцишин ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2002. – 190 с.

3395. Мащенко, І. Ю.
Національно-культурне відродження етнічних меншин Центральної України в 90-х роках XX ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / І. Ю. Мащенко ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2002. – 19 с.

3396. Мельник, І.
Національний склад населення та мовна ситуація в Україні / І. Мельник // Державність. – 1992. – № 2. – С. 44-50.

3397. Мельник, С.
Етнічне та мовне розмаїття України : аналітичний огляд ситуації / С. Мельник, С. С. Черничко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Закарпат. угор. ін-т ім. Ференца Ракоці II. – Ужгород : ПоліПрінт, 2010. – 164 с. : табл.

Зі змісту: Загальна характеристика мовних меншин України. – С. 11-57 ; Соціальні та лінгвістичні особливості мовних спільнот України. – С. 58-147 ; Росіяни в Україні та українсько-російський білінгвізм. – С. 67-82 ; Молдовани, румуни, угорці, болгари, словаки та поляки в Україні. – С. 84-91 ; Роми (цигани) в Україні. – С. 91-95 ; Кримські татари. – С. 95-97 ; Гагаузи. – С. 97-98 ; Караїми і кримчаки: загрожені етноси. – С. 98-100 ; Меншина у титульній нації? Русини. – С. 100-103 ; «Нова меншина»: іммігранти. – С. 103 ; Непомітна меншина: «країна глухих». – С. 103-104.

Режим доступу: http://www.kmf.uz.ua/hun114/images/konyvek/melnyik_csernicsko.pdf. – *Також:* https://mek.oszk.hu/14800/14802/14802.pdf. – Дата: 18.11.2020. «У Фінляндії, наприклад, фінська мова жестів визнана на законодавчому рівні, і мовні права людей з вадами слуху гарантуються конституцією. Так само, знакова мова глухих визнана окремою мовою у Греції, Португалії, Швеції, тощо. У Новій Зеландії мова жестів є третьою офіційною мовою з 2006 року». «Європейський парламент у 1988 та 1998 роках висловив рекомендації щодо мовних прав людей з вадами слуху. Незважаючи на всі ці аспекти, тільки Цивільно-процесуальний кодекс України згадує про знакову мову глухих (стаття 55). Закон дає змогу таким людям виступати свідками за умови участі у процесі сурдоперекладача» (с. 104).

3398. Мельничук, Т. А.
Динаміка змін національного складу сільського населення України (1989–2001 рр.) / Т. А. Мельничук // Наукові праці Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-ту. Історичні науки. – 2004. – Т. 13. – С. 229-233. – Бібліогр.: 18 назв.

3399. Мигович, І. І.
Закарпатський соціум: етнологічний аспект / І. І. Мигович, М. П. Макара ; Ужгород. держ. ун-т, Ін-т соціології НАН України. – Ужгород : Патент, 2000. – 158 с.

3400. Міжнаціональні відносини і національні меншини України : стан, перспективи / упоряд.: Р. Ш. Чілачава, Т. І. Пилипенко ; ред. Р. Ш. Чілачава. – Київ : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2004. – 382 с. : табл.

3401. Міронова, І. С.
Національні меншини в період незалежності України (1991–2016 рр.) / І. С. Міронова

// Чорноморський літопис. – 2016. – Вип. 11. – С. 67-74. – Бібліогр.: 17 назв.

3402. Національні меншини України : інформ. довідник / упоряд.: Т. І. Пилипенко, А. І. Осауленко. – Київ : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 1995. – 51, [45] с.

3403. Рафальський, О. О.
Питання національних меншин в процесі міжнародного визнання України / О. О. Рафальський // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 1999. – Вип. 9. – С. 260-267.

3404. Римаренко, С. Ю.
Самоорганізація етнічних груп в Україні / С. Ю. Римаренко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2013. – Вип. 2 (64). – С. 232-242.

3405. Римаренко, Ю. І.
Національний розвій України : проблеми і перспективи : монографія / Ю. І. Римаренко. – Київ : Юрінком, 1995. – 272 с. – Бібліогр.: с. 261-268 (145 назв).

3406. Роздайбіда, Л.
Виборча система і національні меншини в Україні / Л. Роздайбіда // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2010. – Вип. 6 (50). – С. 262-266. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzipiend_2010_6_32. – Дата: 14.05.2019.

3407. Рудницька, Т. М.
Етнічні спільноти України: тенденції соціальних змін / Т. М. Рудницька ; Ін-т соціології НАН України. – 2-ге вид. – Київ, 1998. – 170 с. – Бібліогр.: с. 140-170.

3408. Рудницька, Т. М.
Національні групи і мовні процеси в Україні / Т. М. Рудницька // Філософська і соціологічна думка. – 1991. – № 5. – С. 145-155.

3409. Рудницька, Т. М.
Соціальна динаміка етнічних спільнот України: загальнонаціональні тенденції і регіональні особливості : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра соціол. наук: 22.00.03 «Соціальні структури та соціальні відносини» / Т. М. Рудницька ; Ін-т соціології НАН України. – Київ, 1996. – 413 с.

3410. Скуратовський, А.
Культура міжнаціонального спілкування: проблеми регулювання та саморегулювання / А. Скуратовський. – Київ : Вища школа, 1991. – 255 с.

3411. Супруновський, І. П.
Представники національних меншин Одещини – рівноправні громадяни вільної України / І. П. Супруновський // Духовність і культура у формуванні особистості та відродженні національної самосвідомості : матеріали міжнар. наук. конф. – Одеса, 1999. – С. 19-24.

3412. Ткаченко, Є. В.
Правовий захист прав етнічних та мовних меншин : навч. посібник / Є. В. Ткаченко.

– Київ : Голембовська О. О., 2018. – 315 с.

Зі змісту: Правове регулювання національно-етнічних відносин в Україні. – С. 45-63 ; Захист прав етнічних меншин в Україні. Право на національно-культурну автономію. – С. 83-104 ; Правовий статус мов етнічних меншин в Україні. – С. 218-273.

Режим доступу: https://bit.ly/34dH2hs. – Дата: 14.12.2020.

3413. Токар, П.
Національний рух на Закарпатті. 1988–1993 рр. : соціолого-політологічний аналіз / П. Токар. – Ужгород, 2002. – 148 с.

3414. Чілачава, Р. Ш.
Пріоритети та стратегія реалізації державної політики у сфері міжнаціональних відносин України / Р. Ш. Чілачава, Т. І. Пилипенко // Сприяння поширенню толерантності у поліетнічному суспільстві. – Київ, 2002. – С. 54-61.

3415. Шайхатдінов, А. З.
Етнічна структура Донецької області та особливості самоідентифікації основних етнічних груп регіону / А. З. Шайхатдінов // Гілея : наук. вісник. – 2009. – Спецвип. – С. 279-288. – Бібліогр.: 31 назва.

Досліджено динаміку змін етнічного складу Донецької області в період між переписами населення 1989 і 2001 рр., розглянуто специфіку самоідентифікації та територіального розміщення чотирьох найчисельніших етнічних груп області – українців, росіян, греків та білорусів.

3416. Шайхатдінов, А. З.
Становлення самоорганізації етнічних меншин Донецької області (кінець 80-х – початок 90-х рр. XX ст.) / А. З. Шайхатдінов // Нові сторінки історії Донбасу. – Донецьк, 2008. – Кн. 15/16. – С. 319-330.

3417. Ярмоленко, М. І.
Національні меншини Південної України в етнополітичних процесах кінця 80-х – початку 90-х рр. XX ст. / М. І. Ярмоленко // Науковий вісник Ізмаїл. держ. гуманіт. ун-ту. Серія: Історичні науки. – 2016. – Вип. 34. – С. 159-167. – Бібліогр.: 29 назв.

Однією з найважливіших проблем етнополітики стало забезпечення інтеграції в українське суспільство депортованих народів. Найбільш масштабним було повернення кримських татар. Масова репатріація кримськотатарського народу співпала у часі із суверенізацією України – процесом, який у Криму вирізнявся специфічними щодо всієї держави рисами. Найбільш прикметною з них було збереження в місцевій владі потужного впливу комуністів і лобістів великодержавних російських інтересів. Поспішне утворення автономії в Криму на початку 1991 року небезпідставно оцінювалося як захід по формуванню фактору тиску на незалежну Україну, а також вірогідну спробу утримати її від самостійницького вибору, як значною мірою продукт московських інтриг, намагання зміцнити в політико-правовому відношенні проросійські сили в Україні, які не бажали змиритися з її незалежністю» (с. 159). «Становлення Української державності й автономізація Криму відбувалися в умовах гострої економічної кризи, відсутності у бюджетах України та кримської автономії належних коштів на облаштування репатріантів та вирішення їх соціальних проблем» (с. 160). «На початку жовтня 1992 р. земельне питання спричинило загострення суспільно-політичної ситуації в Криму. 5–6 жовтня 1992 р. у Сімферополі відбулися масові порушення громадського порядку, організовані меджлісом і Організацією кримськотатарського національного руху (ОКНР)» (с. 161). «Наприкінці 1980-х – на початку 1990-х

років одним із центрів налагодження міжетнічного діалогу, окрім державних органів, став Народний Рух України». «Фактично визнання кримськотатарського народу як корінного народу було здійснене Україною вже після анексії Криму Російською Федерацією» (с. 162).

Див. також №: 14, 15, 25, 121-123, 126, 166, 287, 294, 336, 1343, 1499, 2399, 2907, 2908, 2912, 3775, 3792, 3799, 4033, 4047, 4456, 4480, 4665.

* * * * *

3418. Адамович, С. В.
Болгари на Одещині в період українського національно-державного відродження (1988–1991 рр.) / С. В. Адамович // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2013. – Вип. 676-677. – С. 158-162.

3419. Балджи, А. Я.
Греческие хроники Украины : греческое национальное движение за последних 17 лет. Факты и комментарии. Публицистика. Интервью и репортажи / А. Я. Балджи. – Мариуполь : Газета «Приазовский рабочий», 2007. – 522 с.

3420. Васильчук, В. М.
Німці України: суспільний та національний аспекти XX – початок XXI ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. М. Васильчук ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2006. – 39 с.

3421. Візітів, Ю. М.
Прояви національно-культурного життя молдавської діаспори України в роки незалежності / Ю. М. Візітів // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2016. – Вип. 35. – С. 62-79. – Бібліогр.: 32 назви.

3422. Дынгес, А. А.
Численность и размещение немцев Донецкой области в 1989–2001 гг. / А. А. Дынгес // Нові сторінки історії Донбасу. – Донецьк, 2009. – Кн. 17/18. – С. 226-238. – Бібліогр.: 21 назва.

3423. Єврейська громадсько-політична думка XX – початку XXI сторіччя в Україні / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; авт. кол.: М. М. Гон, О. В. Заремба, А. Ю. Подольський (кер.) та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2011. – 362 с.

3424. Єврейська національна спільнота в контексті інтеграції українського суспільства : монографія / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. імені І. Ф. Кураса НАН України ; авт. кол.: А. Ю. Подольський (кер.) та ін. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2014. – 376 с.

Зі змісту: Українська єврейська громада перед викликами сучасності. – С. 127-343 ; Козерод, О. В. Єврейська національна спільнота в контексті суспільних перетворень: проблеми та перспективи. – С. 127-184 ; Заремба, О. В. Єврейська думка у політичних процесах в Україні (XX – початок XXI століття) / О. В. Заремба, Ф. Л. Левітас. – С. 185-286 ; Національна ідентичність євреїв у сучасній Україні. – С. 344-369 ; Подольський, А. Ю. Пам’ять про жертви Голокосту – як один з чинни-

ків єврейської ідентичності в Україні. – С. 344-360 ; Іванова, О. Ф. Соціально-психологічні аспекти українсько-єврейських взаємин: проблеми та перспективи сучасних досліджень. – С. 361-369.

Режим доступу: http://ju.org.ua/pict_mod/pictures/15_item_file_evreyskanatsionalnaspilnota.pdf. – Дата: 6.05.2019.

3425. Ємець, Г. С.
Цигани на Закарпатті: проблеми соціалізації / Г. С. Ємець, І. І. Мигович // Політологічні читання. – 1994. – № 1. – С. 140-166 : табл.

«Із загостренням національних відносин у колишньому Радянському Союзі наприкінці 80-х років посилилася увага державних органів і громадськості до національних меншин, у тім числі циган» (с. 143). У 1989–1991 роках «науковцями регіонального відділу Інституту економіки АН України, Ужгородського університету, Карпатської філії Міжнародного інституту менеджменту» було «розгорнуто широке дослідження умов їхнього життя, зайнятості, інших соціальних проблем» (с. 143-144). Подано таблиці статистично-демографічних показників груп сімей ромів, рівня їх зайнятості, оцінка ними рівня власної задоволеності своїх соціальних проблем, грошової забезпеченості, житлово-комунальних потреб, побутового, медичного забезпечення. Від 1991 року в області діє національно-культурне товариство «Рома». Автори статті намагаються проаналізувати проблеми, з якими стикається нацменшина краю і пропонують деякі варіанти їх вирішення.

3426. Калакура, О. Я.
Гармонізація життєдіяльності польської меншини в Україні як чинник українсько-польського партнерства / О. Я. Калакара // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2006. – Вип. 29. – С. 288-299.

3427. Калакура, О. Я.
Мовно-культурний розвиток сучасної польської меншини в Україні / О. Я. Калакура // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2007. – Вип. 34. – С. 238-253. – Бібліогр.: 21 назва.

3428. Калакура, О. Я.
Німецька етнічна група в Україні на порозі XXI століття / О. Я. Калакура // Наукові праці Кам’янець-Поділ. держ. пед. ун-ту. Історичні науки. – 1999. – Т. 3 (5). – С. 358-365.

3429. Калакура, О. Я.
Польська етнічна група в процесі становлення громадянського суспільства в Україні / О. Я. Калакура // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. Серія: Політологія і етнологія. – 2001. – Вип. 14. – С. 175-185.

3430. Калакура, О. Я.
Польська меншина як чинник україно-польської співпраці на сучасному етапі / О. Я. Калакура // Історичний архів : наук. студії. – 2011. – Вип. 6. – С. 73-79.

Режим доступу: http://istarhiv.chdu.edu.ua/article/view/68180/63382. – Дата: 14.12.2020.

3431. Ковач, Л. Л.
Професійна структура та рівень освіти грецького населення Донецької області / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2013. – Вип. IX. – С. 68-78.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2013_09.pdf. – Дата: 11.04.2019.

3432. Ковач, Л. Л.
Цигани Закарпаття в незалежній Україні / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – 2009. – Вип. V. – С. 92-98. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2009_05.pdf. – Дата: 4.04.2019.

3433. Колісник, Л. О.
Соціально-етнічний статус росіян в сучасній Україні (на прикладі Південно-Східного регіону) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціол. наук: 22.00.04 «Спеціальні та галузеві соціології» / Л. О. Колісник ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2004. – 16 с.

3434. Коцур, В. В.
Польська національна меншина в поліетнічному просторі незалежної української держави (1991 – XXI ст.) / В. В. Коцур // Сторінки воєнної історії України. – 2018. – Вип. 20. – С. 259-269. – Бібліогр.: с. 267-269.

3435. Нагірний, В. М.
Політизація російської етнічності в Україні (1991–2002 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.05 «Етнополітологія та етнодержавознав.» / В. М. Нагірний ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Київ, 2003. – 205 с. – Бібліогр.: 174-195.

3436. Піскіжова, В. В.
Роль Спілки греків України в становленні національно-культурного руху грецької спільноти незалежної України / В. В. Піскіжова // Міжнародні зв’язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2018. – Вип. 27. – С. 273-294. – Бібліогр.: 20 назв.

3437. Поляки на Півдні України: історія та сьогодення : у 2 т. / Миколаїв. держ. гуманіт. ун-т ім. Петра Могили ; ред. В. Бонусек. – Миколаїв : МДГУ ім. Петра Могили, 2008 – . – (Україна: історія і сучасність ; вип. 4).
Т. 1. – 326 с.: табл., портр.
Т. 2. – 362 с.: табл., портр.

3438. Румунська та молдовська меншини в Україні: стан, тенденції та можливості співпраці : зб. наук.-експерт. матеріалів / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; наук. ред. Ю. А. Тищенко. – Київ, 2019. – 112 с.

Зі змісту: Забезпечення культурно-освітніх та інформаційних потреб румунської та молдовської національних меншин в Україні. – С. 10-32 ; Стан забезпечення прав української діаспори в Молдові. – С. 33-36 ; Стан забезпечення прав української діаспори в Румунії. – С. 36-41.

3439. Савоскул, С.
Русские в независимой Украине: статус, идентичность, перспективы / С. Савоскул // Украина и Россия: общества и государства. – Москва, 1997. – С. 299-301.

3440. Савоскул, С.
Суверенізація України: етнічна ідентичність українського та російського населення / С. Савоскул // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 4. – С. 44-60.

3441. Скляр, В. М.
Особливості етнічної самоідентифікації українців та росіян у сучасній Україні /

В. М. Скляр // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 27. – С. 5-12. – Бібліогр.: 27 назв.

3442. Терлюк, І.
Росіяни західних областей України (1944–1996). Етносоціальне дослідження / І. Терлюк. – Львів : Центр Європи, 1997. – 156 с.

3443. Туранлы, Ф. Ґ.
Вклад азербайджанской диаспоры в развитие украинской науки и культуры / Ф. Ґ. Туранлы // Кавказознавчі читання : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. семінару. – Ніжин, 2018. – С. 139-147.

3444. Фарина, А. С.
Об'єднання поляків Львівщини як новочасне явище політкультурного простору незалежної України / А. С. Фарина, О. Казмірчук // Науковий вісник Ізмаїл. держ. гуманіт. ун-ту. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 40. – С. 192-198. – Бібліогр.: 19 назв.

3445. Цвигун, О. А.
Демографічні процеси в грецькій меншині Донеччини (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. А. Цвигун ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2006. – 19 с.

3446. Цвигун, О. А.
Кількісні зміни та асиміляційні процеси серед греків Донеччини (за даними переписів населення 1989 і 2001 рр.) / О. А. Цвигун // Історичні і політологічні дослідження. – 2004. – № 4 (22). – С. 139-144.

3447. Цвигун, О. А.
Проблема ідентифікації та поновлення грецької національності громадян сучасної України / О. А. Цвигун // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 4. – С. 56-59.

3448. Цвигун, О. А.
Проблеми репатріації греків Донеччини на історичну батьківщину (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.) / О. А. Цвигун // Історичні і політологічні дослідження. – 2003. – № 5/6 (17/18). – С. 179-185.

3449. Цвигун, О. А.
Сучасні спортивні традиції греків Донеччини / О. А. Цвигун // Педагогіка, психологія та методико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Харків ; Донецьк, 2004. – № 18 (спецвип., ч. 1). – С. 215-220. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: https://www.sportpedagogy.org.ua/html/Pedagogy/Pdf2004/PD-2004-18.pdf. – Дата: 17.11.2020.

3450. Цвигун, О. А.
Утворення громадських об'єднань греків м. Донецька (90-ті роки XX ст.) / О. А. Цвигун // Наука. Релігія. Суспільство. – 2003. – № 2. – С. 159-165.

3451. Чаплик, М. М.
Росіяни в Україні (1989–2001 рр.): історико-демографічний аспект : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / М. М. Чаплик ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2007. – 282 с.

3452. Чаплик, М. М.
Соціально-економічна характеристика росіян в Україні за матеріалами перепису 2001 р. / М. М. Чаплик // Наука. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 3. – С. 176-179.

3453. Шайхатдінов, А. З.
Особливості етнодемографічного та етнокультурного розвитку білорусів України (кінець 80-х рр. – 2007 р.) / А. З. Шайхатдінов // Історичні і політологічні дослідження. – 2007. – № 5/6. – С. 240-247. – Бібліогр.: 30 назв.

3454. Шипка, Н. П.
Угорська національна меншина в Україні як суб'єкт політики : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Н. П. Шипка ; Львів. нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів, 2007. – 224 с. : рис., табл. – Бібліогр.: 203-224.

3455. Шипка, Н. П.
Угорська національна меншина у виборчих процесах незалежної України / Н. П. Шипка // Наукові праці [Чорномор. держ. ун-ту ім. Петра Могили]. Серія: Політологія. – 2008. – Т. 79, вип. 66. – С. 49-55 : табл. – Бібліогр.: 12 назв.

Досліджується участь угорської національної меншини України у виборах 1994, 1998, 2002, 2006 рр. З'ясовано, що представлення політичних інтересів угорської національної меншини до органів державної влади та місцевого самоврядування здійснюється через прямий вплив на владу шляхом створення національних політичних партій меншини та їх участю у виборах. Проаналізовано особливості електоральної поведінки угорської національної меншини як суб'єкта виборчого процесу. «Угорці, у березні 1990 р., брали участь у виборах до республіканських та місцевих рад народних депутатів, що проходили на хвилі національного відродження. За підсумками виборів, у Верховну Раду України не було обрано жодного угорця, в той же час, в обласну раду із 120 чоловік – обрали 14 угорців (11,6%), з них 11 членів Товариства угорської культури Закарпаття (9,1%). Це був період становлення угорської національної меншини в суспільно-політичному житті, створювались угорські громадські організації, з'являлись нові національні лідери» (с. 50). «За період незалежності України представництво угорської національної меншини в обласних, районних, міських радах Закарпатської області відповідало, а часом і перевищувало частку угорців у населенні регіону». «Поява двох угорських політичних партій у виборчому процесі 2006 р. загострила ворожнечу всередині угорської національної меншини. Ситуація ускладнюється також політичними та фінансовими зусиллями Угорської Республіки, що спрямовані на забезпечення домінування в середовищі угорської меншини політично вигідних їй структур» (с. 54).

Див. також №: 174, 4031, 4039.

4. МОВНА ПОЛІТИКА

3456. Алексеев, В. Г.
Бегом от Европы? Кто и как противодействует в Украине реализации Европейской хартии региональных языков или языков меньшинств / В. Г. Алексеев. – Харків : Факт, 2008. – 239 с. : ил., табл., портр.

3457. Андрусів, С.
Страх перед мовою як психокомплекс сучасного українця / С. Андрусів // Сучасність.

– 1995. – № 7-8. – С. 147-152.

3458. Арзуманова, Т. В.
Росіяни та російськомовні громадяни в сучасній Україні: мовний аспект громадсько-політичного життя (на прикладі Харківщини) / Т. В. Арзуманова // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія. – Харків, 2010. – Вип. 37. – С. 25-29.

3459. Афанасьєва, О. С.
Роль фактора мови у розбудові громадянського суспільства / О. С. Афанасьєва // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : наук. доп. та повідомл. Міжнар. наук-практ. конф. (Кривий Ріг, 14–15 квіт. 2006 р.). – Кривий Ріг, 2006. – Вип. 1. – С. 97-99.

3460. Белей, Л. О.
Русинська мова на теренах Центральної Європи / Л. О. Белей // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – С. 117-131.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021. «Від початку 90-х років XX ст. розпочалися спроби нанести на мовну карту Європи четверту східнослов'янську мову – «русинську»» (с. 117). «Це засвідчує зосередження творців т.зв. «русинської мови» на питаннях правопису, мовознавчої термінології та морфологічних класифікацій, а також укладання відверто маніпуляційних лексикографічних праць». «Це не є засобом збереження мови автохтонних мешканців історичного Закарпаття, а дуже ефективною зброєю проти їх української ідентифікації та найкоротший шлях до цілковитої асиміляції та денаціоналізації» (с. 131).

3461. Бестерс-Дільґер, Ю.
Сучасна мовна політика України та її оцінка європейськими установами / Ю. Бестерс-Дільґер // Мова і суспільство. – 2012. – Вип. 3. – С. 170-179. – Бібліогр.: 27 назв.

«Описано розвиток мовної політики в Україні упродовж 2010–2011рр. Узято до уваги реакцію трьох європейських інституцій: Європейської хартії регіональних та міноритарних мов, Високого Комісара ОБСЄ і Комісії Ради Європи з питань демократії через право (Венеціанської комісії)» (с. 170).

3462. Білик, Б. І.
Проблеми державної мови в Україні (1989–2004 рр.) / Б. І. Білик // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2005. – Т. VI. – С. 160-164.

3463. Войцехівська, О.
Що важливіше – зміст чи мова? : [проблема мови після набуття Україною незалежності] / О. Войцехівська // Журналіст України. – 2011. – № 9. – С. 16-17.

3464. Воропаєва, Т. С.
Українська мова як базова основа національної ідентичності / Т. С. Воропаєва // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Українознавство. – 2007. – № 11. – С. 13-17.

3465. Гнатюк, Д. В.
Українська мова як чинник національної безпеки, самоідентифікації та консолідації українського народу на шляху до євроінтеграції / Д. В. Гнатюк // Держава і право в умовах європейської інтеграції: зб. наук. ст. – Київ, 2008. – С. 66-71.

Режим доступу: http://nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-36-2-zb-compressed.pdf. – Дата: 25.02.2021.

3466. Горбатенко, В. П.
Мовно-політичні проблеми в умовах модернізації українського суспільства / В. П. Горбатенко // Українська політична нація: проблеми становлення . – 2012. – С. 183-186.

3467. Горбачук, Д.
Русифікаторська мовна політика в Україні у 70–80-х роках XX століття / Д. Горбачук, О. Зубарєв // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2007. – Т. 16. – С. 175-188.

3468. Гошовська В.
Мовна політика в Україні : навч.-метод. матеріали / Гошовська В. ; уклад.: А. В. Фоменко, Ю. В. Стрілецька. – Київ : НАДУ, 2013. – 36 с.

3469. Дмитрах, О.
Мова – це нація, – це держава / О. Дмитрах. – 4-е вид., допов. – Дрогобич : Коло, 2018. – 264 с.

Показано становлення нації як найвищої природної форми об'єднання людей, її права та загрози існуванню української нації й держави через утрату української мови. Розглянуто роль і значення мови в житті нації, в розбудові держави та формуванні переконань, світогляду, вчинків та конкретних дій людини.

3470. Дончик, В. Г.
Любіть Україну, або Яку державу ми будуємо? / В. Г. Дончик. – Київ : Літературна Україна, 2015. – 128 с. – (Бібліотека газети «Літературна Україна». № 13–2015).

«… мова самобутньої літератури, в якій сотні славних імен, мова неперевершеної української пісні, в якій дихає вічність і якій немає ліку, мова милозвучна, багата, розмаїта, та хоч би яка, – вона нам рідна, і цим усе сказано. Чим вона завинила й перед ким?».

3471. Дочу, А.
Мовне законодавство і перспективи розвитку кримськотатарської мови / А. Дочу // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – С. 319-327.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021.

3472. Жуйкова, М.
Як говоритимуть наші нащадки: українською мовою чи «малороссийским наречием» / М. Жуйкова // Сучасність. – 1993. – № 10. – С. 123-128.

3473. Загнітко, А.
Динаміка мовної і національної самоідентифікації мешканців Донеччини / А. Загнітко, І. О. Кудрейко // Світогляд. – 2009. – № 3 (17). – С. 24-30.

3474. Залізняк, Г.
Мовна ситуація Києва: день сьогоднішній та прийдешній / Г. Залізняк, Л. Т. Масенко. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2001. – 85 с.

3475. Замкова, Н. Л.
Полімовність в Україні в контексті глобалізації Європи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філос. наук: 09.00.03 «Соц. філософія та філософія історії» / Н. Л.

Замкова ; Ін-т вищ. освіти Акад. пед. наук України. – Київ, 2015. – 36 с. – Бібліогр.: с. 29-32 (35 назв).

3476. Звірковський, І. В.
Русифікація та українізація України: ретроспективи, перспективи, альтернативи / І. В. Звірковський // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2007. – Вип. ІІ. – С. 96-102. – Бібліогр.: 25 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2007_02.pdf. – Дата: 8.04.2019. «Автор зробив висновок, що сучасна Українська держава і її політична еліта повинні відмовитися від спекуляцій на темах силової «русифікації» та «українізації» і приступити до реалізації виваженої етнополітики щодо вжитку української та російської мов» (с. 96).

3477. Іванова, О. М.
Мовно-освітні проблеми російської меншини в Україні та української меншини в Російській Федерації (90-ті роки XX століття) / О. М. Іванова // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2010. – Вип. XXVIII. – С. 301-305.

3478. Калакура, О. Я.
Мовні практики й етнічна самоідентифікація населення Донбасу / О. Я. Калакура // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 5. – С. 44-62. – Бібліогр.: 27 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2EXbeAu. – Дата: 7.06.2019. «У статті аналізується етномовна структура населення Донецької та Луганської областей, з’ясовано протиріччя між мовною практикою та етнічною самоідентифікацією мешканців Донбасу. Визначено особливості етномовного складу обласних центрів та міст регіону, встановленно відмінності від етномовної самоідентифікації сільського населення. Розкрито наслідки русифікації регіону» (с. 44).

3479. Калакура, О. Я.
Сучасні мовно-культурні процеси в умовах трансформації інформаційного простору України / О. Я. Калакура // Соціум. Документ. Комунікація : зб. наук. ст. – 2020. – № 9. – С. 112-130. – Бібліогр.: 17 назв.

3480. Ковач, Л. Л.
Мовна ситуація та мовна політика в Україні / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2010. – Вип. 2 (46). – С. 138-158. – Бібліогр.: 44 назви.

3481. Ковач, Л. Л.
Мовний вимір міжрегіональних протиріч в сучасній Україні / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2010. – Вип. VI. – С. 72-79.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2010_06.pdf. – Дата: 9.04.2019.

3482. Корж, А. В.
Державна політика у сфері української мови в Україні / А. В. Корж // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2003. – Вип. 21. – С. 644-648.

3483. Корж, А. В.
Мовна політика в Україні за проектом Закону України «Про мови в Україні» / А. В. Корж // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2004. –

Вип. 24. – С. 599-604.

3484. Корж, А. В.
Мовний чинник суспільної трансформації в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / А. В. Корж ; Київ. нац. ун-т будівництва і архітектури. – Київ, 2004. – 221 с. – Бібліогр.: с. 196-213.

3485. Корж, А. В.
Проблеми утвердження української мови як державної в Україні / А. В. Корж // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2002. – Вип. 17. – С. 34-41.

3486. Котигоренко, В. О.
Мовний аспект державної етнополітики в Україні / В. О. Котигоренко // Стратегічні пріорітети. – 2007. – № 2 (3). – С. 137-146.

3487. Кочерга, О.
Мовознавчі репресії 1933 року – джерело теперішніх мовних проблем / О. Кочерга // Ї : незалеж. культурол. часопис. – 2004. – Ч. 35. – С. 96-103.

3488. Кудрейко, І. О.
Мовна ситуація на території міст Донеччини / І. О. Кудрейко // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2009. – Т. 26. – С. 7-20.

3489. Кулик, В. М.
Ролі російської мови в українському суспільстві: як їх бачать громадяни / В. М. Кулик // Україна модерна. – 2014. – № 21. – С. 160-178 : табл. – Бібліогр.: с. 178.

3490. Куліш, Ю.
Левко Лук'яненко: бачення мовної політики в Україні / Ю. Куліш // Juvenia studia : зб. студ. наук. пр. – Чернігів, 2013. – Вип. 3. – С. 73-75. – Бібліогр.: 10 назв.

3491. Куць, О. М.
Мовна політика в Україні: аналіз та впровадження : монографія / О. М. Куць, В. В. Заблоцький. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2007. – 300 с.

3492. Лесюк, М. П.
Мовна ситуація в Україні початку XXI століття / М. П. Лесюк // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2019. – № 3 (55). – С. 11-21.

3493. Лизанчук, В.
Творімо разом Україну! : монографія [про мовне питання] / В. Лизанчук. – Львів : ПАІС, 2009. – 452 с.

3494. Лозинський, Р. М.
Географія мов в Україні : навч. посібник / Р. М. Лозинський. – Львів : ЛІГА Львів, 2012. – 146 с.

3495. Лозинський, Р. М.
Мовна ситуація в Україні (суспільно-географічний погляд) : монографія / Р. М. Лозинський ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2008. – 502 с. – Бібліогр.: с. 459-475.

3496. Лосєв, І. В.
Русифікація в незалежній Україні: сучасний стан і перспективи / І. В. Лосєв // Визвольний шлях. – 2003. – № 5. – С. 3-7.

3497. Луньо, П.
Проект закону «Про мови в Україні» й дискурс українських ЗМІ / П. Луньо // Мова і суспільство. – 2010. – Вип. 1. – С. 104-110.

3498. Мамонтова, Э. В.
Проблема билингвизма в Украине: регионально-политический аспект / Э. В. Мамонтова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса, 2004. – Вип. 19. – С. 124-132.

3499. Марусик, Т.
Здобутки і втрати мовної політики в умовах прямої воєнної агресії та гібридної війни / Т. Марусик // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – 2019. – С. 175-188.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021.

3500. Масенко, Л. Т.
Динаміка мовних змін у Києві за роки незалежності / Л. Т. Масенко // Студії з україністики : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – Вип. XII. – С. 237-248.

3501. Масенко, Л. Т.
Конфлікт мов та ідентичностей у пострадянській Україні / Л. Т. Масенко. – Київ : КЛІО, 2020. – 175 с.

3502. Масенко, Л. Т.
Мова радянського тоталітаризму / Л. Т. Масенко ; Ін-т укр. мови НАН України. – Київ : КЛІО, 2017. – 238 с. – Імен. покажч.: с. 233-238.

Зі змісту: Мовні дискусії періоду перебудови і гласності. – С. 215-218 ; Мовна ситуація в пострадянській Україні. – С. 219-224.

3503. Масенко, Л. Т.
Мовна ситуація України / Л. Т. Масенко // Ї : незалеж. культурол. часопис. – 2004. – Ч. 35. – С. 8-19.

3504. Масненко, В. В.
Письменники України у боротьбі за державний статус української мови в останні роки радянської влади (1985–1991) / В. В. Масненко // Вісник Черкас. ун-ту. Історичні науки. – 2011. – Вип. 202, ч. 4. – С. 90-101. – Бібліогр.: 41 назва.

3505. Матвеев, В. И.
Характер языковых отношений, складывающихся среди проживающих на территории Украины национальных групп : данные социологического исследования 1989 г. / В. И. Матвеев // Русский язык и литература в обучении иностранных студентов. – Киев, 1991. – С. 130-135.

3506. Медведєв, О.
Мовний баланс в Україні / О. Медведєв // Сучасність. – 2007. – № 9. – С. 69-89.

3507. Мельничук, С. А.
Моя боротьба за мову : документальне висвітлення методів «історичного складання» російськомовного населення України / С. А. Мельничук. – Київ : Талком, 2017. – 575 с.

Досвід боротьби за конституційне і природне право на розвиток української мови в усіх сферах життя в Україні. Збірка документів правозахисної діяльності автора книги документально висвітлює процес поширення нацистської ідеології «Русского мира» в Україні, зокрема у Луганську.

3508. Мельничук, Т. А.
Мовна ситуація в сільській місцевості України (1989–2001 рр.) / Т. А. Мельничук // Український селянин : зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 11. – С. 362-363. – Бібліогр.: 11 назв.

3509. Михальчук, О.
Етномовні спільноти в Україні: інтеграція в загальнонаціональний контекст / О. Михальчук // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – С. 307-318.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021.

3510. Мовна політика та мовна ситуація в Україні : аналіз і рекомендації / ред. Ю. Бестерс-Дільґер. – 2-ге вид. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2010. – 363 с.

Зі змісту: Кулик, В. М. Мовна політика та суспільні настанови щодо неї після Помаранчевої революції. – С. 11-54 ; Баурінґ, Б. Мовна політика в Україні. Міжнародні норми та зобов'язання і український закон та законодавство. – С. 55-95. – Бібліогр.: 46 назв ; Масенко, Л. Т. Мовна ситуація України: соціолінгвістичний аналіз. – С. 96-131. – Бібліогр.: 10 назв ; Залізнк, Г. Мовні орієнтації та цивілізаційний вибір українців. – С. 132-136. – Бібліогр.: 15 назв ; Сквірська, В. «Мова – зброя політики» або про мовні проблеми у пострадянській Одесі. – С. 167-195. – Бібліогр.: 15 назв.

3511. Мовна ситуація в Україні: думка молоді / ред.-упоряд.: Л. Кудіна, Н. Демчук, О. Кузьмич. – Київ : Молодіжна Альтернатива, 2007. – 44 с.

Зі змісту: Мовна ситуація в Україні. – С. 6-12 ; Соціологічні дослідження щодо проблеми мови в Україні. – С. 13-16 ; Гострі кути питань щодо двомовності в Україні та їх вирішення в інших країнах на пострадянському просторі – С. 17-26 ; Використання мовного питання як піару політичних сил в Україні. – С. 30-35 ; Політизація мовної проблеми в Україні. Шляхи вирішення штучної кризи. – С. 36-39 ; Ретроспективний погляд на ситуацію з українською мовою в Україні. – С. 40-44.

3512. Мовна ситуація в Україні: між конфліктом і консенсусом : [кол. монографія] / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; ред. О. М. Майборода. – Київ : ІПіЕНД, 2008. – 397 с.

Зі змісту: Шульга, М. О. Функціонування української і російської мов в Україні та її регіонах. – С. 49-74 ; Вишняк, О. І. Динаміка мовної ситуації в Україні. – С. 75-85 ; Шульга, М. О. Мовні преференції населення у сфері ЗМІ та культури. – С. 124-143 : табл. ; Вишняк, О. І. Ставлення українських громадян до питання про статус мов у державі. – С. 144-156 ; Шемшученко, Ю. С. Законодавство про мови в Україні: хронологічний моніторинг, класифікація, понятійна основа / Ю. С. Шемшученко, В. П. Горбатенко. – С. 157-173 ; Кресіна, І. О. Проблеми імплементації норм міжнародного права у національне законодавство про мови / І. О. Кресіна, В. А. Явір. – С. 190-204 ; Майборода, О. М. Мовне та політико-ідеологічне проти-

стояння в Україні: причини, чинники, прояви / О. М. Майборода, М. І. Панчук. – С. 205-234. – Бібліогр.: 87 назв ; Заремба, О. В. Роль зовнішніх чинників у політизації мовних проблем / О. В. Заремба, С. Ю. Римаренко. – С. 258-280 ; Котигоренко, В. О. Ризики альтернативних версій мовної політики в Україні. – С. 281-298.

3513. Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. праць / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України ; відп. ред. Б. М. Ажнюк. – Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2019. – 688 с.

Режим доступу: https://bit.ly/2VDhfOg. – Дата: 19.05.2021. У додатках подано альтернативні проєкти про державну мову, забезпечення, функціонування, порядок застосування.

3514. Мозер, М.
Ще раз про «Європейську Хартію регіональних або мінотарних мов» в Україні / М. Мозер // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – С. 15-24.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021. «Україна підписала Хартію 2 травня 1996 р., щоб стати членом Ради Європи. Перша спроба ратифікації 24 грудня 1999 р. виявилася неуспішною з низки причин» (с. 15-16). «Хартія набула чинності в Україні з 1 січня 2006 р.» (с. 16).

3515. Нагірний, В. М.
Проблема статусу російської мови в контексті політизації російської етнічності в Україні / В. М. Нагірний // Сіверянський літопис. – 2000. – № 4. – С. 3-11.

3516. Новородовський, В. В.
Мовний чинник етнополітичної дестабілізації в Україні (2010–2014 рр.) / В. В. Новородовський // Молодий вчений. – 2019. – № 2. – С. 403-410. – Бібліогр.: 27 назв.

3517. Огар, Е.
Українська мова в сучасній мовній ситуації в Україні / Е. Огар // Ї : незалеж. культурол. часопис. – 1998. – № 12. – С. 110-127.

3518. Огульчанський, Ю.
Хто на сторожі слова? : [про розвиток української мови в 90-х роках XX ст.] / Ю. Огульчанський // Київ. – 2000. – № 11-12. – С. 96-100.

3519. Парило, Т.
Державна мова – основний механізм розвитку гуманітарної сфери України / Т. Парило // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2020. – Вип. 24. – С. 178-186. – Бібліогр.: с. 185-186.

3520. Полюга, Л. М.
Українська мова у процесі духовного відродження українського народу : (про збереження і тяглість національної свідомості) / Л. М. Полюга // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 1992. – Вип. 1. – С. 208-224. – Бібліогр.: 38 назв.

3521. Реалізація в Закарпатській області державної мовної політики та основних положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин / ред. Л. О. Белей. – Ужгород : Ліра, 2006. – 272 с.

Зі змісту: Бідзіля, Ю. Мовна політика в поліетнічному середовищі (на прикладі сучасної закарпатської преси). – С. 42-56 ; Борка, В. До проблеми мовної політики у школах з румунською мовою навчання: практика, перспективи. – С. 148-155 ; Гайніш, Й. Словацька мова на Закарпатті: історія, сучасність, перспективи. – С. 175-181 ; Жупан, Є. Проблеми реалізації у Закарпатській області Європейської хартії регіональних мов або мов меншин по відношенню до русинів. – С. 212-222 ; Алмашій, М. Проблема русинської мови у світлі Європейської хартії регіональних мов або мов меншин. – С. 223-23 ; Бучко, Б. Роми Закарпаття: права і можливості. – С. 258-267.

3522. Романів, О. М.
Російщення України: особливості посттоталітарного періоду / О. М. Романів // Українські проблеми. – 1998. – № 1. – С. 53-61.

3523. Романцов, В. О.
Користування рідною мовою населення на українських землях та української діаспори в Російській Федерації у ХХ – на початку ХХІ ст. / В. О. Романцов // ІІІ Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2008. – Т. 3. – С. 346-353. – Бібліогр.: 10 назв.

3524. Романцов, В. О.
Населення України і його рідна мова за часів радянської влади та незалежності (ХХ – початок ХХІ століття) / В. О. Романцов. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2008. – 184 с.

3525. Російськомовна спільнота в Україні: соціально-психологічний аналіз : монографія / Ін-т соціальної та політ. психології АПН України ; ред. В. О. Васютинський. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 336 с. : іл.

Режим доступу: http://www.ispp.org.ua/backup_ispp/1359549490.pdf. – 22.03.2021.

3526. Савойська, С. В.
Мовна політика у сучасній Україні: деструктивні і конструктивні виміри : монографія / С. В. Савойська ; Міжрегіон. акад. управління персоналом. – Київ : Просвіта, 2015. – 688 с.

3527. Савойська, С. В.
Мовно-політичний сепаратизм як фактор дестабілізації національної єдності українського суспільства в умовах пострадянської трансформації / С. В. Савойська. – Київ : Просвіта, 2011. – 408 с.

3528. Савойська, С. В.
Українська мова як державна: освіта, політика : монографія / С. В. Савойська, В. Ф. Панібудьласка, А. М. Тугай. – Київ : Вища школа, 2009. – 319 с.

3529. Скляр, В. М.
Етнічний склад населення України 1959–1989 рр. : етномовні наслідки російщення / В. М. Скляр. – Київ : Просвіта, 2008. – 392 с.

3530. Скляр, В. М.
Зміни чисельності україномовного населення в Україні наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття / В. М. Скляр // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 34. – С. 9-13.

Режим доступу: http://ethnic.history.univ.kiev.ua/data/2011/34/articles/1.pdf. – Дата: 19.05.2021.

3531. Скляр, В. М.
Мовна асиміляція (зросійщення) українців у незалежій Україні / В. М. Скляр // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Українознавство. – 2007. – № 11. – С. 51-52.

3532. Скорейко, Г. М.
Проблема захисту прав національних меншин в Україні / Г. М. Скорейко // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2009. – Т. 12. – С. 89-97. – Бібліогр.: 27 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2Uuv6Up. – Дата 7.02.2020. Автор статті аналізує національну і мовну статистику періоду незалежності, а також посилається на результати Всеукраїнського перепису населення 2001 року з цього питання.

3533. Сокіл, Б.
Москофільство старе і новітнє : до проблеми державного статусу української мови / Б. Сокіл // Київ. – 1997. – № 11-12. – С. 10-14.

3534. Степаненко, М. І.
Мовна ситуація в Україні і формування національної самосвідомості / М. І. Степаненко // Українське слово. – 1995. – № 43. – С. 14-15.

3535. Стечак, Г. М.
Мовна політика в Україні за часів незалежності: проблеми і перспективи / Г. М. Стечак, С. П. Ягело // Тоталітаризм як система знищення національної пам'яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 143-145.

Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/53253/2/2020_Stechak_H-Movna_polityka_v_Ukraini_143-145.pdf. – Дата: 6.08.2020.

3536. Сусак, В. І.
Фактор мови та зміни політичних постав: порівняльний аналіз Львова та Донецька (1994–2004 рр.) / В. І. Сусак // Україна модерна. – 2007. – № 12 (2), спецвип.: Львів – Донецьк: соціяльні ідентичності в сучасній Україні – С. 137-159 : табл. – Бібліогр.: 38 назв.

Режим доступу: http://uamoderna.com/images/archiv/12_2/7_UM_12_2_Statti_Susak.pdf. – Дата: 3.06.2019. «Основним висновком дослідження є те, що жодна із зафіксованих протягом десяти років змін у політичних поставах львів'ян і донеччан не засвідчила політичної поляризації реґіонів». «... отримані результати переконливо спростовують уявлення про принципову – сповнену конфліктного протистояння – відмінність між Сходом і Заходом України, зокрема між Галичиною і Донбасом» (с. 154).

3537. Ткаченко, О. Б.
Українська мова: сьогодення й історична перспектива / О. Б. Ткаченко ; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. – Київ : Наук. думка, 2014. – 512 с. – Проект «Наукова книга».

Зі змісту: Місце України й української мови на карті світу (геополітичний аспект). – С. 15-30 ; Історія України й української мови в найголовніших особливостях (історіософічні підсумки). – С. 31-83 ; Соціолінгвістична класифікація мов світу і місце української мови в ній. – С. 84-145 ; Українська мова й українська культура. – С. 146-200 ; Мовне самоствердження українців на тлі історичного досвіду народів світу. – С. 325-362 ; Проблема мовної стійкості у захисті і відродженні мов. – С. 363-503 ; До проблеми мовної стійкості українців (питання внутрішніх перешкод). – С. 377-385 ; Своєрідність сучасної мовної ситуації в Україні після здобуття нею державної незалежності. Гальмівні чинники на шляху до досягнення

національної повноти. – С. 499-503.

3538. Туряниця, Вікторія
Правовий статус державної/офіційної мови в Україні: стан і маніпуляції / Вікторія Туряниця, Василь Туряниця // Закарпатські правові читання : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. – Ужгород, 2019. – Т. 1. – С. 106-113.

3539. Фактори русифікації України: зміни та вплив після 1991-го // Політика і час. – 2001. – № 2. – С. 53-57.

3540. Фаріон, І. Д.
Законодавче поле української мови: колоніяльна, ліберально-гібридна і національна мовні моделі (1989–2019 рр.) / І. Д. Фаріон // Українська реальність крізь призму терміна. – Львів, 2019. – С. 47-93.

3541. Фаріон, І. Д.
Сучасний ліберальний тоталітаризм: мовно-освітній контекст / І. Д. Фаріон // Тоталітаризм як система знищення національної пам'яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 153-157.

Режим доступу: https://bit.ly/2Xk6aCl. – Дата: 13.08.2021. «Розкрито поняття сучасного ліберального тоталітаризму на прикладі висновків Венеційської комісії щодо мовного закону в Україні (2019 р.) та суть «антидискримінаційної експертизи» у шкільних підручниках як нової форми цензури та боротьби з національною основою освіти» (с. 153).

3542. Фігурний, Ю. С.
Сучасний стан і перспективи розвитку української мови на теренах України в XXI столітті / Ю. С. Фігурний // Україна – Етнос. – Київ, 2006. – С. 112-120.

3543. Хмелько, В. Є.
Лінгво-етнічна структура України: регіональні особливості й тенденції змін за роки незалежності / В. Є. Хмелько // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Соціологічні науки. – 2004. – Т. 32. – С. 3-15.

3544. Цвигун, О. А.
Вивчення новогрецької мови на Донеччині наприкінці 80-х років XX ст. – на початку XXI ст. / О. А. Цвигун // Наука. Релігія. Суспільство. – 2003. – № 3. – С. 163-171.

3545. Черненко, Г.
Мовна ситуація в Україні: шляхи гармонізації : за результатами експертного опитування / Г. Черненко // Українська мова. – 2009. – № 2. – С. 3-13. – Бібліогр.: с. 12-16.

3546. Чирков, О. А.
Розвиток мовної будови людності України упродовж 1989–2001 років (за офіційними статистичними даними) / О. А. Чирков // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2006. – Т. VIII. – С. 317-325 : табл.

Режим доступу: http://ndiu.org.ua/images/book/8.pdf. – Дата: 18.10.2019.

3547. Шудря, К.
Мова в бутті українського народу / К. Шудря // Розбудова держави. – 1995. – № 7-8. – С. 9-13.

3548. Ярмоленко, М. І.
Політико-правовий та соціально-регіональний контекст функціонування української мови в незалежній Україні / М. І. Ярмоленко // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2012. – Вип. 21. – С. 839-848.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2012_21_75. – Дата: 21.12.2020.

3549. Sytnyk, J.
Revival of a language national consciousness of the ukrainians of Donetsk region under conditions of «perestroika» and during the first years of independent Ukraine : [Відродження мовної національної свідомості українців Донецької області в умовах «перебудови» та в перші роки незалежної України] / J. Sytnyk // Східноєвропейський історичний вісник. – 2020. – Вип. 15. – С. 196-207. – Бібліогр.: с. 205-207.

Див. також №: 21, 27, 32, 70, 1636, 3934, 4150.

5. УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА

3550. Адамович, С. В.
Українська діаспора Придністров'я: між пошуками підтримки зі сторони України і русифікацією (1989–2009 рр.) / С. В. Адамович // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 100-104.

Режим доступу: https://bit.ly/2OeCb7C. – Дата: 31.01.2020.

3551. Аза, Л. О.
Українці Румунії: сучасний стан та перспективи етнокультурного розвитку / Л. О. Аза, А. А. Попок, О. В. Швачка. – Київ : Соціс ; Рівне : Ліста, 1999. – 88 с.

3552. Алмашій, В. В.
Перший світовий конгрес русинів у Меджилабірцях 23–24 березня 1991 року та його передумови / В. В. Алмашій // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. – 2010. – Вип. 15. – С. 125-134.

3553. Балера, О.
Роль Бібліотеки української літератури в Москві у національно-культурному розвитку української діаспори / О. Балера // Українознавчий альманах. – 2015. – Вип. 18. – С. 123-130.

3554. Біловус, Л. І.
Роль українців США в утвердженні державності України (на матеріалах україномовної періодики діаспори) / Л. І. Біловус // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 128. – С. 93-96. – Бібліогр.: 16 назв.

3555. Біловус, Л. І.
Світовий конгрес українців на шпальтах української діаспори США (після 1991 р.) – напрями роботи для збереження національної ідентичності / Л. І. Біловус // Проблеми всесвітньої історії : наук. журн. – 2017. – № 2 (4). – С. 196-208. – Бібліогр.: 15 назв.

3556. Біловус, Л. І.
Україномовна періодика у національно-культурному житті української діаспори США (1991–2017 рр.) : монографія / Л. І. Біловус ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль :

ТНЕУ, 2017. – 608 с. – Бібліогр.: с. 406-607 (1917 назв).

3557. Бобинець, М.
Діяльність русинських громадських організацій у країнах Європи та Америки: досвід для України / М. Бобинець // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 157-163.

3558. Богданова, Т. Є.
Українська етнічна спільнота в Аргентині наприкінці XX – на початку XXI століття / Т. Є. Богданова, В. О. Погромський // Історичний архів : наук. студії. – Миколаїв, 2010. – Вип. 4. – С. 82-86. – Бібліогр.: 29 назв.

3559. Віросткова, А.
Українські та русинські школи в Словаччині після 1989 року / А. Віросткова // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2011. – Вип. 27. – С. 251-257. – Бібліогр. та прим.: 29 назв.

> Режим доступу: https://bit.ly/3b32ckd. – Дата: 3.02.2020. Стаття доповнена таблицями про кількість шкіл, вчителів та вивчення мов. «20 січня 1990 р. в м. Пряшеві провів позачерговий з'їзд Культурний союз українських трудящих. На ньому виникла суперечка між прихильниками української та русинської орієнтації... на з'їзді, у якому взяли участь близько 200 чоловік, були обговорені питання, що стосуються прийняття русинською національною меншиною статусу окремої національності і створення русинської літературної мови». «У системі освіти Словацької республіки почали викладати русинську мову як рідну в 1997/1998 навчальному році в початкових школах» (с. 252). «Кодифікація русинської мови в Словаччині в 1995 році стала основним критерієм для введення рідної мови русинів у систему освіти Словацької республіки». «Причина значного занепаду українських шкіл в тому, що значна частина українців-русинів не прийняла українську мову за рідну, тому вони вирішили переорієнтуватися на школи зі словацькою мовою навчання». «За результатами попередніх досліджень в 1997/1998 навчальному році реально вдалося ввести предмет «Русинська мова та література» у 12 початкових школах 5 округів північно-східної Словаччини» (с. 253).

3560. Гайдукевич, А. В.
Основні засади взаємодії Української держави із закордонним українством (1993–2006 рр.) / А. В. Гайдукевич // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2009. – Вип. 17. – С. 40-45. – Бібліогр.: 14 назв.

3561. Горбатюк, Н. П.
Роль української діаспори Канади в формуванні українсько-канадських відносин (1991–1997 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Н. П. Горбатюк ; Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 1999. – 18 с.

3562. Давиденко, Е.
Українці в Латвії: деякі аспекти етнокультурного розвитку / Е. Давиденко, В. Строй, Є. Земель // Етнічні меншини Східної та Центральної Європи: компаративний аналіз становища та перспектив розвитку. – Київ, 1994. – С. 92-95.

> «Лише з вересня 1988 року почалося відродження української громади в Латвії, коли було засноване культурно-освітнє товариство «Дніпро». «Українська громада в Латвії – наймолодша серед великих діаспор Латвії». «Це також єдина національна громада, чисельність якої за п'ятдесят останніх років зросла майже у 50 разів. Для порівняння: число росіян збільшилось за цей час в 4 рази». «Укра-

їнці є єдиною етнічною спільнотою в Латвії, число громадян якої відносно всієї її чисельності найменше (не більше 2%)» (с. 93).

3563. Далекосхідні українці: історія, культура, форми самоорганізації / А. А. Попок, В. Б. Євтух, В. П. Трощинський. – Київ : Альтерпрес, 2009. – 272 с.

3564. Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті. Українська діаспора у світовій цивілізації : матеріали Другої Міжнар. наук.-практ. конф., Львів, 18–20 черв. 2008 р. / Нац. ун-т «Львівська політехніка». – Львів : Львів. політехніка, 2008. – 303 с.

3565. Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті: сучасний вимір, проекція у майбутнє (у рамках конгресу української діаспори) : Третя Міжнар. наук.-практ. конф., Львів, 23–25 черв. 2010 р. : зб. матеріалів / Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; редкол.: І. М. Ключковська (відп. ред.) та ін. – Львів : Львів. політехніка, 2010. – 592 с.

3566. Драч, І. Ф.
Українська діаспора / І. Ф. Драч. – Харків : Фоліо, 2018. – 286 с.

3567. Закордонне українство : навч. посібник / В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, А. А. Попок ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр сучасного суспільствознавства, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ : Вік, 2005. – 308 с. – Бібліогр.: с. 295-300.

3568. Закордонне українство і Донеччина: вчора, сьогодні і завтра : матеріали наук.-практ. конф., Донецьк, 19 груд. 2008 р. / Донец. обл. від-ня Т-ва «Україна-Світ», Донец. обл. від-ня наук. т-ва ім. Шевченка, Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н. К. Крупської ; ред. І. Ф. Драч. – Донецьк, 2008. – 310 с.

3569. Закордонне українство: утвердження української присутності в світі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Реалізація в Закарпатській області державної політики співпраці із закордонними українцями: стан, проблеми, перспективи», [Ужгород, 4–15 трав. 2008 р.] / [ред. М. Ю. Моца]. – Ужгород : Ліра, 2008. – 378 с. : іл.

3570. Ідзьо, В.
Українська діаспора в Росії : українсько-російські взаємовідносини: історія, наука, релігія / В. Ідзьо. – Львів : БаК, 2002. – 304 с.

Зі змісту: Українська діаспора та її преса в Росії (1989–1999) ; Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку Української Греко-Католицької Церкви в Москві та регіонах Російської Федерації (2001–2005 роки).

3571. Кияк, Т.
Українська діаспора як чинник внутрішньої та зовнішньої політики України / Т. Кияк // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2007. – Вип. 8. – С. 327-337.

3572. Краснодемська, І. Й.
Волонтерська діяльність української діаспори в умовах російської агресії 2014–2016 рр. / І. Й. Краснодемська // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 310-325. – Бібліогр.: 31 назва.

3573. Краснодемська, І. Й.
Волонтерська діяльність українців Північної Америки в умовах російської агресії 2014–2016 рр. / І. Й. Краснодемська // Українознавство. – 2016. – № 4. – С. 122-135.

3574. Краснодемська, І. Й.
Політична складова діяльності зарубіжних українців у російсько-українському конфлікті 2014–2016 рр. / І. Й. Краснодемська // Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 326-339.

Також: Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 182-192. – Бібліогр.: 19 назв.

3575. Лагутов, Ю. Е.
Політико-управлінські засади взаємодії України з українською діаспорою в державах Європейського Союзу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 «Теорія та історія держ. упр.» / Ю. Е. Лагутов ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2008. – 20 с. – Бібліогр.: 16 назв.

3576. Ляшенко, М. Л.
Роль української діаспори в країнах – членах ЄС в процесі формування і реалізації вітчизняної культурної дипломатії на початку XXI ст. / М. Л. Ляшенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2017. – № XXIX. – С. 86-91. – Бібліогр.: с. 90-91.

3577. Мерфі, Н.
Українознавчі наукові установи в США (друга половина XX – початок XXI ст.) / Н. Мерфі // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2005. – Вип. XIX. – С. 381-386. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: https://old.archives.gov.ua/ArchUkr/Np-19v.pdf. – Дата: 10.12.2020.

3578. Морозова, О.
Наукова діяльність представників української діаспори в Польщі : дослідження історії України (1989–2012 рр.) / О. Морозова // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2013. – Вип. 1 (114). – С. 41-43. – Бібліогр.: 12 назв.

3579. Моцок, В. І.
Українці та українська ідентичність у сучасному світі / В. І. Моцок, В. Макар, С. Попик. – Чернівці : Прут, 2005. – 399 с.

Зі змісту: Українська громада в Російській Федерації.

3580. Недошитко, І. Р.
Українська діаспора США: реалії співпраці з Україною за роки незалежності (1991–2016 рр.) / І. Р. Недошитко // Проблеми всесвітньої історії : наук. журн. – 2017. – № 1(3). – С. 183-198. – Бібліогр.: 73 назви.

Режим доступу: http://elibrary.ivinas.gov.ua/3904/1/problemi_vsesv-0317.pdf. – Дата: 5.03.2021.

3581. Недужко, Ю. В.
Боротьба української діаспори за демократію та державну незалежність України (кінець 70-х – початок 90-х років XX століття) / Ю. В. Недужко // Мандрівець. – 2006. – № 4. – С. 55-61.

3582. Обухова, О. М.
Етнокультурна освіта українців у Республіці Білорусь у (1991–2011 рр.) / О. М. Обухова // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – 2019. – № 7 (380). – С. 103-108. – Бібліогр.: 35 назв.

3583. Павличко, Д. В.
Проблеми світового українства в діяльності Української Всесвітньої Координаційної Ради (2006–2011) / Д. В. Павличко. – Київ : Основи, 2011. – 144 с.

3584. Паламарчук, Н. І.
Українська діаспора в Канаді та її внесок у становлення української незалежної держави / Н. І. Паламарчук, О. Й. Радецька // Сторінки історії : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 42. – С. 129-137. – Бібліогр.: 12 назв.

3585. Плав'юк, М. В.
Перед і після проголошення незалежності України / М. В. Плав'юк // Пам'ять століть. – 2002. – № 3. – С. 3-17.

3586. Попок, А. А.
Українські поселення на Далекому Сході : історико-соціологічний нарис / А. А. Попок. – Київ, 2001. – 304 с. – Бібліогр.: с. 268-295.

3587. Попок, А. А.
Українці на Далекому Сході: організації, події, персоналії : довідник / А. А. Попок. – Київ : Альтерпрес, 2004. – 360 с. : рис. – Бібліогр.: с. 295-333.

3588. Романуха, О. М.
Становлення та розвиток української діаспори в Російській Федерації (1991–2017) / О. М. Романуха // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 5. – С. 234-239. – Бібліогр.: 14 назв.

3589. Совінська, Н. В.
Внесок української діаспори країн Західної Європи в розвиток економіки та культури незалежної України (1991–2002 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. В. Совінська ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2002. – 20 с.

3590. Табачник, Д. В.
Україна – діаспора: можливості економічної співпраці : довідник : у 2 ч. / Д. В. Табачник, Г. Г. Москаль, А. А. Попок. – Київ : Альтерпрес, 2004.
Ч. 1, т. 1 : Економічні можливості регіонів України. – 522 с.
Ч. 1, т. 2 : Економічні можливості регіонів України. – 473 с.

3591. У співпраці та єднанні увійдемо у XXI століття : матеріали другого Всесвітнього форуму українців (21–25 серп. 1997 р.) / упоряд. А. А. Попок [та ін.]. – Київ : Фенікс, 1997. – 400 с.

3592. Українська діаспора. Соціологічні та історичні студії / В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, А. А. Попок, О. В. Швачка ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр сучасного суспільствознавства. – Київ : Фенікс, 2003. – 228 с. – Бібліогр.: с. 144-145.

3593. Українці України і Кубані: рух назустріч один одному (до історії співпраці гро-

мадських організацій Донеччини і Кубані: 1992–2009 рр.) / В. С. Білецький // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. Історія. – 2009. – Т. 25. – С. 210-214.

3594. Цуп, О. В.
Роль української діаспори в культурно-мистецьких взаєминах України та Чеської Республіки (1993–2006 рр.) / О. В. Цуп // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2008. – Т. XXI. – С. 486-492.

3595. Чернова, К. О.
Українська діаспора як соціокультурна система : монографія / К. О. Чернова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ДАКККіМ, 2007. – 347 с.

3596. Шановська, О. А.
Діаспорні дослідники про інтелігенцію в суспільно-політичних процесах в Україні в другій половині 80-х – на початку 90-х років XX ст. / О. А. Шановська // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2007. – Вип. 10. – С. 219-232. – Бібліогр.: 37 назв.

3597. Шипович, Ю.
Особливості становлення та організаційного структурування Світового конгресу русинів / Ю. Шипович // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 196-200. – Бібліогр.: 10 назв.

Див. також №: 304. 1727, 3438, 3914, 4897, 4988.

X ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА. ДУХОВНЕ ЖИТТЯ

3598. Гуманітарна політика Української Держави в новітній період : монографія / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; ред. С. І. Здіорук. – Київ, 2006. – 403 с.

Зі змісту: Гнатюк, С. Л. Підстави формування української загальнонаціональної ідеології на сучасному етапі . – С. 123-158 ; Гнатюк, С. Л. Політика розвитку української культури. – С. 159-170 ; Карпенко, М. М. Пошук ефективної парадигми мовної політики для сучасної України. – С. 171-188 ; Токман, В. В. Конфесійне середовище українського соціуму: аналіз ключових параметрів. – С. 189-234 ; Здіорук, С. І. Реалізація прав і свобод людини та громадянина в українському суспільстві. – С. 289-304.

Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Zdioruk_Serhii/Humanitarna_polityka_Ukrainskoi_Derzhavy_v_novitnii_period.pdf. – Дата: 13.01.2019.

Див. також №: 1079, 4681.

1. ПОЛІТИКА ПАМ’ЯТІ

3599. Бабка, В. Л.
Історична пам’ять як фактор політичного впливу в незалежній Україні : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.03 «Політ. культура та ідеологія» / В. Л. Бабка ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. 249 с. – Бібліогр.: с. 183-222 (380 назв).

Зі змісту: Концептуальні характеристики політики пам’яті. – С. 54-73 ; Характерні риси формування національної політики пам’яті впродовж 1991–2004 рр. – С. 91-107 ; Тенденції актуалізації історичної пам’яті в контексті владного та опозиційного політичного впливу. – С. 135-159 ; Формування моделі історичної пам’яті після Революції Гідності: внутрішньо- і зовнішньополітичні впливи та виклики. – С. 159-174.

Режим доступу: https://www.npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.12/dis_Babka.pdf. *Також:* tps://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.12/dis_Babka.pdf. – Дата: 28.05.2019. – Дата: 28.05.2019.

3600. Бабка, В. Л.
Політика пам’яті в перші роки незалежності України / В. Л. Бабка // Гілея : наук. вісник. – Київ, 2016. – Вип. 110. – С. 360-364.

3601. Баханов, К.
Меморативна політика в незалежній Україні / К. Баханов // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2009. – Вип. 17. – С. 45-49. – Бібліогр.: 12 назв.

3602. Бойко, О. Д.
Війна символів – війна не символічна або «іконоборчий» рух доби перебудови / О. Д. Бойко // Нова політика. – 2001. – № 2. – С. 43-47.

3603. Власюк, С. О.
Українська революція 1917–1921 рр. в історичній політиці П. Порошенка / С. О. Вла-

сюк // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2019. – Вип. 52, т. 2. – С. 158-164. – Бібліогр.: 12 назв.

3604. Гайдай, О. Ю.
Радянська спадщина в політиці пам'яті та свідомості населення України 1991–2014 рр. (на матеріалах Вінницької, Житомирської, Черкаської та Полтавської областей) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. Ю. Гайдай ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2015. – 227 с. – Бібліогр.: с. 188-226.

Зі змісту: Формування та інституалізація пам'яті про тоталітарний період. – С. 34-59 ; Стратегії поводження з пам'ятниками Леніну в незалежній Україні (1991–2013 рр.). – С. 60-139 ; Образ Леніна та присвячені йому пам'ятники в колективній пам'яті мешканців Центральної України. – С. 140-163 ; «Нові часи – нові герої»: вплив революційних подій 2013–2014 рр. на долю пам'ятників Леніну. – С. 164-198.

Режим доступу: http://resource.history.org.ua/item/10543. – Дата: 28.05.2019.

3605. Гриценко, О. А.
Президенти і пам'ять. Політика пам'яті президентів України (1994–2014): підґрунтя, послання, реалізація, результати / О. А. Гриценко. – Київ : К.І.С., 2017. – 1136 с. : іл.

Шляхом контент-аналізу офіційних документів цієї політики (укази та розпорядження президентів, постанови Верховної Ради та уряду, виступи і звернення) та дискурсивного аналізу їх аргументації з'ясовано явно й неявно визначені цілі, ідеологічні засади, тематичні й політичні пріоритети державної політики пам'яті, її інструментарій.

3606. Губський, С. І.
Значення досвіду українського державотворення (1917–1920 рр.) у відродженні національної пам'яті народу на сучасному етапі / С. І. Губський // Гілея : наук. вісник. – 2013. – № 8. – С. 62-64.

3607. Данилевський, В. В.
Роль українських журналів 1985–1991 рр. у формуванні нової «Історичної пам'яті» / В. В. Данилевський // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 150, ч. 1. – С. 52-57. – Бібліогр.: 15 назв.

3608. Єременко, В. С.
До питання про уніфікацію описів пам'ятних місць жертвам голодомору в Україні / В. С. Єременко // Сторінки історії : зб. наук. пр. – Київ, 2014. – Вип. 38. – С. 64-72. – Бібліогр.: 7 назв.

3609. Єременко, В. С.
Пам'ятники і пам'ятний знак жертвам голодомору в Запоріжжі та особливості їх використання у комеморативних практиках держави / В. С. Єременко // Сторінки історії : зб. наук. пр. – Київ, 2015. – Вип. 39. – С. 164-169. – Бібліогр.: 10 назв.

3610. Зерній, Ю. О.
Державна політика пам'яті в Україні: становлення та сучасний стан / Ю. О. Зерній // Стратегічні пріорітети. – 2008. – № 3 (8). – С. 41-51.

3611. Зерній, Ю. О.
Державна політика пам'яті як чинник утвердження української національної ідентичності : дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.05 «Етнополітоло-

гія та етнодержавознав.» / Ю. О. Зерній ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ, 2009. – 221 с.

3612. Касьянов, Г. В.
Історична політика і меморіальні закони в Україні: початок XXI ст. / Г. В. Касьянов // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 17 : 25 років Незалежності України: виклики державотворення. – С. 63-74.

Також: Касьянов Г. В. Историческая политика и «мемориальные» законы в Украине: начало XXI в. // Историческая Экспертиза. – № 2. – 2016. – С. 28-57. Режим доступу: https://istorex.ru/page/kasyanov_gv_istoricheskaya_politika_i_memorialnie_zakoni_v_ukraine_nachalo_xxi_v. – Дата: 19.05.2021.

3613. Касьянов, Г. В.
Past continuous: історична політика 1980-х – 2000-х. Україна та сусіди / Г. В. Касьянов. – Київ : Антропос-Логос-Фільм, 2018. – 420 с.

3614. Киридон, А. М.
Політика пам'яті в Україні (1991–2015 рр.) / А. М. Киридон // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2015. – Вип. 15. – С. 244-250.

3615. Лисенко, О. Є.
«9 травня» як подія, об'єкт наукових студій і поле комеморативних акцій / О. Є. Лисенко // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. – Одеса, 2015. – Вип. 5. – С. 164-168.

3616. Лисенко, О. Є.
Пам'ять про Другу світову війну: між ритуалом та дійсністю / О. Є. Лисенко, Л. М. Хойнацька // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 209-216.

Режим доступу: http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/2177/document.pdf. – Дата: 12.05.2021.

3617. Любарець, А.
Суверенізація України у дискурсі та політиці пам'яті національно-демократичної опозиції (1990–1991) / А. Любарець // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – 2017. – Вип. 22. – С. 71-78. – Бібліогр.: 18 назв.

3618. Любовець, О. М.
Національна пам'ять в Україні: регіональний аспект / О. М. Любовець // Національна та історична пам'ять. – 2013. – Вип. 6. – С. 117-125.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ntip_2013_6_13. – Дата: 21.12.2020.

3619. Маклюк, О. М.
Стереотипи доби «холодної війни» у пам'яті населення України як чинник формування сучасного ставлення до НАТО / О. М. Маклюк // Національна та історична пам'ять. – 2013. – Вип. 6. – С. 126-132. – Бібліогр.: 46 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ntip_2013_6_14. – Дата: 21.12.2020. «Автор проаналізувала матеріали соціологічних та усно-історичних досліджень» (с. 126). «Серед величезної кількості міфів, які знайшли поширення на території України: «НАТО – агресивний блок», один з найпоширеніших і укорінених у пам'яті населення. У колективному дослідженні українських істориків (за

редакцією професора Д. І. Дзвінчука) наведено дані (2006 р.) по регіонах. Так, агресивним блок НАТО вважають – 77,2% жителів Криму, 54,7% жителів Миколаївської області, 54,5% – Одеської. На відміну від півдня України, діаметрально протилежно виглядає ситуація у західних областях. Так, в Тернопільській області агресивним вважають блок НАТО лише 8,7% респондентів, в Івано-Франківській – 16,2%, Львівській – 14,7%» (с. 128).

3620. Мацишина, І. В.
Стратегія формування національної пам'яті: інституціональний дискурс В. Ющенка / І. В. Мацишина // Політичне життя. – 2018. – № 4. – С. 67-72. – Бібліогр: 7 назв.

3621. Омельченко, О. В.
Відновлення національної пам'яті про ЗУНР опозиційними силами в УРСР наприкінці 80-х рр. XX ст. / О. В. Омельченко, О. І. Муравський // Національна та історична пам'ять. – 2013. – Вип. 6. – С. 157-163.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ntip_2013_6_17. – Дата: 21.12.2020.

3622. Пастушенко, Т. В.
Події Революції Гідності, російська агресія проти України та Друга світова війна: нові питання та виклики для вітчизняних істориків / Т. В. Пастушенко // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. – Одеса, 2015. – Вип. 5. – С. 258-264. – Бібліогр.: 17 назв.

3623. Політика і пам'ять. Дніпро – Запоріжжя – Одеса – Харків. Від 1990-х до сьогодні / О. Ю. Гайдай, І. Є. Склокіна ; наук. ред. Г. В. Касьянов. – Львів : Шулимович Б., 2018. – 239 с. : табл. – Бібліогр.: с. 237-239.

3624. Політика історичної пам'яті в контексті національної безпеки України : аналіт. доповідь / заг. ред. В. М. Яблонський. – Київ, 2019. – 144 с.

Зі змісту: Дискурс минулого як інструмент формування антиукраїнських настроїв на Донбасі. – С. 37-52 ; Історико-релігійна тематика як складова антиукраїнської політики: загрози Московського патріархату для національної безпеки України. – С. 53-59.

3625. Поплавський, О. О.
Історичні коріння сучасного регіонального патріотизму Донбасу / О. О. Поплавський // Гуманітарний журнал. – 2015. – № 1-2. – С. 123-133. – Бібліогр.: 9 назв.

Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Poplavskyi_Oleh/Istorychni_korinnia_suchasnoho_rehionalnoho_patriotyzmu_Donbasu.pdf?. – Дата: 22.03.2021.

3626. Попович, О.
Український визвольний рух середини XX століття: державна комемораційна політика (2005–2014) / О. Попович // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 29. – С. 545-554. – Бібліогр.: 43 назви.

3627. Роїк, Н.
Місце пам'яті та комеморативні практики як елементи та інструменти політики історичної пам'яті України та Польщі 1991–2013 рр. / Н. Роїк // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 155, № 4. – С. 259-263. – Бібліогр.: 28 назв.

3628. Стецкевич, В. В.
Війна за перемогу після війни / В. В. Стецкевич // Південь України: етноісторичний,

мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. – Одеса, 2015. – Вип. 5. – С. 316-320.

3629. Стриєк, Т.
Невловні категорії. Нариси про гуманітаристику, історію і політику в сучасних Україні, Польщі та Росії : пер. з пол. / Т. Стриєк ; ред. В. Склокін. – Київ : Ніка-Центр, 2015. – 319 с. – (Ідеї та Історії ; вип. 12).

> *Зі змісту:* Між історією та політикою. Українські інтелектуали про формулу «між Сходом і Заходом» у XX ст. і сьогодні ; У пошуках симетрії. Пам'ять сучасних українців як предмет дослідження в польських гуманітарних і соціальних науках ; Україна в дзеркалі Іспанії. Політика пам'яті на зламі XX–XXI ст. і націотворчі процеси на двох кінцях Європи ; Ставлення України до теми Голокосту: держава, суспільство і виклики пам'яті.

3630. Сусак, В. І.
Відображення політичної історії України в пам'яті її громадян: регіональні особливості на прикладі Львова та Донецька / В. І. Сусак // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Політичні науки. – 2001. – Т. 19. – С. 36-46.

3631. Федорів, Х. І.
Український інститут національної пам'яті як механізм формування колективної пам'яті суспільства / Х. І. Федорів // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2013. – № 3 (23). – С. 145-154.

3632. Формування історичної пам'яті: Польща і Україна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 12 трав. 2007 р.) / Ген. консульство Республіки Польща в Харкові, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : Майдан, 2008. – 430 с.

3633. Халецька, Л. П.
УІНП як центральний орган виконавчої влади з реалізації державної політики з відновлення та збереження національної пам'яті / Л. П. Халецька, А. Талалаївська // Тоталітаризм як система знищення національної пам'яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 256-260. – Бібліогр.: 14 назв.

> Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/53288/2/2020_Khaletska_L-UINP_yak_tsentralnyi_256-260.pdf. – Дата: 13.08.2021. «У травні 2006 р. постановою Уряду був створений Український інститут національної пам'яті, а у липні цього ж року уряд затвердив відповідне положення. Завданнями УІНП були визначені формуванні та реалізація державної політики національної пам'яті, забезпечення вивчення історії українського державотворення, історії інших народів і національних меншин, що проживали на території України, проведення заходів з увічнення пам'яті учасників національно-визвольної боротьби, світових воєн, жертв голодоморів і політичних репресій тощо.

3634. Хархун, В. П.
Радянська спадщина як об'єкт політики пам'яті в Україні (музейний аспект) / В. П. Хархун // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 17 : 25 років Незалежності України: виклики державотворення. – С. 75-86.

> «Оцінюючи політику пам'яті за 25 років незалежності, можна сказати, що виробилася основна тенденція щодо репрезентації радянського минулого та різні підходи у формуванні політики пам'яті про радянську спадщину. Основою національного наративу є принцип віктимізації, тобто представлення українців як жертв радянського тоталітаризму. Звідси увага на сталінських репресіях,

Голодоморі, Афганській війні та Чорнобилю. За останні роки значно зросла роль нарації героїчності, що пов'язано з глорифікацією визвольних змагань, у контексті воєнної пропагандистської політики зокрема» (с. 85).

3635. Шамара, С. О.
Політика пам'яті та історична свідомість в Україні, Росії, Білорусі у 1991–2015 рр. : перспективи порівняльного аналізу / С. О. Шамара // XXVI наукова сесія осередку наукового товариства імені Тараса Шевченка у Черкасах: матеріали доповідей. – Черкаси, 2015. – С. 91-93.

3636. Шаповал, Ю. І.
Політика пам'яті і євроінтеґраційні прагнення України (2014–2019 рр.) / Ю. І. Шаповал // Проблеми всесвітньої історії : наук. журн. – 2020. – № 2 (11). – С. 7-24. – Бібліогр.: 17 назв.

3637. Ющенко, П. А.
Відзначення пам'ятних дат і історичних свят в незалежній Україні як засіб переосмислення історії Києворуської державності / П. А. Ющенко // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 23-24. – С. 136-141. – Бібліогр.: 15 назв.

3638. Ющенко, П. А.
Києворуська спадщина в державотворенні незалежної України: інституційний вимір 1990–2000-х років / П. А. Ющенко // Вісник аграрної історії. – 2017. – № 19-20. – С. 136-142. – Бібліогр.: 13 назв.

Див. також №: 20, 1284, 2260, 3968, 4640, 4648, 468, 4663, 4666, 4672, 4979.

Визнання Голодомору

3639. Веселова, О. М.
Меморіальні пам'ятні знаки та пам'ятники українським селянам – жертвам голоду-геноциду 30-х років XX століття / О. М. Веселова // Український селянин : зб. наук. пр. – 2001. – Вип. 9. – С. 68-70. – Бібліогр.: 53 назви.

Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2009_1/22.pdf. – Дата: 7.03.2021.

3640. Веселова, О. М.
Пам'ять про жертви голоду-геноциду 1932–1933 рр. в Україні: смертність і вшанування загиблих / О. М. Веселова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2003. – Вип. 10. – С. 430-485.

3641. Веселова, О. М.
Увічнення пам'яті жертв голоду-геноциду 1932–1933 років в Україні / О. М. Веселова // Український історичний журнал. – 2004. – № 2. – С. 50–67.

3642. Даниленко, В. М.
Документи з історії боротьби КДБ УРСР у 1980-ті рр. проти поширення правди про Голодомор 1932–1933 рр. в Україні / В. М. Даниленко // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 2011. – № 1. – С. 63-88.

Зі змісту: № 24. З доповідної записки голови КДБ УРСР М. Голушка першому се-

кретарю ЦК КП України В. Щербицькому про активізацію антирадянської кампанії навколо голоду 1932–1933 рр. в Україні (5 травня 1988 р.). – С. 85-88.

Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/gpu/gpu_2011_1/4.pdf. – Дата: 23.11.2020. «Спецслужбы противника, прежде всего США, подрывные центры и зарубежные украинские националистические формирования, начиная с 1983 года, пытаются развернуть на Западе широкомасштабную антисоветскую кампанию вокруг так называемого «искусственного голода» на Украине в 30-х годах, преследуя цель обвинить СССР в проведении «акции геноцида» в отношении украинского народа» (с. 85). «19 апреля с[его] г[ода] состоялось итоговое заседание «комиссии» конгресса США, на котором был утвержден «доклад по результатам расследования» и принято решение о передаче его для рассмотрения в комиссиях сената и палаты представителей в мае с[его] г[ода]. «В выводах доклада утверждается, что «голод на Украине в 1932–1933 годах явился результатом политики Сталина и его ближайшего окружения в отношении крестьянства» и был направлен на проведение «насильственной коллективизации» и изъятие зерновых запасов под лозунгом «всеобщей битвы за хлеб», на «уничтожение значительной части украинского народа» («от 3 до 8 миллионов»). Объяснения советскими специалистами причин продовольственных трудностей «климатическими условиями и саботажем кулаков» признаются авторами доклада «неубедительными». Одновременно подчеркивается, что сложившаяся в тот период на Украине обстановка была «использована для подавления советско-партийного актива» (якобы пострадали 27 000 человек, не поддержавших проводимую политику)» (с. 86-87).

3643. Капустян, Г.
Асоціація дослідників голодоморів в Україні – дієва інституція у відродженні націонал-демократичних традицій українства / Г. Капустян // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 35-38.

Режим доступу: https://bit.ly/3rwWQVF. – Дата: 8.02.2021.

3644. Кульчицький, С. В.
Місце Джеймса Мейса в українській історії / С. В. Кульчицький // Український селянин. – 2004. – Вип. 8. – С. 16-21.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrsel_2004_8_5. – Дата: ч18.03.2021.

3645. Орєхова, С. Є.
Національна пам’ять Голодомору в Україні на тлі поштових марок / С. Є. Орєхова // Науковий вісник Міжнар. гуманіт. ун-ту. Серія: Історія. Філософія. Політологія. – 2019. – Вип. 17. – С. 25-29. – Бібліогр.: 23 назви.

3646. Стасюк, О.
Сприйняття Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. в незалежній Україні: політичні кроки та освітні уроки / О. Стасюк // Література та культура Полісся. – 2018. – Вип. 92. – С. 214-231. – Бібліогр.: 22 назви.

Див. також №: 49, 3612, 4518.

Декомунізація

3647. Гирич, Я. М.
Перейменування міст України у зв’язку з процесом декомунізації (2015–2016 рр.) / Я. М. Гирич // Соціум. Документи. Комунікація : зб. наук. ст. – 2017. – Вип. 3. – С. 95-

101. – Бібліогр.: 14 назв.

3648. Горбунов, О. В.
Кропивницький: операція «Декомунізація» / О. В. Горбунов. – Кропивницький : Публіцистика, 2017. – 168 с. : іл., портр.

Процес перейменування міста з Кіровограда в Кропивницький.

3649. Гриценко, О. А.
Декомунізація в Україні як державна політика і як соціокультурне явище / О. А. Гриценко. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. – 319 с.

3650. Кароєва, Т. Р.
Вулиці Вінниці: з історії декомунізації : довідник / Т. Р. Кароєва. – Вінниця, 2016. – 64 с.

3651. Киридон, А. М.
Декомунізація в Україні: природа та сутність характеристики процесу / А. М. Киридон // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 157-163. – Бібліогр.: 19 назв.

Режим доступу: http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/2177/document.pdf. – Дата: 12.05.2021.

3652. Коломієць, Н. А.
Круглий стіл «Історична наука та архівознавство в умовах декомунізації українського суспільства» / Н. А. Коломієць // Український історичний журнал. – 2018. – № 2. – С. 223-225.

3653. Коляструк, О. А.
Декомунізація та проблеми дерадянізації – з позицій повсякденності / О. А. Коляструк // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – 2019. – Вип. 24. – С. 523-535. – Бібліогр.: 11 назв.

3654. Короленко, Б.
Декомунізація назв населених пунктів та районів України: підстави, процес, підсумки / Б. Короленко, І. Каретніков, М. Майоров // Місто: історія, культура, суспільство. – 2017. – № 2. – С. 134-141.

3655. Кучабський, О. Г.
«Остання» хвиля декомунізації урбаноніміки в Україні та Польщі: порівняльний аналіз / О. Г. Кучабський, К. Копець // Грані. – 2020. – Т. 23, № 8. – С. 37-48. – Бібліогр.: с. 46-47.

3656. Михайлуца, М. І.
Декомунізація по-одеськи в історії й зараз / М. І. Михайлуца // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 229-233. – Бібліогр.: 8 назв.

Режим доступу: http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/2177/document.pdf. – Дата: 12.05.2021.

3657. Пастушенко, Т. В.
Відзначення Дня Перемоги в Україні в контексті суспільно-політичних подій 2013–2014 рр. «Декомунізація» свята як спроба ревізії радянського минулого /

Т. В. Пастушенко // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 257-267. – Бібліогр.: 34 назви.

Режим доступу: http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/2177/document.pdf. – Дата: 12.05.2021.

3658. Пастушенко, Т. В.
Круглий стіл «Декомунізаційні процеси у країнах єврорегіону Нижній Дунай: засоби, досвід, наслідки» / Т. В. Пастушенко // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 221-225.

3659. Перейменувальні процеси в топоніміці як ціннісний вибір українського суспільства : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Кіровоград, 11 черв. 2015 р.) / Укр. ін-т національної пам'яті, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка ; ред. О. Кирилюк. – Миколаїв : Жаган М. Ф., 2015. – 112 с.

3660. Старенький, І. О.
Комунізація та декомунізація топонімів Кам'янця-Подільського / І. О. Старенький, Я. Зайшлюк // Місто: історія, культура, суспільство. – 2017. – № 1 (2). – С. 112-118. – Бібліогр.: 25 назв.

3661. Тахтаулова, М. Ю.
Харківська топоніміка: етапи декомунізації / М. Ю. Тахтаулова // Місто: історія, культура, суспільство. – 2017. – № 1 (2). – С. 142-151. – Бібліогр.: 18 назв.

3662. Шаповал, Ю. І.
Українське суспільство у 2014–2020 рр.: проблеми політики декомунізації / Ю. І. Шаповал // Український історичний журнал. – 2020. – № 4. – С. 110-124. – Бібліогр.: 11 назв.

3663. Шипотілова, О. П.
Громадсько-політичний рух на Півдні України і декомунізаційні процеси наприкінці 1980-х – початку 1990 рр. / О. П. Шипотілова, А. В. Кожанов // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 431-436. – Бібліогр.: 21 назва.

Режим доступу: http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/2177/document.pdf. – Дата: 12.05.2021.

3664. Штейнле, О. Ф.
Німецьке питання в запорізькій декомунізації / О. Ф. Штейнле // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2018. – Вип. 50. – С. 155-159. – Бібліогр.: 15 назв.

Див. також №: 2146, 3910.

2. НАУКА

3665. Академічна медична наука – українському суспільству, 1993–2018 / Нац. акад. медичних наук України ; редкол.: В. І. Цимбалюк (голов. ред.), М. Д. Тронько, Ю. І. Губський та ін. – Київ : Авіцена, 2018. – 416 с.

Подано короткі відомості щодо основних результатів і перспектив наукових

досліджень 36 наукових установ, 71 дійсного члена (академіка), 106 членів-кореспондентів Національної академії медичних наук України.

3666. Бездрабко, В. В.
Сучасне документознавство в Україні: концепції, перспективи розвитку / В. В. Бездрабко // Український історичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 165-182. – Бібліогр.: 93 назви.

3667. Бойчук, М.
Входження в європейський освітній та науковий простір як один з етапів євроінтеграції України / М. Бойчук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2013. – Вип. 14. – С. 882-886.

3668. Бушин, М. І.
Історична наука в незалежній Україні. І. Ф. Курас: глибинні дослідження вітчизняної політичної та етнополітологічної історії / М. І. Бушин, О. П. Прилуцька // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – Чис. 15, вип. 1. – С. 3-10. – Бібліогр.: 21 назва.

3669. Воронова, М. Ю.
Науково-організаційна діяльність О. Пріцака в Україні після 1991 року / М. Ю. Воронова // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2020. – Вип. 31. – С. 134-141. – Бібліогр.: 37 назв.

3670. Гай-Нижник, П. П.
Роль та місце українознавства у новітньому науковому просторі та його значення в гуманітарній політиці держави і системі національної безпеки / П. П. Гай-Нижник // Українознавство. – 2015. – № 1. – С. 53-60.

Режим доступу: https://bit.ly/30celzz. – Дата: 30.07.2020.

3671. Ганчев, А. И.
Одесское научное общество болгаристов: 1995–2005 гг. / А. И. Ганчев, А. А. Пригарин // Дриновський збірник. – Харьков, 2008. – Т. II. – С. 43-50. – Библиогр.: 32 назв.

3672. Грачев, О. О.
Розвиток міжнародної науково-технічної співпраці НАН України / О. О. Грачев, Л. П. Овчарова // Наука та наукознавство. – 2020. – № 2. – С. 28-53. – Бібліогр.: 26 назв.

3673. Довгерт, А.
Наука міжнародного приватного права в незалежній Україні (1991–2012 рр.) / А. Довгерт // Право України. – 2013. – № 7. – С. 12-25.

3674. Економіка України в дослідженнях і прогнозах: 20 років діяльності Інституту економіки та прогнозування НАН України : монографія / Ін-т економіки та прогнозування НАН України ; відп. ред. В. М. Геєць. – Київ, 2018. – 568 с.

Зі змісту: Наукові школи. – С. 301-390 ; Personalia. – С. 391-496 ; Видавнича діяльність. – С. 517-543 ; Бібліографія основних видань інституту. – С. 544-567.

3675. Зашкільняк, Л. О.
Академічні гуманітарні науки в Західному регіоні України: замітки про здобутки і перспективи на початку XXI століття / Л. О. Зашкільняк // Бюлетень Західного наукового центру. – Львів, 2008. – С. 113-131.

3676. Звонкова, Г. Л.
Академія наук України. Організація досліджень. 1920–1990-ті роки / Г. Л. Звонкова. – Харків : Золоті сторінки, 2016. – 415 с.

3677. Іващенко, Н. В.
Розвиток ветеринарної імунобіології в Україні (кінець 50-х років XX століття – перше десятиліття XXI століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.07 «Історія науки і техніки» / Н. В. Іващенко ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав, 2021. – 28 с.

3678. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України (1991–2011) / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Канад. ін-т українських студій Альберт. ун-ту ; упоряд.: Д. В. Бурім, О. О. Маврін, Я. О. Федорук ; редкол.: П. С. Сохань (голова) та ін. – Київ : Укр. письменник, 2011. – 416 с.

3679. Історія українознавства : навч. посібник / кол. авт.: П. П. Кононенко (ред.), Л. К. Токар (кер. проекту, наук. ред.), О. Г. Бажан та ін. – Київ : Академвидав, 2011. – 512 с. – (Альма-матер).

Зі змісту: Токар, Л. К. Українознавство в період розбудови незалежної української держави. – С. 466-483.

3680. Кінько, Т.
Повернення до правди : [наукова діяльність Інституту української археографії] / Т. Кінько // Людина і світ. – 1993. – № 8-9. – С. 35-37.

3681. Клочко, Ю. А.
Утечка специалистов из научных организаций Украины / Ю. А. Клочко // Наука та наукознавство. – 1994. – № 1-2. – С. 173-180.

3682. Косско, Т. Г.
Розвиток винахідницької діяльності наукових установ Національної академії наук України 2011–2016 рр. : історичний аспект / Т. Г. Косско // Питання історії науки і техніки. – 2017. – № 4. – С. 3-6.

3683. Крымская академия наук: 15 лет / редкол.: В. С. Тарасенко (гл. ред.) и др. – Симферополь : Оригинал-М, 2008. – 220 с. : ил., портр.

3684. Луцький, О.
Інститут суспільних наук АН УРСР у другій половині 80-х – на початку 90-х років XX століття: пошуки нових орієнтирів / О. Луцький // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2013. – Вип. 23. – С. 653-670.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_57. – Дата: 21.12.2020.

3685. Лучук, О.
Коли ми діждемося Вашингтона? Тоді ж і станем «докторами»! До питання про академічні посади, наукові ступені та вчені звання в українському та американському наукових дискурсах / О. Лучук // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2012. – Вип. 21. – С. 500-510.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2012_21_43. – Дата: 21.12.2020. «Очевидно, що Україна (з її інституціями на зразок ВАК/ДАК) навряд чи зможе швидко здійснити такі кардинальні зміни і впровадити структуровані докторські

програми підготови “докторів філософії” європейського типу. І на заваді будуть стояти, передовсім, самі ці інституції з їх нормативно-правовою базою, з інституційною інерцією і бажанням зберегти стару централізовану систему, якої не існує чи то в європейському, чи то в американському академічному просторі. Окрім того, Україні бракує належного досвіду в цій ділянці, а також відповідних нормативно-правових актів, які можуть лягти в основу загальнонаціональної реформи цієї системи. Навряд чи це станеться швидко» (с. 509-510).

3686. Маврін, О. О.
Співробітництво між Інститутом української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України та Канадським інститутом українських студій / О. О. Маврін // Пам’ятки: археографічний щорічник. – 2007. – Т. 7. – С. 437-442.

3687. Мазур, О. А.
Сторінки історії Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона : збірник / О. А. Мазур, Л. Б. Любовна, О. К. Маковецька, В. І. Снежко ; ред. О. А. Мазур. – Київ : ІЕЗ ; Харків : Лібуркіна Л. М., 2018. – 128 с.

3688. Малицький, Б. А.
Аналіз становлення наукової системи України / Б. А. Малицький, І. О. Булкін, І. Ю. Єгоров, В. П. Соловйов // Наука та наукознавство. – 2001. – № 2. – С. 3-18.

3689. Митропольський, О. Ю.
Науково-дослідний флот України (минуле, сучасне майбутнє) / О. Ю. Митропольський, С. Г. Половка ; Ін-т геол. наук НАН України. – Київ : Софія ; Умань : Жовтий О. О., 2008. – 165 с. : іл., портр.

3690. Нагребельний, В. П.
Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України – 60 років / В. П. Нагребельний // Часопис Київського університету права. – 2009. – № 1. – С. 3-10.

3691. Назарчук, З. Т.
Академічна наука в Україні : стан та перспектива / З. Т. Назарчук // Бюлетень Західного наукового центру. – Львів, 2008. – С. 5-14.

3692. Наука. Влада. Політика / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; [редкол.: М. І. Михальченко (голова) та ін.]. – Київ : Знання України, 2008. – 239 с.

3693. Наука західного регіону України (1990–2010) / редкол.: З. Т. Назарчук (відп. ред.) та ін. – Львів : ПАІС, 2011. – 672 с.

3694. Наука України у світовому інформаційному просторі : [зб. статей] / Нац. акад. наук України ; голов. ред. Я. С. Яцків. – Київ, 2008 – .
Вип. 1. – 2008. – 95 с. : іл., табл.

3695. Науковий потенціал України. Київський літопис XXI століття : [всеукр. збірник] / Нац. акад. педагогічних наук України, Нац. акад. мистецтв України, Акад. інженерних наук України ; редкол.: Б. Є. Патон (голова) та ін. – Київ : Стройкова Л. І., 2009. – 264 с. : іл. – Присвяч. 90-річчю Нац. акад. наук України.

3696. Науково-технічні кадри Донеччини / Донец. обл. управління статистики // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1995. – № 3. – С. 36-37.

3697. Національна академія наук України: статистичний і наукометричний аналіз ефективності наукового потенціалу : [довідник] / Ін-т дослідж. наук.-техн. потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України ; голов. ред. В. Л. Богданов ; авт. кол.: Б. А. Маліцький та ін.. – Київ : Фенікс, 2016. – 226 с. : рис., табл.

3698. Національна академія наук України – 100: головні тенденції розвитку і здобутки : док. і матеріали / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. Ін-т архівознавства ; упоряд.: О. С. Онищенко , Л. М. Яременко, Г. В. Індиченко та ін. ; редкол.: О. С. Онищенко (гол. ред.), В. А. Вергунов, Г. В. Папакін, В. І. Попик та ін. – Київ, 2018. – (Джерела з історії науки в Україні).

Кн. 2, ч. 2 : 1971–1991. – 1136 с. : фот. – Імен. покажч.: с. 1075-1122.

Кн. 3 : 1992–2018. – 584 с. : фот. – Імен. покажч.: с. 563-567.

3699. Національна академія наук України: структура, динаміка та ефективність наукового потенціалу : стат. та наукометр. аналіз / Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України ; авт. кол.: Б. А. Маліцький та ін. – Київ : Фенікс, 2014. – 142 с. : іл.

3700. Національній академії наук України – 90 років // Математичні методи та фізико-механічні поля. – 2008. – Т. 51, № 4. – С. 7-16.

3701. Незалежна Україна, ринкові відносини, аграрна наука : нотатки із зустрічі представників засобів масової інформації з ученими-аграрниками // Вісник аграрної науки. – 1991. – № 12. – С. 5-10.

3702. Пастушенко, О. В.
Книга і періодика в дисертаційних дослідженнях незалежної України: соціокомунікаційний аспект : монографія / О. В. Пастушенко ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. – Київ, 2016. – 564 с.

3703. Патон, Б. Є.
Національна академія наук – основне джерело фундаментальних знань в Україні : доповідь президента НАН України / Б. Є. Патон // Вісник НАН України. – 2009. – № 2. – С. 5-8.

3704. Патон, Б. Є.
Про основні підсумки діяльності Національної академії наук України в 2004–2008 роках : доповідь президента НАН України, акад. НАН України / Б. Є. Патон // Вісник НАН України. – 2009. – № 7. – С. 6-16.

3705. Перкун, В. П.
Українські сфрагістичні студії 1991–2008 рр. : стан та перспективи досліджень / В. П. Перкун // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 199-215. – Бібліогр.: 83 назви.

3706. Пирожков, С. І.
Про стан та проблеми переміщених з Донбасу наукових установ НАН України (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 23 верес. 2015 р.) / С. І. Пирожков // Вісник НАН України. – 2015. – № 11. – С. 26-28.

3707. Політична наука в Україні, 1991–2016 : у 2 т. / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; редкол.: О. О. Рафальський (голова), М. С. Кармазіна (відп.

ред., упоряд.), О. М. Майборода ; авт. передм. О. О. Рафальський. – Київ : Парлам. вид-во, 2016.

Т. 1 : Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка. – 656 с. – Імен. покажч.: с. 640-655.

Т. 2 : Теоретико-методологічні засади і концептуальні підсумки вітчизняних досліджень. – 704 с. – Імен. покажч.: с. 688-703.

3708. Правовий статус Національної академії наук України: історія та сучасність : монографія / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; відп. ред. Ю. С. Шемшученко. – Київ : Юрид. думка, 2013. – 702 с. – До 95-річчя створення Національної академії наук України.

3709. Прилуцька, О. П.
Вітчизняна історична наука в умовах незалежності: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса / О. П. Прилуцька // Історичні і політологічні дослідження. – 2008. – № 1-2. – С. 385-391. – Бібліогр.: 22 назви.

3710. Реєнт, О. П.
10-річчя незалежності України: проблеми розвитку суспільних наук / О. П. Реєнт // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2001. – Вип. 19. – С. 3-12.

3711. Рибщун, О. В.
Українська соціологія за часів незалежності / О. В. Рибщун, В. П. Степаненко // Історія української соціології. – Київ, 2018. – С. 351-385.

3712. Романів, О. М.
Національний аспект розвитку науки на Україні: поразки минулого, сучасний стан та перспективи (наука і проблеми української державності) / О. М. Романів // Вісник АН України. – 1991. – № 10. – С. 10-16.

3713. Смолій, В. А.
Історія інститутська, історія українська (ювілейні роздуми з академічної проблематики) : [до 75-річчя Ін-ту історії України НАН України] / В. А. Смолій, О. А. Удод, О. В. Ясь // Український історичний журнал. – 2012. – № 1. – С. 4-28. – Бібліогр.: 119 назв.

3714. Соколенко, С. И.
Украинская наука в условиях рынка / С. И. Соколенко // Діловий вісник. – 1995. – № 4. – С. 27-29.

3715. Соціогуманітарні дослідження у Національній академії наук України. 2004–2008 : звіт Секції сусп. і гуманіт. наук НАН України до 90-річчя Національної академії наук України / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України ; редкол.: В. М. Литвин (голова) та ін. – Київ, 2008. – 372 с.

3716. Старовойт, С. В.
Історія та сьогодення архіву української академічної науки / С. В. Старовойт, Л. М. Яременко // Український історичний журнал. – 2018. – № 6. – С. 95-116. – Бібліогр.: 19 назв.

3717. Стріха, М. В.
Українська наука: на роздоріжжі між небуттям і відродженням / М. В. Стріха // Сучасність. – 2004. – № 5. – С. 139-151.

3718. Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії : міжнар. наук. конф., Харків, 16–18 квіт. 2008 р. – Харків : ХНЕУ, 2008 – .

Ч. 4, секція 4 : Соціальна історія України. Суспільство. Демократія. Духовність. – 2008. – 203 с.: табл.

Ч. 6, секція 7 : Гуманізм та реалії техногенної цивілізації: український вибір

Ч. 6, секція 8 : Місце української культури в контексті європейської цивілізації. – 2008. – 308 с.

3719. Сучасний стан та перспективи розвитку народознавчої науки в Україні : матеріали круглого столу, Київ, 28 жовт. 2008 р. / Укр. центр культурних досліджень, Укр. центр народної культури «Музей Івана Гончара» ; редкол.: О. А. Гриценко (голова редкол.) та ін. – Київ, 2008. – 156 с. – (Народознавчі студії пам'яті В. Т. Скуратівського).

3720. Творці Української Науки. Економічні науки / редкол.: О. І. Амоша та ін. – Київ : АНАВіТ, 2018. – 174 с. – (Економічні науки ; т. 1).

Книга є джерелом сучасних тенденцій розвитку економічних наук, своєрідним довідником та посібником у галузі. Представляє історичний розвиток, напрями наукових досліджень та результати багаторічної роботи провідних науковців України.

3721. Творці Української Науки. Технічні науки / редкол.: Й. С. Мисак та ін. – Київ : АНАВіТ, 2016. – 284 с. – (Технічні науки ; т. 1).

Представлено напрями та результати багаторічної роботи провідних технічних науковців та наукових організацій.

3722. Токар, Л. К.
Деякі особливості розвитку українознавства в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. / Л. К. Токар // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2009. – Т. ХХІІІ. – С. 33-42.

3723. Українська історична наука на шляху творчого поступу : ІІІ Міжнародний науковий конгрес українських істориків, Луцьк, 17–19 трав. 2006 р. : [у 3 т.]. – Луцьк : Вежа, 2007 – .

Т. 3. – 2008. – 389 с. : іл., табл.

3724. Унікальні надбання НАН України для науки, держави та нащадків / О. Созінов, О. Левчук, О. Дембновецький, Ф. Пацюк // Вісник НАН України. – 2008. – № 12. – С. 30-37.

3725. Федорчук, О. О.
Становлення і розвиток політичної науки в Україні в кінці 80-х рр. ХХ ст. – на початку ХХІ ст. / О. О. Федорчук // Нова парадигма. – 2006. – Вип. 59. – С. 150-155.

3726. Фігурний, Ю. С.
Фаховий аналіз проблеми походження українців і професійне вивчення українських етнічних, націєтворчих і державотворчих процесів вченими відділу української етнології ННДІУ МОН України в кінці ХХ – на початку ХХІ століть / Ю. С. Фігурний. – Київ : ННДІУ, 2011. – 142 с.

3727. Черниш, Н. І.
Нариси з історії української енциклопедичної справи / Н. І. Черниш. – Київ : Піраміда, 2018. – 348 с. : іл.

Подано характеристику новітньої «Енциклопедії сучасної України». Проаналізовано проєкт «Великої Української енциклопедії», розпочатий нещодавно. Висвітлено історію створення енциклопедій.

3728. Шейко, В. М.
Наука та освіта незалежної України: культурологічний вимір / В. М. Шейко // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2010. – Вип. 30. – С. 4-15. – Бібліогр.: 17 назв.

Див. також №: 325, 367, 370, 371, 395, 420, 427, 3443, 3577, 3759, 4712, 4830, 4895, 4896, 4907-4911, 4925-4934, 4973.

3. ОСВІТА

3729. Антологія текстів реформування освіти в Україні: програми, концепції, проекти (1991–2017) : хрестоматія / Нац. акад. педагогічних наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: О. В. Сухомлинська, Л. Д. Березівська, Т. Л. Гавриленко. – Київ, 2019. – 526 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського.

3730. Баранова, Н. М.
Етика та естетика у ВНЗ як чинники виховання нової генерації українців / Н. М. Баранова // Часопис історико-юридичного факультету [Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя] : зб. наук. пр. – Ніжин, 2008. – Вип. 2. – С. 181-185.

3731. Баханов, К.
Сучасна шкільна історична освіта: інноваційні аспекти : монографія / К. Баханов. – Донецьк : Юго–Восток, Лтд, 2005. – 384 с.

3732. Божинов, Р.
Види студентських об’єднань у вищих навчальних закладах сучасної України / Р. Божинов // Історичні і політологічні дослідження. – 2009. – № 2. – С. 221-226. – Бібліогр.: 16 назв.

3733. Бойко, О. Д.
Основні аспекти й специфіка висвітлення процесу перебудови (1985–1991 рр.) у навчальній літературі (на прикладі України) / О. Д. Бойко // Українська історична дидактика. Міжнародний діалог (фахівці різних країн про сучасні українські підручники з історії) : зб. наук. ст. – Київ, 2000. – С. 264-272.

3734. Бурдяк, Г.
Розвиток громадянської освіти у сучасній Україні / Г. Бурдяк // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 114-117.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2019/konf_ix_2019/mat_rpneptnp_IX_2019.pdf. – Дата: 18.12.2020. «Формування громадянської освіти в Україні почалося з 2000-х років. Процес розробки першої Концепції громадянської освіти (виховання) особистості в умовах розвитку української державності ґрунтувався на завданнях і заходах, викладених у Національній програмі патріотичного виховання населення, розвитку здорового способу життя, духовного розвитку та зміцнення моральних засад суспільства, прийнятій у 1999 р.» (с. 114). «У 2012 р. для схвалення була запропонована нова Концепція громадянської освіти та

виховання. У ній наводилися аналогічні визначення, які за своїм змістом нічим не відрізнялися від заяв 2000-х рр.: патріотизм, моральний і духовний розвиток з одного боку, і демократія, права і обов'язки людини – з іншого» (с. 116).

3735. Гайдамака, В.
Журналістська освіта в Україні в 90-ті роки XX ст. / В. Гайдамака // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2012. – № 2 (116). – С. 86-90. – Бібліогр.: 28 назв.

3736. Гирич, І. Б.
Українська історична освіта на початку XXI ст.: від обмежень філософії етноцентризму до концепції засвоєння «чужого» як «свого» / І. Б. Гирич // Історія в школах України. – 2009. – № 5. – С. 3-7.

3737. Говоровська, О. О.
Дистанційна освіта в Україні під впливом суспільних запитів та світових вимог на початку XXI ст. / О. О. Говоровська // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 155, № 4. – С. 39-44. – Бібліогр.: 13 назв.

3738. Гончаренко, С. У.
Соціально-педагогічні проблеми розбудови української школи / С. У. Гончаренко, Ю. І. Мальований // Рідна школа. – 1993. – № 4. – С. 51-56.

3739. Гривнак, Б. Л.
Тенденції розвитку вітчизняної освіти в другій половині 80–х – на початку 90–х років XX століття / Б. Л. Гривнак // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 103-109.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_29. – Дата: 21.12.2020.

3740. Гриневич, Л.
Організація освітнього процесу в школах України в умовах карантину : аналіт. записка / Л. Гриневич, Л. Ільїч, Н. Морзе та ін. – Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. – 76 с.

3741. Гуз, А. М.
Політика органів державної влади у сфері шкільної правової освіти (кінець XX ст. – початок XXI ст.) / А. М. Гуз // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2009. – Вип. 15. – С. 65-69. – Бібліогр.: 21 назва.

3742. Гуз, А. М.
Реалізація завдань держави у сфері шкільної правової освіти України в 1991–2007 роках / А. М. Гуз // Університет. – 2009. – № 5. – С. 63-71. – Бібліогр.: 19 назв.

3743. Гуз, А. М.
Становлення та розвиток шкільної правової освіти України (1991–2007 роки) : монографія / А. М. Гуз. – Київ : Київ. ун-т, 2009. – 431 с.

3744. Гуцол, А. О.
Будуємо рідну школу / А. О. Гуцол, Л. Й. Спінул, В. В. Росул та ін. // Рідна школа. – 1991. – № 10. – С. 3-11.

3745. Давидовський, К. Ю.
Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра – модератор культурно-мистецького середовища Києва 1990–2010 рр. / К. Ю. Давидовський // Вісник НАКККіМ. – 2013. –

№ 2. – С. 112-115.

3746. Дейхун, Д. І.
Школи-гімназії та ліцеї / Д. І. Дейхун // Рідна школа. – 1992. – № 9-10. – С. 78-80.

3747. Державна національна програма «Освіта». Україна XXI ст. / Ін-т системних досліджень освіти України. – Київ : Райдуга, 1994. – 61 с.

3748. Добрянський, І. А.
Приватна вища освіта в незалежній Україні / І. А. Добрянський. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2005. – 287 с. : іл., портр., табл. – Бібліогр.: 188 назв.

3749. Європейський Союз – Україна: освіта дорослих : зб. матеріалів Форуму до Міжнар. днів освіти дорослих в Україні (Київ, 4–6 листоп. 2014 р.). – Київ ; Ніжин : Лисенко М. М., 2015. – 199 с.

> У збірнику матеріалів Форуму, проведеного у рамках Міжнародних днів освіти дорослих в Україні, висвітлено різні аспекти розвитку освіти дорослих, зокрема зміст, форми, напрями, а також порівняльний аналіз вітчизняного й зарубіжного досвіду неперервної освіти.

3750. Забезпечення якості освіти в ЗНЗ : матеріали Всеукр. конф. (16–17 квіт. 2008 р.) / Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти та ін. ; уклад. Л. О. Щоголєва. – Луцьк : Твердиня, 2008. – 200 с.

3751. Завальнюк, О. М.
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка у добу незалежної України / О. М. Завальнюк, О. Б. Комарніцький. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2008. – 767 с. : іл., табл., портр.

3752. Захарова, Н. С.
Розвиток шкільної історичної освіти в Україні у контексті соціально-політичних трансформацій 1990-х рр. / Н. С. Захарова // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2009. – Т. 17, № 1/1, вип. 17. – С. 109-114. – Бібліогр.: 15 назв.

3753. Захарова, Н. С.
Співпраця України і Ради Європи в галузі викладання історії: останнє десятиріччя / Н. С. Захарова // Записки осередку Наук. т-ва ім. Т. Шевченка у Дніпропетровську. – 2007. – С. 134-141.

3754. Захарова, Н. С.
Співробітництво України і Ради Європи у сфері реформування історичної освіти у 1995–2005 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. С. Захарова ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – 17 с. – Бібліогр.: с. 14-15.

3755. Інтернаціоналізація системи вищої освіти України : II Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання (Київ, 30–31 берез. 2012 р.) // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Історико-педагогічні студії. – 2013. – Вип. 6-7. – С. 5-261.

3756. Історична освіта в полікультурному суспільстві: виклики та перспективи для України : матеріали міжнар. круглого столу (Київ, 14 лип. 2010 р.) / Ін-т історії України НАН України, Міжнар. фонд «Відродження» ; наук. ред. Г. В. Касьянов ; упоряд.:

О. В. Андрощук, О. О. Заплотинська. – Київ, 2011. – 149 с.

3757. Карпенко, О. Є.
Національно-патріотичне виховання учнівської молоді у позаурочний час (1991–2018 рр.) : монографія / О. Є. Карпенко, Ю. М. Буклов. – Дрогобич : Коло, 2019. – 192 с. : табл. – Бібліогр.: с. 109-125.

3758. Кваша, Т. Г.
Комунікативна компетенція викладання російської і української мов як іноземних та їх реалізація / Т. Г. Кваша // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 153-156. – Бібліогр.: 7 назв.

3759. Кеба, О. В.
Наука в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка: 1991–2008 рр. / О. В. Кеба, А. Г. Філінюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 12. – С. 34-56.

3760. Кикоть, С. М.
Студентське самоврядування як невід'ємна складова соціального становлення та розвитку молоді в Україні / С. М. Кикоть // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – 2018. – Вип. 43. – С. 181-186. – Бібліогр.: 9 назв.

3761. Кислицька, Ю. О.
Необхідність формування нормативно-правового поля освіти України в контексті Болонського процесу / Ю. О. Кислицька // Нова парадигма. – 2007. – Вип. 63. – С. 44-52.

3762. Клинченко, Т.
Освіта і школа в сучасній Україні : етнокультурний аспект / Т. Клинченко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 1999. – Вип. 6. – С. 76-83.

3763. Ковач, О. В.
Розвиток інклюзивної освіти в умовах Нової української школи / О. В. Ковач // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 380-384. – Бібліогр.: 8 назв.

3764. Кормочі, З.
Стан викладання української мови з угорською мовою навчання в Закарпатській області / З. Кормочі // Молодь, освіта і культурна самосвідомість. – Київ, 2003. – С. 178-180.

3765. Костюченко С. В.
Недоліки Болонської системи в Україні / С. В. Костюченко // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Серія: Філософські науки. – Київ, 2012. – Вип. 13. – С. 212-221. – Бібліогр.: 7 назв.

Режим доступу: http://www.kutep.ua/upload/content/78/nayk-zapiski-13-2012.pdf. – Дата: 12.01.2021. «З 7 по 16 березня 2012 року Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та фірма «Юкрейніан соціолоджі сервіс» провели загальнонаціональне соціологічне дослідження українських студентів третього, четвертого та п'ятого курсів і магістратури з питань Болонського процесу в Україні. Основною метою дослідження було вивчити впровадження положень Болонської конвенції в навчальний процес державних та приватних вузів III та IV рівнів акредитації. Всього за загальною квотною вибіркою було опитано 1001 студент в 51 вузі 20 міст України в 15 областях, м. Києві, м. Севастополі та Автономній Рес-

публіці Крим. За результатами дослідження, загальний рівень обізнаності студентства з принципами Болонської системи, за самооцінкою, виглядає більш-менш задовільним. Зазначили, що добре розуміють ці принципи 43%, знають приблизно, у чому полягає суть цієї системи, 50%. Лише 7% відповіли, що чули тільки назву, але не уявляють, що це таке» (с. 216).

3766. Кравчук, І. М.
Вища освіта Донбасу в умовах незалежної України (1991–2000 рр.) / І. М. Кравчук // Історичні і політологічні дослідження. – 2007. – № 5/6. – С. 251-259. – Бібліогр.: 28 назв.

3767. Кузнєцова, Л. В.
Загальноосвітня школа України в умовах національного відродження. Кінець 80-х – початок 90-х років. (Історико-політичний аспект) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. В. Кузнєцова ; Київ. держ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1993. – 214 с.

3768. Курило, В. М.
Освіта України і науково-технічний та соціальний прогрес: історія, досвід, уроки : монографія / В. М. Курило, В. П. Шепотько. – Київ : Деміур, 2006. – 432 с.

3769. Кучай, Т.
Екологічна освіта в Україні / Т. Кучай // Наукові записки Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка. – 2008. – Вип. 76. – С. 242-248.

3770. Лазоренко О. О.
Неформальна освіта дорослих як важлива складова науково-освітнього простору в Україні / О. О. Лазоренко // Шляхи та механізм консолідації українського суспільства, утвердження ідеалів соборності, свободи та демократії : матеріали наук.-практ. конф. – Київ, 2012. – 215-218.

3771. Латишева, О. В.
Відродження освіти та культури кримських татар на етапі становлення незалежності України (1991–2001) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. В. Латишева ; Крим. наук. центр НАН України. – Харків, 2004. – 19 с.

3772. Левицький, В.
Студентська молодь в етнодемографічній структурі населення України на початку XXI століття / В. Левицький // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2009. – № 29. – С. 138-141. – Бібліогр.: 23 назви.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eine_2009_29_19. – Дата: 22.03.2021.

3773. Лесько, Н. В.
Правове регулювання захисту дітей від булінгу в освітьому середовищі / Н. В. Лесько // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення : тези доп. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2020 р. – Луцьк, 2020. – С. 65-67.

3774. Луговий, В. І.
Педагогічна освіта в Україні: структура, функціонування, тенденції розвитку / В. І. Луговий ; ред. О. Г. Мороз ; Міжрегіон. акад. управління персоналом. – Київ : МАУП, 1994. – 194 с. : іл. – Бібліогр.: с. 185-193.

3775. Майборода, В. К.
Національні школи України: історія, досвід, проблеми / В. К. Майборода, С. В. Майборода // Рідна школа. – 1992. – № 5-6. – С. 3-10.

3776. Мезенцева, Д. Д.
Реформа образования Украины: социально-правовой аспект / Д. Д. Мезенцева // Вчені записки Харків. гуманіт. ун-ту «Народна українська академія». – 2010. – Т. XVI. – С. 413-418.

3777. Мельничук, О. Ф.
Становлення та розвиток інклюзивної освіти в Україні / О. Ф. Мельничук // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2019. – Вип. XXVII. – С. 54-60. – Бібліогр.: 18 назв.

3778. Мистецька освіта і культура України XXI століття: євроінтеграційний вектор : матеріали Міжнар. наук.-творч. конф. / Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв та ін. ; В. Г. Чернець (голова) та ін. – Одеса ; Київ ; Варшава : НАКККіМ, 2016. – 287 с.

3779. Мицик, Л. М.
Зміни ціннісних орієнтацій українського студентства в умовах Болонського процесу / Л. М. Мицик // Часопис історико-юридичного факультету [Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя] : зб. наук. пр. – Ніжин, 2008. – Вип. 2. – С. 168-180.

3780. Мишечкін, Г.
Діяльність вищих навчальних закладів недержавної форми власності з підготовки істориків в Україні (90-і рр. XX – початок XXI ст.) / Г. Мишечкін // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2004. – № 5. – С. 71-76.

3781. МІОК, 2005–2010: хроніка діяльності / Міжнар. ін-т освіти, культури та зв'язків з діаспорою Нац. ун-ту «Львів. політехніка» ; авт. кол.: М. Галік та ін. ; ред., упоряд. І. М. Ключковська. – Львів : Львів. політехніка, 2011. – 220 с. : іл.

3782. Модернізація освіти України у контексті євроінтеграційних процесів : історико-педагогічний аспект / [О. А. Дубасенюк, Н. Г. Сидорчук, Н. В. Яксата та ін.] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2008. – 295, [2] с. : іл., табл.

3783. Мотильчак, М.
Шляхи поліпшення вивчення української мови як державної у загальноосвітніх навчальних закладах області з навчанням мовами національних меншин / М. Мотильчак // Державотворча й об'єднувальна функції української мови: реалії, здобутки, перспективи. – Ужгород, 2009. – С. 36-44.

3784. Навроцький, О. І.
Вища школа України в умовах трансформації суспільства / О. І. Навроцький. – Харків : Основа, 2000. – 240 с. : іл., табл. – Бібліогр.: 131 назва.

3785. Наукові засади реформування вищої освіти в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 2-4 лют. 1993 р. – Київ : ІСЛО, 1994. – 327 с.

3786. Нахапетова, О. В.
Формування міжкультурної компетенції у процесі вивчення української мови як іноземної / О. В. Нахапетова // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. – Одеса, 2015. – Вип. 5. – С. 204-208. – Бібліогр.: 5 назв.

3787. Нечітайло, І. С.
Посилення освітньої нерівності в умовах пандемії (на прикладі шкільної освіти) / І. С. Нечітайло // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 39-44.

3788. Новикова, Н. І.
Шкільна біологічна освіта в Україні: витоки і сучасна практика : монографія / Н. І. Новикова ; Львів. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – 2-ге вид., допов. – Львів : Тріада плюс, 2018. – 332 с.

Зі змісту: Біологічна освіта у період реформування школи (1985–1991 роки). – С. 194-209 ; Розвиток системи шкільної біологічної освіти в незалежній Україні. – С. 210-265.

3789. Образование в Автономной Республике Крым : информ.-аналит. обзор / М-во образования и науки Автономной Республики Крым ; редкол.: В. В. Лавров и др. – Симферополь : Доля, 2007. – 174, [1] с. : табл.

3790. Образование и педагогическая мысль Крыма (XX – начало XXI столетия) : монография / А. В. Глузман, Л. И. Редькина, С. А. Вишневский, А. С. Аблятинов ; Крым. гуманит. ун-т. – Киев : Знания Украины.
Т. 2. – 2008. – 359 с. : табл. – Библиогр.: с. 334-353.

3791. Орду, К.
Досвід дистанційної освіти у медичних ЗВО України / К. Орду // Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. – Суми, 2020. – С. 157-160. – Бібліогр.: с. 160.

3792. Орос, І.
Забезпечення розвитку освіти засобами національно-культурних традицій національних меншин у Закарпатській області / І. Орос // Освітній простір України. – 2014. – Вип. 1. – С. 72-81 : табл. – Бібліогр.: 14 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/36Lqu0G. – Дата: 18.11.2020.

3793. Освіта в Україні / авт.-упоряд. В. В. Болгов. – Київ : Новий світ, 2005 – 2006.
Кн. 1. – 2005. – 128 с. : іл., портр.
Кн. 2. – 2006. – 144 с. : іл.

3794. Освіта в Україні мовою статистики // Дивосвіт. – 2004. – № 3. – С. 19-22.

3795. Освіта та наука Донбасу // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1999. – Спецвип. Січень. – С. 1-71.

3796. Освіта України за роки незалежності : стан, факти, події / М-во освіти і науки України ; ред. В. Г. Кремень. – Київ : Вища школа, 2001. – 159 с.

3797. Панасюк, Л. В.
Українсько-російська двомовність у навчальних закладах освіти Заходу України в 90-х рр. XX ст. (за матеріалами статистики) / Л. В. Панасюк // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2007. – Т. XV. – С. 343-353.

3798. Підгрушний, Г.
Вища школа України : [90-ті рр. XX ст.] / Г. Підгрушний // Розбудова держави. – 1995. – № 10. – С. 63-64.

3799. Повхан, К.
Державна мова в школах національних меншин / К. Повхан // Українська мова і література в школі. – 1999. – № 4. – С. 55-57.

3800. Потапенко, К. К.
Вища педагогічна школа України : практика перебудови / К. К. Потапенко // Вища і середня педагогічна освіта : респ. наук.-метод. зб. – Київ, 1991. – Вип. 15. – С. 9-15.

3801. Проблеми гуманізації освіти в контексті трансформації вищої школи України : монографія / ред.: Т. І. Власова, Т. М. Талько. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2008. – 232 с.

3802. Професіоналізм педагога в контексті Європейського вибору України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Ялта, 20–22 верес. 2007 р.) / ред. О. В. Глузман. – Ялта : КГУ, 2007 – .
Ч. 1. – 2007. – 275 с.: табл.
Ч. 2. – 2007. – 231 с.: табл.
Ч. 3. – 299 с. : іл., табл.

3803. Савойська, С. В.
Впровадження української мови як державної у сферу освіти України в 90-ті роки XX – поч. XXI ст.: історичний аспект (на матеріалах вищих навчальних закладів) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / С. В. Савойська ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2007. – 20 с.

3804. Сагуйченко, В. В.
Інституційний вимір реформування системи освіти України : монографія / В. В. Сагуйченко ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Харків : Панов А. М., 2017. – 292 с. – Бібліогр.: с. 227-258.

3805. Сидоренко, О. Л.
Приватна вища освіта: шляхи України у світовому вимірі / О. Л. Сидоренко. – Харків : Основа, 2000. – 255 с. : іл.

3806. Сігаєва, Л. Є.
Розвиток освіти дорослих в Україні (друга половина XX ст. – початок XXI ст.) / Л. Є. Сігаєва ; ред. С. О. Сисоєва. – Київ, 2010. – 420 с.

3807. Січкаренко, Г. Г.
Історичний досвід перебудови вищої освіти в Україні (1985–2005 рр.) : монографія / Г. Г. Січкаренко. – Ніжин : Лисенко М. М., 2014. – 360 с. – Бібліогр.: с. 246-357.

3808. Січкаренко, Г. Г.
Початок формування державної політики в галузі вищої освіти в Україні (кінець 1980 – початок 1990 рр.) / Г. Г. Січкаренко // Історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 19-30. – Бібліогр.: 34 назви.

3809. Січкаренко, Г. Г.
Трансформації вищої освіти в незалежній Україні : монографія / Г. Г. Січкаренко ; Київ. нац. лінгвіст. ун-т. – Київ, 2009. – 362 с. : табл. – Бібліогр.: с. 309-362.

3810. Старченко, Т. Я.
Вища школа на шляху оновлення / Т. Я. Старченко, О. М. Стоян, О. І. Бобин. – Львів : Світ, 1991. – 128 с.

3811. Стовпець, В. Г.
Реформування вищої освіти як передумова інтеграції України до освітнього простору ЄС / В. Г. Стовпець // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. – Одеса, 2015. – Вип. 5. – С. 321-327. – Бібліогр.: 9 назв.

3812. Султанова, Н. В.
Соціальне виховання дітей в інтернатних закладах освіти України (друга половина XX – початок XXI століття) : монографія / Н. В. Султанова. – Херсон : Херсон. акад. неперервної освіти, 2018. – 379 с.

3813. Сучасні проблеми художньої освіти в Україні : зб. наук. пр. / Ін-т проблем сучасного мистецтва Акад. мистецтв України. – Київ, 2005 – .

Вип. 3 : Театральна педагогіка в Україні : проблеми, критерії, судження. – 2007. – 168 с. : іл.

Вип. 4 : Медіаосвіта в Україні. Сучасний стан, проблеми розвитку. – 2008. – 196 с.

3814. Терентьєва, Н. О.
Розвиток університетської освіти в Україні: тенденції другої академічної революції : монографія / Н. О. Терентьєва ; Чернігів. нац. пед. ун-т імені Т. Г. Шевченка. – Черкаси ; Чернігів : Чабаненко Ю. А., 2017. – 407 с. : табл. – Бібліогр.: с. 326-385 (528 назв) та в кінці розд.

3815. Терно, С. О.
Історична освіта сьогодні : виклики і відповіді / С. О. Терно // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Філософія. Філософські перипетії. – 2012. – № 992, вип. 45. – С. 121-127. – Бібліогр.: 19 назв.

3816. Токуєва, А. О.
Розвиток морської освіти України (1991–2013) / А. О. Токуєва // Вісник нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. – 2020. – № 7 (163). – С. 219-223. – Бібліогр.: 8 назв.

3817. Томаченко, О. В.
Переосмислення історичних процесів у шкільній освіті України 1990-х рр. – початку XXI ст. : теоретичні засади, генезис, зміст / О. В. Томаченко // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2010. – № 22. – С. 130-136. – Бібліогр.: 19 назв.

3818. Томаченко, О. В.
Трансформація змісту шкільних програм з історії (1989–2010 рр.) / О. В. Томаченко // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 3.33. – С. 192-200. – Бібліогр.: 38 назв.

Режим доступу: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/27.pdf. – Дата: 15.04.2019. «Програма з історії для загальноосвітніх навчальних закладів – це державний нормативний документ. Він містить характеристику базового змісту навчальних курсів, що в сукупності складає навчальний предмет «Історія» та освітню галузь «Суспільствознавство» і систему вимог, які визначають обов'язковий для досягнення кожним учнем рівень засвоєння знань» (с. 193). «Інтенсивний процес оновлення змісту шкільної історичної освіти припав на кінець 1980-х рр., коли український соціум розпочав активне переосмислення власного минулого. Перші кроки в цьому напрямку були здійснені в навчальній програмі з історії 1989 р. Вона значно відрізнялась від попередньої (1987 р.): сюди були внесені суттєві зміни щодо висвітлення окремих історичних подій та історичних процесів ХХ ст. Разом з тим ця програма була побудована іще на інформаційному та партійно-класовому підході» (с. 194).

3819. Томаченко, О. В.
Українські шкільні підручники 1990–2009 рр. з історії : здобутки і проблеми написання / О. В. Томаченко // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2012. – Вип. 34. – С. 134-139. – Бібліогр.: 72 назви.

3820. Трибулькевич, К. Г.
Розвиток студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України (1917–2010 рр.) : монографія / К. Г. Трибулькевич ; Ін-т вищ. освіти Акад. пед. наук України. – Одеса : Купрієнко С. В., 2016. – 458 с.

Зі змісту: Трансформація студентського самоврядування у 1980–2010 рр. ; Тенденції, суперечності та закономірності студентського самоврядування у 1980–1990 рр. ; Демократизація студентського життя в Українській незалежній державі (1991–2010 рр.) ; Особливості діяльності студентського самоврядування в Українській незалежній державі (2011–2015 рр.) ; Розвиток студентського самоврядування як шлях демократизації вищої школи.

3821. Турченко, Ф. Г.
Україна – повернення історії: генеза сучасного підручника / Ф. Г. Турченко. – Київ : Генеза, 2016. – 104 с.

Про підручники з історії, написані в перші роки незалежності України. Характеризується загальнополітична ситуація, у контексті якої відбувалася реорганізація шкільної історичної освіти, розроблялися нові програми і концепції історичної освіти, обговорювалися нові навчальні видання. Розкриваються обставини створення колективом істориків південно-східних областей України перших підручників з історії України для 7–11 класів. Значна увага приділяється спробам проросійських і прокомуністичних політичних сил України вплинути на концепцію і зміст підручників. Описується провал цих спроб.

3822. Українська освіта у світовому часопросторі : матеріали Другого Міжнар. конгресу, (Київ, 25–27 жовт. 2007 р.). Кн. 2 / Наук.-дослід. ін-т українознавства ; редрада: П. П. Кононенко (голова) та ін. – Київ : Рада, 2008. – 220 с.

3823. Уродова, Т. Г.
Відроджуємо традиції класичної освіти / Т. Г. Уродова // Рідна школа. – 1991. – № 12. – С. 63-65.

3824. Філінюк, А. Г.
Двадцять років у поступі і трансформаціях Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (до 20-річчя створення кафедри історії України) / А. Г. Філінюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 16. – С. 3-29. – Бібліогр.: 53 назви.

3825. Філінюк, А. Г.
У пошуках нової якості історичної освіти та історичної правди / А. Г. Філінюк. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. – 68 с.

3826. Фоміна, О. О.
Розвиток українських шкіл у Криму (середина XX – початок XXI століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / О. О. Фоміна ; Крим. гуманітарний ун-т. – Ялта, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (6 назв).

3827. Харківський національний економічний університет: досвід перетворень, 2000–2010 роки / Харків. нац. екон. ун-т ; авт. кол.: В. С. Пономаренко, М. О. Кизим, Д. Ю. Михайличенко та ін. – Харків : ІНЖЕК, 2010. – 424 с. : іл.

3828. Хоменко, О. А.
«Рік великого перелому»: середня освіта на окупованих теренах Донбасу в 2014-му / О. А. Хоменко // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 201-210. – Бібліогр.: 26 назв.

> «... впродовж 2014 р. 14 провідних вишів регіону заявили про евакуацію з контрольованих формально сепаратистами, а реально – російською армією теренів: Донецький національний університет – до Старобільська, Донецький національний технічний університет – до Красноармійська, Східноукраїнський університет імені В. Даля – до Сєверодонецька» (с. 201). «Показовий факт: незважаючи на те, що відповідний структурний підрозділ «Правительства ЛНР» має назву «Министерство образования, науки и культуры», в Луганській середній школі № 16, наприклад, учням на початку 2015 р. видавали табелі успішності з написом «Министерство образования, науки и религии ДНР»» (с. 207).

3829. Хомишин, І. Ю.
Правове регулювання освіти засуджених до позбавлення волі в Україні / І. Ю. Хомишин // Вісник Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Юридичні науки. – 2020. – Вип. 7, № 4 (28). – С. 231-237. – Бібліогр.: 14 назв.

3830. Чальцева, О. М.
Можливості і проблеми отримання вищої освіти дітьми з окупованих територій / О. М. Чальцева // Політичне життя. – 2019. – № 2. – С. 27-32. – Бібліогр.: 15 назв.

3831. Черкасов, В. Ф.
Музично-педагогічна освіта України на межі двох тисячоліть (1991–2010 рр.) : навч. посібник / В. Ф. Черкасов. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 380 с. – Бібліогр.: 357 назв.

3832. Шемета, Ю. М.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка: проблеми прийому іноземних громадян на навчання (1991–2001 рр.) / Ю. М. Шемета // Соціальна історія : наук. зб. – 2012. – Вип. VIII. – С. 57-64. – Бібліогр.: 45 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2012_08.pdf. – Дата: 10.04.2019.

3833. Школи нового типу м. Києва : (довідник) / Фонд «Наукова зміна» Голов. упр. нар. освіти Київ. міськвиконкому. – Київ, 1992. – 27 с.

Див. також №: 55, 155, 280, 287, 308, 366, 398, 402, 1182, 1233, 1531, 2071, 2383, 3240-3242, 3352, 3372-3376, 3382-3385, 3528, 3541, 4398, 4429, 4560, 4582, 4584, 4603.

4. КУЛЬТУРА

3834. Антропокультурні чинники європейського вибору України : монографія / авт. кол.: Є. І. Андрос, В. П. Загороднюк, Г. І. Шалашенко та ін. – Київ : Наук. думка, 2014. – 300 с.

3835. Берегова, О. М.
Комунікаційні аспекти культурної політики незалежної України / О. М. Берегова // Культура і сучасність. – 2004. – № 2. – С. 49-58. – Бібліогр.: 11 назв.

3836. Білецька, О. О.
Трансформаційні процеси української молодіжної субкультури наприкінці XX – початку XXI століття / О. О. Білецька // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – 2010. – Вип. 24. – С. 139-144. – Бібліогр.: 12 назв.

3837. Божук, Л. В.
Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності / Л. В. Божук // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 98-103.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_28. – Дата: 21.12.2020. Розглядається «формування в незалежній українській державі власного культурного простору». «Характеризуються процеси культуротворення, що тривають в українській діаспорі як вагома складова українського культурного простору» (с. 98).

3838. Гай-Нижник, П. П.
Культура як основа «м’якої сили» держави Україна в контексті підвищення її зовнішньополітичного авторитету / П. П. Гай-Нижник, Л. В. Чупрій // Гілея : наук. вісник. – 2013. – Вип. 79 (№ 12). – С. 266-269.

3839. Даниленко, В. М.
Культурно-мистецьке життя в Україні 1990-х років / В. М. Даниленко // Вісник ДАКККіМ. – 2002. – № 1. – С. 113-131.

3840. Дахній, А. Й.
Культурне відродження України в контексті європейської духовної традиції (екзистенціальні мотиви в українській культурі) / А. Й. Дахній // Вісник Львів. ун-ту. Серія суспільних наук. – 1993. – Вип. 31. – С. 9-16.

3841. Жалюк, О. П.
Культурно-освітня робота в Україні у 1991–2010 рр.: особливості долання кризових явищ (на матеріалах Поділля) / О. П. Жалюк // Освіта, наука і культура на Поділлі :

зб. наук. пр. – Кам’янець-Подільський, 2010. – Т. 15. – С. 157-165. – Бібліогр.: 33 назви.

3842. Кислюк, К. В.
Українська культура I чверті XXI ст.: повороти модернізаційних перетворень : монографія / К. В. Кислюк. – 2-ге вид., стер. – Київ : Кондор, 2018. – 196 с. – Бібліогр.: с. 178-195.

3843. Ключко, Ю.
Розвиток соціально-культурної сфери України в умовах ринкових відносин: пошук нових моделей / Ю. Ключко ; Нац. парлам. б-ка України, Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2003. – 27 с.

3844. Корновенко, С. В.
Діяльність закладів культури в українському селі в 90-х роках XX – на початку XXI століття (за матеріалами Черкаської області) : монографія / С. В. Корновенко, С. В. Чмільова ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 264 с. : табл.

3845. Красніцька, Г. М.
Культура України на етапі становлення незалежності / Г. М. Красніцька // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 146, ч. 1. – С. 67-69. – Бібліогр.: 8 назв.

3846. Крива, Л. М.
Характеристика діяльності закладів культури центрального регіону України в 90-х рр. XX ст. – поч. XXI ст. / Л. М. Крива // Гілея : наук. вісник. – 2015. – № 5. – С. 136-140.

3847. Кривчик, Г. Г.
Здобутки і втрати української культури за роки незалежності / Г. Г. Кривчик // Вісник Дніпропетр. ун-ту. Серія: Історія та археологія. – 2010. – Т. 18, № 1/1, вип. 18. – С. 106-111. – Бібліогр.: 12 назв.

3848. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали наук. конф. молодих учених, 25–26 квіт. 2006 р. / [редкол.: С. В. Сищенко (відп. ред.) та ін.]. – Харків : ХДАК, 2006. – 251 с.

3849. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали наук. конф. молодих учених, 24–25 квіт. 2007 р. / [редкол.: В. М. Шейко та ін.]. – Харків : ХДАК, 2007. – 303 с.

3850. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 23–24 квіт. 2009 р. / Харків. держ. акад. культури ; ред. Т. Д. Булах. – Харків : ХДАК, 2009. – 291 с.

3851. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, Харків, 21–22 квіт. 2011 р. / Харків. держ. акад. культури ; ред.: В. М. Шейко та ін. – Харків : ХДАК, 2011. – 240 с.

3852. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18–19 квіт. 2013 р. / Харків. держ. акад. культури та ін. ; ред.: В. М. Шейко, Н. М. Кушнаренко. – Харків : ХДАК, 2013. – 316 с.

3853. Культура України: здобутки, перспективи. Вип. 1 / упоряд. В. М. Медведєва. –

Київ : Нац. парламент. б-ка України, 1994. – 46 с. – (Загальні питання культури).

3854. Культура українського етносу в умовах сучасної глобалізації : монографія / Дніпропетр. державна фінансова академія ; В. П. Капітон, О. В. Капітон, В. Ю. Федюк, Т. С. Коршун. – Дніпропетровськ : Дніпропетр. держ. фін. акад., 2014. – 376 с.

3855. Курінна, Т. М.
Державне регулювання благодійності і меценатства : монографія / Т. М. Курінна. – Київ : Талком, 2018. – 400 с.

3856. Куцак, С. А.
Політичні свята сучасної України: витоки, особливості, тенденції / С. А. Куцак // Культура України. – 2019. – Вип. 64. – С. 162-174. – Бібліогр.: с. 172-174.

3857. Кюнцлі, Р. В.
Культурно-мистецький простір українського села за сучасних умов. Кореляція унікального й універсального : монографія / Р. В. Кюнцлі. – Львів : АТБ, 2017. – 407 с.

> Повернення до витоків національної культури й традицій, інтерпретація їх відповідно до викликів сьогодення допоможе сформувати новий культурно-мистецький простір держави та зберегти унікальність у період урбанізації суспільства.

3858. Леоненко, М. І.
До питання про молодіжні субкультури в Україні: особливості нонконформізму / М. І. Леоненко // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 261-263. – Бібліогр.: 6 назв.

3859. Мишанич, С. В.
Стратегія національного виживання і проблеми відродження української культури в умовах Донеччини / С. В. Мишанич // Розбудова держави. – 1995. – № 10. – С. 18-22.

3860. Парахонський, Б. О.
Стратегічні орієнтири культурного розвитку України / Б. О. Парахонський // Розбудова держави. – 1993. – № 12. – С. 49-55.

3861. Пекарчук, В. М.
Форми забезпечення культурних потреб та популяризації культур етносів України: тенденції 1990–2000-х років / В. М. Пекарчук // Сумська старовина. – 2014. – № 43-44. – С. 52-60. – Бібліогр.: 14 назв.

3862. Перевальський, В.
Доглядати і оновлювати сад мистецтва: виповнилось 40 років від дня заснування Шевченківської премії / В. Перевальський // Образотворче мистецтво. – 2002. – № 3. – С. 52-56.

3863. Полунєєв, Ю. В.
Культурний шок у посткомуністичних суспільствах у період ринкової трансформації (перспектива України) / Ю. В. Полунєєв, Ю. Загоруйко // Сучасність. – 1994. – № 10. – 78-91. – Бібліогр.: 12 назв ; № 11. – С. 143-155. – Бібліогр.: 12 назв.

3864. Самоорганізація й динаміка культури та їх особливості в Україні. Вип. I : Динаміка культурологічних процесів в Україні : зб. наук. пр. / наук. ред. Ю. П. Богуцький.

– Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2010. – 232 с.

3865. Скокова, Л. Г.
Зміни у культурних практиках повсякдення в умовах коронавірусної кризи / Л. Г. Скокова // Соціальний досвід пандемії COVID-19 в Україні: соціологічний вимір : матеріали круглого столу, проведеного онлайн 20 листоп. 2020 р. – Київ, 2021. – С. 77-81.

3866. Танцюра, В. І.
Національно-культурне будівництво незалежної України: труднощі, перешкоди, пошуки / В. І. Танцюра // Вісник Харків. ун-ту. – 1996. – № 387: Історія України, вип. 1. – С. 3-11.

3867. Україна – єдина країна. – Київ : Глорія, 2016. – 208 с. : іл.

Перший розділ видання вміщує інформацію про традиційні українські свята та обряди. У другому йде мова про природні дива України, пам’ятки, визначні місця, різноманітні храми, замки та фортеці. З останнього розділу можно дізнатись про визначних особистостей, які внесли значний вклад в розуміння нашого буття і свідомості та прославили нашу країну своїми вчинками та діяльністю.

3868. Українська національна культура: минуле, сучасне, майбутнє : на обговоренні концепція української культури // Слово і час. – 1991. – № 2. – С. 71-84.

3869. Філіна, А. П.
Деякі аспекти виховання молоді в умовах побудови незалежної Української держави : [організація вільного часу підлітків і молоді] / А. П. Філіна // Збірник наукових праць Київ. держ. ін-ту культури. – Київ, 1994. – Ч. II. – С. 168-171.

3870. Харчишин, О.
Сучасна студентська субкультура в Україні / О. Харчишин // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 26. – С. 85-90. – Бібліогр.: 29 назв.

3871. Чернець, В. Г.
Україна: динаміка культуротворчих процесів : монографія / В. Г. Чернець ; Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2002. – 175 с. : схеми. – Бібліогр.: с. 167-174 (139 назв).

3872. Чмільова, С. В.
Руйнівні наслідки тоталітарного минулого для культурного розвитку села в незалежній Україні / С. В. Чмільова // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – Чис. 15, вип. 1. – С. 95-99. – Бібліогр.: 11 назв.

3873. Чупрій, Л. В.
Аналітичний звіт комплексного соціологічного дослідження на тему «Культурні практики населення міста Києва та Київської області» / Л. В. Чупрій, К. В. Настояща ; Укр. культ. фонд. – Київ : Ямчинський О. В., 2020. – 198 с. – Бібліогр.: 36 назв.

3874. Шейко, В. М.
Культура незалежної України й еміграція : стан та перспективи / В. М. Шейко // Культура України. – 2010. – Вип. 31. – С. 5-18. – Бібліогр.: 15 назв.

3875. Шльоґель, К.
Український виклик. Відкриття європейської країни / К. Шльоґель. – Київ : Дух і

Літера, 2016. – 356 с.

Книга складається з ряду нарисів, кожен з яких розповідає про зустріч автора з одним з українських міст: Києвом, Одесою, Ялтою, Харковом, Дніпром, Донецькому, Чернівцями, Львовом. Кожен нарис – це свого роду прогулянка, під час якої автор розкриває різні пласти життя міста: історію, ландшафт, топоніміку, імена і так далі.

Див. також №: 175, 334, 346, 358, 2620, 2793, 3352, 3443, 4429, 4498, 4523, 4560, 4603, 4629, 4639.

Охорона культурної спадщини

3876. Акуленко, В. І.
Політико-правові проблеми повернення культурних цінностей державам їх походження після розпаду СРСР / В. І. Акуленко // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 38-41. – Бібліогр.: 9 назв.

3877. Андрес, Г. О.
Охорона культурної спадщини України в контексті світових інтеграційних процесів (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 26.00.05 «Музеєзнав. Пам’яткознав.» / Г. О. Андрес ; Центр пам’яткознавства НАН України і Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури. – Київ, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17-18 (11 назв).

3878. Врятовані. Збережені. Повернені : публічний звіт Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України за 2010 р. / Держ. служба контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України. – Київ : Такі справи, 2010. – 64 с.

Зі змісту: Коротка хроніка діяльності Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України. – С. 9-13 ; Білаш, П. М. Основні напрямки державної політики у сфері повернення в Україну культурних цінностей. – С. 14-23 ; Шкляр, С. М. Реалізація державної політики у сфері контролю за переміщення культурних цінностей. – С. 23-31 ; Реєстр культурних цінностей, повернутих в Україну (2000–2009 рр.). – С. 34-44.

3879. Денисенко, Г. Г.
Що являє собою історико-культурна спадщина Криму? / Г. Г. Денисенко // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 95-98.

«На державному обліку в АР Крим і в Севастополі перебувають 1004 пам’ятки архітектури та містобудування, 7227 пам’яток археології, 3861 пам’ятка історії, 520 пам’яток монументального мистецтва, з них 273 національного значення. У Криму розташовано сім заповідників...» (с. 95). «Найвідоміші пам’ятки світового значення Криму включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, в якому у 2013 р. значилося 936 об’єктів культурної та природної спадщини, у тому числі 7 – з України» (с. 95-96). «Відповідно до рекомендацій Міжнародної ради з охорони пам’ятників та історичних місць ведуться підготовчі роботи для номінації наступних пам’яток України. У переліку 15 об’єктів – номінантів на включення до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, при цьому 3 пам’ятки представляють історію та культуру Криму» (с. 96).

3880. Каталог культурних цінностей, викрадених з державних музеїв, заповідників, установ та приватних колекцій (1999–2009) / Держ. служба контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України ; [упоряд.: М. Ю. Шандрук, О. В. Юрченко-Микита]. – Київ, 2010. – 136 с. : іл.

3881. Коваль, Д. О.
В ім'я мистецтва: міжнародно-правовий контекстуальний аналіз захисту культурних цінностей у зв'язку зі збройним конфліктом : монографія / Д. О. Коваль. – Одеса : Фенікс, 2016. – 418 с.

Зі змісту: Захист культурних цінностей на окупованій території Автономної Республіки Крим. – С. 370-383 ; Захист культурних цінностей в окремих районах Донецької та Луганської областей. – С. 383-387.

3882. Кот, С. І.
З історії формування організаційних засад державної політики повернення та реституції культурних цінностей в незалежній Україні / С. І. Кот // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2010. – Вип. 36. – С. 361-371. – Бібліогр.: 11 назв.

3883. Кот, С. І.
Про стан збереження культурної спадщини України: інформаційно-аналітичні матеріали до парламентських слухань «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні» 18 квітня 2018 р. / С. І. Кот ; відп. ред. В. М. Даниленко ; Ін-т історії України НАН України, Центр досліджень історико-культурної спадщини України. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2018. – 43 с.

Характеризуються стан законодавчого регулювання охорони пам'яток, організація системи управління щодо здійснення державної політики у даній сфері, в тому числі підготовка багатотомного «Зводу пам'яток історії та культури України», проблеми збереження культурних надбань на території тимчасово окупованих АР Крим та м. Севастополя, окремих районів Донецької і Луганської областей.

3884. Кривошея, І.
Кримські об'єкти культурної спадщини ЮНЕСКО: постанексійний синдром (на матеріалах електронних видань) / І. Кривошея, Л. Якименко // Київські історичні студії : наук. журнал. – 2017. – № 1 (4). – С. 120-128. – Бібліогр.: 19 назв.

3885. Кулініч, М. Ю.
Архівна україніка і діяльність Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України (2000–2011 рр.) : короткі підсумки / М. Ю. Кулініч // Архіви України. – 2013. – № 3. – С. 11-20. – Бібліогр.: 23 назви.

Режим доступу: https://bit.ly/2LhT6HQ. – Дата: 8.12.2020.

3886. Культурні цінності Криму і Донбасу в умовах війни та окупації : матеріали Круглого столу «Історико-культурний та науковий потенціал Півдня та Сходу України в умовах окупації та воєнних дій: загрози, втрати, преспективи збереження та відновлення» (Київ, 12 листоп. 2015 р.) / Ін-т історії України НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України ; упоряд.: С. І. Кот, Г. В. Боряк ; відп. ред. В. А. Смолій. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2016. – 90 с.

3887. Осташкіна, В. М.
Проблема повернення культурних цінностей у взаємовідносинах України з країнами СНД / В. М. Осташкіна // Сторінки історії : зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 28. – С. 236-246.

– Бібліогр.: 25 назв.

3888. Папакін, Г. В.
Архіви України в міжнародних та міжрегіональних програмах збереження культурної спадщини : досвід та перспективи / Г. В. Папакін // Архіви України. – 2008. – № 1-2. – С. 150-157. – Бібліогр.: 13 назв.

3889. Романенко, Н. Г.
Скарбниця історії Незалежної України: пам’ятки історії та культури, споруджені та виявлені за 1991–2001 роки у Херсонській області / Н. Г. Романенко, І. З. Фельдман. – Херсон : Наддніпрян. правда, 2001. – 57 с.

3890. Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини : зб. наук. пр. Вип. 4 / Ін-т проблем сучасного мистецтва Акад. мистецтв України ; редкол.: В. Д. Сидоренко (голова) та ін. – Київ : Фенікс, 2007. – 400 с. : іл.

3891. Українець, Н. П.
Державна реституційна політика України у сфері культурних цінностей (1991–2009 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Н. П. Українець ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2010. – 18 с.

3892. Харковенко, Р. В.
Пам’ятки культурної спадщини в умовах ведення бойових дій та на тимчасово окупованих територіях: міжнародний досвід й Україна / Р. В. Харковенко // Праці Центру пам’яткознавства. – 2018. – Вип. 33. – С. 36-49. – Бібліогр.: 26 назв.

3893. Харковенко, Р. В.
Формування та систематизація державного обліку пам’яток культурної спадщини в Україні (1991–2017 рр.) : монографія / Р. В. Харковенко ; Укр. т-во охорони пам’яток історії та культури, НАКККіМ. – Київ : НАКККіМ, 2019. – 159 с. : табл.

3894. Худолей, О. С.
Трансформаційні процеси у сфері пам’яткоохоронної справи в Україні (1991 р. – початок XXI ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / О. С. Худолей ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля, [Черкас. держ. технол. ун-т]. – Луганськ, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (9 назв).

Див. також №: 95, 163, 357, 3867, 4471, 4519.

Архіви. Музеї

3895. Алєксєєнко, А. О.
Центральному державному науково-технічному архіву України – 50 років / А. О. Алєксєєнко, М. А. Балишев // Архіви України. – 2019. – № 4 (321). – С. 258-267.

3896. Аліванцева, О. В.
Історія створення (1983–1998 рр.) та досвід роботи (1998–2007 рр.) музею «Літературне Придніпров’я» / О. В. Аліванцева // Придніпров’я: іст.-краєзн. дослідження : зб. наук. пр. – 2007. – Вип. 4. – С. 336-348. – Бібліогр.: 16 назв.

3897. Андрієвська, Л. В.
Круглий стіл з міжнародною участю «Архівна справа в Україні: підсумки сторіччя та перспектива майбутнього», присвячений 100-річчю від дня створення першого державного органу управління системою архівних установ України / Л. В. Андрієвська // Студії з архівної справи та документознавства. – 2017. – Т. 24-25. – С. 299-305.

3898. Боряк, Г. В.
Архівні документи на аукціонах світу як нова загроза національній архівній спадщині : матеріали повідомлення на 7-й Європейській конф. архівів, Варшава, 18–20 трав. 2006 р. / Г. В. Боряк. – Київ, 2006. – 58 с.

Режим доступу: https://old.archives.gov.ua/Archives/CDIAL/Kradijky.pdf.

Також: http://history.org.ua/LiberUA/966-8225-07-4/966-8225-07-4.pdf. – Дата: 8.04.2021. Дата: 8.04.2021.

3899. Буценко, Н. Д.
Доля архівних установ Донецької області в 2014–2015 роках: виклики часу / Н. Д. Буценко // Архіви України. – 2016. – № 5-6. – С. 197-215.

3900. Бушин, М. І.
Шевченківський національний заповідник у період незалежності України (до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка) / М. І. Бушин, Ю. М. Тихоненко // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2014. – Чис. 20, вип. 4, ч. 1. – С. 5-17. – Бібліогр.: 23 назви.

3901. Данилюк, І. Ю.
Розвиток музейництва на Прикарпатті 1991–2013 років у вітчизняній історіографії / І. Ю. Данилюк // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 137. – С. 71-76. – Бібліогр.: 32 назви.

3902. Данилюк, І. Ю.
Розвиток музейного руху на Прикарпатті упродовж 1991–2014 рр. : джерелознавчий аспект / І. Ю. Данилюк // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2018. – № 4. – С. 84-88. – Бібліогр.: 34 назви.

3903. Демеха, І. І.
Форми та напрями роботи музеїв Прикарпаття за роки незалежності України / І. І. Демеха // Науковий вісник Міжнар. гуманіт. ун-ту. Серія: Історія. Філософія. Політологія. – 2014. – Вип. 8. – С. 13-18. – Бібліогр.: 16 назв.

3904. Довжук, І. В.
Нормативно-правові засади регулювання архівної справи в Україні доби незалежності / І. В. Довжук // Соціум. Документ. Комунікація : зб. наук. ст. – 2017. – Вип. 3 : Історичні науки. – С. 13-25. – Бібліогр.: 12 назв.

3905. Дубровіна, Л. А.
Національна архівна інформаційна система (НАІС): актуальні проблеми «Архівної та рукописної Україніки» і шляхи створення зведеної бази даних на бібліотечні, музейні та архівні колекції, фонди / Л. А. Дубровіна, Г. В. Боряк, С. М. Кіржаєв // Бібліотечний вісник. – 1993. – № 3-4. – С. 58-65.

3906. Іванущенко, Г. М.
«Зараз проти нас воює частина 30–40-річних жителів Донбасу. Вони отримали антиукраїнське виховання вже в незалежній Україні» : відкриття архівів радянських

спецслужб дозволить нам нарешті глянути на українську історію українськими очима, – каже історик Геннадій Іванющенко / Г. М. Іванющенко ; інтерв'ю зап. К. Гончарова // Країна. – 2015. – № 21 (28 трав.). – С. 18-20.

Про стан архівної справи України, захоплення терористами архівів СБУ Донецької та Луганської областей, про підписання президентом пакету "декомунізаційних законів", один із яких передбачає відкритий доступ до архівів радянських каральних органів, про ефект та вплив на суспільство від відкриття архівів комуністичних каральних органів із 1918-го по 1991-й.

3907. Караманов, О. В.
Педагогічна діяльність музеїв в сучаному освітньому просторі України : монографія / О. В. Караманов ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : Сполом, 2020. – 451 с.

3908. Ковтанюк, Н. Г.
Національному музею історії України – 110 років / Н. Ковтанюк // Історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 16-34. – Бібліогр.: 79 назв.

3909. Кожушко, Б. М.
Музейна справа в Україні: стан і перспективи / Б. М. Кожушко, О. М. Титова // Праці Центру пам'яткознавства. – 2014. – Вип. 26. – С. 136-144.

3910. Кокін, С. А.
Процес відкриття доступу до документів комуністичних спецслужб в Україні (середина 1990-х – середина 2000-х рр.) / С. А. Кокін // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 2019. – № 2 (52). – С. 266-279.

3911. Котвіцький, В. В.
Проблеми утворення та розвитку музейних інституцій в Збройних Силах України (1991–1996 рр.) / В. В. Котвіцький // Відродження Українського війська: сучасність та історична ретроспектива : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (1–2 груд. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 99-100.

Режим доступу: https://nuou.org.ua/assets/documents/zbirnik-ukr-visko-suchasnist.pdf. – Дата: 15.10.2019.

3912. Лозенко, Л. І.
Архівні втрати України: вивезене до Росії / Л. І. Лозенко // Пам'ятки України. – 1994. – № 3-6. – С. 87-91.

3913. Маврін, О. О.
Археографічна діяльність центральних державних архівних установ України у 1991–2011 роках / О. О. Маврін // Архіви України. – 2017. – № 5-6. – С. 32-55. – Бібліогр.: 148 назв.

3914. Мага, І. М.
Духовна скарбниця закордонного українства (до 10-ї річниці Центрального державного архіву зарубіжної україніки) / І. М. Мага // Архіви України. – 2017. – № 3-4. – С. 61-70. – Бібліогр.: 10 назв.

3915. Маньковська, Р. В.
Музеї України у суспільно-історичних викликах ХХ – початку XXI століть : монографія / Р. В. Маньковська. – Львів : Простір-М, 2016. – 408 с.

3916. Маслова, Н. І.
Житомирському літературному музею – 30 років / Н. І. Маслова // Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф. (Житомир, 8–9 жовт. 2020 р.). – Бердичів, 2020. – С. 53-59. – (Велика Волинь. Праці Житомирського наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині : наук. зб., вип. 60).

3917. Місія музею XXI століття : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук. конф., присвяч. 100-річчю від дня заснування Полтав. худож. музею (галереї мистецтв) ім. Миколи Ярошенка, 14–15 трав. 2019 р. / ред. С. І. Бочарова. – Полтава : Говоров С. В., 2019. – 351 с.

3918. Місія та можливості музею на сучасному етапі : всеукр. наук. конф. до Міжнар. дня музеїв (Харків, 25 трав. 2007 р.) : доп. та матеріали / Харків. літ. музей, Харків. худож. музей, Харків. міськ. худож. галерея ім. С. Васильківського. – Харків : Золоті сторінки, 2008. – 102 с.

3919. Місяць, Н. К.
Створення Музею космонавтики імені С. П. Корольова (за архівними матеріалами) / Н. К. Місяць, Н. М. Щербакова // Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф. (Житомир, 8–9 жовт. 2020 р.). – Бердичів, 2020. – С. 85-90. – (Велика Волинь. Праці Житомирського наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині : наук. зб., вип. 60).

3920. Музеї Львова: події, колекції, люди : матеріали наук.-практ. конференцій (Львів, 22 жовт. 2015 р., 27 жовт. 2017 р.) / упоряд.: О. Роман (відп. ред.), О. Перелигіна, І. Полянська. – Львів : Сорока Т. Б., 2017. – 212 с. : іл.

3921. Музеї та реставрація у контексті збереження культурної спадщини: актуальні виклики сучасності : зб. наук. пр. міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 9–10 черв. 2016 р. / Нац. Києво-Печер. іст.-культ. заповідник ; редкол.: Л. П. Михайлина, В. Г. Чернець (голова), В. В. Карпов (відп. за вип.) та ін. – Київ : НАКККіМ, 2016. – 240 с.

3922. Національному музею історії України – 110 : темат. зб. наук. праць / ред. Ю. М. Олійник. – Київ : Такі справи, 2009 – .
Ч. 1. – 184 : іл.
Ч. 2. – 272 с. : іл.

3923. Орел, Л. Г.
Скарбниця народної культури України / Л. Г. Орел. – Київ : Фенікс, 2009. – 268 с. – Присвячується 40-річчю Національного музею народної архітектури та побуту України.

3924. Павлова, С. Ф.
Діяльність національного історико-культурного заповідника «Чигирин» в сучасних умовах / С. Ф. Павлова // Чигиринщина: історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф. – Черкаси, 2016. – С. 7-9.

3925. Пастушенко, Т. В.
Презентація Концепції комплексної меморіалізації Бабиного Яру / Т. В. Пастушенко // Український історичний журнал. – 2019. – № 1. – С. 208-217.

3926. Попович, І. І.
Музей «Криївка підпільної типографії УПА» / І. І. Попович // Науковий збірник Закарпат. музею нар. архітектури та побуту. – 2020. – Вип. 7. – С. 85-92. – Бібліогр.: 6 назв.

3927. Поставнича, М. В.
Роль музеїв та історико-культурних заповідників в історико-краєзнавчих дослідженнях на Черкащині в 90-ті рр. ХХ ст. / М. В. Поставнича // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2006. – Вип. 17. – С. 96-102. – Бібліогр.: 15 назв.

3928. Роль музеїв у культурному просторі України й світу : зб. матеріалів загальноукр. наук. конф. з проблем музеєзнавства, присвяченої 160-річчю заснування Дніпропетровського історичного музею ім. Д. І. Яворницького. Вип. 11. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2009. – 608 с.

3929. Роль та місце музеїв у підвищенні туристичної привабливості регіонів : матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції, Чернівці, 15 груд. 2011 р. / Чернів. краєзн. музей ; редкол.: О. П. Затуловська та ін. – Чернівці : Букрек, 2011. – 408 с.

3930. Сучасний музей. Наукова й експозиційна діяльність : матеріали наук. конф., присвяч. 145-й річниці заснування Крайов. музею в Чернівцях, 15 трав. 2008 р. / відп. ред. О. П. Затуловська. – Чернівці : Друк Арт, 2008. – 295 с. : іл., табл.

3931. Фігурний, Ю. С.
Актуальні напрямки розвитку музейної справи в Україні в контексті етнокультурних процесів / Ю. С. Фігурний // Житомиру –1135 : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Бердичів, 2019. – С. 413-423. – Бібліогр.: 7 назв. – («Велика Волинь». Праці Житомирського наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині : наук. зб., вип. 59).

3932. Хоружа, М. В.
З історії створення «Історико-археологічного музею-заповідника «Верхній Салтів» (1984–1999 рр.) / М. В. Хоружа // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія. – 2018. – Вип. 54. – С. 200-209. – Бібліогр.: 30 назв.

3933. Цвік, Г. В.
Історико-культурний комплекс «Замок Радомисль» : історія та перспективи / Г. В. Цвік // Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф. (Житомир, 8–9 жовт. 2020 р.). – Бердичів, 2020. – С. 85-90. – Бібліогр.: 19 назв. – (Велика Волинь. Праці Житомирського наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині : наук. зб., вип. 60).

Див. також №: 355, 356, 410, 1250, 3634, 3716, 3885, 3888, 4057.

Бібліотеки

3934. Ашаренкова, Н. Г.
Українська мова у відродженні духовної культури народу (на прикладі публічних бібліотек України у 90-х роках ХХ ст.) / Н. Г. Ашаренкова // Вісник ДАКККіМ. – 2001. – № 4. – С. 99-108.

3935. Бібліотека. Наука. Комунікація: розвиток бібліотечно-інформаційного потен-

ціалу в умовах цифровізації : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 жовт. 2020 р.) / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України, Асоц. бібліотек України ; відп. за вип. М. В. Іванова ; наук. ред. О. З. Клименко. – Київ, 2020. – 735 с.

Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003836. – Дата: 8.06.2021.

3936. Бібліотеки Луганщини : огляд діяльності державних бібліотек в 1996–2001 рр. / Луган. обл. універс. наук. б-ка ім. Максима Горького ; упоряд.: Г. В. Аксьонова, С. Л. Масленникова ; голов. ред. М. Д. Малахута. – Луганськ : Книжк. світ, 2002. – 31 с.

3937. Бондаренко, В. І.
Бібліотечне інтернет-обслуговування: стан та перспективи : монографія / В. Бондаренко ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. – Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2016. – 273 с. – Бібліогр.: 343 назви.

3938. Вергунов, В. А.
Державна наукова сільськогосподарська бібліотека УААН: історія і сьогодення : до 75-річчя Державної наукової сільськогосподарської бібліотекики УААН як наукової установи / В. А. Вергунов. – Київ : Аграр. наука, 2007. – 478 с. : іл., табл., портр. – (Аграрна наука України в особах, документах, бібліографії ; кн. 20).

3939. Вітушко, Н.
Сучасні бібліотеки в умовах розвитку електронних інформаційних технологій / Н. Вітушко // Наукові праці Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2008. – Вип. 21. – С. 141-151.

3940. Денисюк, О.
Створення і функціонування Наукової бібліотеки відродженої Острозької академії (1994–2017 рр.) / О. Денисюк // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2017. – Вип. 26. – С. 30-34. – Бібліогр.: 25 назв.

3941. Державна історична бібліотека України: історія, сучасність, майбутнє : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., приуроченої до 70-річчя заснування Держ. іст. б-ки України, 24–25 верес. 2009 р. / Нац. іст. б-ка України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Укр. центр культ. досліджень ; редкол.: А. В. Скорохватова (голова) та ін. ; ред. В. П. Кисельова. – Київ : Арістей, 2009. – 275 с.

3942. Загуменная, В. В.
Национальная библиография Украины: минувшее десятилетие (1994–2004 гг.) / В. В. Загуменная // Научные и технические библиотеки. – 2006. – № 3. – С. 26-30.

3943. Ільганаєва, В. О.
Хроніка реформування бібліотечної діяльності: 80–90-ті роки XX – початку XXI століття / В. О. Ільганаєва // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2005. – № 4. – С. 16-21.

3944. Ковальчук, Г. Д.
Информационные ресурсы публичных библиотек Украины / Г. Д. Ковальчук, Н. Н. Кучерявая // Вестник БАЕ. – 2004. – № 3. – С. 50-52.

3945. Коломієць, П. В.
Проблеми відродження бібліотечних фондів в умовах незалежної Української держави / П. В. Коломієць // Збірник наукових праць Київ. держ. ін-ту культури. – Київ,

1994. – Ч. II. – С. 146-152.

3946. Лазебний, Л.
Дві новонароджені асоціації : [Всеукраїнська асоціація бібліотекарів та Всеукраїнська бібліотечна асоціація] / Л. Лазебний // Книжник. – 1992. – № 4. – С. 3-4.

3947. Літопис Національної історичної бібліотеки України (1939–2014 рр.) : до 75-річчя Історичної бібліотеки / Нац. іст. б-ка України ; упоряд. С. І. Смілянець ; ред.: А. В. Скорохватова, Т. С. Кудласевич, О. В. Михайлова ; відп. за вип. А. В. Скорохватова ; граф. дизайн обкл., комп'ют. верстка К. Г. Таранюк-Русанівський. – Київ, 2014. – 113 с. : табл.

3948. Літопис Національної парламентської бібліотеки України. Ч. IV : 1967–1991 рр. / Нац. парлам. б-ка України ; авт. кол.: П. Гапченко, С. Л. Зворський ; наук. ред. З. Савіна. – Київ, 2011. – 136 с. : фот.

3949. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського у перше десятиліття незалежної України (1991–2002) : [монографія] / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України ; ред. Л. А. Дубровіна. – Київ, 2019. – 448 с. : табл.

3950. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: розвиток національної бібліографії, біографічних досліджень та науково-бібліографічної діяльності (2000–2019) / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України ; відп. ред.: В. І. Попик [та ін.]. – Київ, 2019. – 251 с. : портр.

3951. Патока, В.
Діяльність НПБУ в галузі національної бібліографії за період 1991–2000 роки / В. Патока // Вісник Книжкової палати. – 2001. – № 5. – С. 3-4.

3952. Портрети бібліотек інформаційної доби : довідник / Миколаїв. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гмирьова ; редкол.: Н. Ф. Богза та ін. ; упоряд. Т. М. Вірьовка. – Миколаїв, 2008. – 236 с.

3953. Проблеми формування та використання бібліотечних фондів публічних бібліотек України : зб. наук. ст. Всеукр. наук.-практ. конф. директорів держ. та обл. універс. наук. бібліотек, Севастополь, Автономна Республіка Крим, 3–8 верес. 2007 р. / [редкол.: Т. І. Вилегжаніна (голова) та ін.]. – Київ : НПБУ, 2007. – 103 с. : іл., табл.

3954. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс] / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. – Електрон. дані. – [Київ], 2021. – Режим доступу: https://ube.nlu.org.ua/. – Дата звернення: 21.05.2021.

3955. Формування та використання традиційних інформаційних ресурсів бібліотек системи Міністерства культури і мистецтв України через призму державної статистики (1999–2001 рр.) / Нац. парлам. б-ка України. – Київ, 2002. – 12 с.

Див. також №: 376, 390, 3716.

Мистецьке життя. Література

3956. Авер'янова, Н. М.
Художнє кіно як ефективний засіб деконфліктизації українського суспільства / Н. М. Авер'янова // Українознавчий альманах. – 2020. – Вип. 27. – С. 8-13. – Бібліогр.: 16 назв.

3957. Володимир Андрощук: кіно і доля : статті, наукові дослідження, рецензії та спогади. – Новоград-Волинський : НОВОград, 2019. – 248 с. : фот.

3958. Бермес, І. Л.
«Золотоверхий Київ» у фестивальному русі України періоду державної незалежності / І. Л. Бермес // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. – Рівне, 2014. – Вип. 20, т. 1. – С. 176-181. – Бібліогр.: 10 назв.

Київський фестиваль хорової музики.

3959. Биструшкін, Я. О.
Діяльність київських театральних установ в контексті соціокультурних змін 80–90-х років XX століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав.: 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Я. О. Биструшкін ; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистец., [Київ. держ. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого]. – Київ, 2009. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15-16 (7 назв).

3960. Білоцерківець, Н.
На перевалі: короткий огляд нової української прози / Н. Білоцерківець // Українська культура. – 1999. – № 2. – С. 10-11.

3961. Богуславська, К. П.
Ідеологічні інтерпеляції сучасних фільмів про УНР в українському культурному контексті (на прикладі стрічок «Таємний щоденник Симона Петлюри» (2018) та «Крути 1918» (2019) / К. П. Богуславська, О. В. Брюховецька // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Історія і теорія культури. – 2020. – Т. 3. – С. 49-61. – Бібліогр.: с. 60-61.

3962. Брюховецька, Л. І.
Кіно в Україні першого десятиріччя незалежності / Л. І. Брюховецька // Кіно-Театр. – 2001. – № 5. – С. 4-5.

3963. Брюховецька, Л. І.
Приховані фільми. Українське кіно 1990-х / Л. І. Брюховецька. – Київ : АртЕк, 2003. – 384 с.

3964. Брюховецька, Л. І.
Українська анімація / Л. І. Брюховецька, А. Канівець. – Київ : Фенікс, 2018. – 264 с. : іл.

3965. Василевська, Н. С.
Роль і місце кінофільму в сучасному медіа-просторі / Н. С. Василевська // Інтелігенція і влада. Соціологія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2007. – Вип. 12. – С. 71-78.

3966. Веселовська, Г. І.
Більше ніж театр. Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка. 2001–2012 / Г. І. Веселовська. – Київ : Антиквар, 2019. – 328 с. : іл. – Бібліогр.:

с. 280-289 (243 назви).

3967. Войтенко, В.
Українське кіно 90-х: реформування, криза, катастрофа : [засідання «круглого столу» організоване Національною Спілкою кінематографістів 8 груд. 2000 р.] / В. Войтенко // Кіно-Коло. – 2001. – Весна (9). – С. 11-19.

3968. Гонтарська, О.
Історичне кіно в дослідженнях пам'яті в Україні часів трансформації / О. Гонтарська // Історичні і політологічні дослідження. – 2018. – Спец. вип. – С. 97-102. – Бібліогр.: 13 назв.

3969. Гончарова, В. С.
Донецький національний академічний театр опери та балету ім. А. Б. Солов'яненка в культурно-мистецькому просторі Донеччини 1932–2012 років : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав.: 26.00.01 «Теорія та історія культури» / В. С. Гончарова. – Київ, 2014. – 20 с. – Бібліогр.: с. 15-17 (13 назв).

3970. Грушецький, Я. І.
На коло своє. Театр ляльок 1975–2005 рр. / Я. І. Грушецький, Г. Л. Павленко. – Київ : Веселка, 2018. – 122 с. : іл.

3971. Губ'як, В. Д.
Обрії конкурсу-фестивалю «Надія» (2000–2019) / В. Д. Губ'як, П. Майовський // П'ятнадцяті наукові читання, присвячені діяльності Олександра Парфенійовича Бородіна (1848–1898) : матеріали доп. (Київ, 13 листоп. 2019 р.). – Київ, 2019. – С. 78-86 : табл.

3972. Захаревич, М. В.
Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка : динаміка соціокультурних перетворень 1920–2001 років / М. В. Захаревич. – Київ : Зерно, 2016. – 336 с. : іл., портр.

3973. Захаревич, М. В.
Щоденники директора театру / М. В. Захаревич ; Нац. акад. драм. театр ім. Івана Франка. – Київ : Пенмен, 2019. – 216 с. : фот.

> Видання присвячено 100-річчю Національного театру ім. І. Франка, У своїх щоденникових записах автор фіксує найяскравіші сторінки організаційно-творчої діяльності театру, розмірковує про його історію, традиції.

3974. Зінич, С.
На орбітах кіновсесвіту : [українське кіно на міжнародних фестивалях] / С. Зінич, О. Шупик // Українське слово. – 1994. – 26 січ. (№ 4 (2700). – С. 6-7.

3975. Зубавіна, І. Б.
Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / І. Б. Зубавіна. – Київ : Фенікс, 2007. – 295 с. : іл., портр., табл.

3976. Кашуба, В. Г.
Періоди розвитку українського цирку на сучасному етапі (кінець XX – початок XXI століття) / В. Г. Кашуба // Художня культура. Актуальні проблеми : наук. журнал. – 2020. – Вип. 16, ч. 1. – С. 159-169. – Бібліогр.: 56 назв.

3977. Колодко, А.
Українська мультиплікація як самобутній вид образотворчого мистецтва / А. Колодко // Народознавчі зошити. – 2014. – № 5. – С. 1027-1034.

3978. Коломієць, Л. В.
Молода українська поезія 90-х: постмодерністський контекст / Л. В. Коломієць // Молода нація. – 1997. – № 6. – С. 57-264.

3979. Коляда, І. А.
Історична кінодокументалістика Миколи Вінграновського / І. А. Коляда // Галичина. – 2019. – Ч. 32. – С. 210-219. – Бібліогр.: 53 назви.

3980. Кондратьєва, М.
Український кінематограф сьогодні / М. Кондратьєва // Мистецтвознавство України. – 2010. – Вип. 11. – С. 159-162.

3981. Корнутяк, А.
Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької (1900–2014 рр.) / А. Корнутяк // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. – Рівне, 2014. – Вип. 20, т. 1. – С. 147-152. – Бібліогр.: 10 назв.

3982. Крокландия и её жители : [про народний художній колектив «Дитяча анімаційна студія «КРОК»] / сост. Е. Скавронская. – Київ : Аванпост-Прим, 2014. – 288 с. : ил., фот. – 30-річчю створення студії присвячується. – укр. та рос. мовами.

3983. Латишева, О. В.
Сучасна кримськотатарська література / О. В. Латишева // Культура народов Причерноморья. – 2003. – № 43. – С. 216-219. – Бібліогр.: 17 назв.

3984. Леонтієва, С. Л.
Сучасне вокальне виконавство як збереження духовних цінностей української культури / С. Л. Леонтієва // Мистецтвознавчі записки. – 2020. – Вип. 38. – С. 154-158. – Бібліогр.: 9 назв.

3985. Лисенко, Л.
Українська скульптура межі століть / Л. Лисенко // Мистецтвознавство України. – 2009. – Вип. 10. – С. 12-20.

3986. Лисий, І.
Національна художня культура і мистецьке життя нації / І. Лисий // Сучасність. – 1994. – № 7-8. – С. 163-172. – Бібліогр.: 18 назв.

3987. Луцький, Ю.
Про віддаль від себе : [про сучасний стан української літератури, культури] / Ю. Луцький // Сучасність. – 1992. – № 5. – С. 138-141.

3988. Марущенко, В.
Франківці. Миттєвості / В. Марущенко. – Київ : Антиквар, 2019. – 112 с. – 100 років Першій сцені України. 2020-1920.

Фотолітопис про історію Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка у 1980–1990-х років.

3989. Мельник, В.
Від ейфорії до гіркого похмілля : [про розвиток українського кіновиробництва в 90-ті роки] / В. Мельник // Кіно-Театр. – 1999. – № 2. – С. 39.

3990. Мензелевський, С.
Кіноревізія Донбасу 2.0 / С. Мензелевський ; Нац. центр Олександра Довженка. – Київ, 2017. – 396 с. : іл.

Видання досліджує місце донбаського регіону в історії української культури та кінематографа.

3991. Метелиця, В. О.
Літературне сузір'я Корсунь-Шевченківщини : творчі портрети митців слова краю перших двадцяти п'яти літ існування незалежної України / В. О. Метелиця. – Корсунь-Шевченківський : Майдаченко І. В., 2019. – 657 с. : портр.

3992. Михальчук, В. В.
Галерейна діяльність в системі художньої культури незалежної України / В. В. Михальчук // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – Київ, 2008. – Вип. XXI. – С. 147-154.

3993. Нариси з історії театрального мистецтва України XX століття / Ін-т проблем сучасного мистецтва Акад. мистецтв України ; ред. В. Д. Сидоренко. – Київ : Інтертехнологія, 2006. – 1051 с. – Імен. покажч.: с. 935-1020.

Зі змісту: Єрмакова, Н. Проблема «великого» стилю в українському драматичному театрі 90-х років XX століття. – С. 787-826 ; Шпаковська, В. Основні тенденції розвитку жанру українського музично-драматичного театру кінця XX – початку XXI століття. – С 827-866 ; Гринишина, М. О. Український театральний абсурдизм 1980-х – 1990-х років. – С. 867-888 ; Липківська, А. Літературне першоджерело та сценічний текст: від егоцентризму «молодого» театру рубежу 1980-х – 1990-х років – до демократичних цінностей сьогодення. – С. 889-934.

3994. Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX–XXI століть : зб. матеріалів та тез IX-ї міжнар. наук.-практ. конф., Дрогобич, 4 груд. 2015 р. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка ; упоряд. А. Душний ; ред. Б. Пиц. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 60 с.

3995. Новікова, Л.
Кінофестиваль «Молодість» як ключ до кіномистецтва майбутнього / Л. Новікова // Науковий вісник Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2011. – Вип. 9. – С. 120-133.

Режим доступу: http://visnyk.knutkt.com.ua/vipusk9.html. – Дата: 1.05.2021.

3996. Пекарчук, В. М.
Розвиток фольклору та декоративно-прикладного мистецтва етноменшин України: тенденції 1990–2000-х років / В. М. Пекарчук // Грані. – 2015. – № 1. – С. 158-162.

3997. Пискач, А. А.
Неофольклоризм в художній культурі України кінця XX – початку XXI століття / А. А. Пискач // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – 2010. – Вип. 25. – С. 136-143.

3998. Письменники – лауреати літературної премії ім. Валер'яна Поліщука: до

30-річчя від дня заснування премії : біобібліогр. покажчик / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: В. В. Максимчук, Н. А. Юшкова ; наук. ред. О. Л. Промська. – Рівне : Дятлик М., 2013. – 164 с. : іл. – (Славетні земляки).

3999. Покусай, О. С.
Феномен творчості Богдана Ступки в театральному процесі другої половини ХХ – початку ХХІ століття / О. С. Покусай // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. – Харків, 2018. – С. 196-197.

4000. Рева, Л.
Літературно-біографічні видання кінця ХХ – початку ХХІ століття як джерельний ресурс формування іміджу України / Л. Рева // Українознавчий альманах. – Київ, 2009. – Вип. 1. – С. 209-212. – Бібліогр.: 12 назв.

4001. Розмай Незалежної України. Художники Києва. Українське образотворче мистецтво 1991–2011 років. Живопис. Графіка. Скульптура / авт.-упоряд. В. Л. Андрієвська ; авт. вступ. ст. Л. І. Андрієвський. – Київ : Криниця, 2011. – 648 с. : іл., портр.

4002. Рутенець, М.
Третє пришестя : [про Всеукраїнський фестиваль сучасної пісні і популярної музики «Червона рута – 93» у Донецьку] / М. Рутенець // Українська культура. – 1993. – № 8. – С. 25.

4003. Савченко, Б. І.
Коматичний синдром : [про стан українського кіно] / Б. І. Савченко // Українська культура. – 1992. – № 12. – С. 14-15.

4004. Савчин, Л. М.
Рівненський обласний академічний український музично-драматичний театр : монографія / Л. М. Савчин. – Рівне : Волин. обереги, 2010. – 332 с. : іл.

4005. Скавронська, М. В.
«Сонячний класик» народився в Бердичеві (до 90-річчя від дня народження В. З. Нестайка) / М. В. Скавронська, П. С. Скавронський // Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф. (Житомир, 8–9 жовт. 2020 р.). – Бердичів, 2020. – С. 297-306. – Бібліогр.: 25 назв. – (Велика Волинь. Праці Житомирського наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині : наук. зб., вип. 60).

У 2019 році «відбувся перший в Україні літературно-мистецький конкурс імені Всеволода Нестайка» (с. 304).

4006. Слєпак, С. В.
Шляхи інтеграції України у світовий та європейський кінематографічний простір / С. В. Слєпак // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2014. – Вип. 3. – С. 277-287.

Режим доступу: https://bit.ly/38aCGZy. – Дата: 18.12.2020.

4007. Срібна, М. А.
Роль і місце українського кіномистецтва у сучасному мистецькому житті України / М. А. Срібна // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 106. – С. 117-120. – Бібліогр.: 16 назв.

4008. Станішевський, Ю.
Національна опера України 2001–2011 / Ю. Станішевський. – Київ : Муз. Україна, 2012. – 304 с. : іл.

4009. Степаненко, М. І.
Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. І. Степаненко ; відп. ред. С. Педченко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 498 с.

4010. Стригун, Т. А.
Представники естрадного мистецтва України на зламі XX–XXI століть / Т. А. Стригун // Вісник студ. наук. т-ва. – 2018. – Вип. 18. – С. 311-313. – Бібліогр.: 8 назв.

4011. Тримбач, С.
Кіно народжене Україною : ілюстрована історія / С. Тримбач ; підгот. світлин: Є. Поповський, К. Пузікова. – Київ : Техніка, 2016. – 378 с. : іл., портр.

4012. Тулянцев, А. А.
Дніпропетровський академічний український музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка : до 100-ліття творчого шляху / А. А. Тулянцев // Студії мистецтвознавчі. – 2017. – Чис. 3 (59). – С. 40-46. – Бібліогр.: 8 назв.

4013. Українське кіно від 1960-х до сьогодні. Проблема виживання : зб. наук. статей / упоряд. Л. І. Брюховецька. – Харків : Редакція журн. «Кіно-Театр» : Задруга, 2010. – 252 с. : іл.

4014. Український театр XX століття : антологія вистав / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України ; ред. М. О. Гринишина. – Київ : Фенікс, 2012. – 944, XVI с. : іл.

Зі змісту: Український театр 1990–2000-х: у пошуках сучасної моделі національної культури. – С. 811-937.

4015. Федака, С. Д.
Закарпатський театр на порозі XXI століття / С. Д. Федака. – Ужгород : Ліра, 2018. – 264 с.

4016. Чекан, Ю. І.
Національний симфонічний. 100 років служіння Музиці / Ю. І. Чекан ; ред. О. Е. Чекан. – Київ : Муз. Україна, 2018. – 88 с. : іл.

4017. Чирков, О. А.
Житомирський театр: учора й сьогодні : нариси / О. Чирков. – Житомир : Полісся, 2014. – 144 с. : іл.

4018. Шевченкіана Івана Марчука / упоряд. Т. О. Стрипко ; авт. передм. А. І. Крисоватий. – Тернопіль : Терно-граф, 2014. – 52 с. : іл.

4019. Шумилович, Б.
Відмовляючись від соціалізму: альтернативні простори Львова 1970–2000-х років / Б. Шумилович // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2013. – Вип. 23. – С. 602-614.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_53. – Дата: 21.12.2020. Мистецький простір, альтернативні галереї, клуби, фестивалі незалежної і некомерційної музики. «Ці автономні суспільні зони, в яких перебували «автономні

суб'єкти», просторово відображалися в радянському місті, зокрема у Львові. Свої місця мали хіппі, хулігани (як побутові, так і футбольні), богема, релігійні активісти тощо, і, що важливо, – ці місця часто змінювалися» (с. 607). «З альтернативних культур більшої сили в останнє десятиліття набрали угруповання футбольних фанатів, а також з'явилися нові субкультури: емо, хіпстери, готи, хіп-хопери, байкери, анархісти, растамани, прихильники паркуру тощо» (с. 613).

Див. також №: 387, 397, 407, 769, 1765, 3745, 3813, 4490, 4784, 4877.

Національно-культурні товариства

4020. Бадалов, О.
Діяльність чернігівського відділу «Союзу Українок» у контексті національно-культурного відродження Чернігівщини кінця XX – початку XXI століть / О. Бадалов // Науковий вісник Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. – 2020. – Вип. 26. – С. 152-156. – Бібліогр.: 19 назв.

4021. Баженов, Л. В.
Матеріали про розвиток краєзнавчого руху та історико-регіональних досліджень на Хмельниччині (2001–2007 рр.) / Л. В. Баженов // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 10. – С. 199-213. – Бібліогр.: 22 назви.

4022. Баженов, Л. В.
Реформування й перебудова краєзнавчого руху в Україні на сучасному етапі та Могилівщина / Л. В. Баженов, С. Д. Гальчак // Третя Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція. – 2009. – С. 21-26. – Бібліогр.: 11 назв.

4023. Барановська, Н. П.
Національно-культурні товариства України у життєвому просторі України / Н. П. Барановська // Життєвий простір України: політичний та гуманітарний виміри (1991–2010 роки) : зб. наук. статей. – Київ, 2012. – С. 56-81. – Бібліогр.: 68 назв.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6441-0/978-966-02-6441-0.pdf. – Дата: 6.06.2019. «З 1988 по 2003 рр. на території Одеської області, було створено понад 50 товариств, члени яких, розуміючи свою приналежність до окремого народу, самоорганізувалися та етнічно ідентифікувалися» (с. 69). «... у західному регіоні країни, наприклад на Львівщині, де зареєстровано більше 30 національно-культурних товариств» (с. 70). «Що стосується Закарпатської області, то станом на 2004 р. тут діяло 51 громадське об'єднання національних спільнот та етнічних груп» (с. 71). «Слід відзначити, що держава організаційно й фінансово сприяє відзначенню днів культури національних меншин, пам'ятних дат, релігійних та обрядових свят» (с. 73).

4024. Білецький, В. С.
Товариство української мови на Донеччині: 20 років діяльності (1989–2009) / В. С. Білецький // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. Історія. – 2009. – Т. 25. – С. 278-289.

4025. Вишняк, М. Я.
Шляхом утвердження: до історії Кримського товариства української мови / М. Я. Вишняк // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. Історія. – 2009. – Т. 25. – С. 298-302.

4026. Задунайський, В. В.
«Донецький Курінь» – осередок відродження українських козацьких традицій в Донецьку / В. В. Задунайський // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – 2001. – Вип. 18. – С. 255-261.

4027. Задунайський, В. В.
Історія відродження українського козацтва на Донеччині (1988–1998) / В. В. Задунайський, М. Пантелюк // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2000. – № 1. – С. 41-48.

4028. Задунайський, В. В.
Молодіжний козацько-просвітницький рух на Донеччині (1984–2009 рр.) / В. В. Задунайський. – Донецьк : Ноулідж, 2011. – 242 с. : іл., портр.

4029. Зісельс, Й. С.
Досвід виховання етноконфесійної толерантності у дитячих та підліткових таборах Конґресу національних громад України / Й. С. Зісельс // Історія та історіографія в Європі. – Київ, 2019. – Вип. 6 : Ідеології та практики націоналізму та ксенофобії у Східній Європі. – С. 45-52.

> З 2002 року Конґрес національних громад України (утворений у 2001 р.) «експериментує з методиками виховання етноконфесійної толерантності серед дітей та підлітків різних національностей та конфесій» (с. 45). «Табір працює за авторською методикою, розробленою колективом його співробітників». «Важливою складовою методики є стимулювання активного володіння всіма учасниками табору елементами національних культур різних народів» (с. 49).

4030. Кирюшко М. І.
Мусульманські культурно-просвітницькі і благодійницькі організації в незалежній Україні // Історія релігій в Україні : праці XIII Міжнар. наук. конф. (Львів, 20–22 трав. 2003 р.) – Кн. ІІ. – Львів: Логос, 2003. – С. 40-43.

4031. Коваленко, С. М.
Культурно-освітня діяльність товариства «Чеська родина» в м. Одесі 2000–2010 рр. / С. М. Коваленко // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 47. – С. 152-159. – Бібліогр.: 26 назв.

4032. Ковач, Л. Л.
Національно-культурні товариства Донбасу в інституціалізації громадянського суспільства в Україні / Л. Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2013. – Вип. 6 (68). – С. 311-322.

4033. Ковач, Л. Л.
Національно-культурні товариства етнічних спільнот Закарпаття в незалежній Україні / Л. Л. Ковач // Соціальна історія : наук. зб. – 2008. – Вип. III. – С. 120-127. – Бібліогр.: 26 назв.

4034. Ковач, Л. Л.
Національно-культурні товариства України: сучасний стан та проблеми розвитку / Л. Ковач // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2008. – Вип. 40. – С. 97-107.

4035. Кушнір, Р.
30-річчя відновлення діяльності НТШ в Україні (здобутки в царині енциклопедистики) / Р. Кушнір, А. Фелонюк // Енциклопедичний вісник України. – 2019. – № 11.

– С. 58-64.

Режим доступу: http://evu.encyclopedia.kyiv.ua/volume-11/30-richchia-vidnovlennia-diialnosti-ntsh-v-ukraini-zdobutky-v-tsaryni-entsyklopedystyky/. – Дата: 27.05.2021.

4036. Львівське регіональне суспільно-культурне товариство «Надсяння». 1989–2009 : [сусп.-політ. видання] / упоряд.: В. П. Бадяк, В. М. Середа. – Львів : Львів. політехніка, 2009. – 35 с.

4037. Лютий, І.
Етапи відродження та розвитку сучасного козацтва в Україні : історичний нарис 1990–2005 рр. / І. Лютий. – Дніпропетровськ : Січ, 2008. – 55 с. : іл.

4038. Мельничук, Г. Л.
Волонтерська діяльність в Україні як засіб недержавної підтримки соціокультурної сфери / Г. Л. Мельничук // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2016. – Т. 18. – С. 99-104. – Бібліогр.: 17 назв.

4039. Петренко, І. М.
Місцеві організації німців в Україні. Полтавське товариство німців «Відродження» / І. М. Петренко // Історична пам'ять : наук. журнал. – 2020. – № 1 (42). – С. 102-109. – Бібліогр.: 16 назв.

Режим доступу: http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14305/3/Petrenko.pdf. – Дата: 22.06.2021.

4040. Попченко, І. С.
Скаутинг як інструмент формування громадянської свідомості української молоді / І. С. Попченко // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 387-389.

4041. Прокопчук, В. С.
Роль громадських організацій і творчих спілок у краєзнавчому русі Правобережної України доби незалежності / В. С. Прокопчук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 7. – С. 194-205. – Бібліогр.: 96 назв.

4042. Руденко, Ю. Д.
Козацько-лицарський гарт української молоді / Ю. Д. Руденко. – Київ : Фенікс, 2017. – 400 с.

Розкриваються недостатньо досліджені, заборонені чужими авторитарними режимами і занедбані високоефективні традиції формування національної свідомості, українського патріотизму, здатності захищати рідний народ від агресії чужинців. Обґрунтовуються шляхи, форми і методи сучасного козацько-лицарського виховання дітей і молоді, формування в них готовності та умінь спростовувати псевдоідеї і лжецінності, із зброєю в руках боронити незалежну Україну від ворогів.

4043. Хандрук, О. О.
Виховна система Пласту в контексті розвитку сучасної вітчизняної культури / О. О. Хандрук // Актуальні питання культурології. – 2010. – Вип. 9. – С. 163-167.

4044. IV з'їзд Національної спілки краєзнавців України : матеріали та документи (28 жовт. 2008 р.) / голов. ред. П. Т. Тронько. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г. ; Київ, 2009. – 235 с. : іл., табл.

4045. Чухліб, Т. В.
Сучасне українське козацтво : історія боротьби за відродження (кінець 80-х років XX ст. – початок XXI століття) / Т. В. Чухліб // Записки іст. ф-ту Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова. – 2006. – Вип. 17. – С. 229-237.

Див. також №: 156, 295, 764.

5. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ. ВИДАВНИЧА СПРАВА

4046. Афонін, О.
Українська книга доби незалежності в системі соціальних комунікацій / О. Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 7. – С. 3-5.

4047. Блощицька, Г.
Видання художньої літератури мовами національних меншин України: здобутки та проблеми 90-х років / Г. Блощицька // Вісник Книжкової палати. – 1999. – № 12. – С. 18-20.

4048. Бугрим, В.
Независимые телестудии Украины / В. Бугрим // Телерадиоэфир. – 1991. – № 6. – С. 29-30.

4049. Бухтатий, О. Є.
Україна медійна: на порозі інформаційної революції / О. Є. Бухтатий , О. В. Радченко, Г. О. Головченко. – Київ : Панасенко, 2015. – 207 с. – Бібліогр.: 235 назв.

4050. Вялкова, І. О.
Преса Донецької області періоду незалежності України (1991–2012 рр.): проблематика, типологія : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04 «Теорія та історія журналістики» / І. О. Вялкова ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Маріупол. держ. ун-т. – Львів, 2018. – 31 с. – Бібліогр.: с. 23-26.

4051. Гресько, О. В.
Телерадіомовлення України в міжнародній комунікації : монографія / О. В. Гресько. – Київ : Київ. ун-т, 2016. – 304 с. – Бібліогр.: с. 287-303 (268 назв).

4052. Грет, Г. П.
Книговидання в незалежній Україні: організаційний та тематичний аспекти / Г. П. Грет, К. А. Хемчян // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – № 1. – С. 13-17.

4053. Денисенко, А.
Познайомтесь: поновлена «Київська старовина» / А. Денисенко // Українське слово. – 1994. – № 46. – С. 14.

4054. Дмитровський, З. Є.
Інформаційне телемовлення України: здобутки і прорахунки / З. Є. Дмитровський // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Журналістика. – 1993. – Вип. 18. – С. 17-21.

4055. Дмитровський, З. Є.
Телебачення у дзеркалі преси (на матеріалах українських газет кінця XX – початку XXI ст.) / З. Є. Дмитровський ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ПАІС, 2007. – 216, [1] с. : іл., портр.

4056. Іванченко, В.
Журнал «Футбол» як зразок сучасної української спортивної періодики / В. Іванченко // Студентський науковий вісник. – 2017. – Вип. 17. – С. 71-73. – Бібліогр.: 12 назв.

4057. Ковтун, М.
Особливості розвитку української архівної періодики на початку 1990-х рр. / М. Ковтун // Архіви України. – 2009. – № 1-2. – С. 203-208.

4058. Корж, Ю.
Інтернет в Україні / Ю. Корж // Вісник НАН України. – 1999. – № 1. – С. 54-58.

4059. Костилєва, С. О.
Зміни друкованих ЗМІ України після спроби державного перевороту в серпні 1991 р. / С. О. Костилєва // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2002. – С. 150-156. – Бібліогр.: 23 назви.

4060. Костилєва, С. О.
Створення та діяльність наукових центрів вивчення історії української преси, 90-ті рр. XX ст. / С. О. Костилєва // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – Київ, 2000. – Вип. 5. – С. 351-359.

Режим доступу: https://bit.ly/2NliN7u. – Дата: 31.10.2019.

4061. Красноступ, Г. М.
Громадське мовлення: правові аспекти створення та засади діяльності / Г. М. Красноступ // Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи. Одинадцяті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 21–22 трав. 2015 р.: до 180-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 191-194.

4062. Кучменко, О.
Становлення телепростору (історичний екскурс) / О. Кучменко // Вісник Книжкової палати. – 1999. – № 12. – С. 31-33.

4063. Латанський, В.
«Дзвін Севастополя» : [нова україномовна газета] / В. Латанський // Літературна Україна. – 1995. – № 14. – С. 2.

4064. Латанський, В.
Сто номерів «Кримської світлиці» [Всеукраїнської громадсько-політичної і літературної газети] / В. Латанський // Літературна Україна. – 1995. – № 7. – С. 4.

4065. Мірошниченко, П. В.
Звуковий образ українського радіомовлення як національно-культурний феномен : монографія / П. В. Мірошниченко. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 328 с.

4066. Назарова, Л.
Видавничо-поліграфічна галузь Донеччини у 2007 році / Л. Назарова // Донецький вісник Наук. т-ва ім. Шевченка. – 2008. – Т. 24. – С. 263-268.

4067. Пилипчук, Д. П.
Про дозу дьогтю в бочці меду: статистика українського друку на тлі гібридної війни / Д. П. Пилипчук. – Київ : Просвіта, 2017. – 64 с. : табл.

4068. Покальчук, Ю. В.
Хто ми у світі : [проблеми українського книговидання] / Ю. В. Покальчук // Київ. – 1995. – № 9-10. – С. 2-4.

4069. Рогозинський, В. В.
Роль засобів масової інформації в етнокультурному відродженні національних меншин України / В. В. Рогозинський // Історія в середніх і вищих навчальних закладах України. – 2005. – № 9. – С. 30-31.

4070. Родик, К. К.
Сізіф XX: книжка vs політика / К. К. Родик ; Ін-т літератури ім. Тараса Шевченка НАН України. – Київ : Балтія-Друк, 2019. – 352 с. : фот. – Імен. покажч.: с. 233-238.

Відродження новітнього українського книгодрукування. Всеукраїнський конкурс «Книжка року».

4071. Сенченко, М. І.
Видавнича діяльність України 1991–1997 рр. (аналітичний огляд) / М. І. Сенченко, Т. Броніцька // Вісник Книжкової палати. – 1998. – № 8. – С. 15-22.

4072. Сенченко, М. І.
Незалежність України і засоби масової інформації / М. І. Сенченко // Вісник Книжкової палати. – 2001. – № 8. – С. 3-6.

4073. Скляренко, В. Є.
Телебачення незалежної України: історія та сучасність / В. Є. Скляренко // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 179-186. – Бібліогр.: 40 назв.

4074. Теремко, В. І.
Видавництво – XXI. Виклики і стратегії : монографія / В. І. Теремко. – Київ : Академвидав, 2012. – 328 с. – Бібліогр.: 354 назви. – (Монограф).

4075. Тронько, П. Т.
В ім'я історичної правди : [про підготовку та видавництво науково-документальної серії книжок «Реабілітовані історією» та журналу «З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ»] / П. Т. Тронько // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 1994. – № 1. – С. 3-4.

4076. Українська журналістика і національне відродження : зб. наук. праць / М-во освіти України, Навч.-метод. каб. вищої освіти, Львів. держ. ун-т ім. І. Франка ; редкол.: В. Й. Здоровега (відп. ред.) та ін. – Київ : НМК ВО, 1992. – 99 с.

4077. Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку : зб. наук. праць / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. М. Квіт (відп. ред.) та ін. – Черкаси : Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, 2007. – 527 с.

4078. Українське телебачення: вчора, сьогодні, завтра / М. М. Карабанов та ін. ; ред. І. С. Чиж. – Київ : Дирекція ФВД, 2006. – 648 с. : іл.

4079. Українським дітям потрібна українська книжка : [інтерв'ю з директором пер-

шого в Україні приватного видавництва книг для дітей «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» Іваном Малковичем] // Сучасність. – 1993. – №12. – С. 132-136.

4080. Хлівнюк, Т. П.
Вплив засобів масової інформації на політичний простір сучасної України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / Т. П. Хлівнюк ; Одес. нац. юрид. акад., [Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського]. – Одеса, 2008. – 16 с. – Бібліогр.: с. 13 (6 назв).

4081. Чамара, В.
Укрінформ : 90 років історії і поступу на міжнародній інформаційній терені / В. Чамара // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2007. – Вип. 8. – С. 676-683.

4082. Чекалюк, В. В.
Українська журналістика в умовах гібридної війни : монографія / В. В. Чекалюк. – Київ : Паливода А. В., 2018. – 308 с. : іл. – Бібліогр.: с. 301-308 (108 назв).

4083. Чекалюк, В. В.
Формування іміджу України в ЗМІ / В. В. Чекалюк. – Київ : Центр вільної преси, 2016. – 355 с.

4084. Шейко, В. М.
Літературні періодичні видання України в роки незалежності: культурологічний аспект / В. М. Шейко // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2009. – Вип. 28. – С. 12-28. – Бібліогр.: 32 назви.

4085. Шпак, В. І.
Розвиток видавничої справи України в 1990–2010 рр. / В. І. Шпак. – Київ : Експрес-Поліграф, 2011. – 232 с. : табл. – Бібліогр.: с. 187-209 (351 назва).

4086. Штан, М.
Ті, хто читав (огляд літературно-художньої періодики) / М. Штан // Сучасність. – 1994. – № 5. – С. 123-128 ; № 7-8. – С. 201-205.

4087. Ятчук, О. М.
Інтерактивне телебачення: соціально-комунікаційні моделі та технології : монографія / О. М. Ятчук. – Дніпро : УМСФ, 2018. – 136 с.

Див. також №: 235, 1363, 1702, 1983, 2640, 3150, 3386, 3607, 3702, 3813, 3965, 4255, 4353, 4667, 4716.

6. СПОРТ. ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

4088. Алмашій, В. В.
Стан та основні напрямки розвитку туризму як невід'ємної складової транскордонного співробітництва Закарпаття / В. В. Алмашій // Теорія та практика державного управління. – Харків, 2014. – Вип. 4. – С. 233-241.

4089. Биркович, В. І.
Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України / В. І. Биркович // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 1. – С. 138-143. – Бібліогр.: 19 назв.

4090. Вишневська, Г. Г.
Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі України / Г. Г. Вишневська // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – 2010. – Вип. 25. – С. 132-136.

4091. Волошин, А. П.
На олімпійській хвилі : худож.-докум. нариси про участь в Олімпійських іграх сучасності спортсменів України / А. П. Волошин. – Київ : Леся, 2008. – 447 с. : іл., портр.

4092. Горюнов, А. А.
Золото нації : ілюстрована історія боксу в Україні / А. А. Горюнов. – Київ : Техніка, 2015. – 112 с.

4093. Дайєр, Л. В.
Неможливе – можливо! / Л. В. Дайєр. – Київ : Фенікс, 2013. – 232 с. : іл.

Участь українських спортсменів на Параолімпійських Іграх у Лондоні в 2012 р.

4094. Карман, Ю. В.
История чемпионатов Украины по футболу. 1992–2011 : в 5 т. / Ю. В. Карман [та ін.]. – Киев : Укр. медиа холдинг, 2011.

Т. 1 : 1992–1998. – 240 с.
Т. 2 : 1998–2001. – 256 с.
Т. 3 : 2001–2004. – 250 с.
Т. 4 : 2004–2007. – 250 с.
Т. 5 : 2007–2011. – 250 с.

4095. Ключкович, Н.
Історія та сучасний стан розвитку туристичної інфраструктури в Україні / Н. Ключкович // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 2. – С. 93-97. – Бібліогр.: 15 назв.

4096. Ковальов, С. О.
Український туризм: історичний огляд та сучасний сталий поступ / С. О. Ковальов // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 3. – С. 58-61.

4097. Колмикова, А. С.
Еволюція образу футбольного фаната в українській медіа-індустрії / А. С. Колмикова // Культура України: зб. наук. пр. – Харків, 2015. – Вип. 49. – С. 264-274. – Бібліогр.: 14 назв.

4098. Комарова, К. О.
Чорнобильська зона: проблеми туристичного відвідування та ознайомлення / К. О. Комарова // Історико-культурний туризм: український та світовий досвід : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. – Київ, 2019. – С. 290-293.

4099. Кулинич, Б. Г.
Історія участі Національної збірної команди України на XV Літніх паралімпійських іграх / Б. Г. Кулинич, С. В. Овчаренко // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – 2019. – Чис. 31, вип. 15. – С. 70-77. – Бібліогр.: 12 назв.

4100. Кулинич, Б. Г.
Україна в міжнародному паралімпійському спорті: історія та сьогодення / Б. Г. Ку-

линич // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – 2019. – Чис. 30, вип. 14. – С. 114-126. – Бібліогр.: 16 назв.

4101. Курамшина, Ю. В.
Чемпионат Европы по футболу 2012 г. как культурное мегасобытие: международная гуманитарная перспектива / Ю. В. Курамшина // Культура народов Причерноморья. – 2012. – № 240. – С. 133-135. – Библиогр.: 15 назв.

4102. Малышева, А. М.
Страницы истории паралимпийского движения на Луганщине (90-е гг. XX – начало XXI вв.) / А. М. Малышева // Краеведческие записки. – 2008. – Вып. IV. – С. 387-392.

4103. Микитюк, М.
До розгадки таємниці Лобановського, або Непізнана алхімія футболу / М. Микитюк // Психологія і суспільство. – 2009. – № 1. – С. 5-43.

4104. Олексієнко, Я. І.
Олімпійські ігри. Участь українських спортсменів в Олімпійських іграх: перемоги та поразки : навч.-метод. посібник / Я. І. Олексієнко, А. Д. Ведмедюк, О. Е. Меньших. – Черкаси, 2016. – 79 с. : іл.

4105. Онищук, С.
Субкультура футбольних хуліганів в Україні / С. Онищук // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 26. – С. 158-164. – Бібліогр.: 34 назви.

4106. Орлова, О. В.
«Культурний туризм» як засіб діалогу культур / О. В. Орлова // Культура і сучасність. – 2009. – № 2. – С. 102-106.

4107. Павленко, В. А.
Футбольний імідж України: особливості формування та виявлення в сучасних вітчизняних ЗМІ : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук із. соц. комунікацій : 27.00.06 «Прикладні соц.-комунікац. технології» / В. А. Павленко ; Ін-т журналістики КНУ ім. Т. Шевченка. – Київ, 2012. – 16 с.

4108. Петренко, О. С.
Субкультура футбольних фанів України (на прикладі фанів клубів Прем'єр-ліги України) / О. С. Петренко // Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Соціологічні науки. – 2012. – № 2 (237). – С. 126-133.

4109. Смирнов, В. С.
Історія параолімпійського руху в незалежній Україні : проблеми та перспективи розвитку / В. С. Смирнов // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 1. – С. 224-230. – Бібліогр.: 15 назв.

4110. Сорока, М. М.
Євро–2012: екзамен і шанс для України / М. М. Сорока // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2011. – Вип. 12. – С. 890-906.

4111. Стан і перспективи розвитку туризму у світі та Україні напередодні чемпіонату Європи з футболу «Євро–2012» : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф., Святогірськ, 26–28 верес. 2008 р. / редкол.: Г. В. Кузьменко, В. Ф. Данильчук, В. І. Рухлядін.

– Донецьк, 2008. – 232 с.

4112. Удовік, С.
Україна вітає! АР Крим, області і міста, які прийматимуть «ЧЄ–2012» : путівник / С. Удовік. – Київ : Ваклер, 2008. – 64 с. : іл.

4113. Уліганенець, М.
Історія та сучасні тенденції розвитку інфраструктури вітчизняного туризму / М. Уліганенець // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 4. – С. 145-149. – Бібліогр.: 12 назв.

4114. Урста, А.-М.
Історія розвитку основних напрямів туризму в Україні: соціально-економічні аспекти / А.-М. Урста // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 4. – С. 150-154. – Бібліогр.: 11 назв.

4115. Фуртій, В. В.
Історія розвитку туризму в незалежній Україні / В. В. Фуртій // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 2. – С. 87-92. – Бібліогр.: 17 назв.

4116. Футбольні ворота в Європу : аналітичний збірник за підсумками дослідження процесу підготовки до проведення в Україні «Євро–2012» / [авт-упоряд. М. В. Чугаєвський]. – Львів : ПАІС, 2010. – 99 с. : табл.

Див. також №: 57, 72, 3106, 3157, 3449, 4056, 4613, 4651, 4794, 4829, 4869.

7. РЕЛІГІЯ. КОНФЕСІЇ

4117. Белоглазов, Р. Н.
Приоритеты в межконфессиональных отношениях г. Севастополя (1991–2001 гг.): проблемы и перспективы / Р. Н. Белоглазов // Культура народов Причерноморья. – 2002. – Т. 37. – С. 195-201.

4118. Бєлікова, Н. Ю.
Релігійні конфесії України (кінець 80-х – 90-і рр. XX століття) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. Ю. Бєлікова ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2001. – 204 с.

4119. Білоус, О.
Етноконфесійна політика в Україні в 90-х роках XX століття: регіональні особливості і закономірності / О. Білоус // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2017. – Вип. 1 (87). – С. 251-264. – Бібліогр.: 17 назв.

4120. Боруцький, С. Т.
Держава. Церква. Людина. Державно-церковні та міжконфесійні відносини у дзеркалі сучасності. 1992–2002 рр. / С. Т. Боруцький. – Львів : Афіша, 2003. – 267 с.

4121. Войналович, В. А.
Релігійний чинник етнополітичних процесів у Галичині: повоєнна радянська доба і сучасність / В. А. Войналович, Н. І. Кочан ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф.

Кураса НАН України. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2018. – 407 с.

Зі змісту: Сучасна Галичина: етнополітичний вимір релігійних процесів. – С. 257-391 ; Регіональна специфіка: відмінне і спільне. – С. 257-271 ; Міноритарні етнорелігійні організації, релігійні общини. – С. 271-306 ; Основні гравці релігійного поля: греко-католики, православні, римо-католики. – С. 306-391.

4122. Гражданское общество и религия : материалы Круглого стола (Симферополь, 11–12 сент. 2004 г.) / Тавр. нац. ун-т им. В. И. Вернадского ; ред. О. А. Габриелян. – Симферополь : Энергия Дельта, 2005. – 251 с. : диагр., схемы, табл.

Зі змісту: Петров, В. П. Межконфессиональная ситуация в Крыму: проблемы и перспективы развития. – С. 51-54 ; Маліборський, В. А. Деякі особливості релігійної ситуації в Автономній Республіці Крим. – С. 55-69 ; Филатов, А. С. Гражданская инициатива и состояние межконфессиональных отношений в Крыму. – С. 99-113 ; Араджиони, М. А. Межэтнические и межконфессиональные отношения в Крыму на современном этапе : по материалам этносоциологических исследований, проводившихся в 2000–2004 гг. среди школьников и крымских старожилов. – С. 114-124 ; Гаспарян, М. В. Мониторинг межконфессиональных отношений в Крыму. – С. 125-134 ; Григорьянц, В. Е. Ислам как фактор интеграции крымских татар в украинский социум (1989–2004 гг.). – С. 135-163 ; Муратова, Э. С. Возрождение ислама в Крыму (политологический анализ процесса). – С. 164-232. – Библиогр.: 78 назв.

4123. Гранат, Ю. С.
Джерела до вивчення етноконфесійних процесів в Автономній Республіці Крим / Ю. С. Гранат // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2009. – Вип. XVI. – С. 141-147.

4124. Григорьянц, В. Е.
К вопросу о государственно-конфессиональных отношениях в Украине и АРК / В. Е. Григорьянц. – Симферополь, 2003. – 44 с.

4125. Грицина, О.
Етапи становлення державно-церковних відносин у незалежній Україні (1991–2011 роки) / О. Грицина // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2011. – Вип. 5 (55). – С. 320-332.

4126. Даниленко, В. М.
Релігійне життя в Україні у 1990-ті роки / В. М. Даниленко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – 2002. – № 6. – С. 507-518.

4127. 25-річчя Української незалежності як історія релігійних свобод і світоглядного плюралізму: державні інституції та релігійні організації у пошуку моделей партнерства : зб. наук. матеріалів / Департамент у справах релігій та національностей ; редкол.: Л. Д. Владиченко, С. Лисенко, І. Папаяні ; упоряд. дод.: І. Бурлака, М. Ярмола ; літ. ред. Н. Куліш. – Київ : Дух і Літера, 2017. – 616 с. : іл.

4128. Держава і церква в новітній історії України : зб. ст. за матеріалами III Міжнар. наук. конф. «Держава і церква в Україні за радянської доби», 15–16 жовт. 2009 р. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; редкол.: М. І. Степаненко (голова) та ін. – Полтава : ПНПУ, 2010. – 358 с.

4129. Держава і Церква в новітній історії України : зб. наук. ст. за матеріалами VI Всеукр. наук. конф., (25–26 жовт. 2017 р.). – Полтава : Астрая, 2017. – 369 с.

4130. Дрожжина, С. В.
Релігійні відносини в умовах поліконфесійності сучасного українського суспільства / С. В. Дрожжина // Вісник ДАКККіМ. – 2009. – № 4. – С. 12-18. – Бібліогр.: 17 назв.

4131. Єленський, В. Є.
Релігійне життя в Україні: стан проблеми, шляхи оптимізації / В. Є. Єленський. – Київ : Дніпро, 2009. – 268 с.

4132. Єленський, В. Є.
Релігійно-суспільні зміни в процесі посткомуністичних трансформацій: Україна в центрально-східноєвропейському контексті : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філос. наук: 09.00.11 «Релігієзнавство» / В. Є. Єленський ; Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. – Київ, 2003. – 434 с.

4133. Єленський, В. Є.
Релігія після комунізму. Релігійно-соціальні зміни в процесі трансформації центрально- і східноєвропейських суспільств: фокус на Україні / В. Є. Єленський. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – 419 с.

4134. Єленський, В. Є.
Сучасна релігійна ситуація в Україні / В. Є. Єленський, В. П. Перебенесюк. – Київ, 2007. – 312 с.

4135. Ємельяненко, Є. О.
Релігійна ідентичність та маргінальність як інтегративне ядро національного самовизначення в Україні / Є. О. Ємельяненко // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 108. – С. 183-186.

Режим доступу: https://bit.ly/37qnd8R. – Дата: 21.10.2020. Автор статті охоплює період від 1994 року.

4136. Жилюк, С. І.
Політичний аспект міжцерковного протистояння в Україні / С. І. Жилюк // Історія релігій в Україні: наук. щорічник. – Львів, 2004. – Кн. 2. – С. 96-102.

4137. Здіорук, С. І.
Етноконфесійна ситуація в Україні та міжцерковні конфлікти / С. І. Здіорук. – Київ : НІСД, 1993. – 60 с.

4138. Здіорук, С. І.
Релігійні чинники в інтеграції України до європейського співтовариства / С. І. Здіорук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2013. – Вип. 14. – С. 671-711.

4139. Здіорук, С. І.
Суспільно-релігійні відносини: виклики України XXI століття / С. І. Здіорук ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Київ : Знання України, 2005. – 552 с.

4140. Іщук, О.
Проблема єпископської влади в процесі церковного реформування у демократичному суспільстві / О. Іщук // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2008. – Вип. 10. – С. 261-269.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoai_2008_10_28. – Дата: 22.12.2020.

4141. Козловський, І. А.
Релігійна ситуація на Донеччині / І. А. Козловський // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Львів, 2018. – Вип. 1 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 123-124.

> Режим доступу: http://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/03/Almanah-YEvgen-z-Druzhkivky.pdf. – Дата: 4.12.2019. Стаття написана до початку російсько-української війни й окупації частини Донецької області. «Станом на 1 січня 2007 року з правом юридичної особи діють 1433 релігійні організації, а саме: 1371 релігійна громада, 19 релігійних центрів і управлінь, 9 монастирів, 1 лавра, 21 місія, 1 братство, 11 вищих духовних навчальних закладів. При цьому ускладнення релігійної мережі продовжує зростати і в області нараховується 49 конфесійних напрямків». «Найбільш строкатою щодо конфесійних напрямків є картина у таких містах, як Артемівськ, Горлівка, Донецьк, Костянтинівка, Краматорськ, Макіївка, Маріуполь, Слов'янськ, у Волноваському, Мар'їнському та Старобешівському районах» (с. 123).

4142. Козловський, О. Р.
Релігійна свідомість і релігійні практики населення сучасної України як предмет соціально–філософського аналізу : [монографія] / О. Р. Козловський. – Київ : Стилос, 2007. – 192 с.

4143. Ломака, І.
Регіональні особливості релігійних організацій в Україні / І. Ломака // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2009. – Вип. 44. – С. 354-363.

4144. Луцан, І.
Церковно-релігійне життя на теренах Північної Буковини кінця 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст.: боротьба за утвердження автокефалії / І. Луцан // Богословський вісник. – 2015. – № 11. – С. 96-109. – Бібліогр.: 16 назв.

4145. Мякінченко, І. О.
Участь церков і релігійних організацій у законотворчому процесі в період незалежності України / І. О. Мякінченко // Гілея : наук. вісник. – 2018. – Вип. 131. – С. 105-108. – Бібліогр.: 18 назв.

4146. Олексин, Я. В.
Релігійні організації в незалежній Україні та пріоритети громадянського суспільства / Я. В. Олексин // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2007. – Вип. XII-XIII. – С. 227-232.

4147. Палінчак, М.
Особливості конфесійної ситуації на Закарпатті / М. Палінчак // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 288-301. – Бібліогр.: 28 назв.

4148. Перебенесюк, В. П.
Межконфессиональные отношения и межцерковный конфликт на Украине (результаты социологического исследования) / В. П. Перебенесюк ; ред. В. Д. Бондаренко ; Укр. науч.-исслед. ин-т проблем молодежи. – Киев, 1992. – 107 с.

4149. Перевезій, В. О.
Етнонаціональний фактор конфліктогенності релігійного середовища в сучасній

Україні / В. О. Перевезій // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2006. – Вип. 30 : Курасівські читання – 2005, кн. 1. – С. 324-334.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/NZ30_1_33.pdf. – Дата: 3.04.2019. «Найбільш гострим міжконфесійним конфліктом у сучасній Україні є міжправославне протистояння, і хоча за зовнішніми ознаками цей конфлікт абсолютно відповідає параметрам етноконфесійного, адже виник він внаслідок прагнень української народу у «незалежній державі мати незалежну церкву» та намагання з боку Російської православної церкви не допустити постання Української помісної православної церкви, все ж етнонаціональний фактор є лише однією зі складових комплексу конфліктогенів, що спричинили це жорстке за формами протікання протистояння. Українські церкви, які прийнято називати «національними» (окрім УПЦ КП і УАПЦ до них зараховують УГКЦ) повсякчас декларують свою відданість не лише християнським, але й національним ідеалам (с. 325). «Звичною практикою останніх років стають спільні молитви за примирення українського та польського народів» (с. 328). «Зустрічі з представниками єврейських національних та релігійних громад є обов'язковим пунктом програми відвідин українськими високопосадовцями Сполучених Штатів або Ізраїлю. Українська державна еліта розуміє, що від позиції, яку займають єврейські організації, значною мірою залежить позиція урядів цих держав щодо вирішення важливих для України проблем» (с. 329). «Певною мірою схожим до єврейської є становище вірменської етнорелігійної громади в сучасній Україні» (с. 330). «Особливого значення на тлі тенденцій, що останнім часом домінують у світі і пов'язані з так званим «конфліктом християнської та ісламської цивілізацій», набуває процес інтеграції кримськотатарського населення в українське суспільство» (с. 331). «»Хізб-ут-Тахрір» 17 вересня 2004 р. поширила листівку зі зверненням до кримських мусульман, в якій зазначалося, що дії організації не мають екстремістського характеру». «Таким чином, вплив релігійного фактора на ескалацію етноконфліктів у Криму має локальний характер і в основному стосується діяльності радикалізованих релігійно-політичних угруповань: «Хізб-ут-Тахрір», «Союзу православних громадян України», козацьких об'єднань тощо» (с. 333).

4150. Півторак, Г.
Питання мови в протистояннях релігійних конфесій в Україні / Г. Півторак // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – С. 132-139.

Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/464/1/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf. – Дата: 19.05.2021. «Відсутність в Україні єдиної помісної православної церкви, яка б об'єднала всіх православних християн, часто стає причиною непорозумінь, конфліктів і навіть протистоянь між вірянами, зокрема, й на мовному ґрунті. При цьому варто зауважити, що 2 православні церкви – ПЦУ та УГКЦ – є українськими церквами за своїми статутами і практичною діяльністю. У всіх службах вони використовують сучасну українську літературну мову». «Мовне протистояння нині існує між так званою УПЦ МП, з одного боку, та двома іншими православними церквами, з іншого боку і зумовлене воно тим, що духовний центр однієї з церков міститься не в Україні, а в Москві» (с. 133).

4151. Прокопчук, Л. В.
Вплив релігійного чинника на соціальне життя населення України в 90-ті рр. XX ст. / Л. В. Прокопчук // Соціальна історія : наук. зб. – 2008. – Вип. III. – С. 110-120. – Бібліогр.: 37 назв.

4152. Релігійна політика в Україні у 1960-х – 1980-х роках і сучасна практика між-

конфесійних відносин / П. М. Бондарчук, В. М. Даниленко, В. О. Крупина, О. Н. Кубальський ; відп. ред. В. М. Даниленко ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2010. – 210 с.

Зі змісту: Міжконфесійні взаємини (кінець XX – початок XXI ст.). – С. 85-154 ; Релігійне життя в період суспільних трансформацій. – С. 85-105 ; Стосунки між конфесіями в 1990-і рр. – С. 106-136 ; Взаємовідносини між релігійними течіями на початку XXI століття. – С. 137-154.

Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-5213-4/978-966-02-5213-4.pdf. – Дата: 10.04.2019.

4153. Релігія і політика в сучасній Україні («Кесареве – кесарю, а Боже – Богу») / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України ; ред. І. Ф. Курас. – Київ, 2000. – 272 с. – Бібліогр.: 252-269.

4154. Романенко, В. А.
Церква і держава в Україні: між дефіцитарністю впливу та нейтралітетом (соціологічний аспект) / В. А. Романенко // Грані. – 2018. – Т. 21, № 5. – С. 6-12. – Бібліогр.: 14 назв.

4155. Сухий, О. М.
Релігійні процеси на Львівщині в кінці 1980-их – 1990-их рр.: суспільно-політична сфера та міжконфесійні відносини / О. М. Сухий. – Львів : ПАІС, 2016. – 244 с.

4156. Толерантність міжконфесійних відносин : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [Запоріжжя, 2007 р.] / М-во освіти і науки України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України та ін. ; редкол. : А. М. Колодний (відп. ред.) та ін. – Запоріжжя : ЗДІА, 2008. – 140 с.

4157. Хрящевська, Л. М.
Взаємовідносини між релігійними конфесіями України на початку XX століття та її вплив на стабільність українського суспільства / Л. М. Хрящевська // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 3.33. – С. 60-66.

Режим доступу: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/7.pdf. – Дата: 10.04.2019.

4158. Цендера, Н.
Проблеми оптимізації відокремлення церкви від держави й держави від церкви в Україні у 1991–1996 роках / Н. Цендера // Українознавство. – 2010. – № 4. – С. 239-242.

4159. Чирков, О. А.
Етнокультурні наслідки зміни релігійної ситуації в Україні (1985–2019) / О. Чирков // Українознавство. – 2019. – № 4 (73). – С. 97-113. – Бібліогр.: 30 назв.

4160. Чирков, О. А.
Зміни релігійної ситуації у світлі тенденцій етнокультурного розвитку України (1985–2019) / О. А. Чирков // Православ'я в Україні : зб. матеріалів IX Міжнар. наук. конф. (20 листоп. 2019 р.). – Київ, 2019. – С. 574-583.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1Us_QPKsD1JaTrSFGq-Z0MaI1RrDSQx8i/view. – Дата: 10.01.2020.

4161. Яремчук, В. Д.
Політична криза і церква (до аналізу суспільно-політичних подій в Україні на зламі 2013–2014 рр.) / В. Д. Яремчук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 6 (74). – С. 289-300. – Бібліогр.: 17 назв.

Див. також №: 323, 862, 1122, 1181, 1183, 1197, 1227, 1241, 1245, 1254, 1588, 1636, 1738, 1748, 1752, 1885, 2152, 2234, 2236, 2263, 2373, 2473, 2853, 3170, 3187, 4377, 4384.

* * * * *

4162. Баклицький, М. А.
Медіатизація протестантизму в Україні 1991–2010 років : монографія / М. А. Баклицький. – Харків : Харків. іст.-філол. т-во, 2011. – 379 с. – Бібліогр.: 612 назв.

4163. Бєлікова, Н. Ю.
Православні церкви України на початку XXI ст.: пошук шляхів порозуміння / Н. Ю. Бєлікова // Наука. Релігія. Суспільство. – 2010. – № 1. – С. 69-79.

4164. Богдановський, І. В.
Українське рідновір'я: відродження духовних традицій і нове язичництво / І. В. Богдановський // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 263-267.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_67. – Дата: 21.12.2020.

4165. Богомолов, О. В.
Розвиток політичного ісламу в Криму в 1990–2000-х рр. / О. В. Богомолов, С. І. Данилов, І. М. Семиволос // Східний світ. – 2006. – № 1. – С. 57-66. – Бібліогр.: 26 назв.

4166. Бойко, О. Д.
Боротьба за реабілітацію УГКЦ у добу перебудови / О. Д. Бойко // Нова політика. – 2002. – № 1. – С. 28-31 ; № 2. – С. 18-20.

4167. Бондаренко, В. Д.
Православ'я в Україні: розкол замість автокефалії / В. Д. Бондаренко // Людина і світ. – 1992. – № 9-10. – С. 2-4.

4168. Борейко, Ю. Г.
Православна ідентичність у сучасному українському суспільстві / Ю. Г. Борейко // Православ'я в Україні : зб. матеріалів VI Міжнар. наук. конф., присвяч. 1000-літтю духовних зв'язків України з Афоном (1016–2016) та 25-літтю Помісного Собору Української Православної Церкви (1–3 листопада 1991 р.). – Київ, 2016. – С. 831-837.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1ib1tx84_FgaRgZIVIqmSBly_yiETP54i/view. – Дата: 10.01.2020. «... станом на 1 січня 2016 року зареєстровано 12334 громади УПЦ, 4921 громада УПЦ КП, 1188 громад УАПЦ. З урахуванням значної переваги УПЦ МП над УПЦ КП в кількості громад актуальним залишається висновок про схильність вірян при визначенні конфесійної належності називати деномінацію, до якої вони не відносяться. Очевидно, причиною переваги в кількості прихильників УПЦ КП над УПЦ МП, що виражена в самодекларaціях опитаних, є значна суспільна підтримка УПЦ КП. Можна припустити, що результатом підтримки УПЦ КП православними вірянами інших юрисдикцій було б неодмінне збільшення числа громад церкви. В цьому контексті привертає увагу високий

рівень суспільної довіри до предстоятелів найбільш чисельних православних церков. Так, Патріарху Київському і всієї Руси-України Філарету довіряють 40,4% громадян (не довіряють 18,7%), Митрополиту Київському і всієї України Онуфрію – 31,7% (проти 20%), Митрополиту Київському і всієї України Макарію – 22,7% (проти 13,1%)» (с. 833).

4169. Брильов, Д.
Українські мусульмани між релігією і політикою / Д. Брильов // Антропологія релігії: порівняльні студії від Прикарпаття до Кавказу. – Київ, 2019. – С. 311-351.

4170. Бублик, Т. Т.
Відродження УГКЦ (1988–1991): проблематика міжконфесійних протистоянь / Т. Т. Бублик // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2011. – Вип. 30. – С. 206-212. – Бібліогр.: 43 назви.

4171. Бутинський, В. Я.
Юрисдикційний статус українського православ'я і перспективи канонічного оформлення помісної: релігієзнавчі та еклезіологічні рефлексії 1991–2013 рр. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: 09.00.11 «Релігієзнавство» / В. Я. Бутинський ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2014. – 207 с. – Бібліогр.: с. 173-207.

Зі змісту: Міжправославний конфлікт та канонічний статус Українського Православ'я на межі тисячоліть. – С. 39-73 ; Українське Православ'я в контроверсійних вимірах політико-ідеологічного та релігієзнавчого підходів. – С. 135-165.

4172. Висовень, О. І.
Євангельські християни-баптисти та Православна церква в лещатах тоталітарної системи (80-ті рр. ХХ ст.) / О. І. Висовень // Православ'я в Україні : зб. матеріалів IX Міжнар. наук. конф. (20 листоп. 2019 р.). – Київ, 2019. – С. 102-110.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1Us_QPKsD1JaTrSFGq-Z0MaI1RrDSQx8i/view. – Дата: 10.01.2020.

4173. Гергелюк, М.
Утворення УПЦ у 90-х роках ХХ ст.: богословський та історіософський аспекти / М. Гергелюк // Богословський вісник. – 2010. – № 3. – С. 294-303.

4174. Гордієнко, Д.
Історія української православної церкви / Д. Гордієнко, В. Клос, Ю. Мицик, І. Преловська ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Харків : Фоліо, 2019. – 244 с. : портр., іл. – (Великий науковий проєкт).

Зі змісту: На шляху до автокефалії УПЦ. – С. 131-137 ; Омріяна автокефалія УПЦ звершилася! – С. 137-140 ; Патріарх Мстислав (1992–1993). – С. 203-204 ; Патріарх Володимир (1993–1995). – С. 204-206 ; Патріарх Філарет (з 1995). – С. 206-209 ; Митрополити Київські і всієї України ПЦУ. – С. 210 ; Митрополит Епіфаній (з 2018). – С. 210-212 ; Звернення Митрополита Мстислава (Скрипника) до Президії Всеукраїнського Православного Церковного Собору УАПЦ (Баун-Брук, США, 5–6 червня 1990). – С. 231-233 ; Лист Київського митрополита Філарета (30 травня 1992) до Вселенського патріарха Варфоломія. – С. 234-235 ; Лист Київського митрополита Філарета (10 червня 1992) до Вселенського патріарха Варфоломія. – С. 235 ; Постанова синоду Вселенського (Константинопольського) Патріархату (Стамбул, 11 жовтня 2018). – С. 235-236 ; Заява Прес-центру УПЦ Київського Патріархату (Київ, 12 жовтня 2018). – С. 236-237.

4175. Гранат, Ю. С.
Особливості процесу відродження ісламу в Автономній Республіці Крим (1991–2003 рр.) / Ю. С. Гранат // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2004. – Вип. VIII. – С. 181-192.

4176. Григорьянц, В. Е.
Возрождение ислама как фактор формирования религиозной ситуации в АРК / В. Е. Григорьянц // Крим на шляху до стабільності й розвитку: проблеми та перспективи : матеріали круглого столу (Севастополь, 26–27 жовт. 2006 р.). – Сімферополь, 2006. – С. 19-44.

«Процесс возрождения ислама в Крыму в своем развитии прошел ряд этапов... 1) первоначальную фазу подъема (1989–1992 гг.); 2) фазу эволюционной консолидации (1992–1995 гг.); 3) фазу радикализации и активного подключения ислама к решению политических задач (1995–2001 гг.); 4) фазу отмежевания официального исламского духовенства от радикальных исламистов и переход его на конформистские позиции (с сентября 2001 г.)» (с. 19). «Украинское государство не препятствовало реализации этих стремлений [развитию связей с зарубежными мусульманскими организациями] не проводило какой-либо ограничительной политики по отношению к исламу. Об этом наглядно свидетельствует, прежде всего, чрезвычайно быстрый рост мусульманских общин в Крыму (3 – 1989 г., 64 – 1993 г. 144 – 1994 г., 203 –199 г., 288 – 2002 г., 340 – 2004 г., 357 – 2006 г.), составляющих сегодня 28,1 % всей релгиозной сети Крыма» (с. 21).

4177. Григорьянц, В. Е.
«Свет и тени» возрождения ислама в Крыму / В. Е. Григорьянц // Историческое наследие Крыма. – 2004. – № 5. – С. 135-147.

4178. Григор’янц, В.
Ісламський фактор у Криму: про деякі особливості процесу «відродження ісламу» (1989–1999 рр.) / В. Григор’янц // Кримськотатарське питання. – 2001. – Ч. 2. – С. 48.

4179. Демедюк, Ю. Г.
Православні церкви України у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях 1991–2010 років: інституалізаційний та громадсько-політичний аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Ю. Г. Демедюк ; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2020. – 15 с.

4180. Денисенко, М.
Православна Церква в Україні: століття розділень / М. Денисенко. – Київ : Дух і Літера, 2019. – 372 с.

Зі змісту: Православ’я в Україні: пізній радянський та пострадянський періоди (1989–2016 рр.). – С. 205-257.

4181. Діанова, Н. М.
Розбудова УГКЦ на Одещині на початку XXI ст. / Н. М. Діанова // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2019. – С. 112-117. – Бібліогр.: 10 назв.

У 1987 році УГКЦ «заявила про свій вихід із підпілля, про що листом від 4 серпня повідомила папу Івана Павла II». «Лише 23 січня 1990 р. Церковний собор УГКЦ проголосив легалізацію греко-католицької церкви і визнав неканонічним Львівський псевдособор 1946 р.». «Наприкінці XX ст. греко-католицькі громади виникли на півдні, в тому числі й на Одещині (с. 112). Станом «на 1 липня 1999 р. зареєстровано вісім громад УГКЦ Києво-Вишгородського екзархату». «28 липня 2003 р. було створено Одесько-Кримський екзархат із центром в Одесі» (с. 113).

4182. Єрємєєв, О. С.
Святий і Великий Собор Православної Церкви та проблема становлення Української Помісної Православної Церкви / О. С. Єрємєєв // Православ'я в Україні : зб. матеріалів VI Міжнар. наук. конф., присвяч. 1000-літтю духовних зв'язків України з Афоном (1016–2016) та 25-літтю Помісного Собору Української Православної Церкви (1–3 листопада 1991 р.). – Київ, 2016. – С. 845-853.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1ib1tx84_FgaRgZIVIqmSBly_yiETP54i/view. – Дата: 10.01.2020.

4183. Жилюк, С. І.
Релігієзнавчі експертизи сучасної української православно-церковної ситуації в системі міфологем / С. І. Жилюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2015. – Вип. 26. – С. 56-60. – Бібліогр.: 20 назв.

«Через чверть століття доводиться говорити тільки про негативний досвід спроб налагодження конструктивного діалогу між церквами та пошуку моделей їхнього об'єднання. Йдеться про домовленості між УПЦ КП і УАПЦ за посередництва Константинопольського патріархату, об'єднавчі зусилля цих церков 2005 р., спроби налагодження діалогу між УПЦ КП, УАПЦ та УПЦ МП 2009 р., поновлення переговорного процесу між УПЦ КП і УАПЦ у вересні 2011 р. тощо. Ці ініціативи періодично супроводжувались вимогами відставки предстоятеля УПЦ КП патріарха Філарета, заявами УПЦ МП про неканонічність УПЦ КП та його розкольницьку діяльність, і мали загалом маніпулятивний характер з боку УАПЦ та УПЦ МП». «Існує кілька стереотипних уявлень та/чи міфологем, що сформувались в суспільній свідомості значної частини православного населення». «Міфологема перша стосується питання канонічності УПЦ МП, яка, згідно рішення Архієрейського собору 25–27 жовтня 1990 р., має «незалежність та самостійність в управлінні» (с. 56). «Міфологема друга: УПЦ Московського патріархату є поза політикою, на чому наголошують її очільники кожного разу, коли відмовляються брати участь у будь-яких українських громадських, культурних, загальнонаціональних заходах, у спільних акціях з іншими релігійними об'єднаннями, спрямованих на досягнення суспільної консолідації чи підтримку держави» (с. 57). «Міфологема третя відображає позицію провідних філософів-релігієзнавців про необхідність неупередженого, толерантного і рівного ставлення до всіх зареєстрованих віросповідань». «толерування УПЦ МП, особливо в умовах сучасної суспільно-політичної ситуації, суперечить принципам захисту національних інтересів» (с. 58).

4184. Жилюк, С. І.
«Томос 2019»: дискурс зумовлень утворення православної церкви України / С. І. Жилюк, С. А. Шаправський // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Рівне, 2019. – Вип. 31, кн. 1. – С. 51-60. – Бібліогр.: 8 назв.

4185. Здіорук, С. І.
Особливості конституювання Української помісної православної церкви в умовах сучасної російської агресії / С. І. Здіорук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2018. – Вип. 19. – С. 722-732. – Бібліогр.: 9 назв.

4186. Ісламська ідентичність в Україні : монографія / О. В. Богомолов, С. І. Данилов, І. М. Семиволос, Г. М. Яворська ; Центр близькосхідних досліджень. – Київ : AMES, 2005. – 124 с.

«Монографія ґрунтується на дослідженні, яке проводилося серед мусульманських громад Криму, а також деяких східних і західних областей України». «Автори наголошують, що в Україні мешкають понад 40 етнічних груп, котрі сповідують іслам...». «… досліджено різні моделі розвитку ісламської освіти в Україні

та їх значення для формування мусульманської ідентичності» (цит. за: Вікторія Середа, сайт Критика: Міжнародний огляд книжок та ідей. Режим доступу: https://krytyka.com/ua/reviews/islamska-identychnist-v-ukrayini. – Дата: 7.05.2019).

4187. Іщук, О.
Засоби протидії автокефальним змаганням в Україні з боку московського патріархату (1990–1992 рр.) / О. Іщук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2009. – Вип. 15. – С. 53-58. – Бібліогр.: 20 назв.

4188. Кагамлик, С.
Українська Церква у протистоянні російському централізму: історичний досвід та сьогодення / С. Кагамлик // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Українознавство. – 2017. – Вип. 1 (19). – С. 40-44. – Бібліогр.: 20 назв.

4189. Калениченко, Т. А.
Точка (не)єднання. Потенціал та виклики «мостового капіталу» релігійного середовища України / Т. А. Калениченко // Антропологія релігії: порівняльні студії від Прикарпаття до Кавказу. – Київ, 2019. – С. 385-427.

Трансформація релігійного життя в Україні після 2018 року: створення ПЦУ, отримання Томосу, чинники об'єднання і розділення, деескалація наявних конфліктів.

4190. Киридон, А. М.
Становлення Помісної православної церкви в Україні (2016–2019 рр.) / А. М. Киридон // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2019. – С. 179-189. – Бібліогр.: 18 назв.

4191. Киридон, А. М.
Томос про надання автокефалії Православній Церкві України: архітектоніка процесу / А. М. Киридон // Уманська старовина. – 2019. – Вип. 6. – Бібліогр. в кінці ст.

4192. Кирюшко, М. І.
Демократія і релігійна свобода (мусульмани в християнському середовищі сучасної України) // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень. – Вип. 21. – Київ, 2002. – С. 282-293.

4193. Кирюшко, М. І.
Іслам в Криму: релігійно-національна самоідентифікація кримськотатарського народу / М. І. Кирюшко, О. Є. Бойцова. – Київ : Світогляд, 2005. – 300 с.

4194. Корбута, С.
Політичні аспекти легалізації Української Греко-Католицької Церкви (1987–1991 рр.) / С. Корбута // Людина і політика. – 1999. – № 3. – С. 20-28.

4195. Корнелюк, Д. П.
«Рускім міром» нас «бомблять» і Москва, і Київ. «Нікакой разніци» / Д. П. Корнелюк. – Ковель, 2020. – 110 с. : фот.

Зі змісту: Томос відбувся. Відбудеться і Україна ; Їх волею і патріотизмом розбудовується ПЦУ.

Значна частина книги присвячена життєпису видатних церковних діячів України. По-особливому, досить велично, звучать імена Філарета – незламного борця, духовного лідера УПЦ, Героя України; Предстоятеля, Митрополита Київського і

всієї України ПЦУ Епіфанія Думенка; Митрополита Симеона Шостацького; Митрополита Олександра Драбинка; Митрополита Михаїла Зінкевича.

4196. Марчук, В.
УГКЦ в системі державно-церковних відносин / В. Марчук, Н. Марчук // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 275-288. – Бібліогр.: 46 назв.

4197. Марчук, В.
УГКЦ як церковно-релігійна інституія незалежної України / В. Марчук, А. Королько // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 245-253. – Бібліогр.: 44 назви.

4198. Мєрєнков, Г.
Публічна діяльність ЛГБТ-спільноти: реакція протестантського крила України // Г. Мєрєнков // Держава і Церква в новітній історії України : зб. наук. ст. – Полтава, 2019. – Вип. VII. – С. 131-139. – Бібліогр.: 14 назв.

4199. Мокієнко, М. М.
Пізній протестантизм в Україні: інституційний та суспільно-політичний аспекти (1991–2004 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / М. М. Мокієнко ; Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2007. – 224 с.

4200. Олександр (Драбинко), митрополит
Українська Церква: шлях до автокефалії. До дискусій навколо канонічного статусу, богослужбової мови та історії Української Церкви / Олександр (Драбинко), митрополит. – Київ : Дух і Літера, 2018. – 684 с.

4201. Посредников, Д. В.
Православие в Украине в 1990–2000-х гг. / Д. В. Посредников // Історичні і політологічні дослідження. – 2008. – № 1-2. – С. 380-385.

4202. Преловська, І. М.
Помісний Собор Української Православної Церкви 1–3 листопада 1991 року: передумови і наслідки / І. М. Преловська // Православ'я в Україні : зб. матеріалів VI Міжнар. наук. конф., присвяч. 1000-літтю духовних зв'язків України з Афоном (1016–2016) та 25-літтю Помісного Собору Української Православної Церкви (1–3 листопада 1991 р.). – Київ, 2016. – С. 429-439.

Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1ib1tx84_FgaRgZIVIqmSBly_yiETP54i/view. – Дата: 10.01.2020.

4203. Прокопчук, Л. В.
Пошук компромісів православними конфесіями України на початку XXI ст.: проблеми та перспективи / Л. В. Прокопчук // Соціальна історія : наук. зб. – Київ, 2012. – Вип. VIII. – С. 84-92. – Бібліогр.: 44 назви.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2012_08.pdf. – Дата: 10.04.2019.

4204. Прокопчук, Л. В.
Трансформаційні процеси в православних конфесіях України в 90-роки XX ст. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. В. Прокопчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – 240 с.

4205. Рощина, Л. О.
Роль православної церкви у формуванні та функціонуванні політичної системи України в 90-і роки XX ст. / Л. О. Рощина // Наука. Релігія. Суспільство. – 2010. – № 3. – С. 118-123.

4206. Саган, О. Н.
Українське православ'я – ілюзія об'єднання / О. Н. Саган. – Київ : Вища школа, 2010. – 223 с.

4207. Солдатов, О.
«Альтернативне» православ'я в сучасній Україні: типологія, походження, структура / О. Солдатов // Наукові записки Українського католицького ун-ту. – 2019. – Чис. XII : Богослов'я, вип. 6. – С. 273-304. – Бібліогр.: 36 назв.

4208. Степовик, Д. В.
Український патріярхат / Д. В. Степовик // Сучасність. – 1991. – Ч. 1. – С. 123-133.

«Підозріле або байдуже ставлення православної ієрархії в інших країнах до проголошення Українського Патріярхату 5 червня 1990 року в Києві Всеукраїнським Собором Української Автокефальної Православної Церкви (третім з числа у XX столітті) зумовлене абсолютним незнанням чи викривленим знанням історії УАПЦ. Церкву, яка існувала 700 років під назвою Київської Митрополії (988–1686), яка із стражданнями пережила у нещасному для України XX столітті два відродження і два нищення (у 20-их і 40-их роках), обзивають при її третьому (і, дай Боже, останньому) відродженні і «самосвятною», і «неканонічною», і «петлюрівською», і навіть «сатанинською». Що ж, нехай ці «терміни» ляжуть на совість тих, хто їх вигадує» (с. 125).

4209. Субботін, В.
Передумови легалізації Греко-Католицької Церкви в УРСР на зламі 80–90-х років XX століття / В. Субботін // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2013. – Вип. 23. – С. 643-652.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_56. – Дата: 21.12.2020.

4210. Сьорл, Дж. Т.
Будущность и надежда. Миссия, богословское образование и преобразование постсоветского общества / Дж. Т. Сьорл, М. Н. Черенков ; пер. з англ. Л. Горна. – Черкассы : Коллоквиум, 2015. – 296 с.

Трансформація церкви (євангельської) на пострадянському просторі на прикладі України, церква на Майдані, майбутнє церкви після Майдану.

4211. Український церковно-визвольний рух і утворення УАПЦ : матеріали наук. конф. (Київ, 12 жовт. 1996 р.) / ред. А. Л. Зінченко. – Київ : Логос, 1997. – 224 с.

Зі змісту: Черпак, В. Третє відродження УАПЦ та проголошення Київського Патріархату як продовження справи Першого Всеукраїнського Православного Собору.

4212. Фігурний, Ю. С.
Роль Української Православної Церкви Київського патріархату у консолідації українства / Ю. С. Фігурний // Українознавчий альманах. – 2018. – Вип. 23. – С. 74-80. – Бібліогр.: 11 назв.

4213. Чайкова, М. Є.
Вплив розколу між УПЦ та УГКЦ на національну ідентифікацію українців у пострадянський період / М. Є. Чайкова // Історичні і політологічні дослідження. – 2010. – № 1-2. – С. 321-327. – Бібліогр.: 20 назв.

4214. Шостак, А. В.
Інституалізація та генезис Української автокефальної православної церкви у посткомуністичну добу (1990-ті – 2010-ті рр.): на прикладі Миколаївської, Одеської та Херсонської областей / А. В. Шостак // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – Вип. 6. – С. 441-446. – Бібліогр.: 13 назв.

Режим доступу: http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/2177/document.pdf. – Дата: 12.05.2021.

4215. Щоткіна, К.
Хроніки Томосу / К. Щоткіна. – Харків : Віват, 2019. – 304 с. – (Історія та політика).

Зі змісту: Автокефальний рух доби Незалежності: романтики й прагматики ; Церковний проект патріарха Філарета ; Українська церква на великій шахівниці християнської геополітики.

4216. Ярема, Р.
Розкольницькі рухи в українському православ’ї у XX–XXI століттях / Р. Ярема ; Укр. Православна Церква, Київська Митрополія. – Київ, 2008. – 148 с. – 1020-літтю Хрещення Київської Русі присвячується.

Див. також №: 2250, 2332, 4937-4940.

XI ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

4217. Азійський напрям зовнішньої політики України: проблеми і перспективи. Аналітичні оцінки : монографія / ред. В. О. Швед. – Київ : НІСД, 2008. – 222 с.

4218. Алексієвець, М. М.
Зовнішня політика України: від багатовекторності до безальтернативності / М. М. Алексієвець // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2016. – Вип. 17. – С. 34-49.

Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6936/1/Aleksieyevets.pdf. – Дата: 3.07.2020.

4219. Артьомов, І. В.
Виклики збройної агресії як каталізатор перезавантаження зовнішньої політики України / І. В. Артьомов // Міжнародний науковий вісник. – 2019. – № 1-2 (19-20). – С. 67-82. – Бібліогр.: 21 назва.

4220. Артьомов, І. В.
Сучасні концепції міжнародних відносин та безпекові фактори зовнішньої політики України / І. В. Артьомов // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 2 (21). – С. 56-77. – Бібліогр.: 26 назв.

4221. Барщевський, Є. І.
Зовнішньополітичні інтереси України в субрегіоні Південно–Східної Азії: наявні проблеми та перспективи / Є. І. Барщевський // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 93. – С. 353-357.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_88. – Дата: 21.12.2020.

4222. Василенко, С.
Українська геополітика: південний вектор / С. Василенко // Віче. – 2002. – Вип. 6. – С. 59-63. – Бібліогр.: 9 назв.

4223. Віднянський, С. В.
Еволюція зовнішньої політики України (1991–2006 рр.) / С. В. Віднянський // Історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 32-50.

4224. Віднянський, С. В.
Зовнішня політика України: еволюція концептуальних засад та проблеми реалізації / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 55-76. – Бібліогр.: 69 назв.

4225. Віднянський, С. В.
Особливості становлення зовнішньої політики незалежної України / С. В. Віднянський // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2011. – Вип. 20. – С. 18-40. – Бібліогр.: 46 назв.

4226. Віднянський, С. В.
Україна в європейському геополітичному просторі: проблеми та перспективи інтеграції (наукова доповідь на засіданні Вченої ради Інституту історії України НАН України 27 січня 2009 р.) / С. В. Віднянський // Міжнародні зв'язки України: наукові

пошуки і знахідки. – Київ, 2009. – Вип. 18. – С. 247-254.

4227. Волошин, Ю. О.
Зовнішня політика України в умовах європейської інтеграції: проблеми конституційно-правового забезпечення : монографія / Ю. О. Волошин, С. В. Папаяні. – Одеса : Фенікс, 2015. – 232 с. – Бібліогр.: с. 202-231 (344 назви).

4228. Вплив євроатлантичної інтеграції на соціально-економічне та політичне становище України / Нац. центр з питань євроатлантичної інтеграції України, Т-во «Знання» України, Наук.-дослід. центр правової інформатики Акад. правових наук України ; підгот.: В. А. Ребкало, В. М. Козаков. – Київ : Т-во «Знання» України, 2007. – 23 с.

4229. Гайдуцький П. І.
Україна: проблеми інтеграції / П. І. Гайдуцький // Національна безпека і оборона. – № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – С. 78-89.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4230. Геополітичні наслідки української кризи : монографія / О. В. Дашевська, Р. М. Ключник, Ю. Й. Семчук. – Дніпропетровськ, 2015. – 192 с.

4231. Головченко, В. І.
Дипломатична історія України : підручник / В. І. Головченко, В. М. Матвієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 420 с.

Зі змісту: Формування взаємин України з трьома «полюсами сили» – США, ЄС і Росією. – С. 392-400 ; Від «багатовекторності» – до «європейського вибору». – С. 400-408.

Режим доступу: https://bit.ly/3d3xCJE. – Дата: 23.06.2021.

4232. Гончаренко, О. М.
Нейтралітет, позаблоковість і національна безпека: європейський досвід та альтернативи України / О. М. Гончаренко // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – 2000. – № 1-2. – С. 27-36.

4233. Грабовська, І. М.
Сучасні українці в дзеркалі чужих та власних стереотипів / І. М. Грабовська // Сучасність. – 2004. – № 9. – С. 138-147.

«... дослідження змін у масовій свідомості щодо образу українства саме у росіян та поляків і навзаєм заслуговує на спеціальну увагу не лише через те, що українці та росіяни ще тринадцять років тому мали спільну історію... але й тому, що й досі «російський вектор» є найактуальнішим у політичному і економічному розвиткові України через нездатність владних еліт до чітко визначеного вибору на користь Заходу чи Сходу, і є латентний рух у напрямку свого колишнього «старшого брата». А водночас, сучасна Польща є реальним промоутером руху України до єдиної Європи, «дверима» у західноєвропейський світ» (с. 140). «Наростання проімперських шовіністичних настроїв у сучасній путінській Росії становить пряму загрозу не лише Україні, але й самому російському народові». «Самі ж аналітики Росії сьогодні фіксують той факт, що пересічний росіянин схильний бачити в сучасному українцеві погрозу собі «... хохлы, которые как и грузины, по данным последних опросов, воспринимаются в качестве наших главных врагов». «Без розпаду російської імперії і визволення всіх до останнього

поневолення народів визволення України неможливе». «Дещо відмінною є специфіка взаємних етнічних стереотипів українців та поляків. На офіційному рівні поляки сприймають українців з позитивними означеннями, як найближчих сусідів, перспективних партнерів в економічній та політичній сфері, стосовно яких варто бути промоутерами в ЄС» (с. 142). «З другого ж боку, стереотипи масової свідомості щодо українців як до різунів, грабіжників, загрози для поляків... ще й сьогодні достатньо часто розповсюджені на побутовому рівні у польському суспільстві» (с.143).

4234. Грищенко, К. І.
Незалежна Україна: 20 років на світовій арені / К. І. Грищенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – Київ, 2011. – Вип. XII. – С. 11-21.

4235. Деменко, О. Ф.
Нова «холодна війна» та її вплив на формування пріоритетів зовнішньої політики України / О. Ф. Деменко // Проблеми всесвітньої історії : наук. журн. – 2020. – № 2 (11). – С. 131-147. – Бібліогр.: 18 назв.

4236. Демьянченко, А.
Анализ внешнеэкономической деятельности Украины в 1998–2003 годах: от спада к экономическому росту / А. Демьянченко // Економіст. – 2004. – № 9. – С. 42-45.

4237. Дмитрук, В. І.
Делімітація та демаркація державного кордону України: проблеми та пріоритети / В. І. Дмитрук // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2014. – Вип. 8. – С. 109-116. – Бібліогр.: 20 назв.

Режим доступу: https://core.ac.uk/download/pdf/237600274.pdf. – Дата: 20.04.2021.

4238. Драгнєва, Р.
Росія, Євразійський митний союз та ЄС: співпраця, стагнація чи суперництво? / Р. Драгнєва, К. Волчук // Національна безпека і оборона. – № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – С. 94-97.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4239. Дроздова, Г. В.
Зовнішня політика України: європейський вибір / Г. В. Дроздова. – Сімферополь : АнтиквА, 2007. – 151 с.

4240. Євроатлантична інтеграція України: глобальний та регіональний виміри : зб. аналіт. матеріалів / Ін-т соціальних наук Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова ; відп. ред. І. М. Коваль. – Одеса : Астропринт, 2008. – 144 с.

4241. Європейська та євроатлантична інтеграція України: стан і перспективи : зб. наук. праць / Закарпат. держ. ун-т, Навч.-наук. ін-т філософії та євроінтеграційних досліджень ; [редкол.: Ф. Г. Ващук (голова) та ін.]. – Ужгород : Ліра, 2008. – 372 с. : іл., табл. – (Євроінтеграція: український вимір ; вип. 10).

4242. Європейський проект та Україна : монографія / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; авт. А. В. Єрмолаєв. – Київ : НІВСД, 2012. – 186 с.

У монографії визначені параметри існування України в європейському колі держав, у європейському політичному та безпековому просторі.

4243. Європейський простір та Україна : матеріали відеоконф., 24 берез. 2009 р. / Чернігів. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; уклад.: В. М. Бойко, Л. А. Чабак. – Чернігів : Сіверщина, 2009. – 48 с.

4244. Європейський Союз чи Митний союз: громадська думка // Національна безпека і оборона. – № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – С. 104-132 : табл.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4245. Зінкевич, А. І.
Євроінтеграція України: реалії та перспективи / А. І. Зінкевич // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П'ятнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали Х Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 156-159.

4246. Зленко, А. М.
Зовнішня політика незалежної України: десять років випробувань і здобутків : виступ на наук.-практ. конф. «Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності» (Київ, 19 квіт. 2001 р.) / А. М. Зленко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2001. – Вип. 5. – С. 5-10.

4247. Зовнішня політика України в умовах глобалізації : анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991–2003) / відп. ред. С. В. Віднянський. – Київ : Генеза, 2004. – 616 с.

4248. Зовнішня політика України в умовах глобалізації : анотована історична хроніка міжнародних відносин (2004–2007) / Ін-т історії України НАН України ; авт. кол.: С. В. Віднянський, О. М. Горенко, А. Ю. Мартинов ; відп. ред. В. В. Піскіжова. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2014. – 394 с.

4249. Зовнішня політика України в умовах глобалізації : анотована історична хроніка міжнародних відносин (2008–2013) / Ін-т історії України НАН України ; авт. кол.: С. В. Віднянський, О. М. Горенко, А. Ю. Мартинов (відп. ред.), В. В. Піскіжова. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2015. – 378 с.

Висвітлено ключові напрями розвитку міжнародних відносин України, зокрема з країнами Європи, Співдружності Незалежних Держав, Північної та Південної Америки, Азії, Близького та Середнього Сходу, Африки, а також провідними міжнародними організаціями.

4250. Зовнішня політика України в умовах глобалізації : анотована історична хроніка міжнародних відносин (2014–2016) / Ін-т історії України НАН України ; авт. кол.: С. В. Віднянський, О. М. Горенко, А. Ю. Мартинов (відп. ред.) та ін. – Київ, 2017. – 319 с.

4251. Зовнішня політика України в умовах глобалізації : анотована історична хроніка міжнародних відносин (2017–2019) / Ін-т історії України НАН України ; упоряд. А. Ю. Мартинов. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2020. – 309 с.

4252. Інтеграція України в європейські правові, політичні та економічні системи : монографія / В. А. Манжола, В. І. Муравйов, А. С. Філіпенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2007. – 319 с. : табл.

4253. Кордони України: сучасний стан та виклики в контексті європейської інте-

грації / наук. ред.: М. М. Мальський, Б. В. Гудь. – Львів, 2012. – 151 с.

4254. Крапівін, О. В.
Євроатлантична інтеграція України : навч. посібник / О. В. Крапівін, І. Я. Тодоров ; Донец. нац. ун-т, Наук.-інформ. центр міжнародної безпеки та євроатлантичної співпраці. – Донецьк : Вебер, Донец. філ., 2008. – 328 с. : портр.

4255. Круглашов, А. М.
Висвітлення проблем європейської інтеграції України у чернівецьких регіональних ЗМІ / А. М. Круглашов, О. Кафанов // Влада та управління : зб. наук. праць. – Чернівці, 2010. – Вип. 1. – С. 183-206.

4256. Кузьо, Т.
Україна та її сусіди. Міжнародна та національна безпека. Геополітика / Т. Кузьо ; пер. з англ. В. Карабан // Політична думка. – 1994. – № 3. – С. 82-92. – Приміт.: 53 назви.

4257. Кучик, О. С.
Зовнішня політика України : навч. посібник / О. С. Кучик ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Київ : Знання, 2010. – 573 с.

4258. Литвин, В. М.
Україна: Європа чи Євразія? / В. М. Литвин. – Київ : Лі-Терра, 2004. – 512 с.

4259. Макар, Ю.
Євроінтеграційні орієнтири України / Ю. Макар // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 702-703. – С. 104-110. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvchnuipmv_2014_702-703_23. – Дата: 20.05.2021.Спроба аргументувати нагальну потребу України остаточно повернути зовнішньополітичні орієнтири в бік інтеграції до об’єднаної Європи.

4260. Мартинов, А. Ю.
Зовнішньополітичний менталітет незалежної України: особливості й протиріччя (1990 – поч. XXI ст.) / А. Ю. Мартинов // Міжнародні зв’язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2011. – Вип. 20. – С. 41-58. – Бібліогр.: 53 назви.

4261. Міхейченко, М. А.
Східно-Середземноморський вектор зовнішньої політики України «до» та «після» подій «Євромайдану–2014»: нові можливості співробітництва / М. А. Міхейченко // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 108. – С. 279-283. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3dROeTV. – Дата: 21.10.2020.

4262. Моисеенко, В. М.
Украина–XXI: на распутьи между Европой и Евразией, или Германией и Россией?: современный геополитический аспект / В. М. Моисеенко, Ю. П. Соломатин // Віче. – 1995. – № 11. – С. 139-154.

4263. Набока, С. В.
Логіка вибору / С. В. Набока // Соціальна історія : наук. зб. – 2015. – Вип. X. – С. 64-72. – Бібліогр.: 15 назв.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2015_10.pdf. – Дата: 12.04.2019. Мета Заходу сьогодні – обмежити агресію Росії і мі-

німізувати наслідки від краху всієї системи міжнародних гарантій та безпеки, утримати своє лідерське благополучне становище і зберегти власне реноме «обличчя». Однак, з іншого боку, західний світ для збереження свого лідерського статус-кво не бажає нести ні військових, ані серйозних економічних витрат втягуючись з Росією у довготривале протистояння». «Тому Захід якомога довше відтягує свій Вибір намагаючись зберегти сьогоднішній свій зручний стан за рахунок мінімальних витрат та зусиль (миротворчих закликів, дипломатії, показових санкцій...), водночас розуміючи, що будь-який варіант подальших подій, який порушує теперішнє статус-кво лише ослабить його позиції» (с. 65). «Сьогоднішня мета путінської Росії, яка в вже не може зупинитися, ставши заручником розкрученої ж нею ситуації, складається з кількох можливих цілей. Після анексії Криму і складності його господарчого забезпечення без контролю над південно-східними областями України, найбільш сприятлива програма максимум для Кремля, якщо це вдасться – досягти утвердження в Києві промосковського уряду, або добитися можливості максимального тотального постійного впливу на центральну владу в Україні. При невдачі цього варіанту (або лише частковому успіху), другим прийнятним для Путіна сценарієм в Україні може бути досягнення максимальної федералізації України, державного статусу російської мови, утвердження максимальної самостійності регіонів, посилення прав парламенту та фактичної недієздатності за таких умов центральної київської влади» (с. 67). «Отже, якщо Росія свій експансіоністський Вибір зробила, а Вибір Заходу полягає у максимальному збереженні статус-кво, то Україна свій Вибірзробити ніяк не може. Проблема полягає в тому, що якщо Росія та Захід відносно цільні та єдині як внутрішньо, так і в своїй зовнішній політиці, то Українська держава, її фінансово-політична еліта та народ знаходяться в стані розколу» (с. 68).

4264. Натовский или внеблоковый вектор для Украины: перспективы и риски : материалы междунар. науч.-практ. конф. (Симферополь, 19–20 сент. 2007 г.) / Крымский форум ; редкол.: Л. И. Шершнев и др. – Москва : Фонд НИМБ ; Москва : Обществ.-патриот. движение «Родина», 2007. – 243 с. : ил.

4265. Пайфер, С.
Зовнішні впливи на європейську інтеграцію України / С. Пайфер // Національна безпека і оборона. – № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – С 71-74.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4266. Рудич, Ф. М.
Україна, Росія, Євроатлантика: деякі аспекти взаємовідносин / Ф. М. Рудич // Людина і політика. – 2000. – № 3. – С. 40-44. – Бібліогр.: 15 назв.

Наголошено на необхідності застосування в Україні концепції «динамічної рівноваги сил», проведення політики співпраці з країнами ЄС, США та Російською Федерацією.

4267. Сембай, Н.
Європейська інтеграція – стратегічний пріоритет державної політики України / Н. Сембай // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2018. – Вип. 1 (20). – С. 129-143. – Бібліогр.: 8 назв.

4268. Сікора, І. В.
Геополітична легітимація ролі України в «новому світовому порядку» / І. В. Сікора // Політологічні читання. – 1994. – № 1. – С. 127-139.

Зовнішня політика України, зміна балансу сил в Європі з розпадом СРСР. «Все це дає підстави порушити питання: «Якою може бути роль України в «новому

світовому порядку» й якими зовнішніми та внутрішніми чинниками визначатиметься реалізація її національного інтересу?» (с. 131).

4269. Скористатися неможливо проґавити. Україна між Заходом і Сходом, що конкурують : зб. аналіт. матеріалів / Нац. ін-т стратегічних досліджень, Центр зовнішньополітичних досліджень ; ред. О. С. Александров. – Київ : НІСД, 2020. – 143 с. : карт. – (Міжнародні відносини).

4270. Солнцева, В. В.
На распутье. Украина перед выбором / В. В. Солнцева. – Київ : Довіра, 2007. – 103, [1] с.

4271. Тараненко, Г. Г.
Зовнішня політика України в умовах сучасних викликів глобальної і регіональної безпеки / Г. Г. Тараненко // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 80. – С. 61-67. – Бібліогр.: 11 назв.

4272. Тодоров, І. Я.
Європейська і євроатлантична інтеграція України: загальнонаціональний та регіональний виміри (1991–2004 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / І. Я. Тодоров ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2007. – 38 с. – Бібліогр.: с. 27-35 (96 назв).

4273. Тодоров, І. Я.
Лісабонський договір та європейська інтеграція України / І. Я. Тодоров, Ю. Ю. Комлякова // Історичні і політологічні дослідження. – 2010. – № 3-4. – С. 309-317. – Бібліогр.: 17 назв.

4274. Трюхан, В. В.
25 років незалежної України на міжнародній арені: здобутки, прорахунки та перспективи у сфері безпеки / В. В. Трюхан // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 17 : 25 років Незалежності України: виклики державотворення. – С. 27-35.

4275. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин : [кол. монографія] / Ін-т європейських досліджень НАН України ; кер. авт. кол., наук. ред. А. І. Кудряченко. – Київ : Фенікс, 2011. – 632 с.

Зі змісту: Незалежна Україна на шляху реалізації регіональних інтересів у Європі. – С. 330-491 ; Міжнародне визнання й головні принципи зовнішньої політики сучасної України. – С. 330-341. – Бібліогр.: 35 назв ; Зовнішньополітичний профіль України періоду незалежності. – С. 342-355. – Бібліогр.: 39 назв ; Головні виміри відносин України з сусідніми державами – членами СНД . – С. 356-382. – Бібліогр.: 44 назви; Стратегеми взаємин України з країнами Вишеградської групи. – С. 383-418. – Бібліогр.: 75 назв ; Стан та перспективи співпраці України з країнами Бенілюксу. – С. 419-440. – Бібліогр.: 27 назв ; Особливості співробітництва України з країнами Північної Європи. – С. 441-463. – Бібліогр.: 20 назв ; Пріоритети відносин України з Румунією, Грузією та Туреччиною. – С. 464-491. – Бібліогр.: 54 назви ; Геостратегічні пріоритети України у XXI столітті. – С. 492-638 ; Європейський і євразійський напрями міжнародниї зв'язків незалежної України. – С. 519-533. – Бібліогр.: 24 назви ; Україна в європейських структурах безпеки співробітництва. – С. 534-550. – Бібліогр.: 9 назв ; Політика України щодо нероповсюдження ядерної зброї. – С. 551-568. – Бібліогр.: 21 назва ; Європейська безпека та національні інтереси України. – С. 569-584. – Бібліогр.: 16 назв ; Еволюція політики Євросоюзу щодо України. – С. 585-602. – Бібліогр.: 52 назви ; Миротворча діяльність України: здобутки та перспективи. – С. 603-615. – Бібліогр.: 27 назв ; Національна дипломатія сучасної доби: нові вилики і завдання. – С. 616-628. – Бібліогр.: 21 назва.

Режим доступу: https://bit.ly/3jU8Xc5. – Дата: 13.10.2020.

4276. Україна в міжнародних інтеграційних процесах : монографія / В. В. Копійка, М. С. Дорошко, В. І. Головченко та ін. – Київ : Київ. ун-т, 2015. – 576 с.

4277. Україна на перехресті геополітичних інтересів: актуальні аспекти проблеми : зб. наук. праць за матеріалами Міжнар. конф. (Ужгород, 5–6 груд. 2006 р.) / [редкол.: Ф. Г. Ващук (голова) та ін.]. – Ужгород : Ліра, 2007. – 344 с. : іл., табл. – (Євроінтеграція: український вимір ; вип. 3).

4278. Україна на шляху до європейської інтеграції: економічна безпека, переваги вибору / [В. М. Нижник, А. С. Філіпенко, С. М. Писаренко та ін.; ред. В. М. Нижник]. – Хмельницький : ХНУ, 2008. – 307 с. : іл, табл.

4279. Українська призма: зовнішня політика 2019 : аналіт. дослідження / Фонд ім. Фрідріха Еберта ; редкол.: Н. Бурейко та ін. – Київ : Рада зовніш. політики «Укр. призма», 2020. – 388 с.

4280. Шлях України до ЄС: здобутки, виклики, перспективи : [заочний Круглий стіл] // Національна безпека і оборона. – № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – С. 55-64.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4281. Ширков, О. І.
Економічні наслідки укладення угоди про асоціацію України з ЄС з урахуванням можливої реакції Росії / О. І. Шнирков // Національна безпека і оборона. – № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – С. 90-93 : табл.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4282. Шульга, О.
Зовнішня політика незалежної України. Підсумки двадцятирічного розвитку / О. Шульга // Україна дипломатична : наук. щорічник. – Київ, 2011. – Вип. XII. – С. 49-173.

4283. Melnychuk, I.
Security position of Ukraine before the association agreement with the EU: between the EU and Russia : [Питання безпеки України перед підписанням Угоди про асоціацію з ЄС: між ЄС та Російською Федерацією] / I. Melnychuk, P. Molochko // Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. пр. – 2017. – Т. XIII–XIV. – С. 265-285. – Бібліогр.: 19 назв.

Див. також №: 150, 279, 296, 414, 416, 2079, 2080, 3403.

1. СПІВРОБІТНИЦТВО З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

4284. Алексієвець, Л. М.
Трансформація відносин України та НАТО в 1991–2019 рр. : історичний аспект / Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець // Український історичний журнал. – 2020. – № 1. – С. 126-142. – Бібліогр.: 36 назв.

4285. Анохіна, Г. П.
Перспективи розширення миротворчої діяльності / Г. П. Анохіна, В. С. Клименко // Особистість, суспільство, держава: розуміння свободи і відповідальності : матеріали XII наук.-практ. конф., Київ, 17 трав. 2012 р. Київ, 2012. – С. 167-168.

Режим доступу: https://bit.ly/3rSa7sB. – Дата: 16.03.2021.

4286. Бермічева, О. В.
Про міжнародний правовий захист порушених прав громадян України / О. В. Бермічева // Вісник Харків. нац. ун-ту внутрішніх справ. – 2001. – Вип. 15. – С. 168-172.

Режим доступу: http://old.visnyk.univd.edu.ua/?action=publications&pub_name=pravo_i_bezpeka&pub_id=104272&mid=8&year=2001&pub_article=104471. – Дата: 5.07.2019. 11 вересня 1997 року вступив у силу Закон України «Про ратифікацію Європейської конвенції» «Про захист прав і основних свобод людини».

4287. Бєлашова, Н. В.
Співпраця України з ЮНЕСКО в гуманітарній сфері та її вплив на формування гуманітаної політики України / Н. В. Бєлашова // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 266-269.

4288. Биченко, А.
Громадська думка про НАТО та приєднання до нього України / А. Биченко // Національна безпека і оборона. – 2006. – № 9. – С. 20-38.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD81_2006_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

4289. Богданович, В. Ю.
НАТО и Украина: кто и зачем тянет Украину в НАТО? / В. Ю. Богданович, Ю. В. Егоров, А. Я. Маначинский. – Киев : Румб, 2009. – 199 с.

4290. Бруз, В. С.
Українська дипломатія в ООН / В. С. Бруз // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 1998. – Вип. 1. – С. 100-103.

4291. Будько, О. Я.
Миротворчі місії ООН: необхідність і спекуляції / О. Я. Будько // Особистість, суспільство, держава: розуміння свободи і відповідальності : матеріали XII наук.-практ. конф., Київ, 17 трав. 2012 р. – Київ, 2012. – С. 168-170.

Режим доступу: https://bit.ly/3rSa7sB. – Дата: 16.03.2021.

4292. Бураков, Ю. В.
Військово-політичне співробітництво України з Північноатлантичним альянсом на сучасному етапі / Ю. В. Бураков // Військово-науковий вісник. – 2019. – Вип. 32. – С. 111-120.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2019_32_11. – Дата: 22.12.2020.

4293. Василіаді, І. Д.
Україна і НАТО: проблеми і перспективи військового співробітництва / І. Д. Василіаді // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 267-270. – Бібліогр.: 16 назв.

4294. Віднянський, С. В.
Як формувалися позиції ООН, ОБСЄ, Європейського Союзу, Ради Європи, СНД, НАТО щодо кримської проблеми? / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Історія Криму в запитаннях та відповідях. – Київ, 2015. – С. 484-486.

4295. Войтенко, Ю. М.
Поступ України до НАТО (2014–2018 рр.) / Ю. М. Войтенко // Humanitarium : зб. наук. праць з педагогіки, психології, філософії. – 2018. – Т. 40, вип. 3 : Філософія. – С. 40-48. – Бібліогр.: с. 47-48.

4296. Володіна, М. О.
Участь українських миротворчих сил у врегулюванні конфліктів на теренах колишньої Югославії / М. О. Володіна, О. В. Крапівін // Вісник ДонНУЕТ. Гуманітарні науки. – 2014. – Вип. 2. – С. 73-81. – Бібліогр.: 8 назв.

4297. Горбулін, В. П.
Реформування та переорієнтація оборонних підприємств України на співробітництво з компаніями країн НАТО та ЄС / В. П. Горбулін, В. С. Шеховцов, А. І. Шевцов // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – 2017. – № 2. – С. 3-11. – Бібліогр.: 8 назв.

4298. Грідіна, І. М.
Роль міжнародних організацій у врегулюванні конфлікту на Сході України: потенції та реалії / І. М. Грідіна // Вісник Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Історія. Політологія. – 2017. – Вип. 18. – С. 215-224. – Бібліогр.: 23 назви.

4299. Гузь, Н. Г.
Співпраця України з Радою Європи (1991–2014 рр.): історичний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. Г. Гузь ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – 17 с. – Бібліогр.: с. 14-15 (11 назв).

4300. Гузь, Н. Г.
Співпраця України та Ради Європи у сфері конституційного законотворення (1996–2010 рр.) / Н. Г. Гузь // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – 2014. – № 7. – С. 106-111.

4301. Денисов, В.
Входження незалежної держави Україна в систему сучасного міжнародного правопорядку / В. Денисов // Право України. – 2012. – № 3-4. – С. 51-66.

4302. Для чого Україні вступ до НАТО / Нац. центр з питань євроатлантичної інтеграції України, Т-во «Знання» України, Наук.-дослід. центр правової інформатики Акад. правових наук України ; підгот. О. В. Палій. – Київ : Знання України, 2007. – 23 с. : табл.

4303. Євтух, В. Б.
Українські ідентичності та перспективи взаємодії України з європейськими та трансатлантичними структурами / В. Б. Євтух // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2010. – Вип. 2 (46). – С. 5-22. – Бібліогр.: 19 назв.

4304. Знак, В.
Військова співпраця України з НАТО (1991–2019) / В. Знак // Україна – Європа – Світ =

Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2019. – Вип. 23. – С. 166-175. – Бібліогр.: с. 173-175.

4305. Зозуля, Є. В.
Міжнародне співробітництво в контексті реалізіції програм реформування системи органів внутрішніх справ України (історико-правовий огляд) / Є. В. Зозуля // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 5. – С. 22-26. – Бібліогр.: 18 назв.

4306. Зозуля, Є. В.
Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України в боротьбі зі злочинністю / Є. В. Зозуля // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2008. – Вип. 3-4. – С. 173-179.

4307. Інститути ЄС і НАТО. Глосарій основних термінів і понять : довідник / Закарпат. держ. ун-т, Навч.-наук. ін-т філософії та євроінтеграційних досліджень ; уклад.: І. В. Артьомов та ін. – Ужгород : Ліра, 2007. – 220 с. – Бібліогр.: с. 206–215. – (Євроінтеграція: український вимір ; вип. 4).

4308. Каляєв, А.
Збройні сили України у миротворчих операціях ООН і ОБСЄ / А. Каляєв // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2009. – Вип. 14. – С. 396-408.

Режим доступу: https://bit.ly/31ET2WE. – Дата: 10.02.2020.

4309. Капелюшний, В.
Актуальні проблеми повсякденного життя миротворців Збройних сил України: 1992–2006 роки / В. Капелюшний, А. Зайковський // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2007. – Вип. 91-93. – С. 97-100. – Бібліогр.: 16 назв.

4310. Коваленко, В. С.
Вступ України до СОТ: переваги і недоліки / В. С. Коваленко // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : наук. доп. та повідомл. Міжнар. наук-практ. конф. (Криви Ріг, 14–15 квіт. 2006 р.). – Кривий Ріг, 2006. – Вип. 1. – С. 164-168.

4311. Козинець, І. П.
Вплив міжнародних безпекових організацій на врегулювання конфлікту на Сході України / І. П. Козинець // Воєнно-історичний вісник. – 2015. – № 3 (17). – С. 60-64. – Бібліогр.: 8 назв.

4312. Козинець, І. П.
Участь Збройних Сил України в міжнародній миротворчій діяльності: ретроспективний аналіз / І. П. Козинець // Воєнно-історичний вісник. – 2013. – № 2 (8). – С. 139-144. – Бібліогр.: 5 назв.

4313. Козинець, І. П.
Формування і розвиток співробітництва Збройних Сил України з організацією Північноатлантичного договору / І. П. Козинець, В. І. Коряк // Воєнно-історичний вісник. – 2014. – № 4 (14). – С. 93-98. – Бібліогр.: 10 назв.

4314. Колосова, В. П.
Розвиток відносин України з міжнародними фінансовими організаціями / В. П. Колосова. – Київ : НДІФ, 2008. – 227 с. : іл., табл.

4315. Комарова, Л. В.
Миротворчі операції міжнародних організацій та участь в них України (1992–2007 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Л. В. Комарова ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2009. – 19 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (10 назв).

4316. Кононенко, Л.
Зарубіжні інформаційно-культурні центри в Україні (1991–1998 рр.): досвід роботи та тенденції розвитку / Л. Кононенко // Вісник Книжкової палати. – 1999. – № 8. – С. 19-21 ; № 9. – С. 23-25.

4317. Кордон, М. В.
Україна – НАТО: історія та сьогодення / М. В. Кордон. – Житомир : Полісся, 2008. – 148 с.

4318. Корнілова, В. В.
Політична та практична підтримка НАТО для України у 2014–2015 рр. / В. В. Корнілова // Воєнно-історичний вісник. – 2015. – № 3 (17). – С. 143-147. – Бібліогр.: 20 назв.

4319. Котляр, О. І.
Роль міжнародних організацій у наданні допомоги переміщеним особам / О. І. Котляр // Здійснення та захист прав внутрішньо переміщених осіб : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.(Ужгород, 20 квіт. 2018 р.). – Ужгород, 2018. – С. 18-25.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20215. – Дата: 17.02.2021.

4320. Кравченко, Н. Б.
Участь України у міжнародній миротворчій діяльності в роки незалежності / Н. Б. Кравченко // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 157, № 6-9, ч. 1. – С. 48-54. – Бібліогр.: 21 назва.

4321. Крючков, Г. К.
До питання про членство України в НАТО. Політичні, правові і моральні аспекти / Г. К. Крючков. – Київ : Бізнесполіграф, 2008. – 48 с.

4322. Кульчицька, О. В.
Непостійне членство України в Раді Безпеки ООН: минуле та сучасне / О. В. Кульчицька // Гілея : наук. вісник. – 2017. – Вип. 120. – С. 122-125. – Бібліогр.: 13 назв.

4323. Кучмій, О. П.
Перші підсумки співробітництва України та Ради Європи: 1996–2009 рр. / О. П. Кучмій, Є. В. Огризко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2009. – Вип. 85, ч. 2. – С. 70-73.

4324. Лакішик, Д.
Підтримка світової спільноти у встановленні суверенітету України на Донбасі: форми, здобутки й можливості / Д. Лакішик // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2018. – № 11. – С. 129-147. – Бібліогр.: 23 назви.

4325. Лега, А. Ю.
Застосування українських миротворчих підрозділів на початку XXI ст. / А. Ю. Лега // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – 2008. – Вип. XV. – С. 344-346.

4326. Лега, А. Ю.
Участь Збройних Сил України у міжнародних миротворчих операціях (1992–2006 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / А. Ю. Лега ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, [Черкас. держ. технол. ун-т]. – Черкаси, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 18 (8 назв).

4327. Лега, А. Ю.
Участь Збройних Сил України у міжнародних миротворчих операціях (1992–2006 рр.) : історіографія проблеми / А. Ю. Лега // Гілея : наук. вісник. – 2011. – Вип. 45. – С. 146-151. – Бібліогр.: 19 назв.

4328. Лисенко Т. В.
Новий політичний вибір перед Україною: Митний союз з Росією чи зона вільної торгівлі з ЄС / Т. В. Лисенко // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. Чотирнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 52-54.

4329. Личук, О. М.
Україна у Світовій Організації Торгівлі : реалії і перспективи / О. М. Личук // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 1. – С. 82-88.

4330. Лоссовський, І.
Як форум політичного діалогу. 10 років участі України в діяльності ОБСЄ: деякі підсумки та основні пріоритети / І. Лоссовський, М. Оснач // Політика і час. – 2002. – № 3. – С. 30-36.

4331. Луньков, А.
Миротворчі контингенти Збройних сил України в операціях НАТО та СНД / А. Луньков // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – Вип. 14. – С. 409-421.

Режим доступу: https://bit.ly/2uy69Ng. – Дата: 10.02.2020.

4332. Лухтан, А. І.
Міжнародне військове співробітництво України: історико-теоретичний аспект / А. І. Лухтан // Військово-науковий вісник. – 2017. – Вип. 27. – С. 71-88.

4333. Ляшенко, О. О.
Встановлення зв'язків з провідними країнами Західної Європи як передумова інтеграції України у західноєвропейські і євроатлантичні структури / О. О. Ляшенко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2001. – Вип. 10. – С. 127-135. – Бібліогр.: 21 назва.

4334. Ляшенко, О. О.
Інтеграція України у європейські та євроатлантичні структури (90-і роки XX ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / О. О. Ляшенко ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2002. – 17 с.

4335. Магомедов, А.
Становлення відносин Україна – НАТО в умовах зовнішньополітичних викликів безпеці України: 1990-і рр. / А. Магомедов // Соціум. Документ. Комунікація : зб. наук. ст. – 2020. – № 10. – С. 360-392. – Бібліогр.: 53 назви.

4336. Мармазов, В. Є.
Україна в політико-правовому просторі Ради Європи : досвід і проблеми / В. Є. Мармазов, І. С. Піляєв. – Київ : Вентурі, 1999. – 400 с.

4337. Мартинов, А. Ю.
Діяльність української дипломатії у Раді Безпеки ООН (2016–2017 рр.) / А. Ю. Мартинов // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2018. – Вип. 27. – С. 146-163. – Бібліогр.: 44 назви.

4338. Марчук, Є. К.
На шляху до НАТО : [зб. ст., виступів, інтерв'ю] / Є. К. Марчук ; [ред.-уклад. Б. В. Клименко]. – Київ, 2016. – 607 с. : фот.

4339. Международная и европейская безопасность и Украина : учеб. пособие / М. А. Володина, А. В. Добров, В. В. Каракуц и др. ; Науч.-информ. центр междунар. безопасности и евроатлантического сотрудничества Донец. нац. ун-та, Восточ.-укр. нац. ун-т им. Владимира Даля. – Донецк : Вебер, Донец. отд-ние, 2008. – 432 с.

4340. Мелех, Б. В.
Державна політика співробітництва України з Радою Європи в галузі захисту прав людини (2000–2005 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 «Теорія та історія держ. упр.» / Б. В. Мелех ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Львів, 2009. – 18 с. – Бібліогр.: с. 14-16.

4341. Микієвич, М.
Розвиток євроатлантичного партнерства між Україною і НАТО: деякі сучасні політико-правові оцінки / М. Микієвич // Актуальні проблеми реформування державного управління в Україні : міжнар. наук.-практ. конф. (20 січ. 2006 р.). – Львів, 2006. – Ч. 2. – С. 113-116.

4342. Миротворча діяльність України: кооперація з НАТО та іншими структурами європейської безпеки / Нац. ін-т стратегічних досліджень, Королівський ін-т міжнародних справ (Лондон, Велика Британія) ; авт. кол.: Г. М. Перепелиця (кер.), Л. С. Голопатюк, М. Т. Гончаренко та ін. – Київ : Стилос, 2002. – 313 с.

4343. Мінгазутдінов, І.
Сьогоднішня Україна в ООН: досягнення та недоробки / І. Мінгазутдінов // Історичні і політологічні дослідження. – 2001. – № 3 (7). – С. 199-203. – Бібліогр.: 16 назв.

4344. Недзельський, Ю. О.
Основні напрямки військово-технічного співробітництва Збройних Сил України з НАТО / Ю. О. Недзельський, І. В. Матвіюк // Воєнно-історичний вісник. – 2012. – № 4 (6). – С. 140-147. – Бібліогр.: 15 назв.

4345. Недзельський, Ю. О.
Участь Збройних Сил України у програмі «Партнерство заради миру» (історичний

погляд) / Ю. О. Недзельський // Воєнно-історичний вісник. – 2012. – № 1 (3). – С. 135-143. – Бібліогр.: 42 назви.

4346. Нечипоренко, В. О.
Україна і Світова органзація торгівлі: проблеми взаємодії / В. О. Нечипоренко // Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього : зб. матеріалів XIV Всеукр. студ. наук. конфції. – Харків, 2014. – С.186-188.

4347. Палій, О. В.
Вплив процесу розширення НАТО на стан національної безпеки України / О. В. Палій // Україна – НАТО: досвід та нові виміри співробітництва : збірка інформаційних та аналітичних матеріалів. – Київ, 2002. – С. 47-68.

4348. Панфілова, Т. О.
Україна в СОТ: перші результати і наслідки / Т. О. Панфілова, Л. Саакадзе // Мости : аналіт. бюлетень. – 2009. – Вип. 8. – С. 15-19.

4349. Парахіна, М. Б.
Діяльність міжнародних організацій в Україні / М. Б. Парахіна, Т. Полушкіна // Університет. – 2008. – № 2. – С. 30-40.

4350. Перга, Т.
Щоб уберегти людство. Діяльність організації системи ООН по мінімізації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС / Т. Перга // Політика і час. – 1994. – № 6. – С. 6-62.

4351. Печенюк, І. С.
Участь підрозділів Збройних Сил України у міжнародній миротворчій діяльності (1992–2006 рр.) : гуманітарний аспект / І. С. Печенюк, О. Д. Розумний // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2008. – Т. XXI. – С. 367-381.

4352. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною : навч. посібник / ред. Д. І. Дзвінчук. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 604 с.

4353. Підлісний, А. Р.
Висвітлення військовими ЗМІ морально-психологічного забезпечення військовослужбовців українського миротворчого контингенту (2004–2006 рр.) / А. Р. Підлісний // Військово-науковий вісник. – 2008. – Вип. 10. – С. 90-97.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2008_10_9. – Дата: 22.12.2020. Почав свою діяльність «з 1992 р. після затвердження Верховною Радою України Постанови «Про участь батальйонів ЗСУ в Миротворчих Силах ООН у зонах конфліктів на території колишньої Югославії». З того часу близько 28 тис. військовослужбовців Збройних Сил України взяли участь у міжнародних миротворчих операціях на Балканах, у Східній Славонії, Македонії, Боснії та Герцеговині, Косово, Сьєрра-Леоне, Кувейті, Лівії, у Республіці Ірак та інших країнах» (с. 90-91).

4354. Попко, С. М.
Військові навчання та миротворчі операції Збройних сил України (2014–2016) / С. М. Попко // Новітня доба. – 2019. – Вип. 7. – С. 38-47. – Бібліогр.: 22 назви.

4355. Попко, С. М.
Воєнно-політичне співробітництво України з НАТО: особливості, перспективи (1994–2004 рр.) / С. М. Попко // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 157, № 6-9, ч. 1. – С. 109-113. – Бібліогр.: 41 назва.

4356. Попко, С. М.
Вплив російської збройної агресії на активізацію співпраці НАТО й України (2014–2018) / С. М. Попко // Новітня доба. – 2018. – Вип. 6. – С. 68-77. – Бібліогр.: 22 назви.

4357. Попко, С. М.
Застосування українського миротворчого контингенту в операції для підтримання миру в Республіці Ірак (2003–2005 рр.) та особливості виконання завдань для підтримання стабільності та правопорядку в зоні відповідальності контингенту / С. М. Попко // Історичні студії Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 2. – С. 102-107.

4358. Проблеми НАТО в українському державотворенні / Наук.-дослід. ін-т українознавства ; ред. Я. С. Калакура. – Київ : НДІУ, 2008. – 98 с.

4359. Проховник, П. М.
Історія міжнародних військових навчань «Швидкий тризуб» як приклад військового співробітництва України – НАТО / П. М. Проховник // Воєнно-історичний вісник. – 2020. – № 1 (35). – С. 48-57. – Бібліогр.: 16 назв.

4360. Проховник, П. М.
Міжнародне військове співробітництво Збройних Сил України (на прикладі військового з'єднання «ЛитПолУкрбриг») / П. М. Проховник // Військово-науковий вісник. – 2019. – Вип. 32. – С. 157-167.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2019_32_14. – Дата: 22.12.2020.

4361. Радецький, В. Г.
Досвід підготовки миротворчих контингентів Збройних Сил України до участі у міжнародних миротворчих операціях наприкінці XX – на початку XXI ст. / В. Г. Радецький // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2009. – Т. XXV. – С. 438-443.

4362. Речич, С. Л.
Співпраця Збройних Сил України з організацією Північноатлантичного договору: механізми і результати / С. Л. Речич // Військово-науковий вісник. – 2011. – Вип. 16. – С. 83-93.

4363. Романюк, К.
Особливості відносин Україна – НАТО на сучасному етапі / К. Романюк // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 43-47.

4364. Самойленко, Д. В.
Інтеграція України в світову валютну систему / Д. В. Самойленко // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П'ятнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 192-199 : табл. – Бібліогр.: 11 назв.

4365. Смільська, І.
Миротворчість як один із головних напрямків співпраці України та ООН / І. Смільська // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2016. – Вип. 17. – С. 66-72.

Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6939/1/Smilska.pdf. – Дата: 3.07.2020.

4366. Смільська, І.
Співпраця України та ООН у миротворчій діяльності (1992–2014 рр.) / І. Смільська // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 19. – С. 150-156.

4367. Смільська, І.
Співпраця України та ООН у миротворчій діяльності (1992–2014) : історіографія проблеми / І. Смільська // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 20. – С. 296-304. – Бібліогр.: 101 назва.

4368. Сокаль, І. І.
Підрозділи Збройних Сил України у міжнародних миротворчих операціях та місіях під егідою Організації Об'єднаних Націй (з 1992 р.) / І. І. Сокаль // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2009. – Т. XXVI. – С. 395-401.

4369. «Солдати миру» на чужій війні : [історія першого українського миротворчого батальйону, сформованого на Дніпропетровщині у 1992 році] / кер. авт. кол. О. Давидов. – Дніпро : Журфонд, 2017. – 60 с.

4370. Соловей, А. О.
Україна – НАТО: історія та перспективи взаємовідносин / А. О. Соловей, Т. С. Ботіка // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 147, ч. 1. – С. 125-127. – Бібліогр.: 9 назв.

4371. Солошенко, В.
Діяльність європейських неурядових організацій в Україні / В. Солошенко // Віче. – 2015. – № 2. – С. 11-14.

4372. Соскін, О. І.
Вступ до НАТО – стратегічний вибір України / О. І. Соскін. – Київ : Ін-т трансформації суспільства, 2008. – 192 с.

4373. Стевенс, Н. Г.
Військове співробітництво України з НАТО в 90-х роках XX – на початку XXI ст. (історико-аналітичний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Н. Г. Стевенс ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2008. – 20 с.

4374. Сушанин, Д.
Актуальні аспекти сучасних взаємовідносин України з НАТО / Д. Сушанин // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2018. – Вип. 1 (20). – С. 65-77.

4375. Табачник, Д. В.
Україна в НАТО чи НАТО в Україні: велика брехня про пріоритети державної безпеки / Д. Табачник . – Київ : Бізнесполіграф, 2008. – 40 с.

4376. Ткачук, А. П.
Співробітництво ЗСУ та НАТО в умовах становлення євроатлантичної інтеграції

України у 2000-х рр. / А. П. Ткачук // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 204-210. – Бібліогр.: 24 назви.

4377. Топальський, В. Л.
Душпастирська опіка українських миротворців у Косово / В. Л. Топальський // Воєнно-історичний вісник. – 2011. – № 1 (1). – С. 90-95. – Бібліогр.: 10 назв.

4378. Україна і НАТО: органи державної влади, судової та правоохоронної системи як провідні учасники процесу європейської та євроатлантичної інтеграції : монографія / В. М. Бесчастний, І. Я. Тодоров, В. М. Субботін [та ін.]. – Київ : Четверта хвиля, 2008. – 165 с. : іл., табл.

4379. Україна і світове господарство : взаємодія на межі тисячоліть : навч. посібник / А. С. Філіпенко (кер.), В. С. Будкін, А. С. Гальчинський. – Київ : Либідь, 2002. – 470 с.

Зі змісту: Шнирков, О. І. Економічне співробіництво України з Європейським Союзом. – С. 232-233 ; Африканський фактор зовнішньоекономічної політики України. – С. 319-343 ; Основні напрями взаємодії України зі світовими фінансовими ринками. – С. 366-381 ; Мазуренко, В. І. Україна – ГАТТ/СОТ. – С. 408-424 ; Єременко, О. К. Україна – МВФ. – С. 425-434 ; Полунєєв, Ю. В. Україна – Європейський банк реконструкції і розвитку. – С. 435-446 ; Сорокін, О. М. Україна – Світовий банк. – С. 447-466.

4380. Україна – НАТО: стратегічне партнерство : матеріали міжнар. наук.-практ. конференції. Вип. 5 / Міжнар. наук.-техн. ун-т, Луц. біотехн. ун-т, Центр інформації та документації НАТО в Україні ; ред.: Ю. М. Бугай, Г. С. Стеценко ; упоряд.: П. Б. Вовк, Т. О. Шеремета. – Луцьк : Надстир’я, 2001. – 360 с.

4381. Фаріонов, П.
Реакція Європарламенту на анексію Криму Росією / П. Фаріонов // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 66-70.

4382. Фаріонов, П.
Реакція Європарламенту на катастрофу Боїнга MH17 / П. Фаріонов // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 104-106.

4383. Федорова, А.
Членство України у Раді Європи: нові перспективи співробітництва / А. Федорова // Право України. – 2011. – № 4. – С. 148-152.

4384. Филипович, Л. О.
Релігієзнавча Україна як суб’єкт міжнародної наукової діяльності / Л. О. Филипович // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Філософські науки. – 2020. – № 2 (88). – С. 5-19. Бібліогр.: 22 назви.

Про 25-річчя членства Української асоціації релігієзнавців (УАР) у найавторитетнішій міжнародній професійній спілці дослідників релігії – Міжнародній асоціації історії релігій (IAHR).

4385. Червінка, І. М.
Членство України в Раді Безпеки ООН 2016–2017: результати та перспективи / І. М.

Червінка, Н. М. Черновол // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2017. – № 41. – С. 128-136. – Бібліогр.: 11 назв.

4386. Чиж, І. С.
Україна в Раді Європи / І. С. Чиж. – Київ : Парлам. вид-во, 2001. – 384 с.

4387. Шаров, О.
Україна й МВФ: уроки глобальної дипломатії / О. Шаров // Україна дипломатична : наук. щорічник. – Київ, 2017. – Вип. 18. – С. 641-652. – Бібліогр.: 32 назви.

4388. Шевчук, В. П.
Участь України в міжнародній миротворчій діяльності (1992–2002 рр.) / В. П. Шевчук // Університет. – 2009. – № 1. – С. 25-29. – Бібліогр.: 17 назв.

4389. Шейко, В. М.
Комунікативні соціально-культурні зв'язки України з ЮНЕСКО (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) / В. М. Шейко // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2009. – Вип. 27. – С. 22-31. – Бібліогр.: 27 назв.

4390. Шпаковськи, Л. В.
Україна – НАТО: співпраця у сфері надзвичайних ситуацій цивільного характеру / Л. В. Шпаковськи // Соціальна історія : наук. зб. – 2015. – Вип. Х. – С. 60-64.

Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/si/si_2015_10.pdf. – Дата: 11.04.2019. «Україна приєдналась до співпраці у сфері “Надзвичайного цивільного планування” в 1992 р.» (с. 60). «16 грудня 1997 р. Міністерство з надзвичайних ситуацій та НАТО уклали “Меморандум про порозуміння в сфері надзвичайного цивільного планування і готовності до катастроф”. «Реалізовувати положення “Меморандуму” Комісія Україна – НАТО поклала на робочу групу Україна – НАТО. Її перше засідання відбулось у Києві в березні 1998 р. за участю високопосадовців НАТО... та членів Кабінету Міністрів України, керівників відомств і закінчилось підписанням спільного комюніке (с. 61). «Прикметно, що нині Польща є активним партнером України у сфері “надзвичайного цивільного планування”. Підтверджує це надана поляками медична та інша допомога постраждалим українцям під час “революції гідності” 2014 р. 14 серпня 2014 р. Польща уклала з Україною угоду про надання гуманітарної допомоги, коли та обороняється від російської воєнної агресії» (с. 63).

4391. Юрчак, М.
25 років співпраці: фактор НАТО у відносинах України та Європейського Союзу / М. Юрчак // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2016. – Вип. 17. – С. 50-57.

Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6937/1/Yurchak.pdf. – Дата: 3.07.2020.

4392. Ясірова, Ю. Ф.
Діяльність України в ОБСЄ на шляху до зміцнення засад демократії / Ю. Ф. Ясірова // Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії. – 2008. – Ч. 4. – С. 186-193 ; Ч. 6. – С. 137-144.

4393. Mykhaylyuk, V. V.
Ukraine's relations with NATO states in the defense sphere: historical-political and military aspects (90th years XX century – 2019 year) : [Відносини України з державами НАТО в оборонній сфері: історично-політичні та воєнні аспекти (90-ті роки ХХ століття

– 2019 рік)] / V. V. Mykhaylyuk // Вісник Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2019. – № 4 (252). – С. 56-60. – Бібліогр.: 9 назв.

Див. також №: 275, 282, 311, 341, 413, 574, 970, 1235, 1236, 2644, 2855, 2865, 3054, 3753, 3754, 4051, 4241.

2. ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ. РЕГІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

4394. Авдєєва, С.
Українсько-ізраїльські відносини: сучасний стан та перспективи розвитку / С. Авдєєва // Дослідження світової політики : зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 50. – С. 116-131.

4395. Азербайджан й Україна на перехрестях історії та культури : наук. збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; упоряд.: О. Р. Купчик, Л. В. Шпаковськи. – Ніжин, 2017. – 235 с.

4396. Андрейко, В.
Роль та місце угорської нацменшини в українсько-угорських міждержавних відносинах / В. Андрейко // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 2012. – № 1 (115). – С. 133-137. – Бібліогр.: 26 назв.

4397. Андрієва, Т.
Історія членства України у Співдружності Незалежних Держав / Т. Андрієва // Юридична Україна. – 2003. – № 8. – С. 35-38.

4398. Антонюк, Т. Д.
Міжнародне співробітництво вищих навчальних закладів в умовах незалежності України (1991–2012 рр.): досвід університетів міста Києва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Т. Д. Антонюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – 33 с. – Бібліогр.: с. 26-31 (37 назв).

4399. Антонюк, Т. Д.
Міжнародні зв’язки українських вищих навчальних закладів (1991–2012 рр.) : історіографія проблеми / Т. Д. Антонюк // Часопис української історії. – 2013. – Вип. 27. – С. 127-134. – Бібліогр.: 23 назви.

4400. Артьомов, І. В.
Транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України : монографія / І. В. Артьомов. – Ужгород : Ліра, 2009. – 520 с.

4401. Бадр, У.
Українсько-єгипетський дипломатичний простір / У. Бадр // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2013. – Вип. 14. – С. 73-80.

4402. Барчій, О.
Розвиток політичних відносин між Україною та Румунією після зміни влади в Україні / О. Барчій // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 178-181. – Бібліогр.: 12 назв.

4403. Бенч, О. Г.
Українсько-словацькі відносини: погляд з перспективи культури / О. Г. Бенч // Культурологічна думка. – 2020. – № 17. – С. 75-81. – Бібліогр.: с. 80-81.

4404. Бертолон, О.
Перспективи врегулювання українсько-угорського дипломатичного конфлікту під час президентства Володимира Зеленського / О. Бертолон // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 200-204. – Бібліогр.: 11 назв.

4405. Бостан, С.
Територіальні проблеми в договірно-правовій базі України та Румунії / С. Бостан // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2010. – Вип. 514-515. – С. 117-121.

4406. Василишин, С.
Дипломатичні відносини України і Республіки Білорусь у 1991–1994 рр. / С. Василишин // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2015. – Вип. 15. – С. 160-168. – Бібліогр.: 29 назв.

4407. Василишин, С.
Історичні передумови та періодизація розвитку сучасних українсько-білоруських відносин (1991–2014 р.) / С. Василишин // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2016. – Вип. 17. – С. 143-151.

Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6948/1/Vasylyshyn.pdf. – Дата: 3.07.2020.

4408. Василишин, С.
Роль посольства України в Республіці Білорусь у налагодженні міждержавного співробітництва (1992–1994 рр.) / С. Василишин // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 47. – С. 102-108. – Бібліогр.: 30 назв.

4409. Василишин, С.
Тенденції та проблеми співпраці України і Республіки Білорусь в економічній сфері у сучасних умовах (1994–2004 рр.) / С. Василишин // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 19. – С. 138-149.

4410. Величко, В.
Здобутки та перспективи розвитку співпраці між Республікою Білорусь та Україною / В. Величко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2013. – Вип. 14. – С. 28-45.

4411. Вісленкова, Т. В.
Політичний діалог між Україною та Іспанією: становлення, розвиток та сучасний стан / Т. В. Вісленкова // Грані. – 2010. – Вип. 5. – С. 127-131. – Бібліогр.: 16 назв.

4412. Волинчук, І. О.
Українсько-чеські відносини за президентства П. Порошенка: політичний аспект / І. О. Волинчук // Міжнародні відносини країн Центрально-Східної Європи в умовах біграватаційних процесів : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. – Хмельницький, 2017. – С. 13-14. – Бібліогр.: 7 назв.

4413. Гарагонич, В. В.
Прикордонне співробітництво України з країнами Центрально-Східної Європи та його значення для розвитку транскордонної співпраці на сучасному етапі / В. В. Гарагонич // Історичний архів : наук. студії. – Миколаїв, 2010. – Вип. 4. – С. 92-97. – Бібліогр.: 20 назв.

4414. Гарагонич, В. В.
Транскордонне співробітництво України. Мости через кордони / В. В. Гарагонич. – Ужгород : Карпати, 2011. – 432 с.

4415. Гарат, Р.
Проблема кордонів у співдружності незалежних держав / Р. Гарат // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2010. – Вип. 514-515. – С. 121-125.

> Режим доступу: https://bit.ly/33Fct4p. – Дата: 7.10.2020. «... особливого значення набуває питання безпеки нових прикордонних територій кожної із новоутворених держав. На даний час значна частина таких територій залишається не тільки не оформленими у відповідності зі своюм статусом (який передбачає демаркацію, встановлення прикордонного та митного режиму), але і остаточно не делімітовані» (с. 121). «Водночас російська строна, зокрема тодішній керівник МЗС Росії Є. Примаков висловив тезу про те, що кордони держав, які утворились після розпаду Радянського Союзу, не можуть фікуватися та гарантуватися Гельсінськими домовленостями. Цю тезу не можна було розуміти інакше як закладання ідеологічного підґрунтя до майбутніх територіальних переділів на пострадянському просторі, нової зміни кордонів». «Варто зауважити, що у правовому сенсі кордон України не був оформлений не тільки з Росією, але і з Білоруссю та Молдовою, хоча ці країни і не висували територіальних претензій» (с. 122).

4416. Гловацька, С. І.
Публічна дипломатія як фактор поглиблення відносин між державами на сучасному етапі (на прикладі України) / С. І. Гловацька, О. П. Іваницька // Вісник студ. наук. т-ва ДонНУ ім. Василя Стуса. – 2018. – Вип. 10, т. 1. – С. 13-17. – Бібліогр.: 20 назв.

4417. Гончаренко, Ю.
Можливість створення Балто-Чорноморського Союзу («Міжмор'я») в сучасних геополітичних умовах / Ю. Гончаренко // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 271-277.

4418. Грушецький, Б. П.
Основні етапи розвитку українсько-болгарських відносин (1991–2013) / Б. П. Грушецький // Проблеми політичної історії України : зб. наук. праць. – 2016. – Вип. 11. – С. 187-194. – Бібліогр.: 32 назви.

4419. Давидчук, С. Ю.
Україно-ізраїльські культурні відносини (2001–2011) / С. Ю. Давидчук // Сходознавство. – 2012. – № 60. – С. 28-47.

4420. Дацків, І. Б.
Розвиток культурної дипломатії між Україною та Литовською Республікою (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) / І. Б. Дацків // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2020. – Вип. 24. – С. 72-79. – Бібліогр.: с. 79.

4421. Дейбук, В. В.
Становлення українсько-німецьких відносин 1991–1994 рр.: політико-правовий аспект / В. В. Дейбук // Збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2013. – Вип. 7. – С. 63-66. – Бібліогр.: 13 назв.

4422. Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ : LAT&K, 2012. – 214 с.

4423. Дідковський, В. Й.
Деякі питання міждержавного співробітницта в контексті геополітичних трансформацій / В. Й. Дідковський // Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики : матерали наук.-практ. конф., 24 черв. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 281-284.

> «... є слушним поглянути на Угоду про сворення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 року, так звану Мінську угоду, з точки зору розуміння змістовно-правового зачення та з огляду на факт збройної агресії Російської Федерації проти України починаючи з 2014 року» (с. 281). «Як відомо, Україна є однією із засновниць Співдружності Незалежних Держав згідно з Угодою про створення Співдружності Незалежних Держав та протоколу до цієї Угоди від 21 грудня 1991 року...». «Угоду було ратифіковано Постановою Верховної Ради України від 10 грудня 1991 року № 1958-XII, разом із Застереженнями» (с. 282).

4424. Дідух, А.
Погляд на українсько-канадські відносини через призму європейської та євроатлантичної інтеграції України / А. Дідух, Ю. Федик // Сучасна парадигма управління та Острозька Біблія: наук. збірник. – Львів, 2009. – Вип. 20. – С. 294-300.

4425. Дмитрук, В. І.
Договірно-правова база з питань кордону України та Республіки Білорусь у 1990-х–2000-х рр. / В. І. Дмитрук // Регіональна історія України : зб. наук. ст. – 2018. – Вип. 12. – С. 131-138. – Бібліогр.: 25 назв.

4426. Донченко, Є. В.
Розвиток українсько-французького політичного діалогу (1991–2005 рр.) / Є. В. Донченко // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2007. – Т. XVIII. – С. 558-576.

4427. Донченко, Є. В.
Україна у східноєвропейській політиці Франції (1991–2009 рр.) / Є. В. Донченко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2010. – Вип. 19. – С. 277-284.

4428. Дутчак, Г. О.
Державне співробітництво України і Французької Республіки: становлення та розвиток : монографія / Г. О. Дутчак. – Київ : Арт Економі, 2016. – 432 с. – Бібліогр.: с. 401-429.

> *Зі змісту:* Відносини України і Французької Республіки в кінці XX – на початку XXI століття. – С. 324-400.

4429. Ілюк, Т. В.
Українсько-грецькі зв'язки в галузі культури та освіти 1991–2007 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Т. В. Ілюк ; Ін-т

історії України НАН України. – Київ, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 18 (5 назв).

4430. Капранова, О. С.
Зовнішньо-економічні зв’язки Скандинавських країн з Україною / О. С. Капранова // Соціально-політичні студії : наук. альманах. – 2019. – Вип. 3. – С. 147-148.

4431. Кирилич, В. П.
Політико-правові засади формування новітніх українсько-болгарських відносин (1991–2004 рр.) / В. П. Кирилич // Пам’ять століть. – 2009. – № 1-2. – С. 181-188.

4432. Кічера, Н.
Словацько-українське співробітництво у сферах захисту національних меншин / Н. Кічера // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 164-168. – Бібліогр.: 15 назв.

4433. Коберська, А. О.
Культурна дипломатія України в Литві / А. О. Коберська, І. В. Богінська // Вісник студ. наук. т-ва ДонНУ ім. Василя Стуса. – 2020. – Т. 2, № 12. – С. 61-67. – Бібліогр.: 18 назв.

4434. Кожем’як, В.
Україна – Словаччина: особливості стратегічного партнерства / В. Кожем’як // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 168-178. – Бібліогр.: 11 назв.

4435. Кондратьєва, І.
Балто-Чорноморський Союз – між глобалізацією та російською загрозою / І. Кондратьєва // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – 2018. – С. 552-563.

4436. Кононенко, Н.
Україна – Прибалтика: вектори співпраці / Н. Кононенко, Р. В. Балабан // Людина і політика. – 2000. – № 4. – С. 10-16. – Бібліогр.: 26 назв.

4437. Континентальні і регіональні об’єднання політико-економічної співпраці та Україна : монографія / Я. Голоніч, М. М. Палінчак, В. В. Химинець та ін. ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород : РІК-У, 2017. – 172 с. – (Кафедральна бібліотека. Міжнародні економічні відносини ; вип. 7).

Зі змісту: Місце та перспективи України в світових процесах трудової міграції. – С. 128-148.

4438. Коробова, М.
Особливості транскордонного співробітництва України та Румунії / М. Коробова // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 14 трав. 2019 р.). – Чернівці, 2019. – С. 222-224.

4439. Корома, Н.
Місце України у формуванні Балто-Чорноморського регіону: від ідеї до реального співробітництва / Н. Корома // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Географія. – Київ, 2007. – Вип. 54. – С. 57.

4440. Корсак, Р. В.
Українсько-чеське міждержавне співробітництво в 1991–2005 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Р. В. Корсак ; Ужгород. нац. ун-т, [Закарпат. держ. ун-т]. – Ужгород, 2008. – 20 с.

4441. Корсак, Р. В.
Українсько-чеське співробітництво у сфері освіти і науки (поч. XXI ст.) / Р. В. Корсак // Українці й народи Центрально-Східної Європи: культура та історична спадщина. – Ужгород, 2015. – С. 203-210.

4442. Косов, О. П.
Роль і місце Республіки Білорусь у процесі врегулювання кризи на Сході України / О. П. Косов, Д. В. Юрчак // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2017. – № 41. – С. 89-96. – Бібліогр.: 21 назва.

4443. Костенко, Ю.
Новий крок в українсько-ізраїльських відносинах / Ю. Костенко // Пам'ять століть. – 2008. – № 3. – С. 16-26.

4444. Коцур, В. В.
Етнополітичний конфлікт у Придністров'ї у контексті українсько-молдовських міждержавних відносин : монографія / В. В. Коцур. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. – 272 с.

4445. Купчишин, О.
Щодо 20-річчя встановлення Україною дипломатичних відносин з Францією / О. Купчишин // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2011. – Вип. 12. – С. 424-445.

4446. Кутько, І. В.
«Україна – Румунія – Молдова» – досвід співробітництва на шляху до євроінтеграції / І. В. Кутько // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики XXI століття. П'ятнадцяті читання пам'яті В. Липинського : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 173-176.

> «Спільна операційна програма «Україна – Румунія – Молдова» реалізується в рамках програми Європейського інструменту сусідства та партнерства (ЄІСП) на період 2007–2013 рр.» (с. 173).

4447. Кушта, О.
Україна у багатосторонньому співробітництві: євроінтеграційний контекст / О. Кушта // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2017. – № 41. – С. 182-189. – Бібліогр.: 12 назв.

4448. Лахманюк, Т.
Співробітництво між Україною і Туніською Республікою в політичному вимірі / Т. Лахманюк // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2016. – Вип. 17. – С. 152-155.

> Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6949/1/Lakhmanyuk.pdf. – Дата: 3.07.2020. «Туніська Республіка була однією з небагатьох країн, які ще 1991 року визнали її незалежність. 25 грудня 1991 р. Туніс офіційно привітав Україну зі здобуттям незалежності...». «Дипломатичні відносини між Україною і Туніською Республікою встановлені 24 червня 1992 р. шляхом підписання

відповідного Протоколу під час перебування у Києві Місії дружби та доброї волі Тунісу...» (с. 153).

4449. Лахманюк, Т.
Україна та Японія: культурне і спортивне співробітництво / Т. Лахманюк // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 1, ч. 3. – С. 193-196. – Бібліогр.: назв.

4450. Лахманюк, Т.
Українсько-японські відносини на сучасному етапі (1991–2016 рр.) / Т. Лахманюк // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 19. – С. 166-172.

4451. Лисак, В. Ф.
Відносини України з країнами Середземномор’я / В. Ф. Лисак // Гілея : наук. вісник. – 2015. – Вип. 97. – С. 407-411.

4452. Лозинський, П.
Система колективної безпеки країн Співдружності Незалежних Держав (1992–1999 рр.) / П. Лозинський // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2009. – Вип. 14. – С. 382-395.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoai_2009_14_34. – Дата: 16.04.2021.

4453. Лукачук, О.
Громадянське суспільство та посткомуністичні трансформації на східноєвропейському пограниччі: взаємовідносини українців з литовцями / О. Лукачук // Взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства в Україні: західні землі (кінець XIX – початок XXI ст.) : кол. монографія. – Львів, 2017. – С. 94-109. – Бібліогр.: 85 назв.

4454. Макогон, Ю. В.
Южный вектор интеграции: новый вызов интеграционной политике / Ю. В. Макогон // Крим на шляху до стабільності й розвитку: проблеми та перспективи : матеріали круглого столу (Севастополь, 26–27 жовт. 2006 р.). – Сімферополь, 2006. – С. 75-88 : ил., табл.

Членство України в СНД, ОЧЕС і ГУАМ, напрямки і принципи діяльності цих організацій.

4455. Макух, В. В.
Україна і країни Магрібу: реалії та перспективи: (актуальні питання двостороннього співробітництва) : зб. статей / В. В. Макух ; Нац. ін-т стратегічних досліджень. – Одеса : Фенікс, 2010. – 243 с. : табл., портр.

4456. Малюська, А. Л.
Проблеми співробітництва України з прикордонними державами в контексті забезпечення прав національних меншин (1991–2010 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / А. Л. Малюська ; Дипломатична академія України. – Київ, 2011. – 202 с. : рис., табл.

4457. Мартинов, А. Ю.
Німецька громадська думка щодо політичної трансформації в Україні (2012–2015 рр.) / А. Ю. Мартинов // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар.

зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2015. – Вип. 15. – С. 169-177.

4458. Мартинчук, І.
Словацько-українське співробітництво у 1993–2000 рр. у контексті відносин з Росією / І. Мартинчук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2009. – Вип. 15. – С. 224-226. – Бібліогр.: 19 назв.

4459. Марценюк, Р. О.
Військова співпраця України та країн Балтії (1991–2017) / Р. О. Марценюк // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2017. – № 8. – С. 165-220. – Бібліогр.: 62 назви.

4460. Мельничук, Г.
Україна – Молдова: проблеми та перспективи двосторонніх відносин (90-ті рр. XX ст – початок XXI ст.) / Г. Мельничук // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2004. – Т. 7. – С. 98-105.

4461. Мишко, С.
Розвиток українсько-угорських дипломатичних відносин у кінці XX століття / С. Мишко, К. Лізак // Геополітика України: історія і сучасність. – 2010. – Вип. 1 (24). – С. 83-91. – Бібліогр.: 20 назв.

4462. Мінаков, М. А.
Надто м'яка влада: результати української культурної дипломатії в Італії, 2014–2015 рр. / М. А. Мінаков // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 75-82 : табл.

> «Попри скромні результати культурної дипломатії в 2014–2015 роках, автор засвідчує наявність позитивної динаміки у стосунках двох народів... Разом з тим, серед італійців домінує «кремлівський» погляд на Євромайдан та війну на Донбасі» (с. 75).

4463. Моцик, О.
ГУУАМ. Історія виникнення і сучасний стан співробітництва / О. Моцик // Політика і час. – 2004. – № 5. – С. 3-6.

4464. Мудрієвська, І.
Розвиток зовнішньоекономічних відносин України з Об'єднаними Арабськими Еміратами / І. Мудрієвська // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 19. – С. 157-165.

4465. Мхитарян, Н. І.
Українсько-турецькі відносини: (сучасний стан) / Н. І. Мхитарян // Східний світ. – 2011. – № 1. – С. 74-77.

4466. Надтока, О. О.
Балто-Чорноморський союз: історична ретроспектива і політична перспектива / О. О. Надтока // Наукові записки Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». Гуманітарні науки. – Київ, 2003. – Т. 22, Ч. 1. – С. 148-157.

4467. Недокус, І.
Політико-правові проблеми формування українсько-білоруського державного кор-

дону / І. Недокус // Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. XI. – С. 442-452.

4468. Общественная дипломатия, неправительственные организации и эволюция международных отношений в XX–XXI веках : материалы междунар. науч. конф., Крым, Ялта, Ливадийский дворец-музей, 15–17 февр. 2007 г. : сб. науч. статей / ред. С. В. Юрченко. – Симферополь : Антиква, 2008. – 216 с.

4469. Олійник, Ю.
Африканський регіон в контексті українських інтересів / Ю. Олійник // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 278-292.

> «Україна після 2014 р. стрімко переорієнтовує власні ринки, нарощуючи співпрацю з країнами Африки». «Національні інтереси концентруються довкола двосторонньої торгівлі, військово-політичної діяльності (присутність миротворців, зокрема на сході ДР Конго, проукраїнські голосування на асамблеях міжнародних організацій, насамперед ООН)» (с. 279). У якості миротворчої місії, Україна є присутньою на континенті з 1996 року.

4470. Опанасенко, О. І.
Німецькі культурні товариства в Україні як один із напрямів українсько-німецького культурного співробітництва / О. І. Опанасенко // Історичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 31-37. – Бібліогр.: 16 назв.

4471. Опанасенко, О. І.
Проблема повернення культурних цінностей (Україна – Німеччина) / О. І. Опанасенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2008. – Вип. 42. – С. 221-231.

4472. Опанасенко, О. І.
Хронологія та динаміка розвитку українсько-німецьких відносин у 1991–1994 роки / О. І. Опанасенко // Гілея : наук. вісник. – 2007. – Вип. 10. – С. 58-63. – Бібліогр.: 16 назв.

4473. Остряніна, Н. С.
Стан зовнішньоекономічних зв'язків між Україною та країнами Перської затоки на сучасному етапі / Н. С. Остряніна // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2008. – Вип. 23. – С. 21-28.

4474. Павлович, Ю.
Українсько-білоруські відносини у візії української суспільно-політичної думки (1991–2010) / Ю. Павлович // Емінак. – 2016. – № 3 (15), т. 3. – С. 61-66.

> Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_3(3)__13. – Дата: 26.01.2021.

4475. Петров, В. О.
Острів Зміїний – досвід для української дипломатії... / В. О. Петров // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2010. – Т. 21-22. – С. 198-203. – Бібліогр.: 27 назв.

> Режим доступу: http://www.interrel.chnu.edu.ua/res/interrel/Journals/Tom%2021-22.pdf. – Дата: 7.08.2019. «взаємини Української та Румунської держав час від часу ускладнюються через невирішеність питань міждержавного характеру, серед яких і ситуація зі статусом о. Зміїний, розподілом континентального шельфу (КШ) та визначенням виключних економічних зон (ВЕЗ)» (с. 199). «Україна та

Румунія по-різному підходили і до методології делімітації континентального шельфу і виключних економічних зон» (с. 200). «... рішення Міжнародного суду ООН в Гаазі у справі «Румунія проти України» від 3 лютого 2009 р.». «Вбачається, що Рішення Суду, яке не викликає жодної підозри з точки зору його об'єктивності та справедливості, не повинно було б стати підставою для чергової хвилі політичні пристрастей, що вірують в Україні» (с. 202).

4476. Пінцак, В. І.
Вплив Придністровського конфлікту на становлення україно-молдавських відносин першої половини 90-х років XX ст. / В. І. Пінцак // Історична панорама : зб. наук. ст. Історія. – Чернівці, 2011. – Вип. 12. – С. 131-140. – Бібліогр.: 28 назв.

4477. Полякова, Є. С.
Україно-іспанські відносини 1990–2019 роках / Є. С. Полякова // Соціально-політичні студії : наук. альманах. – 2019. – Вип. 3. – С. 143-144.

4478. Попик, С.
Співробітництво між Україною та країнами Балтії з питань європейської та євроатлантичної інтеграції / С. Попик, В. Карпо, Л. Істратій // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2010. – Вип. 514-515. – С. 129-134.

4479. Пронь, С.
Україна та Японія : зовнішньополітичні відносини в XXI столітті / С. Пронь // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – 2008. – Вип. 14. – С. 251-260.

4480. Рендюк, Т. Г.
Національні меншини в українсько-румунських відносинах: історичний досвід та сучасні проблеми (1990–2007 роки) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Т. Г. Рендюк ; Дипломатична академія України. – Київ, 2012. – 38 с.

4481. Рябінін, Є. В.
Транскордонне співробітництво і проблеми його функціонування в Україні / Є. В. Рябінін // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2006. – Вип. 30 : Курасівські читання–2005, кн. 2. – С. 352-363. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/NZ30_2_34.pdf. – Дата: 5.04.2019. «... мета статті – розглянути ведення транскордонного співробітництва між Україною та новими членами ЄС, що вступили до цієї організації в травні 2004 року. Транскордонне співробітництво є відносно новим механізмом міжрегіонального співробітництва між Україною та країнами Центрально-Східної Європи, тому й потребує більш детального вивчення» (с. 352).

4482. Сагайкова, Л. О.
Українсько-ізраїльські відносини. 1991–1997 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Л. О. Сагайкова ; Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 1998. – 17 с.

4483. Сафар'янс, Є. В.
Російський вплив на позицію Австрії щодо Угоди про асоціацію України з ЄС / Є. В. Сафар'янс // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2017. – Вип. 26. – С. 209-224. – Бібліогр.: 53 назви.

4484. Сафар'янс, Є. В.
Українсько-австрійська співпраця в умовах трансформації європейської системи міжнародних відносин (1992–2018) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Є. В. Сафар'янс ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2019. – 23 с. – Бібліогр.: с. 19-21 (18 назв).

4485. Семенович, А. С.
Українсько-чеські відносини за каденції президента Віктора Ющенка / А. Семенович // Міжнародні відносини країн Центрально-Східної Європи в умовах бігравітаційних процесів : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. – Хмельницький, 2017. – С. 74-75. – Бібліогр.: 10 назв.

4486. Сергієнко, Т. С.
Словацько-українські зв'язки в гуманітарній сфері на сучасному етапі: питання національних меншин, освіти і культури / Т. С. Сергієнко // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2011. – Вип. 27. – С. 215-222. – Бібліогр.: 16 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2MgtrvI. – Дата: 4.10.2019. 1990 – початок 2000-х років. «Після революції 1989 р. відбулися бурхливі і суперечливі процеси всередині україномовного населення Словаччини. Раніше – в другій половині XX століття цілісна, визнана державою як єдина, українська національна меншина розпалася на дві частини – українську та русинську». «Таким чином, українськомовне населення Словаччини, сконцентроване в основному на Пряшівщині – у північно-східній частині країни, в 1990 р. розкололося і етнополітично, і організаційно. Лідери українофільського крила меншини в Словаччині визнають правомірність існування т. зв. культурного русинства, як регіонально-історично обумовленої особливості автохтонного українського населення. Але так званий політичний русинізм вважають загрозою для української спільноти в СР, котра може привести до втрати нею національної ідентичності та етнічної спорідненості з українським народом». «На жаль, "єдиних поглядів і позицій" щодо т.зв. "русинського питання" в українсько-словацьких міждержавних відносинах надалі так і не було досягнуто, що мало деякий негативний вплив на загальний стан і динаміку насамперед політичного двохстороннього співробітництва» (с. 220).

4487. Сергієнко, Т. С.
Українсько-словацькі відносини: формування системи міждержавного співробітництва (1990-ті роки) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Т. С. Сергієнко ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2003. – 266 с.

4488. Сергієнко, Т. С.
Українсько-словацькі відносини: формування системи міждержавного співробітництва (90-ті роки XX – початок XXI століть) / Т. С. Сергієнко ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород : ЗІППО, 2012. – 274 с. : портр., табл. – (Studia Regionalistica ; № 6).

4489. Сечковський, О. О.
Діяльність місцевих органів влади Причорноморського регіону з розвитку міжнародного українсько-болгарського співробітництва у сучасну добу / О. О. Сечковський // Інтелігенція і влада : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2009. – Ч. 1. – С. 222-228.

4490. Сидор-Гібелінда, О.
Українці на Венеційській бієнале: сто років присутності / О. Сидор-Гібелінда. – Київ : Наш час, 2008. – 303 с. – (Невідома Україна).

Участь України у Венеційській бієнале з 2001 року.

4491. Скиба, І. І.
Українсько-угорські міждержавні взаємини (1991–2008 рр.) / І. І. Скиба // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Історія. – 2010. – Вип. 24. – С. 67-75.

Режим доступу: https://bit.ly/38ePWex. – Дата: 10.02.2020.

4492. Склярська, О.
Міждержавні взаємини України з Угорщиною та Румунією як чинник політико-географічних процесів в прикордонних районах / О. Склярська // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Міжнародні відносини. – 2008. – Вип. 25. – С. 105-110.

4493. Скорик, М. Л.
Єврорегіони на кордонах України : монографія / М. Л. Скорик, С. К. Харічков, Н. В. Андерсон. – Одеса : ІПРЕЕД НАН України, 2010. – 209 с.

4494. Снідалов, О.
Українська культурна та публічна дипломатія в Нідерландах (2014–2015 роки) / О. Снідалов // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 83-89.

«Стаття аналізує ефективність культурної дипломатії України та її вплив на результати Референдуму 6 квітня [2016 р. – упоряд.] щодо Асоціації Україна–ЄС» (с. 83). «В жовтні 2015 року (перший місяць після встановлення дати референдуму) брак видимої активності з боку українського МЗС спонукав громаду проявити ініціативу». «Призначена дата давала 6 місяців на те, щоб вплинути на результати голосування» (с. 86). «Станом на грудень 2015 року щонайменше чотири українські організації... активно долучилися до кампанії «За», а станом на лютий 2016 року кількість залучених українських організацій щоайменше подвоїлась...» (с. 87). «... МЗС перехопило цю ініціативу в громади в лютому–березні 2016 року» (с. 86). «Іронія результатів голандського референдуму в тому, що наша політична поразка сьогодні дає всі умови для перемоги нашої культурної дипломатії завтра» (с. 89).

4495. Сокол, С. М.
Місце України в зовнішній політиці Німеччини в Східній Європі на сучасному етапі / С. М. Сокол // Магістеріум. – 2007. – Вип. 28. – С. 55-58.

4496. Сорока, Л. В.
Двостороннє співробітництво України та Казахстану у космічній сфері / Л. В. Сорока // Наукові записки [Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Право. – 2020. – Вип. 8. – С. 148-153. – Бібліогр.: 14 назв.

4497. Сухобокова, О. О.
Гуманітарна допомога Італії Україні в 2014–2018 рр. / О. О. Сухобокова // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2019. – № 12. – С. 107-124. – Бібліогр.: 27 назв.

4498. Тертична, А.
Культурна комунікація України з Болгарією у світлі публічної дипломатії 1990-х рр. / А. Тертична // Український історичний журнал. – 2020. – № 1. – С. 112-125. – Бібліогр.: 9 назв.

4499. Тертична, А.
Штатні і позаштатні консульські установи України в Болгарії: внесок у розвиток

публічної дипломатії / А. Тертична // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2019. – № 14. – С. 147-169. – Бібліогр.: 66 назв.

4500. Теутуляк, В.
Транскордонне співробітництво як напрям регіональної політики України / В. Теутуляк // Науковий вісник Чернів. ун-ту. – 2010. – Вип. 514-515. – С. 125-129.

4501. Тимошенко, Ю.
Українсько-болгарські взаємини кінця ХХ століття / Ю. Тимошенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2007. – Вип. 8. – С. 273-315. – Бібліогр.: 74 назви.

4502. Тодоров, І. Я.
Геополітичний вимір взаємин України, Польщі та Німеччини / І. Я. Тодоров, Н. Ю. Тодорова // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2017. – Вип. 2 (19). – С. 9-29. – Бібліогр.: 10 назв.

4503. Тодоров, І. Я.
Українсько-угорські відносини у вимірі євроатлантичних прагнень України / І. Я. Тодоров // Україна дипломатична: наук. щорічник. – Київ, 2020. – Вип. XXI. – С. 645-657.

4504. Транскордонне співробітництво у Карпатському (Центрально-Східному) регіоні Європи: процеси трансформації : монографія / авт. кол.: Я. Голоніч, В. В. Химинець, В. П. Приходько та ін. – Ужгород : РІК-У, 2017. – 176 с.

4505. Україна і Грузія у міжнародних відносинах: історія та спільні виклики сучасності : зб. наук. праць / Ін-т історії України АН України ; упоряд.: І. Матяш, Т. Путкарадзе ; вступ. слово: В. А. Смолій, І. Долгов. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2018. – 315 с.

4506. Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин : матеріали міжнар. наук. конф. (16–17 трав. 2001 р.) / Буковин. політологічний центр. – Чернівці : Букрек, 2002. – 512 с.

> *Зі змісту:* Брусиловська, О. Україна і Румунія у 90-ті роки: досвід системної трансформації та міждержавного співробітництва. – С. 258-270 ; Григоришин, С. Україна в зовнішньополітичній стратегії постсоціалістичної Румунії. – С. 279-287 ; Мельничук, І. М. Південний напрямок зовнішньої політики України у контексті Чорноморського економічного співробітництва. – С. 288-296 ; Троян, С. Румунський вектор зовнішньої політики України в 1991–2001 рр. / С. Троян, Т. Христюк. – С. 297-317 ; Юрійчук, Ю. Українсько-румунські відносини у світлі проблеми становища національних меншин: досвід і перспективи. – С. 334-347 ; Мостіпака, О. Позиція політичних партій України щодо проблем розвитку національних меншин (на прикладі Чернівецької області) / О. Мостіпака, І. Гаврада. – С. 348-358.

4507. Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів : зб. наук. пр. / Буковин. політологічний центр ; заг. ред. А. М. Круглашов. – Чернівці : Букрек, 2006. – 430 с.

> *Зі змісту:* Макар, Ю. Сучасний стан і перспективи розвитку україно-румунських міждержавних відосин. – С. 34-51 ; Дмитренко, С. Народи-етноси україно-румунського регіону як суб'єкти політики співпраці суміжних країн. – С. 160-171 ; Бурдяк, В. І. Проблема кордонів в українсько-румунських взаєминах у контексті розширення НАТО та ЄС на Схід. – С. 224-236 ; Григоришин, С. Деякі аспекти загострення українсько-румунських віносин на сучасному етапі. – С. 279-287 ;

Блажко, В. Міфи незавершеної війни. Прикордоння в дзеркалі преси. – С. 288-301 ; Рогова, Г. Загальний погляд на проблему асиміляції українців Молдови. – С. 397-408.

4508. Україна – Румунія: результати і перспективи прикордонного співробітництва в контексті євроінтеграційних процесів : тези міжнар. наук. конф. за результатами фундаментальних дослідж. за 2006 рік в рамках транскордон. співробітництва (Чернівці, 17–18 квіт. 2007 р.). – Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2007. – 111 с. : табл.

4509. Франків, Ю. Д.
Північний потік-2: переваги для Німеччини та основні ризики для України / Ю. Д. Франків // Еврика–XXI : зб. студ. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2020. – С. 43-45. – Бібліогр.: 5 назв.

4510. Фролов, М. О.
Українсько-чорногорські відносини: десятиріччя здобутків і подолання проблемних питань (2006–2016 рр.) / М. О. Фролов // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2016. – Вип. 46. – С. 316-354. – Бібліогр.: 179 назв.

4511. Ханін, І. Г.
Турецька Республіка та її взаємодія з Україною : [монографія] / І. Г. Ханін. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2009. – 240 с. + вкл.

4512. Химинець, В. В.
Українсько-німецькі відносини: політична, економічна та культурна співпраця (1998–2005 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / В. В. Химинець ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія», [Ін-т історії України НАН України]. – Київ, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (5 назв).

4513. Царенко, М. В.
Участь громадян України у придністровському збройному конфлікті 1992 рр. / М. В. Царенко // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2003. – Вип. 5. – С. 148-151.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_ist_2003_5_38. – Дата: 8.10.2019. «Серед усього політичного спектру України лише УНА–УНСО висловило готовність взяти участь у збройній боротьбі на боці «сепаратистів». ’На початку квітня 1992 р. підрозділи УНСО з’явилися на передовій. У Придністров’ї організація була зареєстрована як УНСО ПМР і стала частиною збройних сил ПМР. Всього, з урахуванням ротації контингенту, тут побувало кількасот громадян України на чолі із заступником Головного командира УНСО Дмитром Корчинським. Підрозділи були розкидані на різних напрямках». «Після укладення перемир’я, однією з умов якого було роззброєння УНСО, всі громадяни України повернулися на батьківщину. Роззброєння не всюди проходило гладко, а виведення інколи нагадувало прорив». «Вважається, що УНСО не мала втрат загиблими, а кількість поранених не оголошувалася». «… відповідно до Указу Президента ПМР № 106 від 15 липня 1993 р., 60 українських волонтерів були нагороджені медаллю «Захисник Придністров’я» (с. 149).

4514. Цифра, Г. О.
Розвиток співробітництва України з прикордонними європейськими державами (1980–1990 роки) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Г. О. Цифра ; Донец. держ. ун-т. – Донецьк, 1996. – 20 с.

4515. Цубенко, Д. В.
Торговельно-економічний вимір співробітництва України та Держави Ізраїль (2016–2019 рр.) / Д. В. Цубенко // Драгоманівські історичні студії. – 2020. – Вип. 5. – С. 306-309. – Бібліогр.: 6 назв.

4516. Цуп, О. В.
Торговельно-економічні відносини між Україною та Чеською Республікою (1993–2004 рр.) / О. В. Цуп, М. В. Лазарович // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2007. – Вип. 12. – С. 313-319. – Бібліогр.: 8 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/2KS86L3. – Дата: 2.07.2019.

4517. Цуп, О. В.
Чеська республіка і Україна в міждержавних відносинах кінця XX – початку XXI ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / О. В. Цуп ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, [Терноп. нац. екон. ун-т]. – Львів, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-18 (11 назв).

4518. Чабан, А. Ю.
Діяльність дипломатичних установ України із визнання голодомору 1932–1933 рр. в Україні геноцидом / А. Ю. Чабан // Вісник Черкас. ун-ту. Серія: Історичні науки. – 2018. – № 1. – С. 77-85. – Бібліогр.: 10 назв.

4519. Черкас, Т. В.
Питання репарації культурно-історичних цінностей у двосторонніх відносинах України та Німеччини (кін. XX – поч. XXI ст.) / Т. В. Черкас // Наукові праці іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2014. – Вип. 40. – С. 196-200.

4520. Черник, П. П.
Україна – Ірак: геополітичне тестування / П. П. Черник // Військово-науковий вісник. – 2008. – Вип. 10. – С. 214-228.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2008_10_19. – Дата: 22.12.2020. «Україна направила до Іраку миротворчий контингент, який після виведення іспанського контингенту в червні 2004 р. за кількістю особового складу займав четверте місце у коаліційних силах. Думки експертів стосовно цього рішення України як усередині держави, так і за кордоном, далеко не однозначні. Так, представники російського істеблішменту досить критично поставилися до позиції нашої держави направити свій контингент у цю країну. Чимало зауважень на адресу тодішнього керівництва України надійшло з боку багатьох політичних сил нашої держави, тим паче, що Україна таки понесла людські втрати» (с. 220-221). «Загалом обговорення «іракського питання» у парламенті було бурхливим. Голоси проти направлення контингенту в район Перської затоки лунали навіть із лав доволі проамериканської «Нашої України». Крім емоційних вигуків, від депутатів доводилося чути і серйозніші аргументи проти будь-якої участі України в іракській кампанії» (с. 221). «То чим же насправді був Ірак для України? Які реальні виграші й чого не вдалося досягнути?» (с. 223).

4521. Шилова, А.
Політика України у військово-політичній кризі на Балканах (1991–1995 рр.) / А. Шилова // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2008. – № 94-95. – С. 130-134. – Бібліогр.: 26 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ist_2008_94-95_36. – Дата: 2.07.2021.

4522. Шилова, А.
Становлення й розвиток відносин України з країнами колишньої СФРЮ як фактор зміцнення стабільності на Балканах / А. Шилова // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Історія. – 2010. – Вип. 103. – С. 47-51. – Бібліогр.: 47 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ist_2010_103_16. – Дата: 2.07.2021.

4523. Яворська, А.
Оцінка культурних проектів у Бельгії та рекомендації для стратегії культурної дипломатії / А. Яворська // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 67-74.

«Стаття присвячена дослідженню ефективності проектів культурної дипломатії, що реалізувалися органами державної влади України, громадськими організаціями, українською діаспорою та іншими волонтерськими групами впродовж 2014–2016 рр. у Королівстві Бельгія», яке «має надзвичайно важливе стратегічне значення для України. В Брюсселі розташовані основні керівні установи ЄС, а також штаб-квартира НАТО» (с. 67).

4524. Ярош, О. М.
Становлення та розвиток українсько-аргентинських відносин (кінець XX – початок XXI ст.) / О. М. Ярош // Історичні студії Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 2. – С. 90-95. – Бібліогр.: 62 назви.

4525. Ярошко, О. З.
Відносини України і держав Апеннінського півостова у новому світі / О. З. Ярошко // Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – С. 150-151.

4526. Ярошко, О. З.
Встановлення дипломатичних відносин між Україною і державами Бенілюксу / О. З. Ярошко // Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – С. 152-154.

4527. Ярошко, О. З.
Україна і балтійські республіки: дипломатичний старт / О. З. Ярошко // Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – С. 142-144.

4528. Ярошко, О. З.
Україна і Вишеградська група – нові старі друзі / О. З. Ярошко // Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – С. 140-142.

4529. Ярошко, О. З.
Україна і держави Балканського півострова: становлення офіційних контактв / О. З. Ярошко // Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – С. 145-147.

4530. Mykhaylyuk, V. V.
International Ukrainian–Canadian relations in the post-soviet era: establishment and development : [Міжнародні українсько-канадські відносини пострадянської доби: становлення та розвиток] / V. V. Mykhaylyuk // Вісник Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2017. – № 11 (241). – С. 58-61. – Бібліогр.: 11 назв.

4531. Mykhaylyuk, V. V.
Socio-cultural condition of modern relations of Ukraine and Canada : [Соціокультурний стан сучасних взаємин України та Канади] / V. V. Mykhaylyuk // Вісник Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2019. – № 6 (254). – С. 25-28. – Бібліогр.: 10 назв.

4532. Vasylyshyn, S.
Tendencies and problems of collaboration in economic sphere between Ukraine and the Republic of Belarus in contemporary conditions (2010–2014) : [Тенденції та проблеми співпраці України і Республіки Білорусь в економічній сфері у сучасних умовах (2010–2014)] / S. Vasylyshyn // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2018. – Вип. 21. – С. 103-110. – Бібліогр.: 17 назв.

4533. Vdovychenko, V.
Following continuity and change: Italy's view on European neighborhood policy towards Ukraine : [Еволюція позиції Італійської Республіки щодо України в процесі реалізації Європейської політики сусідства] / V. Vdovychenko // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2017. – Вип. 26. – С. 186-208. – Бібліогр.: 86 назв.

4534. Vitkova, V. S.
European regional policy: general characteristics, challenges and prospects for Ukraine : [Європейська регіональна політика: загальна характеристика, виклики та перспективи для України] / V. S. Vitkova // Міжнародні та політичні дослідження. – 2019. – Вип. 32. – С. 38-56. – Бібліогр. : 41 назва.

4535. Zlatin, O.
Ukrainian–romanian relations at the background of russia's revisionist policy : [Українсько-румунські відносини в контексті російської ревізіоністської політики] / O. Zlatin // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2017. – Вип. 26. – С. 160-185. – Бібліогр.: 62 назви.

Див. також №: 10, 48, 167, 260, 274, 415, 1257, 4849.

Європейський Союз

4536. Артимишин, П. І.
Підписання та ратифікація угоди про асоціацію України з Європейським Союзом : дискурс українського політикуму / П. І. Артимишин, Ю. Артимишин // Ідея Європи в суспільному дискурсі сучасної України : кол. монографія. – Львів, 2019. – С. 114-138.

4537. Бурдяк, В. І.
Успіхи та поразки України на шляху до Євросоюзу / В. І. Бурдяк // Панорама політологічних студій : наук. вісник. – Рівне, 2011. – Вип. 5-6. – С. 14-22.

4538. Відносини ЄС – Україна – Росія: проблеми і перспективи : [аналітична доповідь Центру Разумкова] // Національна безпека і оборона. – 2012. – № 4-5. – С. 2-54.

Зі змісту: ЄС – Україна – Росія: політичні аспекти відносин. – С. 4-18 ; Економічні відносини ЄС – Україна – Росія. – С. 19-29 ; «Енергетичний трикутник» ЄС – Україна – Росія: взаємовідносини, інтереси, протиріччя. – С. 30-36 ; Безпекові аспекти відносин ЄС – Україна – Росія. – С. 37-44 ; Гуманітарні виміри відносин ЄС – Україна – Росія. – С. 45-50.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD133-134_2012_ukr.pdf. – Дата: 10.02.2021.

4539. Віднянський, С. В.
Взаємовідносини України і Європейського Союзу після Помаранчевої революції: потенціал і нереалізовані можливості / С. В. Віднянський // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2018. – Вип. 1 (20). – С. 9-46. – Бібліогр.: 20 назв.

4540. Віднянський, С. В.
Угода про Асоціацію з Європейським Союзом як цивілізаційний вибір України / С. В. Віднянський // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2014. – Вип. 15. – С. 358-368.

4541. Гуменюк, А. Г.
Нова угода між Україною та Європейським Союзом у контексті асоціативних відносин Союзу / А. Г. Гуменюк, В. Б. Дальський // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Міжнародні відносини. – Луцьк, 2010. – № 26. – С. 9-17.

4542. Гурак, І. Ф.
Україні на шляху до ЄС в часи президенства Віктора Ющенка: період «втрачених можливостей» чи поміркований поступ у складних геополітичних обставинах? / І. Ф. Гурак // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – № 2 (98). – С. 281-298. – Бібліогр.: 39 назв.

4543. Гурак І. Ф.
Україна та Туреччина на шляху до ЄС / І. Ф. Гурак // Проблеми інтеграції науково-освітнього інтелектуального потенціалу в державотворчому процесі: Україна – Туреччина : матеріали Сьомого міжнародного симпозіуму, 29–31 травня 2009 року. – Івано-Франківськ, 2011. – С. 183-192. – Бібліогр: 31 назва.

4544. Денисенко, В. І.
Зрив підписання Угоди про Асоціацію України та ЄС (жовтень–листопад 2013 р.) / В. І. Денисенко // Сумська старовина. – 2019. – № 55. – С. 30-45. – Бібліогр.: 40 назв.

4545. Довідник з європейської інтеграції / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського ; ред. О. Б. Чернега. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Донецьк : Східноукр. вид. дім, 2013. – 460 с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

> Розглянуто основні терміни та поняття, які стосуються європейської інтеграції, основні положення установчих договорів ЄС, викладено сутність концепції Європейських співтовариств та Європейського Союзу, їх правову та інституційну системи. Представлено джерела інформації щодо європейської інтеграції, а також відомості щодо взаємовідносин між Україною та ЄС.

4546. Економічна асоціація України з Європейським Союзом / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; авт. кол.: О. І. Шнирков та ін. ; ред.: О. І. Шнирков, В. І. Муравйов. – Київ : Київ. ун-т, 2015. – 415 с. : іл., табл.

4547. Євроінтеграційний вибір України : тези IV міжвузів. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів / Дніпропетр. ун-т економіки та права ; оргкомітет: Б. І. Холод (голова) та ін. – Дніпропетровськ : ДУЕП, 2008. – 112 с.

4548. Європейська інтеграція України: внутрішні чинники і зовнішні впливи (ана-

літична доповідь Центру Разумкова) // Національна безпека і оборона. № 4-5 (141/145). – Київ, 2013. – 2-54.

Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD141-142_2013_ukr.pdf. – Дата: 30.05.2019.

4549. Здіорук, С. І.
Україна на шляху інтеграції до європейського співтовариства / С. І. Здіорук // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – 2020. – Вип. 84. – С. 170-191.

4550. Зона вільної торгівлі Україна – Європейський Союз та європейська інтеграція: правові та економічні аспекти : зб. ст. [учасників міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 8 черв. 2007 р.)] / відп. ред. М. П. Орзіх. – Одеса : Фенікс, 2007. – 250 с. – (Бібліотека журналу «Юридичний вісник»).

4551. Зуб, С.
Україна – Вишеград: новий формат відносин / С. Зуб // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2017. – Вип. 1 (18). – С. 175-183. – Бібліогр.: 9 назв.

4552. Зюзькін, В.
Взаємовідносини України та Європейського Союзу : історія та сучасність / В. Зюзькін // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених. – Миколаїв, 2015. – С. 37-40.

4553. Імплементація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в умовах трансформації Європейського Союзу. Інвестиції, технічні регламенти, міграція, детінізація економіки : монографія / Ужгород. нац. ун-т ; авт. кол.: Я. Голоніч, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. ; ред.-упоряд. О. О. Єгорова. – Ужгород : РІК-У, 2017. – 180 с. : табл. – Бібліогр.: 202 назви.

4554. Ігрошкін, Г.
Об'єднана Європа: що там нас чекає / Г. Ігрошкін // Політика і час. – 1995. – № 7. – С. 3-10.

4555. Кавунник, А.
Кримський напрям ініціативи ЄС «Східне партнерство» / А. Кавунник // Наш Крим. – Київ, 2015. – Вип. 1 : Крим в історії України : зб. ст. за матеріалами Першої Міжнар. наук. конф. – С. 246-254. – Бібліогр.: 18 назв.

Об'єктом статті є регіональна політика ЄС щодо України 2008–2014 рр. Предметом стала ініціатива ЄС «Східне партнерство» в АР Крим, для реалізації якої в даний перод була спрямована робота Представництва ЄС в Україні та представництва Міністертва закордонних справ України в Сімферополі АР Крим» (с. 246).

4556. Ковальчук, Н. В.
Технічна допомога Європейського Союзу Україні (1991–2004 рр.) / Н. В. Ковальчук // Збірник наукових праць Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2007. – Т. XVIII. – С. 546-557.

4557. Країни Євросоюзу та Україна / упоряд. Я. Бухній. – Тернопіль : Астон, 2008. – 208 с. : іл.

4558. Красівський, О. Я.
Україна в системі безпеки ЄС. Зовнішні та внутрішні загрози / О. Я. Красівський //

Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 29. – С. 537-544. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2017_29_50. – Дата: 22.12.2020.

4559. Крет, О.
Формування зовнішньополітичного іміджу України в контексті розвитку відносин з Європейським Союзом / О. Крет // Науковий вісник Чернів. ун-ту. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 702-703. – С. 110-114. – Бібліогр.: 10 назв.

4560. Круглашов, А. М.
Співпраця України та Європейського Союзу в галузі освіти і науки / А. М. Круглашов // Політичний менеджмент. – 2005. – № 4. – С. 115-126.

4561. Латенко, В.
Вишеградська група: історія створення та досвід співпраці з Україною в контексті європейської інтеграції / В. Латенко // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2019. – № 12. – С. 25-50. – Бібліогр.: 34 назви.

4562. Лісничук, О. В.
Проросійське політичне лобі в країнах Євросоюзу в контексті кризи на Донбасі / О. В. Лісничук // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 5-6 (79-80). – С. 65-99. – Бібліогр.: 14 назв.

4563. Лобанов, А. А.
Формування державної політики безпеки та оборони у країнах-членах ЄС і вплив інститутів громадянського суспільства на реалізацію політики національної безпеки України під час проведення антитерористичної операції на Сході України / А. А. Лобанов, С. С. Устинов // Воєнно-історичний вісник. – 2015. – № 3 (17). – С. 56-59. – Бібліогр.: 6 назв.

4564. Майбутнє Європейського Союзу та перспективи європейської інтеграції України : матеріали II Міжнар. студент. наук.-практ. конф., Київ, 18 трав. / голов. ред. В. П. Андрущенко . – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – 85 с. : іл.

4565. Мартинов, А. Ю.
Спільна зовнішня та оборонна політика Європейського Союзу (90-ті рр. ХХ ст. – 10-ті рр. ХХІ ст.): погляд з України : монографія / А. Ю. Мартинов. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2009. – 262 с.

4566. Медвідь, В.
Основні програми та інструменти допомоги Європейського Союзу Україні з питань розвитку громадянського суспільства та демократії (1992–2014 рр.) / В. Медвідь // Часопис української історії. – 2017. – Вип. 35. – С. 34-39. – Бібліогр.: 10 назв.

4567. Між надіями та можливостями: відносини ЄС – Україна за рік по Помаранчевій революції / Ґ. Ґромадський, О. Сушко ; [Фонд ім. С. Баторія]. – [Варшава, Б. р.]. – 47 с. – Бібліогр.: с. 43-47. – (Розширений Європейський Союз та Україна: нові відносини).

4568. Мондяк, В.
Відносини України з ЄС через партнерство з сусідніми країнами / В. Мондяк // Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. – Ужгород, 2020. – С. 209-212. – Бібліогр.: 8 назв.

4569. По той бік розуміння: Україна та Європа після Помаранчевої революції : за матеріалами міжнар. наук. семінару «Перед визнанням : Україна та Європа після Помаранчевої революції», Київ, 30 верес. 2005 р. : зб. наук. ст. / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» ; [ред.: Г. Флікке, С. О. Кисельов]. – Київ : Атіка, 2006. – 227 с. : іл., табл.

4570. Політологічні та соціологічні студії : зб. наук. праць / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; наук. ред. А. М. Круглашов. – Чернівці, 2000 – .

Т. XVI : Європейська інтеграція України в час нових викликів та загроз. – 2019. – 288 с.

4571. Рацін, А.
Співробітництво між Україною та ЄС у сфері безпекової політики / А. Рацін // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 1 (16). – С. 291-301.

4572. Регіональна стабільність на кордонах України та ЄС: сучасні виклики та інструменти забезпечення : зб. матеріалів міжнар. конф., Ужгород, 16 жовт. 2014 р. / Нац. ін-т стратегічних досліджень ; упоряд.: С. І. Мітряєва, Г. В. Гайтанжи. – Київ, 2014. – 76 с. – (Міжнародні відносини ; вип. 4).

4573. Семенович, А. С.
Відносини України з країнами Вишеградської групи на сучасному етапі / А. С. Семенович // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – Острог, 2010. – Вип. 4 : Транскордонне співробітництво у контексті перспектив європейської інтеграції України. – С. 209-216.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2534. – Дата: 20.10.2020.

4574. Сердюк, В. В.
Новий курс зовнішньої політики: Вишеградська група / В. В. Сердюк, А. А. Найчук. – Кам’янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2019. – 64 с.

4575. Сидорук, Т.
Співпраця України з Європейським Союзом у рамках європейської політики сусідства / Т. Сидорук // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2008. – Вип. 10. – С. 476-487.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoai_2008_10_45. – Дата: 22.12.2020.

4576. Сойма, С.
Торговельно-економічне співробітництво України та ЄС / С. Сойма // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 2 (17). – С. 174-182. – Бібліогр.: 11 назв.

4577. Солдатенко, В. В.
Соглашение об ассоциации Украины с ЕС – путь для мира и устойчивого социального и экономического развития / В. В. Солдатенко // Україна Миротворна. – 2015. – № 1. – С. 63-68.

4578. Сухобокова, О. О.
Гуманітарна допомога Євросоюзу Україні під час російської агресії (2014 – перша половина 2015 р.) / О. О. Сухобокова // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2015. – № 1. – С. 102-117. – Бібліогр.: 34 назви.

4579. Тодоров, І. Я.
Імплементація Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: безпековий вимір / І. Я. Тодоров, Н. Ю. Тодорова // Міжнародний науковий вісник. – 2019. – № 1-2 (19-20). – С. 18-28. – Бібліогр.: 15 назв.

4580. Україна в культурному та політичному просторі Європи: нариси історії : кол. монографія / О. П. Машевський (відп. ред.), С. П. Стельмах, Т. Ю. Пшеничний та ін. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2018. – 319 с.

Зі змісту: Хан, Є. А. Україна в Болонському процесі як складова інтеграційних європейських процесів. – С. 204-219 ; Мінгазутдінова, Г. І. Вплив безпекової ситуації в Україні на формування політики безпеки країн-членів ЄС і НАТО. – С. 220-241 ; Парахіна, М. Б. Модернізація держави і суспільства в Україні в контексті процесів сучасного європейського державотворення. – С. 242-295.

4581. Україна – ЄС: на шляху до нового формату відносин : матеріали міжнар. «круглого столу» (Київ, 24 квіт. 2008 р.) / Нац. ін-т проблем міжнародної безпеки РНБО України ; редкол.: Б. О. Парахонський (відп. ред.) та ін. – Київ : НІПМБ, 2008. – 159 с. : іл.

4582. Хан, Є. А.
Українські студенти у вищих навчальних закладах Європейського Союзу: проблеми та перспективи міжнародних академічних обмінів / Є. А. Хан // Європейські історичні студії : електрон. наук. журн. – 2018. – № 11. – С. 79-98. – Бібліогр.: 18 назв.

4583. Чекаленко, Л. Д.
Україна і розширений ЄС: тенденції відносин / Л. Д. Чекаленко // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – 2004. – № 4. – С. 39-46.

4584. Чмельова, Є.
Українська молодь у вишах Європи / Є. Чмельова // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 70-72.

4585. Чорногор, Я. О.
Енергетична політика Європейського Союзу: місце України / Я. О. Чорногор // Сучасна українська політика. – Київ, 2011. – С. 134-140. – Бібліогр.: 14 назв.

Режим доступу: http://elibrary.ivinas.gov.ua/214/1/Chornohor%20_Ukrayina%20yak%20subyekt%20suchasnykh%20tsyvilizatsiynykh%20protsesiv.pdf. – Дата: 07.12.2020. «Для України найбажанішим варіантом є все-таки проведення самостійної політики управління ГТС. Натомість Росія періодично вдається до енергетичних війн... Проблеми з імпортом російського газу в січні 2009 р. показали вразливість країн ЄС в галузі енергозабезпечення». «Сьогодні ЄС намагається виробити таку зовнішню енергетичну політику, яка могла б протидіяти енегетичним викликам майбутнього та залежності від одного постачальника газу» (с. 138). «Україна у сфері енергетики пов'язана з інтересами ЄС щодо Росії». «Україна є важливим енергетичним транспортним коридором для Європейського Союзу, адже основні обсяги російського і центральноазатського газу транспортуються по українській газотранспортній системі» (с. 139).

4586. Шнирков, О. І.
Економічна асоціація України з ЄС та угоди з іншими країнами / О. І. Шнирков // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 1 (42). – С. 54-57. – Бібліогр.: 11 назв.

4587. Шпачук, В.
Основні виклики процесу трансформації публічного управління та державної служби в Україні у контексті виконання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом / В. Шпачук // Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 17 квіт. 2018 р.). – Чернівці, 2018. – С. 173-176.

Режим доступу: http://rieirs.org.ua/images/2018/konf_vii_2018/mat_rpneptnp_VIII_2018.pdf. – Дата: 18.12.2020. Угода про асоціацію з Європейським Союзом, укладена 27 червня і ратифікована 16 вересня 2014 року. «Імплементація Україною Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом (далі – Угода) після її підписання повинна була стати початком суцільної трансформації в Україні, масштабних інституціональних і структурних реформ. Для забезпечення успішної інтеграції до Європейського Союзу нашій державі необхідно виконати цілий ряд завдань різного рівня значення та складності, які стосуються і вимагають реформування багатьох ключових сфер функціонування держави» (с. 173).

4588. Якемчук, Р.
Україна і Європейський Союз / Р. Якемчук // Сучасність. – 1997. – № 10. – С. 95-99.

4589. Ярошко, О. З.
Особливості визнання України Європейським Співтовариством / О. З. Ярошко // Дипломатичні відносини України з країнами світу : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – С. 138-140.

4590. Berezovska, I.
Dynamics of implementation of the association agreement between Ukraine and the EU: prospects and new challenges : [Динаміка імплементації Угоди про асоціацію України з ЄС: перспективи та нові виклики] / I. Berezovska // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2020. – Вип. 145. – С. 17-27. – Бібліогр.: 21 назва.

Див. також №: 96, 97, 162, 1822, 3054, 3667, 3749, 3834, 4218, 4297, 4702, 4707.

Республіка Польща

4591. Алексієвець, Л.
Україна і Польща: шляхи співробітництва (1991–2004 рр.) / Л. Алексієвець, В. Р. Гевко. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – 153 с.

4592. Алексієвець, Л.
Українсько-польські відносини сучасності / Л. Алексієвець, І. Ільчук. – Тернопіль : Вектор, 2016. – 259 с.

4593. Алексієвець, М. М.
Співпраця України і Республіки Польща в оборонно-безпековій сфері : історіографія проблеми (1991–2017) / М. М. Алексієвець, Н. Лис // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2018. – Вип. 21. – С. 97-102. – Бібліогр.: 62 назви.

4594. Афанасьєв, І. Ю.
Польсько-українські відносини 1991–2000 рр.: політична та економічна взаємодія :

автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / І. Ю. Афанасьєв ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ, 2004. – 20 с.

4595. Бабак, О. І.
Політика Польщі щодо України (кінець 80-х – 90-ті роки XX ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / О. І. Бабак ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2002. – 19 с.

4596. Бабак, О. І.
Політичні відносини України та Польщі у 1980–2005 рр. / О. І. Бабак // Поляки на півдні України: історія та сьогодення : у 2 т. – Миколаїв, 2008. – Т. 2. – С. 108-151.

4597. Бондар, В. В.
Співпраця України і Польщі в галузі історичної науки та історичної освіти в 1990–2000-х рр. / В. В. Бондар // Вісник Черкас. ун-ту. Історичні науки. – 2012. – № 23 (236). – С. 35-44. – Бібліогр.: 26 назв.

4598. Бочаров, С. В.
Польсько-українські стосунки в контексті безпеки Причорноморського регіону на рубежі XX–XXI ст. / С. В. Бочаров // Наука. Релігія. Суспільство. – 2011. – № 4. – С. 17-22.

Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/86755/04-Bocharov.pdf?sequence=1. – Дата: 20.10.2020.

4599. Буглай, Н. М.
Польсько-українські економічні взаємини (1995–2005 рр.) / Н. М. Буглай // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2016. – № 1 (41). – С. 53-58. – Бібліогр.: 13 назв.

4600. Бурант, С.
Україна і Польща: до стратегічного партнерства / С. Бурант // Політична думка. – 1997. – № 3. – С. 99-111.

4601. Вітряк, М. М.
Україно-польські зв’язки за часів президента Л. Д. Кучми: політичний і культурний аспект / М. М. Вітряк // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2020. – Вип. 31, т. 1. – С. 4-11. – Бібліогр.: 33 назви.

4602. Владиченко, Л. Д.
Україна та Польща: компаративний аналіз відносин між державами і релігійними інституціями : монографія / Л. Д. Владиченко. – Канів : Родень, 2014. – 368 с. – Бібліогр.: с. 322-365 (391 назва).

4603. Воскобойник, К. В.
Культурно-освітня діяльність Республіки Польща в Україні на сучасному етапі / К. В. Воскобойник // Вісник Черкас. ун-ту. Серія: Історичні науки. – 2019. – № 2. – С. 113-119. – Бібліогр.: 13 назв.

4604. Гевко, В. Р.
Військово-політична співпраця між Україною та Польщею у 1993–2003 рр. / В. Р. Гевко // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – 2004. – Вип. 1. – С. 238-245.

4605. Гевко, В. Р.
Основні тенденції політичного українсько-польського співробітництва в 1993–1996 роках / В. Р. Гевко // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – 2003. – Вип. 3. – С. 364-369.

4606. Гевко, В. Р.
Політично-правові основи розвитку зв'язків між Україною і Польщею в 1991–1993 роках / В. Р. Гевко // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – 2003. – Вип. 2. – С. 243-248.

4607. Гевко, В. Р.
Україна і Польща: до двадцятиріччя співпраці / В. Р. Гевко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2011. – Вип. 6-7: 20-й річниці незалежності України присвячується. – С. 151-160.

4608. Гевко, В. Р.
Україна і Польща: особливості розвитку двосторонніх відносин (1991–2004 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. Р. Гевко ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2005. – 20 с.

4609. Гевко, В. Р.
Україна і Республіка Польща: від багатосторонньої співпраці до стратегічного партнерства / В. Р. Гевко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2010. – Вип. 5, Ч. 1. – С. 140-152.

4610. Гевко, В. Р.
Україна – Польща – НАТО: взаємовідносини і співпраця / В. Р. Гевко // Суспільство: історія, методологія дослідження, практика: матеріали Всеукр. наук.-теорет. конф. (18 черв. 2004 р.). – Тернопіль, 2004. – С. 15-16.

4611. Гевко, В. Р.
Українсько-польські відносини в контексті євроатлантичної інтеграції / В. Р. Гевко // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – 2005. – Вип. 1. – С. 171-175.

4612. Гевко, В. Р.
Українсько-польська співпраця в контексті взаємовідносин з НАТО / В. Р. Гевко // Сторінки історії : зб. наук. пр. – Київ, 2004. – Вип. 19. – С. 9-18.

4613. Гевко, В. Р.
Україно-польське співробітництво в контексті спільного проведення фінальної частини чемпіонату з футболу Евро–2012 / В. Р. Гевко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2012. – Вип. 9. – С. 106-112. – Бібліогр.: 13 назв.

4614. Герасимчук, А.
Україна і Польща: сьогодення і перспективи розвитку / А. Герасимчук // Шляхи становлення незалежності Польщі і України: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали V Міжнар. наук. конф., 15–16 листоп. 2008 р. – Житомир, 2009. – С. 208-213.

4615. Глібов, В.
Українсько-польські взаємини в пострадянський перод. Деякі аспекти політичного й економічного співробітництва / В. Глібов, Д. О. Горун // Політика і час. – 1997. – № 5-6. – С. 15-21.

4616. Горун, Д. О.
Українсько-польські відносини (1991–1997 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / Д. О. Горун ; Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 1999. – 17 с.

4617. Дацків, І.
Становлення українсько-польських дипломатичних відносин наприкінці XX ст. / І. Дацків // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 2, ч. 2. – С. 196-200. – Бібліогр.: 18 назв.

4618. Єндращик, К.
Історичні проблеми та політика пам'яті в польсько-українських стосунках (1991–2017) / К. Єндращик // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліดж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2018. – Вип. 3-4. – С. 237-253. – Бібліогр.: 27 назв.

Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/nz_95-96.pdf. – Дата: 19.07.2021.

4619. Зеленько, Г. І.
Проблема українсько-польського партнерства в контексті членства Польщі в НАТО та ЄС / Г. І. Зеленько // Наукові записки Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – 2002. – Вип. 5. – С. 162-164.

4620. Знахоренко, О. М.
Стратегічне партнерство в українсько-польських відносинах: державно-політичний та військовий аспекти / О. М. Знахоренко // Людина і політика. – 2004. – № 3. – С. 29-40.

4621. Ільчук, І.
Україна – Польща: відносини у політичній сфері (1991–2010 рр.) / І. Ільчук // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2014. – Вип. 1, ч. 1. – С. 157-162. – Бібліогр.: 16 назв.

4622. Каліщук, О. М.
Політичні дискусії щодо волинських подій у польському парламенті / О. М. Каліщук // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 29. – С. 563-571.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2017_29_53. – Дата: 22.12.2020. «Подано міркування щодо вшанування жертв Волинської трагедії в парламенті Республіки Польща. Стаття ґрунтується на аналізі стенографічних звітів засідань Сейму, стенограм засідань парламентських комітетів, а також медійних повідомлень, опублікованих в ЗМІ, та матеріалів з Інтернету. Здійснено синтез польських дебатів, висловлено думки щодо політики пам'яті в контексті пам'яті жертв подій на Волині. Проаналізовано дебати й законодавчий процес у польському парламенті в період 1991–2016 рр. стосовно антипольської діяльності ОУН–УПА; розглянуто питання, пов'язані з вшануванням жертв драматичних подій минулого. Відображено еволюцію польської політики пам'яті в Третій Польській Республіці» (с. 563).

4623. Киридон, А. М.
Українсько-польський діалог в умовах революції гідності (2013–2014 рр.) / А. М. Киридон, С. Троян // Intermarum: історія, політика, культура. – Житомир, 2015. – Вип. 2. – С. 277-285.

4624. Киридон, А. М.
Українсько-польські відносини на зламі тисячоліть: становлення, етапи, проблеми / А. М. Киридон // Історичний архів : наук. студії. – Миколаїв, 2008. – Вип. 1. – С. 116-119.

4625. Кіндрат, К.
Українсько-польські стосунки на зламі тисячоліть : монографія / К. Кіндрат, С. Трохимчук. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2002. – 112 с.

4626. Ключук, Ю.
Неофіційні зустрічі Александра Кваснєвського і Леоніда Кучми та їх вплив на формування польсько-української економічної співпраці / Ю. Ключук // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – Чернівці, 2016. – Т. 33-34. – С. 96-101. – Бібліогр.: 15 назв.

4627. Ключук, Ю.
Польсько-українське міжнаціональне порозуміння та примирення крізь призму взаємин президентів (1991–2010 рр.) / Ю. Ключук // Науковий вісник Чернів. ун-ту ім. Юрія Федьковича. Історія. – 2017. – № 1. – С. 59-63. – Бібліогр.: 28 назв.

4628. Ковач, Л. Л.
Українсько-польське економічне співробітництво (1991–1999 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Л. Л. Ковач ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 216 с.

4629. Козирська, А.
Польсько-українські культурні відносини після 1989 р. / А. Козирська // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне, 2009. – Вип. 17. – С. 32-36. – Бібліогр.: 20 назв.

4630. Колесник, В. П.
Україна – Польща: від «рівновіддаленості» до «стратегічного партнерства» (перша половина 90-х років XX століття) / В. П. Колесник // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Міжнародні відносини. – 2009. – № 3. – С. 49-53.

4631. Колесник, В. П.
Український вектор східної політики Республіки Польща у 90-х роках XX століття / В. П. Колесник // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Міжнародні відносини. – 2009. – № 26. – С. 4-8.

4632. Колодяжна, В. В.
Становлення та розвиток договірно-правової бази українсько-польського транскордонного співробітництва (90-ті рр. XX ст. – поч. XXI ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політ. і прав. учень» / В. В. Колодяжна ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, [Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки]. – Харків, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17-18 (10 назв).

4633. Кондратюк, К. К.
Українсько-польське транскордонне співробітництво (1992–2010) / К. К. Кондратюк // Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість. – 2010-2011. – Вип. 3-4. – С. 240-249.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrpol_2010-2011_3-4_19. – Дата: 22.12.2020.

4634. Кондратюк, Т. М.
Україна – Польща: відносини добросусідства та стратегічного партнерства у контексті євроінтеграції / Т. М. Кондратюк, Л. Ф. Кондратюк // Проблеми політичної історії України : зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 5. – С. 236-243.

4635. Кузик, С.
Історико-культурні ресурси українсько-польського прикордоння та особливості їх використання для туристичних цілей / С. Кузик, Д. Литвин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2012. – Вип. 21. – С. 475-482 : табл.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2012_21_40. – Дата: 21.12.2020. «Метою цієї студії є аналіз історико-культурних ресурсів українсько-польського прикордоння, їх оцінка, згрупування існуючих туристичних маршрутів та обґрунтування нових, які б можна було використовувати для широкого загалу, зокрема, для учасників фінальної частини чемпіонату Європи з футболу, яка відбудеться в Україні та Польщі у 2012 р.» (с. 475). «Українсько-польське прикордоння з його найрізноманітнішими історикокультурними і природними ресурсами, які складають високу атрактивну цінність, має увійти до пакету послуг туристичних агенцій, які обслуговуватимуть внутрішніх і зовнішніх туристів. Це сприятиме не лише популяризації унікальних пам'яток історії, архітектури, природи, а й краще завантажить туристичну інфраструктуру України і Польші, що приведе до зростання економічної ефективності туристичної діяльності» (с. 482).

4636. Куницький, М.
Політика Польщі щодо України наприкінці 1980–1990-х років / М. Куницький, О. Обухова // Вісник Прикарпат. ун-ту. Історія. – 2009. – Вип. XVI. – С. 86-92.

4637. Лазарук, М. М.
Особливості політики України та Польщі в інформаційній сфері у контексті європейського вибору (порівняльний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.04 «Політ. проблеми міжнар. систем та глобал. розвитку» / М. М. Лазарук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17-18 (10 назв).

4638. Литвин, М. Р.
Українсько-польські наукові зв'язки у гуманітарній сфері (1991–2016 рр.) / М. Р. Литвин // Проблеми всесвітньої історії : наук. журн. – 2016. – № 2. – С. 203-218. – Бібліогр.: 10 назв.

4639. Лишко, В. В.
Українсько-польські зв'язки в галузі культури 1991–1999 рр. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / В. В. Лишко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 16 с.

4640. Максимець, Б. В.
Сучасні українсько-польські відносини в контексті Волинської трагедії / Б. В. Максимець // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Міжнародні відносини . – 2017. – № 10 (359). – С. 99-105. – Бібліогр.: 27 назв.

4641. Маркевич, О.
Регіональний вимір економічного співробітництва Республіки Польща та України за роки незалежності (на прикладі Житомирської області) / О. Маркевич // Шляхи становлення незалежності Польщі і України: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали V Міжнар. наук. конф., 15–16 листоп. 2008 р. – Житомир, 2009. – С. 246-254. – Бібліогр.: 16 назв.

4642. Матійчик, Я. П.
Співпраця України та Польщі у галузі енергетичної безпеки Європи / Я. П. Матійчик // Стратегічна панорама : наук.-практ. журн. – Київ, 2009. – № 1. – С. 125-131.

4643. Мельник, О. В.
Сучасна Україна та Польща, як зразок для дослідження міфологічної ідеології (2014–2016 рр.), або «історичні копанки» у відносинах України та Польщі / О. В. Мельник // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2016. – Вип. 35. – С. 126-135. – Бібліогр.: 7 назв.

4644. Міндюк, Ю.
Співпраця Польща – Ураїна як базовий вимір створення проекту Міжмор'я / Ю. Міндюк // Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів : зб. матеріалів V Бандерівських читань (Київ, 9 лют. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 222-227.

4645. Моцок, В. І.
Вплив політики західних країн на розвиток українсько-польських взаємовідносин у 90-х роках XX ст. / В. І. Моцок // Людина і політика. – 2001. – № 5. – С. 26-34.

4646. Моцок, В. І.
Посередництво Польщі у поширенні демократії Європейським Союзом щодо України / В. І. Моцок // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. – 2014. – № 27-28. – С. 77-82. – Бібліогр.: 39 назв.

4647. Моцок, В. І.
Сучасні українсько-польські міждержавні відносини: політичний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / В. І. Моцок ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2001. – 20 с.

4648. Нінічук, А. В.
Місця національної пам'яті в сучасних українсько-польських взаєминах (1991–2018 роки) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / А. В. Нінічук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Чернівці, 2019. – 22 с. – Бібліогр.: с. 16-17 (15 назв).

4649. Образ іншого в сусідніх історіях: міфи, стереотипи, наукові інтерпретації : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 15–16 груд. 2005 р. / Ін-т історії України НАН України ; упоряд., ред. Г. В. Касьянов. – Київ, 2008. – 264 с.

> *Зі змісту:* Менджецкій В. Образ України та українців у польських підручниках у 1999–2005 роках. – С. 137-144 ; Кульчицький С. В. Між історією та політикою: досвід роботи українсько-польської та українсько-російської комісій зі шкільних підручників (1990-ті – початок 2000-х рр.). – С. 192-195.
>
> Режим доступу: http://litopys.org.ua/pdf/obraz_konf_2005.pdf. – Дата: 18.03.2021.

4650. Павлюк, А.
Постійність та зміни політичних відносин між Польщею й Україною, викликані наслідками Революції гідності / А. Павлюк // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Міжнародні відносини . – 2017. – № 6 (355). – С. 144-150. – Бібліогр.: 17 назв.

4651. Пачос, Ю. В.
Культурна співпраця України та Польщі в рамках підготовки та проведення «Євро–2012» / Ю. В. Пачос // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Історія : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. XXI. – С. 235-238. – Бібліогр.: 10 назв.

4652. Перевезій, В. О.
Проблеми українсько-польського порозуміння на початку XXI століття та роль релігійних організацій у їх розв'язанні / В. О. Перевезій // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2006. – Вип. 29. – С. 329-340. – Бібліогр.: 20 назв.

> «РПЦ робила усе можливе, аби не допустити візиту в Україну папи Івана Павла II, заблокувати можливість створення нових католицьких дієцезій і навіть заперечити право католицьким священикам проповідувати Євангеліє на «канонічних територіях РПЦ» (с. 330). Отже, як бачимо, Українська православна церква як і Московська патріархія, під омофором якої вона перебуває, все ще знаходяться в полоні старих стереотипів про загрозу католицької експансії на підконтрольні їм канонічні території» (с. 332). «Цей розкол уже сьогодні набув чіткоозначених регіональних форм. Соціологічні дослідження показують, що недружнє ставлення до Польщі, яка асоціюється із «ворожими» НАТО і католицизмом та підтримкою помаранчевих подій в Україні, в основному сформувалося серед населення східних регіонів. Водночас значно покращалося ставлення до поляків у центральному та західному регіонах». «Можна говорити про великі позитивні зрушення, які відбулися у стосунках польської католицької церкви і УГКЦ» (с. 333). «У 2003 році, напередодні 60-ї річниці «Волинської трагедії», католицькі церкви України і Польщі розпочинають черговий етап українсько-польського діалогу» (с. 334). «Утворенню груп порозуміння передувало кілька заяв на тему необхідності польсько-українського примирення, зроблених предстоятелем УГКЦ Любомиром Гузаром» (с. 335). «Отже, початок XXI століття символізується значними позитивними зрушеннями в українсько-польських відносинах. Поштовхом до цього послужило кілька знакових подій: візит папи Івана Павла II у 2001 році та його заклик до примирення двох народів-сусідів, з якими він особисто був поєднаний; відзначення 60-ліття «Волинської трагедії» як акту взаємопрощення та взаємопримирення; помаранчева революція, яка символізувала повернення України до європейської системи цінностей і була гаряче підтримана польським суспільством. Важливими учасниками цих подій стали українські церкви та польський костел» (с. 339).

4653. Пересунько, Т.
Культурна дипломатія України в Польщі після Євромайдану: зміст і організаційна структура / Т. Пересунько // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 50-59.

> «Подається спектр державних і громадських проектів репутаційної політики, позиціонується роль митців і неурядового сектору як рушійної сили інституційних змін в даній галузі» (с. 50).

4654. Піх, О. М.
Політика Республіки Польща щодо агресії Росії в Україні / О. М. Піх // Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість. – 2017. – Вип. 10. – С. 107-114.

4655. Піх, О. М.
Українсько-польські відносини в період президентства Віктора Ющенка (2005–2010): асиметрія очікувань і можливостей / О. М. Піх // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2017. – Вип. 29. – С. 584-604. – Бібліогр.: 71 назва.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2017_29_55. – Дата: 22.12.2020.

4656. Польська солідарність з Майданом / ред.: І. Берлянд, Л. Фінберг, О. Андреєва. – Київ : Дух і Літера, 2020. – 397 с. – (Бібліотека спротиву, бібліотека надії).

4657. Рибак, А. І.
Ставлення поляків до українців: динаміка та визначальні чинники / А. І. Рибак // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – Острог, 2010. – Вип. 4 : Транскордонне співробітництво у контексті перспектив європейської інтеграції України. – С. 153-167 : табл. – Бібліогр.: 15 назв.

З 1991 року. Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2534. – Дата: 20.10.2020.

4658. Роїк, Н.
Вплив інтелігенції та інтелектуалів на подолання конфліктів пам'ятей між Україною та Польщею (1991–2013) / Н. Роїк // Гілея : наук. вісник. – 2020. – Вип. 153, № 2. – С. 469-475. – Бібліогр.: 42 назви.

4659. Сергійчук, І. М.
Сумщина – Польща: грані співпраці (1991–2008 рр.) / І. М. Сергійчук // Історичний архів : наук. студії. – Миколаїв, 2008. – Вип. 1. – С. 132-138. – Бібліогр.: 36 назв.

4660. Сірук, М.
Лех Валенса: «Якби в мене була друга президентська каденція, то я не дозволив би, щоб Польща ввійшла в ЄС без України» / М. Сірук // День. – 2011. – № 174 (29 вересня).

4661. Стоєцький, С. В.
Польща і європейський вибір України: стратегічне партнерство в дії / С. В. Стоєцький // Дослідження світової політики : зб. наук. праць. – 2004. – Вип. 26. – С. 225-240. – Бібліогр.: 22 назви.

4662. Стоєцький, С. В.
Україна в зовнішній політиці Республіки Польща: євроатлантичний та європейський інтеграційний вимір : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політ. ін-ти та процеси» / С. В. Стоєцький ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2007. – 18 с.

4663. Стрільчук, Л. В.
Війни пам'ятників у сучасних українсько-польських відносинах: відгомін минулого чи політизація історичної пам'яті? / Л. В. Стрільчук // Військово-науковий вісник. – 2019. – Вип. 32. – С. 168-180.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2019_32_15. – Дата: 22.12.2020.

4664. Стрільчук, Л. В.
Інституційні складові українсько-польських гуманітарних взаємин і співробітництва : монографія / Л. В. Стрільчук, В. Стрільчук. – Луцьк : Волин. старожитності, 2013. – 258 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 175-195.

4665. Стрільчук, Л. В.
Питання етнічних меншин у відносинах між Україною та Польщею / Л. В. Стрільчук // Історичні студії Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 2. – С. 96-102. – Бібліогр.: 14 назв.

4666. Стрільчук, Л. В.
Питання опіки над місцями національної пам'яті в сучасних українсько-польських взаєминах / Л. В. Стрільчук // Літопис Волині. – 2015. – Чис. 14. – С. 65-70. – Бібліогр.: 25 назв.

4667. Стрільчук, Л. В.
Роль засобів масової інформації у сучасних українсько-польських міждержавних взаєминах / Л. В. Стрільчук // Науковий вісник Чернів. ун-ту ім. Юрія Федьковича. Історія. – 2016. – № 2. – С. 141-146. – Бібліогр.: 23 назви.

4668. Стрільчук, Л. В.
Україна в польській східній політиці 1989–1999 рр. / Л. В. Стрільчук // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2008. – Т. 3. – С. 515-519.

4669. Стрільчук, Л. В.
Україна – Польща: від добросусідських відносин до стратегічного партнерства (кінець XX – початок XXI ст.) : монографія / Л. В. Стрільчук. – Луцьк : Волин. старожитності, 2013. – 608 с.

4670. Стрільчук, Л. В.
Українсько-польські міждержавні відносини наприкінці XX – на початку XXI століття у вітчизняній історіографії / Л. В. Стрільчук // Літопис Волині. – 2010. – Чис. 8. – С. 111-122. – Бібліогр.: 129 назв.

4671. Стронський, Г. Й.
За згодою й незгодою Кліо. Про співробітництво польських та українських істориків у 1991–2015 рр. / Г. Й. Стронський // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – 2016. – № 3 (328). – С. 161-167. – Бібліогр.: 26 назв.

4672. Третякова, О.
Відносини України та Республіки Польща в контексті волинської трагедії (1991–2016 рр.) / О. Третякова // Українознавство. – 2017. – № 1-2 (62-63). – С. 189-192.

4673. Трофимович, В. В.
Політичні відносини України та Республіки Польща. 1991–2010 рр. / В. В. Трофимович // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – Острог, 2010. – Вип. 4 : Транскордонне співробітництво у контексті перспектив європейської інтеграції України. – С. 121-133.

Режим доступу: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2534. – Дата: 20.10.2020.

4674. Хахула, Л. І.
Україна й українці в офіційному та медійному дискурсах сучасної Польщі (перша половина 1990-х років) / Л. І. Хахула // Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість. – 2010-2011. – Вип. 3-4. – С. 222-233.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrpol_2010-2011_3-4_17. – Дата: 22.12.2020.

«Особливу увагу приділено дискурсам польської влади та мас-медій, як соціальним інститутам, що творять і поширюють стереотипи. Результатами проведеного аналізу підтверджено, що в офіційних документах польської влади щодо українських питань (ухвалах, відозвах, договорах) переважали позитивні стереотипи українців, як «рівних та близьких» полякам, народу з історичним правом на національне самовираження тощо. Натомість у популярних польських газетах образи України та українців, поряд із позитивними, мали або нейтральне забарвлення, або ж були негативними» (с. 222).

4675. Чорна, Н. М.
Політика Польщі щодо України: акценти й тенденції розвитку в 1991–2015 рр. / Н. М. Чорна // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – 2018. – Вип. XXVI. – С. 271-276. – Бібліогр.: 8 назв.

4676. Чорна, Н. М.
Польсько-українські міждержавні взаємини у світлі новітніх викликів та ризиків (2015–2017 рр.) / Н. М. Чорна // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2017. – Вип. 26. – С. 141-159. – Бібліогр.: 23 назви.

4677. Чорна, Н. М.
Україна в зовнішній політиці Республіки Польща (1991–2015 рр.) / Н. М. Чорна // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 19. – С. 121-130.

4678. Шаповал, Ю. І.
Торкнутись історії / Ю. І. Шаповал ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ : Парлам. вид-во, 2017. – 501 с.

Зі змісту: Спільна польсько-українська робоча група. 17 років існування і 5 років з Янушем Куртикою. – С. 25-50.

4679. Янків, М.
Україна і Польща: стратегічне партнерство в системі геополітичних координат / М. Янків. – Львів : Світ, 2011. – 398 с.

4680. Ярошенко, В.
Польща і Україна в умовах стратегії руху Європи до інформаційного суспільства / В. Ярошенко // Шляхи становлення незалежності Польщі і України: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали V Міжнар. наук. конф., 15–16 листоп. 2008 р. – Житомир, 2009. – С. 285-293. – Бібліогр.: 10 назв.

4681. Lys, A.
Ukrainian-polish relations of the present in the humanitarian sphere (1991–2017) : [Українсько-польські відносини сучасності у гуманітарній сфері (1991–2017)] / A. Lys // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2019. – Вип. 22. – С. 82-88. – Бібліогр.: с. 87-88.

Див. також №: 47, 276, 277, 313, 353, 359-362, 3426, 3430, 4502.

Велика Британія

4682. Білоусов, М. М.
Дипломатичне представництво України у Великій Британії: перші кроки (1992–1994) / М. М. Білоусов // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2002. – Вип. 4. – С. 32-46.

4683. Бойко, Н. І.
Міграційна політика Сполученого Королівства та міграція з України (1990–2020 рр.) / Н. І. Бойко // Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Історичні науки. – 2020. – Вип. 31. – С. 41-49. – Бібліогр.: 26 назв.

4684. Бровко, А. Г.
Співробітництво України та Великобританії в контексті сучасних міжнародних відносин: політичний вектор / А. Г. Бровко // Проблеми міжнародних відносин. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 15. – С. 109-128. – Бібліогр.: 18 назв.

4685. Грубінко, А.
Політика Великої Британії щодо України в контексті розвитку зовнішньої політики і політики безпеки Європейського Союзу / А. Грубінко // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2017. – Вип. 19. – С. 222-230.

4686. Грубінко, А.
Україна у зовнішній політиці Великої Британії: новітній етап міждержавних відносин (2005–2009 рр.) / А. Грубінко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2010. – Вип. 19. – С. 285-302. – Бібліогр.: 34 назви.

4687. Кулачинський, М. М.
Британський захист сучасної України: гуманітарна допомога та «холодний розрахунок» / М. М. Кулачинський // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – 2014. – Вип. 53. – С. 115-123.

4688. Лялька, Ю. М.
Особливості реалізації публічної дипломатії Великої Британії в Україні / Ю. М. Лялька // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 149, ч. 3. – С. 38-41. – Бібліогр.: 15 назв.

4689. Мазур, О. О.
Встановлення та налагодження відносин між Великою Британією та Україною, 1992–2004 рр. / О. О. Мазур // Історичні і політологічні дослідження. – 2010. – № 1-2. – С. 294-300.

4690. Песенті, М.
Українська культурна та публічна дипломатія у Великій Британії (2014–2015 роки) / М. Песенті // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 60-66.

> Аналіз «шляхів та способи донесення української позиції до британців», «еволюція британської суспільної думки щодо України за два роки після Євромайдану, тобто з 2013 до 2016 року» (с. 60).

4691. Хандогій, В. Д.
Співпраця України зі Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ір-

ландії / В. Д. Хандогій // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2013. – Вип. 14. – С. 508-520.

4692. Черінько, І.
Українсько-британські відносини : історія та сучасність / І. Черінько // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2009. – Вип. 43. – С. 313-321. – Бібліогр.: 17 назв.

Сполучені Штати Америки

4693. Бабанін, О. С.
Розвиток українсько-американської співпраці в науково-технічній сфері / О. С. Бабанін // Науково-технічна інформація. – 2010. – № 4. – С. 16-21.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2010_4_6. – Дата: 23.06.2021.

4694. Бурейко, Н.
Місце України в зовнішньополітичній стратегії США на пострадянському просторі / Н. Бурейко // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2010. – Т. 13. – С. 104-107.

Режим доступу: https://bit.ly/2UeRn8y. – Дата: 31.01.2020.

4695. Василиця, О. Б.
Торговельно-економічні відносини України та США на сучасному етапі / О. Б. Василиця // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Миколаїв, 2017. – Вип. 17. – С. 38-42.

Режим доступу: http://global-national.in.ua/archive/17-2017/11.pdf. – Дата: 23.06.2021.

4696. Васильченко, О.
Зовнішньополітичний дискурс адміністрації Барака Обами в контексті сучасного сприйняття американським суспільством політичних подій в Україні / О. Васильченко // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 11-18.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_4. – Дата: 23.06.2021.

4697. Габор, Н. Б.
Англомовна американська преса : шлях до позитивного іміджу незалежної України (1991–1994 рр.) / Н. Б. Габор // Збірник праць Наук. дослід. центру періодики. – Львів, 1995. – Вип. ІІ. – С. 180-194. – Бібліогр.: 32 назви.

4698. Габор, Н. Б.
Політичний портрет Української держави на сторінках «New York Times» / Н. Б. Габор // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Журналістика. – 1993. – Вип. 18. – С. 36-41.

4699. Годлюк, А.
Стратегічне партнерство в форматі особливих відносин між Україною і США / А. Годлюк // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 27-40.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_6. – Дата: 23.06.2021.

4700. Жигайло, В. М.
Сучасний стан та перспективи співробітництва України та США / В. М. Жигайло // S.P.A.C.E. Society, Politics, Administration in Central Europe : електрон. наук.-практ.

журнал. – Одеса, 2017. – Вип. 5. – С. 38-42.

Режим доступу: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8034/Zhyhailo%20SPACE%20%e2%84%96%205_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y. – Дата: 23.06.2021.

4701. Журавльова, Л.
Американсько-українські відносини у сфері космічної діяльності (комерційний аспект) / Л. Журавльова // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 63-72.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_10. – Дата: 23.06.2021.

4702. Іваннікова, І.
Економічні санкції США і країн ЄС проти Росії як інструмент урегулювання української кризи 2014 р. / І. Іваннікова // Емінак. – 2014. – № 3-4 (9). – С. 104-110. – Бібліогр.: 24 назви.

4703. Комарова, Л. В.
Становлення й розвиток стратегічного партнерства Україна–США у 90-ті рр. XX ст. / Л. В. Комарова // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 3. – С. 368-372. – Бібліогр.: 12 назв.

4704. Крапівін, О. В.
Політика США щодо України на початку її незалежності / О. В. Крапівін // Вісник Донец. нац. ун-ту. Сер. Б.: Гуманітарні науки. – 2008. – № 1. – С. 123-132.

4705. Леванчук, І. В.
Американсько-українське партнерство після анексії Криму / І. В. Леванчук // Держава і право. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – Вип. 79. – С. 186-207.

Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-79-_2018_.pdf. – Дата: 1.04.2019. «Визначено ключові інтереси України щодо США. Зосереджено увагу на військово-технічному партнерстві, яке б дозволило Україні у довгостроковій перспективі стати важливим безпековим союзником США в регіоні. Акцентовано на допомозі США у проведенні реформ, включно з наглядом з боку США над певним блоком реформ у тісній координації з країнами ЄС. Показано нове позиціонування Америки, що передбачає більшу гнучкість у втручанні в проблеми і конфлікти, що виникають у різних точках світу. Зроблено висновок про роль міжнародної підтримки США у стримуванні російської агресії, зокрема координаційна роль у збереженні санкційного режиму щодо Росії» (с. 186).

4706. Тодоров, І. Я.
Відродження концепції Міжмор’я в контексті українсько-американських відносин / І. Я. Тодоров // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 108-115.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_16. – Дата: 23.06.2021.

4707. Толстов, С.
Позиція США і ЄС щодо врегулювання конфлікту на сході України / С. Толстов // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – 2015. – Вип. 1 (43). – С. 43-47. – Бібліогр.: 23 назв.

4708. Хандогій, В. Д.
Україна – США: 20 років стратегічного партнерства (1996–2016) / В. Д. Хандогій // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 17 : 25 років Незалежності України: виклики державотворення. – С. 36-40.

«22 листопада 1994 року в Білому домі було підписано «Хартію українсько-американського співробітництва» – наш перший засадничий документ, у якому ще не було згадки про «стратегічний» рівень цих відносин. І лише під час візиту до Вашингтона міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка в жовтні 1996 року вперше було чітко заявлено, що Україна та США визначають свої двосторонні відносини як «стратегічне партнерство» (с. 37).

4709. Худолій, А.
Американсько-українські відносини в світлі викликів XXI століття / А. Худолій // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 115-122.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_17. – Дата: 23.06.2021.

4710. Чекаленко, Л. Д.
Україна – США: дилеми стратегічного партнерства / Л. Д. Чекаленко // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 122-127.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_18. – Дата: 23.06.2021.

4711. Шамборовський, Г. О.
Розвиток стратегічного партнерства між Україною та США в умовах військового конфлікту з Російською Федерацією / Г. О. Шамборовський // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 28-32.

Див. також № 262.

Китайська Народна Республіка

4712. Білоконь, О.
Особливості сучасного етапу розвитку українсько-китайських наукових зв’язків / О. Білоконь // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 2, ч. 2. – С. 205-209.

4713. Величко, В. В.
Співпраця регіонів України і Китаю у контексті економічної децентралізації: від формалізації до реальностей / В. В. Величко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2016. – Вип. 23. – С. 70-79.

4714. Власенко, Л. В.
Стратегічні пріоритети та засоби розвитку зовнішньоторговельних відносин України з КНР в умовах глобалізації : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.02 «Світове господарство та міжнар. екон. відносини» / Л. В. Власенко ; Запоріз. ін-т економіки та інформ. технологій. – Запоріжжя, 2017. – 282 с.

4715. Герасимчук, С.
Україна – Китай після 2014: нова сторінка у відносинах. Можливості і перспективи, перешкоди і ризики / С. Герасимчук, Ю. Пойта. – Київ, 2018. – 16 с.

Зі змісту: Поступове «розморожування» економічних відносин після 2014 р. – С. 6-9.

Режим доступу: http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/14704.pdf. – Дата: 10.02.2021.

4716. Головко, О. П.
Практика співробітництва у видівничій галузі між Україною і Китаєм: досвід видавничого дому «Гельветика» і China Renmin University Press / О. П. Головко // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 167-169.

4717. Голод, В. Ю.
Китай та Україна: перспективи розвитку торговельно-економічних відносин після вступу України до СОТ / В. Ю. Голод // Україна – Китай: діалог і взаємозбагачення культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2008. – С. 43-46.

4718. Денисенко, В. І.
Спроби активізації українсько-китайської співпраці за режиму В. Януковича / В. І. Денисенко // Вчені записки Таврійс. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2020. – Т. 31 (70), № 4. – С. 8-23. – Бібліогр.: 64 назви.

4719. Дуна, Н. Г.
Культурні виміри українсько-китайського співробітництва / Н. Г. Дуна, А. П. Матвієнко // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 174-176.

4720. Жалоба, И.
Новый Шелковый путь: сложности и перспективы украинского участия / И. Жалоба // Украинско-китайские отношения: неизвестные страницы истории и современность. – Киев, 2016. – С. 159-179. – Библиогр.: 68 назв.

4721. Іванова, Т. Ю.
Історія розвитку українсько-китайського співробітництва у науково-технічній сфері на сучасному етапі / Т. Ю. Іванова, Д. О. Ковалевич // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 188-191. – Бібліогр.: 8 назв.

4722. Кіпцар, І. А.
Діяльність спільної українсько-китайської комісії з науково-технічного співробітництва як фактор оптимізації сучасних двосторонніх відносин України і КНР / І. А. Кіпцар // Східний світ. – 2007. – № 4. – С. 53-56.

4723. Кіпцар, І. А.
Етапи та перспективи українсько-китайського співробітництва в галузі культури (1991–2001 рр.) / І. А. Кіпцар // Сходознавство. – 2003. – № 21/22. – С. 67-72.

4724. Кіпцар, І. А.
Міжпарламентське співробітництво України та КНР (1992–2002 рр.) / І. А. Кіпцар // Сходознавство. – 2008. – № 44. – С. 38-47.

4725. Кіпцар, І. А.
Українсько-китайські відносини в період 1992–2002 рр. : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / І. А. Кіпцар ; Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України. – Київ, 2006. – 219 с.

4726. Козій, О.
Українсько-китайські взаємовідносини у галузі культури на початку XXI століття /

О. Козій, О. Горбачик // Емінак. – 2015. – № 4. – С. 111-115. – Бібліогр.: 20 назв.

4727. Кондратенко, О. Ю.
Україна і Китай: стратегія взаємовідносин / О. Ю. Кондратенко // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 195-199. – Бібліогр.: 7 назв.

4728. Кошовий, С.
Україна і КНР: історичний аспект та візія майбутнього / С. Кошовий // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2017. – Вип. 18. – С. 621-632. – Бібліогр.: 18 назв.

4729. Кун, А.
Товарооборот между Украиной и Китаем: 1992–2002 гг. / А. Кун // Східний світ. – 2003. – № 2. – С. 54-57.

4730. Лещенко, Л. О.
Політична взаємодія України й КНР – погляд у XXI століття / Л. О. Лещенко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2002. – Вип. 7 : Зовнішня політика та дипломатія: теорія, історія, практика. – С. 210-213.

4731. Лещенко, Л. О.
Україна – Китай: підсумки та нові обрії співробітництва / Л. О. Лещенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2002. – Вип. 2. – С. 346-363.

4732. Лещенко, Л. О.
Українсько-китайські відносини: здобутки і перспективи / Л. О. Лещенко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2001. – Вип. 5 : Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності. – С. 149-154.

4733. Нікішенко, С. О.
Україна – Китай: стелися, шовковий шлях / С. О. Нікішенко // Віче. – 1997. – № 4. – С. 134-142.

4734. Пархоменко, Н. О.
Проблеми та перспективи розвитку міжнародної торгівлі між Україною та Китаєм / Н. О. Пархоменко // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 400-402.

4735. Погорєлова, І. С.
Сучасні українсько-китайські відносини : історія становлення та розвитку / І. С. Погорєлова // Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Історичні науки. – 2010. – № 19 (206). – С. 80-89.

4736. Полушкіна, Т. В.
Україна та Китай: перспективне співробітництво / Т. В. Полушкіна // Україна – Китай: діалог і взаємозбагачення культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2008. – С. 64-66.

4737. Ричка, М. А.
Взаємовигідний трансфер досвіду новітніх технологій авіагалузі України з КНР / М. А. Ричка // Україна – Китай: діалог і взаємозбагачення культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2008. – С. 67-69.

4738. Руденко, С. В.
Історія українсько-китайського співробітництва / С. В. Руденко // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. пр. – Одеса, 2019. – С. 411-415.

4739. Скрипник, О. М.
Україно-китайські відносини на початку XXI ст. / О. М. Скрипник // Всесвітня історія та актуальні проблеми міжнародних відносин : ст. та матеріали Міжнар. наук.-прак. конф., присвяч. пам'яті професора Г. Л. Бондаревського. – Луганськ, 2010. – Ч. 1.

Режим доступу: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/364/1/Ukrayino-kytays%27ki%20vidnosyny.pdf. – Дата: 1.03.2021.

4740. Троян, С. С.
Сучасні відносини Україна – КНР: проблеми і перспективи / С. С. Троян // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. – 2018. – Вип. 1. – С. 86-95. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/irtpa_2018_1_10. – Дата: 10.02.2021.

4741. Україна – Китай – 25 років співробітництва: результати та перспективи. «Один пояс, один шлях» : монографія / Ін-т всесвіт. історії НАН України ; наук. ред.: О. М. Олійник, Я. Ши. – Київ, 2018. – 392 с.

4742. Ушакова, О. А.
Україна і Китай: історія та перспективи взаємодії / О. А. Ушакова, О. А. Кирилюк // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 254-257.

4743. Черкасова, В. В.
Зовнішньоторговельні пріоритети України у співробітництві з КНР / В. В. Черкасова // Формування ринкової економіки. – 2011. – № 26. – С. 103-112

4744. Черник, П.
Україна – Китай: стан та перспективи взаємин / П. Черник, Г. Батищева // Держава і право. – 2010. – Вип. 50. – С. 642-652.

4745. Шевчук, О. В.
Українсько-китайські взаємовідносини у контексті творення системи безпеки Азіатсько-Тихоокеанського регіону / О. В. Шевчук // Політичні науки. – 2004. – Вип. 20. – С. 128-133.

4746. Шевчук, О. В.
Українсько-китайське співробітництво на рубежі XX–XXI століття / О. В. Шевчук // Політичні науки. – 2004. – Вип. 20. – С. 21-29.

4747. Шипотілова, О. П.
Сторінки історії співробітництва Одеського національного морського університету з Китайською Народною Республікою / О. П. Шипотілова, А. В. Кожанов // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 136-139. – Бібліогр.: 6 назв.

4748. Яструбський, М. Я.
Основні засади і напрямки китайсько-української співпраці в економічній, науко-

во-освітній і культурній сферах / М. Я. Яструбський, Л. А. Малюга // Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. – Київ, 2020. – С. 270-273.

3. ЯДЕРНЕ РОЗЗБРОЄННЯ

4749. Василенко, В. А.
Щоб Україна стала суверенною державою, а її незалежний статус визнав увесь світ, було потрібно позбутись ядерної зброї / В. А. Василенко // Український тиждень. – 2014. – № 15. – С. 6-10.

4750. Видрін, Д.
Україна на ядерних гойдалках (учора, сьогодні, завтра) / Д. Видрін // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 76-82.

4751. Галака, С. П.
Проблема компенсації Україні вартості ядерних боєголовок, розміщених на її території / С. П. Галака // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2002. – № 7. – С. 91-95. – Бібліогр.: 17 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3fsFy5x. – Дата: 4.08.2020. «В результаті російсько-українських переговорів у Ялті у вересні 1993 року вдалося підписати ряд важливих документів, що регулювали питання утилізації ядерних боєзарядів та надання Україні відповідних компенсацій за вилучені з боєзарядів ядерні матеріали. Серед них була і Угода щодо утилізації ядерних боєзарядів» (с. 92). «Найбільш складною виявилась проблема компенсації Україні Росією вартості матеріалів, що розщеплюються, видобутих із тактичних ядерних боєприпасів, вивезених з території України на територію Російської Федерації. Це питання знайшло своє вирішення лише після підписання у Києві 31 травня 1997 року Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією. 30 жовтня 1997 року було підписано Угоду між урядами Російської Федерації та України про взаємний залік заборгованості за поставлені енергетичні ресурси та за матеріали, що розщеплюються. Згідно Угоди, вартість матеріалів, що розщеплюються, видобутих з тактичних ядерних боєприпасів, вивезених з території України на територію Російської Федерації в 1991–1992 роках, складає 450 млн. долл. США. В рахунок компенсації Росією вартості матеріалів, що розщеплюються, на вищевказану суму, мало бути зараховано 250 млн. 170 тисяч доларів США заборгованості України за поставки з Росії у 1993–1994 роках нафти, нафтопродуктів та інших матеріальних ресурсів» (с. 93). «Звичайно, вартість поставленого Росією для українських АЕС ядерного палива, що визначалась в результаті переговорів та взаємних поступок, була лише частковою компенсацією за вивезені ядерні боєзаряди» (с. 94). «Те, що Україні вдалося отримати суттєву компенсацію у вигляді ядерного палива, можна вважати успіхом» (с. 95).

4752. Галака, С. П.
Шлях України до набуття без’ядерного статусу та його наслідки для режиму ядерного нерозповсюдження : спец. вип. / С. П. Галака, Г. М. Перепелиця ; ред. О. Бондаренко. – Київ : Фоліант, 2015. – 77 с.

4753. Гай-Нижник, П. П.
Будапештський меморандум: передумови і наслідки (не)гарантії національної безпеки України / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 114. – С. 366-378. – Бібліогр.: 62 назви.

Також: Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. – Київ, 2018. – С. 43-70.

4754. Говоруха, В. В.
До питання військової доктрини України / В. В. Говоруха // Схід : аналіт.-інформ. журн. – 1995. – № 3. – С. 14-17.

«Україна, проголошенням без'ядерного статусу та приєднанням до ДНЯЗ (будучи третьою у світі за потужністю ядерного арсеналу державою), добровільною відмовою від тактичної та стратегічної ядерної зброї створила прецедент, отримавши за Тристоронньою угодою невелку матеріальну компенсацію та Меморандум про гарантію безпеки. Цінність такого «Меморандуму» досить сумнівна, адже це не більше ніж «записка для пам'яті» (лат.)». «Цілком логічним, після одностороннього ядерного роззброєння, для України було б зосередити зусилля на модернізації збройних сил, на розвитку власних військово-космічних сил, високоточної зброї та зброї на нових фізчних принципах. Але курс на тривалу мінімізацію військового бюджету та пасивний дигресивний характер військової політики відкида на невизначену перспективу вирішення цих проблем». «Коли йдеться про військову загрозу Україні, насамперед мається на увазі поведінка двох сусідів: Румунії та Росії – саме ці країни на офіціному та неофіційному рівні заявляють про наявність ряду невирішених проблем у стосунках з нашою державою, а саме проблем територіальних» (с. 16).

4755. Дубинин, Ю. В.
Как Украина стала безъядерным государством / Ю. В. Дубинин // Международная жизнь. – 2004. – № 1. – С. 86-103 ; № 2. – С. 78-95.

4756. Жарченко, Д.
Проблеми реалізації угод по гарантуванню безпеки (на прикладі Будапештського меморандуму) / Д. Жарченко // Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (30–31 жовт. 2015 р.). – Миколаїв, 2015. – С. 54-58.

4757. Кондратенко, О. Ю.
Процес ядерного роззброєння і Україна / О. Ю. Кондратенко // Науковий вісник Ін-ту міжнар. відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм. – 2011. – № 4. – С. 75-79.

4758. Костенко, Ю.
Історія ядерного роззброєння України / Ю. Костенко. – Київ : Ярославів Вал, 2015. – 463 с. : фот.

Це перша книга, присвячена історії ядерного роззброєння України. На основі документів, у тому числі – закритих, а також публікацій у західних, російських та українських ЗМІ, невідомих загалові фактів про кулуарну частину процесу, книга дає вичерпну відповідь на запитання, яке стало особливо актуальним після початку військової агресії Росії проти України у 2014 році: «Хто винен, що Україна віддала ядерну зброю?».

4759. Кулик, В. М.
Далі буде... : [проблеми ядерної зброї в Україні] / В. М. Кулик // Сучасність. – 1993. – № 10. – С. 90-93.

4760. Лагно, А. А.
Україна у статусі без'ядерної держави: соціально-політологічний аналіз / А. А. Лагно // Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз май-

бутнього : зб. тез XIV Всеукр. студ. наук.-практ. конф., Харків, 14 трав. 2014 р. – Харків, 2014. – С. 137-138.

4761. Любовець, О. М.
Фантомні болі Імперії. Чи могла Україна втратити Крим у 1990-х? / О. М. Любовець // Наш Крим : зб. ст. – 2016. – С. 287-296.

Найбільше загострення стосунків між країнами було у 1992–1993 рр. – у період переговорів про відмову України від ядерного статусу.

4762. Ляшенко, О. О.
Участь України у процесі демілітаризації Європи (1991–1995 рр.) / О. О. Ляшенко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. досліджень НАН України. – 2006. – Вип. 30 : Курасівські читання – 2015, кн. 2. – С. 312-329.

4763. Покась, М. С.
Концептуальна еволюція політики США в питанні денуклеарізації України (1991–1997 рр.) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.02 «Всесвіт. історія» / М. С. Покась ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2001. – 158 с. – Бібліогр.: с. 146-158.

4764. Потєхін, О. В.
Політика США у сфері нерозповсюдження ядерної зброї та Україна / О. В. Потєхін // Американська історія та політика. – 2016. – № 1. – С. 100-108.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_1_15. – Дата: 23.06.2021.

4765. Потєхін, О. В.
Ядерне роззброєння України у контексті її відносин з США та РФ / О. В. Потєхін // Агора. – Київ, 2016. – Вип. 16 : Зброя та культура як чинники зовнішньої політики України. – С. 16-22.

«У статті розглядаються окремі аспекти політики США у сфері нерозповсюдження ядерної зброї та спільні зусилля Вашингтона й Москви щодо позбавлення Києва його успадкованого від СРСР ядерного арсеналу у 1991–1996 рр. Показано наслідки порушення «запевнень» Будапештського меморандуму 1994 р. та відсутність засобів стримування російської агресії в без'ядерної України» (с. 16).

4766. Прийдун, С.
Будапештський меморандум в контексті ядерного роззброєння України / С. Прийдун // Україна – Європа – Світ = Ukraine – Europe – World : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль, 2016. – Вип. 17. – С. 106-114.

Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6943/1/Pryidun.pdf. – Дата: 3.07.2020. Угода містить пункти, що надають гарантії суверенітету та безпеки Україні. Зазначений меморандум є юридичним актом. В 1995 році Генеральна Асамблея ООН прийняла меморандум як офіційний документ. «Порушення РФ територіальної цілісності, суверенітету України, призвело до глибокої кризи міжнародних відносин. Більше того, РФ відмовляється від переговорів у Будапештському форматі, намагаючись дистанціюватись від політико-дипломатичного вирішення деокупації території України. Агресія Росії проти держави, яка добровільно відмовилась від ядерного потенціалу в обмін на гарантії безпеки поставила під сумнів усю систему безпеки в Європі та світі, а також стала серйозним випробовуванням для режиму непоширення ядерної зброї, нівелювавши ДНЯЗ» (с. 113).

4767. Ткачук, А. П.
Відмова від ядерної зброї в політичному дискурсі українських партій першої половини 1990-х рр. / А. П. Ткачук // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 144, ч. 1. – С. 133-137. – Бібліогр.: 17 назв.

4. ДИПЛОМАТИЧНА ІСТОРІЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

4768. Бондар, І. В.
Культурна дипломатія першої леді України / І. В. Бондар, І. В. Богінська // Вісник студ. наук. т-ва ДонНУ ім. Василя Стуса. – 2020. – Т. 2, № 12. – С. 26-31. – Бібліогр.: 15 назв.

4769. Гуменюк, Б. І.
Національна дипломатія сучасної доби: нові виклики і завдання / Б. І. Гуменюк // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2011. – Вип. XII. – С. 472-491.

4770. Гуменюк, Б. І.
У процесі становлення: порівняльний аналіз дипломатичних служб України та іноземних держав / Б. І. Гуменюк, В. Блажей // Політика і час. – 1998. – № 11-12. – С. 62-67.

4771. Дещинський, Л.
Проголошення незалежності та визнання її міжнародною спільнотою / Л. Дещинський // Міжнародні відносини України: історія і сучасність. – Львів, 2004. – С. 228-273.

4772. Дипломатія сучасної України : енциклопедичний довідник / Наук. т-во ім. Т. Шевченка [та ін.] ; редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Координац. бюро Енциклопедії Сучас. України НАНУ, 1997. – 83 с. : табл., фот.

4773. Зленко, А. М.
Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко ; голов. ред. Н. Є. Фоміна. – Харків : Фоліо, 2003. – 558 с. : фот.

4774. Кудряченко, А. І.
Місце і роль дипломатичної еліти у визначенні і реалізації зовнішньої політики Української держави / А. І. Кудряченко // Наукові записки Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2010. – Вип. 1 (45). – С. 66-81.

4775. Масловська, О. М.
Політико-правове формування дипломатичної служби України / О. М. Масловська // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. – 2013. – № 3 (23). – С. 180-184.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_2013_3_20. – Дата: 27.05.2021.

4776. Перепелиця, Г. М.
Становлення консульської служби в незалежній Україні / Г. М. Перепелиця // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2017. – Вип. 18. – С. 588-600. – Бібліогр.: 28 назв.

4777. Пізнаємо Україну: 20 років Генеральній дирекції з обслуговування іноземних представництв : наук.-попул. нарис / редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. – Київ : Преса України, 2012. – 391 с. : фото. – (Україна дипломатична ; вип. 4).

4778. Посольства і представництва іноземних держав в Україні / М-во закордонних справ України. – Київ, 1994. – 69 с.

4779. Пухкал, О. Г.
Політико-правові засади сучасної української дипломатії / О. Г. Пухкал // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2002. – Вип. 6. – С. 4-10.

4780. Руденко, Г. М.
Представництва іноземних держав в Україні (статус, протокол, обслуговування, законодавчі акти) : наук.-довід. видання / Г. М. Руденко ; ред. П. О. Кривонос ; Ген. дирекція Київ. міськ. ради з обслуговування інозем. представництв (ГДІП). – Київ : ІВЦ «Планета», 2004. – 352 с. : іл.

4781. Руденко, Г. М.
Україна дипломатична / Г. М. Руденко. – Київ : Ген. дирекція по обслуговуванню інозем. представництв, 1999. – 302 с. : іл.

> Викладено загальні відомості про основні напрями зовнішньої політики України, дипломатичні представництва іноземних держав і міжнародних організацій в Україні, основи дипломатичних зносин та їх особливості в українській дипломатичній практиці. Представлено міжнародні правові акти про міждержавні відносини та права людини, а також законодавчі та правові акти України.

4782. Сорока, М. М.
Світ відкриває Україну : про зовнішню політику Української держави у 90-х роках XX ст. Статті. Документи. Коментарі / М. М. Сорока. – Київ : Київ. правда, 2001. – 782 с. : іл., табл., портр.

4783. Українська дипломатична енциклопедія : у 5 т. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин; заг. ред. Д. В. Табачник. – Харків : Фоліо, 2013. – Присвячується 180-й річниці Київського національного університету.

Т. 1 : А–Ґ. – 526 с.
Т. 2 : Д–К(і). – 494 с.
Т. 3 : К(л)–Н. – 494, [1] с.
Т. 4 : О–С(н). – 468, [1] с.
Т. 5 : С(о)–Я. – 477 с.

XII ПЕРСОНАЛІЇ ДЕРЖАВНИХ, ПОЛІТИЧНИХ І ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

4784. Безручко, О. В.
Вітчизняна кінорежисерська школа: персоналії : монографія / О. В. Безручко ; Київ. міжнар. ун-т. – Київ : КиМУ, 2013 – .
Т. 6. – 2013. – 214 с. : портр.

4785. Брецко, Ф. Ф.
Незалежна Україна : хроніка державотворчого процесу (1991–2009) / Ф. Брецко, А. Дрік, Л. Майор. – Ужгород : Ґражда, 2009. – 262 с.

Зі змісту: Відомі державні, політичні та громадські діячі про державотворчі процеси в Україні 1991–2009 років. – С. 209-213 ; Біографії вищих посадових осіб України. – С. 226-230 ; Біографії прем'єр-міністрів України. – С. 231-245.

4786. Громадські та політичні лідери кримськотатарського народу : інформація станом на 15 травня 1999 року / Укр. незалежний центр політичних досліджень ; уклад. С. Г. Конончук ; ред. Н. Лисюк. – Київ, 1999. – 150 с. – (Персоналії).

4787. Державні політичні та громадські діячі України: політичні портрети : навч. посібник / заг. ред. М. І. Панов. – Київ : Ін Юре, 2002 – .
Кн. 1. – 476 с.

4788. Історія українського парламентаризму: від допарламентських форм органзації політичного життя до сьогодення / Ін-т історії України НАН України ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; авт. кол.: В. А. Смолій (кер.) та ін. – Київ : Дніпро, 2010.
Т. III : Біографії та законоторча діяльність депутатів Верховної Ради України I–VI скликань. – 816 с. : фот.

4789. Кузнецов, В. М.
Україна. Третій шанс : кінодокументи та бесіди з дійовими особами новітньої історії / В. М. Кузнецов, Д. В. Табачник. – Київ : Альтерпрес, 2002. – 580 с.

4790. Політика в особах. (Політичне лідерство на постсоціалістичному просторі: національний і регіональний контексти) : навч. посібник / редкол. : Ф. М. Рудич та ін. – Київ : Парлам. вид-во, 2008. – 352 с.

Зі змісту: Росія, Молдова та Україна: політичне лідерство в умовах модернізації. – С. 241-265.

Режим доступу: https://bit.ly/3vXcM6u. – Дата: 25.03.2021.

4791. Потебенько, М. О.
Прокуратура України. Особистості: життя і долі / М. О. Потебенько. – Київ : Преса України, 2008. – 210, [32] с. : іл., портр.

4792. 500 впливових особистостей : [інформ.-біогр. довідник]. – Київ : Східноукр. біогр. ін-т, 2001 – .
Ч. 2 : Україна. 10 років незалежності, 1991–2001 / ред. В. Б. Федосова . – 2001. – 317 с. : іл., портр. – Імен. покажч.: с. 314-317.

4793. Соціальна мобільність жінок: минуле і сьогодення : довідник / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького; наук. ред. Н. І. Земзюліна. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2015 – .

Вип. 1 : Відомі жіночі постаті світової та вітчизняної політики. – 2015. – 243 с. : портр., фот.

Розділ «Жіноча палітра українського парламенту» вміщує інформацію про жінок-українок, які працювали у керівних структурах вітчизняного політикуму та займалися, чи продовжують займатися, парламентською діяльністю.

4794. Спортивний Олімп України : [довід.-біогр. видання. Кн. 1] / авт.-упоряд. В. В. Болгов ; редкол.: М. П. Костенко та ін. – Київ : Новий світ, 2003. – 319 с. : іл., портр.

4795. Сущенко, О. Г.
Будьмо! (Україна й українці: 1990–2001 роки. Пером журналіста) / О. Г. Сущенко. – 2-ге вид., допов. – Київ : УкрІНТЕІ, 2003. – 199 с. : іл., портр.

4796. Українки в історії. XX–XXI століття / авт. кол.: В. К. Борисенко (відп. ред.), П. П. Кононенко, Є. О. Сверстюк та ін. – Київ : Либідь, 2012. – 288 с. : іл.

4797. Шаров, І. Ф.
100 особистостей України, 1991–2011 / І. Ф. Шаров. – Київ : Арт Економі, 2011. – 471 с. : іл., портр. – 20-річчю Незалежності України присвячено.

Див. також № 1456.

* * * * *

4798. Згурська, М.
Микола Амосов / М. Згурська. – Харків : ПЕТ, 2015. – 128 с.

4799. Шаров, І. Ф.
Вчені України: 100 видатних імен / І. Ф. Шаров. – Київ : АртЕк, 2006. – 488 с.

Зі змісту: Знайти точку опори. Амосов Микола Михайлович (1913–2002). – С. 9-13.

4800. Бадзьо, Ю. В.
Право жити / Ю. В. Бадзьо // Вітчизна. – 1995. – № 9-10. – С. 110-118.

4801. Головко, Т.
Від дисидента до лідера партії : [голова ДемПУ Юрій Бадзьо] / Т. Головко // Трибуна. – 1991. – № 4.

4802. Лодзинська, О. О.
Юрій Бадзьо у світлі документів музею шістдесятництва / О. О. Лодзинська // «Сила безсилих?»: явище дисиденства у творенні незалежної України : матеріали Міжнар. конф. – Київ, 2018. – С. 114-128. – Бібліогр.: 6 назв.

4803. Фиалко, Е. Б.
Флаг и честь / Е. Б. Фиалко // Степ/Step. Нескорений український Донбас : альманах. – Львів, 2018. – Вип. 1 : Що ми знаємо про Донбас? (Історія, постаті, культура, мистецтво). – С. 125-128.

Режим доступу: http://muzey-dokm.pp.ua/wp-content/uploads/2019/03/Almanah-YEvgen-z-Druzhkivky.pdf. – Дата: 4.12.2019. Статтю було опубліковано у газеті «Наша Дружковка», № 28, від 3 грудня 2014 року. «Человеком, спасшим нашу честь, честь дружковчан, и защитившим украинский флаг, стал **Анатолий Водолазский**. В самый разгар «ДНР» в Дружковке, 22 мая, он вышел к памятнику Ленина на акцию протеста, предварительно позвонив в милицию и газету ДНЛ+. Подняв украинский флаг, Анатолий Данилович простоял минут пятнадцать. Затем подъехали «ополченцы» с автоматами...». «Анатолий Водолазский родился в Воронежской области, в селе Морозовка, в 1951 году. В этих местах, по его словам, на украинском языке до сих пор разговаривают чище, чем у нас, на Донбассе. Эти земли принадлежали Украине, но были переданы России в 20-х годах прошлого века» (с. 125). «Он особо политикой не интересовался, однако весенние события его насторожили и испугали. Поначалу Водолазский, чтобы следить за ситуацией, несколько раз ездил с коммунистами в Донецк на митинги. Потом случился захват власти в Славянске, и на горизонте замаячила война... Он понял, что коммунисты поддерживают сепаратистов. Но особенно его возмутило, что со здания горисполкома, как он считает, с ведома мэра В. Гнатенко, скинули украинский флаг и повесили российский. Он воспринял это как личное оскорбление» (с. 126).

4804. Бондарчук, В. О.
Дмитро Гнатюк: оперний співак, музичний режисер, педагог : монографія / В. О. Бондарчук. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2018. – 616 с.

4805. Волкова, І. В.
Внесок **Олеся Гончара** в розбудову української державності в перші роки незалежності / І. В. Волкова, Л. М. Тептюк // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2015. – Чис. 23, вип. 7. – С. 173-183.

4806. Батенко, Т. І.
Опозиційна особистість: друга половина ХХ ст. Політичний портрет **Богдана Гориня** / Т. І. Батенко. – Львів : Кальварія, 1997. – 350 с.

Один із засновників Української Гельсінської Спілки, голова Львівської обласної організації Української Республіканської Партії, член Проводу і Ради УРП, народний депутат України 1-го скликання.

4807. Заріцька-Юнгер, О.
Громадянська позиція кардинала **Любомира Гузара** у час Революції гідності / О. Заріцька-Юнгер, О. І. Єгрешій // Науковий вісник Івано-Франків. богослов. ун-ту ім. Івана Золотоустого «Добрий пастир». Богослов'я. – 2015. – Вип. 7. – С. 248-263. – Бібліогр.: 29 назв.

4808. Климончук, О.
Любомир Гузар / О. Климончук. – Харків : Фоліо, 2019. – 121 с. – (Знамениті українці).

4809. Три дороги. Бесіди Блаженнішого Любомира Гузара з журналістами / уклад. К. Щоткіна. – Львів : Друкарські кунштни, 2013. – 120 с. : іл.

4810. Щоткіна, К.
Любомир Гузар. Хочу бути людиною / К. Щоткіна. – Харків : Vivat, 2017. – 269 с. – (Гордість нації).

4811. Деркач, Л.
... О чем могу рассказать / Л. Деркач. – Київ : Аванпост-Прим, 2008. – 466 с. : ил.

4812. Мустафа Джемилев: «На протяжении десятилетий голос крымских татар не был услышан...» : материалы к биографии, выступления, интервью / сост. Г. Бекирова. – Киев : Стилос, 2014. – 207 с. : портр.

4813. Мусаєва, С.
Мустафа Джемілєв. Незламний / С. Мусаєва, А. Алієв. – Харків : Vivat, 2018. – 256 с. : іл. – (Гордість нації).

4814. Семена, М. М.
Мустафа Джемілєв: людина, яка перемогла сталінізм... : спец. вип. журн. «Кримськотатарське питання» / М. М. Семена. – Сімферополь : Доля, 2010. – 95 с. : іл.

4815. Шлях лідера. Мустафа Джемілєв : статті, виступи, листи / авт. біогр. нарису, заг. ред. Г. Бекірова, упоряд. О. Бондаренко, авт. передм. М. Ф. Маринович. – Київ : Стилос, 2018. – 240 с.

4816. Дзюба, І. М.
Україна у пошуках нової ідентичності : статті, виступи, інтерв'ю, памфлети / І. М. Дзюба ; авт. вступ. сл. М. В. Попович. – Київ : Україна, 2006. – 848 с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

4817. Голобородько, Я. Ю.
Життєвий шлях – «духовні автобани»: до 80-річчя академіка Івана Дзюби / Я. Голобородько // Вісник НАН України. – 2011. – № 7. – С. 65-70.

4818. Мовчанюк, Г. П.
Іменем факту : [про життя і творчість Івана Дзюби] / Г. П. Мовчанюк. – Вінниця : Рогальська І. О., 2015. – 272 с.

4819. Гончарук, Г. І.
Про Рух і його батька [**Івана Драча**] / Г. І. Гончарук // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – 2016. – Вип. 35. – С. 189-201.

4820. Загребельний, М. П.
Іван Драч / М. П. Загребельний. – Харків : Фоліо, 2012. – 121 с. – (Знамениті українці).

4821. Яковлєв, І. В.
Громадсько-політична діяльність Івана Драча : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / І. В. Яковлєв ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Миколаїв, 2018. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16-18 (15 назв).

4822. Яковлєв, І. В.
Життя та громадсько-політична діяльність Івана Драча / І. В. Яковлєв. – Одесса : Астропринт, 2019. – 136 с. : іл., портр.

4823. Яковлєв, І. В.
Постать І. Ф. Драча в новітній історії України / І. В. Яковлєв // Хаджибеївські читання : матеріали наук. конф. з історії України для студентів і аспірантів. – Одеса, 2017. – Вип. 2. – С. 176-183. – Бібліогр.: 14 назв.

4824. Коляда, І. А.
Волонтерська діяльність **С. Жадана** / І. А. Коляда, Ю. Коляда // Наукові праці Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Історичні науки. – 2020. – Т. 30. – С. 396-402. – Бібліогр.: 18 назв.

4825. Жибарєв, М. Є.
«На провокації не відповідатиму! Себе захищатиму!» / інтерв'ю зап. А. Кучеров. [Електронний ресурс]. – [Київ], [2021]. – Режим доступу: https://dpsu.gov.ua/ua/na-provokacii-ne-vidpovidatimu-sebe-zahishchatimu/. – Назва з екрана. – Дата звернення: 3.02.2021.

> «25 років тому [інтерв'ю подано 4 серпня 2017 р. – упоряд.] один із кораблів Чорноморського флоту першим підняв український прапор. 21 липня 1992 року неподалік кримського Донузлава розігрався справжній бойовик. За кораблем СКР-112, який вийшов у відкрите море, почалася погоня». «Проте екіпаж сторожового судна не підкорювався і своєю поведінкою показував, що здаватися не збирається. Про те, що тоді відбувалося у підрозділах Чорноморського флоту та чому офіцери вирішили вдатися до показових дій розповідає безпосередній учасник подій – контр-адмірал запасу Микола Жибарєв». «Почнемо з того, що після розпаду Союзу його називали флотом СНД. Однак, і це головне, керували ним винятково з Москви. І жодних відступів у цьому аспекті не було». «Цікава деталь: молоде поповнення, яким були військовослужбовці строкової служби і призивалися з пострадянських республік ще за старими союзними правилами, повинні були присягати на вірність країнам, звідки прибули. Однак вище керівництво флоту пішло на відвертий обман, запропонувавши їм присягати на вірність... СНД».

4826. Забужко, О. С.
Вибране листування на тлі доби: 1992–2002 : з доданими творами, коментарями, причинками до біографії та іншими документами / О. С. Забужко, Ю. В. Шевельов. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ : Комора, 2013. – 504 с. – (Persona).

4827. Зісельс, Й.
Господи, Ти відкриєш уста мої... Йосиф Зісельс у розмовах з Ізою Хруслінською / Й. Зісельс, І. Хруслінська. – Київ : Дух і Літера, 2017. – 389 с. : фот.

4828. Зленко, А. М.
Українська зовнішня політика: від політичної реальності до політичної необхідності. Виступи. Промови. Інтерв'ю. Статті / А. М. Зленко. – Київ : Преса України, 2003. – 250 с.

4829. Смирнов, С.
Испытание рингом: [боксерські долі тренера **В. Золотарьова** і братів Кличків] / С. Смирнов. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2008. – 269, [2] с. : портр.

4830. Каденюк, Л. К.
Місія – Космос / Л. К. Каденюк. – Київ : Пульсари, 2009. – 328 с. : фот. – (Українці у світовій цивілізації).

> «Ця книга – емоційно насичена розповідь першого космонавта нашої держави, Героя України, народного депутата Верховної Ради України IV скликання, генерал-майора авіації, льотчика-випробувача 1-го класу, кандидата технічних наук Леоніда Каденюка про його політ у космос 1997 року в складі екіпажу космічного корабля «Колумбія».

4831. Каденюк, Л. К.
Образ людини майбутнього (у формі бесіди) / Л. К. Каденюк, О. О. Базалук // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Серія: Філософські науки. – Київ, 2012. – Вип. 13. – С. 8-21.

Режим доступу : http://www.kutep.ua/upload/content/78/nayk-zapiski-13-2012.pdf. – Дата: 12.01.2021. У статі запропонована бесіда двох авторів на тему впливу освіти на людину.

4832. Кармазін, Ю. А.
Конституція, яку ми захищаємо : виступи народного депутата України на пленарних засіданнях Конституційного Суду України у зв'язку з прийнятими рішеннями / Ю. А. Кармазін. – Київ : Логос, 2011. – 202 с.

4833. Кокотюха, А. А.
Виталий Кличко / А. Кокотюха. – Харьков : Фолио, 2009. – 120 с. – (Знаменитые украинцы).

4834. Кудрін, О. В.
Ліна Костенко / О. В. Кудрін. – Харків : Фоліо, 2019. – 120 с. – (Знамениті українці).

4835. Суходуб, З.
Ліна Костенко: Любов'ю – Пам'яттю Причастя / З. Суходуб. – Львів : Апріорі, 2016. – 148 с. : іл.

4836. Кравчук, Л. М.
«Є така держава – Україна» : матеріали з виступів, інтерв'ю, прес-конференцій, брифінгів, відповідей на запитання / Л. М. Кравчук ; упоряд., авт. передм. М. Шпаковатий ; худож. О. Коваль. – Київ : Глобус, 1992. – 223 с. : іл.

4837. Кравчук, Л. М.
На перехрестях української історії / Л. М. Кравчук ; підгот., упоряд., комент. Ю. Комаров. – Київ, 2019. – 344 с. : іл., фот.

Зі змісту: Партія УРСР. Влада. – С. 96-165 ; Трансформація. Від перебудови до незалежності. – С. 166-284 ; Країна і зброя. – С. 284-341.

4838. Кравчук, Л. М.
Одна Україна, єдиний народ: політичні роздуми над записами в щоденнику / Л. М. Кравчук. – Харків : Фоліо, 2010. – 538 с.

4839. Кокотюха, А. А.
Леонід Кравчук / А. А. Кокотюха. – Київ : Укрвидавполіграфія, 2013. – 128 с. : портр.

4840. Короткова, О. В.
Внесок президента Леоніда Кравчука у створення позитивного іміджу української держави в світі / О. В. Короткова // Сторінки історії : зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 31. – С. 181-190. – Бібліогр.: 16 назв.

4841. Литвин, В. М.
Украина: политика, политики, власть. На фоне политического портрета Л. Кравчука / В. М. Литвин. – Киев : Альтернативы, 1997. – 335 с.

4842. Кучма, Л. Д.
Вибрані статті, виступи : у 2 т. / Л. Д. Кучма ; упоряд.: В. М. Литвин, В. А. Смолій. – Київ : Вид. дім «Альтернативи», 2001.
Т. 1 : Вірю в український народ. 1994–1999. – 454 с.
Т. 2 : Україна – європейська держава. 1999–2001. – 367 с.

4843. Кучма, Л. Д.
Зламане десятиліття / Л. Д. Кучма. – Київ : Інформаційні системи, 2010. – 558 с.

У книзі розкрито досвід, успіхи та прорахунки української влади у подоланні глибокої трансформаційної кризи 90-х років, досягнення та невдачі в ході здійснення реформ та забезпечення економічного зростання у 2000–2004 рр. Висвітлено макроекономічні причини кризи та політичні проблеми державотворення, наслідки економічних втрат 2005–2009 рр.

4844. Кучма, Л. Д.
Кроки становлення національної економіки 1994–2004 роки : доповіді та виступи Президента України : офіц. док. : у 2 кн. / Л. Д. Кучма. – Київ : Либідь, 2008.
Кн. 1 : Подолання кризи, радикальні економічні реформи 1994–1999 роки. – 520 с.
Кн. 2 : Утвердження механізмів сталого розвитку. Системне поглиблення трансформаційних реформ 2000–2004 роки. – 544 с.

4845. Кучма, Л. Д.
Про найголовніше / Л. Д. Кучма. – Київ, 1999. – 351 с.

4846. Кучма, Л. Д.
Своїм шляхом: роздуми про економічні реформи в Україні / Л. Д. Кучма. – Київ : Вид. дім «Ін Юре», 2004. – 379 с.

4847. Кучма, Л. Д.
Украина – не Россия / Л. Д. Кучма. – Москва : Время, 2003. – 559 с. : ил.

4848. Кучма, Л. Д.
Україна: європейський вибір : вибрані виступи / Л. Д. Кучма ; упоряд. В. В. Медведчук. – Київ : Вид. дім «Альтернативи», 2003. – 393 с.

4849. Кучма, Л. Д.
Україна – СНД: нові реалії : вибрані виступи, інтерв'ю, прес-конференції / Л. Д. Кучма ; упоряд. В. В. Медведчук. – Київ : Вид. дім «Альтернативи», 2003. – 278 с.

4850. Кучма, Л. Д.
Україна: шляхом реформ : вибрані виступи / Л. Д. Кучма ; упоряд. В. В. Медведчук. – Київ : Вид. дім «Альтернативи», 2003. – 441 с.

4851. Кучма, Л. Д.
Шляхом радикальних економічних реформ / Л. Д. Кучма. – Київ : Поліграфкнига, 1994. – 95 с.

4852. Батенко, Т. І.
Королі СНД: портрети дванадцяти президентів (тенденції та закономірності розвитку в пострадянському просторі) / Т. І. Батенко. – Львів : Кальварія, 2000. – 216 с. – (Політініціатива ; 2).

Зі змісту: Леонід Кучма: демократичний «монарх». – С. 77-95.

4853. Бондаренко, К. П.
Леонид Кучма. Портрет на фоне эпохи / К. П. Бондаренко ; Киев. ин-т проблем управления им. Горшенина. – Харьков : Фолио, 2007. – 631, [1] с. : ил., портр.

4854. Гайдуцький, П. І.
Я завжди з Україною! Л. Кучма / П. І. Гайдуцький. – Київ : ДКС-Центр, 2018. – 608 с.

4855. Гальчинский, А. С.
Записки советника Президента. Десять лет с Президентом Леонидом Кучмой / А. С. Гальчинский ; пер. с укр. В. Я. Звиняцковский. – Киев : Лыбидь, 2013. – 552 с.

4856. Гальчинський, А. С.
Кучма – Президент: десять років системних перетворень / А. С. Гальчинський. – Київ : Либідь, 2018. – 416 с.

4857. Головко, В. В.
«Владу створюють...». Політична біографія Леоніда Кучми / В. В. Головко ; відп. ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2018. – 242 с.

Зі змісту: Леонід Данилович: психологічний портрет. – С. 11-33 ; Антикризовий директор. – С. 35-42 ; Непомітний депутат. – С. 42-57 ; Голова уряду нового зразка. – С. 57-79 ; Прощавай, зброє! – С. 81-92 ; Боротьба за український Крим. – С. 92-99 ; Важкий шлях до Конституції. – С. 100-112 ; Українська «велика депресія». – С. 102-112 ; Інший президент. – С. 147-158 ; Плівки. – С. 158-169 ; Зовнішньополітичні зиґзаґи президента. – С. 169-79 ; Передвиборчий політичний розклад. – С. 181-196 ; Майдан. – С. 196-212 ; Між майданами. – С. 212-236.

Режим доступу: https://bit.ly/2UQqGXM. – Дата: 8.04.2020.

4858. Дорогою честі. Леонід Кучма: штрихи до біографії людини і Президента. – Київ, 1999. – 32 с.

4859. Жолдак, В.
Заглянемо в майбутнє дій Леоніда Кучми: історична місія нового Президента України почалася 19 липня 1994 р. / В. Жолдак // Українська газета. – 1994. – № 15. – С. 1.

4860. Земні шляхи і зоряні орбіти: штрихи до портрета Леоніда Кучми / упоряд.: В. П. Горбулін [та ін.]. – Київ, 1998. – 78 с.

В основу цієї книги покладено спогади співробітників конструкторського бюро «Південне» і Південмашзаводу, які багато років працювали з Леонідом Даниловичем Кучмою.

4861. Ільченко, А. П.
Початок політичної кар’єри Л. Д. Кучми / А. П. Ільченко // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2015. – Вип. 33. – С. 192-201.

4862. Леонід Кучма – 10 років у великій політиці : фотоальбом. – Київ : АДЕФ-Україна, 2008. – 136 с. : іл.

4863. Леонід Кучма. Людина і Президент / упоряд. Н. В. Кальченко ; фотоіл.: А. Г. Бовт, В. Ю. Соловйов. – Київ : Мистецтво, 1998. – 135 с.

4864. Леонід Данилович Кучма. Per aspera ad astra : ювіл. видання / упоряд.: В. Д. Демченко, В. В. Іваненко, І. С. Попова. – Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕС, 2008. – 192 с.

4865. Луканов, Ю. В.
Третій Президент: політичний портрет Леоніда Кучми / Ю. В. Луканов. – Київ : Такі справи, 1996. – 154 с.

4866. Шкабко, С.
Депутатська діяльність Леоніда Кучми в Верховній Раді України (1990–1994 рр.) / С. Шкабко // Часопис української історії. – 2016. – Вип. 34. – С. 126-133. – Бібліогр.: 31 назва.

4867. Шкабко, С.
Державна діяльність Леоніда Кучми на посту прем'єр-міністра України (1992–1993 рр.) / С. Шкабко // Гілея : наук. вісник. – 2016. – Вип. 105. – С. 91-96. – Бібліогр.: 20 назв.

4868. Шкабко, С.
Участь Леоніда Кучми у конституційному процесі (1994–2004) : історичний аспект / С. Шкабко // Часопис української історії. – 2015. – Вип. 31. – С. 24-29. – Бібліогр.: 20 назв.

4869. Авдеенко, С.
Момент истины: жизнь и смерть **Евгения Кушнарева** / С. Авдеенко. – Мелитополь : Люкс, 2015. – 156 с. : фот.

> «Как яркий политик... раскрылся во время «оранжевой революции» 2004 года. Он был категорическим противником любых социальных потрясений украинского общества...». «В 2005 году Кушнарев стал одним из лидеров Партии регионов, занимался разработкой ее программы... В этой программе особое место было выделено стратегическому партнерству с Россией». «... Украина и Россия смогут создать единую мощную конкурентную экономику». «Одним из ключевых положений... программы – право общения и обучения на родном [русском – уклад.] языке» (с. 3).

4870. Валерий Лобановский : сб. ст. и документов / ред. Ю. Воронцов. – Киев : Личности, 2009. – 320 с. – (Личности в спорте).

4871. Лук'яненко, Л. Г.
Народження нової ери : зб. статей / Л. Г. Лук'яненко ; Ін-т суспільних досліджень. – 3-ге вид., допов. та випр. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2008. – 196 с.

4872. Лук'яненко, Л. Г.
Тут мій дух : зб. статей / Л. Г. Лук'яненко. – Київ : Тамподек XXI, 2013.
Т. I : 1988–2002 рр. – 308 с. : іл.
Т. II : 2003–2009 рр. – 300 с. : іл.

4873. Лук'яненко, Л. Г.
Шлях до відродження : [зібрання творів : у 13 т.]. Т. 1-13 / Л. Г. Лук'яненко. – Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2014–2015.

4874. Махлай, М. О.
Політичні ідеали Левка Лук'яненка та шляхи їх реалізації / М. О. Махлай // Вісник студ. наук. т-ва. – Ніжин, 2015. – Вип. 13. – С. 134-136. – Бібліогр.: 13 назв.

4875. Кокотюха, А. А.
Юрій Луценко. Польовий командир / А. А. Кокотюха. – Харків : Фоліо, 2007. – 281 с. : іл., портр.

Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kokotiukha_Andrii/Yurii_Lutsenko_Polovyi_komandyr.pdf?. – Дата: 24.12.2020.

4876. Бура, Д. М.
Віталій Марків / Д. М. Бура. – Харків : Фоліо, 2020. – 150 с. – (Справжні герої).

4877. Климчук, О. О.
«Я єсмь...». Художник **Іван Марчук**, провидець і подорожній : есей-біографія / О. О. Климчук. – Київ : Укр. письменник, 2012. – 576 с. : іл., фот.

4878. Я – серед вас... Іван Марчук і Тернопільщина / Б. В. Хаварівський, О. І. Снітовський. – Тернопіль, 2013. – 230 с.

4879. Масол, В. А.
Упущенный шанс: небеспристрастные размышления экс-премьера Украины о том, что произошло в бывшем Советском Союзе / В. А. Масол. – Київ : Молодь, 1993. – 150 с.

4880. Шинкарук, В.
Ніна Матвієнко. Голосом цієї жінки співає й плаче Україна / В. Шинкарук // Волинь-Житомирщина: іст.-філол. зб. з регіон. проблем. – 2009. – Вип. 18. – С. 199-203.

4881. Кіпіані, В. Т.
Справа Василя Стуса : збірка документів з архіву колишнього КДБ УРСР / В. Т. Кіпіані. – Київ : Vivat, 2019. – 688 с.

У додатковому тиражі книги, що вийшла друком в кінці 2020 року, видавництво подало документ про рішення Дарницького районного суду м. Києва (справа № 753/12294/19, провадження № 2/753/860/20), згідно з яким «зобов'язати Кіпіані і видавництво Vivat видалити з книжки із розділів «Кримінальна справа № 5. Книга життя і смерті Василя Стуса» та «Чи вбивав адвокат **Медведчук** поета Василя Стуса» інформацію про особу Медведчука». Режим доступу: https://www.radiosvoboda.org/a/sud-kipiani-stus-medvedchuk/30900716.html. – Дата: 22.04.2021.

4882. Чобіт, Д. В.
Нарцис. Штрихи до політичного портрета Віктора Медведчука / Д. В. Чобіт. – 2-ге вид., випр. та доповн. – Київ ; Броди : Просвіта, 2001. – 180 с.

4883. Мороз, О. О.
До булави треба голови. Так було, так є. Як буде? / О. О. Мороз. – Київ : Парлам. вид-во, 2016. – 592 с.

4884. Морозов, К. П.
Моя Українізація / К. П. Морозов. – Київ : Основа, 2014. – 320 с.

4885. Горєлов, В.
Генерал-полковник К. Морозов – перший Міністр оборони незалежної України (вересень 1991 – жовтень 1993 р.) / В. Горєлов // Військово-історичний альманах. – 2007. – Чис. 2. – С. 106-135. – Бібліогр.: 55 назв.

4886. Воронов, М.
Роль **Віктора Мусіяки** у процесі розбудови системи місцевого самоврядування в Україні / М. Воронов // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 239-246.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

4887. Головко, В. В.
Віктор Мусіяка: людина, вчений, громадянин / В. В. Головко // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 11-45.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

4888. Сущенко, В.
Віктор Мусіяка: «Конституцією і принципами – не поступаюсь» / В. Сущенко // Конституція і конституційні зміни в Україні : зб., присвяч. пам'яті Віктора Мусіяки. – Київ, 2020. – С. 46-57.

Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_memory.pdf. – Дата: 14.05.2021.

4889. Кульчицький, А. І.
Стою на землі: спогади про незабутнього великого поета **Бориса Ілліча Олійника** / А. І. Кульчицький. – Біла Церква : Білоцерківдрук, 2019. – 239 с.

4890. Незрадлива совість України. Борис Олійник : спогади, статті, інтерв'ю, поезії / редкол.: П. П. Толочко та ін. – Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2018. – 268 с. : фот.

4891. Павличко, Д. В.
Українська національна ідея : статті, виступи, інтерв'ю, документи / Д. В. Павличко. – Київ : Основи, 2004. – 770 с.

4892. Про Дмитра Павличка : зб. статей / упоряд., ред. Д. П. Пилипчук. – Київ : Просвіта, 2019. – 1040 с.

4893. Алєксєєнко, І.
До 100-річчя **Бориса Патона** / І. Алєксєєнко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2018. – Вип. 19. – С. 821-824.

4894. Воловник, П. В.
Патон – гордість України! / П. В. Воловник ; пер. О. О. Будко. – Харків : Вид. Буд. ЖВЛ : Глобус, 2017. – 560 с. : іл., портр. – (Сучасне ЖВЛ України ; кн. 1).

4895. Керманич української науки. Життєвий і творчий шлях Б. Є. Патона. До сторіччя від дня народження / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України ; редкол.: А. Г. Наумовець, В. П. Горбулін, В. Г. Кошечко. – Київ, 2018. – 350 с. : іл. – Бібліогр.: с. 171-252 (1031 назва).

4896. Онищенко, О. С.
Великий будівничий української науки [Борис Патон] / О. С. Онищенко, Л. А. Дубровіна // Вісник НАН України. – 2018. – № 11. – С. 34-78. – Бібліогр.: 60 назв.

4897. Плав'юк, М. В.
Україна – життя моє / М. В. Плав'юк. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2002. – 608 с.

Український політичний і громадський діяч в еміграції (з 1944 року), останній Президент УНР в екзилі (1989–1992).

4898. Савченко, Н. В.
Сильне Ім'я Надія / Н. В. Савченко ; авт. вступ. сл.: С. Максимова, І. С. Новіков. – Київ : Юстініан, 2015. – 328 с.

Наприкінці книжки розміщені листи Савченко, написані у в'язниці.

4899. Сверстюк, Є. О.
На хвилях «Свободи» : короткі есеї / Є. О. Сверстюк. – Луцьк : Терен, 2004. – 312 с.

4900. На осінньому тлі. До 80-річчя від дня народження Євгена Сверстюка / В. В. Овсієнко // Українська культура. – 2008. – № 11. – С. 16-19.

4901. Фостій, І. П.
Правді чи вигадкам служить вождь КПУ **Петро Симоненко** / І. П. Фостій // Питання історії України. – 2009. – Т. 12. – С. 80-89. / І. Фостій // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2009. – Т. 12. – С. 80-89. – Бібліогр.: 18 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/31w8ZhV. – Дата: 7.02.2020. «У статті викривається антиукраїнська спрямованість лідера КПУ П. Симоненка за кордоном» (с. 80).

4902. Кияновська, Л. О.
Мирослав Скорик: людина і митець / Л. О. Кияновська ; ред. В. Сивохіп. – Львів, 2008. – 590 с.

4903. Кияновська, Л. О.
Мирослав Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи : монографія / Л. О. Кияновська. – Львів : Сполом, 1998. – 216 с.

4904. Кумеда, Т. А.
Особистість Мирослава Скорика в історії української музичної культури XX століття / Т. А. Кумеда // Культура і сучасність. – 2010. – № 2. – С. 200-205.

4905. Згурська, М. П.
Кузьма Скрябін / М. П. Згурська, В. Бардецький. – Харків : Фоліо, 2020. – 127 с. – (Знамениті українці).

4906. Черниш, А. Є.
Модус художніх біографій **М. Слабошпицького** / А. Є. Черниш // Питання літературознавства. – 2013. – № 87. – С. 393-403.

4907. Вовк, І. О.
Василь Сліпак / І. О. Вовк. – Харків: Фоліо, 2020. – 122 с. : фот. – (Справжні герої).

4908. Степанков, В. С.
Видатний учений та менеджер історичної науки. (Кілька штрихів до змалювання образу **Валерія Смолія**) / В. С. Степанков // Наукові праці Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Історичні науки. – 2019. – Т. 29. – С. 11-33. – Бібліогр.: 42 назви.

4909. Тронько, П. Т.
40 років на службі Кліо : [про Валерія Смолія] / П. Т. Тронько // Україна крізь віки. – Київ, 2010. – С. 5-13.

4910. Удод, О. А.
Академік Валерій Смолій: історіографічний портрет (до 70-річчя з дня народження) / О. А. Удод // Український історичний журнал. – 2020. – № 1. – С. 4-18. – Бібліогр.: 26 назв.

4911. Ясь, О. В.
Історик у просторі науки. До 70-річчя академіка НАН України В. А. Смолія / О. В. Ясь // Вісник НАН України. – 2020. – № 1. – С. 74-83. – Бібліогр.: 22 назв.

4912. Терещенко, А.
Анатолій Солов'яненко : творчий шлях / А. Терещенко. – Київ : Либідь, 2009. – 349 с.

4913. На плечах гігантів. Життя **Юрія Спіженка** / авт. тексту Є. Мінко. – Київ : Брайт стар паблішинг, 2017. – 158 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 149-158.

Перший міністр охорони здоров'я України (1989–1994); народний депутат України двох скликань.

4914. Стецько, С.
З моїм чоловіком ми не лише молилися, а й боролися за вільну й незалежну Україну / С. Стецько // Вітчизна. – 1993. – № 11-12. – С. 2-12.

4915. Загребельний, М. П.
Богдан Ступка / М. П. Загребельний. – Харків : Бібколектор, 2016. – 120 с.

4916. Коломієць, Р. Г.
Магія впливу Богдана Ступки : пам'яті академіка НАМ України Б. С. Ступки / Р. Г. Коломієць // Мистецькі обрії' 2012. – 2012. – Вип. 4 (14-15). – С. 337-340.

4917. Богдан Ступка: митець і людина / авт.-упоряд. М. Г. Лабінський. – Київ : Книга, 2008. – 240 с. : іл. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

4918. Яремин, Б. А.
Життєвий і творчий шлях Богдана Ступки / Б. А. Яремин // Гуманітарні пошуки : матеріали студ. конф. – Чернівці, 2014. – С. 277-279.

4919. Президент футбольной Украины [**Григорій Суркіс**] / авт. идеи, рук. проекта С. Васильев, авт. кол.: Ю. В. Карман, Ю. Корзаченко, А. В. Франков. – Киев, 2014. – 216 с. : ил.

4920. Качмарик, В. С.
Юлія Тимошенко. Жінка із зовнішністю моделі і розумом Соломона / В. С. Качмарик. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. – 335, [1] с.

4921. Лицарі нескореного українського духу. Драма України з Юлією Тимошенко в епіцентрі подій / упоряд.: М. Я. Зайко, О. Цимбалюк ; авт. проекту Я. Я. Зайко. – Житомир : Рута, 2012. – 1295 с. – (Життєпис часу).

4922. Ульяхина, А. Н.
Юля, Юлия Владимировна / А. Н. Ульяхина. – Харьков : Фолио, 2008. – 91 с. : іл., портр.

4923. Юля. Второе дыхание / авт.-сост. А. А. Кокотюха. – Харьков : Фолио, 2008. – 443, [1] с. : ил.

4924. Шуман, Ф.
Аферистка. Дело Тимошенко / Ф. Шуман. – Харьков : Бибколлектор, 2012. – 237 с. : фот. – пер. з нім.

4925. Баженов, Л. В.
Життя в ім’я України (До 100-річчя від дня народження академіка **Петра Тимофійовича Тронька**) / Л. В. Баженов // Вісник Кам’янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Історичні науки. – 2014. – Вип. 7. – С. 9-18. – Бібліогр.: 14 назв.

4926. Денисенко, Г. Г.
Подвижницька діяльність академіка НАН України П. Т. Тронька на ниві охорони і збереження національної історико-культурної спадщини / Г. Г. Денисенко // Історія України: маловідомі імена, події, факти. – 2010. – Вип. 36. – С. 32-48. – Бібліогр.: 32 назви.

4927. Верменич, Я. В.
Простір у науці і Людина у науковому просторі (до 100-річчя академіка НАН України П. Т. Тронька) / Я. В. Верменич ; відп. ред. В. А. Смолій ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2015. – 76 с.

4928. Маньковська, Р. В.
Державний діяч, науковець, громадянин: відзначення 100-річчя з дня народження Петра Тронька в Україні / Р. В. Маньковська // Краєзнавство. – 2015. – № 3/4. – С. 27-36. – Бібліогр.: 14 назв.

4929. Реєнт, О. П.
Слово про академіка НАН України П. Т. Тронька (до 95-річчя від дня народження) / О. П. Реєнт // Історія України: маловідомі імена, події, факти. – 2010. – Вип. 36. – С. 15-31.

4930. Смолій, В. А.
Досвід вченого та талант організатора: наукова та громадська діяльність академіка НАН України П. Т. Тронька / В. А. Смолій // Історія України: маловідомі імена, події, факти. – 2010. – Вип. 36. – С. 5-15

4931. Смолій, В. А.
Улюбленець долі (до 100-річчя від дня народження академіка НАН України, Героя України П. Т. Тронька) / В. А. Смолій, О. П. Реєнт // Український історичний журнал. – 2015. – № 4. – С. 161-172.

Також: Краєзнавство. – 2015. – № 3/4. – С. 5-13.

4932. Петро Тимофійович Тронько / Г. М. Кривошея, Г. П. Семилєтка, Є. М. Скляренко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2012. – 215 с. : іл., портр.

4933. Що ми залишимо нащадкам? : зб. матеріалів і док. про державну, громадську діяльність та наукову роботу академіка НАН України, Героя України Петра Тимофі-

йовича Тронька / редкол.: В. А. Смолій та ін. ; упоряд.: Я. В. Верменич, В. М. Іршенко. – Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2008. – 551 с. : іл.

4934. Я тобою, Україною, живу... : літопис життя і діяльності вченого, державного і громадського діяча, академіка НАН України, Героя України Петра Тимофійовича Тронька / упоряд.: П. В. Бабенко та ін. ; вступ. ст. В. А. Смолій. – Київ : Фенікс, 2010. – 200 с.

4935. Денисенко, А.
Людина планети. Штрихи до портрета **Геннадія Удовенка** : біографічне есе / А. Денисенко, В. Туркевич. – Київ : Планета, 2011. – 376 с. : портр., фото. – (Бібліотека України дипломатичної).

4936. Ціватий, В. Г.
Особистий архів Геннадія Йосиповича Удовенка (1931–2013), міністра закордонних справ України (1994–1998) як джерело з історії дипломатії та зовнішньої політики незалежної України / В. Г. Ціватий // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. – 2017. – Ч. 28. – С. 124-133. – Бібліогр.: 9 назв.

4937. Філарет (патріарх)
Хресною ходою заради Української Церкви : альбом до 75-ти річчя Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета / упоряд, авт. вступ. ст. Димитрій (Рудюк). – Київ, 2004. – 104 с. : фот.

4938. Димитрій (Рудюк), архієпископ.
Патріарх Філарет. Духовний пастир нації / Димитрій, архієпископ // Пам’ять століть. – 2009. – № 1-2. – С. 234-238.

4939. Незламний будівничий Української Церкви / [ред. митр. Епіфаній (Думенко) ; упоряд.: О. М. Трофимлюк, Ю. О. Дорошенко]. – Київ : Вид. відділ УПЦ Київського Патріархату, 2014. – 160 с.

4940. Степовик, Д.
Третій Патріарх: Святійшому Патріархові Київському і всієї Руси-України Філарету – 85 років / Д. Степовик. – Київ : Дніпро, 2014. – 376 с. : іл.

4941. Чорновіл, В. М.
Твори : у 10-ти т. / Міжнар. благод. фонд В’ячеслава Чорновола ; В. М. Чорновіл ; упоряд. Валентина Чорновіл. – Київ : Смолоскип, 2002 – 2015.

Т. 6 : Документи та матеріали (листопад 1985 – квітень 1990). – 2009. – 1052 с.
Т. 7 : Статті, виступи, інтерв’ю (березень 1990 – грудень 1992). – 2011. – 1079 с.: іл., портр.
Т. 8 : Статті, виступи, інтерв’ю (січень 1993 – грудень 1995). – 2012. – 1088 с.
Т. 9 : Статті, виступи, інтерв’ю (січень 1996 – грудень 1997). – 2014. – 1008 с.
Т. 10 : Статті, виступи, інтерв’ю (січень 1998 – березень 1999). – 2015. – 680 с. : іл., портр. – Імен. покажч.: с. 665-678.

4942. Андрощук, О. В.
В. Чорновіл та ідея федералізації України: еволюція поглядів / О. В. Андрощук // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 22-34. – Бібліогр.: 48 назв.

4943. Березицький, Б. А.
В'ячеслав Чорновіл – творець української Незалежності / Б. А. Березицький. – Івано-Франківськ : СІМИК, 2014. – 127 с.

4944. Великі дерева в тіні не ростуть : спогади і роздуми про Вячеслава Чорновола / упоряд. Д. Пономарчук ; авт. передм. В. М. Кривенко. – Кам'янське : Вид. дім «Андрій», 2018. – 192 с. : іл., портр.

4945. Даниленко, В. М.
Державницька діяльність В. Чорновола (1990–1999) / В. М. Даниленко, В. Ф. Деревінський // Український історичний журнал. – 2013. – № 4. – С. 8-25. – Бібліогр.: 70 назв.

4946. Деревінський, В. Ф.
Державотворча діяльність В. Чорновола в 1990–1994 рр. / В. Ф. Деревінський // III Міжнародний науковий конгрес українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 335-339.

4947. Деревінський, В. Ф.
Діяльність В. Чорновола під час спроби державного перевороту у серпні 1991 р. / В. Ф. Деревінський // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2015. – Вип. 32. – С. 394-400. – Бібліогр.: 9 назв.

4948. Деревінський, В. Ф.
Зовнішньополітична діяльність В. Чорновола на посаді голови НРУ / В. Ф. Деревінський // Інтелігенція і влада : матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2014. – С. 57-56.

4949. Деревінський, В. Ф.
На гребені боротьби. Діяльність В'ячеслава Чорновола у другій половині 1980-х рр. : монографія / В. Ф. Деревінський. – Київ : УВС ім. Ю. Липи, 2010. – 220 с.

4950. Деревінський, В. Ф.
Російське питання в політичних поглядах В'ячеслава Чорновола / В. Ф. Деревінський // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2016. – С. 194-199. – Бібліогр.: 20 назв.

> «Як прихильнику рівноправного українсько-російського діалогу В. Чорноволу в 1990-х рр., доводилося визнавати, що відносини між двома державами є не найкращими. На його міркування, першопричини складностей лежать в площині того, що в Росії звикли розглядати Україну як сферу свого впливу». «Тим не менше, В. Чорновіл наприкінці 1990-х рр. не переставав наголошувати на взаємовигідності для двох народів провадження рівноправних і взаємовигідних відносин» (с. 194). «В'ячеслав Чорновіл вже на початку 1990-х рр. заявляв про загрозу існуванню Української держави з боку Росії, яка взяла курс на відновлення імперії» (с. 198).

4951. Деревінський, В. Ф.
Участь В. Чорновола у президентській виборчій кампанії 1991 р. / В. Ф. Деревінський // Історичний журнал. – 2010. – № 1-3. – С. 254-262. – Бібліогр.: 26 назв.

4952. Деревінський, В. Ф.
Участь В. Чорновола у протидії російській агресивній політиці щодо України у

1990-х рр. / В. Ф. Деревінський // Східноєвропейський історичний вісник. – 2018. – Вип. 6. – С. 228-234. – Бібліогр.: с. 233-234.

4953. Деревінський, В. Ф.
В'ячеслав Чорновіл: дух, що тіло тіло рве до бою / В. Ф. Деревінський. – Харків : Vivat publishing, 2016. – 493 с. – (Гордість нації).

4954. Деревінський, В. Ф.
В'ячеслав Чорновіл: журналіст, борець, державотворець : монографія / В. Ф. Деревінський. – Тернопіль : Астон, 2013. – 387 с. – Бібліогр.: 1506 назв.

4955. Деревінський, В. Ф.
В'ячеслав Чорновіл. Нарис портрета політика : монографія / В. Ф. Деревінський. – Тернопіль : Джура, 2011. – 219 с. : фот. – Бібліогр.: с. 204-219 (286 назв).

4956. Ковпак, Л. В.
Основні положення передвиборної програми В. Чорновола на виборах президента України (1 грудня 1991 р.) / Л. В. Ковпак // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. – 2018. – С. 416-424. – Бібліогр.: 8 назв.

4957. Крупник, Л. О.
Роль Вячеслава Чорновола в ході Української національно-демократичної революції кінця 1980-х – 1991 років / Л. О. Крупник // Чорноволівські читання : матеріали V Всеукр. наук. конф. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 43-49.

Режим доступу: https://bit.ly/3rwWQVF. – Дата: 8.02.2021.

4958. Лазоркін, В. І.
Вячеслав Чорновіл та деякі сторінки з історії творення Збройних Сил України / В. І. Лазоркін // Чорноволівські читання : зб. матеріалів VI Всеукр. наук. конф. (14 берез. 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 63-76.

4959. Максимович, С.
Правозахисна діяльність Вячеслава Чорновола як члена Української Гельсінської групи / С. Максимович // Молода нація. – 2009. – Спецвип. 50. – С. 29-35.

4960. Побережець, Г. С.
Внесок В. М. Чорновола у розвиток суспільно-політичної думки та розбудову державності України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Г. С. Побережець ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – 16 с. – Бібліогр.: с. 12-14 (17 назв).

4961. Побережець, Г. С.
Джерела та історіографія життя та творчості В'ячеслава Максимовича Чорновола / Г. С. Побережець // Науковий вісник Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 3.34. – С. 297-303. – Бібліогр.: 79 назв.

Режим доступу: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/451.pdf. – Дата: 15.04.2019.

4962. Побережець, Г. С.
Життєвий шлях В'ячеслава Максимовича Чорновола / Г. С. Побережець // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2012. – Вип. 27. – С. 201-209. – Бібліогр.: 27 назв.

4963. Побережець, Г. С.
Трансформація політичного світогляду В. М. Чорновола / Г. С. Побережець // Гілея : наук. вісник. – 2019. – Вип. 148, ч. 1. – С. 61-63. – Бібліогр.: 8 назв.

4964. Побережець, Г. С.
Формування В. М. Чорновола як громадського, політичного та державного діяча / Г. С. Побережець // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2012. – Вип. 26. – С. 217-222. – Бібліогр.: 15 назв.

4965. Побережець, Г. С.
Чорновіл В'ячеслав Максимович: життєпис-хроніка діяльності та творчості : монографія / Г. С. Побережець, В. П. Шкварець ; ред. В. П. Шкварець. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 148 с. : іл.

4966. Степаненко, М. Л.
Майже все про вбивство В. М. Чорновола / М. Л. Степаненко. – Київ : Вістка, 2010 – .
Т. 1. – 2007. – 552 с.
Т. 2. – 2010. – 487 с. : іл., портр.

4967. Тарасюк, Б. І.
Визначення зовнішньополітичних пріоритетів незалежної України в поглядах В'ячеслава Чорновола / Б. І. Тарасюк // Народний Рух України: місце в історії та політиці : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю Незалежності України. – Одеса, 2011. – С. 11-15.

4968. Черниш, О.
Роль В. Чорновола в президентських виборах 1991 року : історико-політичний аналіз / О. Черниш // Часопис української історії. – 2013. – Вип. 27. – С. 5-55. – Бібліогр.: 14 назв.

4969. Шпирка, Р.
В'ячеслав Чорновіл – провідник українського національного відродження 1987–1991 рр. / Р. Шпирка // Молода нація. – 2009. – Спецвип. 50. – С. 36-46.

4970. Щербак, Ю. М.
Україна в зоні турбулентності: демони минулого і тривоги XXI століття. Роздуми. Порівняння. Передбачення. Статті. Виступи, 2003–2010 рр. / Ю. М. Щербак. – Київ : Укр. письменник, 2010. – 414 с.

4971. Скляренко, О.
Леонід Петрович Юзьков – відомий вчений-конституціоналіст, державний діяч, архітектор Конституції незалежної України / О. Скляренко // Право України. – 2012. – № 8. – С. 379-382.

4972. Юхновський, І. Р.
Україна – незалежна держава : виступи, аналітичні статті / І. Р. Юхновський. – Львів : Західний науковий центр АН України, 1994. – 128 с.

4973. Дацків, П. В.
Академік Ігор Юхновський як голова Західного Наукового Центру (1990–1998 рр.) / П. В. Дацків // Вісник Львів. ун-ту. Серія історична. – 2017. – Вип. 53. – С. 469-481. – Бібліогр.: 73 назви.

4974. Дацків, П. В.
Участь Академіка Ігоря Юхновського в проголошенні незалежності України / П. В. Дацків // Вісник Львів. ун-ту. Серія історична. – 2019. – Спецвип. – С. 420-430. – Бібліогр.: 52 назви.

4975. Ющенко, В. А.
28 тижнів української історії : зб. публікацій / В. А. Ющенко. – Рівне, 2004. – 88 с. : іл.

4976. Ющенко, В. А.
Недержавні таємниці: нотатки на берегах пам'яті / В. А. Ющенко. – Харків : Фоліо, 2014. – 511 с.

4977. Ющенко, В. А.
100 днів Президентства: пряма мова / В. А. Ющенко. – Харків : Фоліо, 2005. – 221 с.

4978. Жулинський, М. Г.
Віктор Ющенко: випробування владою / М. Г. Жулинський, О. Сліпушко. – Харків : Фоліо, 2005. – 414 с. : іл., портр.

4979. Комнат, Л. А.
Сходження Віктора Ющенка на політичний «Олімп» влади / Л. А. Комнат // Інтелігенція і влада. Історія : громад.-політ. наук. зб. – Одеса, 2014. – Вип. 31. – С. 292-299.

4980. Комнат, Л. А.
Віктор Ющенко. Шлях до повернення національної пам'яті в Україні / Л. А. Комнат // Інтелігенція і влада : матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. – Одеса, 2014. – С. 108-111. – Бібліогр.: 10 назв.

4981. Віктор Ющенко: Вірю! Знаю! Можемо! / упоряд.: А. М. Євтушенко, В. А. Дроздова, Л. З. Науменко ; ред.: Р. І. Чирва та ін. – Київ : Ін Юре, 2004. – 436 с. – (Зірки і терни долі).

4982. Яворівський, В. О.
Що ж ми за народ такий?... : публіцистика / В. О. Яворівський. – Київ : Укр. письменник, 2001. – 295 с. : іл.

4983. Янукович, В. Ф.
В политике не бывает окончательных побед и поражений : статьи, интервью, выступления / В. Ф. Янукович. – [Б. м.], 2005. – 229 с. – На обкл.: Год в оппозиции.

4984. Янукович, В. Ф.
... и год у власти : от кризиса – к экономическому росту / В. Ф. Янукович. – Киев : Изд. Дом Дмитрия Бураго, 2007. – 109 с. : фот.

4985. Янукович, В. Ф.
Як Україні далі жити : ст., виступи, роздуми / В. Ф. Янукович. – Київ : Дизайн Принт, 2008. – 305 с. : іл., портр.

4986. Николаева, В.
Прикоснись к судьбе. Виктор Янукович / В. Николаева. – Киев, 2004. – 95 с. : фот.

4987. Чередниченко, В. И.
Виктор Янукович / В. И. Чередниченко. – Харьков : Фолио, 2013. – 253 с.

4988. Загребельна, Н. І.
Роль націокультурної діяльності мецената **Петра Яцика** в утвердженні духовності молодої генерації українців як основи державотворення в сучасній Україні / Н. І. Загребельна, М. М. Яретик // Тоталітаризм як система знищення національної пам'яті : зб. наук. пр. за матеріалами всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Львів, 11–12 черв. 2020 р.). – Львів, 2020. – С. 222-225. – Бібліогр.: 8 назв.

Режим доступу: https://bit.ly/3xLTL6R. – Дата: 13.08.2021. «У 1986 році він заснував Освітню фундацію Петра Яцика, яка фінансувала низку постійних програм у провідних університетах світу, включаючи Інститут українських студій Гарвардського університету (США), енциклопедії українознавства, Український лекторій у Школі славістики та східноєвропейських студій при Лондонському університеті, інформаційний центр у бібліотеці імені Джона П. Робертса та Вічний фонд українських видань при Торонтському університеті. Коштом мецената видано чимало наукових монографій з історії України, економіки, політології, медицини, етнографії. Сума його пожертв на українські інституції у Західному світі перевищує 16 мільйонів доларів» (с. 223). «Центр досліджень історії України імені П. Яцика при Альбертському університеті заснований 1989 р. в структурі Канадського інституту українських студій. П. Яцик подарував йому 1 млн доларів, що сприяло виданню англійською мовою фундаментальної праці М. Грушевського «Історія України-Руси» (с. 223-224). За кошти Петра Яцика були видані «Енциклопедія українознавства», англомовний атлас історії України, документальна книга про голодомор в Україні «Жнива скорботи» тощо» (с. 224). «Перший Міжнародний конкурс знавців української мови було проведено у 2000 році» (с. 224). «Вже 20 років поспіль, не зважаючи на політичні тренди, конкурс відбувається не тільки в Україні, а й у світовій українській діаспорі» (с. 225).

Див. також №: 146, 147, 191, 236, 237, 372, 384, 411, 482, 526, 529, 530, 707, 710, 713, 714, 1019, 1382, 1450, 1451, 1467, 1615, 1631, 1699, 2724, 2780, 3232, 3308, 3490, 3669, 3687, 3867, 3957, 3979, 3999, 4005, 4018, 4626.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Б

В

Г

Ґ

Д

Е

Є

Ж

З

И

І

К

Л

М

Н

О

П

Р

С

Т

У

Ф

Ш

Щ

Ю

Я

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Е

Є

Ж

З

І

К

Л

М

Н

О

Ч

Ш

Я

Довідкове видання

30 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ: наукове осмислення

Бібліографія

Упорядниця
Дарія Стегній

Редакторка
Зейтуна Мусіна

Наукові редактори, автори вступної статті
Геннадій Боряк
Володимир Головко

Дизайн і верстка
Кирило Русанівський

Відповідальна за випуск
Алла Скорохватова

На зворотній стороні обкладинки видання процитовано українського релігійного діяча Любомира Гузара (1933–2017)

Гузар, Л. Бути українцем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.pravda.com.ua/columns/2016/09/16/7120864/. – Дата звернення: 16.08.2021.

ISBN 978-966-2622-44-7

Підписано до друку 16 серпня 2021 року

Формат
70x100/16

Використано гарнітури
Proxima Nova, Noto Serif, Sofia Pro та Cyntho Next відповідно до умов офіційних ліцензій Adobe Fonts та Rentafont

Папір офсетний
Друк цифровий
Наклад 100 примірників

Умов. друк. арк. 52.00
Обл. вид. арк. 40.22

Надруковано Видавничим домом **«Вініченко»**

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3083 від 15 січня 2008 року

телефони

+38 (067) 506 46 44
+38 (066) 451 67 64

email
izdomvin@ukr.net

Роки незалежності України – це благословенний час після довгого періоду поневолення... Справжня свобода, справжня державна незалежність можуть існувати тільки там, де існує нормальне співвідношення між усіма. А це співвідношення встановлюємо тоді, коли в особистому, родинному, громадському та політичному житті плекаємо духовні цінності.

Любомир Гузар